

Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgiver: Smede og maskinarbejdernes Forbund

Udgivelsesår: 1896-1898

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

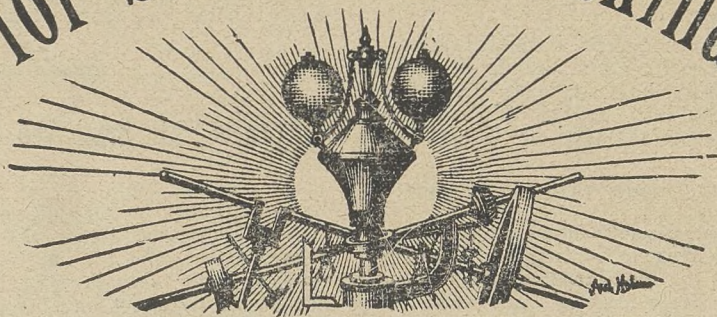
VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

[Besøg os på Arbejdermuseet](#)

[Søg i vores biblioteks- og arkivsamling](#)

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Arbejderbevægelsen
Bibliotek og Arkiv

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 1.

Oktober 1896

9. Aargang

Det norske Jern- og Metalarbejder Forbunds 7de Landsmøde. (Kongres.)

Mødet aabnedes den 19. September i Arbejdersamfundets store Sal i Christiania af Forbundets Formand, Hr. Emil Petersen, der i et kort Foredrag gjorde Rede for Mødets Opgaver.

Derefter oplæstes Beretning og Regnskab, der begge godkendtes uden Bemærkninger.

Endvidere oplæstes Hilsningstelegrammer fra „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“ og Stavangersmekaniske Forening.

Fra København:

Held til de store Opgavers Løsning, der med uafviselig Trang foreligger paa Eders Landsmøde, ønskes Eder med broderlig Hilsen.

Danmarks Smede- og Maskinarbejdere
H. P. Hansen.

Fra Stavanger:

Stavanger, 19--9--96.

Velsigne mødet, søg at finde rette vejen, hold der- ved uden svigten. Beklager ingen repræsentant deltar, haaber næste gang.

Stavanger mekaniske forening.

De videre Forhandlinger udsattes til Søndag Kl. 10.

2. Møde.

Søndag den 20. September Kl. 10.

Lokalespørgsmaal.

K. Johansen indledede Spørgsmaalet; det fremgik af Motiveringen at Forbundsstyret havde underhandlet med et Bryggveri om at faa rejst en Bygning hvor det norske Metalarbejder Forbund kunde faa sit eget Hus.

Efter længere Debat vedtages en af *Vahl* fremsat Resolutionen saalydende:

„Landsmødet vælger 3 Mand og Forbundsstyret 2 Mand af sin Midte, med den Opgave, at faa Lokalespørgsmaalet ordnet. Ovennævnte Komite maa stadig handle i Overensstemmelse med Forbundsstyret.

Oprettelse af et Fagblad.

I Forbundsstyrets Forslag var kalkuleret en Abonnementspris af 5 Øre pr. Numer. Foreningerne skulde tegne Abonnement efter deres fulde Medlemsantal.

Chr. Larsen fandt denne Ordning mindre heldig. Han mente at Bladet burde uddeles gratis.

P. A. Pettersen og *Vahl* troede at Bladet vilde bære

sig, dels ved Forenings-Avertissementer og mulig ved Forretnings-Avertissementer og endelig Tilskud fra Forbundets Kasse.

Følgende vedtoges:

Et Fagblad for Jern- og Metalarbejderforbundet vilde utvivlsomt være et godt Middel til Fremme af Forstaaelsen af den faglige Organisations Nytte og Nødvendighed.

Landsmødet paalægger derfor Hovedstyret, at forsøge udgive et Fagblad for Forbundet fra Nytaar 1897. Bladet tænkes udgivet i Format som Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbunds Fagblad, og udgivet en Gang hver Maaned.

Bladet uddeles gratis til ethvert Medlem af Forbundets Afdelinger.

Udgifterne til Bladet tænkes dækket dels ved Annoncer fra Forbundets Afdelinger, og forsaavidt dette ikke strækker til, ved Tilskud fra Forbundskassen.

Bladet redigeres af Hovedstyret, der inden sin Midte vælger en Mand, der særlig faar med Bladets Redaktion at bestille.“

Fastsættelse af ensartet og ugentlig Kontingent.

Chr. Larssen indledede Spørgsmaalet og søgte at paavise de mange forskellige Interesser, som gør sig gældende indenfor Organisationen. Taleren mente, at de Foreninger, der staar i faglig Beslægtethed med hinanden og er sammensluttet til et Forbund, bør stilles mest mulig jævnbyrdige.

Pedersen: Man behøver blot at lægge mærke til Interessen hos Understøttelseskassens Medlemmer. De mener ikke at have nogen Forpligtelse overfor sin Fagforening.

P. A. Pettersen mente, at der burde udarbejdes en Fælleslov for alle Forbundet tilhørende Afdelinger.

Næss mente, at dette vilde falde meget vanskeligt for hans Forenings Vedkommende, da Smedenes Fagforening til Halvparten bestaar af Lærlinge.

Flere Talere havde herefter Ordet, og man enedes tilslut om følgende af *Chr. Larssen* fremsatte Resolution:

Landsmødet finder, at de forskellige Forbundet tilhørende Foreninger bør have et lige stort og ugentlig Kontingent. Landsmødet paalægger det kommende Styre at udarbejde en Lov over et saadan fyldestgørende Kontingent, der snarest oversendes de tilsluttede Foreninger.

Oprettelse af en Arbejdsløshedskasse.

Dette Spørgsmaal vakte en meget indgaaende Diskussion, idet *d'Hrr. Vahl* og *P. A. Pettersen* mente, at

Tiden ikke var belejlig for Oprettelsen af en saadan Kasse. Man burde ikke tage saa meget paa en Gang.

Pedersen, Johansen og Chr. Larsen talte for Kassens Oprettelse, og vedtoges følgende (mod 6 Stemmer) af Chr. Larsen fremsat Resolution:

Landsmødet anbefaler Oprettelsen af den foreslaaede Arbejdsløshedskasse for Forbundet og overlader til det kommende Forbundsstyre at bestemme, hvilken Tid Kassen skal sættes i Virksomhed, efter at Kontingentspørgsmaalet er behandlet i Foreningerne.

Derefter gik man over til at behandle de enkelte S'er af samme.

Det af Jern- og Metalarbejderforbundet foreslaaede vedtoges med en Forandring i Kontingentet, der var foreslaaet af Hamar Jern- og Metalarbejderforening.

Angaaende Lovens Bestemmelse om Kassens Stilling som frivillig eller obligatorisk vedtoges til § 11 følgende Udtalelse af E. Pedersen:

Vedtages indtil videre i den Form, hvori den foreligger; men Landsmødet anbefaler det kommende Styre, hvis Kontingentforhøjelsen indenfor Foreningerne bliver tilstrækkelig, at gøre Kassen obligatorisk.

Oprettelse af en Strejkekasse.

Ordstyreren, *E. Pedersen*, gjorde rede for Forbundsstyrets Hensigt med dette Forslag og mente, at dette Spørgsmaal ikke kunde vække Modstand, idet han pegede paa Kværnerstrejken.

Vahl erklærede sig enig med Ordstyreren og oplæste af Dansk „Smede- og Maskinarbejdernes“ Fagblad (for Juni. Red.) hvad dette skrev om Kværnerstrejken.

Der blev udtalt Betæneligheder ved en saadan Kasses Oprettelse, paa Grund af Kontingentforhøjelsen.

Larsen mente, at dette vilde falde nok saa let, om Sagerne blot blev forelagt paa en fornuftig Maade for Foreningerne.

Ved Afstemningen vedtoges Strejkekassen oprettet. Derefter gik man over til at behandle de enkelte Paragrafer.

Kontingentet besluttedes sat til 10 Øre ugentlig pr. Medlem.

(Derefter behandledes et af den norske Regering udarbejdet Forslag til en Ulykkesforsikring. Debatten vilde ikke være uden Interesse ogsaa for vore Medlemmer; men vi kan desværre ikke afse Plads til den. Red.)

Forslag om Forandringer i Forbundets Love.

De af Forbundsstyrelsen fremsatte Lovændringer vedtoges i alt væsentlig.

Forbundets Formand maa fremtidig udføre Forretningerne, baade som Formand, Forretningsfører og Kasserer, derimod faar et andet Medlem Arbejdet som Fagbladets Redaktør.

Forretningsførers Løn ansættes til 3 Øre pr. Medlem pr. Kvartal.

Til Forretningsfører valgtes P. A. Pettersen (den afgaaende var Emil Peterson).

Til Viceforretningsfører valgtes T. Vahl. Til Medlemmer af Forbundsstyret valgtes O. Hirschbach, J. Karlsen, K. Kristiansen, O. C. Smidt.

(Norsk Social-Demokraten.)

Der er virkelig udrettet et godt Arbejde paa det nu afholdte Landsmøde, man faar uvilkaarlig en Følelse af, at man ogsaa i Norge nu, igennem Trængsler og Nederlag, er kommet ind i det rette Spor, det at man for at kunne noget skulde ville noget.

Det er store Opgaver man har paataget sig, men de kan løses og vi tror de vil blive løst.

(Jvf. vort Fagblad for November 1895.)

Det er tillige interessant at lægge Mærke til, at det bestandig er den af os, med saa stort Held, betraadte Vej, saavel Sværigris som Norges Metalarbejdere slaar

ind paa, efterhaanden som de føler sig stærke nok til at magte større Opgaver.

Vi kan kun være tilfredse med, at vi, trods vore smaa Forhold, har en Organisation der kan føre an, det haaber vi den skal kunde blive ved at gøre.

Red.

„Apparat“ til Brug ved Beslaaning af Heste.

Et saadant, opfundet af W. W. Grogau og J. H. Wax. Gate-City, er der udtaget Patent paa i Tyskland.

Beslagsmedens Kunst bestaar jo hovedsagelig i, at tilskære Hoven jorndene paa en saadan Maade, at Skoen paa alle Steder slutter rigtig til. Til dette Arbejde benyttes som bekendt en Kniv, som føres paa fri Haand. Opfindelsen gaar nu ud paa, at tilstede selv en mindre dygtig Smed at udføre Hovtilskæringen fyldestgørende, idet denne ikke mere bliver Frihaandsarbejde.

Omkring Hoven presses nemlig en tvødt Bøjle med smaa Spidser paa Indersiden, som trænge ind i Hoven og derved fastholde Bøjlen. Denne er forsynet med en Arm med Tap, hvorom en Kniv kan dreje sig. Kniven føres ved et Haandtag langs med Kanten af Bøjlen og bortskærer enhver fremstaaende Ujævnhed, saa at der fremkommer en jævn Flade til Skoen.

Efter „Vulkan“.

Et „Apparat“ kan med fuld Ret en saadan „Maskine“ kaldes, thi noget mere sindsvagt har vi ikke fornylig set der noget Steds er givet Patent paa og man er sandelig ellers ikke forvænt i den Retning.

Det er jo en gammel Sætning at, naar man gaar ud fra gale Forudsætninger, kommer man til gale Resultater, og gale Grundsatning for „Beslagsmedens Kunst“ end den der findes (fremhævet af os, Red.) I „Vulkans“ lille Notits, skal man søge efter. Kun Folk der ikke har Spor af Begreb om Heste og disses Beslag kan stille en saadan Sætning op. Vi skal til Vejledning for dem der mulig kunde falde i Extase over Grogau og Wax's „Apparat“ gøre opmærksom paa, at det, at tilskære Hoven saadan, at Skoen overalt ligger til, er noget saa let for den øvede Beslagsmed, og lettes yderligere ved den nu brugte varme Tilpasning af Skoene, at han udfører det rent mekanisk og næppe skænker det en Tanke.

Nej, „Beslagsmedens Kunst“ og „hovedsagelige“ Arbejde, er, at bortskære saameget af det overflødige Horn, der har samlet sig medens Hesten gik paa Skoene, at kun det nødvendige bliver tilbage og hvad der er nødvendigt retter sig efter Hestens Brug, dens Individualitet og Hovens Form. Endvidere er det Beslagsmedens Opgave, ved Beskæringen, her tales ikke om Skoens Tilpasning, der ogsaa er en Hovedopgave, at hjælpe Hesten til den Stilling paa Foden, som dens ved Brugen ødelagde Bøjesener og andre Sygdomme gør at den søger. Og saa sikkert som det er, at der ikke i hele Verden er 2 Mennesker der er saa lige i alt, at man ikke kan skelne den ene fra den anden, saa sikkert er det, at man lige saalidt kan bestaa Heste maskinmæssigt som frembringe dem pr. Maskine.

I samme Numer af „Vulkan“ meddeles, at nu er der igen en Mand der kan befæste Sko uden Søm. Denne Gang er det en Købmand Eisenberg i Berlin. Hans Apparat ser saaledes ud og er, *naturaligvis*, patenteret i Norge fra 10. August d. A.

Hesteskoen er paa Omkredsen forsynet med fire svælehaledannede Noter. I hver af disse Noter forkiles eller fastboltes en Hage, hvis to nedadbøjede Spidser forinden er trykkede ned i Hestens Hov paa den udvendige Side. De nedadbøjede Spidser have for at forøge deres Modstandsevne mod Ombøjning et røndeformet Tværnsnit. Fordelene ved saadanne Befæstelsesindretninger angives at bestaa deri, at Forbindelsen er

meget holdbar, og at Skoene ere meget lette at anbringe.

Vi skal hertil føje den Bemærkning, at „Eksperimenterne“, med at fastgøre Skoen paa Hestehoven uden Søm er ældre en Forsøgene med *Perpetuum mobile* og at det er vor Overbevisning, at lykkes det nogensinde at blive fri for Sømmene, sker det kun ved, at Skoen kan befæstes ad kemisk Vej og saa bliver det næppe med en Jærnsko. Paa den kgl. Beslagsmedie i Berlin har man sidste Vinter gjort en Del Forsøg med Papirsko og disses Befæstelse med forskellige Klæbningsmidler, men vi kender ikke Resultaterne.

„Vandsmede“.

Ny Fremgangsmaade ved elektrisk Svejsning.

I de senere Aar har man anstillet forskellige Forsøg med at anvende Elektricitet til Svejsning, men først i den sidste Tid er det lykkedes at opnaa tilfredsstillende Resultater. I Begyndelsen forstod man ikke rigtig at udnytte den elektriske Strøm paa en saadan Maade, at Arbejdet bragte økonomiske Fordele, baade grundet paa Ukendskab til Behandlingen af Materialet under disse nye Forhold, og fordi Reguleringen af Strømstyrken havde sine Vanskeligheder, saaledes at Jærnet enten blev forbrændt, eller de Dele, som skulde svejses ikke opnaede samme Varmegrad.

Disse Ulemper ere nu afhjulpne ved den nyere Fremgangsmaade, som beror paa andre Grundsætninger end den tidligere, og som er opfundet af to Belgiere Lagrange og Hoho. I det Følgende skulle vi skildre dette interessante Eksperiment.

Man tænke sig en Glasbeholder af ca. $\frac{1}{4}$ Kubikmeters Rumindhold, hvis Bund og Vægge indvendig er beklædt med Blyplader. Disse Blyplader ere forbundne med en positiv Pol, og Beholderen er fyldt med syreholdig Vand. En herved liggende Jærntang er forbunden med den negative Pol, og forsynet med isolerede Haandtag, saa man uden Fare kan manøvrere med den. Tager man nu med Tangen et Stykke Jærn af 1 Centimeters Gennemsnit og dypper den i Vandet, saa brusor det op paa dette Sted, og Jærnet bliver hvidglødende i den Ende, som er i Vandet, ligesom der fremkommer et klart, hvidt Lys fra den glødende Spids. Nogle faa Sekunder senere er Temperaturen i det i Vandet værende Jærn stegen i saa høj Grad, at det bliver flydende og under en Gnistregn smelter draabevis af. Dette foregaar i saa kort Tid, at man kan tage den korte Jærnstang op, og holde den i den anden Ende uden at mærke nogen Varme. Ligeledes bliver Vandet ved at være koldt. Tager man istedetfor Jærnstykket et Stykke Kul og fører det ned i Vandet, fremkommer den samme Lysvirkning, men desuden kan man bagefter finde svømmende oven paa Vandet smaa, udkrystaliserede Kuldele, som altsaa vise, at Kulstykket har været ophedet til Fordampnings-Temperaturen, der er ca. 4000° C. Maaleinstrumenterne viste ved disse Forsøg en Spænding af 120 Volt og en Strømstyrke indtil 220 Ampère. Ved højere Spænding har man endogsaa naaet en Temperatur af 8000° C. Man kan danne sig en Forestilling om denne enorme Temperatur, naar man ved, at i de mægtige Højoerne, hvor Jærnet smeltes ud af Malmen, er der paa det varmeste Sted kun ca. 2700° C.

Hvorledes kan man nu forklare denne mærkelige Proces? Hvoraf kommer det, at denne uhyre Varme samler sig omkring Enden af Jærnstykket, naar det dyppes i Vandet, uden at den meddeler sig til selve Vandet?

Til Besvarelse derpaa bemærkes, at den fra Jærntangen og Jærnstykket gennem Vandet til Blypladerne gaaende Strøm adskiller Vandet i sine to luftformede Bestanddele Brint og Ilt; den sidste gaar til Blypladerne og fordeler sig paa disses store Overflade under Dannelsen af Mønje, hvorved der ingen paafaldende Virkning fremkaldes overfor Jærnet eller Kullet, som dyppes ned i Vandet.

Anderledes derimod med Brinten, thi dette samler sig omkring Jærnstykket, og da dette kun har en ringe Overflade, omgives det af et helt Lufthylster, som yder stor Modstand overfor Gennemgangen af den her samlede stærke Strøm, og idet en Del af det omgivende Vand nu tillige fordampes øges Lufthylsteret og samtidig Modstanden. Lufthylsteret, som er en daarlig Leder for Elektricitet, frembyder saaledes stor Modstand mod dennes Gennemgang, og bevirker, at der paa det Punkt opstaar den høje Temperatur i den stærke elektriske Strøm, som nu koncentrerer sig i Jærnet eller Kulstykket.

Aarsagen til, at Vandet ikke virker afkølede, maa søges i det fra Leidenfrosts Forsøg kendte Fænomen. Ligesom Arbejderne i Jærnstøberier kunne stikke en Haand hurtig ned i flydende Jærn, uden at blive forbrændt, hvilket har sin Grund i, at Hudens Fugtighed straks fordampes, og der dannes sig som en Lufthinde om vedkommende Legemsdel og beskytter den — i dette Tilfælde kun et Øjeblik — mod Forbrænding, virker i ovenstaaende Tilfælde det Lufthylster, som dannes sig udenom Jærnstangen, idet det forhindrer Stangens indre Varme i at trænge ud og opvarme Vandet. Hertil kommer yderligere, at Varmen i Vandet næsten kun kan udbrede sig ved Strømninger fra neden og oppefter; man kan saaledes i en høj Beholder bringe Vandet i Kog foroven, medens et Stykke Is forneden i Beholderen endnu ikke er smeltet. Under Hensyn til disse Forhold forstaar man, at i ovennævnte Tilfælde forvandles det meste af Elektriciteten i Jærnstangen til Varme.

I Amerika anvendes den elektriske Svejsning ved Fabrikation af Jærnbeholdere og Spande, som hidtil bleve sammennittede. I faa Sekunder svejses Bunden paa, idet man overfører den elektriske Strøm direkte til det Sted; som skal svejses og derved bringer Metallet til at smelte, hvorved man opnaar absolut Tæthed. Hertil udfordres kun ringe Krafforbrug (ca. en Tiendedel) i Forhold til den tidligere benyttede elektriske Svejsning, og paa denne nye Maade kan en øvet Arbejder føre den elektriske Svejsningskolbe rundt om Stedet, der skal svejses, ligesom ved Lodning med Tin. Jærnet flyder sammen og danner en god, tæt og varig Forbindelse, og det er interessant at bemærke, at de Jærnplader, som skal svejses, ikke behøver at ligge tæt sammen, men kan staa indtil 5 mm. fra binden. Desuagtet er Svejsningen fuldstændig stærk og endda tykkere end selve Pladerne, grundet paa, at det smeltede Metal efter Afkølingen ikke er saa tæt, og mindre vægtfyldigt, end de valsede Plader. Arbejdernes Øjne beskyttes mod de elektriske Lysstraaler ved dertil konstruerede mørke Brillor.

Den omhandlede Fremgangsmaade vil rimeligvis vinde betydelig Indgang i industrielle Kredse. Strømtilførselen lader sig regulere saaledes, at man kan opnaa enhver ønsket Temperatur og fastholde samme; ligesom det er lykkedes at svejse de forskelligste Metaller holdbart paa denne Maade. En særlig Fordel bestaar ogsaa deri, at Metallet under Ophedningen ingen skadelige Substanser optager som Svovl, Smuds og Slagger, — hvoraf Smedekul indeholder en Mængde —, da det kun kommer i Berøring med Brint og Vanddamp; det første forhindrer yderligere, at der dannes sig Ilte paa Metallet. Særlig ved Hærdning af Overfladerne paa Jærn og Staal, er denne Fremgangsmaade af Betydning, og Forsøg i den Retning ved Hærdning af Artillerimateriel — baade Kanoner og Granater — foretages hos Krupp i Essen.

(Ingeniøren)

Tilgang forbydes.

„Deutsche Metallarbeiter Zeitung“ advarer mod Tilgang til følgende Byer: Meerane, Gørlitz, Pforzheim, Hamburg, Dresden, Groszchöna, Bielefeld, Berlin, Flens-

burg. Altenburg. Bautzen, Ghemnitz, Leipzig, Halle a. S. samt Wald i Rhinland.

Vi opfordrer vore Medlemmer, der eventuelt kommer til disse Byer, til at raadføre dem med Tillidsmændene inden de søger Arbejde noget Steds. Trykt Adressefortegnelse over samtlige Tillidsmænd i Tyskland, Østerrig og Danmark faas gratis over alt.

Her i Landet er der Strejke hos Smedem. Martin Larsen, Hjørring, Christensen, Simonsen & Co., Lemvig, Brødrene Bonne og Smedem. Alb. Nielsen, Stege

I København maa ingen Grovsmed paabegynde noget Arbejde forinden de har været paa Kontoret, Ole Suhrsgade 19.

I Provinserne er det Enhvers uafviselige Pligt, inden han søger eller modtager Arbejde noget Steds, at henvende sig til Afdelingernes Tillidsmænd, hvis Adresser kan faaes overalt.

Forskellige Meddelelser.

Medlemsbog Nr. 5984, N. P. Nielsen, er tabt og saaledes ugyldig fra den 20. September 1896.

Medlem Nr. 3209, L. C. Thomsens Bog er bortkommet, den formodes at være stjaalet, der advares mod at udbetale paa den.

Esbjerg. Smede og Maskinarbejdere, som søger Arbejde i Esbjerg, bedes først henvende sig paa Arbejdsanvisningskontoret i Skolegade (Logebygningen) hos M. Mikkelsen 12—1 Middag, 6—7 Aften.

I Hillerød, Solø, Vejen og Holstebro er der i August og September Maaneder dannet Afdelinger af Forbundet.

Lock-ouren hos Obbekjer i Ribe er sluttet, efter 4 Maanedets Forløb, med fuldstændig Sejr for Arbejderne.

Paa Maskinfabriken „Thy“ i Thisted er Odenseprogrammet og 30 Øre i Timen gennemført ved Forhandling. Den tidligere Timeløn var 25 Øre.

Konflikten hos Cyklefabrikant H. P. Madsen, Falkoneralleen 11, er endt. Alle Hædersmændene afskedigede. En mindste Løn af 35 Øre i Timen osv. gennemført.

Optraadt som _____ er en *Grovsmed Henriksen*, fra Holstebro-Egnen. *Ditlev Rasmussen* fra Aalstrup paa Fyen, almindelig kaldet „den beskidte“ arbejder nu paa Holmen i København. *Ludvig Engmann* lært hos Nielsen og Winther. *Hoff* nogle og tyve Aar, middelhøj, slank. *Hansen* skal være rejst til Aarhus.

Afdelingen i Vejen udbetaler 1 Kr. til hvert rejssende Forbundsmedlem. K. J. Lindegaard.

Formand for Afdelingen i Nykøbing F. er L. Jensen. Kasserer er M. Frandsen, Kraghavevejen, Landsognet.

Formand for Ribe er N. Madsen hos Smedemester Lind. Kasserer J. Poulsen, Saltgade 492.

Kassereren i Kolding er flyttet til Allégade 6.

Kasserer for Aarhus Afdeling er fra 1. November A. Jensen, Skovvejen, 1.

En Afdeling vil i den nærmeste Tid blive dannet i Haslev (Sjælland).

En Formand med Fart i har vi her i Ringsted. Hans Navn er Niels Jensen. I det sidste Aar er intet Møde afholdt, Kontingent har han ikke betalt siden Maj. Nu skal han til at være Mester, maaske vi senere kan faa lidt Fornøjelse af ham. G. V. Jensen.

Overtallige Eksp. af Fagblad for Marts bedes tilsendt Forretningsføreren.

Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for September. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	1286	40	126	70
Klejnsmedesvendeforeningen	75	00		
Grovsmedenes Fagforening	151	80	9	80
Kedelsmedeforeningen	57	00	11	90
Skibssmedeforeningen	158	40	5	60
Ringsted	5	80	5	60
Esbjerg	39	00	11	90
Stubbekøbing				
Aalborg	70	20	16	80
Randers	82	20	32	20
Ribe	4	20	2	80
Hjørring	8	40	10	50
Nykøbing F.	14	40		
Stege	5	40		
Nakskov	61	20	4	90
Nørre Sundby				
Nykøbing M.	17	40		
Skive	18	60	9	10
Odense	78	30	28	00
Vejle	25	80	9	10
Helsingør	113	40	16	10
Varde	10	80	2	80
Svendborg	33	00		
Holbæk	10	56	24	50
Roskilde	16	92	16	80
Faaborg	7	20		
Næstved	14	40	4	90
Vordingborg	6	60	9	80
Fredericia	6	00	7	70
Nykøbing S.				
Silkeborg	5	40	5	60
Herning	3	50	2	10
Horsens	72	60	9	10
Kolding	30	00	14	00
Thisted	3	30		
Slagelse	18	00	7	70
Lemvig	2	16	0	70
Aarhus	210	00	63	70
Viborg	13	32	15	40
Præstø	3	72		
Assens	8	70		
Maribo	12	60		
Frederikshavn	12	00		
Korsør	3	60		
Middelfart	8	25	2	10
Hadsund-Mariager	9	00		
Brønderslev				
Hillerød	6	00	2	80
Sorø	7	20		
Vejen	7	00		
Holstebro	1	85		
Udbetalt hos Forretningsføreren	6	60	90	30
Ialt	2823	18	581	00
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for September Maaned			20	00
Beholdning den 30. Juni	9482	23		
31. August			11704	41
Balance	12305	41	12305	41

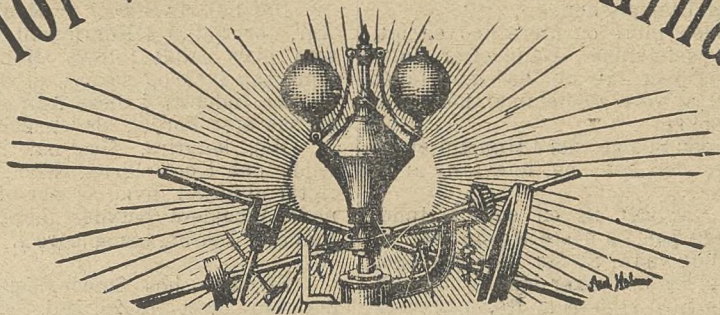
Understøttelsens Størrelse for **Novbr.** er fastsat til **70 Øre pr. Dag.**

Paa Grund af Forretningsføreren Fraværelse vil næste Nr. af Fagbladet først udgaa i Begyndelsen af December.

Redigeret af *H. P. Hansen.*

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, Købe h

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 2.

November 1896

9. Aargang

Lock-out over hele Linien.

Arbejdskøberne i vor Industri har i det sidste Par Aar med stigende Rædsel betragtet den Udvikling, vor Organisation har haft, og der har hos dem Gang efter Gang paa deres Møder og i deres private Samtaler været drøftet, hvad der kunde gøres for at dæmpe op mod denne vor Industri ødelæggende Bevægelse, som det hos dem hedder.

Det har saaledes allerede for lang Tid siden været drøftet, om det ikke kunde hjælpe at udsende sorte Lister over de Arbejdere, som de mente vare de virksomste for Kollegernes Interesser.

Nogle Forsøg i den Retning er ogsaa gjort, men under de gunstige Konjunkturer, vi i den senere Tid har haft, har de ikke gjort den tilsigtede Virkning. Om de paa en anden Tid kan komme til det, skal vi senere komme tilbage til. Paa Provinsfabrikanternes sidste Generalforsamling blev der vedtaget, at man skulde forskafe sig en nøjagtig Liste over samtlige Arbejdere paa de under Foreningen hørende Værksteder, en saadan have allerede i København. Hvad Gavn man vilde have af en saadan Fortegnelse, har næppe staaet de fleste Arbejdskøbere klart, men Klarhed i Opfattelse er heller ikke d'Hrr.s stærke Side til daglig Brug, hvad vi skal bevise af følgende. For nogen Tid siden kom vi i en Jernbanekøpe til at høre en Samtale imellem et meget indflydelsesrigt Medlem iblandt Fabrikanterne og en Medrejsende. Talen var om Konjunkturer og Arbejdsforhold.

Vi, ytrede Fabrikanten, er fuldstændig klar, der skal en Lock-out til over hele Linien, vi skal have Klarhed over Stillingen.

Aa, udbrød den Medrejsende, hvad naar man ved Lock-out'er?

Jo, vi gør det en Vinter, lød Svaret.

Her har vi altsaa en aldeles ufrivillig Tilstaaelse af hvilke Planer Dhrr. omgaas med. Vi har forresten anet det før, men har naturligvis ikke det mindste imod at faa det bekræftet fra saa kompetent Side.

Altsaa, vi skal en Vinter — og naturligvis helst en haard Vinter — have en almindelig Smede og Maskinarbejder Lock-out, for at Fabrikanterne kan faa klar Stillingen. Se, se, saa Stillingen er saa vanskelig for Dhrr., at den nødvendigvis maa klares ved det Middel.

Dhrr. maa have mange beskidte Plastre paa Samvittigheden. Ja, vi kender jo den Plastersmører, der har tillavet Recepten, saa vi tvivler ikke om, at der tilsidst er gaaet Boldenskab i det, han lægede paa.

Ved at klare Stillingen maa forstaaes, at Forbundsmedlemmerne skal smides ud. Om man har tænkt sig Problemet saa dristigt, at der ogsaa samtidig kunde dannes en „Værneforening“ for „Ikke-Forbundsmedlemmerne“, ved vi ikke, det kan ogsaa være os ligegyldigt, der bliver næppe mange for Dhrr. at „værne“. Forinden Forbundsmedlemmerne saa igen faar Lov til at tilbøde Guldkalvene, skal de formodentlig underskrive forskellige Betingelser, t. Eks. Programmet fra Aarhus af Maj 1895.

Men vi skal love de forenede Hære, at de skal tidsnok komme til Austerlitz.

Vi vil dog henstille til dem, der ved Fødsel, Stand og Erhverv hører os til, men som endnu ikke ere Medlemmer hos os, at de inden altfor længe faar gjort op med dem selv, hvor de i Fremtiden vil være. Det kunde ellers blive for sent.

Fabrikanternes Lock-out kan vi tage os forholdsvis let, naar vi staaar samlede. Deres Fortegnelser, deres sorte Lister og deres, med underlige Tegn forsynede, Arbejdssedler, som vi har set et Par Stykker af, kan vi godt lade dem underholde sig selv med. Vi ved forresten ikke, hvad vore Medlemmer vil med disse Arbejdssedler.

Men et ved vi, at det kan blive skæbnesvangert for den eller de Fabrikanter, der vil være Foregangsmand i den Maade at „klare Stillingen“ paa, thi vi kan med den Organisation og de Midler vi nu har, trække en hvilken som helst Arbejdskøber frem og ruinere ham i Bund og Grund, uden at hans Forening skal kunne krumme et Haar paa vort Hoved. Derfor vogt dem, mine Herrer, og frisk Mod, Kolleger.

Rejseforeningen vil tvinge Arbejderne til at blive Skruibrækkere.

Under Konflikten hos Bjørn Aagaard i Thisted har „Rejseforeningen“s ærlige Villie til at hjælpe Arbejdskøberne ud af en Forlegenhed, atter givet sig et prægnant Udslag. Man nægtede at give Understøttelsen, naar de ikke vilde arbejde hos B. A. At denne „humane“ Institution ved at hjælpe Arbejdskøberne

bringer Arbejderne i Ulykke, kommer ikke dem ved. Heldigvis lader Arbejderne sig nu ikke mere bruge paa den „gode gamle“ Maner, saa „de rejsende Svendes Velgørere“ kan spare sig Ulejligheden.

Det bliver efterhaanden mere og mere nødvendigt, at vi faar kvalt den Rejseforening. Gang efter Gang indløber der Klager til os over, at nu har man taget Bogen fra en og anden af vore Medlemmer fordi han ikke vilde være Skruetrækker.

Vi kan baade kvæle den Slange, der i Humanitetens Navn gør os den Skade, den kan, og forsvare, at vi gør det.

Den Mand der, som var det til en sulten Hund, smides hen til de rejsende paa de fleste af vore Svendehjem, er saa simpel og lidt værd, at der ikke er meget tabt ved at lade den staa og de Brixer mød et beskidt Tæppe til at dække sig med, der som Regel anvises til Sovestød, er saa uappetitlige, at mange Rejsende slet ikke vil ligge paa Svendehjemmene, men lejer Logi andre Steder den ene Nat, de agter at opholde sig i Byen. Naar vi undtager Roskilde, Svendborg, Holbæk og Fredericia, komme omtrent hele Resten af Svendehjem paa ovennævnte Konto. Der er, som man vil se, ikke meget at holde paa. For at blive delagtige i al den Kærlighed, Rejseforeningen byder paa, betales der 1 Kr., om Maanedens, deraf er for de ugiftes Vedkommende de 50 Øre og for de giftes 75 Øre til Sygekassen og af denne ydes der saa Kur og Pleje paa Sygehus eller 1 Kr 10 Øre pr. Dag i Hjemmet. Vi ved, at mange ugifte alene er i Rejseforeningen for, naar de bliver syge paa en Rejse, at kunne komme paa Sygehus uden at dette er Fattighjælp og at de, saa snart denne Sikkerhed gives dem paa anden Maade — f. Eks. gennem Forbundet — vil blæse Rejseforeningen et langt Stykke.

For de giftes Vedkommende gives der sikkert mindst lige saa fordelagtige rene Sygekasser, saa for dem er der nu, da Forbundet har naaet en saadan Magtstilling, som det faktisk har, ikke mere nogen Grund til at spilde Penge paa Rejseforeningen.

Lad os tage den Sag op til Overvejelse.

Hvad der kan naaes.

Strejken hos Brødrene Bonne i Stege er endt den 11. November med et meget godt Resultat for Arbejderne.

Denne Strejke, der begyndte i den første Halvdel af Juli og altsaa har varet 4 Maaneder, er et godt Bevis paa, hvad Sammenhold og en god Organisation er værd.

Da Strejken udbrod beskæftigedes der 1 Smed og 2 Maskinarbejdere, af hvilke den ene havde 2 Kr. 60 Øre og de to andre hver 2 Kr. 40 Øre pr. Dag.

Den ene, der var ugift, rejste straks fra Byen og fik Arbejde andet Steds. Af de to tilbageblevne, som altsaa nu igen gaar i Arbejde, faar den ene, der før havde 2 Kr. 60 Øre, nu 3 Kr. 15 Øre pr. Dag, altsaa en Forhøjelse af 55 Øre pr. Dag. Den anden fik tidligere 2 Kr. 40 Øre, nu 2 Kr. 70 Øre, altsaa 30 Øre mere om Dagen fra nu af og til 1. Maj og derefter 3 Kr. 15 Øre.

Vi har i disse 4 Maaneder kun haft en Mand at understøtte der, idet den anden hele Tiden har haft Arbejde andetsteds, og den, der gik ledig, har faaet ca. 200 Kr. i Understøttelse. Men hvad har vi naaet? Ja, vi har naaet at hæve Arbejdslønnen med 150 Kr. aarlig for hver af disse to Medlemmer. Det vil altsaa sige, at paa kun et Aar faar disse to Medlemmer mere i Arbejdsløn end en fire Maaneders Strejke har kostet os og saa har vi Gevinsten for hele Fremtiden. Dette er et ret slaaende Bevis mod Kapitalistorganernes Hyl om, at Arbejderne altid sætter Penge til ved Strejker. Vi skal foreløbig her bemærke, at naar vi fra 1891 og

indtil nu har hævet Lønnen i Provinserne med 6 Øre pr. Time, og det er lavt regnet, saa er det en Mørfortjeneste af 180 Kr. aarlig for hver enkelt Arbejder.

Det højeste Bidrag pr. Medlem, der nogensinde, i et Aar, er betalt i Kontingent til Forbundet, er 25 Kr., som blev betalt i 1895. Men se paa Resultaterne og kom saa ikke og sig os, at det ikke nytte noget. Og er vor Industri i disse Aar, hvor vi har tiltvunget os en saa stor Fordel, bleven ødelagt?

Nej, langtfra. Der har intet Aar været mere Arbejde end i det sidste. Mon det saa ikke skulde være rigtig alligevel, hvad vi saa ofte har sagt, at godt lønnede Arbejdere betyder mere Velstand for hele Samfundet. Derfor, hæng bare i.

Strejken hos Smedemester N. Dreyer i Roskilde, der har varet fra 28. Maj, er hævet den 15. Novbr. N. Dreyer har underskrevet paa Odenseprogrammet og 30 Øre i Timen. Et Medlem af Forbundet er taget i Arbejde. Lønnen var før Strejken 8 Kr. ugentlig og Kost og Logi. Paa de Vilkaar arbejdede der en gift Svend, som, da han nedlagde Arbejdet der, straks kom i Arbejde hos en anden Mester, der betalte 30 Øre i Timen.

Strejken hos Martin Larsen i Hjørring er endt fra den 23. November. Han afskedigede den 21. November *Skruebrækkeren Mourids Hansen og do. Frederik Nielsen*, der er født i Hjørring, 22 Aar, 66“ høj, skævbenet og med et dumt Udtryk i Ansigtet. Hr. M. L. underskrev Odenseprogrammet og lovede sig selv aldrig mere at gaa paa en saadan Dumhed. Forbundsmedlemmer træder i Arbejde i de udjagede Brækkeres Pladser. De andre Arbejdskøbere i Hjørring har nu, om end kun paa Afstand, faaet Kendskab til, hvordan saadan en Historie spænds af.

De vogter dem nok for at faa lignende Historier hos sig, saa vi har der vundet mere end en Sejr.

Det er interessant af de nu indkomne Beretninger om Arbejdsløn og lign. at se, hvordan Lønnen hæver sig med Organisation. Vi tager et enkelt Eksempel i Flæng og træffer Horsens, hvoraf vi saa tager de tre store Arbejdssteder:

	Beskæftiger følg. Antal Smede og Maskinarb.	Deraf orga- niserede	Den laveste Timeløn	Den højeste Timeløn	Den mest almindelige Timeløn
Paasch og Larsen-Petersen	46	42	28 Ø.	40 Ø.	30 a 32 Ø.
Møller og Jochumsen	45	43	28 Ø.	40 Ø.	30 a 32 Ø.
Stallknecht	40	20	20 Ø.	40 Ø.	27 a 30 Ø.

Hos Mekanikus Emil Møller i Horsens er Odenseprogrammet og 30 Øre gennemført fra først i denne Maaned. Unge Svende kan i det første Aar, de er Svende, arbejde der for 27 Øre.

Blikkenslager Glud i Vejle beskæftigede 2 Smede og betalte 25 Øre i Timen. Igennem Afdelingens Bestyrelse har Glud nu underskrevet Odenseprogrammet og de to Smede faar hver 50 Øre pr. Dag.

**Lad os, der har Arbejde, huske de
Arbejdsløse til Julen.**

Flytning.

- Roskilde.* Formand O. Olsen, Ringstedgade 1, 2. Sal.
Vordingborg. Formand: Maskinarbejder V. Hansen, Kasserer: Smed N. Larsen. Udbetaling foregaar paa Svendehjemmet,
Brønderslev. Kassereren, Smed Melau bor nu hos Tømrer J. Jensen.
Middelfart. Formanden, Smed H. Hansen, bor hos Skomager J. Petersens Enke i Ahlgade. Kassereren, Smed F. F. Nielsen, Søndergade 300.
Fredericia. Kasserer M. Lund, Prindsensgade 45 D.
Helsingør. Udbetaling af Understøttelse foregaar hos C. Lindberg, Bjerregade 5 i Cigarbutikken.

De Rejsende kan erholde Fortegnelse over Afdelinger, Tillidsmænd og Udbetalingssteder overalt.

Helsingør Afdeling giver 1 Kr. 35 Øre i ekstra Geschenk til enhver Rejsende, imod at ingen gaar paa Værkstederne.

**En Strejkebryder.
Peter F. Larsen.**

Hos Maskinfabrikant Bjørn-Aagaard i Thisted nedlagdes Arbejdet af 2 Mand, de eneste, han havde, Mandagen den 26. Oktober, fordi han ikke vilde forhøje deres Timeløn fra 28 til 30 Øre, tillige vilde han privat, som han udtrykte sig til os, søge at faa dem ud af Forbundet.

Begge havde arbejdet hos ham i en Aarrække. Den ene — ikke ham, der nu er Strejkebryder — havde endogsaa i længere Tid bestyret Værkstedet under B. A.s Sygdom og til hans absolute Tilfredshed.

Den anden af de Strejkende, *Strejkebryderen Peter F. Larsen*, der er født i Nørhaa pr. Thisted den 13de April 1850 og indtraadt i Forbundet den 9. Marts 1895, 68 Tommer høj, godt bygget, blondt Haar og Barter, optog imidlertid Arbejdet hos B. A. igen den 16. November. Han har indtil den Tid modtaget 32 Kr. i Understøttelse, som han imidlertid ikke skal faa megen Fornøjelse af, thi han vil nu blive behandlet efter Forbundslovenes § 13 og naar vi der er færdig med ham, skal han blive behandlet efter en anden §, der ganske vist ikke staar i Lovené, men derfor er lige probat.

Mourids Hansen, „den faldne“,

der nu har maattet vige Pladsen hos Martin Larsen i Hjørring, har sendt os følgende „Gevaltighed“, som vi ikke kan nægte os Fornøjelsen af at præsentere for vore Medlemmer.

Herved underrettes dem om at Bladet Nr. 7 af April 1896 er i min besiddelse hvoraf jeg formener at forbundet ha brugt Ærekrænke Skrivi overfor mig undertegnede. og vis De Ønsker Sagen ornet i Minde-

lighed maa de henvende til mig Skriftlig eller Mundtlig pr. fyrsted omgaaende Post.
i modsat Fald vil Sagen blive paaklaget for retten inden 4 Dages Udløb.

Hjørring den 27. April 1896

ærbødist
Mourids Hansen

Advarsel til Tillidsmændene.

Gang efter Gang indløber der til mig fra Tillidsmændene Besværinger over, at de, naar de har laant rejsende Medlemmer Penge, undertiden af Afdelingens Kasse, men for det meste af deres egen Lomme, mod at beholde Medlemmets Bog, ikke kan faa dem igen, fordi Laantagerne gør sig usynlige.

De, der laaner, skal som Regel rejse hurtig i Arbejde et eller andet Sted og det er derfor meget simpelt af dem, at ville benytte sig af gode Kollegers Hjælpsomhed for bagefter at snyde disse. Jeg kan ikke i alle Tilfælde lede disse Fyre op og giver derfor Tillidsmændene det Raad:

Lad være at laane ud til nogen.

H. P. Hansen.

Til Medlemmer og Tillidsmænd.

Der vil omkring Midten af Marts Maaned 1897 blive tilstillet samtlige Afdelinger af Forbundet en Beretning angaaende Forbundets Stilling og vor Industris Udstrækning, saaledes at disse Ting kan diskuteres i Afdelingerne inden Kongressen, der vil finde Sted den 15., 16. og 17. April i København.

I den Anledning maa vi præcis den 31 December d. A. slutte vore Indbetalinger af Kontingent og vore Regnskaber for at alt kan ordnes som skal med i Beretningen.

Vi maa den 31. December have en aldeles nøjagtig Oversigt over, hvor stort vort Medlemsantal er. Dette vil have Betydning i mere end en Henseende, og Beretningen vil saaledes ogsaa blive en fuldstændig Medlemsfortegnelse.

Alle Medlemmerne anmodes derfor paa det mest indtrængende om, inden Jul, at betale Kontingent for December Maaned, eller dog i hvert Fald til 30. November, saaledes, at de ikke kommer paa Medlemsfortegnelsen med mere end 4 Ugers Restance.

Ved Afslutningen af Regnskabet den 31. Decbr. vil alle, der ikke har betalt Kontingent for November, blive slettede.

Forretningsføreren

er nu hjemkommen. De Rejsende, der kommer til København, skal nu igen henvende sig til ham for at erholde deres Understøttelse.

Kontoret, Ole Suhrsgade 19, er kun aabnet fra 12—2.

Vore Licitationer.

Indvendige Spildevandsledninger ved Arresthuset paa Christianshavn er overdraget Gamst & Søn for 3640 Kr. 82 Øre.

Dampledningsarbejder m. m. paa Sct. Johannes Stiftesse er overdraget F. A. H. Petersen og Ludvig Christensen for 8484 Kr. 95 Øre.

Signalmaster til Statsbanerne. Deraf er overdraget til Poulens Eftrf. i Esbjerg for Kr. 13,356.00
Arentz & Rosenfeld, Kbhvn. — 14,649.00
Ludvigsen, Struer (11 Stk.) — 2,640.00

Lock-out'en paa Flensburg Skibsværft

er hævet den 25. Oktober paa følgende Vilkaar:

1. Alle Arbejdere, som inden Lock-outen havde indtil 28 Pf., faar 2 Pf. mere pr. Time.

2. Alle Arbejdere som hidtil havde 28 Pf. og derover faar 1 Pf. mere pr. Time.

3. Overarbejde betales med 33 pCt. (nyt).

4. Akkord udenfor normal Arbejdstid ekstra 33 pCt. (nyt).

5. Nedsættelse af et Udvalg af Arbejderne, der skal vaage over, at Overenskomsten overholdes.

6. Enhver af de Udvalgte gik i sin gamle Plads og sine gamle Rettigheder.

Strejkekomiteen anmoder os om at bringe vore Medlemmer „Tak for Hjælpen“.

Saa sluttede den Konflikt efter 14 Ugers Forløb. Resultatet er endda ikke saa daarligt, som vi havde ventet os det, og at det gik bedre end det saa ud til kan de, der havde dannet „Værftarbejder-Forbundet“, takke de gamle Organisationer for, særlig „Deutsche Metall-Verband“. Det var dets Medlemmer, dets Penge og dets Anseelse i Udlandet, der gjorde, at Pengene kom saa rigelig ind andre Steder fra. Det var „Værftarbejder Forbundet“s Medlemmer, der gik ind som Brækkere.

Arbejdskøberne fik ikke meget at rose sig af.

Forskellige Meddelelser.

Dansk Industri i Udlandet. Til Sydafrika afsendtes i Slutningen af Oktober af Aktieselskabet Tuxen & Hammerich en Del Maskiner til Isfabrikation, nemlig til Isværker i Capetown & Port Elisabeth i Kapstaden, og til Johannsburg i Transvaal. Anlægene bestaa for de 2 førstnævntes Vedkommende hvert Sted af en Ammoniak Kompressions Kølemaskine (System Schou) med Kondensator samt dertil koblet kondenserende Dampmaskine. Til Port Elisabeth, hvor Vandforsyningen er sparsom, anvendes en Ammoniak Kondensator efter Overrislingssystemet, hvorved den fornødne Vandmængde reduceres med 80—90 pCt. Tillige er der ved dette Anlæg et Lagerrum, der afkøles ved Rør, i hvilke selve Ammoniakken fordampes, et bekvemmere System, end den tidligere anvendte Køling med Saltvand i Rørene. Begge Steder findes iforvejen Isgeneratorer, og det drejer sig saaledes om Udvidelse af bestaaende Anlæg og Erstatning af ældre Maskiner med nogle af nyeste Systemer. Til Johannsburg leveres derimod Isgeneratorer med Tilbehør.

Solgt Maskinfabrik. Firmaet Nielsen & Rasmussen i Vejle har afhændet den det tilhørende Maskinfabrik paa Hjørnet af Horsensvejen og Skovgade til et Aktieselskab, Maskinfabriken i „Svendborg“, der driver samme Art Virksomhed i Svendborg.

Fabriken i Vejle bliver saaledes Filial, og de hidtilværende Ejere ansættes som Bestyrere af Samme.

Vi havde forinden ensartede Arbejdsoverenskomster med begge Firmaer.

Red.

Rejse- og Understøttelseskassen.

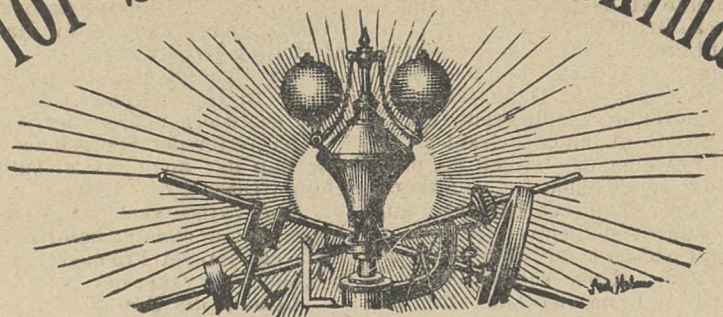
Regnskab for Oktober, Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	796	20	228	90
Klejnsmedesvendeforeningen	75	00	21	00
Grovsmedenes Fagforening	148	80	76	80
Kedelsmedeforeningen	72	00	49	00
Skibssmedeforeningen	147	60	23	80
Ringsted	3	00	7	70
Esbjerg	39	00	1	40
Stubbekøbing	3	50		
Aalborg	63	00	20	30
Randers	79	20	51	80
Ribe	4	50	3	50
Hjørring	8	50	5	60
Nykøbing F.	13	20		
Støge	6	00	4	90
Nakskov	42	00	1	40
Nørre Sundby	13	80	3	50
Nykøbing M.	18	00		
Skive			28	00
Odense	89	10	11	90
Vejle	16	20	21	00
Helsingør	146	40	13	30
Varde	12	00	4	90
Svendborg	35	40	14	70
Holbæk	10	80	11	20
Roskilde	18	00	23	80
Faaborg	3	90		
Næstved	21	20	11	90
Vordingborg	3	00	8	40
Fredericia	5	40	10	50
Nykøbing S.	3	00		
Silkeborg	7	80	4	90
Herning	3	60	15	40
Horsens	72	00	32	20
Kolding	27	00	14	70
Thisted	7	20	9	80
Slagelse	20	40	20	30
Lemvig	7	30	7	00
Aarhus	180	00	86	10
Viborg				
Frøstø	6	96	9	80
Assens				
Maribo	11	00		
Frederikshavn	15	00	4	90
Korsør	3	60	1	40
Middelfart	6	30	1	40
Hadsund-Mariager	9	60		
Brønderslev	6	00		
Hillerød	6	00	6	30
Sørø	1	20		
Vejen	9	80		
Holstebro				
Haslev				
Udbetalt hos Forretningsføreren			2	80
Ialt	2298	46	875	70
Medlem 3367 Olaf Jacobsen	24	00		
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for September Maaned			20	00
Beholdning den 30. Sept.	11704	21		
— 31. Oktbr.			13130	97
Balance	14026	67	14026	67

Understøttelsens Størrelse for Decbr. er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23. Købe h

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 3,

December 1896

9. Aargang

En Voldgiftsdom.

Den første.

Torsdagen den 8. Oktober skete, som bekendt, et Ulykkestilfælde hos Firmaet Schmidt, Mygind & Hüttemeyer paa Nørrebrogade i København, hvorved et Menneske fuldstændig sønderlemmedes.

Medens den dræbtes Kammerater, der var strømmet til, endnu stod og saa paa det forfædelige Syn, kom en, blandt Københavns Smede og Maskinarbejdere i mange Aar ilde lidt, Person ved Navn Harald Olsen, som nu var Formand hos nævnte Firma, og udtalte: „Det var ogsaa noget at staa at gabe paa, gaa hen og pas Arbejdet, dem der ikke vil passe det, bliver afskediget.“ (Vi tør ikke svare for, at Ordene faldt akkurat saaledes, da Udtalelsen er forebragt os paa flere Maader. Red.)

Samtlige Arbejderes Svar herpaa var, som en Mand, at forlade Fabriken for den Dag. Alle begyndte dog igen Dagen efter.

Hadet mod Harald Olsen, der var af gammel Dato, var imidlertid kommet stærkere frem ved denne Lejlighed og om Lørdagen den 10. Oktober nedlagde alle Kedelsmede Arbejdet og forlangte som Indrømmelse, inden de igen gik i Arbejde, at Harald Olsen skulde afskediges.

Organisationerne havde intet med Arbejdsnedlæggelsen at gøre paa det Tidspunkt, men fik det under Forsøget paa at mægle imellem Arbejderne og Fabrikkerne.

Der blev saa afholdt et Par Møder imellem Hovedbestyrelsen og Fabrikantforeningens Bestyrelse, hvor man endelig enedes om at lade Sagen afgøre ved den den 20. December 1894 oprettede Voldgiftsret.

Boghandler, Borgerrepræsentant *Gustav Philipsen* valgtes til Opmand.

Vi har nu kortelig refereret Sagens Forhistorie og aftrykker derefter *in extenso*

Kendelse i Voldgiftssagen,

Kedelsmedarbejderne hos Aktieselskabet Schmidt, Mygind og Hüttemeyer mod Bestyrelsen for nævnte Aktieselskab.

Lørdag den 10. Oktober nedlagde samtlige Kedelsmedarbejdere paa Aktieselskabet S., M. og H.s Fabrik Arbejdet under Paaberaabelse af deres Misfornøjelse over, at tjene under og sammen med en Formand der-

steds, ved Navn Harald Olsen. Efter nogle Forhandlinger enedes man imidlertid om, at Arbejdet skulde genoptages paa Vilkaar af, at Arbejdernes Klagemaal og deres Krav paa forannævnte Harald Olsens Afskedigelse optoges til Behandling i Overensstemmelse med de i 1895 (1894. Red.) vedtagne Regler for Behandling af faglig Strid imellem Medlemmer af Foreningen af Fabrikanter i Jernindustri i København og „Dansk Smede- og Maskinarbejder- Forbund“, da det ikke ved de foreløbige Forhandlinger lykkedes at tilvejebringe Enighed om Sagen, er denne nu henvist til voldgiftsretlig Afgørelse og har begge de to Foreningers Bestyrelser og begge Sagens Parter afgivet Erklæringer om at ville underkaste sig saadan Afgørelse og hver af de to Foreningers Bestyrelser har hos undertegnede Opmand deponeret det af Voldgiftsretten fastsatte Beløb af 50 Kr. (er femti Kroner) til Sikkerhed for Opfyldelsen af den af Voldgiftsretten afsagte Kendelse.

Under de foreløbige Forhandlinger har Arbejderne dels fremsat nogle mere almindelig holdte Klager mod Harald Olsen, dels skriftlig fremsat 3 bestemte Klagepunkter, der tilsammenlagte formentes at retfærdiggøre deres Krav paa H. Olsens Afskedigelse.

Til Grund for Afgørelsen maa Retten, med begge Parter Indvilligelse lægge det almindelige Princip, at en Arbejdsformands Optræden og Forhold i det Hele, over for de ham underlagte Arbejdere, kan være af den Natur, at Arbejderne er berettiget til at kræve ham fjærnet.

Spørgsmaalet i nærværende Voldgiftssag er derfor alene det faktiske, om Harald Olsens Forhold har været et saadant, at Kravet i det foreliggende Tilfælde har været berettiget.

Hvad nu først de mere almindelige Klager angaar, maa det først bemærkes, at de ikke retter sig mod noget formentlig forbryderisk eller overhovedet retsstridig Forhold fra Harald Olsens Side, men gaar ud paa, at han har vist Ukollektialitet, Mangel paa Kammeratskabsfølelse overfor sine Arbejdsfæller. Bortset fra, hvilken Vægt der overhovedet kunne tillægges saadant Forhold, formener Retten i alt Fald, at der ikke er forelagt den saadanne præcise Oplysninger desangaaende, at den ser sig i Stand til paa disse at støtte nogen for Harald Olsen ugunstig Dom og den maa derfor se ganske bort herfra i sin Kendelse.

Om de enkelte særskilt præciserede Klagepunkter bemærkes derimod følgende:

Under Nr. 1 paastaas det, at H. Olsen paa Arbejde ved en Del Jerndøre til Frihavnen har lovet Arbejderne 14 Kr. pr. Stk., medens der kun udbetaltes disse 10 Kr. Der er om dette Punkt oplyst, at det drejede sig om

et Parti af ialt 20 Døre, at de første af disse Døre, paa Grund af Arbejdets Nyhed for Arbejderne, kom til at koste hver 20 Kr. i Arbejdsløn, at Direktøren, Schmit, fandt dette for dyrt og mente at Resten maatte kunne udføres a 10 Kr., at der paa Grund heraf ingen Akkord kom i Stand om Resten af Dørene, saa at disse udførtes i Dagløn og kom til at staa i ca. 10 Kr. Der maa endvidere gaaes ud fra, at Olsen, der den Gang ikke var virkelig Formand og derfor, efter Selskabets Fremstilling, ikke havde nogen Beføjelse til at binde Selskabet til en bestemt Akkord, har lovet eller dog stillet de paagældende Arbejdere i Udsigt, at de vilde faa en Akkord paa 14 eller 15 Kr. pr. Dør, men det har ikke nu, næsten 2 Aar efter den paagældende Begivenhed kunnet oplyses, om han har udtalt saadant før eller efter at han var blevet vidende om, at en saadan Akkord ikke kunde opnaaes, for hvis Opnaelse han, efter en af Selskabets Bestyrelse afgiven Erklæring, synes at have interesseret sig. Kun i sidste Tilfælde vilde der kunne lægges ham noget virkelig Troskabsbrud til Last, medens der, hvis hans Udtalelse er fremsat før hans Samtale med Direktionen herom fandt Sted, i det højeste kunne siges, at han ikke burde holdt Arbejderne ubekendt med Sagens Sammenhæng, efter at han var blevet bekendt med samme, et Forhold, der, selv om det var konstateret, ingenlunde behøvede at bunde i noget uvenligt Sindelag mod de andre Arbejdere.

Som 2det Klagepunkt er der fremsat en Formening om, at der af ét andet i Frihavnen beskæftiget Firma, Andersen & Blom, er blevet udbetalt til Fordeling af nogle af S., M, og H.s Arbejds mænd, som arbejdede sammesteds, en Ducør for ydet Hjælp med Indsættningen af nogle Jernporte ud over de 2 Kr., som enkelte af disse Arbejdere straks modtog, hvorved det altsaa formentlig formodedes, at en saadan Ducør skulle være blevet udbetalt Harald Olsen, uden at være kommet Arbejds mændene tilgode.

Ved en Erklæring at Firmaet A. og B. er det imidlertid konstateret, at der ikke er udbetalt nogen Ducør ud over de 2 Kr. og der bliver altsaa paa dette Punkt intet at lægge Olsen til Last.

Under Nr. 3 hævdes det dernæst, at efter Udførelsen af et Arbejde hos Brændevinsbrænder Mejer, har denne udbetalt Olsen en Ducør af 10 Kr. til Fordeling imellem Arbejderne og at Olsen her fordelte dette Beløb saaledes, at han selv beholdt 4 Kr., gav 3 Kr. til Montøren ved Arbejdet og endelig 1 Kr. til hver af 3 andre Arbejdere ved det paagældende Arbejde. Rigtigheden af dette er konstateret.

Medens nu efter det foranstaaende de 2 første Punkter ikke indeholde noget, der kan lægges Harald Olsen til Last, finder Voldgiftsretten, at hans Forhold under Nr. 3 bør misbilliges, idet han som Formand ikke burde have beholdt nogen Del af den omtalte Ducør, men fordelt hele Beløbet blandt Arbejderne. Men Retten skønner dog ikke at dette, det eneste fastslaaede Klagepunkt er tilstrækkelig til at begrunde en saa alvorlig Følge som en Afskedigelse af en, efter Firmaets Udsagn, iøvrigt flink og samvittighedsfuld Arbejder. (Fremhævet af Red.)

I Henhold hertil kender Voldgiftsretten for Ret: at Harald Olsen bør forblive i sin Stilling, men at der bør tildeles ham en Advarsel i Form af en Misbilligelse af det under Nr. 3 omtalte Forhold, og at denne Advarsel bør tildeles ham af Bestyrelsen for Aktieselskabet Schmit, Mygind og Hüttemeier i Overværelse af Formanden for „Foreningen af Fabrikanter i Jernindustri i København“ og Formanden for „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund.“

Det stillede Depositum bliver at udbetale de to Foreningers Bestyrelser, naar Opmanden fra disse Foreningers Formænd har modtaget skriftlig Tilkendegivelse af, at nævnte Advarsel er tildelt Harald Olsen.

København, den 20. November 1896.

For Voldgiftsretten

Gustav Philipsen, Opmand.

Denne „advarende Misbilligelse“ eller „misbilligende Advarsel“, hvilket man vil, tildeltes saa Harald Olsen nogle Dage efter paa den Maade, at Harald Olsen kaldtes op til Direktør Caroc og af ham oplæstes saa ovenstaaende Kendelse for Harald Olsen i Overværelse af Helweg og N. Larsen.

Da Oplæsningen af Dokumentet var forbi, sagde Caroc til Harald Olsen: Ja, saa er der ikke mere. Naa, svarede denne, er der ikke mere.

Vi retter det Spørgsmaal til Hr. Gustav Philipsen, om han har ment, at Misbilligelsen burde være givet Harald Olsen i den Form.

For øvrigt skal vi ikke gaa i Rette med Hr. Philipsen, det er nemlig ham, der baade har afsagt Dommen og skrevet Præmisserne i Henhold til Reglernes § 6, sidste Stykke, der lyder saaledes:

Opnaas der ikke Flertal for en Kendelse, skal Formanden afgøre Stridsspørgsmaalet.

Vi indrømmer, at de af Arbejderne fremsatte skriftlige Klagepunkter ikke var af saa stor Betydning, at der kunde dømmes væsentlig anderledes, og skal heller ikke med „Lup“ undersøge „hvem der tilhører Hænderne og hvis Røsten er“, men uheldig har Hr. Philipsen været i nogen Grad da han skrev „en, efter Firmaets Udsagn, iøvrigt flink og samvittighedsfuld Arbejder.“

Han ved naturligvis ikke, at Samvittighedsfuldhed og Dygtighed som Arbejder ikke betyder meget i D'hr Arbejdskøberes Øjne naar Manden ikke samtidig vil lade sig bruge til at modarbejde sine Kammeraters Interesser.

Til yderligere Belysning af hvor daarlig en Kammerat Harald Olsen al Tid har været, skal vi fremdrage nogle af de Udtalelser, der fremkom om ham i Voldgiftsretten. Det vil deraf ses, at har de skriftlige Klagepunkter, der forelaa, ikke været saa forfærdelig graverende for ham, saa har der dog foreligget tilstrækkeligt Materiale til, at domme betydeligt strengere end der er gjort. Og i hvert Fald burde en saadan Person ikke fremtidig beklæde en Formandsplads, om man ogsaa havde ladet ham staa som almindelig Arbejder.

Men lad det nu være som det er. Taktiken hos Arbejdskøberne er jo som Regel den, at de værste Kreaturer, der kan faas, tages som Overordnede. Dette tveeggede Sværd kan naturligvis skade Arbejderne, men det kan ogsaa vende sig til den anden Side.

Vi anfører her nogle Udtalelser i Voldgiftsrettens Møde, samt hvorledes Voteringen faldt ud.

Vald. Olsen: Kærnepunktet i Klagen er, at Harald Olsen har ført sine Kolleger bag Lyset og rimeligvis faaet sin Betaling herfor. Jeg arbejdede sammen med ham hos Riedel & Lindegaard. En Gang var han sammen med 3 andre Arbejdere ude at stille en Kedel op, de blev færdige hen paa Eftermiddagen og Harald Olsen gik da, uden at sige noget til Kammeraterne, hjem paa Fabrikken, medens de andre ikke mente, at de behøvede at gaa paa Arbejde mere den Dag. Næste Dag bebrødede saa Værkføreren de 3 Arbejdere, at de ikke var gaaet hjem, men paa Værtshus, det havde Harald Olsen sagt. Ogsaa den Gang blev han forlangt afskediget for ukollegial Opførsel.

(Han blev imidlertid ikke afskediget den Gang. Vi skal senere vise, hvad der maatte til, inden Firmaet jagede ham ud. Red.)

Hauberg: Jeg protesterer imod, at det skal være ukollegialt at gaa hjem paa Fabrikken i Stedet for at gaa paa Værtshus.

Vald. Olsen: Han burde have meddelt sine Kammerater, at han vilde gaa hjem.

Hauberg: Tør De paastaa, at han ikke har gjort det.

Vald. Olsen: Ja.

Formanden (Gustav Philipsen): Kan Arbejderne have troet, at Harald Olsen kunde vide Besked med Akkordpriserne?

Hauberg: Nej ikke efter Forholdene paa S., M & H. Fabrik.

N. P. Nielsen: Jo, det kunde netop være Tilfælde. Harald Olsen var ikke Formand den Gang, men Schakformand for dem, der lavede Jerndørene. Derfor er der gjort Akkord med ham. Og for at faa sine Kammerater til at arbejde med særlig Ihærdighed har han indbildt dem, at de skulde faa en højere Betaling.

Hauberg: Harald Olsen benægter bestemt at have udtalt sig paa den Maade.

Vald. Olsen: Skal der naas frem i denne Sag, maa der fæstes lige saa megen Tiltro til Arbejdernes Erklæringer, som til Fabrikanternes. Vi kan bevise, at Harald Olsen har lovet Arbejderne 14 Kr. for Jerndørene. Fabrikanterne beviser saa, at han ingen Hjemmel har haft dertil.

Formanden (G. Philipsen): Der kan selvfølgelig være Tilfælde, hvor en Arbejdsformands Forhold er saaledes, at Arbejderne har Ret til at kræve ham afskediget, selv om han ikke har gjort noget rent kriminelt.

N. Larsen: Det vilde være os let at faa flere Klagepunkter frem imod Harald Olsen, men vi har ikke ment det var nødvendigt. Han er for ukollegial Optræden afskediget fra Wendt og af lignende Grunde er han kommet bort fra Riedel og Lindegaard. Nu er Arbejderne hos S., M. & H. saa forbitrede paa ham, at de vil ham væk.

Behøves der mere Vidnesbyrd.

Efter nogen Diskussion om, hvorvidt man nu skulde skride til Votering og da dette er vedtaget siger

Vald. Olsen: Principielt voterer jeg, at Harald Olsen skal fjernes, subsidiært, at han frakendes Retten til at være Formand, men dog vedbliver at arbejde der.

Helweg: Det kan jeg paa ingen Maade gaa med til. Jeg vil kun gaa med til at give ham en Advarsel.

N. Larsen: Den Mand er advaret nok. Ved Opførelsen af Guldborgsundbroen bagtalte han Tømmerne saaledes, at de truede med, at kaste ham i Vandet og han maatte sluttelig tilbagekalde sine løgnagtige Beskyldninger. I Frihavnen kastede de ham i en Mudderpøl. Nøjes vi med at advare ham, griner han Voldgiftsretten lige op i Ansigtet.

(Ja, det har temmelig sikkert slaaet til, især med den Forestilling, der gik for sig, da han fik den. Red.)

For Afskedigelsen, subsidiært at Harald Olsen fremtidig ikke kan være Formand, stemte Vald. Olsen, N. P. Nielsen og N. Larsen.

For at give Harald Olsen en Advarsel stemte Helweg, Hauberg og Danstrup.

Formanden (G. Philipsen): Retten er saaledes ikke enig om noget som helst. Jeg skal da tilstille hver af Parterne min Afgørelse.

I Øjeblikket er Harald Olsen naturligvis baade Potte og Pande hos Cheferne i Aktieselskabet Schmit, Mygind & Hüttemeier, men det kan jo hændes, at han kommer derfra med et lignende Æselspark, som fra Riedel og Lindegaard, hvor han jo ogsaa en Tid, ved at rende med Sladder, stod sig godt.

Medens han arbejdede hos Riedel og Lindegaard udførtes der noget Arbejde for Søminekorpset.

Ved en Lejlighed fik Schmit og Mygind noget af samme Slags og da Harald Olsen erfarede dette, skyndte han sig til Firmaet og tilbød sin Tjeneste samtidig med, at han rakkede Riedel og Lindegaards Arbejde ned efter Noder. Saa gik han hjem til Kingosgade og har rimeligvis indvendigt frydet sig over sin Bedrift.

Imidlertid var Telefonen i Bevægelse imellem Riedel Lindegaard og Schmit Mygind og da Harald Olsen mødte, kaldte Værkfører Lassen to af Arbejderne hen til sig og han udtalte følgende:

„Her skal De se en Pjalt, et større Æsel har aldrig gaaet paa Jorden. Var jeg Arbejder og han handlede paa samme Maade mod mig, som han nu har gjort

mod Firmaet og iøvrigt tidligere mod sine Arbejdskammerater, sparkede jeg ham saa langt fra mig, at han aldrig mere kunde komme for mine Øjne.

Hvorefter den „flinke og samvittighedsfulde Arbejder“ fik sit Løbepas i samme Øjeblik, som han fik sit Æselspatent.

En skøn Dag handler han muligens lige saa mod sine nuværende høje Velyndere, saa har Mohren gjort sin Pligt.

Mohren kan gaa.

Vor Gensidighed med Sverrig.

I Kongressen i Odense i 1891 deltog, som bekendt, vort svenske Broderforbund, repræsenteret af Hr. Bjørkmann.

Ved Tilbagekomsten til København blev der saa af Hurup, Bjørkmann, Lundblad fra Norge og Frantz Diederick fra Hamborg, udarbejdet Udkast til en Overenskomst om Gensidighed og dermed lod man fra alle Sider Sagen ligge.

Frantz Diedericks Sektion af Klejnsmede for Hamborg og Omegn er for længe siden gaaet op i „Deutsche Metallarbeiter Verband“. De norske Smede og Metalarbejderes store Flertal har haft nok at gøre med at skælne „Højre“ fra „Venstre“ og „Rent Flag“ fra „Unionsmærket“. Svenskerne og Danskerne har derimod arbejdet paa at skabe en Organisation baade indad og udad og her har vi Resultatet.

Mellem „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund“ og „Svenska Järn och Metallarbetare Förbundet“ er truffen følgende Overenskomst, som er gældende fra og med 1. Jan. 1897.

Almindelige Regler.

§ 1. Saa snart et Medlem, som tilhører et af Forbundene „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund“ eller „Svenska Järn och Metallarbetare Förbundet“, ankommer til Omraadet for det andet Forbunds Virksomhed og legitimerer sig som berettiget Medlem af det Forbund, fra hvis Omraade han kommer, har han Ret til, uden at betale nyt Indskud, straks at indtræde i det andet Forbund med samme Rettigheder, som dets egne Medlemmer, for saa vidt han inden 10 Dage efter sin Ankomst anmelder sig.

For Retten til Rejssehjælp og Arbejdsløshedsunderstøttelsens Vedkommende dog med fornødent Hensyn til nedenstaaende § 5 og 6.

§ 2. Naar en Konflikt (Strejke eller Lock-out) udbryder, eller forventes at ville udbryde, indenfor det ene af Forbundene, skal dettes Styrelse ufortøvet give det andet Forbunds Styrelse Underretning derom og deite er da pligtig til, naar det forlanges, at bringe Meddelelsen herom til alle sit Forbunds Afdelinger, Pressen, samt hvilke andre, man har Forbindelse med, og hvis Kendskab til Sagen, man mener kan være nyttigt for Forbundenes Interesser.

§ 3. Forbundene bytter Fagbladene saaledes, at man sender hinanden, hver Gang Fagbladene udkommer, et Antal, der skal svare til 10 Stk. til Forbundsstyrelserne og 2 Stk. til hver af Forbundenes Afdelinger. Forretningsførererne besørger det tilsendte Antal omdelte. Forbundsstyrelserne skulle altid have Adresserne paa hinandens Afdelings Tillidsmænd.

§ 4. Navnene paa Skruetrækkere indenfor det ene Forbunds Omraade meddeles det andet Forbunds Styrelse. Dette er da pligtig til, inden for sit Omraade, at offentliggøre dem.

Regler for Gensidighed i Rejsehjælp og Arbejdsløshedshjælp.

§ 5. Medlemmer af „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“, der ankommer til Sverrig, behandles der efter Reglerne i „Svenska Järn och Metallarbetare Förbundets Love af 1896 § 4 og 5.

§ 6. Medlemmer af „Svenska Järn och Metallarbetare Förbundet“, der ankommer til Danmark, erhoder, naar de opfylder Fordringerne i „Sv. Järn och Metall. Forb. Love §§ 4 og 5, Understøttelse for 30 Dage og behandles iøvrigt som D. S. og M. Forb.s Medlemmer efter Lovene for Rejse- og Understøttelseskassen.

Til Underretning for vore Medlemmer og Tillidsmænd

anføres her „Svenska Järn och Metallarbetare Förbundet“s Love for *Understöds- och Reshjälpskassan* §§ 4 og 5.

§ 4.

Mon. 1. Understøttelse udbetales ikke for mere end 30 Dage i et Kalenderaar og ikke for mindre end 7 Dages Arbejdsløshed.

Mon. 2. For at erholve Understøttelse fordres, at Medlemmet skal have tilhørt Forbundet mindst 1 Aar, regnet fra den sidste Indmeldelsesdato, samt i den Tid have betalt de i Lovene fastsatte Ydelser og ikke staar mere end 6 Uger til Restance.

§ 5.

Mon. 1. Det Forbundsmedlem, som bliver afskediget, skal straks anmelde det for Styrelsen for den Afdeling, han tilhører. Efter at Styrelsen har undersøgt Medlemmets Forhold, eventuelt anerkendt hans Ret til Understøttelsen, udbetales denne ham 7 Dage efter Afskedigelsen med 75 Øre pr. Dag, samt fortsætter hermed med 1 Uges Mellemløn. Medlemmer, der, som Følge af Trakasserier fra Arbejdskøbernes Side (eksempelvis ved Bestemmelser om Løn og deslige), tvinges til at forlade sin Plads, er ogsaa berettiget til Understøttelse saasnart Forholdet er undersøgt og Understøttelsen bevilget af Afdelingsstyrelsen.

Mon. 2. Modtagen Understøttelse indskrives i Medlemmets Bog. Heri skal ogsaa være meddelt, hvad Dag Afskedigelsen fandt Sted.

Mon. 3. Begerer et afskediget Medlem sig paa Rejse, har han Ret til at erholve Understøttelse i hvilken som helst Afdeling, han maatte ankomme til, for saa mange Dage, som hans Bog udviser, at han har været paa Rejse fra den foregaaende Afdeling. Dog ikke ud over det i § 4, I, bestemte Antal.

Mon. 4. Et Medlem, der paa svingagtig Maade erhoder Understøttelse, udelukkes af Forbundet og kan ikke optages før efter 1 Aars Forløb, samt efter at have betalt, hvad han uretmæssig har erholdt.

Mon. 5. Ved Tvistigheder imellem Modtageren af Understøttelse og en Afdelings eller Pladsstyrelse, appelleres til den Afdeling, Medlemmet tilhører.

Den af Parterne, som er utilfreds med Afdelingens Afgørelse, kan appellere til Forbundsstyrelsen, hvis Afgørelse da bliver gældende.

Appel til Forbundsstyrelsen skal være indsendt inden 15 Dage efter at Afdelingens Afgørelse er falden.

Mon. 6. Ved Sygdom eller naar Understøttelse erholdes gennem den ordinære Forbunds-kasse eller Reserve-fonden, udbetales ikke Understøttelse af denne Kasse.

Ved Modtagelse af Understøttelse (ligesom ved Overflytning) skal det Forbunds Medlemsbog, hvorfra Medlemmet kommer, overgives til den Afdeling, hvori han først modtager Understøttelsen (eller hvortil Overflytningen sker). Der udstedes ham i Stedet for et af det Forbunds Medlemsbøger, paa hvis Omraade han befinder sig.

I denne Bog indskrives under Anm. følgende:

- Hvorfra Medlemmet kommer.
- Den forrige (sidst afleverede) danske eller svenske Bogs Numer.
- Hvormeget Understøttelse (Sum og Antal Dage) Medlemmet har erholdt i det løbende Kalenderaar. De af Medlemmerne saaledes afgivne Bøger indsendes til de respektive Forbundsstyrelser og udveksles senere af disse.

Saaledes vedtaget paa vort Møde i Stockholm den 16. November 1896.

For „Svenska Järn och Metallarbetare Förbundet“s Forbundsstyrelse

Ernst Blomberg.

Saaledes vedtaget paa vort Møde i København den 7. December 1896.

For Hovedbestyrelsen for „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund

H. P. Hansen.

Vi medgiver ovenstaaende følgende Vejledning til Underretning for vore Medlemmer og Tillidsmænd.

Medlemmer af „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund“ kan kun erholve for tilsammen 70 Dage her og i Sverrig i et Aar, deraf i Sverrig højst 30 Dage.

Medlemmer af „Svenska Järn och Metall. Förbundet“ kan kun erholve for tilsammen 30 Dage i Sverrig og her i et Aar; men de 30 Dage kan godt hæves alene i Danmark.

Danske „Udlæringer“ ere ikke berettigede i Sverrig før de 1 Aar har været Medlemmer her eller der og i Sverrig. Den Tid et ikke understøttelsesberettiget Medlem har været i det ene af Forbundene, inden han indtraadte i det andet, regnes ham tilgode i dette.

Forslag til Regler

for gensidig Understøttelse under Strejker og Lock-out'er

mellem „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund“ og „Svenska Järn och Metallarbetare Förbundet“.

§ 7. a. Naar en Strid udbræder inden for det ene af de solidariske Forbund og denne Strid (Strejke eller Lock-out) er af et saadant Omfang, at der til Understøttelse af de i Striden inddragne forbruges en Sum, der svarer til en af det, Striden førende, Forbunds Styrelse foretager Udskrivning af Ekstrabidrag af 50 Øre pr. Medlem og Uge, saa har dette Forbund Ret til at kræve økonomisk Hjælp hos det andet, for saa vidt ikke egne Midler ere tilstrækkelige til den Understøttelse, der forbruges.

b. Den Hjælp, som fordres, kan højst være saastor som det Forbunds Bidrag pr. Uge og Medlem, af hvilket Striden føres og mindst 20 Øre pr. Medlem og Uge.

c. For saa vidt ikke hele den Sum, der under saadanne Forhold gives fra det ene Forbund til det andet, forbruges, gives Restbeløbet tilbage til det første, saa snart Striden er sluttet og Regnskabet opgjort.

d. Af denne Aarsag har de solidariske Forbund Ret til at fordrer Kopi af hinandens Regnskaber til Gennemsyn.

e. Naar Udbruddet af en saadan Strid (Strejke eller Lock-out) kan forventes, saa den i Overenskomsten hjemlede Ret til at kræve Bidrag af hinanden kommer til Anvendelse, skal Forbundsstyrelserne, saa tidligt som muligt, underrette hverandre derom og forespørge, om den begærede Hjælp paa det Tidspunkt kan erholdes.

Dette Forslag er antaget af nedenstaaende Forbundsstyrelser og skal fremlægges paa de respektive

Kongresser i København i Paasken og Stockholm i Julen 1897 for derefter at træde i Kraft fra det Tidspunkt, Kongressen i Stockholm maatte bestemme.

Stockholm, den 16. Novbr. 1896.

For „Svenska Järn och Metallarbetare Förbundet“
Ernst Blomberg.

København, den 7. Decbr. 1896.

For „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund“
H. P. Hansen.

At Verdensbroderskabstanken vokser sig stærk, det kendes, men ogsaa at det er Arbejderens Værk.

Hovedbestyrelsens Lovadvalgs Udkast til Forandringer i Lovene paa den kommende Kongres.

§ 1. Forbundets Formaal er:

- a) at samle alle Fagforeninger af Smede- og Maskinarbejdere i Danmark til fælles Sam Arbejde, for at fremme og værne faglige Interesser;
- b) at søge oprettet Fagforeninger i Byer, hvor saadanne ikke findes;
- b) at søge at regulere Lønningsforholdene, saaledes at de altid staaar i passende Forhold til vort Arbejde og vore Livsfornødenheder;
- c) at afskaffe alt det Søndags-, Over- og Nat-arbejde, som ikke er absolut nødvendigt;
- d) i Forbindelse med Arbejderpartiet at søge indført en Maksimalarbejdsdag;
- e) at understøtte Medlemmerne paa Rejse og under Arbejdsløshed.
- f) at understøtte Medlemmerne under Stridigheder, der maatte opkomme imellem dem og Arbejdskøberne Strejke, Lock-out;
- f) at danne et Fond til Understøttelse af Arbejdsnødlæggelser, iværksatte og godkendte af Forbundet.

Dette Fonds Minimumsgrænse maa, under almindelige Forhold, ikke være under 2 Kroner pr. Medlem.

§ 2. Midlerne til disse Formaals Fremme tilvejebringes ved at der indbetales 20 Øre pr. Maaned af hvert Medlems ydede Kontingent. Kontingentet indbetales til Forretningsføreren senest den 15. for den foregaaende Maaned at der, igennem Afdelingerne, indbetales til Hovedkassen 45 Øre ugentlig af hvert Medlems ydede Kontingent.

Kontingentet indbetales inden den 15de i hver Maaned for den foregaaende Maaned.

Har Maaneden 5 Lørdage, da 5 Gange 45 Øre, ellers 4 Gange 45 Øre for hvert Medlem.

Medlemsantallet opgøres efter det hele indkomne Kontingent.

Midlernes Anvendelse er følgende: Forbundets Administration 5 Øre pr. Uge, Rejse- og Understøttelseskassen 15 Øre og Strejkefonden 25 Øre pr. Uge. Strejkefondens Midler kan ogsaa anvendes paa den i Rejse- og Understøttelseskassens Love § 13 antydede Maade.

Ingen Restance kan finde Sted uden Hovedbestyrelsens Samtykke.

§ 3. Alle af Smede- og Maskinarbejdere bestaaende Fagforeninger, som vil holde sig disse Love efterrettelig, kan indordnes under Forbundet.

Kongressen.

§ 4. a) Beslutninger om Forbundets Virksomhed vedtages paa Kongressen, der med fornødent Hensyn til denne §'s Afsnit c er den højeste Myndighed i alle Forbundets Anliggender.

Til Kongressen har enhver af Forbundets Afdelinger Ret til at sende 1 Delegeret for indtil 100 Medlemmer, 2 for indtil 300, 3 for indtil 400, 4 for indtil 500 og 5 for over 500 Medlemmer og 6 for over 1000 Medlemmer.

Hovedbestyrelsen har altid Sæde paa Kongressen og betragtes som Delegerede, dog med det Forbehold, at de ikke have Stemmeret, uden for saa vidt de ere valgte som Delegerede.

b) Rejsen til og fra Kongressens Mødested samt 25 Kr. i Opholdspenge til hver Delegeret betales de Delegerede af Hovedkassen.

c) Hovedbestyrelsen har Ledelsen af Forbundets Virksomhed i Overensstemmelse med Kongressens Beslutninger, men kan under ekstraordinære Forhold lade foretage Afstemninger over et Spørgsmaal i Forbundets forskellige Afdelinger. Afstemningen foregaar afdelingsvis ved Medlemsmøder. Tallet paa de afgivne Stemmer for og imod Forslagene indsendes til Hovedbestyrelsen inden Udløbet af den fastsatte Tidsfrist for Afstemningen.

Stemme flerhed er afgørende for alle saaledes behandlede Forslag.

Kun herved kan en Kongresbeslutning annulleres.

d) Hovedbestyrelsen har sit Sæde i København; den bestaar af Forretningsføreren og 6 Repræsentanter, der vælges paa af Kongressen blandt de københavnske Afdelingers Delegerede. Endvidere vælges 6 Suppleanter, der i Tilfælde af, at et Hovedbestyrelsesmedlem fratræder udenfor Orden, indkaldes. Den med højst Stemmental indkaldes først. ved skriftlig Afstemning. Enhver af Forbundets Underafdelinger i København skal være repræsenteret i Hovedbestyrelsen.

Udtræder en Repræsentant før hans Funktionstid er udløbet, vælger den Forening, hvis Fag han tilhører, en anden i hans Sted.

Hovedbestyrelsens Valg gælder til næste Kongres.

e) Ved Siden af Hovedbestyrelsen staaer et raadgivende Repræsentantskab, bestaaende af 4 Repræsentanter for Jylland, 1 for Fyn, 1 for Lolland-Falster og Møen og 1 for Sjæland udenfor København, men ingen for København.

Repræsentantskabet træder ordinært sammen i København eller hvilket andet Sted, Repræsentantskabet og Hovedbestyrelsen maatte bestemme, den første Søndag i April og Oktober.

Hovedbestyrelsen kan til enhver Tid ekstraordinært indkalde Repræsentantskabet.

Valgene til Repræsentantskabet foregaar paa den Maade, at samtlige Afdelinger i Jylland, Fyn, Lolland-Falster og Møen, samt Sjælland udenfor København hvert Aar inden 24. Juni tilsender henholdsvis Aarhus, Odense, Nakskov og Helsingør Afdelinger Meddelelse om, hvem de ønsker at foreslaa til Repræsentanter for deres Landsdel (Jylland 4 og de øvrige hver 1). Nævnte Afdelinger samler derefter de foreslaaede Kandidater paa en Liste, som tilstilles hver Afdeling indenfor Landsdelens Omraade, inden 1. Avgust. Bestyrelserne stemmer derefter i Jylland paa 4, paa Øerne paa 1 af de foreslaaede, sender Meddelelse om, hvem de har stemt paa, til henholdsvis Aarhus, Odense, Nakskov og Helsingør Afdelinger, som hver for sig samler de indkomne Resultater og tilstiller Hovedbestyrelsen dem. De ny eller genvalgte træder da i Virksomhed fra 1. Søndag i Oktober.

Alle Udgifter ved Repræsentantskabets Sammenkomster med Hovedbestyrelsen afholdes af Hovedkassen.

§ 5. Forretningsføreren giver udarbejder en detailleret Oversigt over Forbundets Virksomhed, som trykkes og omdeles til Afdelingerne 1 Maaned inden Kongressen, samt fremlægger Regnskabet siden sidste Kongres i revideret Stand.

Revisorerne.

§ 6. Til at revidere Forbundets Regnskab vælger de københavnske Foreningers Bestyrelser hver en Revisor. Bestaar kun to Foreninger, vælger de hver to. Kritiske Revisionsbemærkninger kan vedlægges Regnskabet til Kongressens Beslutning Kongressen 3 Revisorer og 3 Suppleanter. Revisorerne indstilles af Hovedbestyrelsen. Fratræder en Revisor udenfor Orden indkaldes den Suppleant, der har det højeste Stemmeantal. Revisorerne lønnes. Lønnen bestemmes af Kongressen. Hovedbestyrelsen vælger en Revisor af sin Midte.

Revisorerne ere forpligtede til at være til Stede paa det Hovedbestyrelsesmøde, hvor Regnskabet fremlægges.

Regnskabsaaret regnes fra 1. Januar til 31. December inkl.

Forretningsføreren.

§ 7. Forretningsføreren besørger den daglige Ledelse af Forbundets Virksomhed og redigerer Fagbladet samt fører Forhandlingsprotokollen. Han skal i alle Spørgsmaal handle i Overensstemmelse med Hovedbestyrelsen. Forretningsføreren Løn fastsættes paa Kongressen.

§ 8. Forretningsføreren fører Forbundets Regnskab, som fremlægges paa Hovedbestyrelsens Møde i revideret Stand senest en Maaned efter det sidst forløbne Kvartal; udebliver han dermed eller er Regnskabet i Uorden kan Hovedbestyrel-

sen straks suspendere ham ved en Majoritetsbeslutning. Dette kan ogsaa ske, hvis han efter Hovedbestyrelsens Mening ikke i et og alt opfylder sine Forpligtelser.

Tillige har han at føre en Kassebog, der nøjagtig angiver enhver Indtægt og Udgift med vedføjet Dato; han maa ikke have en Kassebeholdning, der overstiger 50 500 Kroner; det øvrige indsættes i et af Hovedbestyrelsen antaget Pengeinstitut. Ingen Penge kan hæves af Forretningsføreren uden i Forening med en Repræsentant.

Naar Forretningsføreren fratræder udenfor Orden, vælger Hovedbestyrelsen en anden i hans Sted, hvis Valg da gælder til næste Kongres.

Arbejdsnedlæggelser.

§ 9. Ingen Arbejdsnedlæggelse kan finde Sted, ejheller Underhandlinger med Arbejdskøberne om gennemgaaende Lønforhøjelser før Sagen har været forelagt Hovedbestyrelsen og faaet dennes Godkendelse.

Naar en Konflikt i København udbryder, hvori flere Afdelingers Medlemmer er interesserede, maa en Strejke ikke iværksættes forinden den er godkendt paa et Møde af samtlige Bestyrelser for de københavnske Afdelinger og Hovedbestyrelsen.

Naar en Strejke er godkendt af Hovedbestyrelsen eller af dennes Repræsentant ved personlig Tilstedekomst, skal den støttes af samtlige øvrige Afdelinger fra ottende Dagen efter Strejkens Udbrud, for saa vidt den omfatter et Antal Strejkende, der overstiger 5 pCt. af Afdelingens Medlemsantal. Et Antal, lig 5 pCt. af Afdelingens ikke-strejkende Medlemsantal understøtter Afdelingen til enhver Tid selv.

Bidraget til saadanne Strejker paaligner Hovedbestyrelsen Afdelingerne med lige store Beløb pr. Medlem. Hovedbestyrelsen bestemmer Understøttelsens Størrelse.

Overskud fra Indsamlingen (ogsaa frivillige) til Strejker, skal straks efter Strejkens Ophør tilstilles Hovedkassen og indføres i Bøgerne paa en særskilt Konto.

Strejkefondens Midler maa ikke angribes saalænge Bidraget til Strejker ikke paalignes med Beløb, der overstiger 50 Øre ugentlig pr. Medlem.

Er det i Strejkefondens værende Beløb ved en Strejkes Afslutning under Minimumsgrænsen, udskrives ekstra Bidrag indtil denne er naaet.

Naar en Strejke er godkendt af Hovedbestyrelsen eller af dennes til Stede komne Repræsentant, paa dens Vegne, skal Deltagerne understøttes efter en af Hovedbestyrelsen fastsat Skala, saaledes at de, der har været Medlemmer over 12 Maaneder, faar fuld Understøttelse, de, der har været Medlemmer i over 6 indtil 12 Maaneder, faar halv Understøttelse, de, der ikke har været Medlemmer i 6 Maaneder, erholder ingen Understøttelse før 6 Maaneders-Dagen efter deres Indmeldelse.

Udlæringer bliver understøttelsesberettigede under Strejker, efter samme Regler, som er omtalt i Rejse- og Understøttelses-kassens Love § 2 d.

Understøttelse kan ogsaa ydes og efter ovennævnte Skala, naar det findes nødvendigt — uden dog at gribe til Strejke — at værne Medlemmerne mod Arbejdskøbernes Vilkaarligheder.

Et Antal, der svarer til højst 5 pCt. af Afdelingens Medlemsantal, kan enhver Afdelings Bestyrelse til enhver Tid understøtte af Strejkekontoens Midler uden først at indhente Hovedbestyrelsens Tilladelse.

En Protokoludskrift af det Mødes Forhandlinger, hvor Beslutningen er tagen, skal dog tilstilles Hovedbestyrelsen med Angivelse af Beslutningens Aarsager.

Af Strejkekontoens Midler afholdes tillige de Ydelser, som Forbundet, af dertil berettigede, kan blive forlangt til at yde til andre Fag her i Landet, samt til udenlandske Organisationer i vort eget Fag.

Under særlige Forhold kan Hovedbestyrelsen udskrive ekstra Bidrag til Strejker eller Lock-out saavel til Forbundets eget Brug som til andre Fag.

Afdelingerne skulle i saa Fald forhøje Kontingentet med det paalignede Beløb.

§ 10. Ingen Afdeling kan indgaa Overenskomst om Arbejdstid og Arbejds løn, ej heller underkaste sig Forligs- eller Voldgiftskendelser af stedlige Institutioner, uden Hovedbestyrelsens Samtykke.

Almindelige Bestemmelser.

§ 11. Naar et Medlem rejser fra en By til en anden, kan han henvende sig til Tillidsmanden for at blive overført fra den ene Afdeling til den anden uden Indskudserlæggelse. Det samme gælder for de københavnske Afdelingers Vedkommende indbyrdes.

Ethvert Medlem er pligtig til, inden 8 Dage efter at have faaet Arbejde i en By, hvori der findes en Afdeling af Forbundet, at lade sig overføre i denne, i modsat Fald fortabes Retten til Understøttelse af Rejsekassen i 6 Maaneder.

Under Militærtjeneste og Sygdom, samt naar et Medlem ikke arbejder, medens han læser til Maskinisteksamen, er Pligter og Rettigheder, saavel til Forbundet som til Rejse- og Understøttelseskassen, hvilende. Anmeldelse om Sygdommens eller Militærtjenestens eller Læsningens Begyndelse eller Slutning skal uophødelig foretages.

Kontingentet kan dog efterbetales henholdsvis efter Militærtjenestens, Sygdommens eller Eksamenslæsningens Ophør saaledes, at Retten til Understøttelse af R. U. K. indtræder 12 Maaneder efter Indtrædelsesdatoen. (Jvf. R. U. K. Love § 7.)

Medlemmer, der sejler med Dampskibe, kan der tilstaas en længere Restancetid end Lovene ellers tillader. Betingelsen er dog, at det forinden er anmeldt for den Afdeling, Vedkommende

forlod eller for Hovedbestyrelsen. Tilmeldelse skal ske senest 8 Dage efter Afmønstringen.

§ 12. Forbundet kan ikke opløses uden at $\frac{2}{3}$ af samtlige Medlemmer stemmer derfor.

Afdelingerne.

§ 13. Afdelingernes Opgave er, indenfor den Kreds, hvor de ere dannede, at søge fremmet Smedenes og Maskinarbejdernes fælles Interesser i Overensstemmelse med Forbundets Formaal.

Som Medlem kan Afdelingerne optage Enhver, der arbejder som Svend ved Smede- og Maskinfaget og som anerkender Forbundets Formaal.

Tillige kan optages Arbejdere, som uden at være oplært ved Faget, i en Tid af 3 Aar uafbrudt har været beskæftiget der.

Hvor Retten til Optagelse i Forbundet kan bestrides, afgøres Spørgsmaalet ved en Generalforsamling.

Medlemmer, som under en Strejke eller Lock-out optage Arbejdet paa en Fabrik eller Værksted forinden Strejken eller Lock-out'en er erklæret hævet af Hovedbestyrelsen, betragtes som udstødt af Forbundet og er pligtig til, uophødelig at tilbagebetale alt, i den Tid han har været Medlem af Forbundet, nydt Understøttelse, hvad enten denne har bestaaet i Strejkehjælp, Hjælp af Rejse- og Understøttelseskassen, eller i anden Hjælp ydet af Forbundet eller en af dets Afdelinger.

Beløbet kan eventuelt inddrives ved Hjælp af Fogden og det kan eventuelt lægges Beslag paa Vedkommendes fulde Arbejds løn, indtil den nydt Understøttelse fuldtud er tilbagebetalt. Ethvert Medlem, der handler uhæderligt, ukollektialt eller i Strid med bestaaende Regler, tage af Arbejderne til Beskyttelse af deres Interesser, kan ekskluderes paa enhver Generalforsamling med en Majoritet af $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer.

§ 14. Kontingentets Størrelse bestemmes ved en Generalforsamling. Afdelingen fastsætter Tidsfristen for Medlemmernes Indbetalinger, der i intet Tilfælde maa overstige 2 Maaneder. (4 Uger) jvf. dog § 11, 4. og 5 i alm. Bestemmelser.

§ 15. Rejsehjælp og Understøttelse maa kun udbetales, naar saavel Kontingent som eventuel Gæld til Forbundet eller dets Afdelinger fuldtud uden nogen Restance er indbetalt.

Er et Medlem ved Bortrejse fra en Afdeling forud med Betalingen af sit Kontingent, regnes dette ham til Gode i den ny Afdeling, han indtræder i.

Naar et Medlem begiver sig til Udlandet for at søge Arbejde, maa skal han, for at beholde sine Rettigheder i Forbundet, anmeldte sin Afrejse saavel som sin Tilbagekomst og indmælde sig i Organisationen i det Land, hvortil han kommer.

§ 16. Bopælsforandringer bør skal altid meddeles Kassereren. Har Forsømmelse heraf medført Skaar i Medlemmets Rettigheder, kan

Afdelingen eller dens Bestyrelse ikke gøres ansvarlige herfor.

§ 17. Afdelingens Bestyrelse skal bestaa af 1 Formand, 1 Kasserer og mindst 1 Repræsentant. Repræsentanternes Antal kan forøges, naar Afdelingens Medlemsantal taler derfor, men maa ikke overstige 15.

Til at føre Kontrol med Afdelingens Regnskaber vælges mindst 2 Revisorer.

Ovenanførte Tillidsmænd vælges for et Aar ad Gangen paa de ordinære Generalforsamlinger i Januar og Juli. I Januar vælges Kassereren og den større Halvdel af Repræsentanter og Revisorer. I Juli vælges Formand og den mindre Halvdel. Har Afdelingen kun en Repræsentant, udløber Mandatet hvert Halvaar.

Valgene foretages ved hemmelig Afstemning. De Medlemmer, der har størst Stemmeantal efter de valgte Tillidsmænd, ere Suppleanter i Rækkefølgen efter Stemmeantal. Deres Mandat er kun for $\frac{1}{2}$ Aar.

§ 18. Bestyrelsen leder Afdelingen i Overensstemmelse med Kongres- og Generalforsamlingsbeslutninger. Under fornøden Hensyn hertil fastsætter den iøvrigt selv sin Forretningsorden.

§ 19. Kassereren fører Afdelingens Regnskaber. Han har at føre en Kassebog, der nøjagtig angiver enhver Indtægt og Udgift med vedføjet Dato. Regnskabet fremlægges senest 2 Uger efter det sidst forløbne Kvartal den sidst forløbne Maaned til Godkendelse for Revisorerne, Bestyrelsen og hvert Kvartal Generalforsamlingen. Udebliver han med Regnskabet eller er det i Uorden, kan Bestyrelsen straks suspendere ham ved en Majoritets-Beslutning. Der vælges i et saadant Tilfælde straks et Medlem af Bestyrelsen til at varetage hans Hverv, indtil nyt Valg kan finde Sted. Kassererens øvrige Pligter fastsættes i Forretningsordenen.

Hovedbestyrelsen har til enhver Tid Ret til at kontrollere Afdelingernes Regnskaber.

§ 20. Formanden besørger den daglige Ledelse af Afdelingens Anliggender. Ledelsen skal altid være i Overensstemmelse med Lovene og de af Afdelingen og Bestyrelsen truffne Bestemmelser.

§ 21. Ordinære Generalforsamlinger afholdes i Januar, April, Juli og Oktober.

Ekstraordinære Generalforsamlinger kan indvarsles af Bestyrelsen efter eget eller efter $\frac{1}{3}$ af Medlemmernes Initiativ. En Begæring herom undertegnet af 50 Medlemmer er ogsaa tilstrækkelig.

I de ovennævnte Tilfælde tilstilles Bestyrelsen en skriftlig Motivering af den Sag, der ønskes behandlet.

Generalforsamlingen indvarsles mindst 7 Dage før Afholdelsen ved Tilsigelse eller ved Avertering. Generalforsamlinger angaaende Ar-

bejdsnedlæggelser kan om fornødent sammenkaldes med 2 Dages Varsel.

Dagsordenen for Generalforsamlingen skal bekendtgøres med tydelig Angivelse af den eller de Sager, der skal behandles.

Ethvert Spørgsmaal afgøres ved Stemmerflerhed.

Skriftlig Afstemning skal finde Sted, naar $\frac{1}{4}$ af Forsamlingen forlanger det.

§ 22. Bliver Arbejderne paa et Værksted enige om og finder det nødvendigt at nedlægge Arbejdet, har disse, før Arbejdsnedlæggelsen maa finde Sted, samlede eller ved Udvalg, skriftlig derom til Bestyrelsen at indgive en Beretning med alle fornødne Oplysninger vedrørende Sagen og forsynet med samtlige Deltageres Underskrifter. Strejke kan ikke godkendes, naar ikke mindst $\frac{3}{4}$ af samtlige Arbejdere paa Værkstedet har underskrevet. Kan Bestyrelsen ikke blive enige med Arbejderne om en eventuel Strejkes Berettigelse eller mener Bestyrelsen, at Tiden ej er heldig valgt, indkaldes med to Dages Varsel en ekstraordinær Generalforsamling, hvor Sagen forelægges og afgøres, dog under fornødent Hensyn til § 9.

§ 23. Opløses Afdelingen af en eller anden Grund, tilfalder dens Kassebeholdning og Effekter den til enhver Tid bestaaende centrale Organisation af Smede og Maskinarbejdere i Danmark uanset om Foreningen til den Tid staar som Afdeling af Organisationen eller ej.

Effekterne skal dog tilbagegives en eventuel ny Afdeling i samme By og samme Branche af Faget, naar en saadan senere dannes.

§ 24. Afdelingerne har Ret til for deres lokale Virksomhed at vedtage og at benytte særlige Bestemmelser, der dog ikke maa være i Modstrid med nærværende Love, som til enhver Tid ere gældende og naar som helst kunne bringes i Anvendelse.

§ 25. Disse Love kan kun forandres eller ophæves paa en Kongres.

Disse Love træder i Kraft den 1. Juli 1897.

Love

for

Rejse- og Understøttelseskassen.

§ 1. Kassens Formaal er at yde Medlemmerne Understøttelse, der kan hæves i enhver af Forbundets Afdelinger, under fornødent Hensyn til Bestemmelser om Opholdets og Understøttelsens Varighed.

§ 2. Berettigede til Understøttelse er kun de:
a. Der ikke staar over 2 Maaneder 4 Uger til Restance. Kontingent-Restance eller anden Gæld til Forbundet fradrages Understøttelsen straks.

b. Der har været Medlem uafbrudt i de sidst forløbne 12 Maaneder og har betalt 25

Ugers Kontingent eller er indtraadt som Medlem senest 10 Dage efter Lærebrevets Udstedelse. Jvf. dog § 11, 3. og 4 i alm. Bestemmelser.

c. Der fremviser den af Hovedbestyrelsen udstedte Medlemsbog, forsynet med Afd. Paategning og Stempei.

I Byer, hvori der tidligere har været Afdelinger, der endnu staar i Gæld til Understøttelseskassen, bliver en ny oprettet Afdelings Medlemmer først berettiget efter 12 Maaneders Forløb.

Undtagne herfra er Udlærlinge, der opfylder de under Punkt b nævnte Betingelser, samt Medlemmer, der i den mellemliggende Tid har betalt deres Kontingent til en anden af Forbundets Afdelinger.

d. Berettigede er endvidere: Fagfæller, som hjemkommer fra Udlandet og som ved deres Hjemkost præsterer Bevis for, at de i de sidste 12 Maaneder har været Medlem her og i Udlandet.

Det samme gælder tilrejsende Udlændinge, som præsterer Bevis for, at de i de sidste 12 Maaneder har været Medlem af en Fagforening for Smede og Maskinarbejdere i deres Hjemland.

Fagfæller, der blive Medlemmer ved Oprettelsen af nye Afdelinger, ere understøttelsesberettiget efter 6 Maaneders Forløb. Det Samme er Tilfældet med de Danskere, der har erhvævet sig Understøttelsesret i Tyskland.

§ 3. Udbetaling sker til rejsende Medlemmer den Dag, de ankommer til en By, hvor der findes en Afdeling. Til de arbejdsløse Medlemmer begynder Understøttelsen 1 Uge efter at Arbejdsløsheden er anmeldt. Familieforsorgende Medlemmer kan oppebære Understøttelse indtil 10 Uger 70 Dage i et løbende Aar og er ikke forpligtede til at forlade den By, hvor de var Medlemmer ved Understøttelsens Begyndelse.

§ 4. Arbejdsløse Medlemmer, som under Arbejdsløshed søger Arbejde i andre Fag, ere ikke berettigede til Understøttelse for de Dage, de saaledes have Arbejde. Forsaavidt et Medlem modtager Understøttelse for saadanne Dage, fortaber han sin Ret til yderligere Understøttelse i 12 Maaneder.

§ 5. Ugifte Medlemmer nyder samme Ret som Familieforsørgere, naar de have betalt 5 Aars Kontingent til Forbundet og har været Medlem uafbrudt de sidste 5 Aar, eller er fyldt 33 Aar.

§ 6. Ugifte Medlemmer kan erholde Understøttelse i den By, hvor de var Medlemmer ved Understøttelsens Begyndelse, indtil 3 Dage i Provinserne og 2 Uger i København. Tilrejsende Medlemmer kan erholde Understøttelse i Provinserne for indtil 3 Dage i hver By og 2 Uger i København. Ophold ud over den Tid støttes ikke af Kasen. Saafremt Rejsen fortsættes indtræder Understøttelsen paany. Rejseunderstøttelse, iberegnet stedlig Understøttelse, gives ikke ud over 70 Dage i et Aar. Naar et Medlem anmelder

for for en Afdeling at ville rejse, begynde Retten til Understøttelse straks, og udbetales med en Dags Understøttelse den Dag Afrejsen finder Sted, selv om der ikke er forløbet 1 Uge siden Arbejdsløsheden anmeldes.

§ 7. Arbejdsløse Medlemmer, som endnu ikke ere understøttelsesberettigede, kan ved Henvendelse hver Uge til vedkommende Tillidsmand erholde foreløbige Stempler, med hvis Betaling der kan gives Henstand til senest 14 Dage 4 Uger efter at Medlemmet er traadt i Arbejde.

Det samme gælder dem, der efter at have erholdt Understøttelse i 70 Dage, vedblivende ere arbejdsløse.

Fristempler af anden Art end nævnt i § 11 i almindelige Bestemmelser kan ikke erholdes.

§ 8. Arbejdsløse, familieforsorgende Medlemmer skulle afhente deres Understøttelse ugevis, i modsat Tilfælde bortfalder Understøttelsen for de Dage, der er gaaet over en Uge og Bogen gives en Paategning herom.

§ 9. Arbejdsløse Medlemmer, der ere paa Rejse, udbetales Understøttelse efter en nærmere af Hovedbestyrelsen fastsat Skala, der angiver hvor lang Tid et Medlem maa være paa Rejse mellem de forskellige Byer.

§ 10. De rejsende Medlemmer faar udbetalt 3 Øre mindre pr. Dag end de ikke-rejsende, hvilke 3 Øre er den Rejsendes Kontingent. De rejsende Medlemmer er da berettiget til et særegent Rejsestempel pr. Uge.

§ 11. Under Sygdom udbetales ikke Rejsehjælp eller Arbejdsløshedsunderstøttelse.

§ 12. Rejsende Medlemmer kan ikke inden for et Tidsrum af 2 Maaneder faa Understøttelse af Rejsekassen 2 Gange i en By, medmindre han i Mellemtiden har haft Arbejde i mindst 14 Dage.

§ 13. Tid og Sted for Understøttelsens Udbetaling fastsættes af Afdelingen; Kontrolsystemet og Kassens Virksomhed ledes af Hovedbestyrelsen. Understøttelsen er 1 Kr. pr. Dag. Kan denne Understøttelse ikke tilvebringes ved de i Forbundets Formaal § 2, 2. Stykke, nævnte Midler, tages det nødvendige Beløb af Strejkefonden. Understøttelsens Størrelse fastsættes af Hovedbestyrelsen og at Maksimum ikke overstiger 5 Kr. pr. Uge.

§ 14. Kassens Midler tilvebringes ved at Afdelingen svarer et Kontingent til Rejse- og Understøttelseskassen af 12 15 Øre pr. Medlem ugenlig.

Regnskabsaaret regnes fra 1. Januar til 31. December.

§ 15. . . og hver Afdeling indbetaler til Dansk Smede og Maskinarbejderforbund, samtidig med Maanedskontingentet, Bidraget til Rejse- og Understøttelseskassen paa følgende Maade: Juli, August, September og Oktober 60 Øre maanedlig pr. Medlem, de øvrige 8 Maaneder 48 Øre.

§ 16. Rejse- og Understøttelseskassens Midler maa ikke bruges paa anden Maade end udtrykkelig tilladt paa sidste Kongres.

Saalønge Kassebeholdningen ikke er 1000 Kr., maa der ikke udbetales fuld Understøttelse.

§ 17. Afdelingerne indsender samtidig tillige med Kontingentet Kvitteringerne for udbetalt Understøttelse i samme Maaned. Opgørelsen skal finde Sted saa vidt muligt samtidigt.

I hvert Fagblad skal findes en Opgørelse for den samlede Virksomhed i den foregaaende Maaned.

§ 18. Regnskabet for Understøttelseskassen skal indsendes til Forretningsføreren senest den 15. for den foregaaende Maaned, i modsat Fald er han ikke forpligtet til at modtage de indsendte Kuponer som Betaling for Kontingent.

§ 19. Strejkende maa ikke oppebære Hjælp af Understøttelseskassen, da de ved Strejker foranledigede Udgifter bør udredes paa anden af Kongressen anvist Maade.

Den Tillidsmand, der har foranlediget uberettiget Udbetaling af Rejse- og Understøttelseskassens Midler, er pligtig at erstatte Kassen det fulde Beløb, der af den Grund er blevet udbetalt i hans egen eller andre Afdelinger.

Den Afdeling, der har valgt Tillidsmanden, staar som Garant for at Beløbet uopholdelig indgaar i Hovedkassen.

Medlemmer af det tyske Metalarbejder-Forbund understøttes i Danmark, naar de præsterer Bevis for, at de i de sidste 6 Maaneder har været Medlem af deres Organisation der. Istedetfor kommer Overenskomsten med Sverrig.

Understøttelsen varer dog kun 30 Dage i et Aar.

Disse Love træder i Kraft den 1. Juli 1897.

Forslag,

der vil blive fremsat paa den kommende Kongres.

1. Bør Medlemmer af „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“ arbejde sammen med Ikke-Medlemmer.
2. Kan Smede og Maskinarbejdere, der ved Kontrakt er bundet til en Arbejdskøber, være Medlem af Forbundet.
3. Fastsættelse (Forhøjelse) af Understøttelsen under Strejker og Lock-out.
4. Gensidighed med Sverrig under Strejker og Lock-out'er (se Forslaget andet Steds i Bladet).
5. Hvordan skal der betales, naar der paa et Arbejdssted arbejdes i et Dag- og et Nathold.
6. Forbundets Deltagelse i internationale Metalarbejder- og skandinaviske Arbejderkongresser.
7. Forslaget om det forhøjede Kontingent (se andet Steds i Bladet under Forandringer i Lovene).

Hovedbestyrelsen opfordrer nu Afdelingerne til paa Generalforsamlingerne i Januar Maaned at tage Spørgsmaalene op til Diskussion.

Spørgsmaal, der fra Afdelingernes Side ønskes sat paa Kongressens Dagsorden, bedes indsendt til Hovedbestyrelsen senest 15. Februar.

Kongressen finder Sted den 15., 16. og 17. April i Festsalen i Rømersgade 22. Om alle Afdelinger lader sig repræsentere vil Kongressen bestaa af 69 Delegerede foruden Hovedbestyrelsen og bliver saaledes den største Fagforbunds Kongres, der endnu har været

afholdt her i Landet. Vi tror allerede at turde sige, men Opgørelsen til Nytaar vil forhaabentlig bringe Visshed for, at vi — efter Arbejdsmændene — er det største organiserede Fag.

Idet vi med nærværende Numer af Fagbladet slutter Aaret, bringer vi Medlemmerne en Tak for Aarets Arbejde og Ønsket om „Glædelig Jul“.

Paa dertil given Anledning gøres opmærksom paa, at Klubkassererne ikke ere berettigede til at framelde noget Medlem fra en Afdeling. Skulde saadant i Fremtiden indtræffe, bedes Tillidsmændene, til hvem Medlemmer, der er frameldt paa den Maade, ankommer, at anholde Bogen.

Paa Grund af de ofte gentagne Tilfælde, at Medlemmer rejser fra en Afdeling uden at være afmeldt, indskærpes det paany, at ingen kan overgaa i en anden Afdeling uden at være frameldt den foregaaende.

Medlemmerne skal selv besørge Frameldingen.

At have modtaget Understøttelse beviser ogsaa at Medlemmet er frameldt.

For tabte Bøger maa ikke udstedes nye, med Understøttelsesret som paa de gamle, forinden Tilladelse dertil er indhentet hos Undertegnede.

For en, af en eller anden Grund, ubrugelig Bog kan udstedes en ny uden først at indhente Tilladelse, naar kun den ubrugelige Bog er til Stede. De nødvendige Overføringer foretages da fra den ubrugelige til den nye Bog af Tillidsmændene.

Den ubrugelige Bog indsendes straks med Angivelse af hvilken der i Stedet for er udstedt.

Alle i Afdelingerne for Tiden henliggende Bøger, der har tilhørt Folk, som ikke mere er Medlemmer, bedes indsendt straks efter Nytaar.

Tillidsmændene erindres om ved Aarsskiftet at føre udbetalt Understøttelse for indeværende Aar for sig og for det nye Aar for sig, altsaa, om nødvendigt, skrive to Kvitteringer. Man lader ved Aarsskiftet en Linie aaben i Bogen.

Forretningsføreren.

Alle Medlemmer anmodes paa det mest indtrængende om, inden Jul, at betale Kontingent for December Maaned, eller dog i hvert Fald til 30. November, saaledes, at de ikke kommer paa Medlemsfortegnelsen med mere end 4 Ugers Restance.

Ved Afslutningen af Regnskabet den 31. Decbr. vil

alle, der ikke har betalt Kontingent for November,*) blive slettede.

Tillidsmænd!

2. Januar 1897 maa absolut være sidste Dag Kontingent modtages paa, før December Maanedes Opgørelsen Der sendes da straks Kontingent til Hovedforbundet og Rejse- og Understøttelseskassen.

Umiddelbart derpaa tages fat paa Regnskabets Aarsopgørelse, som tillige med Medlemslisterne for 1896 maa være mig i Hænde inden 15. Januar 1897.

Til Strejken paa Flensburg Skibsværft er indkommet:

Klub Nr. 1	Kr. 39,00
— 2	— 14,25
— 3	— 5,25
— 6	— 8,35
— 8	— 5,35
— 9	— 5,95
— 12	— 2,25
— 13	— 6,50
— 15	— 13,25
— 18	— 2,05
— 19	— 10,25
— 23	— 48,25
— 27	— 12,40
— 28	— 4,80
Medlem Nr. 38	— 0,50
— 698	— 0,25
Jensen	— 0,25
Smedene, Kannikestræde 18	— 1,75
— hos Doberck	— 2,05
— hos Hornung	— 4,50
— paa Tøjhuset	— 9,10
— Magstræde	— 13,25
Hellerup Jernbuebyggere	— 7,05
Tuxen & Hammerichs Fabrik	— 7,00
Ialt i København	Kr. 223,60
samt fra Afd. i Svendborg	— 9,75
Ialt fra hele Landet	Kr. 233,35
Fra Hovedkassen	— 500,00
	Kr. 733,35
Deraf afsendt	— 700,00
	Rest Kr. 33,35
Gustav Olsen.	H. P. Hansen.

Desuden har Skibssmedeforeningen afsendt 50 Kr. direkte til Flensburg.

Tyske, svenske og danske Skruetrækkere.

Fra Flensburg Lock-out'en.

Klejnsmed *Heinrich Haudorf*, født i Baderup den 6. Maj 1867, Bog Nr. 10,144.

Johan Guldmann, født i Gatterkinder den 8. Oktbr. 1863, Bog Nr. 155,432.

August Karl, født i Sonneberg den 2. Januar 1869, Bog Nr. 155,423.

Georg Neumann, født i Yoems den 8. Septbr. 1875, Bog Nr. 142,402.

*) I forr. Nr. stod fejlagtig Novbr., skulde være Oktober.

Wilhelm Waldau, født i Emden den 8. Decbr. 1866 Bog Nr. 155,424.

N. Østberg, der er Brækker fra „Hvilans mekaniske Værksted“ i Kristiansstad i Sverrig, er rejst derfra for at søge Arbejde andet Steds. Da han er æreløs og fredløs i Sverrig, kan det forventes, at han vil søge herover. Lad os tage vel imod ham.

Jens Peter Jensen, født den 12. August 1875 i Nykøbing F., ekskluderes af Grovsmedenes Fagforening paa en ekstraordinær Generalforsamling den 15. Novbr. for at have taget Arbejde paa et blokeret Værksted. Han er ca. 67 Tommer høj, lys, lidt fregnet, arbejder hos Baron Eggers. Set Knudsvej, København F. Han kan ingen Steder optages og ingen kan arbejde, sammen med ham.

PERSONALIA.

Hjørring. Kassereren, A. Hougaard er flyttet til Bryggerlængen 8.

Aarhus. Anvisningskontoret er fra 1. Januar 1897 hos R. Larsen, Skolegade 17, 1. Sal. Træffes fra 12-1 og 6-7.

Aalborg. Formanden bor Dalgasgade 14, 3. Sal.

Ringsted. Til Formand er valgt E. Jøhansen, „Prøjsershus“. Hvert rejsende Medlem faar 50 Øre i privat Geschenk ved Henvendelse til Kassereren, G. V. Jensen, Nørregade 14. Der maa ingen gaa paa Værkstederne.

Giv Agt!

Paa Grund af uregelmæssige Arbejdsforhold i nedennævnte Byer, maa der ikke søges eller modtages Arbejde, uden at man forinden har henvendt sig til de anførte Tillidsmænd:

Randers: H. Jensen, Schousgade 1.

(Arbejdsanvisningskontoret).

Aarhus: C. H. Petersen, Fiskergade (Arbejdsanvisningskontoret), efter 1. Jan. Skolegade 17, 1., hos R. Larsen.

Odense: R. H. Hansen, Nørrebro 52.

Kolding: Th. Hansen, Allégade 6.

Vejle: Lund, Kapeltoft 5.

Viborg: Grauslund, Gravene 16.

Roskilde: N. Rasmussen, der hver Aften træffes paa Svendehjemmet.

København: (Kun for Grov- og Beslagsmedene) Kontoret, Ole Suhrsgade 19, hver Dag fra 12-2.

Lemvig maa der ingen rejse til foreløbig, da der er Lock-out paa den store Arbejdsplads, og de smaa Mestre har ingen Svende. Der udbetales ingen Understøttelse til de Rejsende, der mulig kommer.

Thisted: Strejke hos Bjørn Aagaard.

Forskellige Meddelelser.

En Klage. Fra Klub Nr. 6 i Odense er der, igennem Bestyrelsen for Odense Afdeling, tilsendt Hoved

bestyrelsen en Klage over tvende Personer paa Fabriken „Phönix“, nemlig S. Brummer og Jacob Simonsen. Vi skal nu undersøge Klagen og vi lover paa Forhaand de to her nævnte Personer en saadan Behandling, at deres hele „Livssyn“ skal forandre sig i en Haandevending, dersom Klagerne er rigtige, hvad vi ikke har megen Grund til at tvivle paa, efter de to Herrer's hele Fortid.

En Artikel om Arbejdsforholdene paa Jernbanelærkstedet i København maa udelades af Mangel paa Plads.

Var det kun det, der manglede? Siden Hovedbestyrelsen fremsatte sit Forslag om det forhøjede Kontingent og Indskud, har de hidtil udenforstaaende Fagfæller været rent gale efter at melde dem ind, dette gælder saavel København som Provinserne. Alle Afdelinger møder op med forhøjede Medlemsantal fra Oktober til November. Aarhus saaledes fra 320 til 380, Aalborg 100-137, Odense 143-183, Kolding 46-53, Nakskov 79-116 og i København er vi nu 2500. De gamle hidtil uindtagelige „Fæstninger“ falder den ene efter den anden.

Den engelske Handelsminister og Fagforeningerne. En Deputation af Fagforeningsmænd havde nylig Avdiens hos den engelske Handelsminister for at fremføre forskellige Krav.

Hans Svar var: „Hvorfor fordrer De det af Regeringen? Igennem Deres Organisation og den almindelige Valgret kan De jo faa alt, som De vil have det.“

Han sigtede vel nok lidt for højt, men ellers er Bebrejdelsen berettiget. Arbejderne har for lidt Selvtillid og kender ikke den økonomiske og politiske Magt, som de har.

Bare de gjorde det; men det skal komme,

De Arbejdsløse, der ikke faar Understøttelse, er indres om, at de kan vedligeholde deres Medlemsretigheder, i Henhold til Rejse- og Understøttelseskassens Loves § 7, uden at betale Kontingent før de igen faar Arbejde, men at de saa hver Uge maa henvende sig til Tillidsmændene paa den Plads, hvor de opholder sig.

Nye Jernskibsbyggerier. Efter Forlydende interesserer Forretningsmænd i Odense sig for Projektet om et Skibsbyggeri i Nyborg og søger at rejse Kapital til dets Virkeliggørelse.

„Freja“ er Navnet paa en paa Beddingen i Rønne staaende Jernskonnert, der er løbet af Stabelen. Dette er det andet i Rækken af Jernskibe, byggede af Bornholms Maskinfabrik.

Hovedbestyrelsesmedlemmernes Adresse:

M. Sørensen, Gernersgade 60, 4, København, K.
N. Lundby, Holger Danskesvej 23, 2, do. F.
N. P. Nielsen, H. C. Andersensgade 5, 2B, do. K.
N. Larsen, Øhlenschlägersgade 21, 4 do. V.
H. Hansen, Ahornsgade 13, 4, do. N.
Chr. Hvistendahl, Fredensgade 17, 2, do. N.

Brevadresse til Forbundets Hovedkontor, Fagbladets Redaktion og Forretningsføreren er: H. P. Hansen, Ole Suhrsgade 19, København K.

Telegram-Adresse er:

Smedeforbund, København.

Man bedes benytte denne forkortede Telegram-Adresse, da der derved spares 5 Ord paa hvert Telegram.

Rejse- og Understøttelseskassen.

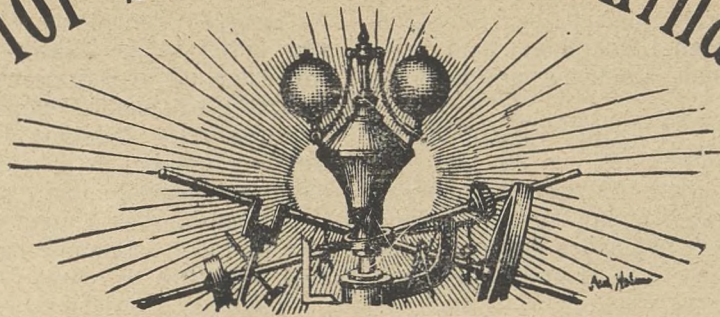
Regnskab for November, Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	648	00	284	90
Klejnsmedesvendeforeningen	67	20	2	80
Grovsmedenes Fagforening	147	84	67	90
Kødelmedeforeningen				
Skibssmedeforeningen	120	72		
Ordrup	3	36		
Ringsted				
Esbjerg	33	60	21	70
Stubbekøbing				
Aalborg	65	76	35	70
Randers	73	68	49	00
Ribe	3	72	7	00
Hjørring	8	04	5	60
Nykøbing F.	11	04	7	70
Støge	4	80	11	90
Nakskov	55	92	14	00
Nørre Sundby	7	20		
Nykøbing M.	15	36	9	80
Skive				
Odense	87	72	59	50
Vejle	26	40	21	70
Helsingør	109	44	16	80
Varde	8	64	23	10
Svendborg	23	52	46	90
Holbæk	8	76	13	30
Roskilde	14	28	38	50
Faaborg				
Næstved	14	88	23	10
Vordingborg	2	88	9	10
Fredericia				
Nykøbing S.				
Silkeborg	3	84	8	40
Herning	6	26	7	70
Horsens	60	48	24	50
Kolding	25	44	24	50
Thisted	4	98	6	30
Slagelse	15	36	14	70
Lemvig	3	36	14	00
Aarhus	182	40	85	40
Viborg	17	40	28	00
Præstø	3	36	4	90
Assens				
Maribo	11	04	2	10
Frederikshavn	10	08	8	40
Korsør	3	72	13	30
Middelfart	10	56	36	40
Hadsund-Mariager	4	32		
Brønderslev	2	40		
Hillerød	7	68	15	40
Sorø	5	64	8	40
Vejen				
Hølstebro	7	40		
Haslev	6	24		
Udbetalt hos Forretningsføreren			3	50
Ialt	1954	72	1075	90
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for November Maaned			20	00
Beholdning den 31. Oktbr.	13130	97		
- - 30. Novbr.			13989	79
Balance	15085	69	15085	69

Understøttelsens Størrelse for Januar er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, Købe. h

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 4.

Januar 1897

9. Aargang

1896.

Uddrag af Beretningen.

1896 bringer os en Masse smaa Konflikter, der næsten alle varer længe, og en enkelt større, Helsingør Skibsværft, som dog ikke bliver af lang Varighed.

Den 15. Februar udbryder Strejke hos M. Larsen i Hjørring, fordi han nedsætter en Svends Ugeløn med 2 Kr. Der sluttet den 23. November med en fuldstændig Sejr for os.

I Kolding og Viborg gennemfører vi i Marts Maaned Odenseprogrammet og 30 Øre uden Sværdslag. Et Par smaa Værksteder i Kolding blokeres tilligemed Waltersdorfs Fabrik, der dog hurtig maa give sig. Lønnen hæves her fra 14 til 18 Kr. om Ugen. Det samme Forhold gaar igen hos Jernstøber Leneth i Kolding.

Fabrikant Messerschmidt (Firma N. A. Christensen) i Nykøbing M, foretager den 4. Maj en Lock-out, der omfatter samtlige Arbejdere, skøndt han kun var uenig med Arbejdsmændene. Lock-outen varer til den 22. Maj. Smedene faar ved Forbundets Mellemløn udbetalt 1 Kr. 50 Øre pr. Dag i Kostpenge for den Tid de ufrivillig gaar arbejdsløse. De havde ingen Fordringer stillet. Fra 6. Maj til 27. Juni gennemfører vi ved Strejke Odenseprogrammet og 30 Øre (unge Svende i første Aar dog kun 27 Øre) paa samtlige Fabriker og Værksteder i Vejle, med Undtagelse af Hess' Kakkelovnsfabrik, hvortil der ingen Fordringer var stillet. Hos Fabrikant R. Krampe i Horsens gennemføres samme Fordringer, som ovenfor nævnt, ved en Strejke fra 11. til 18 Maj. I Roskilde nedlagdes Arbejdet paa 3 Grovsmedeværksteder den 28. Maj for at faa Kost og Logi afskaffet og 30

Øre i Timen. Kun et af disse Værksteder er vedblivende blokeret, der er ingen Svende. De andre er gaaet ind paa Fordringerne.

Fabrikant Obbekjær i Ribe foretager den 23. Juni en Lock-out, der gaar ud paa at gøre vor derværende Afdelings Formand umulig i Byen. Lock-out'en slutter 3. Oktober med at Obbekjær gaar ind paa at genantage Manden samt betale efter hele Odenseprogrammet og 30 Øre i Timen. Fabrikanterne Christensen, Niels Andersen & Simonsen i Lemvig afskediger den 11. Juni samtlige Svende paa nær 2 Mand. Hensigten er, at Fagforeningen skal ødelægges. Denne Lock-out omfattede fra Begyndelsen 12 Mand, nu ved Aarets Slutning 3. De andre ere afreste og staar i Arbejde andre Steder.

Brødrene Bonne i Stege beskæftigede 3 Mand; disse lønnes, en med 2 Kr. 60 Øre pr. Dag, to med 2 Kr. 40 Øre. Den ene, ugift, rejste straks fra Byen, da Strejken 11. Juni udbrod. Den 11. November sluttet og da godkendtes Odenseprogrammet med et Par uvæsentlige Indskrænkninger. En Lock-out paa Helsingør Skibsværft paabegyndtes den 15. og endte den 30. Juli. Aarsagen var en Strejke af Arbejdsmændene. Smede og Maskinarbejderne fik en mindste Løn af 30 Øre (dog kun 27 Øre for unge Svende i første Svendeaar og Hjælper i Grovsmedien). Endvidere fik de i Arbejde staaende et Tillæg af ca. 2 Øre. Lønforholdene ere nu igennem 7 à 8 Aars ihærdigt Arbejde af Fagforeningen bragt op til det samme, som de var, da Værftet for 15—16 Aar siden begyndte sin Virksomhed. Da lønnes ingen Smed eller Maskinarbejder med mindre end 30 Øre pr. Time, men af Mangel paa Organisation sank Lønnen ned til 23—24 Øre og først i 1895 lykkedes det os at fastslaa en mindste Løn af 25 Øre pr. Time.

Vi har her et af de mest uigendrivelige Beviser for, hvilken Skade Arbejderne gør dem

selv ved at lade fem være lige og enhver sørge for sig selv.

Paa samtlige øvrige Fabriker og Værksteder i Byen har Afdelingen i Maj Maaned ad fredelig Vej faaet godkendt Odenseprogrammet og 30 Øre.

Paa Fabriken „Thy“ i Thisted gennemførtes i Oktober Odenseprogrammet og 30 Øre. En lignende Fordring til Bjørn Aagaard samme Sted medførte en Strejke, som endnu holdes gaaende.

Den 2. November nedlagdes Arbejdet hos A. C. Larsen i Haslev paa Grund af en Lønreduktion.

Gennem Forhandling med Firmaet Jensen & Olsen i Esbjerg gennemførtes i August Maaned en Lønforhøjelse, der paa flere Punkter endog gik ud over Odenseprogrammet og de 30 Øre.

Den 11. Oktober nedlagde Kedelsmedene hos Schmith, Mygind & Hüttemeier i København Arbejdet for at faa fjernet en Formand. (Om Udfaldet se Fagblad Nr. 3 for 1896.)

I Aarets Løb har Lønnen ligeledes hævet sig betydeligt i Næstved, særlig paa Hermanssens Jernstøberi. Dette var i mange Aar et af de daarligst omtalte Arbejdssteder paa Sjælland, men da Arbejderne endelig fik Øjnene op for Organisationens Styrke, hjalp det.

Randers Afdeling gennemfører i Aarets Løb en mindste Løn af 30 Øre over hele Byen samt afskaffer et gammelt slavisk Mulksystem paa Fabriken „Strømmen“.

I Aalborg afskaffes Kost og Logi paa de smaa Værksteder.

Paa Sukkerfabriken i Nakskov gennemføres en forhøjet Betaling for Over- og Natarbejde.

Det er, af forskellige Hensyn, umuligt her at fremsætte alt, hvad der i Aarets Løb er sket paa de forskellige Pladser i Retning af forbedrede Lønforhold, ydet Modstand mod Lønreduktioner, Beskyttelse af enkelte Arbejders Rettigheder mod begaaede Overgreb fra Arbejdskøbernes Side; derom ved iøvrigt ogsaa Afdelingerne og Medlemmerne god Besked. Det maa være nok at sige, at 1896 har været Forbundets stærkeste Arbejdsaar og det paa ndmærkede Resultater for Arbejderne rigeste.

Forinden vi slutter denne Del af Beretningen maa vi i Aar, som i Fjor, pege paa Aarets Hovedbegivenhed, den nærvædt opstaaede Konflikt i København i Marts Maaned.

Man ved, at Grovsmedenes Fagforening her opstillede nogle Fordringer til Smedemestrene, som disse egentlig selv havde fremkaldt ved Udtalelser til Fagforeningens Formand, da Mestrene i Slutningen af 1895 stiftede deres nye Organisation.

Uheldigt ledet, som denne nye Mesterforening har været fra det Øjeblik, den kom til Verden, gled den imidlertid over til Fabrikkerne og disse greb den, ved saa mange andre Midler

søgte, Anledning til at levere os et Hovedslag. Forsøget mislykkedes, som bekendt, og herfor fortjener Grovsmedenes Fagforenings Medlemmer ved deres kloge Taktik al Anerkendelse. De trak dem ud af Situationen med et smukt reelt Udbytte og skabte samtidig en af de bedste Organisationer indenfor Forbundet. Det er fra den Dag umuligt at arbejde, sammen med andre Fagforeningsmedlemmer, paa noget københavnsk Grovsmedeværksted uden ogsaa at være Medlem af Forbundet. Lønnen hævedes gennemgaaende med 2—3 Øre pr. Time.

Man har bebrejdet Grovsmedenes Fagforening, at den gik bort fra det tidligere hævdede Princip om en af Mestrene garanteret Minimalløn, men det har vist sig at være uden al Betydning. Det er derfor ikke afgjort, at det ingen Betydning kan have paa andre Arbejdspladser, enten man der har en Minimalløn eller ikke. Paa Fabrikkerne har det sikkert sin Betydning, men en af Grundene hertil er den, at tvinges Fabrikkerne til, ikke at betale under en bestemt Løn, saa holdes det og uden Smaalighed. Forholdet hos Mestrene er derimod det, at der hos de fleste tinges og pruttet med hver enkelt Mand, for dem betyder Underskrift ingen Ting, dersom de kan tjene 2 Øre i Timen. Og ret beset kan man heller ikke forlange af dem, at de skal overholde en bestemt Løn, naar Arbejderne, som det skulde komme tilgode, ikke gør det.

Imidlertid er der for Grovsmedenes Vedkommende fra April til Aarets Slutning kun kommet Bestyrelsen et eneste Tilfælde for Øre, hvor en Mand arbejdede under den vedtagne Løn.

I Aarets første Maaned faldt der Dom i de tre sidste af de af Christen Andersen af Svendborg mod Forbundets Forretningsfører anlagte Sager. Dommen lød paa 100 Kr. i Bøde til Statskassen og 80 Kr. i Sagsomkostninger til Klageren.

Vort Forhold til andre Organisationer her hjemme er godt. Vi har i Aarets Løb ydet imellem 1100 og 1200 Kr. til disses Konflikter, det er hvad der er paakrævet. Til Udlandet er ydet 700 Kr. til Strejken paa Flensborg Skibsværft, 185 Kr. til Strejken paa Kværner-Brug i Christiania og 90 Kr. til det „Svenska Handskemager Förbund“.

Forretningsføreren deltog, efter Indbydelse, i „Svenska Järn- och Metallarbetare Förbundet“s Kongres i Eskilstuna mellem Jul og Nytaar 1895 og havde en meget væsentlig Indflydelse paa denne Kongres's heldige Udfald. Efter Kongressen udarbejdede han i Stockholm sammen med det svenske Forbunds nyvalgte Styrelse det Udkast til Gensidighed paa alle Omraader, som findes fremsat i Fagblad Nr. 3 for 1896 og af hvilket det om Gensidighed under Strejker og Lock-out'er kommer til Forhandling paa vor forestaaende Kongres, hvor det forhaabentlig vedtages i den fremlagte Skikkelse.

Endvidere [deltog Forbundet, repræsenteret ved Forretningsføreren, i den internationale Metalarbejder Kongres i London i August Maaned.

Resultatet deraf er fremsat i Fagblad Nr. 11 for 1896. Og om det skal her kun siges, at holdes der fra den internationale Organisations Side hvad der er lovet, kan vi nu udholde en Kamp over hele Landet paa 4—6 Maaneder. At vi ogsaa har Forpligtelser overfor baade Ind- og Udland er naturligt, men ved det forhøjede Kontingent bliver vi i Stand til, uden ekstra Udskrivninger, at bære alle dermed forbundne Byrder.

Af Forretningsføreren er der fra Kongressen i 1895 til 31. December 1896 foretaget 36 Rejser i Indlandet med et Dageantal af 135, 2 Rejser i Udlandet, hvortil medgik 26 Dage samt tillige foretaget en Agitationsrejse i Indlandet paa 48 Dage. I samme Tidsrum er der af Medlemmer i og udenfor Hovedbestyrelsen foretaget 16 Rejser for Hovedkassens Regning.

Der er i samme Tidsrum afholdt 68 Hovedbestyrelsesmøder med en Dagsorden paa 310 Punkter.

* * *

Den fuldstændige Beretning, indeholdende en ledende Oversigt over Forbundets Virksomhed fra Maj 1895 til 31. December 1896, Fortegnelse over samtlige Arbejdssteder i hele Landet med Antal af beskæftigede Smede og Maskinarbejdere, deres Løn og lign. samt samtlige Afdelingers Regnskaber for 1895—96 vil udkomme midt i Marts Maaned. Hver Afdeling vil blive tilsendt et Antal Eksp., der omtrent vil svare til 1 for hver 20 Medlemmer.

Statsbanernes Smede og Maskinarbejderes Organisation.

I den senere Tid har der gjort sig en Bevægelse, i Retning af Organisation, i stærkere Grad end ellers gældende paa Jernbaneværkstedet i København. At der længe har været Trang til en Forandring af de der raadende slaviske Arbejdsforhold er en saa tydelig udtalt Kendsgerning, at det maa forbydes, at ikke Arbejderne, alle som en, for længe siden har indset, hvortil Dekadancen maatte føre.

I Begyndelsen af forrige Maaned afholdtes der saa, efter Tilskyndelse af en Del af Arbejderne, men iøvrigt officielt indkaldt af Malernes, Karethmagernes, Arbejdsmandenes samt Smede og Maskinarbejdernes Fagforeninger, et Møde paa Vodroflund, hvor Folketingsmand J. Jensen talte om Organisations Betydning.

Mødets Resultat er udtalt ved at citere en Strofe af Holger Drachmanns „Engelske Socialister“:

*Der er Galskab nok,
men System er der ikke.*

Alle de af Statsbanernes Arbejdere, der havde Ordet, var enige om at udtale, at saadan som det nu var, kunde det ikke vedblive at være, saa *sultede de tilsidst ihjel for den Fornøjelse, at arbejde for Staten.* Hvordan de Overordnedes Omgang med og Behandling af Arbej-

derne er, fik et fulminant Udtryk i følgende Udtalelse af en Arbejder: „Det var Synd at sige, at de skælder os ud, det værdiger de os ikke en Gang. Nej, det er saadan, at *vi ved ikke, om vi tør træde paa deres Skygge.*“

Ja, der var Galskab nok, men da man kom til Systemet, saa var man færdig. Ligesaa mange Talere, lige saa mange forskellige Meninger var der ogsaa om, hvordan Tingene skulde gribes an. Nogle vilde have et Udvalg nedsat, bestaaende af en Mand fra hvert Værksted.

Disse skulde saa enes om, hvad der skulde gøres, og senere indkalde Arbejderne fra det Værksted, hvorfra de vare valgte og forelægge dem Resultatet af Overvejelserne (salig Ihukommelse fra 1891).

Andre vilde danne Klubber og saa en *bloc* indmelde hele Klubben i deres respektive Fagforeninger. Medens atter andre af Klubberne vilde danne en „Jernbanearbejdernes Forening“ og indordne denne direkte under „De samvirkende Fagforeninger“.

Det eneste rigtige og fornuftige, at hver Mand uden megen Talen og meget Vrøvl meldte sig ind i sin respektive Fagforening, var der saa godt som ingen, der vilde og derfor bliver Jernbanearbejdernes Organisation endnu i lange Tider kun Ord, Ord og Tale og Tale, Tale og Ord — men Handling, nej, ikke før de skal have Fattighjælp ved Siden af Arbejdsfortjenesten for at kunne leve og Hatten af, medens Knæerne skælver, for Værkførerernes og Formændenes Skygger.

Vi skal da nu, for at Jernbaneværkstedets Arbejdere ikke senere skal kunne sige, at vi ikke har villet hjælpe dem til Rette, vise dem, hvilken Vej de maa ud, thi — de har ikke selv Raad til at vente længere.

Vi skal da straks vise dem, at al Talen om at danne Klubber, danne „Jernbanearbejdernes Forening“ og indmelde denne under „De samvirkende Fagforeninger“, vælge Mænd fra forskellige Værksteder, som saa igen osv. ingen Ting bliver til, fordi

a. Værkstedsklubber, der skal kunne udrette noget, maa bestaa af organiserede Arbejdere, der har Moderorganisationen (Fagforeningen) til at gennemføre de Beslutninger, der *kun kan forberedes* igennem Klubberne.

b. Jernbanearbejdernes Forening vil ikke kunne blive optaget i „De samvirkende Fagforeninger“. Malernes, Karethmagernes, Arbejdsmandenes og Smede og Maskinarbejdernes gamle Fagforeninger vil modsætte sig, at en saadan Optagelse sker. Disse Fagforeninger har nu i mange Aar baaret Byrderne ved at holde Løn og øvrige Forhold oppe ude omkring i Landet og i København, medens Jernbaneværkstedets Arbejdere i alle Brancher, paa enkelte Undtagelser nær, har været uvirksomme Tilskuere. De vilde, om Jernbanearbejdernes Forening optoges i „De samvirkende Fagf.“, nu ogsaa komme til at bære Byrderne for de af deres Kolleger der har *dækket* sig paa Baneværkstedet i de mange Aar, da der var bedre at være der, end noget andet Steds. Og det gør de ikke.

c. Vælge Mænd fra de forskellige Værksteder, der skal forberede, drøfte og forelægge for deres Mandatgivere, hvad der skal gøres osv., vil ende med et mildt Udtryk i Ord, Ord og Ord igen. Det kender vi fra 1891. Forstaaelsen er saamænd ikke blevet bedre siden den Gang, men Trangen er blevet saa meget større.

Der blev ogsaa paa Mødet talt om at gaa til Rigsdagen. Hvad tror man nu det kan nytte.

De fastlønnede Arbejdsmand, hvis Løn fastsættes paa Finansloven, fik i Fjor 10 — ti — Øre mere om Dagen. Nitten Hundrede og Hvidkaal faar de maaske 10 Øre igen; men hvad tror man de løst antagne Værkstedsarbejdere vil faa. De faar Ord og Talemaader.

Ministeren vil indhente en Erklæring fra Hr. Busse og han vil maaske igen forhøre sig hos en Waagensen, en Lillelund eller en Delcomyn og disse af Arbejderne godt kendte, men ikke elskede Herrer, vil erklære, at Arbejderne ere uduelige og dovne, ellers kunde de

tjene meget mere. Og hvad Behandlingen angaar, vil de erklære, at den kan ikke være anderledes, thi i modsat Fald vil Arbejderne ingen Respekt have for den. Og der skal sandelig ogsaa „et godt Bryst“ til at respektere dem for noget andet — end hvad de er.

Minister Hørring udtalte under Finanslovdebatten, da Klausen bebrejdede ham de daarlige Arbejdsforhold ved Jernbanerne og derunder udtalte, at der deraf kunde resultere en Strejke, at det troede han slet ikke paa. Altsaa med andre Ord, en Strejke kan og vil de Mennesker ikke lave mig paa Statsbanerne, *ergo* saa kan de for mig være saa utilfredse, de vil; jeg gør kun, hvad jeg vil.

Og husk saa endvidere Reedtz-Thotts Erklæring fra de sidste Dage, at Pladserne vare stærkt eftersøgte. det var ham Bevis nok for, at Lønnen var god nok. Der har I saa baade Evnen til at forstaa og Viljen til at gøre noget for Eder hos Regeeringen.

Har I mere Vidnesbyrd behov, tror I endnu paa, at naar I kun beder, saa skal der Eder gives. Ministeren udtalte forøvrigt ogsaa, at en Strejke vilde gaa mest ud over Socialisterne selv. Vi gad set den Forstilling, Ministeren vilde etablere for at holde Værkstederne i Gang, naar Arbejderne gik. Han kan ikke klare sig med Røgere og Underforvaltere. Og vi ved paa Forhaand, at det blev os, der bar Sejren hjem.

Paa Vodroflund-Mødet blev der stauig talt om, at man skulde være forsigtige og hensynsfulde i sine Krav, man vilde ikke — strejke. Men der lød ogsaa et andet Ord, det om de artige Børn, der intet forlangte, men ganske vist heller ikke fik noget. *Nuvel, I skal ikke være artige Børn, dersom der er Alvor i Eders Utilfredshed.*

Er Eders Løn ussel, er den Maade I behandles paa af de overordnede Lønarbejdere hundsk og uværdig, saa meld Eder ind i Fagforeningerne, enhver, der har Selvfølelse nok i Livet til at hade det System, han lider under, og dem, der opretholder det. Meld Eder ind en efter en, eller flere ad Gangen, uden at se til højre eller venstre, uden Hensyn til om Peer eller Povl ogsaa samtidig gaar med. Og naar Tiden kommer, naar alle er med, da er vi stærke nok til at bestemme ogsaa hvordan Løn og Behandling skal være paa Statsbaneværkstederne.

I hørte jo ogsaa Lyngsø sige, da vi ingen Fagforening havde, værdigede man os ikke en Gang et Svar, da vi stod organiserede og *fordrede*, saa var man Hensynsfuldheden selv og vi fik, om ikke alt, saa det meste af hvad vi forlangte.

Og vi skal sluttelig sige, specielt til Smede og Maskinarbejderne paa Jernbaneværkstederne, vis os, at der er ærlig Vilje til Stede hos Eder, om at ville være med. Meld Eder ind i „Smede og Maskinarbejdernes Forbund“, dan med os den Armé, der alene kan skaffe Eder og os andre bedre Forhold, saa skal vi nok, naar Tiden kommer, tage Tag for Eders Interesser ogsaa, som vi har taget for saa mange andre.

Men har I Raad til at lade Tiden gaa med Vrøvl og Debat om, paa hvilken Maade I *slipper billigst*, saa for os gerne. Vi har Tid at vente paa Eder.

Kapitalistisk Morallære.

At Fabrikanten eller hans lejede, maaske købte, Medhjælper afskediger den Arbejder han ikke syntes om, ligegyldig hvilke saa end Aarsagerne ere, det betragtes almindeligt som noget ganske naturligt, og er det selvfølgelig ogsaa under vore nu herskende forbandede Samfundsforhold. Skøndt det er os Arbejdere, der lider under disse Tilstande, har vi dog formået at tilegne os den Opfattelse, at Arbejdskøberen er i sin Ret, naar han handler som ovenfor nævnt. Altsaa baade vor og Arbejdskøberens Opfattelse falder her

sammen. Vi har saaledes Ret til at sige, at vi er den ideelle Rets Forkæmpere.

Anderledes stiller Forholdet sig imidlertid saasart vi ikke vil sælge vor Arbejdskraft til den Kapitalist, der ønsker at købe den, vel at mærke, til den Pris, han bestemmer for den, da farer han op og raaber: Politi, Dommere, Regering, Soldater, Sabler, Kanoner, beskyt min hellige Ejendom og min Ret til at udbytte disse Mennesker saa meget, som jeg vil, til Industriens, Civilisationens og Menneskehedens Gavn. Det er ikke for min egen Skyld jeg fordrer denne Beskyttelse, skøndt jeg egentlig var i min gode Ret dertil, men Samfund og Kultur vil gaa til Grunde, dersom ikke disse genstridige Arbejdere bøjes og bringes til Fornuft. Arrester deres Ledere, disse Ophidsere, som alene er Skyld i alle de Ulykker, der vederfares saavel os, i vor Garnning, som de ellers skikkelige Arbejdere.

Saaledes ræsonnerer Kapitalisternes store Flertal. De enkelte Undtagelser, der findes, ere kun som en stærk lysende Stjerne i Mælkevejens uendelige Vrimmel. At vi vil nægte ham at lade vor Arbejdskraft udbytte til hans Fordel, det *kan* Kapitalisten ikke begribe.

Han er født og opdraget i den Tro, at naar han kaldte paa Arbejderen, saa var det hans absolute Pligt straks at møde med Huen i Haanden. Saaledes var det i hans Faders Gaard fra han var ganske lille.

Og nu, nu stod de alle som en Mur og stirrede alvorlige og rolige paa ham og sagde: Vi vil ogsaa være med at bestemme til hvilken Pris, vi skal lade vore Lemmer sønderslide i dine Fabriker.

Vi har Hustru og Børn derhjemme, som vi har kære og for hvis Fremtid vi har Ansvar. Betal os blot det mest mulige af vore Lemmers og vor Forstands Værdi pr. Time og vi staar til din Raadighed med Ansættelse til det yderste af hver en Traad i vore Muskler.

O, forbandede Samfund, forbandede Penge, der saaledes gør Jordens fredsøle og ypperste Skabninger til Dyr og jager Dyrene i Flokke mod hinanden, indtil Jordens frugtbare Græsange ere oversaaede med stinkende Aadselkroppe.

Fabrikanterne vil Kamp.

Den 7. Januar vedtog Afdelingen i Aalborg at indgaa til tre Fabriker der i Byen, nemlig Buas, Schertiger og Sørensen, med Anmodning om en Lønforhøjelse.

Fordringerne vare Odenseprogrammet og 35 Øre, men der var udtrykkelig tilkendegivet Fabrikanterne, at man ønskede Forhandling om det.

Fabrikanterne i Aalborg samlede saa til Møde og vedtog at sende Sagen til deres Forenings Bestyrelse.

Denne holdt Møde Lørdag den 16. Januar i Aarhus og Dagen efter modtog vor Afdeling i Aalborg en Skrivelse, der, efter i en paa Skrue stillet Indledning, hvori siges: „Vor Forening er villig til Deltagelse i enhver Forhandling“, erklærede, „at under disse Forhandlinger kan ikke inddrages Spørgsmaal om Minimal-løn eller garanteret Timeløn ved Akkord“.

Dette er Provinsfabrikanternes officielle Svar paa vor Henvendelse i dette Tilfælde.

Saa er det, der angives i deres Loves § 2, jo kun Løgn og beregnet Spilfægteri.

Lovene siger: Foreningens Formaal er, gennem en Sammenslutning af Arbejdsgivere i Jernindustrien at varetage Fagets (vi har altid vidst, at derved skulde forstås Arbejdskøbernes. Red.) Interesser og at frembyde et Organ til Forhandling med Arbejderne eller deres Organisationer om fælles Interesser.

Men Bestyrelsen siger, og den maa vel vide at have

Underskriv aldrig nogen af de Slavekontrakter, Fabrikanterne forelægger Eder, selv om I tilsyneladende har en øjeblikkelig Fordel deraf. De vil kun bruge Eders Arbejdskraft til deres Fordel. Staa derfor al Tid frit overfor dem.

Slut Eder sammen og støt Eder til hverandre i Forstaaelsen af, at I har fælles Kamp at kæmpe, fælles Byrde at bære. Det er den eneste Kontrakt, der bør underskrives, og den underskriver Du i din Medlemsbog.

Ret dertil, „om Fællesinteresserne vil vi absolut ikke forhandle med Jer“.

Hvad har vi saa tilbage andet end Kampen. Derfor Kammerater, rust Jer, Fabrikantforeningens Plan er længe forberedt, vi maa ikke have Fred, vi skal have Kamp om alt, hvad vi igennem rolig og ærlig Forhandling ønskede at komme til Enighed med Dhrr. om. Nuvel, saa tager vi Kampen, der er intet andet at gøre. Vi forlanger *ikke alene* at fastsætte, hvad Lønnen skal være, men vi vil sandelig være med dertil. Og vil de kortsynede Industririddere i Jernbranchen ikke med det gode tillæde os det, saa maa de finde dem i, at vi hjælper os paa en anden Maade.

Situationen er for Øjeblikket under Overvejelse i Hovedbestyrelsen.

Ikke bange for Minimallønnen.

30 Øre overalt i Randers.

Vi aftrykker følgende Skrivelse fra „Scandia“ til vor Afdeling i Randers, af 14. Juli f. A.

I Overensstemmelse med den imellem os i Aftes stedfundne Samtale, undlader vi ikke herved at bekræfte den mellem „Scandia“ og Bestyrelsen for Smede og Maskinarbejdernes Fagforening i Randers afsluttede Overenskomst, nemlig:

at der fra deres Side ikke lægges Hindringer i Vejen for Antagelse af nye Folk til en Minimalløn af 28 Øre,

at vi straks forhøje Lønnen for samtlige de Smede og Maskinarbejdere, som f. T. ere beskæftigede paa „Scandia“ og hvis Løn er under 30 Øre, med en Øre pr. Time, saaledes at Minimallønnen bliver 28 Øre og

at Minimallønnen efter at Flytningen til de nye Værksteder er fuldenst forhøjes til 30 Øre pr. Time.

For det Tilfælde, at Flytningen af de nye Værksteder skulde trække i Langdrag, eller at den skulde blive tilendebragt førend paaregnet, bestemmes det, at ovennævnte Forhøjelse af Minimallønnen til 30 Øre betinges at finde Sted — ej før end 1. November d. A. og ej senere end 1. Januar 1897.

Med megen Agtelse

for Aktieselskabet „Scandia“
Bruun.

Minimallønnen er altsaa nu traadt i Kraft, den gælder overalt i Randers.

Vælg Delegerede.

Til Kongressen, der, efter Bestemmelsen, skal afholdes i København den 15., 16. og 17. April opfordres Afdelingerne til snarest mulig at vælge Delegerede, thi Kongressen kan mulig

blive afholdt allerede i Begyndelsen af Februar.

Saasnart Valget har fundet Sted, maa Anmeldelse derom indsendes.

Angaaende Valget lyder Lovene saaledes:

Til Kongressen har enhver af Forbundets Afdelinger Ret til at sende 1 Delegeret for indtil 100 Medlemmer, 2 for indtil 300, 3 for indtil 400, 4 for indtil 500 og 5 for over 500 Medlemmer.

Hovedbestyrelsen har altid Sæde paa Kongressen og betragtes som Delegerede, dog med det Forbehold, at de ikke have Stemmeret, uden for saa vidt de ere valgte som Delegerede.

Rejsen til og fra Kongressens Mødested betales de Delegerede af Hovedkassen.

Til Grovsmedenes Fagforening.

Medlemmerne erindres om, at Resolutionen angaaende Forbundtere, der vedtoges paa Generalforsamlingen den 15. Oktober, er traadt i Kraft fra 1. Januar 1897. Det er Medlemmernes Pligt at paase den overholdes. Resolutionens Ordlyd er følgende:

Ingen, der har Svende- eller Lærebrev, kan arbejde som Forbundter. Ligeledes kan ingen, som, trods det, at de ingen Svendebrev har, har været 5 Aar ved Faget, faa Lov til at arbejde som Forbundter. Naar Forbundtere antages, skal der fastsættes en Tid, inden hvilken de skal have haft Lejlighed til at aflægge Svendeproeve.

Forskellige Meddelelser.

Skriv altid fulde Navn, naar der udstedes nye Medlemsbøger, det er ellers næsten umuligt at finde Medlemmer, man søger i Registret efter og ikke kender Numret paa.

Ved Kontingentafstemplingen bedes saavel Tillidsmænd som Medlemmer lægge Mærke til, om Stemplet staar rent og klart; det bør det gøre.

Forretningsføreren.

Den raske Formand fra Ringsted, Niels Jensen, er nu bleven Mester i Ordrup pr. Allindemagle, mellem Holbæk og Ringsted. Jeg anbefaler enhver rask Svend at aflægge ham et Besøg.

G. V. Jensen.

I Viborg er P. Petersen, Reberbane 5, valgt til Kasserer. Han foretager Udbetalingerne.

I Hjørring er F. W. Beck valgt til Formand. Bo-

pæl: Aktiebrønderiet Segelckes Gaard, Springvandspladsen. Kasserer fra 1. Februar er P. Chr. Andersen.

Roskilde. N. C. Olsen, Støden Nr. 5, er Kasserer og foretager Udbetalinger.

Nedennævnte Fagfæller, som har arbejdet under Lock-out'en i 1885, er den 7. Januar optaget som Medlemmer, hvilken Optagelse er godkendt af Hovedbestyrelsen for „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund“ den 10. Januar 1897. De optagne ere:

Oskar Pehrson,
C. Sørensen,
K. W. Ekmann,
C. Franck,
P. Lindholm,
Niels Skytte,
A. Th. Petersen,

hvilket herved bringes til Medlemmernes Kundskab.

N. Larsen,
Formand.

Solgt Jernstøberi. Ifølge „Løgstør Avis“ er Løgstør Jernstøberi og Maskinfabrik af Ejeren S. Mosbech solgt til et Interessentskab bestaaende af 6 af Byens Borgere for en Købesum af 25,000 Kr. Det er Hensigten at danne et Aktieselskab paa 50,000 Kr. Overtagelsen sker den 1. Maj.

En Kraftproduktion.

Tre Svende paa et Beslagsmedeværksted i København smedede for kort Tid siden, en Aften efter Fyraften, 50 Hestesko af Pakker (sammenlagte gamle Sko) og var færdig med denne Kraftproduktion Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Regner vi den enes Timeløn til 40 Øre, faar han, med Overarbejdspenge tillagt, 2 Kr. 10 Øre. De to andre erholder antagelig 35 Øre i Timen og med Overarbejdspenge tillagt faar de for den Aftens Arbejde hver 1 Kr. 82 Øre.

Beslagsmedene, der ved hvilken næsten overmenneskelig Kraftanstrengelse det er at smede 50 Sko af Pakker fra 6 til 9 $\frac{1}{2}$ Aften, vil naturligvis baade forstaa og tilgive deres tre Kolleger, der drak hver 9 Bajere i det omtalte Tidsrum.

Men vi skal sige de tre, ellers i alle Henseender respektable Kolleger, at deres Handlemaade er Vanvid, baade mod deres egen Helbred og mod deres arbejdsløse Kammerater. Naar hver af de Tre trækker de 90 Øre, som Bajerne koster, fra deres Fortjeneste, saa turde det blive et magert Facit for dem selv. Og det ser ikke godt ud, naar der saa lige til Jul afskediges en Mand — af Mangel paa Arbejde. Kast det Overarbejde bort og lad være at arbejde Eder selv til Sygdom og Fattigdom.

*En Forhandling med Fabrikantfor-
eningen angaaende Konflikten i Aalborg
skal finde Sted fra den 24. Januar og
følgende Dage. Forhandlingerne forgaar
i Aalborg.*

Understøttelsens Størrelse for Februar er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

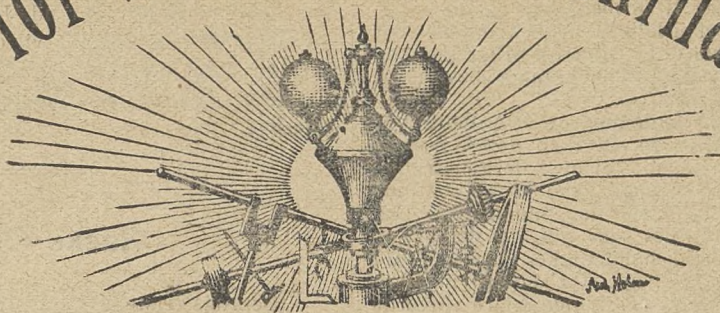
Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for December. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	739	68	162	40
Klejnsmedesvendeforeningen	118	08	32	20
Grovsmedenes Fagforening	87	84	26	60
Kedelsmedeforeningen	109	92	93	80
Skibssmedeforeningen	162	24	11	90
Ordrup	5	76		
Ringsted	7	20	11	20
Esbjerg	33	60	32	60
Stubbekøbing	3	40		
Aalborg	58	56	56	00
Randers	84	24	34	30
Ribe	4	20		
Hjørring	9	32	4	90
Nykøbing F.	11	52	3	50
Støge	4	80	4	90
Nakskov	72	21	14	00
Nørre Sundby	7	68	2	01
Nykøbing M.	17	52	19	60
Restance.				
Skive	83	52	25	90
Odense	32	16	29	40
Vejle	107	52	23	80
Helsingør	9	12	14	00
Varde	37	44	20	30
Svendborg	8	76	7	00
Holbæk	15	96	11	20
Roskilde	2	88		
Faaborg	21	16	29	40
Næstved	2	40	5	60
Vordingborg	17	28	39	50
Fredericia	2	25	9	80
Nykøbing S.	10	04	25	20
Silkeborg	2	88	11	20
Herning	97	92	37	10
Horsens	42	36	49	00
Kolding	3	60	10	50
Thisted	14	88	21	00
Slagelse	2	28	11	20
Lemvig	175	20	100	10
Aarhus	10	92	31	50
Viborg	4	92	2	10
Præstø				
Assens	11	52		
Maribo	11	44	4	90
Frederikshavn	4	53	7	70
Korsør	8	88	16	10
Middelfart	9	60		
Hadsund-Mariager	2	76		
Brønderslev	3	41	17	50
Hillerød	2	40	8	40
Sorø	4	80		
Vejen	1	92		
Holstebro	2	88		
Haslev				
Udbetalt hos Forretningsføreren			77	70
Indbetalt Kontingent hos samme af Rejsende i Oktober Kvarteral	6	20		
Ialt	2313	56	1157	01
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen for December Maaned			20	00
Indvundne Renter fra $\frac{80}{6}$ — $\frac{31}{12}$	161	39		
Beholdning den 31. Oktbr.	13989	79		
— 30. Novbr.			15289	78
Balance	16464	74	16464	74

Redigeret af H. P. Hansen.

Rud. Böhms Tryk, Rømersgade 23, København

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 5.

Februar 1897

9. Aargang

Situationen i Aalborg.

Vi skrev i Januar Fagblad at, Fabrikanterne vilde have en Kamp og det lader til, at vi heller ikke denne Gang har taget fejl af dem.

De i forrige Fagblad omtalte Forhandlinger fandt Sted i Aalborg den 27. og 28. Januar, men førte ikke til noget Resultat, ganske simpelt fordi der ikke fremkom noget Tilbud fra Fabrikanterne der var til at tage imod. Paa de to smaa Fabriker, C. F. Sørensen og Schertiger, hvor der arbejdedes 10 $\frac{1}{2}$ Time vilde man indskrænke Arbejdstiden til 10 Timer og give den samme Løn som før for 10 $\frac{1}{2}$ Time. Sørensen vilde give 30 Øre mere ugentlig for 60 Timers Arbejde end han hidtil havde givet for 63 Timer. Overarbejde, der hidtil ikke var betalt med mere end normal Dagløn hos Buaas og Sørensen, skulde betales med 25 og 50 % Tillæg, Arbejde udenfor Aalborg og Nørre Sundby skulde betales med 3 Øre mere pr. Time. Endvidere skulde Arbejde ombord i farende Dampskibe og Reparation af Dampkedler paa Landjorden betales med 5 Øre ekstra pr. Time.

Som man vil se, altsammen Smaatterier, der kunde tages med, hvis Lønnen i Forvejen var upaaklagelig, hvad den imidlertid slet ikke var.

Hos C. F. Sørensen stod 2 ældre meget dygtige Arbejdere for 30 Øre, dernæst havde 7 26 Øre, 1 24 og 1 — 22 Øre. Denne sidste var et ungt Menneske, som Sørensen for den Betaling brugte som — Tegner og Konstruktor.

Schertiger havde 5 Mand, ældre dygtige Folk, paa 30 Øre og 3 paa 28 Øre. Buaas havde 1 Mand paa 25 1 paa 26, 14 paa 27, 4 paa 28, 3 paa 29 og 5 paa 30 Øre. Alle disse Lønninger fandt Fabrikantforeningens Repræsentanter, d'Hrr. Lange og Westesen, vare aldeles upaaklagelige, særlig naar de sammenlignede dem med Odense og Aarhus.

Hører I det, Kolleger i disse to Byer, I kommer til at forlange noget mere. Fabrikanterne mener, I har for lidt Løn, de kan ikke være tjent med at skulle sammenligne andre Byer med eder.

D'Hrr. Fabrikanter kunde jo ogsaa gerne have taget et Par andre Byer og sammenlignet med, for Eksempel Randers der ligger nærmest og naar de endelig skal springe saa langt som til Odense, hvorfor saa ikke sammenligne for Eksempel med Esbjerg, Ribe, Thisted, Kolding, Vejle o. m. fl.

Vi for vort Vedkommende finder Lønninger paa 26, (vi skal slet ikke tale om de 22 og 24) 27 og 28 Øre unanstændige og vi finder det skandaløst og snever-

hjetet at kalde 30 Øre en god og passende Løn for en ældre og bevislig dygtig Arbejder som disse hos Sørensen, Schertiger og Buaas ere.

Buaas havde 3 Mand paa 32 Øre, 3 paa 34 og 3 paa 35 Øre. Dette fandt d'Hrr. Lange og Westesen var aldeles storslaet. I det hele taget kunde de ikke forstaa, at Hovedbestyrelsen kunde være med til at forlange Forhøjelse paa saadanne Lønninger. Ligesom for at forsikre os for, at de da ogsaa havde bedre Tanker om os, tilføjede de, men vi havde vel ikke været kendt med det før nu. Disse 9 Mand, der af Buaas mest anvendes som Monterer, fik ingen ekstra Betaling for Ude- og Overarbejde og kun 12 Øre i Timen til Forplejning ude, altsaa 1 Kr. 20 Øre pr. Døgn. Paa enhver Kro koster det mindst 1 Kr. for at ligge om Natten, saa er de 20 Øre akkurat til $\frac{1}{4}$ Rugbrød og for 10 Øre Fedt. Og endelig er det Mejerianlæg og Reparationsarbejde alt det Arbejde de tre Fabrikanter har *det løber der sandelig ingen udenlandsk Konkurrence af med* Vi har hidtil alene fremsat hvad Fabrikanterne vilde forhøje Lønnen for *Arbejdet* med, men dette var ikke det eneste de vilde give, *de vilde ogsaa give et Værkstedsglement*, det gamle bekendte om *tilregnelige* og *utilregnelige* Afskedigelser, vi havde nær sagt Arbejderes om Forsømmelser der rettidig *anmeldes* til Arbejder giveren og *godkendes* af denne, om Arbejdssedler og meget mere.

Som Helhed et Opkog og Københavnernes „Fælles Værkstedsglement“ — Dog noget originalt var der i det. Man hører blot:

- For Oprømning og andet til Daggerningen hørende Arbejde (der passende kan udføres efter Fyraften. Red.) betales ingen Overarbejdstid.
- For Udearbejde i samme By, betales intet.
- Lønnen for nyantagne Arbejdere fastsættes 2den Lønningsdag efter Tilrædelsen paa Fabriken.

Dette sidste Punkt var igen overstreget paa det trykte „Udkast“ som det kaldte sig. Men det viser mere end noget andet, hvilke Tanker d'Hrr. omgaaes med. Hvem monstro der skulde fastsætte Lønnen for den nyantagne Arbejder paa den 2den Lønningsdag? Vi har intet imod det slap ud. Den geniale Opfinder af denne Bestemmelse har imidlertid faaet koldt Vand i Blodet, da en der var klogere end han har trøstet ham med, at han formodentlig havde et „tomt Rum“, naar han saaledes kunde sætte deres hemmeligste Ønsker paa Tryk. Og saa blev den strøget.

Noget Resultat kom der som foran bemærket, ikke ud af Forhandlingerne. Medlemmerne i Aalborg vilde ikke tage mod d'Hrr.s Smuler og da Fabrikant Lange lod sig forlyde med, at der af en Strejke kunde følge

„meget alvorlige Konsekventser“ saa rejste Hovedbestyrelsens Repræsentanter til København for at overveje Følgerne af de forfærdelige Konsekventser det kunde have, at Arbejderne hos Buaas, Schertiger og Sørensen i Aalborg ikke vilde lade Lønnen bestemmes alene af Fabrikanterne.

Misfornøjelsen blandt Medlemmerne i Aalborg var imidlertid saa almindelig, at de, da ikke deres Repræsentanter kunde komme nogen Vej med de genstridige Fabrikanter, besluttede at forsøge hvad de selv kunde og saa forlangte den ene efter den anden mere Løn og naar de ikke kunde faa det saa gik de deres Vej. Dette maatte de imidlertid heller ikke, i hvert Fald ikke efter Fabrikanternes Mening. Og da Provinstantfabrikanterne nu ikke selv mente at kunde klare Ærterne rejste de ind til deres Venner i København og bad dem om et godt Raad.

Den 9. Februar modtog vi saa følgende:

„Anerkendende Modtagelsen af Hovedbestyrelsens tvende Skrivelser af 30. f. M. og 4. ds. hvilke har været forelagt vor Forenings Bestyrelse, skal man i den Anledning udtale følgende:

Da det efter de tvende nævnte Skrivelser Indhold af os maa formodes, at de paa Værkstederne i Aalborg, lige siden vort Fællesmøde for ca. 14 Dage siden, stedfundne Forstyrrelser i de regelmæssige Arbejdsforhold, hvilket giver sig Udslag i en aabenbart forud planlagt Afgang af Arbejdere fra Værkstederne og samtidig Forhindring af Tilgang af nye Arbejdere til Værkstederne har fundet og finder Sted, uden at Hovedbestyrelsen til Dato har følt sig foranlediget til at foretage noget i den Anledning, saa har vor Bestyrelse i Dag taget følgende Beslutning:

☛ Saafremt den ærede Hovedbestyrelse ikke kan eller vil foretage noget for atter at bringe ordnede Forhold tilveje paa Fabrikerne i Aalborg, saa ser vi os nødsagede til, til Værn for vore Medlemmers Interesser at benytte alle til vor Forenings Raadighed staaende Midler og agter da eventuelt snarest at forelægge Sagen for en ekstraordinær Generalforsamling.

Hovedbestyrelsens ærede Svar bedes tilsendt vor Forenings Formand, senest den 15. ds.

Med megen Agtelse

p. B. V.

Jens Lange.“

Hovedbestyrelsen holdt Møde den 14de Februar og vedtog følgende Svar paa ovenstaaende:

Til Bestyrelsen for

Foreningen af Fabrikanter i Jærindustri for Provinserne.

Den ærede Bestyrelses Skrivelse af 9. ds. har i Dag været behandlet i vort i den Anledning afholdte Møde. Vi skal derfor ved Nærværende bringe følgende Beslutning til d'Hrr.s Kundskab.

Vi hverken kan eller vil foretage noget Skridt sigtende til at bringe Orden i de Forhold, Fabrikantforeningens Bestyrelse har bragt i Ulave ved at erklære, at den ingen Anledning fandt til at anbefale den af Arbejderne paa de tre Fabriker i Aalborg begærede Lønforhøjelse eller Dele deraf.

Vi har lige saa liden Ret til at forlange, at Arbejderne skal sælge deres Arbejdskraft til den Pris, d'Hrr. Fabrikanter bestemmer, som den ærede Bestyrelse for Foreningen af Fabrikanter, i Henhold til Hr. Langes Udtalelser i Aalborg, har Ret til at fordre, at Fabrikantforeningens Medlemmer skal betale mere end de selv vil.

Den ærede Bestyrelse maa herefter ikke forvente nogen Medvirkning fra vor Side i Retning af, uden Indrømmelse fra Aalborg-Fabrikanterne til deres Arbejdere, at bringe disse til at genoptage den afbrudte Gærning paa d'Hrr.s Værksteder.

Med megen Agtelse

p. H. V.

H. P. Hansen.

Vi faar nu se, hvorledes Sagen vil udvikle sig inden næste Fagblad gaar ud. Jens Lange maa jo nu holde sin Generalforsamling. Vi vil dog se, om d'Hrr. tør gøre Skridtet fuldt ud og for Alverdens Øjne erklære: „Vi fastsætter Lønnen for Nyantagne paa den anden Lønningsdag.“

Raske Gutter.

„Bergens kristelig-socialt Arbejderforening“ har i en Række Møder diskuteret om følgende Emne: „Hvad kan der gøres for at forbedre Arbejdernes Kaar og forebygge Strejker.“

„Bergens Aftenblad“ har havt et halvt Snes Spaltet Referat fra Møderne, saa Spørgsmaalet er nok blevet grundig drøftet. Vi har læst Referaterne, og vi kan forsikre vore Læsere, at mere Uforstaaelse af Arbejder-spørgsmaalet har vi vist ikke for set paa engang. Og mere vil komme, bebuder „Bergens Aftenblad“.

I et Møde, som afholdtes forrige Tirsdag, fremlagte Formanden et Forslag til Grundlag for Beslutning. Vi skal ikke forholde vore Læsere den Fornøjelse at læse Forslaget, hvorfor vi aftrykker det her.

1. Strejker er Samfundssonde med saa vidtrækkende skadelige Følger, at ethvert besindigt og rettænkende Menneske maa ønske og efter Evne arbejde for, at de kan forebygges, og i Tilfælde, bilægges.
2. At Arbejderne slutter sig sammen i Foreninger, for at vaage over og fremme sine Særinteresser, er naturligt og, naar Ledelsen foregaar i den rette Aand, berettiget.
3. I saadanne Foreninger bør Ledelsen ikke overlades til udenforstaaende, fremfor alt ikke til Mennesker, hvis Maal er det bestaaende Samfunds Undergang, men til brave Mænd med Tillid indenfor Arbejdernes egen Kreds.
4. I Tilfælde af Misfornøjelse med de bestaaende Arbejdsvilkaar maa altid Aarsagen til Misfornøjelsen først og fremmest søges fjernet ved direkte Henvendelse til og Forhandling med vedkommende Overordnede.
5. Opnaar ikke Arbejderne ved Forhandling, hvad de mener sig berettiget til, maa de under ingen Omstændigheder nedlægge Arbejdet, førend de dertil har Ret efter Loven, ligesaa lidt som de efter Arbejdets Nedlæggelse maa søge ved ulovlige Midler at hindre andre fra at træde i sit Sted.“

* * *

Vi har herhjemme siden Oktober faaet et „Kristeligt Dagblad“, der begyndte et af sine første Numre med at erklære, at „nu skulde det undersøges om Fagforeningerne over Hovedet havde nogen Eksistensberettigelse“. Hvad der skulde ske, naar „Kristeligt Dagblad“ kom til Sandheds-Erkendelse fik man ikke at vide, men formodentlig skal vi have kristelige Fagforeninger *a la* Bergens. Nu ved vi altsaa, hvordan deres Love i saa Fald vilde blive.

Vi tror dog de danske Smede vil sige: „Vi takker for den Kristelighed“.

Den tyske Metalindustri.

(Efter „Deutsche Metall. Zeitung“.)

Den Statistik som er offentliggjort over Tysklands industrielle Befolkning for 1895, viser, sammeliget med samme Statistik for 1882, i hvor høj Grad Tysk

lands Industrialisering gaar for sig. Vi vil her holde os til Metalindustrien, saa meget mere, som denne Gren specielt kendetegner Industristaten.

Fuldt ud tilfredsstillende er denne Statistik just ikke, idet Grupperingen er mindre heldig, derved f. Eks. at Smede, ligegyldigt om de ere beskæftigede ved Bygnings-, Vogn- og Hestebeslag eller Maskinarbejde, alle er stillede i en Gruppe, som kaldes Grovsmede

Bortset herfra viser denne Statistik imidlertid, at Metalindustrien befinder sig i en overordenlig stærk Fremgang. Medens hele Tysklands Befolkning opviser en Tilvækst af 14,4%, har den industrielle Befolkning en saadan af 26% at opvise. Den samlede Forretningsbefolkning er tiltaget med 17,8%; den i Metalindustrien deltagende Befolkning er tiltaget med 51,5%. Den omfattede i 1882 713,335 Personer og i 1895 1,081,277 Personer. Tager man de selvstændige i denne Industri for sig, og stiller dem lige over for Lønarbejderne, saa viser der sig — tiltrods for at Haandværksproduktion og moderne Stordrift er blandet mellem hinanden — en stærk Forskydning i Forholdet mellem den besiddende Klasse og Lønarbejderne. De Selvstændiges Antal *formindskedes* nemlig med 5,5%, og tæller nu 174,718 Personer; Lønarbejderne talte 1882 489,731 Personer og i 1895 879,180 Personer. De *formeredes* *altsaa med 78%*. I 1882 var der for hver 10 Selvstændige 26 Lønarbejdere, men i 1895 var der 50 Lønarbejdere for hver 10 Selvstændige.

Ud af denne simple Betragtning fremstaar allerede den Kendsgerning, at den gamle Mesterherligheds Tid er forbi. De Selvstændiges Kreds bliver bestandigt snævrere, og de besiddelsesløses Antal stiger hurtigt. Muligheden for at en Lønarbejder kan arbejde sig op i de Selvstændiges Rækker — hvad der, efter de borgerlige Kvaksalveres Paastand, skulde være muligt for enhver Dygtig — er i det sidste halve Aar forringet med det halve.

Dog denne Statistik bringer endnu stærkere Beviser for at den kapitalistiske Stordrift i Metalindustrien trænger sig fremad med kæmpeskridt. Antallet af Hjelpepersoner (Kontorister, Bogholdere og Teknikere) er siden 1882 steget med 254%; de tæller nu 43,481 imod 12,271 i 1882. De er ikke indbetattede i Lønarbejdernes Tal. Den lille Mester behøvede hverken Bogholder eller Tekniker; for Stordriften ere de nødvendige. I den egenlige Maskinindustri findes allerede over Halvdelen af disse Hjelpepersoner, nemlig 22,135 Endvidere fortjener at fremhæves: De Selvstændiges Antal er i denne Gruppe aftaget med 9%, og deres Antal beløber sig nu til 8,616; i 1892 kom paa hver 10 Selvstændige kun 7 Hjelpepersoner, nu derimod 26, altsaa omtrent det firedobbelte. Maskinfabrikkerne ere altsaa siden 1882 bleven overordenligt forstørrede. Kapitalen er bleven yderligere koncentreret.

I Blikvarefabrikationen har de Selvstændiges Antal formeret sig med 18% og tæller nu 21,533; Arbejdernes Antal er 59,748, hvad der betyder en Tilvækst af 83%. Hjelpearbejdernes Antal er steget fra 418 til 1809, altsaa med 356 pCt. For hver 10 Selvstændige er der 110 Arbejdere og 11 Hjelpepersoner. I denne Gruppe beskæftiges 4673 Kvinder.

Hele Blikvareindustrien beskæftiger 38,743 kvindelige Arbejdere — derunder 473 „Grovsmede“ —, hvilket Antal siden 1882 er steget med 120 pCt.

Endelig findes der endnu i hele Metalindustrien 9513 Hjemmeindustrielle, som for det meste ikke beskæftiger Svende, og som ikke er regnede med ved Opgivelsen af de Selvstændiges Antal.

Erkendelsen af den Kendsgerning, at Tysklands Udvikling ikke blot styrer henimod en Industristat, men at vi allerede befinder os i denne Tilstand, træder os intet Sted saa klart for Øje, som ved Betragtningerne af disse Tal. Lovgiverne maa tage Hensyn hertil, idet de anerkender, at Tyskland fra et væsentligt agerdyrkende Land

er bleven et Industriland af Rang og indretter Lovene efter den faktisk bestaaende Tilstand: Industrien.

Artiklen er interessant, og vi har særlig bragt den frem, for at vore hjemlige Arbejdskøbere kan se, hvor Tiden bærer hen. Penge, Aktieselskaber, saa behøver vi ingen Beskyttelse, Tallene er enkelte Steder uforstaaelige, vi lader dem staa for D. M. Z.s Røgning.

Red.

Om Strejken paa Lemvig Jærnstøberi.

der udbød i Begyndelsen af Juni f. A. og vedvarer endnu, har der siden i Efteraaret i de stedlige Blade været ført en længere Føjde. Paa den ene Side stod de strejkende Smede og den ene Fabrikant (Hr. Simonsen, der nu har købt Holstebro Jærnstøberi) og paa den anden Side det uheldige Individ, der ved sin Sladder og sin daarlige Karakter blev den øjensynlige Anledning til, at Strejken, og de to Fabrikanter Niels Andersen og Christensen.

I sit sidste Gensvar skriver nu Hr. Simonsen om sine to tidligere Kompagnoner:

Strejken paa Maskinværkstedet er fremkaldt med Vilje af de to Jærnstøbere for at blive Hr. G. Kirk og mig kvit. I Hr. N. Andersens Manuskript til Sødlerne*) stod, at Maskinværkstedet skulde lukkes og Arbejdet nedlægges.

I vor Interessentskabskontrakt stod, at Hr. Jens Christensen og undertegnede bar Ansvaret for Fabrikens Gang, samt at vi garanterede med hele vor Formue. Hvor kom da sliq en Beslutning fra, som hverken Hr. G. Kirk eller jeg kendte.

Se, se, saaledes ser Sagen altsaa ud. Da Niels Andersen og Jens Christensen vilde have Simonsen og G. Kirk smidt ud af Forretningen, saa allierede de sig med et skabet Faar af en Bondesmed. Den snu Karl lod sig bruge til at lave Spektakel og rende med Sladder, og da hans Sjofelheder naaede saa vidt, at de øvrige Arbejdere ikke mere vilde se ham i Værkstedet, saa var Tidspunktet modent til den Strejke, Niels Andersen og Jens Christensen med saa stor Snidhed havde lavet. Nu blev de da fri for Simonsen og Kirk.

I Byens Blade raabte de straks op om, at det var det utaalelige Fagforeningstyran, de ikke vilde taale. Nu fik vi imidlertid den rigtige Grund. Vi venter nu kun paa Dagen, da de noble Herrer skal hæve Lønnen.

Nye Fagblade.

„Dansk Arbejdsmands-Forbund“, som det nu hedder efter at Organisationerne i Jylland-Fyn, Sjælland og København er gaaet op i en Organisation, har fra Januar udvidet det tidligere udgivne Fagblad, saa at det nu fremtræder i et lille Dagblads Format, smukt trykt og — hvad der er det bedste — udmærket redigeret af Chr. Jensen i Kolding.

Dersom de efterfølgende Numre nu kan holde, hvad Januar-Bladet lover, saa vil rigtignok Arbejdsmændenes Fagblad baade i Indhold og Udstyrelse hævede sig en smuk Plads blandt vore Fagblade. Det kan kun glæde os, at Arbejdsmandsstanden kan hæve sit aandelige og materielle Niveau.

*) Afskedsedler, som Niels Andersen udstedte til Arbejderne, men som disse ikke vilde have.

Nye Aktieselskaber.

Holstebro Jærnstøberi er af Ejeren, Grosserer L. Tang overdraget til et Aktieselskab med Fabrikant Simonsen i Lemvig som Leder. Købesummen er 57,000 Kr., hvoraf 34,000 Kr. allerede er tegnet.

De 3 a 4 Svende, der nu staar paa Holstebro Jærnstøberi med 25 Øre i Timen, vil saa snart Simonsen kommer, sikkert faa deres Løn forhøjet. De skal dog forinden vide, at dette er ikke deres, men vor Skyld.

Jærnstøberiet i Nykøbing p. M. er gaaet over til et Aktieselskab. Aktiekapitalen er en halv Million Kroner. Der finder ingen offentlig Udbydelse af Aktier Sted.

Saaledes lyder den lakoniske Meddelelse i Bladene. Vi føjer til. Nej, at udbyde de Aktier offentligt behøves saamænd heller ikke. Den Forretnings Udbytte er for godt kendt til at ikke „Familien“ med Graadighed skulde kaste sig over den.

Det skal imidlertid siges til gamle Christensens Ros, at han var en human Arbejdsgiver; hvordan de nye Koste kan feje rent vides vel saa omtrent fra Konfliktten i Fjor Sommer, da Arbejdsmændene maatte strejke for at faa 22 Øre i Timen. Smedene der har altid tjent ordenligt under Christensen. Vi anbefaler „Familien“ at holde Fingene fra Smedenes Fortjeneste.

Københavns Blikkenslagerlav

afholdt fornylig en meget talrig besøgt Generalforsamling.

Der foretoges først Ballotation over en Del nye Medlemmer, særlig yngre Mænd. Grunden til, at Lavet har haft den ualmindelig store Tilgang i den senere Tid, er de nye Bestemmelser, der er truffet mellem Lavet og Blikkenslagersvendenes Fagforening, gaaende ud paa, at:

„Ingen Mester maa antage nogen Svend, der ikke er Medlem af den stedlige Fagforening, for Københavns Vedkommende af „Blikkenslager-Fagforeningen af 1873“.

og at

„Ingen Svend maa lade sig antage i Arbejde, forinden han har forvisset sig om, at vedkommende Mester er Medlem af „Københavns Blikkenslagerlav“.

Vi føler os forvisset om, at de smaa Haandværksmestre, i dette Tilfælde Blikkenslagermestrene, vil have en betydelig Fordel af dette Skridt, om Svendenes Fordel er lige saa stor, er et Spørgsmaal.

Vi omtaler ganske kort dette her, fordi den nye Smedemesterforening i København paa et tidligere Tidspunkt muligvis kunde have faaet en lignende Ordning med Grovsmedenes Fagforening. Den Situation hjalp imidlertid Smedemestrene og Fabrikkanterne hinanden med at ødelægge. Deraf ler de sidste nu lunt i Skægget, medens de første ærgrer sig, thi deres Forening er ikke en sur Sild værd.

Til de rejsende Medlemmer.

Flere Afdelinger meddeler os, at de giver fast „Geschenk“ mod, at de Rejsende inden de søger Arbejde, henvender sig til den stedlige Afdelings Tillidsmand. Vi anbefaler varmt vore Rejsende at følge denne Anmodning.

Lad os gøre det til en Parole overalt.

Intet Arbejde søges eller modtages før vi har gjort os bekendt med de Forhold, vi vil blive budt at arbejde under.

Forskellige Meddelelser

Blandt vore franske Fagfæller har i den senere Tid indbyrdes Stridigheder haft temmelig frit Spillerum. Det er vanskeligt af de hertil ankomne franske Blade at finde nogen dybere Grund til Striden, og det ser ud som det er personlig Ufordragelighed, der har fremkaldt denne.

Ved de nylig stedfundne Valg til Voldgiftsretten, traadte disse personlige Tvistigheder mere i Forgrunden end det var ønskeligt. Kampen stod om Kammerat Ernest Houry fra Maskinarbejdernes Forbund, som tiltrods for, at over 1000 afholdt sig fra at stemme, dog blev genvalgt med 1239 Stemmer.

Et andet Medlem af Voldgiftsretten Letorrain har ogsaa været udsat for en hel Del Bagvaskelser. Under forblommene Udtryk har man kaldt ham for en Spion, og det kun med den Motivering, at han, som skal være en dygtig Arbejder, i en længere Aarrække har kunnet hævde sin Plads paa et af Statens Værksteder samtidig med, at han har været en virksom Organisator for sine Fagfæller. Hans Fag- og Arbejdsfæller har naturligvis kraftig protesteret mod disse Sigtelser, som væsentlig er fremsatte i Bladet „Le Réveil de la Mécanique“.

Man arbejder for Tiden i Frankrig paa at samle alle Fagforeninger og Forbund til en stor Organisation. Flere større Fagforeninger, bl. a. Metalarbejderne, har sluttet sig til denne Plan. Samtidig hermed agter man at udgive et billigt Dagblad, som Foreningerne skal staa som Ejer af, og som skal fordeles gennem disse. „Vi har,“ siger National Komiteen, „over 1 Million Medlemmer, saa Bladets Eksistens er jo sikret, naar blot Foreningerne vil gøre deres Pligt.“

Byen Paris „vise Fædre“ synes i Aar at ville nægte den aarlige Understøttelse til de for nogle Aar siden indførte Skoleværksteder. I den Anledning har Bestyrelsen for Metalarbejdernes Fagforening indsendt en Protest til Kommunalbestyrelsen, hvori den gør opmærksom paa den fysiske og moralsk opdragende Virkning, som disse Skoleværksteder udøver, og opfordrer Kommunalbestyrelsen til at sørge for disses vedblivende Bestaaen.

Til Tillidsmændene. Da det viser sig, at Kassererne i flere Afdelinger, naar et Afdelingen tiltrædende Medlem staar med en Række Restancestempler, ikke tager disse betalt, gøres herved opmærksom paa, at saadanne Stempler skal betales senest 14 Dage efter, at Medlemmet er traadt i Arbejde, og at det, at en Kasserer aftrykker sit Kontingentsempel efter en saadan Række Restance Stempler betyder, at han har modtaget Betaling for disse, og Kassererne vil komme til at betale saadanne Stempler enten de selv har modtaget Betaling derfor eller ikke.

Forretningsføreren,

Optagne i Forbundet. Nedenstaaende, der har arbejdet under Lock-out'en i København i 1885, er optaget i Smede- og Maskinarbejdernes Forbund den 20de Januar.

Frederik Høgh,
Christian Stilling,
Chr. Stendrup og
G. Børgesen,

hvilket herved bringes til Medlemmernes Kundskab.

N. Larsen.

Fra Smede og Maskinarbejdernes Forbund. Klub Nr. 31, København. Da det fra flere Sider er blevet ytret, at Nielsen & Winthers Arbejdere ikke var regnet for noget blandt Forbundets Medlemmer, saa anmoder vi hermed om at bekendtgøre i Fagbladet, at vi nu af de 40 Mand, som arbejder paa Fabriken, er 32 Forbundsmedlemmer. Da vi dannede Klub 31 var vi 5 eller 6 Forbundsmedlemmer, det er 4 Maaneder siden, hvilket vi synes er et godt Resultat.

Bestyrelsen for Klub Nr. 31.

Den Udtalelse, som vore Kolleger hos Nielsen & Winther beklager sig over, og med god Grund, kender vi ikke noget til, og den maa rimeligvis være fremsat paa et Tidspunkt, da Nielsen & Winthers Fabrik for Størstedelen var besat med „Hædersmænd“ fra 1885, „Værnemænd“ fra samme Aar og enkelte andre, der kun vidste, at Forbundet var noget, der skulde betales til. Vi agter Nielsen & Winthers organiserede Arbejdere lige saa højt som andre Forbundsmedlemmer.

[Red.]

Rettelse til Listen i December Fagblad over indkomne Bidrag til Strejken paa Flensborg Skibsværft.

Klub Nr. 1 staar anført med 39,00 og Klub Nr. 8 med 5,35. Skal være Klub Nr. 1 22,30 og Klub Nr. 8 20,05.

Gustav Olsen.

Medlem Nr. 6126 S. T. R. Thorsen bedes uopholdelig indsende sin Bog til Hovedkontoret for at denne kan blive sammenlignet med de indsendte Kuponer for modtagen Understøttelse. Det bemærkes, at han ikke selv har nogen Skyld deri, ligesom Bogen pr. Omgaaende skal blive sendt til hvilken Plads, han opgiver.

Tillidsmændene skal anholde Bogen hvor den antræffes eller indsende den paa Medlemmets Forlangende.

Forretningsføreren.

Til Grovsmedenes Fagforenings Medlemmer. I Henhold til Generalforsamlingsbeslutning af 12. April 1896 gøres herved bekendt, at Smedesvend L. P. Jakobsen, som for Tiden arbejder hos Smedemester Krokow, Vesterbrogade, ikke har bragt sit Forhold til vor Forening i Orden, og der kan saaledes af os ikke arbejdes sammen med ham. hverken hos Hr. Krokow eller andre Steder.

Indkomne Ændringsforslag til Lovene.

Skibssmedeforeningen foreslaar til § 4, at § beholder sit nuværende Indhold, kun med 8 i Stedet for 6 Repræsentanter.

Til § 9, 3. De, der har været Medlemmer i 12 Maaneder og derover, faar højest Understøttelse, de, der har været Medlemmer i fra 6 til 12 Maaneder, faar næsthøjest, og de, der har været Medlemmer i under 6 Maaneder faar mindst Understøttelse. Ingen kan erholde Understøttelse forinden han har været Medlem i 14 Dage.

Til § 9, 9., foreslaas tilføjet: Dette maa dog ikke finde Sted førend Kassebeholdningen er gaaet ned til 10,000 Kr.

§ 9. Næste Stykke foreslaas strøget.

§ 13, 3. Ligeledes.

Til § 14 foreslaas 8 i Stedet for 4 Uger.

Middelfart Afdeling foreslaar til § 9 følgende Tilføjeelse:

Understøttelser under Strejker og Lock-out'er regnes fra den Dag, Strejken eller Lock-out'en udbryder godkendt af Hovedbestyrelsen, med Udbetaling 7 Dage efter.

Svendborg Afdeling foreslaar følgende Tilføjeelse til § 9:

Under en Konflikt skal den interesserede Afdeling vælge et Udvalg af de i Konflikten deltagende Arbejdere, der sammen med Hovedbestyrelsens Repræsentant skal søge Forholdene ordnede.

Udvalget skal mindst bestaa af to valgte Medlemmer (eller flere om det anses for nødvendigt) og Resultatet af dets Underhandlinger skal altid forelægges paa et af vedkommende Afdeling indkaldt Møde af de i Konflikten interesserede, til Godkendelse.

Samt til § 10 følgende Tilføjeelse:

Ej heller kan Hovedbestyrelsen afslutte Forlig eller indgaa Overenskomst om Arbejdsvilkkaar uden foranvænte Udvalgs Medvirkning og vedkommende Afdelings Godkendelse.

Helsingør Afdeling stiller følgende Ændringer:

I § 2 udtages „45 Øre“ og indsættes „40 Øre“. I 5. Stykke sættes: Til Strejkefonden 20 Øre (i Stedet for 25 Øre) pr. Uge.

(Samme Ændring stilles af Horsens Afdl.)

I § 4, b, udtages „25 Kr.“ og indsættes „6 Kr. pr. Dag.“

I § 4, e. 2det Stykke (de aarlige ordinære Møder) udgaar

I 3. Stykke udtages „ekstraordinært“ og indsættes „naar Forholdene kræver det.“

I 4. Stykke udgaar sidste Punktum (De ny eller genvælgte osv.).

I § 9, 3. Stykke tilføjes: Denne Skala træder dog først i Kraft 6 Maaneder efter Vedtagelsen.

§ 13 tilføjes nyt 4de Stykke: I Indmeldelsesafgift betales 3 Kr. Udlæringer, der indmelder sig senest 10 Dage efter Læretidens Udløb, samt Fagfæller, der overgaar fra en anden Fagorganisation, betaler kun 1 Kr. i Indmeldelsesafgift.

§ 13 tilføjes nyt 7de Stykke: Hvis en Fagfælle, der er stemplet for ukollegial Optræden, søger Optagelse i en Afdeling, skal Hovedbestyrelsens Samtykke først indhentes, og i bekræftende Tilfælde afgøres Sagen da paa Afdelingens førstkommende Generalforsamling.

Af særlige Forslag

foruden de i December allerede nævnte stilles følgende:

Fra Randers Afdeling. Der oprettes en Begravelseskasse. Til hvert Dødsfald opkræves 10 Øre pr. Medlem.

Der oprettes Anvisnings-Kontorer i alle Byer.

Ved eventuel Gennemførelse af Forslaget om Forhøjelse af Kontingent og Rejseunderstøttelse forbydes det Medlemmerne at staa som Medlemmer af Haandværkssvendenes Rejseforening.

Fra Helsingør Afdeling. Kongressen tager Spørgsmaalet om Søndags-, Over- og Natarbejdets Afskaffelse under alvorlig Overvejelse.

Lock-out omkring Fastelavn er besluttet.

Skruebrækkerforening paa 200 Medlemmer
over hele Landet er oprettet.

Saaledes lod et Telegram vi modtog ligesom Fagbladet skulde gaa i Trykken. At Lock-out'en kommer, tvivler vi ikke paa.

Medlem af Bestyrelsen for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustri for Provinserne, Direktør Philip Wejlbach i Horsens, har allerede i Efteraaret sagt, at Fabrikanterne havde lagt Planen, Lock-out'en skulde løbe af Stabelen saa snart de kunde faa den mindste Anledning. Nu skal vi altsaa have den og Anledningen er den, at Arbejderne paa tre Fabriker i Aalborg ikke vil danse efter deres Arbejdskøberes Fløjte. Nu skal det altsaa slaas fast, at enten Arbejderne enkeltvis, som nu sidst i Aalborg, henvender dem til Arbejdskøberne, eller de henvender dem til disses Organisation igennem deres Organisation, saa skal de slaas ned. Her er ikke mere Tale om Lov, Ret, Billighed, om to Parter, der hver har lige megen Indflydelse, eller noget som helst andet, her er kun Tale om Magt.

Med Magt vil Arbejdskøberne sætte Foden paa Arbejdernes Nakke og diktere de Betingelser, under hvilke det er deres Pligt at trælle for Dhrs Guldkalve.

Nuvel, vi faa at se, men før skal vi æde Kød af vore Negle og spytte det ud i Ansigtet paa de Vampyrer, der for Tiden sidder paa Pengesækkene, for vi skal kysse den Svøbe Dhr. nu vifter med.

Og til dem, der eventuelt skal udføre Judasgerningen, siger vi, betænk hundrede Gange, hvad I gør, inden I indlader Eder derpaa, ikke for vor Skyld, vi klarer os nok endda, men for Eders egen og Eders Families Fremtids Skyld. I skal ikke lytte til os, fordi vi advarer Eder, hvis I tror Arbejdskøberne bedre end os, men gaa til dem, der har udført Judasgerninger for, dem fra 1885, fra „Scandia“, „Phønix“, Hillerød, Esbjerg osv. Spørg dem, hvad I skal gøre og lyd deres Raad. Spørg dem, om Arbejdskøberne har holdt deres Løfter til dem og om de, om det var muligt, ønskede det skete ugjort.

Vi tror foreløbig ikke paa Skruebrækkerforeningen med de 200 Medlemmer. Og selv om den er der, hvad betyder saa 200 Mand mod de 5000, der skal smides ud.

De 200 Mand er rimeligvis de kontraktbundne, men selv disse bliver ikke Skruebrækkere. Hvad betyder en Lap Papir, intet. Hvor intet er at tage, der er selv Kejsere's Ret forløren. Og kommer den Kamp, som Fabrikanterne nu har planlagt, hvor alt, Politi, Dommere, Penge, Magt, kun ikke Lov og Ret, er paa deres Side, saa bliver Parolen hos os, med eller mod Lovene, vi skal sejre, om vi saa skal dø derfor.

H. P. Hansen.

Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for Januar. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	576	00	401	80
Klejnsmedesvendeforeningen	81	60	58	10
Grovsmedenes Fagforening	74	88	93	80
Kedelsmedeforeningen	57	12	179	
Skibssmedeforeningen	120	00		
Ordrup	4	80		
Ringsted	5	02	10	50
Esbjerg	36		28	70
Stubbekøbing	1	56		70
Aalborg	60	00	56	70
Randers	66	00	70	
Ribe	4	66	20	30
Hjørring	8	52	9	10
Nykøbing F.				
Stege	4	80	7	00
Nakskov	50	88	9	10
Nørre Sundby				
Nykøbing M.				
Skive				
Odense	94	8	59	50
Vejle	13	92	33	60
Helsingør	125	76	21	00
Varde	9	60	15	40
Svendborg	31	20	49	70
Holbæk	9	60	18	90
Roskilde	14	52	50	40
Faaborg				
Næstved				
Vordingborg				
Fredericia	3	84	20	30
Nykøbing S.		96	2	80
Silkeborg	5	28	11	20
Herning	5	52	16	10
Højsens	55	68	38	50
Kolding	16	80	36	40
Thisted	4	80	12	60
Slagelse	14	88	31	50
Lemvig	2	40		
Aarhus	158	40	131	60
Viborg	5	88	15	40
Præstø	3	36	4	20
Assens	17	4	6	30
Maribo				
Frederikshavn	12	12	7	00
Korsør	3	12	14	00
Middelfart	5	52	29	40
Hadsund-Mariager	6	24	7	00
Brønderslev				
Hillerød	8	64	19	60
Sorø	5	4	11	90
Vejen	4	80		
Holstebro	3	96		
Haslev	1	92		
Udbetalt hos Forretningsføreren			21	00
Ialt	1809	60	1631	00
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen			20	00
Beholdning den 31. Decbr. 1897	15287	73		
31. Januar 1897			15446	33
Balance	17097	33	17097	33

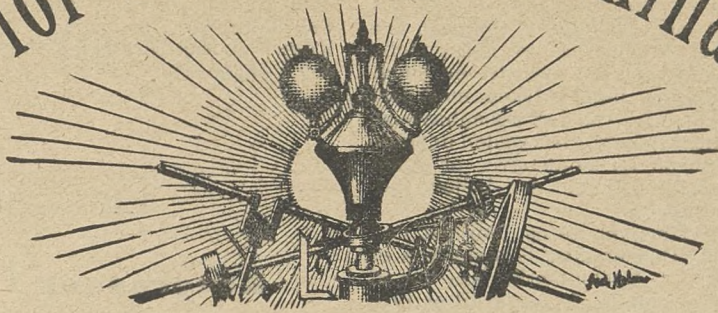
Understøttelsens Størrelse for **Marts** er fastsat til **70 Øre** pr. Dag.

De Afdelinger, der ikke senest den 15. Marts har indbetalt Kontingent for Februar, vil ikke faa Adgang til Kongressen.

Redigeret af H. P. Hansen.

Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 6.

Marts 1897

9. Aargang

Under Lock-out.

Hvad vi skrev i November Fagblad viste sig at holde Stik. Vi fik Lock-out'en, thi vi skulde have den, det var bestemt af Fabrikanterne og *Philip Wejlbach* havde sagt os det. Ganske vist dementerede *Jens Lange* det, lige kort efter at det havde staaet i Fagbladet, i et *privat* Brev til os, men det har jo nu vist sig, at *Philip Wejlbachs* Ord stod mere til troende end *Jens Langes*.

Vi skrev ogsaa den Gang, at stod vi alle fast sluttede sammen, saa kunne vi med forholdsvis Ro tage imod Lock-out'en.

Ogsaa det har vist sig at være rigtig. Og det skulde gaa underlig til, om ikke Forholdet netop nu skulde blive et saadant, at vi, der skulde slaas ihjel, bliver i Live og at Fabrikantorganisationen faar et saadant Knæk, at den ikke igen i Hast laver Lock-out. Og da er meget vundet. Ikke alene for os, men ogsaa for Fabrikanterne, thi der er ikke noget, der i de senere Aar i den Grad har gjort Sindene bittere end deres ivrige Raab om, at var vi ikke saadan eller saadan fik vi en Lock-out.

De Mennesker troede, at det endnu var ligesom i 1885. Naar vi siger, at de bestandig raabte Lock-out, saa menes her ikke Provinsfabrikanterne, men derimod Københavnerne.

Det er da ogsaa de sidste, der paa alle væsentlige Omraader har ledet Provinsfabrikantforeningen siden dens Dannelselse, men Provinsianerne har været villige Læringer.

Nu ligger de i Grøften med hele Kaleschen.

Det har uden Tvivl været et stort Øjeblik for *Jens Lange*, da han raabte sit „Smid ud“ ud over Landet. Vi skal sørge for, at han ikke ogsaa kommer til at raabe „Smid ind“.

For øvrigt kan vi ikke unnlade at takke vore Medlemmer Landet over for den støtte Ro, hvormed de modtog Meddelelsen om, at de vilde blive smidt ud og den Enstemmighed, hvormed de, saa godt som alle Steder, erklærede, at de — den anden Halvpart — ikke vilde blive staaende paa Værkstedet, naar deres Kammerater blev smidt ud.

Hovedbestyrelsen havde vanskeligere med at holde den tilbageblevne Del inde den ene Dag, end med at faa dem ud, da Beslutningea om det var fattet. Kun et eneste Sted har der været en Smule Mis.yd, nemlig i Aarhus, der nægtede Bestyrelsen at lade den

anden Halvdel gaa. Naa, den handlede i en god Mening og troede at gøre det bedste, vi forlanger ikke, at Afdelingsstyrelserne altid uden nogen Motivering skal kunne forstaa vore Beslutninger. Da Afdelingen lystrede Parolen, da den gentoges, saa lader vi det helst gaa upaataalt hen denne Gang, men vi maa meget bede Afdelingerne om, ikke i Fremtiden i noget Tilfælde at bære sig saadan ad, som de nu gjorde i Aarhus.

I Øjeblikket er saa godt som alt Arbejde standset i følgende Byer: *Frederikshavn*: Kun hos Houmøller, *Hjørring*: Thomas Nielsen og Hejdeman, *Nørre Sundby*: Mortensen og Galster, *Aalborg*: Samtlige Fabriker, *Randers*: Samtlige Fabriker undtagen „Scandia“, *Viborg*: Brems og Snevoigt, *Nykøbing M.*: Christensen & Co., *Aarhus*: Samtlige Fabriker med Undtagelse af Symaskinefabrikant Nielsen og C. Jensen, Sømsmederiet, *Horsens*: Kun hos Møller og Jochumsen, *Kolding*: Kun hos Konstantin Hansen & Schrøder, *Esbjerg*: Kun hos Jensen og Olsen, *Varde*: Hos Birck, *Odense*: Samtlige Fabriker, *Svendborg*: Hos *Jens Lange* og paa Maskinfabriken „Svendborg“, *Nakskov*: Hos Luxen & Hammerich, *Næstved*: Hos Hermansens Sønner, *Præstø*: Hos Petersen, *Korsør*: Paa Maskinværkstedet, *Slagelse*: Hos Rasmussens Sønner, *Ringsted*: Hos Lendorff, *Holbæk*: Hos Frandsen og i *Roskilde* paa Maglekilde.

I det Øjeblik dette skrives faar vi Meddelelse om, at Københavner-Fabrikanterne vil mægle. Naa, lad dem det, de skal jo ind i Koncerten paa en eller anden Maade, saaledes som det vedtoges i Aarhus, hvorfor saa ikke paa den.

Mon de gør det mere?

Fabrikanterne i Provinserne har da saa endelig faaet deres Lyst styret. De har ogsaa været Lock-out gale længe nok. Maatte de nu faa Løn for udvist Tapperhed.

Men det gaar undertiden saaledes, at hvad man er mest forhippet paa, taber sin Tilløkkelse i det Øjeblik man staar ved sine Ønskers Maal. Og det var ikke med den Begejstring, der varsler om Sejr for en hellig Sag, at Provinsfabrikanterne gik til Værks ved Udsmidningen.

I Følge indløbet Meddelelse til Hovedbestyrelsen har flere Fabrikanter fuldstændig glemt alt gammelt Nag til Fagforeningen, blot fordi de vare for optagne

af at spekulere over, hvorledes de skulde slippe ud af Fabrikantforeningen igen. Ja, de har endogsaa paa et enkelt Sted sendt Bud efter Fagforeningens Formand for at konferere med ham om, hvorledes et saadant Badutspring bedst kunde lade sig udføre. Omtrent alle Steder har man anmodet Arbejderne om dog endelig at gøre alt, hvad de kunde, for at faa Striden bilagt paa en eller anden Maade, og taget Afsked med dem med et „Paa snarligt Gensyn“. Og den københavnske Fabrikantforening, som nu i mange Aar ved den mindste Lejlighed er faret op som en Lo k-ont Løve, er faldet ned som et blidt Forhandlings-Lam, der kælent indbyder Folk til at klappe sig.

Ligeegyldigt, hvor vi henvendte os, om det er i København eller Aalborg, Gødser eller Skagen, paa et Grovsmødeværksted eller en Maskinfabrik, saa har vi stadig haft Fabrikant Helvegs smilende Ansigt til at lyse os i Møde. Han vandrer omkring som en evig Jøde, uden Hvile noget Steds, og ved Hjælp af Lykkens Galoscher er han alle Tider der, hvor der er Udsigt til Konflikter. Man er altsaa nødt til at antage, at alle Arbejdskøbere i Jernindustrien i Danmark er en reaktionær Masse og at Hr. Hølvig er dens store Profet.

Men nu ser det jo rigtignok ud som om de dunkrøevne Københavner Fabrikanter er ved at dreje de naive Provinshandlere en Knap.

Det ser mildest talt ud som om Københavnerne under deres Kolleger i Provinserne en lille Arbejdstandsning. I alt Fald har Dhrr. givet sig god Tid. I Stedet for Lock-out, som man ventede, vedtog de Mægling Torsdag den 18. Marts, men bestemte først Tirsdag den 23. Marts til det første forberedende Møde med Hovedbestyrelsen. Vi kunde tænke os en mere ekspedit Udførelse af slige Hastværksager. Under andre Konflikter, hvoraf mange Fabrikanters saa vel som Arbejderes Ve og Vel afhænger, ser man ofte, naar der endelig skal forhandles, Parternes Tillidsmænd holde Møder Dag som Nat, fare fra Udvalgs møde til Bestyrelsesmøde, fra Bestyrelsesmøde til Generalforsamling og derfra atter til Udvalgs møde, altsammen i Erkendelsen af, at her stod store Summer paa Spil, at hver Time der gik var kostbar for de interesserede Parter. Men Københavner Fabrikanterne foragter alt Hastværksarbejde, fra Torsdag til Tirsdag finder de er en passende Tid til Indvarsling af et Møde. Og imedens spejder Provisfabrikanterne angstelig efter deres Folk, og fortryder vel sagtens nu — for silde — at have solgt sig til den københavnske Fabrikantforening med Hud og Haar.

Naa, lad Fabrikanterne se at blive enige om deres Sager, som de ere Venner til; vi andre kan som sagt tage Lock-out'en med forholdsvis Ro. Vi vidste den maatte komme, og ved ligesaa sikkert at den vil ende til Fordel for os. I 1885 stred vi længe og haardt for at opnaa 27 Øre som Minimal-Timeløn. Vi kunde ikke gennemføre vor Fordring. Men efter den Tid hævedes Lønnen som af sig selv. Det var gaaet op for den almindelige Bevidsthed, at 27 Øre var det mindste man kunde arbejde for, og at denne Sum egentlig var en meget tarvelig Betaling for en hel Times Arbejde. Følgen var, at Lønnen hævedes op over de 27 Øre.

Nu ere Fordringerne, som vi stiller til Livet, stegne betydelig. Nu kan vi ikke nøjes med 27 Øre i Timen, vi maa nu have den op over 30 Øre som mindste Løn. Hvorledes end Lock-out'en forløber, vil den have bevirket, at hver enkelt Smed og Maskinarbejder føler det som en Pligt at faa Lønnen op til denne Sum og en Skam at arbejde derunder.

Og nu faar vi da se Sammenholdet blandt Svendene, vi faar se om det kan lykkes os at holde Skruetrækkere borte, om Københavnerne og de Ikke-Strejkende kan taale at spytte forsvarlig i Bøssen til Fordel for vore kæmpende Kolleger, om vi har den Tillid til Hovedbestyrelsens Underhandlinger, som er en

absolut Nødvendighed under saadanne Forhold. Hvis saa er, hvis enhver Smed og Maskinarbejder føler sig som Deltager i Kampen og gør sin Pligt fuldtud i enhver Henseende, saa kan vi ved denne Lejlighed give Fabrikanterne og hele deres Kobbelt af Værkfører-Køtere en saa forsvarlig Snert over Nakken, at de føler det i nogen Tid.

V. O.

Dagsorden

for

Kongressen i København

i Dagene den 15., 16. og 17. April.

1. Mandaternes Prøvelse.
2. Valg af Kongressens Embedsmænd.
3. Fastsættelse af Forretningsordenen.
4. Oplæsning af Forhandlingsprotokollen.
5. Beretning om Forbundets Virksomhed siden forrige Kongres.
6. Regnskabet for 1895—96.
  - a. Forbundets,
  - b. Rejse- og Understøttelses-Kassens,
  - c. Strejkernes.
7. Revision af Lovene, herunder a. Forhøjelse af Kontingentet, b. og Understøttelsen ogsaa under Strejker og Lock-out.
8. Gensidighed med „Svenska Järn och Metallarbetare Förbundet“ under Strejker og Lock-outs.
9. Kontraktbundne Arbejderes Forhold til Forbundet.
10. Forbundets Deltagelse i internationale Kongresser.
11. Oprettelse af en Begravelseskasse.
12. Anvisningskontorer.
13. Søndags- og Overarbejdets Afskaffelse, Betaling for Arbejde i særlige Dag- og Nat-hold. Om at arbejde ved flere Maskiner.
14. Fagbladet.
15. Fastsættelse af Forretningsførerens Løn.
16. Valg af Forretningsfører.
17. Valg af Hovedbestyrelsen, eventuelt Hovedrevisorer.
18. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

* * *

Kongressen aabnes Torsdag den 15. April, Formiddag Kl. 10 pr. i Rømersgade 22, Festsalen.

Ingen tilstedes Adgang uden Mandat, der vil blive de anmeldte Afdelinger tilsendt til Udfyldning. Mandatet skal være underskrevet af Formanden og to Medlemmer af Bestyrelsen. Er Formanden valgt til at deltage i Kongressen underskriver 3 Bestyrelsesmedlemmer.

* * *

Det anbefales de Delegerede saa vidt mu-

ligt at undgaa at rejse Natten før Kongressens Aabning, da deres Arbejdskraft saa ikke vil kunne forslaa Dagen igennem.

De, der ønsker at være sikret Værelser inden de ankommer, bedes inden den 10. April meddele det til Forretningsføreren.

* * *

Indtil nu ere følgende Afdelinger anmeldte: Kolding, Randers, Fredericia, Korsør, Hjørring, Viborg, Thisted, Vejle, Varde, Næstved, Nakskov, Holbæk, Hadsund-Mariager, Ribe, Nykøbing M., Odense, Horsens, Svendborg, Frederikshavn, Helsingør, Middelfart, Roskilde, Aarhus, Holstebro, Stege, Ordrup-Lyngby, Esbjerg, Stubbekøbing, Hillerød, Nykøbing F., Nørre Sundby, Sorø, Aalborg, Thisted, Slagelse og Silkeborg samt de københavnske.

Dersom der findes Afdelinger, som enten er glemte her eller ikke har anmeldt Deltagelse, bedes det gjort uopholdelig, og maa i alle Tilfælde være gjort inden 5. April.

Hovedforbundets Regnskaber for 1895—96 samt Beretning over Forbundets Virksomhed er nu omsendt. Afdelingsstyrelserne anmodes om, dersom de vil interpellere Hovedbestyrelsen eller Forretningsføreren angaaende Punkter i Beretningen eller Regnskabet, da at anmelde dette senest 10. April. Der anmodes kun om dette, for af vi kan have tilstrækkelige Oplysninger paa rede Haand.

Forretningsføreren.

Stort Medlemsmøde i København.

Søndag den 21. Marts afholdtes et Medlemsmøde i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej i København. Mødet, der var indvarslet af Hovedbestyrelsen i Anledning af Lock-out'en i Provinserne, talte over 2200 Deltagere.

Forretningsføreren talte om den foreliggende Situation i Provinserne, de københavnske Fabrikanters Mæglingstilbud, det 2 Kr. ugentlige Strejkebidrag osv. Hertil sluttede sig en lang Række af Talere, der alle talte for ikke at give efter for Fabrikanternes Trusler. Endvidere talte Formanden for Nakskov Afdeling, R. Olsen og Hovedkassereren for det svenske Jærn og Metalarbejder Forbund, Hr. *Flodin* fra Stockholm, der lovede, at der intet skulde blive sparet fra deres Side for at hjælpe os.

Sluttelig vedtoges med alle St. mod en nedensaaende Resolution:

Mødet i København den 21. Marts af Smede og Maskinarbejdere, forsamlede i Anledning af Lock-out'en i Provinserne, udtaler sin ubetingede Tilslutning til den Maade, hvorpaa Hovedbestyrelsen hidtil er optraadt i Konflikten mod Fabrikantforeningen i Provinserne, tilsiger den sin fulde Tillid og opfordrer den til, ikke ved utidig Eftergivenhed at fravige Arbejdernes Krav om Medbestemmelsesret, saavel over Værkstedtsordninger som Løn.

Nemesis.

Vi erindre Alle den sørgelige Historie om Kedelsmedformand *Harald Olsen*, som tilsidst i et Anfald af Vanvid hængte sig ude i Frederiksberg Have. Han havde altid opført sig saaledes, at han var hadet og foragtet af sine Kolleger. Han var ret en Skruibrækker-natur, lumsk og snedig, slesk og krybende overfor sine „Arbejdsherrer“, brutal og bedragerisk over for sine Arbejdskolleger. Men den Slags Optræden hævner sig, og en skøn Dag var han vanvittig og troede sig forfulgt alle Vegne og saa hængte han sig.

Vi skal i Dag anføre et andet Eksempel paa den retfærdige Gengældelse. En Smedesvend blev Skruibrækker under Lock-out'en i 1885, saa vidt vi erindre hos Ludvigsen & Hermann paa Nørrebrogade. Man sagde at han var advaret tilstrækkeligt, men at det var hans Hustru, der forledede ham til Forrædderiet. Der gik Aar hen og J. (det er Mandens Navns Begyndelsesbogstav) blev mere og mere tungsindig af Skam og Grubleri over hvad han havde gjort. Enhver ærlig Kollega vendte ham Ryggen, ingen vilde kendes ved ham og han kunde ikke se noget Menneske i Øjnene. Tungsindet gik over til rent Vanvid, og tilsidst vilde han ikke arbejde mere, ikke se sit Arbejdssted mere. Det er som Handlingen i den Slags Tilfælde bærer Straffen i sig. *Harald Olsen*, som havde gjort saa mange Mennesker Uret paa forskellig Vis, hængte sig i et Anfald af *Forfølgelsesvanvid*, og J., som forræderisk havde optaget det Arbejde, hans Kammerater havde neklagt, blev i sit Vanvid saa led ved *Arbejdet*, at han ikke paa nogen Maade var til at true eller lokke til at røre ved en Fil eller en Hammer.

Og hvis det er sandt at J.s Hustru havde gjort sit til, at hendes Mand blev Skruibrækker, har Nemesis heller ikke gaaet hende forbi. J. var nemlig Medlem af en Sygekasse, fra hvilken han havde Krav paa 2 Kr. pr. Dag under Sygdom, men da Sygekassens Love bestemmer, at der kun betales Hjælp for Sindssygdomme ved Indlæggelse paa Hospital, og da J. ikke godvillig vil lade sig indlægge paa et saadant, og Politiet ikke vil tvinge ham hertil, bortfaldt Understøttelsen, og den stakkels Kone lever nu med sin sindssyge Mand i den dybeste Armød, levende af den Smule hun kan fortjene og hvad iøvrigt gode Mennesker vil give dem.

Nedskriveren heraf kom i Tanker om disse 2 Tilfælde, som sikkert kan suppleres med mange flere, nu da Lock-out'en atter er udbrudt, og jeg fandt det var min Pligt at tilraabe mine Kolleger:

Gaa ikke hen at ødelægge Eders egen og Eders Families Fremtid ved at blive Skruibrækkere.

J. V.

Søren Nielsen.

Et Brev fra Odense til Forretningsføreren slutter saaledes: „Jeg kan meddele Dig, at *Søren Nielsen* blev staaende hos *Allerup*.“

Hvem er *Søren Nielsen*? Han har mindst en Gang været Delegeret paa vor Kongres og mindst en Gang paa den social-demokratiske Kongres. Han har været med at stifte Afdelingen i Odense fra først af, saa det var ikke saa mærkeligt at Meddelelsen om at *Søren Nielsen* var bleven „staaende“ kom os, der kendte ham, lidt overraskende straks.

Ved nærmere Eftertanke fandt vi det dog i Grunden ikke saa besynderligt. *Søren Nielsen* har aldrig været noget Lys. Grunden til at han i vor saa vel som i andre Foreninger kunde komme til at spille en vis Rolle, om end en komisk, er en hel anden. *Søren Nielsen* var en lille bredskuldret Mand med en vældig Røst og et ægte Guttaperka-Ansigt a la *Sofus Neumann*. Med sin mægtige Mund, der naaede til begge Ører og

sin Gutfaperkahud, som han kunde give en kvilken som helst Form, kunde han illustrere alle tillærte Fraser med Grimasser, som kunde henrykke enhver Forsamling. Naar dertil kommer den mægtige Røst, det ægte fynske Bondedialekt, og en vis Evne til at kunne efterabe andres Tale, vil man kunne forstaa, at han undertiden kunde opnaa Tillidspladser, som han ellers ikke var kompetent til at udfylde. I den senere Tid var han nok kommen lidt paa Kant med sine Kolleger i Odense, og nu er han „staaende“.

Nu skal det ikke undre os, om vi næste Gang, naar vi hører fra ham, erfarer, at han har endt sine Dage paa Middelfart.

V. O.

Indkomne Ændringsforslag til Lovene.

(Smede og Maskinarbejdernes Forbund).

Afdelingen foreslaar, at der indbetales 43 Øre pr. Medlem pr. Uge, deraf 3 Øre til Administrationen, 15 Øre til Rejse- og Understøttelseskassen og 25 Øre til Strejkekassen.

Hovedbestyrelsen har sit Sæde i København, den bestaar af Forretningsføreren og 12 Bestyrelsesmedlemmer, som vælges paa Kongressen, den ene Halvdel vælges blandt de københavnske Afdelingers Delegerede, den anden Halvdel vælges blandt Provinsafdelingernes Delegerede, saaledes at der vælges 3 for Jylland, 1 for Fyn, 1 for Lolland-Falster og Møen og 1 for Sjælland udenfor København. Endvidere vælges 12 Suppleanter, der i Tilfælde af, at et Hovedbestyrelsesmedlem fra-træder udenfor Orden, indkaldes. Den med det højeste Stemmeantal indkaldes først, henholdsvis for København og Provinserne.

Den Halvdel af Hovedbestyrelsen, som er valgt blandt de københavnske Delegerede, samt Forretningsføreren, danner den permanente Hovedbestyrelse. Den anden Halvdel af Hovedbestyrelsen, som er valgt blandt de Provins-Delegerede, har kun Sæde i Hovedbestyrelsen, naar de af den permanente Hovedbestyrelse er indkaldt til at give Møde i den samlede Hovedbestyrelse.

Den permanente Hovedbestyrelse har til enhver Tid, naar Forholdene kræver det, Ret til at indkalde saavel den enkelte Repræsentant som de samlede Provinsrepræsentanter.

Den Del af Hovedbestyrelsen, som er valgt blandt de Provins-Delegerede, har samme Rettigheder og Pligter som den øvrige Hovedbestyrelse i de Sager, der er dem forelagte til Behandling og Votering, tillige er den pligtig til at deltage i alle Sager vedrørende Forbundets Virksomhed i Provinserne. Endvidere har den Ret til paa de samlede Hovedbestyrelsesmøder at forlange Oplysninger angaaende Forbundets Virksomhed.

Hovedbestyrelsens Valg gælder til næste Kongres.

Alle Udgifter vedrørende Provinsrepræsentationen afholdes af Hovedkassen.

Da Lock-out'en skulde komme.

Fortroligt!

I Anledning af Aalborg-Konflikten og en vedrørende denne fra Smede- og Maskinarbejderforbundets Hovedbestyrelse modtagen Skrivelse og en Meddelelse fra den lokale Fagforening i Aalborg har Bestyrelsen, som i Dag holdt Møde i Svendborg, i en Skrivelse til den lokale Fagforening i Aalborg som den sidste Frist for Arbejdets Genoptagelse ansat Tirsdag Morgen den 16. dennes

Saaftremt Arbejdet genoptages, vil De i Løbet af

Tirsdagen modtage et Telegram saalydende: „Bilag“, hvorefter intet videre foreløbig er at iagttage.

Optages derimod Arbejdet ikke, vil De telegrafisk faa angivet, paa hvilken Tid en Lock-out skal begynde. *De maa altsaa straks træffe de fornødne Forberedelser, saa at Afskedigelse af Halvdelen af samtlige hos Dem beskæftigede Smede- og Maskinarbejdere ubetinget kan ske til den i Telegrammet opsatte Tid.*

De afskedigede Arbejdere maa aflønnes og *Navneliste uopholdelig indsendes* til Hr. cand. polit. Helsing, Læssøgade 1 A, København N.

De vil modtage en trykt Motivering af det foretagne Skridt, som, hvis Lock-out iværksættes, bør ophænges i Værkstedet samtidig med Udsekkelsen. I modsat Fald vil Redegørelsen straks være at tilbagesende til Foreningens Sekretær, Hr. Sagfører J. C. Nielsen, Svendborg.

For saa vidt der imellem Dem og nogen af Arbejdernes faglige Organisationer er afsluttet fremdeles løbende Kontrakt, som er i Strid med de af vor Forening vedtagne og paa Deres Værksted ophængte „Fælles Værkstedesregler“, vil saadan Kontrakt, i Henhold til derom af Bestyrelsen i Dag tagen Beslutning, af Dem være at opsigte til Ophør til det tidligste Tidspunkt, som Kontrakten giver Adgang til.

Afskrift af saadan Kontrakt anmodes De om snarest at tilstille vor Forening under Sekretærens foran angivne Adresse.

I Bestyrelsen for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien i Provinserne, 13. Marts 1897.

Jens Lange, H. Westesen, H. Schou, Hans C. Petersen, E. Svendsen, N. A. Christensen, Ph. Weillbach.

J. C. Nielsen,

* * *

Vi har forøvrigt alle Fabrikantforeningens udsendte Meddelelser, men kan ikke ofre Plads til mere end dette.

Lock-out'en er hævet.

Sejr for vor Organisation, Nederlag for Jens Lange samt alle hans Følgesvende.

Forskellige Meddelelser.

Sammensmæltning. Aktieselskabet Kofoed & Hauberg og Firmaet Marstrand & Helweg ere gaaede op i en højere Enhed og fortsætter samlede Virksomheden. De bliver derved et af de største Firmaer i Jernindustrien herhjemme.

* * *

Aktieudbytte. Bestyrelsesraadet for Aktieselskabet Tuxen & Hammerich vil i Følge R. B. paa Generalforsamlingen den 5. April fremsætte Forslag om at fastsætte Udbyttet for 1896 til 10 pCt.

Stakkels Aktionærer, at skulde nøjes med en saadan Sulteløn for Eders Slid. I burde strejke eller — Lock-out er maaske bedre.

* * *

Hensynsløs. Smedemester Mørck i Frederikshavn har i den senere Tid ved flere Lejligheder udvist en saa hensynsløs Optræden mod sine Arbejdere, at vi raader til, at ingen tager Arbejde der forinden de har forhørt sig hos Smed O. Petersen, Arntfeldtsgade 10.

* * *

Strejke. Der er Strejke hos samtlige Klejnsmedemestre i Odense for at gennemføre en Lønforhøjelse.

Følgende Steder ere blokerede for Tilgang: Bandagist A. Martin i Vejle og Maskinreparatør Bjørn Aagaard i Thisted.

* * *

Det har I for Eders gode Villie. Fabrikanterne har i den Grad taget alt med, da Jens Langes „Smid ud“ lød, at ogsaa Folk, der aldrig har været Medlemmer af Forbundet og maaske aldrig havde tænkt at blive det, blev smidt ud. I Børgense blev saaledes 7 Mand smidt ud, skøndt vi aldrig har haft hverken Fagforening eller Medlemmer der. I Assens blev 2 Mand smidt ud, som heller ikke vare Medlemmer. Paa de Steder i Assens, hvor vi havde Medlemmer, blev ingen Lock-out foretaget.

I Følge Hr. Helwegs Udtalelser til en Medarbejder ved Dagbladet „Vort Land“, har Fabrikanterne søgt at formaa ikke alene Burmeister & Wain og Helsingør Skibsværft, men ogsaa Statsværkstederne til at smide ud. Arbejderne ved disse Virksomheder kan maaske haabe at komme med næste Gang.

* * *

Endt Strejke. Surejken hos Maskinreparatør og Vandmester A. C. Larsen i Haslev er endt, idet Hr. Larsen har underskrevet paa at betale mindst 30 Øre i Timen samt iøvrigt efter Odenseprogrammet.

* * *

Lønforhøjelse. Smede og Maskinarbejderne paa Cementfabrikerne „Dania“ og „Cimbria“ ved Mariager Fjord, der for et Aar siden dannede en Fagforening og indmeldte den under Forbundet, har opnaaet en Forkortelse af Arbejdstiden til 10 Timer, Over- og Nat-arbejde betalt samt Lønnen hævet med fra 2—4 Øre i Timen.

* * *

Kontraktbundne og maanedslønnede Arbejdere. Mellem saadanne og Fabrikanterne har der under Udsmidningen og den derpaa følgende Strejke været et syndigt Hus. Fabrikanterne har under Paaberaabelse af Kontrakterne og almindelig Skik forlangt, at de maanedslønnede skulde blive staaende indtil de kunde opsiges med 14 Dages Varsel til Maanedens Udgang. De kontraktbundne har været endnu værre stillede.

Som Regel ere de dog alle gaaede og nu truer Fabrikanterne dem med Sagsanlæg. Naa, lad dem det, maaske de ogsaa kan vinde, men vi kender en „Højesteret“, som de skal komme til at indanke Sagen for.

Noget af det ufineste er i den Retning præsteret af Dhrr. Konstantin Hansen & Schrøder i Kolding.

* * *

Nyt Fagblad. „Norsk Jærn og Metalarbejder Forbund“ har begyndt fra Januar at udgive et Fagblad. Bladet er lidt større i Format end vort, net trykt med Korpus Fraktur (danske Bogstaver), men skæmmes paa Bagsiden af nogle store Foreningsannoncer om Møder. Vore norske Kolleger er dog foreløbig nødsaget til at finde dem i dette Forhold, da Omkostningerne ellers vilde blive for store for deres Kasse.

Bladet redigeres af Forbundsstyrelsen med denne som Ansvarhavende.

I en Spidsartikkel siges: Bladet vil ikke befatte sig med den almindelige Politik eller faa nogen bestemt politisk Farve; derimod vil Bladet indeholde Artikler om den faglige Organisation og dens Betydning, samt om Indretninger og Foranstaltninger vi finder fornødent at iværksætte til Beskyttelse for vore Interesser eller til Fremme af vore Formaal.

Bladet vil ogsaa blive et godt Bindeled mellem Forbundets Afdelinger og bidrage til at fremme Solidaritetsfølelsen mellem Jærn- og Metalarbejderne. Inden Jærn- og Metalindustrien er der som bekendt flere forskellige Grene, men enten vi er Formere, Maskinarbejdere,

Smede eller Kobberslagere osv., saa har vi akkurat de samme Interesser at varetage, og de samme Formaal at fremme. og her i vort Land, hvor vi er faa i Antal, er det nødvendigt at alle Arbejdere, som tilhører Jærn- og Metalindustrien, slutter sig sammen i en Fællesorganisation, hvis vi skal kunne udrette noget nævneværdigt til vort eget bedste.

Bladet vil ligeledes under Rubriken „Tekniske Meddelelser“ — i en kortfattet Form — meddele noget af det vigtigste paa Maskinteknikens og Elektricitetens Omraade, om forbedrede Arbejdsmethoder m. m., noget der vil have særlig Interesser for os som Fagmænd. Dette Afsnit af Bladet vil blive skrevet af en af de dygtigste yngre Ingeniører fra et af de større Værksteder hersteds.

Til Afdelingernes Formænd og Bestyrelser

Det nu til alle Afdelinger, under Formændenes Adresser, tilsendte Eksemplar af Hovedforbundets Regnskaber for 1895-96 maa ingensinde borttages fra Afdelingernes Arkiv, men skal altid overgives fra den afgaaede Formand til den efterfølgende. Af de tilsendte Eksemplarer af Beretningen skal ligeledes et forblive i Afdelingernes Arkiv og maa ingensinde borttages derfra. De øvrige Eksemplarer af Beretningen kan de nuværende Bestyrelsesmedlemmer fordele imellem sig som privat Ejendom. Medlemmer af Bestyrelserne, der ere valgte til at deltage i den forestaaende Kongres, vil faa Eksemplarer af Beretningen, naar de møder paa Kongressen, og behøver saaledes ingen at faa til privat Eje før den Tid.

Forretningsføreren.

Understøttelse af Arbejssløse.

Dette Spørgsmaal, som er bleven brændende i de tyske Fagforeninger, er ogsaa optaget til Diskussion i det tyske Metalarbejder Forbund og Bestyrelsen har udarbejdet et Ukast til Love angaaende denne Understøttelse. Spørgsmaalet er ogsaa blevet diskuteret i „Metall-Arbeiter Zeitung“, dels fra et principielt og dels fra et praktisk Standpunkt, i en Række Artikler som bærer Overskriften: Metalarbejder Forbundets videre Udvikling. Vi gengiver her Indholdet af disse Artikler.

Otto Hue fra Essen udtaler sig for Inaførelsen af denne Understøttelse, fordi den vil blive et fortraffeligt Middel til at skaffe Forbundet Tilslutning. Der er ofte bleven klaget over, at Fagforeningerne ikke byder de Medlemmer nogen nævneværdig Fordel, som har stadigt Ophold i den samme By; disse Folk vilde, ved en even-

tuel Understøttelse i den arbejdsløse Tid, i større Antal slutte sig til Organisationen end hidtil. De Medlemmer, som har stadigt Ophold i en By, vil sikkert være Organisationens bedste Støtte, og dem ved hvis Hjælp man snarest vilde kunne erhverve socialpolitisk Indflydelse. De unge Kolleger, som veksler Ophold, kan ikke give Forbundet den fornødne Støtte. Den paatænkte Understøttelse vil derfor være et Middel til at hæve Forbundets Styrke og Indflydelse. Vi behøver ikke at frygte for, at denne Understøttelse skal svække Arbejdernes Klassebevidsthed; thi en Hjælp af en Mark i den arbejdsløse Tid skal ikke bringe nogen til at se lysere paa Samfundsforholdene, lige saa vel som vore Kapitalister jo nok skal sørge for, at vi bestandig har Grund til at være utilfredse.

Bestyrelsen har beregnet, at der vilde være ca. 2500 arbejdsløse Medlemmer aarlig eller 6,25 pCt., og at dette vilde forårsage en Udgift for hvert Forbundsmedlem af Mark 2,50 om Aaret. Dette er næppe fuldt korrekt. I andre Fag er nemlig det aarlige Bidrag til de Arbejdsløse noget højere. Billedhuggerne, Glacéhandskemagerne og Cigarsorteringerne betaler nemlig pr. Medlem og Aar henholdsvis Mark 9,86, 9,69 og 6,95.

De Arbejdsløses Antal vilde imidlertid kunne nedsættes en Del, dersom vi afskaffede Rejseunderstøttelsen og kun havde en Understøttelse af Arbejdsløse. Der er sikkert flere, ja tusinde, af vore unge Kolleger, som lægger mere an paa Rejseunderstøttelsen end Forbundet og dets Medlemmer har godt af; de som virkelig ere bleve gjort arbejdsløse og maa vandre til andre Byer, vil selvfølgelig falde ind under de understøttelsesberettigede; men vort Forbund vil da ophøre at være en Understøttelsesforening for Rejselystne og Antallet af dem, som har Krav paa Understøttelse, vil sikkert ikke blive saa lidt mindre.

En Opfordring til de mindre Byer om at udtale sig angaaende dette Spørgsmaal og specielt om en eventuel Kontingentforhøjelse bringer Max Wolle fra Döbeln i Sachsen til at udtale sig herimod. Da Lønnen i de mindre Byer gennemsnitlig ikke overstiger 15 Mark om Ugen, og mange endogsaa maa nøjes med 8, 9 til 10 Mark pr. Uge, saa maa det vel indrømmes, at en stor Del ikke kan afse det nuværende Kontingent a 20 Pf. om Ugen af deres Løn, og endnu mindre vilde kunne slutte sig til Forbundet, dersom Kontingentet blev forhøjet til 30 eller 40 Pf. Forhøjet Kontingent vil sikkert støde flere Medlemmer bort fra Forbundet, og det vil saaledes ikke komme til at omfatte alle Arbejdere i Metalindustrien; noget som det dog burde tilstræbe. Da jeg imidlertid selv er en Tilhænger af de Arbejdsløses Understøttelse vil jeg gøre et Forslag, som ikke er betinget af Kontingentforhøjelse: Generalforsamlingen bør vedtage Understøttelsen af de Arbejdsløse fra 1. Oktober 1897. Karenstiden skal være 2 Aar. Understøttelsens Varighed er 6 Uger og kan kun ydes 1 Gang om Aaret. Den 1. Oktober 1898 vil denne Indretning da have bestaaet et Aar, og den Erfaring, der da vil være indhøstet, bør være bestemmende for Bestyrelsen til enten at lade den bestaa videre, eventuelt forhøje Kontingentet eller ophøre med Understøttelsen. Generalforsamlingen kan da, paa Grundlag af de gjorte Erfaringer, tage endelig Bestemmelse. Man bør gøre Forsøgene med det forhaandenværende og ikke med hvad Medlemmerne kan eller vil. Som Forslaget er stillet af Bestyrelsen maa vi besvare det med Nej! Vi mener, at Arbejdernes Klassebevidsthed burde styrkes mere og Agitationen drives noget kraftigere, bl. a. ved at gøre Offenligheden bekendt med de ofte skrækkelige Forhold, som findes mange Steder. Lad os først faa bedre Arbejdsbetingelser og højere Løn, saa kan vi igen tale sammen om Kontingentforhøjelse.

(Fortsættes.)

Rejse- og Understøttelseskassen.

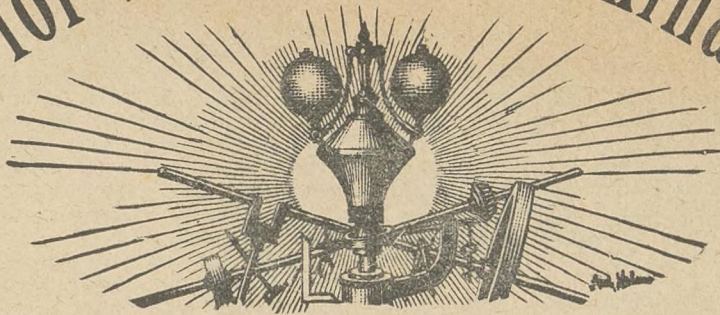
Regnskab for Februar. Afdelingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	624	96	205	80
Klejnsmedesvendeforeningen	81	60	29	40
Grovsmedenes Fagforening	96	00	31	50
Kedelsmedeforeningen	51	36	119	70
Skebssmedeforeningen	183	92		
Ordrup	6	72		
Ringsted	3	84	8	40
Esbjerg	34	56	20	30
Stubbekøbing	1	92		
Aalborg	72	00	6	30
Randers	78	72	98	70
Ribe	3	36	17	50
Hjørring	10	08	4	90
Nykøbing F. for Jan. og Febr.	22	84	19	60
Støge	5	40	20	30
Nakskov	39	12	10	50
Nørre Sundby for Jan. og Febr.	9	96		
Nykøbing M.	31	56	58	10
Skive	9	60	25	90
Odense	99	96	33	60
Vejle	16	80	38	50
Helsingør	119	04	18	90
Varde	11	04	13	30
Svendborg	44	16	13	30
Holbæk	11	05	18	20
Roskilde	13	20	20	30
Faaborg	2	40		
Næstved for Jan. og Febr.	32	64	31	50
Vordingborg do.	3	84	14	00
Fredericia	7	20	14	70
Nykøbing S.				
Silkeborg	8	54	4	20
Herning	4	32	7	00
Horsens	76	80	44	10
Kolding	25	44	36	40
Thisted	6	00	4	20
Slagelse	16	32	18	90
Aarhus	153	60	162	40
Viborg	11	88	16	10
Præstø	5	76	14	00
Assens	3	36	0	70
Maribo	12	96		
Frederikshavn	12	96		
Korsør	4	56	12	60
Middelfart	10	08	16	80
Hadsund-Mariager	6	24		
Brønderslev	3	00		
Hillerød	5	76	8	40
Sorø	2	96	1	40
Vejen	4	62		
Holstebro	3	37		
Haslev	3	00		
Udbetalt hos Forretningsføreren			161	00
Ialt	2060	38	1401	40
Rejse- og Understøttelseskassens Tilskud til Administrationen			20	00
Beholdning den 31. Januar 1897	15446	33		
— 28. Februar 1897			16085	31
Balance	17506	71	17506	71

Understøttelsens Størrelse for April er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Redigeret af H. P. Hansen.

Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 7.

April 1897

9. Aargang

Vort Program, vort Maal, vore Midler.

Proletariatets Sammenslutning, den faglige og politiske Bevægelse er ikke noget tilfældig, vilkaadigt, fremkaldt af enkelte Personer, men et nødvendigt Udslag af den privatkapitalistiske Produktionsmaade.

Werner Sombart,
Prof. i Sociøkonomi, Breslau.

Vi har afholdt vor 5te Kongres, vort Program og vore Love ere rensede for det der var gammelt og ubrugeligt og fremtræder nu i en forynget Skikkelse. Alt det gode har vi beholdt, det nye, som Tiden og vort Forbunds Udvikling krævede har vi sat til og staar nu, haabende det bedste, beredt paa det værste, stærkere end nogen Sinde rustede til, at tage mod Arbejdskøbernes Angreb paa vor Organisation, og vore enkelte Medlemmers Frihed.

Vor hidtidige Opgave, at samle alt hvad der duede af Smede- og Maskinarbejdere i Danmark, maa anses for at være løst, uden for vore Rækker staar nu snart kun, hvad der selv har sat sig udenfor. Vort opdragende Arbejde, for at klargøre for Arbejderne i vort Fag deres Stilling til Arbejdskøberne har sat sin smukkeste Blomst i den Enighed og Kampberedthed, hvormed de modtog Budskabet om Fabrikanternes sidste Voldshandling.

Men vi er, som der udtaltes ved Kongressens Aabning, ikke i en Fredsforening, men i et evigt kæmpende Parti, der udsaar den Utilfredshed, som avler Fremskridt.

Derfor vil vi heller aldrig blive trætte af at sige til Arbejderne, endnu har I ikke faaet hvad der med Rette tilkommer Eder. Saalænge ikke I, der bærer Dagens Møje og Besvær, økonomisk set, har det ligesaa godt som Eders Arbejdsherrer, saalænge har I noget at fordre.

Vi ser daglig, hvor haard en Kamp der maa til for at Arbejderne af deres ringe Fortjeneste

kan skaffe sig og sine god Kost og rene, varme Klæder og samtidig hvilken Overdaadighed Kapitalisternes Tilværelse udfores med.

Det er den skarpe Kontrast i denne Forskel paa Menneskers Stilling der frembringer Hadet og Misundelsen og begge Dele voxer ganske særlig ud af den Kendsgerning, at der hverken findes moralske eller kristelige Love der betinger og nødvendiggør en saadan Forskel.

Hertil kommer endvidere den Usikkerhed i Arbejdernes hele Tilværelse, der ytrer sig i Arbejdsløsheden.

I visse Dele af Verden leve Menneskerne under den Usikkerhed, som foraarsages af Jordskælv, Snestorme, Oversvømmelser. Mod Naturen nytter det imidlertid ikke at klage. Men den Usikkerhed, som fremkommer paa Grund af Mangler i Samfundsorganisationen føles uvilkaarlig som en Uret.

Medens Naturens Usikkerhed fører til stadig Angst for Livet, fører den sociale Usikkerhed til en Skærpelse af Erkendelsen og fremkalder en Højning af det moralske Ansvar, der giver sig Udtryk i Kampen for andre og bedre Tilstande.

Men den Tilstand, hvori den store Part af Menneskeheden, Arbejderne, hidtil har levet er kun til Stede fordi de der har haft Interesse af at opretholde den ogsaa har haft Magt dertil. Men vort Maal skal være at bryde denne Magt.

Til at være vore Hjælpere i denne Arbejdets Frigørelseskamp, anraaber vi alt, hvad der har Mod og Mandshjerte iblandt vore Fagfæller, alt hvad der er stolt og fribaaret, alt hvad der hader Slaveri, Egoisme og den Samfundsmoral der fremkommer ved det ene Menneskes Udbytning af det andet.

Ærlighed, Trofasthed, Offervillighed, imod hinanden, det skal være de Midler, hvormed vi vil naa vort Maal, at bryde Pengenes, Pengehøvdets og Penge moralske Afmagt.

Forbundets 5. Kongres.

Kongressen aabnedes Torsdag den 15. April, Kl. 10, i Rømersgade 22, Festsalen.

H. P. Hansen holdt en kort Tale, hvori han dvælede ved de to sidste Aars Begivenheder. Med Støthed kan vi samles her. Med Glæde kan vi se tilbage paa et udmærket Arbejde. Ved sidste Kongres i Aarhus havde vi fordoblet vort Medlemsantal, og vi antog det for umuligt, at dette kunde gentage sig. Og dog er det sket. Vort Medlemstal er fordoblet siden sidste Kongres. Det vil være umuligt at gentage dette for 3die Gang, thi saa mange Smede findes der ikke her i Landet.

Det gælder nu om at fundere vort Forbund, at styrke det til de Kampe, som vi véd skal komme. Her er vi ikke i en Fredsforening, men i et øvigt kæmpende Parti, der vækker den Utilfredshed, som avler Fremskridt. Lad os da i dette Arbejderparlament kun have Forbundets Vel for Øje. Idet jeg erklærer den 5te danske Smede- og Maskinarbejderkongres for aaben, beder jeg Dem raabe et kraftigt Leve for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund! (Stærke Harraer.)

Der nedsattes et Udvalg paa 5 Delegerede til prøve Mandaterne. Hertil valgtes paa Forslag af Hovedbestyrelsen følgende: N. Larsen og Vald. Olsen. København, R. Olsen, Nakskov, P. Andersen, Horsens, og J. Petersen, Odense. Til Ordstyrere valgtes, ligeledes paa Forslag af Hovedbestyrelsen, N. Lundby, København, og A. Johansen, Helsingør. Til Sekretærer valgtes G. Olsen, København, og S. N. Grauslund, Viborg.

Kongressen udsatte nu sine Møder en Time og Mandatudvalget traadte sammen. Kl. 11.⁴⁰ meddelte Udvalget, at der var fremmødt 58 Delegerede, repræsenterende 41 Afdelinger, 11 Afdelinger var ikke repræsenterede, nemlig følgende: Ordrup-Lyngby, Haslev, Brønderslev, Skive, Herning, Assens, Faaborg, Nykøbing Sj., Ringsted, Vordingborg og Hillerød. Den sidste havde Hovedbestyrelsen nægtet Adgang til Kongressen, fordi den havde erklæret ikke at ville betale de paalignede 2 Kr. ugenlig pr. Medlem til Lock-outen. Udvalget indstillede til Kongressen, at den ene af Skibssmedeforeningens 3 Repræsentanter nægtedes Stemmeret, da Afdelingen ikke havde det Antal Medlemmer, Lovene fordrede for Ret til at sende 3 Delegerede. Kongressen vedtog dog paa Forslag af H. Jensen, Randers, at ogsaa den tredje Delegerede skulde have Stemmeret. P. Rosenkrantz, Odense, og R. Larsen, Aarhus, havde foreglempt deres Mandater, hvorfor det besluttedes at de maatte fremskaffe disse inden den 16. April om Middagen. Desuden skulde det straks bekræftes af deres Meddelegerede, at de havde Ret til at overvære Kongressen. Den Delegerede fra Stege havde kun to Underskrifter paa sit Mandat, men da det oplystes, at de kun var tre i Bestyrelsen, hvoraf han var den ene, godkendtes Mandatet. Den Delegerede fra Holstebro havde intet Navn paa sit Mandat; det paalagdes ham inden den 16. April om Middagen at skaffe sit Mandat bekræftet. Udvalgets Indstilling om Godkendelsen af de øvrige Mandater vedtoges.

Herefter vare følgende Afdelinger repræsenterede ved efternævnte Repræsentanter:

Smede og Maskinarbejdernes Forbund København: G. Olsen, S. Olsen, Vald. Olsen, Jul. Christensen og V. Stilling. Klejnsmedeforeningen: C. Beck og J. P. Borck. Grovsmedenes Fagforening: Joh. M. Eggert og Chr. Nielsen. Kedelsmedeforeningen: P. Rasmussen og F. V. Nielsen. Skibssmedeforeningen: J. A. Hansen, R. Olsen og P. Jensen. Odense: J. Petersen og P. Rosenkrantz. Svendborg: O. C. Dahl. Middelfart: F. F. Nielsen. Helsingør: A. Johansen og Oluf Jensen. Korsør: Th. Joh. Hansen. Slagelse: P. Hansen. Sorø: L. C. Larsen. Præsto: Jens Knudsen. Holbæk: P. Mortensen. Roskilde:

Keldstrøm Maribo: L. C. Andersen. Stege: H. P. Hansen. Nakskov: R. Olsen og Engelbrektsen. Stubbekøbing: J. P. Andersen. Frederikshavn: O. Petersen. Nørre-Sundby: Poul Andersen. Aalborg: F. Kauffeldt og J. Christensen. Randers: H. Jensen og Th. Sørensen. Aarhus: F. Samuelsen, R. Larsen og N. Leth-Nielsen. Horsens: P. Andersen og V. Henningsen. Hjørring: N. C. Petersen. Nykøbing M: L. A. Svendsen. Viborg: S. N. Grauslund. Holstebro: M. Jensen. Thisted: E. Eriksen. Hadsund Mariager: R. Hansen. Silkeborg: R. I. Jensen. Fredericia: M. Lund. Vejle: P. Sørensen. Vejen: H. Rasmussen. Esbjerg: M. Mikkelsen. Kolding: Fr. Sørensen. Ribe: J. Poulsen. Vardø: H. P. Hansen. Næstved: J. Hansen. Nykøbing F.: Mads Frandsen.

Endvidere Hovedbestyrelsen: N. Larsen, M. Sørensen, H. Hansen, Lundby, Hvistendahl og N. P. Nielsen samt Forretningsføreren H. P. Hansen.

Hovedbestyrelsen havde indbudt det norske Jern- og Metalarbejder Forbund og det svenske do. til at lade sig repræsentere, men kun det sidste havde sendt en Repræsentant, nemlig Forretningsføreren Hr. Ernst Blomberg af Stockholm.

Efter at Forbundets Forretningsfører havde præsenteret de Delegerede for hinanden og for Hovedbestyrelsen sluttedes Mødet Kl. 12³⁰.

Samtiige Deltagere i Kongressen samledes derpaa til en Fællesspisning, hvor de Delegerede, der for manges Vedkommende ikke før havde kendt hinanden stiftede nærmere Bekendtskab og hvor Taler af alvorlig og skemtsom Art afløste hinanden i en Times Tid.

Kongressens 2det Møde

aaabnedes Kl. 2³⁰ af Ordstyreren N. Lundby, der oplæste nedenstaaende Telegrammer der var indløbne:

Det norske Jærn- og Metalarbejder Forbunds Hovedstyre, samlede til Møde, hilser Eder som Foregangsmænd for den faglige Arbejderbevægelse i Skandinavien og ønsker Eder et godt Resultat af Eders Forhandlinger.

P. A. Petterson.
Forretningsfører.

Og fra vor gamle Fagfælle Chr. Rasmussen, Helsingør, der denne Gang, for første Gang i Forbundets Levetid, ikke deltog i Kongressen:

„Til Lykke med Arbejdet. Leve Forbundet.“

Endvidere fra Fremskridtsklubben i Nørre-Sundby:

„Lykke Forhandlingerne.

Hansen Andersen“

Samt fra Slagteriarbejder Hansen Thorup i Nørre-Sundby, der nylig deltog i sit Fags Kongres og derfor blev afskediget da han kom tilbage:

„Lykke Forhandlingerne.“

De to sidste Telegrammer er et slaaende Tegn paa den Sympathi, vor Organisation i de senere Aar har erhvervet sig, medens vi har ført vore Kampe mod de overmodige „Jærnbaroner“.

Dagsordenens Punkt 3. Forretningsordenen,

sattes nu under Debat og vedtoges sluttelig enslydende med den tidligere benyttede. Tillige nedsattes der et Redaktionsudvalg, bestaaende af Vald. Olsen, A. Johansen og F. Samuelsen, der, naar Spørgsmaal henvises til det, skulde supplere sig med de eventuelle Forslagsstillere.

Dagsordenens Punkt 4. Oplæsning af Forhandlingsprotokollen.

Paa Forlag af flere Delegerede vedtoges det ikke at oplæse hele Protokollen for Tiden fra forrige Kongres indtil nu, da denne optog 180 Foli sider og vilde tage flere Timer at oplæse. Af snittet for de tre sidste Maaneder oplæstes og gav sammen med

Dagsordenens Punkt 5, Beretning om Forbundets Virksomhed Anledning til en længere Debat, hvoraf vi hidsætter det væsentligste. Forretningsfører H. P. Hansen udtalte:

Jeg kan fatte mig i Korthed, idet jeg henviser til den trykte Beretning, der for en Maaned siden er omsendt til Styrelserne for vore Afdelinger over hele Landet, og skal kun omtale Begivenhederne i de sidste tre Maaneder. Man har fra forskellige Sider ment, at Hovedbestyrelsen har været mere eftergivende overfor de allierede Fabrikantforeninger, end den burde have været. Maaske har man Ret; men det er da ogsaa lige saa rigtigt, at det er bedre for en Organisation at vise vel megen Eftergivenhed, end at gaa til den modsatte Yderlighed, og derved sprænge Organisationen. Et er dog allerede vundet gennem denne Arbejderkamp foruden hvad Arbejdskøberne har maattet love for Fremtiden, angaaende de Fælles Værkstedesregler. Vi har paa det mest eftertrykkelige vist Fabrikanternes reaktionære Lyster tilbage, og vi har ved vor optræden bevirket, at Tungen paa Vægtskaalen stadig staaer lige. Arbejdernes Solidaritetsfølelse kan stadig veje op imod Fabrikanternes økonomiske Overmagt. Det forekommer mig allerede at være ganske betydeligt, at vi er gaaet ud af en saa kritisk Situation uden at slaa noget i Stykker, og uden at svække vor Styrke og den Respekt, den af tvinger vore Modstandere. Vi havde maaske ikke naaet mere efter flere Maaneder Kamp end det Forligsgrundlag vi i Dag staaer paa, og vi havde da svækket vor Kasse og bevirket Tab for alle. Nu havde Fabrikantforeningen derimod travlt med at redde sig et ærefuld Tilbagetog.

Vore Modstanderes Presse har siden Forliget intet sparet i Retning af at fortælle sine Læsere, at vi har lidt et ynkeligt Nederlag, endogsaa Provinsfabrikantforeningens Bestyrelse har prostitueret sig i den Retning, ved en Rundskrivelse til deres Medlemmer. Jeg vil dog for D'hr.'s egen Skyld haabe, at det ikke skal blive nødvendigt at oplyse den undrende Samtid om hvem det var, om det var Jens Lange og Helwig eller Hovedbestyrelsen og mig der gik Tigtergang til „velmenende“ Mænd, for at faa Konflikten sluttet uden Lock-out i København. Om vore Modstandere nu vil holde deres Løfter, det kan ingen sige, men vi har jo endnu ikke Ret til at betvivle det. Skulde vi blive overbevist om det modsatte, da vil det altid være Tid at slaa til, og da vil vi ved vor kloge Tilbageholdenhed have vundet Offenlighedens Sympati i den Kamp paa Liv og Død, der da skal føres. (Hør! Hør!) For Øjeblikket er her Fred i Landet, og vi skal nu benytte vore Kræfter til at føre vore Organisationer endnu et Skridt fremad, og jeg tror, at det vil lykkes os. I de forløbne Aar er vi gaaet mægtigt frem, baade med Hensyn til numerisk og økonomisk Styrke. Lad os benytte vore Kræfter med det Maadehold, der altid før har skaffet os Sejr. (Hør!)

N. Larsen sluttede sig til Forretningsføreren i hans Omtale af Forbundets Virksomhed og den afsluttede Lock-out.

P. Rosenkrantz mente at Hovedbestyrelsen havde vist sig mere eftergivende end nødvendigt under Lock-out'en og ønskede, at der fremtidig toges radikalere fat paa Fabrikterne. Deres Adfærd berettigede dertil.

Vald. Olsen beklagede, at Forretningsføreren var saa overløst med Agitationsarbejde, at der kun levedes ham ringe Tid til Varetagelsen af Forretningerne i København. Han billigede iøvrigt ganske Hovedbestyrelsens Taktik, og haabede, at den kommende Hovedbestyrelse vilde stille Arbejdernes Krav klart og bestemt frem.

Samuelson redegjorde for Lock-out'ens Udspring og Forløb i Aarhus i Sommeren 1895 og pegede paa det Arbejde der siden var udrettet.

Jul. Christensen kritiserede Hovedbestyrelsens Op-

træden under den sidste Konflikt og stillede følgende Resolution:

„Kongressen vedtager, at Forbundet i sin fremtidige Virksomhed skal søge i videst mulige Omfang at bilægge Tvistigheder om Løn- og Arbejdsforhold mellem Arbejderne og Arbejdskøberne ved Voldgift.

Endvidere vedtager Kongressen, at Hovedbestyrelsen indleder Underhandlinger med de respektive Mester- og Fabrikantorganisationer, for at faa dannet en permanent Voldgiftsdomstol, gældende for alle Forbundets Afdelinger.“

Endnu udtaler en Række Delegerede sig i Tilslutning til Hovedbestyrelsen, hvorefter Forretningsføreren slutter af med nogle retledende Bemærkninger.

Kl. 7 slutter Mødet.

3die Møde.

Fredag den 16., Kl. 9 Formiddag. *Ordstyrer: A. Johansen.*

Protokollen for de to foregaaende Møder oplæstes og godkendtes.

Man forsætter derpaa Debatten fra den foregaaende Dag.

A. Johansen og Oluf Jensen. Helsingør, kritiserede det Udfald Lockout'en paa Helsingør Skibsværft havde faaet ved Mellemkomst af et Udvalg af Hovedbestyrelsen.

N. Larsen og Lundby forsvarede Udvalgets Adfærd under nævnte Sag.

Stilling ankede over Indholdet af en indsendt Artikel, med Overskrift „Nemesis“, i Februar Fagblad 1896.

Jul. Christensen stillede følgende Resolution:

„Intet Nummer af Fagbladet maa udgaa, uden at være censuret af Hovedbestyrelsen. Censurens Beskaffenhed og Udøvelse fastsættes af Hovedbestyrelsen.

Forretningsføreren forsvarede den paaklagede, indsendte Artikel i Fagbladet, ligesom han replicerede til Jul. Christensen, angaaende Fagbladets Redaktion, baade i For- og Fremtiden.

Begge de af Jul Christensen, under Debatten om Forbundets Virksomhed, stillede Resolutioner forkastedes og Hovedbestyrelsens Handlemaade og Ledelse godkendtes enstemmig.

Dagsordenens Punkt 6, Regnskaberne

Forretningsføreren stillede følgende Resolution:

„Kongressen paalægger Skibssmedeforeningen at tilbagebetale da af Hovedkassen udlagde 7 Kr. 20 Øre til Musik ved Grundlovsfesten i 1895.“

Resolutionen vedtoges enstemmig.

G. Olsen stillede følgende Resolution:

„Kongressen beslutter, at Odense Afdeling skal udbetale de paa Administrationsretningskabet opførte 8 Kr. for Lokaleleje.“

Resolutionen vedtoges med 28 St. mod 3.

Efter at nogle Forespørgsler vare stillede af forskellige Delegerede og besvarede af Forretningsføreren godkendtes samtlige Regnskaber enstemmig.

Paa Forslag af Forretningsføreren vedtoges det, at behandle Dagsordenens Punkter 11, 12 og 13 før 7, 8, 9 og 10 for at give Redaktionsudvalget mere Tid til at samarbejde de Resolutioner, der maatte fremkomme til de førstnævnte tre Punkter. Dette vedtoges.

Dagsordenens Punkt 11, Oprettelse af en Begravelseskasse.

H. Jensen, Randers, motiverede Forslaget. Vi tror at kunne gavne os selv og Forbundet ved at en saadan Kasse knyttes til Organisationen.

Jul. Christensen stillede følgende Resolution:

„Kongressen erklærer, at i Følge Forbundets Formaal er Oprettelse af Begravelses- og lignende Kasser en Sag som ligger udenfor Forbundets

Virksomheds Omraade, og undlader derfor at behandle det foreliggende Forslag.
 Resolutionen vedtoges enstemmig.
 Mødet sluttet Kl. 1.

4de Møde, Fredag Kl. 3.

Ordstyrer *N. Lundby*. Protokollen fra forrige Møde oplæstes.

Dagsordenens Punkt 12, Oprettelse af Anvisningskontorer.

Der udspandt sig en lang Diskussion herom, hvoraf vi hidsætter det væsentligste:

E. Larsen anbefalede varmt Forslaget. Vi skal ikke i de daarlige Tider vise Arbejdskøberne hvor haardt det kniber for os med Arbejdsløsheden. Er der et Anvisningskontor i hver By, da kan man langt bedre ordne Arbejdsforholdene og styrke Kammeratskabsfølelsen.

H. Jensen med delte, at man i hans Afdeling havde haft udmærket Udbytte af Anvisningskontoret. Al Fægten paa Værkstederne var ganske umuliggjort.

N. P. Nielsen anbefalede ligeledes Forslaget, der nu kunde bygges op paa indkøstede Erfaringer.

H. P. Hansen: Vi har nu et Par Aar prøvet os frem med disse Anvisningskontorer, og vi har gjort det med saa afgjort Held, at vi nu trostigt kan realisere Tanken. Det bør være tilladt for arbejdssøgende Smede at besøge Værksteder og Fabriker, hvor der er ordnede Arbejdsforhold. Taleren udtalte Haabet om, at det snart vilde komme dertil, at de forskellige Afdelinger i Hovedstaden smeltedes sammen til en stor Afdeling. (Hør! Hør!) Maaske vil det straks vække nogen Modstand, men han var overbevist om, at denne Modstand kunde overvindes.

Christensen: Ogsaa i vor Afdeling har vi nu oprettet et Anvisningskontor, og vi har været meget tilfreds med dets Virksomhed.

H. Hansen: Her i København kan vi godt oprette et Anvisningskontor og vi behøver ikke at vente, indtil alle Afdelinger er sluttet sammen i en Fereing.

F. V. Nielsen: Tiden er vistnok endnu ikke moden til en Sammenslutning af de københavnske Afdelinger.

Der stillede derefter følgende Resolutioner:

Vald. Olsen: Kongressen anbefaler Oprettelse af Anvisningskontorer for Fagets Arbejdere i Provinserne, ligesom Kongressen anbefaler de københavnske Afdelinger, at tage denne Side af Organisationens Virksomhed under ny Overvejelse.

S. Olsen: Repræsentanterne for Aarhus og Randers, i Forbindelse med det bestaaende Udvalg, udarbejder en Form for Forslaget saaledes som det skal staa i Lovene.

Denne Resolution vedtoges.

Redaktionsudvalget fotelagde i det følgende Møde deres Arbejde angaaende ovennævnte Punkt, men det sættes her for at lette Oversigten.

Resolutionen, der enstemmig vedtoges, lyder saaledes:

„Kongressen anbefaler Oprettelsen af Anvisningskontorer for Fagets Arbejdere i Provinserne, ligesom Kongressen anbefaler de københavnske Afdelinger at tage denne Side af Organisationens Virksomhed under nøje Overvejelse.“

Arbejdssøgende Medlemmer maa henvende sig til den Tillidsmand der udbetaler Rejssehjælp forinden de søger Arbejde. Der udstedes da Kontrolkort, som Vedkommende arbejdssøgende foreviser hvor han kommer i Arbejde.

Denne § træder først i Kraft for Københavns Vedkommende efter nærmere Bekendtgørelse, i Fagbladet, fra Hovedbestyrelsen,

Dagsordenenes Punkt 13.

a. Søndags- og Overarbejdets Afskaffelse.

b. Betaling for Arbejde i særlige Dag og særlige Nathold.

c. Betalingen for at arbejde ved flere Arbejdsmaskiner.

N. Lundby foreslog at Punkt 13 c udgik af Dagsordenen. Dette forkastedes

A. Johansen anbefalede at afskaffe Søndags- og Overarbejde, og ønskede en Bestemmelse herom indført i Lovene

Hansen advarede imod at gaa saa radikalt til Værks. Skibssmedene indvandt en Fjerdedel af deres Aarsfortjeneste ved Overarbejde. Man var dog villig til at medvirke til en gradvis Afdkaffelse af Overarbejde.

N. Larsen: Hos Burmester er Svendene gaaet ind paa at Arbejde en Nat ugentlig, medens der paa Refshaleøen arbejdes 2 Nætter ugentlig. Natarbejdet falder næsten kun paa Reparationsarbejde. Det var urimeligt, at en Svend skulde passe mere end en Maskine, og det maatte kunne forbydes.

Forretningsføreren advarede stærkt imod det sidste Forslag. Organisationen maatte omhyggelig vogte sig for Forsøg paa at skrue Udviklingen tilbage. Naar Maskinerne blev saa avtomatiske, at en Mand kunne passe 3 à 4 Maskiner paa en Gang, saa maatte man lade dem gøre det, thi i modsat Gald sprænger vi enten vor Organisation, eller ødelægger den hjemlige Industri og saa taber vi paa den Maade Udsigterne til at skaffe de mange i Arbejde, som de nu tilsigter der vil forbyde en Mand at passe flere Arbejdsmaskiner.

Jul. Christensen: Man bør ikke tillade en Svend at arbejde med flere Maskiner, uden at han faar 1½ Dags Dagløn derfor; men man bør heller ikke rent ud forbyde det.

S. Olsen, N. Lundby og flere Talere sluttet sig til Forretningsføreren, hvorefter det vedtoges at henvise Sagen til Redaktionsudvalget, der skal udarbejde bestemte Forslag.

Vi hidsætter Redaktionsudvalgets Affattelse af Resolutionerne herom her, for at lette Oversigten, end skønt de først forelaa i det følgende Møde,

ad a. Om Overarbejde:

„Kongressen udtaler, at Spørgsmaalet om Overarbejdets Indskrænkning har fundet sin Afslutning i al Almindelighed ved Odense-Programets Gennemførelse, og henviser de enkelte Afdelinger, som maatte finde sig brøstholdne ved denne Ordning, til nærmere Forhandling med Hovedstyrelsen.“

ad b. Om Natarbejde:

„Hvor der arbejdes i særlige Dag- og Nathold bør Natholdets Arbejdstid være højst 10 Timer og betales med et Tillæg, som fastsættes efter Arbejds Art, dog mindst 25 pCt.“

ad c. Om Arbejde ved flere Maskiner:

„Naar der arbejdes ved 2 eller flere Værktøjsmaskiner samtidig, betales Arbejdet ved den anden Maskine med et Tillæg af 50 pCt. af Time-lønnen, og 25 pCt. yderligere Tillæg for hver af de følgende Maskiner.“

Der tillodes herefter en Generaldebat om Lovene der varede i 1¾ Time, til Kl. 1, hvorefter Mødet hævedes.

5te Møde, Lørdag Kl. 9.

Ordstyrer *A. Johansen*. Protokolen for de foregaaende Møder oplæstes og godkendtes.

Dagsordenens Punkt 7, Revision af

Lovene. Der forelaa Forslag fra Hovedbestyrelsen til en gennemgribende Revision af Forbundets Love, om en Forhøjelse af Forbundskontingentet til 45 Øre ugenlig, samt om Oprettelsen af et raadgivende Repræsentantskab, valgt af Provinsafdelingerne. Der udspandt sig herom en meget lang Diskussion, hvori flere Delegerede udtalte sig imod det foreslaaede Repræsentantskab, medens nogle af de Provinsdelegerede var betænkelige ved den lille Sum, der blev tilbage i Afdelingskasserne til den stedlige Administration, naar 45 Øre indbetaltes til Hovedkassen.

Det vedtoges dog med overvejende Majoritet at holde sig til Hovedbestyrelsens Forslag angaaende Kontingentet, medens Forslaget om Repræsentantskabet forkastedes.

(Om de nye Bestemmelser der sættes ind i Lovene udtaler vi os andet Steds i Bladet og henviser iøvrigt Medlemmerne til, naar de nye Love udkommer i Be gyndelsen af Juni, at sætte sig nøje ind i dem. Red.)

6te Møde, Lørdag Kl. 2, og 7de Møde, Lørdag Aften Kl. 7, optoges alene af Behandlingen af Lovene.

8de Møde, Søndag Kl. 8.

Ordstyrer *N. Lundbye*. Protokolen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes.

Dagsordenens Punkt 8, Gensighed med „Svenska Järn- og Metallarbetare Förbundet“ under Strejker og Lock-out.

Overenskomsten mellem begge Forbundenes Styrelser, saaledes som denne er fremsat i Fagblad for December, godkendtes enstemmig uden Debat.

Dagsordenens Punkt 9, kontraktbundne Arbejders Forhold til Forbundet.

H. P. Hansen stillede følgende Resolution der vedtoges.

„Da Lønarbejdere, der ved Kontrakt lader sig binde til Arbejdskøbere, af disse, med Loven i Haand, tvinges til at modarbejde det klassebevidste organiserede Proletariats Interesser i dettes Kamp for bedre sociale og økonomiske Vilkaar, udtaler Kongressen at, at lade sig binde ved Kontrakt til nogen Arbejdskøber maa anses for uheldigt for det enkelte Individ og hele Arbejderklassen, og vedtager, med alle til Raadighed staaende Midler, at bekæmpe Fægfæller der med bedre Vidende stiller sig i et saadant Forhold.“

Dagsordenens Punkt 10, Forbundets Deltagelse i internationale Kongresser.

H. P. Hansen motiverede kort Aarsagen til at Hovedbestyrelsen havde sat denne Sag paa Dagsordenen, hvorefter følgende Resolution vedtoges:

„Kongressen bemyndiger Hovedbestyrelsen til at lade Forbundet repræsentere ved skandinaviske Arbejder-Kongresser og internationale Metalarbejderkongresser.“

Dagsordenens Punkt 14, Fagbladet.

Det vedtoges at lade Fagbladet udgaa i sit hidtidige Format, dog tillodes det Hovedbestyrelsen at ud-

vide Fagbladet med ekstra Bilag, naar saadant gjordes nødvendig.

Dagsordenens Punkt 15, Fastsættelse af Forretningsførerens Løn.

Denne fastsattes til 1600 Kr. om Aaret. Tillige bevilgedes ham 400 Kr. for udført Arbejde i det forløbne Tidsrum.

Dagsordenens Punkt 16, Valg af Forretningsfører.

H. P. Hansen genvalgte med Akklamation

Dagsordenens Punkter 17 og 18 udsættes indtil man var færdig med

2den Behandling af Lovene.

De Delegerede fra Aarhus foreslog, at det ved 1ste Behandling forkastede Punkt c, om et raadgivende Repræsentantskab, i § 4 bibeholdtes.

Efter nogen Diskussion herom forlangtes Afstemning ved Navneopraab.

„Nej“ stemte samtlige københavnske Delegerede med Undtagelse af *F. V. Nielsen* og *P. Jensen*, endvidere *Middelfart*, *Helsingør* (*A. Johansen*), *Slagelse*, *Præstø*, *Holbæk*, *Maribo*, *Stege*, *Nakskov* (*Engelbrechtsen*), *Stubbekøbing*, *Frederikshavn*, *Aalborg*, *Hjørring*, *Holstebro*, *Thisted*, *Silkeborg*, *Ribe*, *Varde*, *Næstved*, *Nykøbing F.* Ialt 32.

„Ja“ stemte de ovennævnte 2 københavnske Delegerede samt *Odense*, *Svendborg*, *Helsingør* (*Oluf Jensen*), *Korsør*, *Roskilde*, *Randers*, *Aarhus*, *Horsens*, *Nykøbing M.*, *Viborg*, *Hadsund-Mariager*, *Fredericia*, *Esbjerg*, *Vejen*, *Kolding*. Ialt 22.

„Stemmer ikke“ svarede *Nørre Sundby* og *Nakskov* (*R. Olsen*).

Det under Lovenes første Behandling opkastede Spørgsmaal om Ansættelsen af en Hovedkasserer kom nu til Forhandling, idet det derom nedsatte Udvalg fremsatte en Resolution, der anbefalede Kongressen at ansætte en Hovedkasserer, der samtidig besøger Forretningerne ved Anvisningskontoret i København. Han lønnes herfor med 1500 Kr. aarlig, hvoraf de 1000 Kr. betales af Hovedkassen og de 500 Kr. af de københavnske Afdelinger.

Denne Ordning bifaldtes af saagodt som alle Delegerede. Dog ønskede *H. Hansen* at de københavnske Afdelinger betalte 700 Kr. om Aaret.

Efter nogen Diskussion godkendtes Udvalgets Indstilling, om at tilsættes en Hovedkasserer der samtidig bestyrer Anvisningskontoret og herfor lønnes med 1500 Kr. aarlig.

Endvidere vedtoges det, at Hovedkassereren denne Gang vælges af Hovedbestyrelsen og derefter, dersom han ikke allerede er Hovedbestyrelsesmedlem, tiltræder denne.

I Fremtiden vil han blive valgt af Kongressen.

I Henhold til de nye Love fastsattes Hovedrevisorerens Løn til 10 Kr. pr. Kvartal.

Valgte til Hovedrevisorer blev *V. Stilling*, *G. Olsen* og *Otto Schmidt*, senere tilsætter Hovedbestyrelsen en Revisor af sin Midte.

Valgte til Medlemmer af Hovedbestyrelsen, i Henhold til Dagsordenens Punkt 17 blev: *Vald. Olsen*, *N. Larsen*, *N. P. Nielsen*, *M. Sørensen*, *J. A. Hansen*, *Hvistendahl* og *Eggert*.

Suppleanter blev *Stilling*, *Borch* og *H. Hansen*.

Dagsordenens Punkt 18, Tid og Sted for den næste Kongres

Hertil valgtes København og Tiden bliver i Paa-sken 1899.

Hermed var Dagsordenen udtømt og Forretningsførerens sluttede Kongressen med Tak til de Delegerede

for godt Arbejde, og Ønsket om et godt og glædeligt Resultat deraf.

Derefter havde Forretningsføreren for det svenske Metalarbejder Forbund, Hr. Ernst Blanberg, Ordet for at udtale sin Tak til Kongressen for den Maade, hvorpaa de Delegerede vare komne ham i Møde, og lovede at føre det han her havde hørt og hvad der her var vedtaget ud blandt Sverriges Smede og Maskinarbejdere. Derefter sluttedes Kongressen med et „Leve de skandinaviske Metalarbejders Enhed“.

N. Lundby, A. Johansen,
Ordstyrere.

G. Olsen, S. N. Graushund,
Sekretærer.

Maj. 8-Timers Arbejde.

„Deutsche Metallarbeiter-Zeitung“ indeholder en Artikel om 1ste Majdagen, hvis Indhold vi her gengiver. Det er ottende Gang, at Proletariatet i samtlige Lande, hvor Kulturen har trængt igennem, højtideligholder deres Majfest. Har Tanken om denne Fest siden Pariser Kongressen 1889 vundet mere og mere Indpas i proletariske Kredse, saa er i de borgerlige Kredse Ophidselsen og Frygten for en Omvæltning paa den 1ste Maj svunden betydeligt ind. Ganske vist vedvarer fra denne Side endnu Modstanden mod 1ste Majfesten, men de forsøger nu at fremstille den som betydningsløs, og som en Fiasko for Lederne, fordi at ikke alle Arbejdere har standset Arbejdet den 1ste Maj. Dette har selvfølgelig ingen af os ventet eller kunnet vente, da endnu en stor Del af Masserne lever under Dumhedens — den Fjende som vi hader mest — Tegn, og blottet for enhver Deltagelse. Det som vi imidlertid ventede, og som ogsaa er indtruffen, er at Tilhængerne og Deltagerne i 1ste Majfesten Aar for Aar formeres samtidig med Arbejderbevægelsens almindelige Fremadskridende. Desværre gives der ingen fuldstændig Statistik over denne Deltagelse i det store og hele. Kun for Berlins Vedkommende har Fagorganisations Kommissionen der leveret en Statistisk Oversigt. Ifølge denne var Antallet paa dem som besøgte Møderne i Berlin om Formiddagen den 1ste Maj, altsaa dem som standsede Arbejdet for hele Dagen bestandigt stigende. I 1894 var der 12,000, 1895 16,560 og i 1896 32,410 eller, hvis man for det sidste Aars Vedkommende vil fradrage dem som den Gang var strejkende er Antallet 27,000 Personer.

Som det er gaaet i Berlin, er det gaaet i alle andre Byer over hele Landet. Modstanderne kan ikke hindre Majtankens kraftige Marsch fremad.

Majtanken maa ogsaa stadigt vinde mere og mere Terrain, den maa bestandigt slaa dybere Rødder i det arbejdende Folks Hjerter, thi der bliver Aar for Aar udfoldet en kæmpemæssig

Virksomhed for dens Udbredelse. Den Majliteratur som udkommer i alle Kultursprog, bliver opdelt i mange Millioner Exemplarer. Dertil kommer, at det levende Ord som af Tusinder af Talere bliver udtalt for Millioner af Tilhører paa Møderne den 1ste Maj ligeledes virker herfor.

Hvori bestaar nu denne Majtanke? Først i Majfestens Enhed, som en Arbejdets Fest. Ligesom Millioner af Kristne ved Juletid samles hele Verden over i én Tanke, Tanken om Frelseren; saaledes er den 1ste Maj for Proletariatet, en Fest, som ikke er bunden til nogen Grændser, men heller ikke til nogen religiøs Overbevisning.

Den Tanke, som paa denne Dag forener det internationale Proletariat, er Stræben efter økonomisk, politisk og aandelig Frigørelse, det er Klassebevissthedens, Bevisstheden om fælles Lidelser og fælles Interesser, om at de alle hører sammen i en international Arme, en Nation af Undertrykkede. Denne Tanke skal ved hver Majfest fordybes og fæstnes, den skal bibringes dem som endnu staa ligegyldig og deltagelsesløs over for vor Sag, den skal skaffe os ny Kampfæller og udtynde Modstandernes Rækker. Den 1ste Maj er en international Demonstrationsdag for det oplyste Proletariat mod Kapitalismens Bestaaen og for Socialismens Virkeliggørelse. Og er det ikke opløftende paa denne Dag at vide, at den intelligenteste Del af Arbejderbefolkningen ikke blot i Europa, men ogsaa i Amerika, Australien og Afrika med os er forenede i Tanken om Socialismens Sejr. Da bliver det klart selv for den ringeste iblandt os, at han er noget i dette internationale Fællesskab, at han der udfylder sin Plads, da voxer Tilliden til egen Kraft, da voxer Modet og Tilliden til Sejr opfylder Brystet.

Ved Siden af at fremme vore almindelige Frihedsbestræbelser har Majfesten ogsaa til Formaal at fremme den nationale og internationale Arbejdsbeskyttelses Lovgivningen, i hvis Spidse staa 8-Timers Arbejdsdagen.

Kongressens Resultater.

De nye Love.

Det første, det største og det betydningsfuldeste Resultat af Kongressens Arbejde er uden Tvivl den med stor Begejstring vedtagne Forhøjelse af Kontingentet.

„Uden Mad og Drikke er Helten ingen Ting“ og Arbejderen heller ikke. Skal vi kunne fortsætte vort, til alles Vel, saa godt begyndte Arbejde i Organisationen, maa vi nødvendigvis have større Kapital at modsætte os Arbejdskøbernes Forfølgelser med. Og som det i Fortiden har vist sig, at de Ofre vi bragte for os selv og hinanden igennem Organisationen gav gode Renter, skal dette ogsaa i Fremtiden vise sig at holde Stik.

Der er absolut ingen Grund til at tvivle om Rigtigheden af denne Paastand.

Blot dette, at Understøttelsen under Arbejdsløshed forhøjes til en Krone pr. Dag, betyder en alvorlig Løftning af denne Gren af Forbundets gavnlige Virksomhed. Arbejdsløshedshjælpen er Arbejdskøberne en slem Torn i Øjet.

Under de Forhandlinger vi i den senere Tid har ført med Fabrikkerne, har disse Gang efter Gang besværet sig over denne Kasse. Det var en umoralsk Institution, forsikrede de, som de vilde lægge os stærkt paa Sinde at faa afskaffet. Ja, det kunde endda til Nød gaa, at Arbejderne havde en saadan Kasse at ty til, naar Arbejdskøberne af Mangel paa Arbejde afskedigede dem, det var jo rart, naar de paa den Maade kunde holde Liv i Reservearmen til de igen fik Brug for dens Arbejde og Udbytte, men at Arbejderne ogsaa kunde ty til denne Kasse, naar Opholdet paa d'Hr. Fabriker blev Arbejderne for broget, saa de selv gik derfra, det var for galt, det var umoralsk og fremavlede Dovenskab og urimelige Arbejdshold.

Den Stædighed vi hidtil har vist, i Retning af at bøje os for d'Hr.s Ønsker, naar disse gik i Retning af ogsaa at dominere i vore indre Forhold, agter vi imidlertid i Fremtiden at fortsætte med, vi laver vore Love selv og anvender vore Penge paa den Maade vi synes gavnligest for os og da Arbejdsløshedshjælpen har været gavnlig i den Form vi har haft den, beholder vi den, ja, vi gør mere end det, vi udvider den. Og den moralske Fordærvelse det afføder for vore Medlemmer, at de faar Mad, naar de ere sultne, skriver vi paa Kreditsiden, naar vi en Gang banker paa hos „St. Peder med Nøglerne“.

Ligesom vi har baaret os ad med Arbejdsløshedshjælpen har vi ogsaa handlet med Understøttelsen til vore Medlemmer under de sindsvage Anfald, Fabrikkerne periodisk lider af, naar de ønsker at være lidt i Ro for de larmende Maskiner i Værkstederne, vi har forhøjet den og Følgerne heraf gaar vi heller ikke til Side for, thi de vil kun give sig Udslag i en forøget Tilgang og et endnu større Sammenhold i vore Rækker.]

Endvidere har vi sluttet et ubrydeligt Baand med vore Klassebrødre paa den anden Side Øresund. Vi har virkegjort Skandinavismen. Den Broderskabside som det aandsforladte, rygradsløse Bourgousi lod ligge, fordi Jagten efter Guld tog hele Tilværelsen fangen hos dem. Og denne Sammenslutning af Skandinaviens Jernarbejdere betyder, at Fabrikkerne ikke kan faa svenske Proletarer, at udbytte, naar de danske ikke ere føjelige nok og fra Tyskland har de, efter for-gæves Forsøg, forlængst opgivet at hente Skruebrækkere. Saa har vi sluttelig forøget vort Forbunds Arbejdskraft, idet der er tilsat Hovedbestyrelsen en ny Mand, en Hovedkasserer.

Efter den stærke Udvikling Organisationen

har faaet, var det umuligt mere for en Mand at overkomme alt det Arbejde der følger med, at holde Sagen i den Gænge den skulde. Der er hundrede af Skrivelser af det mest forskelligartede Indhold at besvare, Maaned efter Maaned et stort Regnskabsapparat at holde i Gang, Fagbladet skal skrives, Møder afholdes og naar denne ene Mand saa Uge paa Uge, undertiden Maaneder i Træk skal være paa Rejser i Provinserne, saa gaar der let meget i Stykker og det kan der ikke taales.

Alt i alt har vi Grund til at være tilfreds med vor Kongres og dens Resultater. Derfor et Tak for hvad der er udrettet og saa fremad paany.

Kapitalisternes Ukas.

Foreningen af Fabrikker i Metalindustrien i Leipzig har udsendt følgende Bekendtgørelse:

1) Foreningen anser alle Arbejdskøbere for at være forpligtiget til, med Bestemt-hed og Strenghed, at skride ind mod de Arbejdere, som vil deltage i Arbejdshvilen den 1ste Maj.

2) Der paahviler enhver Arbejdskøber den Pligt, at afslaa eventuelle Ansøgninger om Frihed den 1ste Maj.

3) Mangler der 1ste Maj blot en eneste Arbejder, uden paavislig, retfærdig Grund, da skal denne strax afskediges.

4) Naar $\frac{2}{3}$ af Arbejderne mangler ved Arbejdet, da paahviler det Arbejdskøberen — efter egen Bedømmelse — at skride til endog fuldstændig Lukning af Bedriften.

5) Arbejdere, som ere afskedigede paa Grund af Arbejdsnægtelse den 1ste Maj, kan kun tages i Arbejde igen til lavere Løn, og kun af sin gamle Principal.

6) Arbejdere, som ere afskedigede paa Grund af Deltagelse i Majfesten, kunde i de følgende 6 Uger ikke optages paa noget andet Værksted i Distriktet.

Leipzig, den 15. April 1897.

Foreningen af Metalindustrielle i Distrikt Leipzig.

* * *

Dertil knytter vort tyske Broderorgan følgende:

Her fremtræder Kapitalisternes Højmod i sin sande Skikkelse. Denne Ukas, der gør det til en Pligt for alle Arbejdskøbere at optræde som angivet mod sine Arbejdere, indeholder just hvad Straffelovens § 153 tager Sigte paa. Lad os nu se om den offentlige Anklager vil træde op imod disse Lovens Overtrædere.

Indbydelse til Deltagelse i en Arbejderfest i Varde.

Undertegnede Repræsentanter for de under Fællesorganisationen indordnede Fag- og Arbejderforeninger indbyder herved ærede Fag- og Partifæller i Syd- og Vestjylland til at deltage i den store Arbejderfest, der afholdes i Varde Søndag den 20. Juni d. A. I Forbindelse med Festen vil der blive foranstaltet Fagmøder, hvorom Program senere vil fremkomme.

Varde, i April 1897.

Skomager J. Schou, Murer C. Petersen,
Formand. Sekretær.

Typograf L. Eickhardt,
Kasserer.

Arbdmd. J. P. Justesen. Murer L. Sørensen.
Børstenb. Pedersen. Skræder Christensen.

Smed Th. Jørgensen. Snedker Block.
Karetmager Gaegar. Bøcker Pahl.

Sadelm. C. Pedersen. Bager Poulsen.

Tømrer Moes. Rebsl. Lykke.
Maler Jensen.

Forskellige Meddelelser.

I næste Fagblad skal vi vise vore Læsere, hvordan det gaar til, naar Fabrikkanterne „handler ærligt“ med de Mænd og de Organisationer, med hvem de forhandler.

Smede og Maskinarbejdernes Forbund i København betalte for Marts af 2046 Medlemmer

Klejnsmedeforeningen af	233	do.
Grovsmedenes Fagforening af	375	do.
Kedelsmedeforeningen af	142	do.
Skibssmedeforeningen af	345	do.

Ialt 3041 Medlemmer

Ialt er der, for Provinserne med, betalt for 5121 Medlemmer.

Hvad mangler vi saa?

Rettelse.

I den udgivne Beretning og Statistik om Arbejdsforholdene er kommet til at staa, at Klejnsmedeforeningen havde 150 Medlemmer, skal være 205

Ligeledes er den gennemsnitlige Ugeførtjeneste for Arbejderne paa Hess Fabrik i Middelfart angivet til 14 Kr., skal være 21 Kr.

Understøttelsens Størrelse for Maj er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

En Maskinist

med Certifikat som *Maskinpasser* søges til 15. Maj af Skanderborg Dampbaads Aktieselskab. Man henvender sig i Skanderborg.

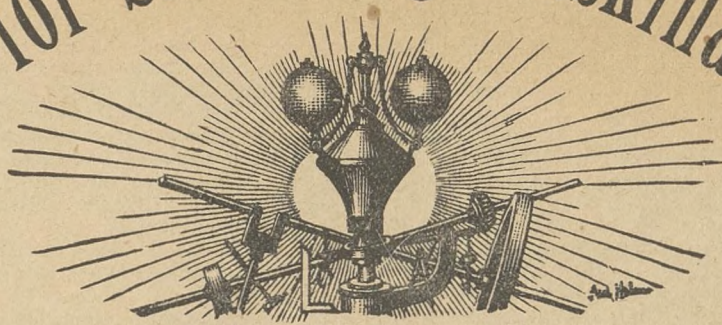
Rejse- og Understøttelseskassen.

Regnskab for April A delingerne.	Indbetalt.		Udbetalt.	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
S. og M. F. i København	982	08	96	60
Klejnsmedevendeforeningen	111	84	18	20
Grovsmedenes Fagforening	129	20	24	50
Kedelsmedeforeningen	68	16	35	70
Skibssmedeforeningen	165	60	14	70
Ordrup	3	84		
Ringsted	3	36	9	10
Esbjerg	36	00	34	30
Stubbekøbing mangler Marts				
Aalborg	42	24		
Randers	91	56	79	10
Ribe	4	20	9	10
Hjørring	7	56	5	60
Nykøbing F.	12	96	17	50
Stege	4	32	21	70
Nakskov	45	60	39	20
Nørre Sundby	12	99		
Nykøbing M. mangler Marts				
Skive	12	00	17	50
Odense	69	96	32	20
Vejle	21	60	39	20
Helsingør	119	52	23	10
Varde	8	16	16	80
Svendborg	33	60	33	60
Holbæk	6	84	9	80
Roskilde	13	56	18	90
Faaborg mangler Marts				
Næstved do.				
Vordingborg mangler Febr. og Marts				
Fredericia	6	72	26	60
Nykøbing S. mangler Marts		96		
Silkeborg	4	80	8	40
Herning	5	28	7	00
Horsens	76	80	25	90
Kolding	33	12	31	50
Thisted	3	72	14	70
Slagelse	20	64	13	30
Aarhus	132	00	104	30
Viborg	5	40	15	40
Præstø	5	28	9	10
Assens mangler Marts				
Maribo do.				
Frederikshavn do.				
Korsør	1	68	14	00
Middelfart	7	08	13	30
Hadsund-Mariager	6	24	4	20
Brønderslev	1	00		
Hillerød mangler Marts				
Sorø	3	36	11	90
Vejen	4	80		
Holstebro	5	16		
Haslev	3	34		
Indbetalt Kontingent hos Forretningsfører	15	94		
Udbetalt hos Forretningsfører			200	90
Ialt	2350	07	1096	90
Tilbagebetalt, uberettiget modtaget				
Understøttelse af Nr. 3136, Eis	6	30		
Modtaget Rejsehjælp, tilbagebetalt af Nr. 4725, Jensen	6	30		
Tilskud til Administrationen			20	00
Beholdning den 28. Februar 1897	16085	31		
— 31. Marts 1897			17331	08
Balance	18447	98	18497	98

Redigeret af H. P. Hansen.

Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 8.

Maj 1897

9. Aargang

Det er den Slags Folk vi forhandler med.

Vi fremsætter her Aftryk af en fortrolig Meddelelse, der den 30. Marts, Dagen efter Forligets Afslutning, af Provinsfabrikantforeningens Bestyrelse udsendtes til deres Medlemmer. Endvidere en Erklæring fra Formanden for „De samvirkende Fagforeninger“ i København, Hr. Folkethingsmand, Borgerrepræsentant J. Jensen, om, at alle de Udtalelser Jens Lange lægger ham i Munden ere urigtige og forvanskede. Sluttelig hidsætter vi en Udtalelse fra en af de Mænd, der hjalp de københavnske Fabrikanter udenom Lock-out'en, nemlig Hr. Boghandler, Borgerrepræsentant G. Philipsen. Sidstnævnte erklærer i sin Skrivelse til os, da han er gjort bekendt med Hr. Jens Langes Cirkulære, at vi maa bruge hans Udtalelse paa hvilken Maade vi selv finder for godt.

Meddelelse til Medlemmerne af
Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien
i Provinserne.

I Kontinuation af de til d'Hr. Medlemmer sendte Meddelelser om de her i København i forgangne Uge førte Forhandlinger, der som bekjendt endte med, at Hovedbestyrelsen for Smede- og Maskinarbejderforbundet fik sin med vore Bestyrelser truffne Afgjærelse underkjendt af Underafdelingerne i Provindserne, (dette er en af Jens Lange fremsat Usandhed. Red.) og Situationen da yderligere blev tilspidset, samt medførte, at den københavnske Fabrikantforening Lørdag Morgen opslog Bekjendtgjørelse om Lock-out paa sine Værksteder, skal vi, idet vi idag har kunnet give Bladene den glædelige Meddelelse, at Konflikten iaftes blev bilagt under fuldständig Opretholdelse af vor hidtidige Position, og alene ved Hjælp af en rent formel Indrømmelse, supplere denne Meddelelse med følgende:

Søndag Morgen blev vor Bestyrelse telegrafisk indkaldt til et Fællesmøde med den københavnske Forenings Bestyrelse, hvilket Møde afholdtes Natten mellem Søndag og Mandag.

Paa dette Møde blev det meddelt, at der fra ledende Mænd i Københavns Borgerrepræsentation var sket Henvendelse til os, — som Dagen efter vilde blive os tilstillet i en Skrivelse — om at bidrage vort til at afværge den Ulykke, som en almindelig Arbejdsstands-

ning Landet over vilde medføre for Alle, ved eventuelt at gøre den førømtalte rent formelle Indrømmelse. Skrivelsen som næste Dag fremkom — hoslægges.

Indrømmelsen gik ud paa, at vi skulde „suspenderes“, ikke nedtage de fælles Værkstedesregler et vist Tidsrum, og i dette Tidsrum give Arbejderne Løjlighed til at deltage i en Forhandling om Reglerne.

Vor Selvbestemmelsesret overfor dette Spørgsmaal blev, som det ogsaa fremgaar af Skrivelsen, ikke berørt ved denne Indrømmelse, idet Formanden for de samvirkende Fagforeninger, som paa Arbejdernes Vegne garanterede Forligets Overholdelse, afgav den Erklæring, at saafremt disse Forhandlinger om de fælles Værkstedesregler ikke førte til noget Resultat, beholdt vi ligefuldt vor Ret til at lade de hidtidige Regler gjælde. (Fremhævet af Red. Se ogsaa J. Jensens Erklæring. Red.)

Det første Forslag lød paa at Reglerne skulde suspenderes straks og indtil Dagen efter at Arbejdet var gjenoptaget. Vi forlangte imidlertid i Konsekvent af hele vor hidtidige Stilling, at Arbejdet skulde gjenoptages før Suspensionen fandt Sted, idet Arbejderne skulde gøre det første Skridt til Gjenoprettelse af normale Forhold. Dette blev ogsaa gennemført, og dermed er hele vort under Konflikts Forløb hævdede Standpunkt: „Arbejderne skal gaa i Arbejde før nogen- somhelst Forhandling atter indledes“ sejrrikt gennemført.

Løvrikt blev saa det af den københavnske og vor Fabrikantforening vedtagne Grundlag for Forholdenes Ordning, hvilket gjengives i hoslagte ovennævnte Skrivelse, vedtaget ordret.

Et af Punkterne i dette, Vedtagelsen af de københavnske Voldgiftsregler for vor Forening ogsaa, har særlig Betydning derved, at det umuliggjør lignende Konflikter som den aalborgske i Fremtiden, og er nyt Baand til yderligere Besøgning af den Alliance imellem vore Foreninger, som saa smukt har bestaaet sin Prøve under forløbne Konflikt.

Sluttelig skal vi endnu tilføje, at vor Bestyrelse aldeles af egen Tilskyndelse har gjort den fornævnte Indrømmelse med Hensyn til Suspensionen af Værkstedesreglerne til 1. Maj. Den københavnske Forening, som under de samlede Forhandlingers Gang stadig har fremhævet, at det for den først og fremmest gjaldt om at opretholde og styrke den imellem vore Foreninger indgaaede Alliance, erklærede ogsaa i dette Tilfælde, at den ikke vilde lægge nogetsomhelst Tryk paa vor Bestyrelse for at opnaa nogen Indrømmelse, men at den, hvilken Beslutning vi end tog, stod solidarisk med os til det yderste, og at vi kunde bestemme om Lock outen i København skulde træde i Kraft eller ikke.

Dette Ansvar turde vor Bestyrelse imidlertid ikke under de foreliggende Forhold paatage sig, idet vi jo ved det os forelagte Forlig faktisk havde opnaaet alt, hvad der under de foreliggende Forhold skulde opnaas, medens den Indrømmelse, som forlangtes af os, Suspensionen af Værkstedreglerne, medens Forhandlingerne staa paa, men efter at Arbejdet er gjenoptaget, i Virkeligheden var uden real Betydning.

Yderligere skal endnu bemærkes, at Formanden for de samvirkende Fagforeninger, Hr. Folkethingsmand Jensen uforbeholdent erklærede, at Afstemningen i Provindserne var en mislykket Action, som i høj Grad vanskeliggjorde Situationen, da de samvirkende Fagforeningers Bestyrelse efter denne ikke besad lovlige Midler — som det borgerlige Samfund i Form af Domstol og Politi — til at tvinge Arbejderne til Eftergivenhed, og at derfor et Indgreb udefra, som det der i Form af Skrivelsen fra Conferentsraad Hansen m. Fl. fremkom, var nødvendig for at bringe en Løsning tilveje.

Naar „Social Demokraten“ idag paastaar, at det Forlig, som opnaaedes igaa, er analogt med et af Hovedbestyrelsen i Onsdags tilbudt, er dette ikke Sandhed.

Hovedbestyrelsen forlangte i Onsdag, at Værkstedreglerne skulde nedtages strax, indtil Enighed om samme var opnaaet. (*Det var ogsaa det Provinsfabrikantforeningens Bestyrelse indgik paa, men de holdt det bare ikke, og vi vare fredsommelige nok til ikke at gøre Ophævelser derover, der kunde ødelægge Forhandlingerne.* Red.)

Vi indgik igaa kun paa at suspendere Reglerne et bestemt Tidsrum, efter at Arbejdet var gjenoptaget, og uden noget Forbindende om eventuel Enighed om samme.

Udgangen af denne Conflict er altsaa, at man vender tilbage til det Tidspunkt, da Affolkningen af Værkstederne i Aalborg fandt Sted, og vi have bevist Arbejderne, at de ikke have opnaaet noget som helst ved at aabne den skjulte Krig imod os, samt at den eneste Maade, de kunne komme os i Tale paa, er igjennem aaben og loyal Forhandling.

Bestyrelsen.

J. Jensens Svar herpaa.

Hr. H. P. Hansen
Formand for Dansk Smede- og
Maskinarbejder- Forbund.

I et fremsendt Cirkulære (Nr. 5) til Medlemmerne af Foreningen af Fabrikanter i Jærindustrien i Provindserne hedder det, at „Formanden for de samvirkende Fagforeninger, som paa Arbejdernes Vegne garanterede Forligets Overholdelse, afgav den Erklæring, at saafremt disse Forhandlinger om de fælles Værkstedregler ikke førte til noget Resultat, beholdt vi (Fabrikanterne) ligefuldt vor Ret til at lade de hidtidige Regler gælde“.

Paa det bestemte Spørgsmaal om jeg har afgivet en saadan Erklæring, skal jeg herved svare et ganske bestemt Nej. Jeg har under de Samtaler der førtes med Fabrikanternes Bestyrelse udtalt, at selvfølgelig havde disse formel Ret til at ophænge i deres Værksteder og Fabrikslokale hvad de fandt for godt, men naar saadanne Opslag kom til at berøre Arbejdernes Forhold, maatte disse ligesaa naturligt have Ret til at erklære, at de ikke vilde arbejde saalænge de skulde rette sig derefter.

Under Diskussionen om hvad der vilde ske den 1. Maj, hvis der ikke opnaaedes Overenskomst om de fælles Værkstedregler, har jeg udtalt, at saa stod begge Parter frit, men at Forudsætningerne for Forliget var, at der skulde opnaas Enighed, hvilket jeg for mit Vedkommende støttede paa den Omstændighed, at Fabrikanternes Repræsentanter lod forstaa, at de ikke vare utilbøjelige til at gaa ind paa Tanker i de da allerede af Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejder- Forbund stillede Ændringer, naar blot de kunde

faa den fornødne Tid til at forhandle herom, og som et passende Tidspunkt nævnede Fabrikanterne selv en Maaned.

Jeg skal samtidig udtale, at det er mig bekendt at de tre Mænd som fremsendte Mæglingforslaget gjorde dette under den udtalte Forudsætning, at der opnaaedes Enighed om et nyt Værkstedregulativ inden 1. Maj. Hvis dette ikke havde været Tilfælde, vilde det hele Forlig have været komplet latterligt, thi saa var det jo kun en Udsættelse af Kampen paa en Maaned, noget hverken jeg eller mine Kollager i Udvalget lige saa lidt som d'Hrr. der stillede Mæglingforslaget vilde have indladt os paa.

Det har ligeledes forbauset mig, at Fabrikanterne i deres Cirkulære synes at skælné mellem en „Suspension“ og en „Nedtagelse“ af de fælles Værkstedregler. Udtrykket „suspendere“ er blot bleven anvendt som et mildere Udtryk for *Nedtagelse*, men det var virkelig d'Hrr. Mægleres Mening at Værkstedreglerne skulde nedtages medens der forhandlede om deres Indhold, hvilket yderligere er bleven bekræftet ved en Samtale mellem d'Hrr. Philipsen og Hølweg og mig en Dagstid efter Forliget. Ligeledes finder jeg det i høj Grad illoyalt, at Fabrikanterne i deres Skrivelse river enkelte Sætninger ud af deres Forbindelse og lægger mig disse i Munden, som afgivne Erklæringer.

Jeg har ganske vist udtalt, at Afstemningen fra Provindserne var en Vanskelighed for at opnaa Forlig, men jeg føjede til, at Grunden til at Afstemningen mislykkedes var Fabrikanternes egen, idet disse ikke havde villet give den af Hovedbestyrelsen forlangte Frist.

Jeg har heller ikke erklæret, at der maatte en Skrivelse udefra, for at bringe Arbejderne til Eftergivenhed, jeg har forlangt, at Fabrikanterne skulde tage deres Fælles Værkstedregler ned i Provindserne, indtil der opnaaedes Overenskomst om deres Indhold, da Fabrikanterne ikke mente at kunne gøre dette i Henhold til tidligere Beslutninger foreslog jeg at lade en Voldgift afgøre dette Spørgsmaal. Saa var det at Tanken fremkom fra *Fabrikanterne*, om at disse hellere vilde bøje sig for en Henstilling udefra end for en Voldgift. Det erkendtes altsaa herigennem, at det var Fabrikanterne og ikke Arbejderne der skulde vise Eftergivenhed.

Jeg er under hele denne Sag gaet ud fra, at man forhandlede loyalt og uden Bagtanker fra begge Sider, og kan derfor kun beklage, at Fabrikanternes Bestyrelse i Redegørelsen til Medlemmerne har anslaaet en Tone, der ikke synes videre fredelig, og paa de af mig nævnte Punkter give faktisk urigtige Oplysninger.

J. Jensen.

G. Philipsens Erklæring.

Det er en meget uheldig Redegørelse Jens Lange har udsendt, jeg er Dem (H. P. Hansen) meget forbunden for at De ikke har fremsat den under Forhandlingerne (om Lønnen i Aalborg. Red.).

Gustav Philipsen.

Det afhænger nu af d'Hrr. Fabrikanters Optræden i de nærmeste Dage, om vi offentlig skal meddele hvordan det gik til, at faa Forliget i Stand.

Vi vil ogsaa vente med at fremsætte vore Kommentarer til Jens Langes Cirkulære, ud over det Par aldeles nødvendige vi gør her, indtil vi ser hvordan han skikker sig, men vi lover paa Forhaand, at skal vi til at analysere hans og Cirkulærets Indhold, da skal Fingrene ikke blive lagt imellem.

Red.

Giv Agt.

Til Medlemmer og Tillidsmænd.

Nedenstaaende Bøger, paa hvilke der alle er udbetalt Understøttelse i 1897 **indkaldes herved fra 15. Maj**, til Hovedkontoret, for at blive reviderede, da de have vist sig at være i Uoverensstemmelse med Afdelingskasserernes Opgivelser, ved Slutningen af forrige Aar.

Paa samtlige disse Bøger kan ikke modtages Kontingent eller udbetale Understøttelse, forinden de ere forsynede med en Paategning fra Hovedkontoret om, at de ere i Orden igen.

362 Lauritzen, 1631 R. Graae, 1668 Flemming, 1678 M. Mejer, 1693 M. Berntsen, 2236 Kristoffersen, 2500 Berthelsen, 2538 Nielsen, 2573 Christensen, 2597 Petersen, 2632 Larsen, 2668 Jensen, 2776 Nielsen, 2778 Andersen, 2840 Jensen, 2872 Simonsen, 3037 Mau, 3102 Jensen, 3128 Christensen, 3172 Nielsen, 3165 Rasmussen, 3182 Lodberg, 3203 Bekker, 3240 Jensen, 3253 Krogsgaard, 3258 Christensen, 3260 Bløcker, 3285 Lildballe, 3300 Laursen, 3312 Hansen, 3323 Schou, 3360 Rasmussen, 3385 Larsen, 3413 Madsen, 3464 Petersen, 3493 Halse, 3517, Poulsen, 3523 Andersen, 3657 Jensen, 3703 Jensen, 3741 Klock, 3787 Nielsen, 3828 Schmidt, 3829 Andersen, 3880 Rasmussen, 3900 Andersen, 3980 Iversen, 4015 Jensen, 4030 Larsen, 4171 Jakobsen, 4185 Hansen, 4211 Sørensen, 4234 Jensen, 4331 Sørensen, 4377 Nikolajsen, 4523 Jørgensen, 4569 O. Petersen, 4597 Thomsen, 4599 Hansen, 4610 Röhl, 4650 Sendahl, 4656 Vistoft, 4670 Sørensen, 4671 Mørck, 4763 Vørmer, 4743 Jørgensen, 4909 Sjøgren, 5081 Petersen, 5816 Pedersen, 5318 Pedersen, 5872 Jørgensen, 5921 Larsen, 5922 Johansen, 6029 Nielsen, 6030 Bøjsen, 6077 C. Petersen, 6082 Hopp, 6083 Jensen, 6126 Thorsen, 6225 Hansen, 6441 Petersen, 6531 Hendriksen, 6815 Thomsen, 7101 Christensen, 7622 Andersen, 7637 Fahrenholtz, 7647 Løvgren, 7820 Jensen.

Mere Aktieselskab.

Møller og Jochumsens Maskinfabrik i Horsens.

Tegningen af de 170,000 Kr. i 4½ pCt. Partialobligationer i Møller og Jochumsens Maskinfabrik, blev allerede sluttet samme Dags Eftermiddag, som den begyndte, da hele Beløbet ved denne Tid var tegnet.

Det vidner just ikke om, at Jærindustrien arbejder under meget daarligere Forhold, hvad Fabrikantenes ellers raaber op om.

De 10%, der nu og da kommer frem i Bladene, som de hungrige Aktionærer maa nøjes med, taler da ogsaa et andet Sprog.

Til Afdelingsstyrelser og Medlemmer.

Hovedkassereren Vald. Olsen har den 7. Maj tiltraadt sin Plads.

Alle Regnskabsanliggender samt Kontrollen med Medlemmernes Bøger er underlagt ham, hvorfor saavel Medlemmerne som Bestyrelserne i disse Anliggender, fra nu af henvises til ham.

Formanden (det skal ikke mere kaldes Forretningsfører), **H. P. Hansen**, besørger, som hidtil, alle Forbundets agitatoriske og organisatoriske Forretninger og redigerer Fagbladet.

Medlemmer og Bestyrelser bedes henvende sig til ham i alle de Anliggender, der som ovenfor anført, ikke er afgivet til Hovedkassereren.

Saasnart Arbejdsanvisningskontoret er oprettet, vil dettes Bestyrelse blive underlagt Vald. Olsen.

Adressen er saavel til Formand som Hovedkasserer den hidtidige, indtil anden Meddelelse fremkommer.

Hovedbestyrelsen,

Kontraktbundne og maanedslønnede Arbejdedes Adgang til at være Medlemmer af Forbundet.

I Henhold til Kongressens Beslutning meddeles herved, at fra 1. Juli 1897 kan Smede og Maskinarbejdere, der ved Kontrakt ere bundne til deres Arbejdskøbere, ikke være Medlemmer af vor Organisation.

De der nu har Kontrakt, maa derfor hurtigst mulig efter 15. Maj, opsige denne til Ophør.

Udløber Kontraktens Gyldighed ikke før efter 1. Juli kan Vedkommende dog vedblive at være Medlem, men ikke ud over 1. September, alt under Forbehold af, at Kontrakten er opsagt inden 1. Juni.

Et Medlem, der har opsagt sin Kontrakt og derpaa igen fornyer den, eller som indgaar paa ny Kontrakt, udelukkes øjeblikkelig af Forbundet ved en Bestyrelsesbeslutning i den Afdeling han tilhører. Meddelelse herom indsendes til Hovedbestyrelsen.

Maanedslønnede Smede eller Maskinarbejdere, det bliver nærmest Montører, kunne vedblive at være Medlemmer, naar de af deres Arbejdskøbere faar underskrevet en Erklæring, hvortil Formularen faas hos Afdelingsstyrelserne, der gaar ud paa, at de til enhver Tid, uden Opsigelse, kan hæve Forholdet og faa udbetalt deres Tilgodehavende. Enhver maanedslønnet Smed eller Maskinarbejder, der vil vedblive at tilhøre vor Organisation, maa inden 1. Juli aflevere en Erklæring, som ovenfor nævnt, til Styrelsen for den Afdeling han tilhører.

Erklæringen indsendes derpaa til Hovedbestyrelsen.

Maanedslønnede, der ikke afgiver en saadan Erklæring, bliver at udelukke fra 1. Juli 1897.

Hovedbestyrelsen,

Lønforhøjelser siden April.

Grovsmedene i Esbjerg. Mindste Timeløn 30 Øre. Det første Svendear dog kun 28 Øre. Hittidige Lønninger paa 28, 29 og 30 Øre fik desuden hver et Tillæg af 3 Øre pr. Time; 31 Øre og derover fik 2 Øre pr. Time.

Klejnsmedene i Odense omtrent som ovenstaaende.

Grovsmedene i Ringsted som Esbjerg, med Undertagelse af Tillægene. Det var før altsammen Kost og Logi.

Grovsmedene i Haslev fra 6 Kr., Kost og Logi eller 10 à 12 Kr. paa egen Kost til mindst 28 Øre og 10 Timer Arbejde. Arbejdstiden før ubegrænset.

Smedemester Mørck i Frederikshavn (Meddelelsen i forrige Fagblad hjalp) har forhøjet mindste Løn til 30 Øre og lavet en Mellemløn paa 33 Øre og højst 36 Øre.

Hos *Tuxen og Hammerich i Nakskov* har en mindre Forhøjelse fundet Sted, omtrent over alt.

Frichs Efterfølgere i Aarhus har forhøjet Lønnen for 19 Arbejdere med fra 1 til 2½ Øre pr. Time.

(Det hjalp maaske, at Hr. Vestesen var med at fastsætte Lønnen for de tre Aalborg Fabriker.)

Resultatet af Voldgiften om Lønningerne paa de tre Sabriker i Aalborg blev, at Arbejderne hos Buas fik 1½ Øre pr. Time; hos Schertiger og C. F. Sørensen fik de 3 Øre mere pr. Time.

Buas nedsatte i sidste Uge Lønnen fra 30 til 27 à 28 Øre pr. Time pr. Time for 7 Mand, der saa forlod Arbejdet. Disse 7 Mand var kommet der efter 1. April.

En af Arbejderne fra Aalborg, der havde faaet Arbejde hos Schmidt, Mygind og Hüttemeier i København, rejste tilbage til Aalborg med den Afskedsbemærkning: „Er alle Arbejdspladser i København saadanne Anstalter siger jeg Tak.“

Ophævet Blokade.

Blokaden hos Smedemester L. Olsen, Øresundsgade, København er hævet, da han har afskediget den Mand, Wulff, der blev Skruebrækker der i 1894.

Wulff søger for Tiden Arbejde i København og Omegn. Han er ca. 70" høj og svært bygget.

Strejker.

Paa Grund af Strejke frades Tilgang til følgende Steder:

A. Martin, Vissensgade, Svanberg, Nørregade og Petersen, Dæmningen i Vejle. Bjørn Aagaard i Thisted. J. Nielsen og L. Jensen i Ringsted.

Smedemester, Baron Eggers, St. Knudsvej, Borck, Artillerikasernen, Amager, Københavns Omnibuskompagni (de grønne Vogne), Vognfabrikant Nielsen, Vesterbrogade 71, Smedemester Sørensen, Godthaabsvej, alle i København.

Hos Krøkov, Vesterbrogade 64, maa ingen tage Arbejde sammen med den Svend, Jacobsen, der arbejder der.

Paa Grund af Underhandlinger, der mulig fører til partielle Strejker, frabedes al Tilgang til Slagelse og Odense.

I disse to Byer udbetales ikke Rejseunderstøttelse under disse Forhold.

† † † Døde

eller levende begravede paa følgende Kirkegaarde ere:

Carl Duckert, 18 Aar, født i København, hos Smed L. Henriksen, Kjærup pr. Ringsted.

P. Larsen, født 1850 i Nørhad pr, Thisted, hos Bjørn Aagaard, Thisted.

Thorvald Gjørstrup, født i Glumsø pr, Sorø, ca. 24 Aar, paa Maskinfabriken „Svendbor“.

Gammerath hos H. C. Petersen i Præstø

Endelig har vi nogle enkelte Personer hist og her, der mulig kun er skindøde, skulde de ikke *senest 1. Juli* vaagner op, skal vi meddele hvilken Gravskrift der passende kunde sættes over dem:

Fjellesen, født i Esbjerg, ca. 23 Aar, høj, sværlømmet, skævbenet, med Opstoppnæse, frækt og uforkammet Væsen, hos Smed Jens Østergaard, Vognsbøl pr. Esbjerg.

Christen Eriksen Christensen, født 1870 i Bordum pr. Thisted, ca. 68" høj, lyst Haar og lille Overskæg. Har arbejdet paa Sølgades Sporvej.

H. P. A. Andersen, født 1873 i Nakskov, 66" høj, mørkebløndt Haar og lille Overskæg, hellig.

Begge har været Medlemmer Nu frister de Tilværelsen hos den blokerede Vognfabrikant Nielsen. Vesterbrogade 71, København, men han gaar rimeligvis fallit en Gang, saa har vi dem.

Søren Nielsen i Odense har sendt os et Par Breve, hvori han mellem alle Truslerne meddeler, at han kun „stod ½ Dag“.

Vi skynder os derfor at meddele, at „saa stod altsaa *Søren Nielsen*“, der var Odense Afdelings Delegerede paa vor Kongres i 1889, og senere ligeledes som Delegeret har repræsenteret Socialdemokratiet i Odense paa Partikongresserne, men i lange Tider ikke har været Medlem af vort Forbund og vistnok raadet enkelte vaklende Sjæle til heller ikke at være det, „kun ½ Dag“.

Efterlyste Personer.

Medlem Nr. 7704, Sophus Petersen, født i Odense den 19. December 1875, forsvandt fra Randers 2. Paaske-dag. Samtidig med ham forsvandt 67 Kr. af „De samvirkende Fagforeninger“s Kasse, der beroede hos et af vore Medlemmer, hos hvem S. P. boede. Han efterlyses af Politiet; Medlemmer der antræffer ham bedes lade ham anholde.

H. Jensen,
Formand i Randers.

Axel Christoffersen er rejst herfra Byen, samtidig med, at han pantsatte sin Medlemsbog til Værten paa Svendehjemmet, hvøm han skylder 30 Kr. Ingen Afdeling bør optage ham.

Vogelsang
Kasserer i Vejle.

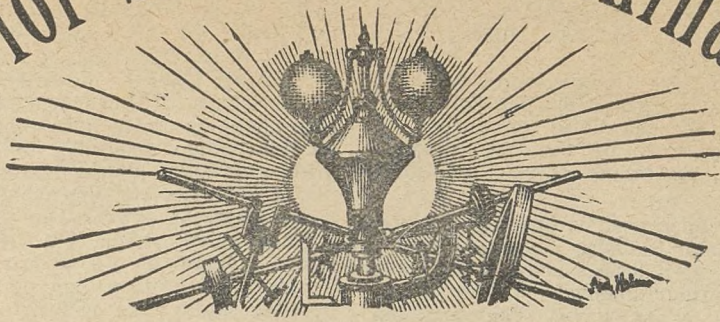
Medlem Nr. 6082, *Erits Christian Hopp*, bedes opgive sin Adresse til Kassereren for Silkeborg Afdeling under Adr. A. Steffensen, Nygade 33.

Understøttelsens Størrelse for Juni er fastsat til 70 Øre pr. Dag.

Redigeret af *H. P. Hansen.*

Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 9.

Juni 1897

9. Aargang

2 Gange Lock-out i 3 Maaneder.

Kan vi saa forlange mere? Kan vi faa bedre Bevis for, hvilke Hensigter Fabrikterne har? Kan der tænkes nogen anden Maade, hvorpaa Kapitalisterne i et saa kort Spand af Tid er i Stand til at revolutionere Arbejdernes Anskuelse om Samfundsforhold? Vi kan dristigt svare „Nej“ til alle tre Spørgemaal.

Fabrikanternes Hensigter med Lock-out'en træder klart og utvetydigt frem.

De vil ved et Generalslag forsøge om det kan lykkes dem at jage en Pæl igennem alt det „Fagforingsvæsen“, som de kalder det.

Men vi, der har lært hvor nødvendigt det er for os at have en Organisation at støtte os til, vil med lige saa stor Energi, som Fabrikterne lægger i deres Arbejde for at ødelægge den, lægge alle vore Kræfter ind paa at opretholde den. Men ikke alene det vil vi; vi vil ogsaa igennem den Modgang og de Kampe Fabrikterne smider os ud i, vokse os stærkere end vi nogensinde før har været.

Den Sympati, vore andre organiserede Standsfæller viser os, giver os Vished for, at vi skal gaa sejrige ud af Lock-out'en. Alt hvad der er retfærdigt i sin Tænkemaade staar paa vor Side.

Om Aarsagerne til denne Lock-out'ens Oprindelse har der i Dagspressen været skrevet saa meget, at en Gentagelse af det her kun vilde virke trættende. Naar vi en Gang ere færdige med Lock-out'en skal vi give en samlet Fremstilling af dens Aarsager og Udvikling.

Vi fremsætter her et Svar, der af vor Aalborg Afdelings Bestyrelse er givet Aalborg Fabrikterne paa nogle af dem forfattede Skrivelser i „Aalborg Stiftstidende“.

Vi føler os overbeviste om, at saadan som Aalborg Afdelings Bestyrelse ser paa Sagen, ere Anskuelserne ude omkring overalt blandt vore Medlemmer og andre rettænkende Mennesker:

„Naar derimod d'Hrr. Fabrikter i enkelte af deres Udtalelser søge at gaa ind paa Sagens Kærnepunkter, ville vi ikke undlade at sætte vor Anskuelse mod d'Hrr.s. Ved Kærnepunkterne forstaa vi Værkstedetsreglerne, de i disse indeholdte Arbejdssedler og endelig som Hovedspørgsmaal Lønnen.

Naar d'Hrr. søge gennem deres Argumentation at fastslaa, at Fabrikterne have Ret til paa deres Værksteder at ophænge Værkstedetsregler, gældende for Arbejderne, uden at disse ere vedtagne gennem Forhandling med Arbejdernes Organisation, saa have de kun denne Ret i Kraft af den økonomiske Magtstilling som d'Hrr. sidde inde med, og naar de gøre det i Kraft af denne Magt, saa ignorere de derved Arbejdernes Organisation — eller med andre Ord: de betragte ikke Arbejderne som fri Personer, men kun som Lønslaver, hvem de kunne behandle efter Forgødtbefindende.

Med Hensyn til de berøgtede Arbejdssedler, som d'Hrr. Fabrikter holde saa stærk paa at indføre, skulle vi i Modsætning til d'Hrr. udtale vor Mening angaaende dette Punkt.

Fabrikantforeningen indfører og bruger over hele Landet et Afskedsbevis, som er saa nøjagtig ens hos alle Fabrikter (det er jo nemlig en trykt Blanket til Udfyldning), at den allermindste Afgivelse fra den gængse Form ved den skriftlige Udfyldning kan være tilstrækkeligt til at stemple en Arbejder som „misslielig“ og — da det fordres, at et saadant Afskedsbevis skal fremvises, inden Vedkommende antages i Arbejde — altsaa umuliggøre en Mand, som er bleven velsignet med et saadant Papir, at faa Arbejde i Eftertiden.

Nu skal hermed ikke være sagt, at vi just tiltro d'Hrr. saa slette Hensigter, men hvorfor i al Verden da rejse et saadant Stridsspørgsmaal, som d'Hrr. jo ingen som helst Fordel kunne have af? Hvorfor ikke som hidtil bruge den gamle Methode, at hver Arbejdskøber selv affatter sit Afskedsbevis — eller endnu bedre: helt lade det bortfalde, da de Garantier for Dygtighed, Orden osv., som attesteres gennem Arbejdssedlen, just ikke al Tid ere at stole paa; det maa d'Hrr. vist indrømme, at de saa ofte have erfaret.

Naar altsaa Fabrikterne desuagtet fastholde disse Arbejdssedler, saa se vi ikke rettere, end at enten maa dette være af et eget Stivsind eller ogsaa af den Grund, at de med disse ville skade os Arbejdere.

Naar endelig Fabrikantforeningen for at opgve Arbejdssedlerne fordrer, at vi da skulle forandre en Passus i vore Love (angaende Understøttelse af Arbejdsløse; nu understøttes alle dertil berettigede Medlemmer, naar de intet Arbejde have; Fabrikterne forlange: at kun saadanne maa understøttes, som er bleven arbejdsløse, o: dem, som d'Hrr. Fabrikter afskedige; altsaa: naar en Mand er misfornøjet med Løn eller Arbejdsforhold, kan han ikke faa Understøttelse, uden at han kan faa Fabrikanten til at afskedige sig), saa se vi heri et temmeligt stærkt Indgreb i vore Rettig-

heder. Hvad mon Fabrikkerne vilde sige, hvis vi vilde begynde paa at foreskrive dem, hvorledes deres Love skulde se ud, endskønt d'Hrr.s Organisation nok kunde trænge til at tage os til Eksempel paa Sammenhold; vi behøver saamænd hverken Mulkt eller Veksler for at holde sammen.

Men Hovedspørgsmaalet i denne som i de fleste faglige Kampe er dog Lønsørgsmaalet; paa dette kom Lock-out'en i Foraaret, og paa dette er Striden jo faktisk ogsaa rejst denne Gang, og paa dette Spørgsmaal er det nu ogsaa, at Fabrikkerne ere mest umedgørlige.

De herværende Fabrikker kunne da ej heller rose sig af deres humane Sindelag i denne Retning, de have saamænd trolig gjort deres bedste for at holde Lønnen nede. Og Forhandlingslivet er det ogsaa Synd at beskyldte dem for at have. Fagforeningen har Gang paa Gang henvendt sig til d'Hrr. for ved en saglig Forhandling at komme overens om Løn og Arbejdsforhold, men mange Gange have d'Hrr. end ikke værdiget os et Svar.

Nu i Sommer naaede vi dog saa vidt, men da kunde d'Hrr. Aalborgfabrikker ikke forhandle med os; de havde forskrevet sig til Fabrikantforeningen, og da det saa lykkedes at faa en Forhandling med denne, saa kunde d'Hrr. Jens Lange og Vestesen ikke tvinge de herværende Fabrikker til at give et Tillæg saa stort, at det betød saa meget, at det var antageligt, skønt Gud skal vide, at vore Fordringer ikke vare uoverkommelige for d'Hrr., og endelig til de Smuler, som den Gang bleve os tilkastede, hængtes et Værkstedtsreglement, som var endnu værre, end det vi nu ere saa uenige om — paa denne Maade blev det altsaa gjort helt uantageligt for os.

Men én Ting kunde d'Hrr. Bestyrelsesmedlemmer for Fabrikantforeningen sige os, og det var, at hvis vi lod det komme til Strejke, saa vilde det faa alvorlige Følger for Forbundet. Den knyttede Lock-out-Næve holdtes for Næsen af os.

Da Hovedbestyrelsen den Gang ikke fandt det raadelig at udsætte vore Kammerater Landet over for en eventuel Arbejdsstandsning, og vi endnu den Gang ikke troede, at Fabrikkerne vare saa krigslystne, som de senere viste sig at være, besluttedes det ikke foreløbig at gribe til Strejke. At Arbejderne senere paa de interesserede Værksteder bleve kede af at arbejde for den hidtilværende Løn og foretrak at søge sig anden Beskæftigelse og indtil den Tid at leve paa deres Understøttelse som arbejdsløse, hverken kunde eller vilde vi forhindre.

Vi bleve da fra Fabrikantforeningen paatvungne baade Værkstedtsregler og Lock-out, men saa snart som denne bød os en Smule Garantier baade angaaende Lønnen og Værkstedtsreglerne, bøjede vi os loyalt og sluttede Striden, saa det kan dog vel ikke paastaas, at vi viste os umedgørlige.

Naar det nu denne Gang paastaas fra Fabrikkerne, at det er Arbejderne, som have brudt Forliget ved at forlange en Lønforhøjelse i Odense og Slagelse, saa se vi ikke rettere paa de saa meget af Fabrikkerne omtalte Voldgiftsregler, end at disse ere bestemte til at virke, naar en af Parterne, enten Forbundet eller Fabrikkerne, føler sig forurettet, da kunne disse af den Part, som mener sig forurettet, bringes til Anvendelse for at undgaa de unødvendige store Lønkampe, som jo skader begge Parter i højeste Grad, og som alle ere enige om at beklage.

Men Fabrikkerne brugte derimod straks det mest brutale Middel, nemlig Lock-out, for derved at bringe Arbejderne til at underkaste sig, og d'Hrr. gøre dog sikkert Paastand paa at sidde inde med baade Intelligens og Dannelses og vilde vist se surt til, om vi vilde stemple dem som Slagsbrødre eller Bøllenaturer.

Med Hensyn til vore Fordringer om Lønnens Størrelse, saa er det, vi forlange, kun det allernødvendigste for at føre et, om end tarveligt saa dog et nogen-

lunde sorgfrit Liv, naar vi have Arbejde og Fortjeneste. Fordringen er 35 Øre pr. Arbejdstime, altsaa en ugenlig Løn af 21 Kr. Naar man saa regner Husleje, ca. 150 Kr. aarlig for en 2 Værelses Lejlighed, er ca. 3 Kr. ugenlig, Føden til en Familie paa 4 a 5 Personer koster mindst 10 a 12 Kr. ugenlig, saa er der ca. 6 Kr. ugenlig til Skotøj, Klæder, Ildebrændsel, Belysning, Bøger, Undervisning til Børnene, Læge, Medicin, Foreningskontingent og andre Behøveligheder, som af alle anses for nødvendige, endogsaa for Arbejdere, saa vore Fordringer til Livet kunne ikke anses for overdrevne.

Vi tro nu kortelig at have belyst Sagen saa tilstrækkeligt, at enhver kan danne sig en uheldet Dom om den store Strid; men hvis Fabrikkerne tro at kunne tvinge os til at give Afkald paa at faa Indflydelse paa hvilken Løn og hvilke Arbejdsforhold, vi herefter skulle virke og leve under, saa tro vi, at d'Hrr. have forregnet sig.

Vi er ikke til Sinds at give vor Medbestemmelsesret bort, før Nøden tvinger os dertil, men ville holde trofast sammen, indtil de indrømme os vor Ret."

De af Fabrikkerne lukkede Fabriker.

I København:

Nørrebro.

Schmidt, Mygind og Hüttemeier	Nørrebrogade
Koefoed og Hauberg	{ Tagensvej { Meinungsgade
Anker Heegaard	Blaagaardsgade
Hornum og Co.	Nørrebrostræde
Petersen og Christensen	Blegdamsvej
Nielsen og Winther	Blegdamsvej
Bonnesen og Daustrup	Stefansgade
Brødrene Hintze	Bragesgade
Jul. Brun	Hejmdalsgade
Ludvigsen og Herman	Nørrebrogade
Wendt	Istedgade
Vinberg	Saxogade
Hellerung	Vestervoldgade

Vesterbro.

Borch og Henriksen	Vesterbrogade 95
Eickhoff	Vesterbrogade 97
Dreyer	Vesterbrogade 151
Fabriken „Svanholm“	Gl. Kongevej
Riedel og Lindegaard	Kingosgade
Marstrand og Helweg	Vester Fælledvej
Tuxen og Hammerich	Vester Fælledvej

Frederiksberg.

Frederiksberg Jærnstøberi	Falkoneralleen
Fabriken „Godthaab“	Godthaabsvejen

Christianshavn.

Løwener	Søndervoldstræde
Mogensen	Sofiegade

Østerbro.

Holm og Jensen	Nygaardsvej
----------------	-------------

Frihavnen.

Drost

I Provinserne:

Sjælland.

Roskilde	Maglekilde Maskinfabrik
Præstø	H. C. Petersens Jærnstøberi
Næstved	Hermansens Jærnstøberi
Slagelse	Rasmussens Jærnstøberi
Holbæk	Frandsens Jærnstøberi

Korsør	Petersens Jærnstøberi Andersens Maskinfabrik Korsør Jærnstøberi
Nakskov	Lolland. Tuxen og Hammerichs Fabrik
Odense	Fyen. Nørrebros Jærnstøberi Frederiksbroens Jærnstøberi Allerups Efterfølgers Jærnstøberi Maskinfabriken „Phønix“
Svendborg	Maskinfabriken „Svendborg“ L. Langes Jærnstøberi
Aalborg	Jylland. De Smithske Støberier P. J. Buaas C. F. Sørensen V. Schertiger Mortensen og Galster
Nørre Sundby Nykøbing paa Mors Frederikshavn Randers	Mortensen og Galster N. A. Kristensen og Co. Houmøller „Strømmen“ Bugtrup Smidth
Horsens	Møller og Jochumsen Filiat Konstantin Hansen og Schrøder
Aarhus	H. P. Jensen Caroc og Leth Chr. Christensens Enke Sabro og Co. Andersen E. Nielsen Wied og Vestesen, Frichs Eftf. Cyklefabriken „Dania“ Bircks Jærnstøberi
Varde Esbjerg Kolding Hjørring	Jensen og Olsen Konstantin Hansen og Schrøder Heidemann T. C. Nielsen
Viborg	Bræms Snevogt.

Stor Sympati for os.

(Af „Deutsche Metallarb. Zeitung“ for 24 Juni 1897.)

Som det af forrige Numer af „D. M.-Ztg.“ er Medlemmerne bekendt, har de forenede Mestere og Fabrikanter i Danmark foretaget en Kæmpe-Lock-out mod vore derværende organiserede Kolleger, ved med ganske kort Varsel at udelukke alle i Jærnindustrien beskæftigede Arbejdere. Derved er 6000 Metalarbejdere bleven brødløse og prisgivet Elendigheden, og det kun med det Formaal, at ødelægge Arbejdernes Organisation. Endskønt Organisationen „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund“, mod hvilket dette Slag er rettet, er en i høj Grad modstandsdygtig Organisation, saa er det dem dog ikke muligt nu selv at føre den dem paa en saa brutal Maade paatvungne Kamp til et godt Resultat. Det paahviler derfor det „Tyske Metalarbejder-Forbund“ at understøtte dem efter bedste Evne i denne Kamp.

I Henhold til Nødvendigheden heraf har Bestyrelsen paa dens sidste Møde skænket et betydeligt Beløb til de danske Kolleger og besluttet den videre Understøttelse ved en, gennem alle Forvaltningssteder, hurtigst mulig foretagen Indsamling. Til dette Formaal vil der blive tilstillet Bestyrelserne Bidragslister og anmoder vi dem om straks at sætte dem i Omløb og de indkomne Penge uden Ophold indsendt til Hovedkassereren, Th. Werner.

Kolleger! Gør Eders bedste, giv hurtigt Eders Skærv, og lad enhver gøre vore haardt betrængte, danske Kollegers Sag til sin.

Endvidere gør vi dem bekendt med, at under Lock-out'en bliver Lovenes § 5, 2. Stykke, udenvidere bragt i Anvendelse paa de fra Danmark tilrejsende Kolleger, der paaviser, at de hører til de Udelukkede; at altsaa enhver, uden Hensyn til hvorlænge han har været Medlem, kan hæve sine Rejsepenge. Ligeledes er det undtagelsesvis tilladt, da Tilgangen af Rejsende til Grænsebyerne vil blive stor, at udbetale Rejsepengene paa de danske Bøger og først paa et senere Sted ombytte disse.

Naar Hr. Jens Lange er „dannet“.

Hr. Jens Lange vil gerne have Ord for at være „en dannet Mand“ og for at have set sig om i Verden. Naar det er muligt, ynder han at sige: „Da jeg arbejdede som Maskinarbejder i England“ eller „Jeg saa paa mine Rejser i Tyskland, hvordan man arbejdede der“.

„Formernes Fagblad“ oplyser for nylig, at Hr. Jens Lange ikke har undset sig ved at udslynge den Beskyldning mod en i alle Henseender pletfri Mand, at han maatte afskedige ham for „Druk“. Manden havde den Fejl, at være Formand for Formernes Fagforening og var saa ædruelig og agtet, at Jens Lange intet kan gøre ham,

Ved Forhandlingerne i København, den 24 Juni, insulterede han H. P. Hansen paa en saadan Maade, at han først blev kaldt til Orden af den københavnske Fabrikantforenings Formand, Hr. Helweg, der ledede Mødet, og derpaa maatte tage imod en alvorlig Tilrettevisning baade af H. P. Hansen og Folkethingsmand J. Jensen, hvorefter han saa sig nødsaget til, at tage sine Udtalelser mod H. P. Hansen tilbage og gøre ham og Forsamlingen en Undskyldning. Men han gjorde det, sagde han, fordi han var „en dannet Mand“.

Det er ret betegnende for hele Situationen, at det er den „dannede“ Mand, Jens Lange, der forløber sig og den „udannede“ Mand, H. P. Hansen, der behersker sig.

Ved Forhandlingerne i Marts Maaned var det Hr. Direktør, Cand. phil. Hauberg, der insulterede Arbejdernes Hovedbestyrelse, endogsaa saa groft, at de forlod Mødet uden at svare. Og saa paastaas det endda, det er Arbejdernes „Ledelse“, der er gal og Aarsag til alle Stridighederne.

Smedeka'l og Universalgeni.

I „Berlingske Tidende“ fandtes nylig følgende Avertissement:

„En ung, rask Karl, fri for Militærtjeneste, med en bestemt og energisk Optræden, vant til Orden og Akkuratesse og som regner og skriver godt, søger sig en fast Plads til Maj eller senere paa et Kontor som Bud eller Karl paa en Lagerplads eller en Fabriksvirksomhed. Den Søgende er godt kjendt i Byen, Jernbanen, Dampskib, Toldbod, Kleinsmedie-, Cykle-, Vand-, Gas- og tildels Maskinarbejde. Gode Anbefalinger kan præstøres, saavel fra tidligere som nuværende Plads. Billet, mrk. 702, modtager dette Blads Kontor i 2 Dage.“

Vogn- og Beslagsmedemesterforeningen i København, der synes at have Vanskelighed ved at finde en „dygtig og energisk“ Formand, skulde vel ikke her kunne finde den rette?

Forhandlingerne bristede.

Efter en Konferencé mellem „Udvalget for de samvirkende Fagforeninger“ i København og Fabrikantforeningerne for København og Provinserne, der fandt Sted Onsdag den 23. Juni, samledes fornævnte „Udvalg“ samt Hovedbestyrelsen for vort Forbund med Fabrikantforeningernes Bestyrelser Torsdag den 24. Juni til en Forhandling om Konfliktpunkterne.

Forhandlingerne fortsattes derpaa den 28., 29. og 30. Juni, nogle Dage med flere Møder paa en Dag, men liget meget hjælp det. Og hvorfor! Mon fordi Forbundets Hovedbestyrelse var umedgørlig? Nej langt fra. Vi ere ikke sikre paa, at vore Medlemmer vilde vist sig meget glade for det Forlig vi havde faaet, selv om alt hvad vi forlangte var blevet os indrømmet.

Det vil altsaa sige, at vi vare langt ned mod vore Fordringer, dog ikke længere, end at vi havde den Overbevisning, at paa det Forlig kunde der være skabt en varig Fred. Men Fabrikterne vilde det anderledes.

Det er ogsaa nok mere end Mundsvejr, naar de menige Fabrikter fortæller, at det det kommer an paa her, det er, at give de fordringsfulde Fagforeninger en saadan Lussing, at de i lang Tid vare „Rekonvalescenter“. Hr. Fabrikant *Eickhoff* bekræftede det ved Mødet, den 29. Juni, da han sagde: „Selv de Fabrikter, der staar paa Fallitens Rand, siger: hellere slaaes end taale disse Fagforeningers Fordringer“.

Ja, mere Bekræftelse behøves ikke paa, at Fabrikterne vilde Organisationerne til Livs.

Og hvad har Arbejdernes Organisationer saa forbrudt?

Ja, de har hævet Lønnen og gjort Arbejderne til frie Mænd, der stillede Fordringer om, at vilde være med at bestemme hvordan Løn og Værkstedsregulativer skulde være.

Det maatte de ikke; det bragte Fabrikterne til Fallitens Rand. (Tænk paa alle de mange Aktieselskaber, der giver 10% Udbytte og *Eickhoff* og mange flere, der ere blevne Halv- og Helmillionærer og døm saa om vore opskruede Fordringer.)

Arbejdere, Kammerater, Kampen fortsættes! Gør Eders Pligt mod Eder selv, Eders Familie og Eders Organisation. Staa ubrydelig sluttede sammen og lad Løsenet være: Selv om vi efter 6 Maaneders Kamp skal gaa slagne ind paa Fabrikkerne, vor Frihed, vort Sammenhold og vor Evne til at hævne os igen, ved at rejse en Organisation, kraftigere end nogen Sinde, skal de ikke kunne fratage os.

Giv Agt.

Ethvert Medlem, der rejser til Udlandet, maa forinden Afrejsen henvende sig til Afdelingens Kasserer og faa udstedt en **Afmeldelsesblanket**, som viser hvor lang Tid Vedkommende har betalt i Aarets Løb, hvormegen Understøttelse han har erholdt osv.

Denne Afmeldelsesblanket maa opbevares af Medlemmet til han kommer tilbage fra Udlandet. I modsat Fald vil han være at indmelde som nyt Medlem.

Hovedkassereren.

Forskellige Meddelelser.

Paa dertil givne Anledning gøres bekendt, at man ikke har fundet Anledning til at forbyde Kedelsmedene hos Burmeister og Wain, at gøre de Kedler færdige, som nævnte Firma, ved Lock-out'ens Udbrud, tog fra Firmaet Schmidt, Mygind og Hüttemeier, da Kedlerne vare Burmeister og Wains.

Hovedbestyrelsen.

Formanden for Holstebro Afdeling (sammes Repræsentant ved sidste Kongres), *Marius Jensen*, født den 23. September 1864 i Støvring pr. Randers, indmeldt den 12. Oktober 1896 i Holstebro, er forsvundet derfra, med saa lang Restance, at han ikke var Medlem, tillige har han glemt at betale de laante Penge tilbage og har naturligvis ikke meldt sig fra Afdelingen. Han har Medlemsbog Nr. 6927, er ca. 63" høj, middelbygget, mørkt Haar, intet Skæg. Han er Grovsmed.

Medlem af Afdelingen i Frederikshavn, Nr. 7299, *L. Jensen*, er afrejst til Norge uden at have afmeldt sig og uden at have klaret sine Forpligtelser.

Medlem af samme Afdeling, Nr. 5030, *E. Petersen* er ligeledes afrejst uden at have klaret hvad han skal.

Medlemmerne Nr. 5220, *E. Olsen*, Nr. 6794, *Jørgen Olsen* og Nr. 7487, *A. O. Petersen* har tabt deres Bog, som herved efterlyses.

Der maa ikke udbetales Understøttelse paa dem, men de maa straks indsendes til Hovedkontoret.

Onsdag den 23. Juni afsendtes fra mig til samtlige Afdelinger af Forbundet Brev indeholdende:

De nye Bogmærker, et nyt Stempel til at overstemple Mærkerne med, efter at de er klæbede i Medlemsbøgerne, samt en Rekvisitionsbog til Mærker fra Hovedkontoret og som tillige skal bruges ved Indsendelsen af Kontingent.

Dersom der maatte være Afdelinger, det saaledes afsendte ikke er kommet i Hænde, bedes det straks meddelt mig.

Hovedkassereren.

Medlemmer, der er slettet fordi de har nægtet at betale de paalignede 3 Kr. til Lock-out'en.

Det skal ikke blive glemt, naar de kommer igen.

Stege.

Hans Peter Jensen, født den 16. Oktober 1877 i Magleby ved Stege, arbejder hos Smedemester Thomsen Ved Forbundets Hjælp fik han, 1 Maaned før Lock-out'en, sin Løn hævet fra 5 Kr. Kost og Logi til 30 Øre i Timen.

Chr. Emanuel Poulsen og Broderen *Carl Poulsen*, begge arbejder paa Sukkerfabriken i Stege.

Peder Andersen, arbejder ligeledes paa Sukkerfabriken.

Paa Jærnstøberiet i Holstebro.

O. Jensen, *H. Lauritsen*, *V. Skjoldborg* (har været i Fagforeningen), *K. Kjældal* (do.).

Hos *F. L. Hansen*.

P. Krestensen (har været i Fagforeningen). *N. K. Krestensen* (do.) Den sidste af disse har oppebaaret Strejkeunderstøttelse fra Forbundet fra Juni 1896 til Marts 1897.

Hos *Meedom* i Holstebro har disse nægtet at betale:

Jeppe Jepsen, *Edvard Jepsen*, *Otto Jepsen*, *Hans Jensen*, *Erik Jensen*, *Jens Jensen* (har været i Fagforeningen), *Thomas Eriksen* (do.), *Niels Christensen*, *Magnus Jørgensen* og *Laurits Nielsen*.

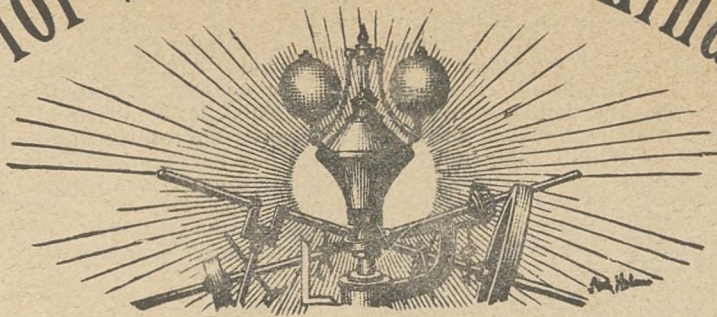
Vi har nogle enkelte „Kolleger“ andre Steder, som skal blive forevist næste Gang.

Understøttelsens Størrelse for Juli og fremdeles er 1 Kr. pr. Dag.

Redigeret af *H. P. Hansen*.

Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 10.

Juli 1897

9. Aargang

Understøttelse til Arbejdsløse.

(Uddrag af en Debat i de tyske Fagforeninger.)

(Fortsat fra Marts Fagblad.)

F. Borneman fra Frankfurt a. M. erklærer sig som en principiel Modstander af den foreslaaede Understøttelse. Naar Bestyrelsen er fremkommen med sit Forslag paa Grund af den stadige Svingning i Medlemsantallet samt Klagen over, at Forbundet yder for lidt til de ældre Medlemmer, som har stadigt Ophold paa samme Sted, saa maa disse Grundes Tilstedeværelse vel indrømmes, uden at man derfor behøver at sympatisere med nævnte Forslag, thi man maa dog betænke, at de forskellige Grene af vort Metalarbejder-Forbund bliver, ved nye Opfindelser og tekniske Forbedringer, langt mere revolutioneret end andre Fagforeninger, og at derfor Antallet af Arbejdsløse hos os til Tider vil være langt betydeligere end hos andre, og dette Forhold vil i Fremtiden sikkert forskyde sig endnu mere til vor Ugunst.

Bliver denne Understøttelse engang indført, saa vil Resultatet sikkert blive, at hver efterfølgende Generalforsamling vil komme til at beskæftige sig med Spørgsmaalet om Forhøjelse af Ugebidraget, og denne Forhøjelse vilde og maatte da finde Sted, thi vilde man senere begynde paa at indskrænke eller ophæve Understøttelsen, kunde Forbundets Eksistens let komme i Fare.

Naar Bestyrelsen paa den anden Side mener, at den nuværende Statshjælp, gennem Fattighjælp, kun er egnet til at føre Arbejderne til fuldstændig Fornedrelse, saa er det vel rigtigt, men det har ikke forhindret os i, atter og atter at stille Fordringer om Udvidelse og Forbedring af vor sociale Lovgivning. Og har ikke allerede en stor Mængde Byer anerkendt Forpligtelsen til at sørge for de Arbejdsløse — idet mindste om Vinteren? Nu kommer Fagforeningerne og Arbejderne og viser at de kan hjælpe sig selv, vil det da være et Under om Stat og Kommune siger: „I behøver jo slet ikke vor Hjælp“, og de gjorde Begyndelser vil igen forsvinde. *Har Staten derimod først Forpligtigelsen til at støtte de Arbejdsløse, da vil den ogsaa snart — i sin egen Pengeskasses Interesse — være nødt til at tænke paa en fornuftig Ordning af Arbejdstiden*, og her kommer vi ind paa det, som vi betragter for den bedste Form for en Understøttelse: *Arbejdstidens Forkortelse*.

Den bestandige Svingning i Medlemsantallet vilde sikkert kunne afhjælpes endel, ved at give Medlemmerne Lejlighed til at yde deres Bidrag ugenlig, enten ved at det blev opkrævet ved et Bud eller af Tillidsmænd paa

Værkstederne og Fabrikerne. De ældre Medlemmer vil sikkert være bedst tjent ved en forkortet Arbejdstid.

Naar vi agiterer for vort Forbund, bør vi ikke i første Linie fremstille det som en Understøttelsesforening, men vi bør betone, at vi organiserede os for bedre at kunne bekæmpe Forsøgene paa at forværre de Forhold, hvorunder vi lever og arbejder, eventuelt erhverve bedre Løn og Arbejdsbetingelser.

Derfor bør vi afvise Forslaget om de Arbejdsløses Understøttelse. Vort Forbund har hidtil virket tilfredsstillende med et Bidrag af 20 Pf. om Ugen, der er derfor heller ingen Grund til at støtte Forslaget om Kontingentforhøjelse.

Karl Raue fra Iserlohn udtaler sig ligeledes imod Forslaget. Naar der siges, at andre Forbund med Held har gennemført Understøttelsen af de Arbejdsløse i deres Organisation, f. Eks. Hattemagerne og Bogtrykkerne, saa maa der tages Hensyn til, at disse Fag omfatter mere ensartede Bestanddele end vort Forbund, som jo er en Samling af flere forskellige Grupper, med forskellige Løn og Arbejdsforhold. Skulde denne Understøttelse indføres hos os, maatte Formen for vor Organisation forandres. Dette er næppe bleven overlagt af hine, som har talt for Forslaget, thi ellers vilde de vel ogsaa være fremkommet med en Plan om hvordan Understøttelsen burde indføres; eller man har muligvis ventet en Løsning af Gaaden i denne Diskussion for og imod. Den Tilslutning af nye Medlemmer, som man ventet sig af den nye Ordning, har næppe megen Betydning. Dem, som kun kommer til Forbundet for Understøttelsens Skyld, gavner næppe Forbundet ret meget.

„Ingen Understøttelse, hverken til Rejsende eller Arbejdsløse“ siger A. Peterhans fra Frankfurt a. M. Som Middel til at hverve nye Medlemmer for Organisationen har Rejsunderstøttelsen været os dyr nok og Arbejdsløshedsunderstøttelsen vil blive os et endnu dyrere Løkkemiddel. De, som tiltræde vort Forbund blot for Understøttelsens Skyld, blive ikke aktive Medkæmpere i den Klassekamp vi fører. Muligvis vil vi ogsaa let miste de Medlemmer, som med Ret eller Uret mener, ikke at ville komme til at nyde godt af Understøttelsen og de, som ikke ville kunne betale det forhøjede Bidrag.

I de sidste 5 Aar har vi haft 80 000 nye Indmeldelser, men hvormange af dem er bleven stadige Medlemmer? Knap 12,000. Aarsagen hertil er ikke Mangel paa Understøttelse, men skyldes sikkert Maaden hvorpaa Bidragene ydes. Forøvrigt er det en jærnhaard Følge af den kapitalistiske Udvikling, at deres Antal, som er i Stand til, at yde et passende Bidrag bestandig svinder ind, medens de, som er i Trang for Under-

støttelse, bliver talrigere og talrigere. Den Erfaring, som vi har i vort Forbund, med Hensyn til Reiseunderstøttelsen, har paa Generalforsamlingen fremkaldt en stigende Modstand imod denne, og det tiltrods for, at Understøttelsen kun er lille og utilstrækkelig; Forbundet koster den imidlertid 50,000 Mk. aarlig, foruden de deraf udspringende administrative Udgifter. Den Understøttelse vi kan byde de Arbejdsløse vil ogsaa blive os dyr, og dog *kan vi ikke* give dem saa meget, at de derved skulde være befriet fra Nødvendigheden af at maatte sælge deres Arbejdskraft billigere end tidligere. (Sluttet.)

Akkord.

I denne Tid, hvor vi herhjemme kæmper for at blive fri for Fabrikanternes vilkaarlige Fastsættelse af Akkorpriser, og deres lige saa hensynsløse som uberettigede Afskødigelser af den Arbejder de en Gang har givet et Arbejde at udføre i Akkord, trods at han passer sit Arbejde, kan det have sin Betydning, at se hvordan Dommerne i det reaktionære Tyskland stiller sig i lignende Sager.

Vi anfører efter „Deutsche Metallarb. Zeitung“ følgende Domme:

Er den Klausul gyldig, at en Akkordarbejder, som (frivillig eller tvungen) ikke laver en Akkord færdig, kun skal have Timelønnen udbetalt? (Dom afsagt i Frankfurt a. M.)

Jærndrejler O. havde arbejdet i Akkord hos Fabrikant Q. Den sidste Akkord var 35 Par Spindler til 2,80 Mk. Parret. Af den samlede Akkordpris 98 Mk. havde Klageren erholdt 65 Mk. i Dagløn. Han hævdede, at Akkorden paa en Ubetydelighed nær var færdig, og forlangte Resten af Akkordprisen, 33 Mk., udbetalt.

Anklagede forlangte Afvisning, fordi Klageren havde underskrevet en Revers, hvis § 3 lød saaledes: „Naar jeg afbryder en Akkord, frivillig eller tvungen, saa har jeg kun min Timeløn for den anvendte Arbejds tid at fordr.“ Den Dagløn havde Klageren erholdt og han havde derfor ikke mere at fordr.

Dommen.

Reversens Bestemmelse har, hvad der ikke kan betvivles, Karakteren af en Konventionalstraf. Utænkeligt er det, at for det frivillige Ophør for Akkordens Slutning skulde der kunne paalægges Arbejderen en Konventionalstraf. Den Bestemmelse, at Konventionalstraffen ogsaa kunde paadrages Arbejderen naar han blev tvungen til at ophøre med Arbejdet, binder i alle Tilfælde Hænderne paa Arbejderen, selv hvor der foreligger et Kontraktbrud af Fabrikanten. En saadan vidtgaaende Bestemmelse støder an mod alle gode Sæder og kan derfor ikke gøre Fordring paa Gyldighed. Da Klageren mod sin Vilje har maatte forlade Arbejdet, har han, trods Reversens Bestemmelse i § 3, Ret til hele Akkordprisen.

Har en Akkordarbejder Ret til Godtgørelse for den Tid, han paa Grund af Mangel paa Materiale, har maattet ligge stille med Arbejdet. (Dom afsagt i Stettin.)

Klageren, en Snedkersvend, har ment, at da han ved Forfærdigelsen af en Garniture maatte ligge stille med Arbejdet i længere Tid, deriblandt en hel Lørdag, fordi han manglede Drejearbejde, saa havde han Ret til Godtgørelse for den Tid. Dette blev ham tilkendt.

Dommen.

Akkordarbejde er i Almindelighed ikke at forstå saaledes, at den betræffende Arbejder bliver overdraget Udførelsen af et bestemt Arbejde — i hvilket Tilfælde han mere vilde staa som selvstændig Overtager og ikke vilde træde i noget Arbejdsforhold til Arbejdsgiveren — men mere kun derhen, at Ydelsen af et bestemt Arbejde skal afgive Maalestokken for det Beløb, som Arbejderne erholder udover Arbejdslønnen og saaledes forholder Sagen, i det foreliggende Tilfælde, sig

utvivlsomt. En naturlig Forudsætning er det jo saa, at Arbejdsgiveren maa sætte Arbejderen i en saadan Stilling, at han uden Ophold kan arbejde væk, at Arbejdsgiveren altsaa i Særdeleshed maa levere Arbejderen det nødvendige Materiale, thi ellers vilde denne Maalestoks Tilforladelighed fuldstændig forsvinde. I det foreliggende Tilfælde har Anklagede utvivlsomt ikke haft det nødvendige Materiale til Garnituren i Beredskab. Efter Bevisførelsen er Retten ikke i Tvivl om, at Klageren har maattet ligge stille med Arbejdet, d. v. s. at han dog har tilbragt Tiden, som kunde have været bedre anvendt, hvis Anklagede havde bragt Materialet tilveje i god Tid, med noget Pilleri. Denne Fremstilling havde til Følge, at Anklagede dømtes til at betale Klageren hans Fordring.

Strejke paa Maskinfabriken i Vejle.

Tidligere Svenning og Lyster, nu førstnævnte som ene Indehaver, har udelukket samtlige Smede og Maskinarbejdere, der er Medlemmer af Forbundet. Tilbage staa kun en Person ved Navn Skov, der har erklæret at ville fortsætte Arbejdet, hvorofte han end blev kaldt „Skruebrækker“.

Fabrikant Svenning er ikke Medlem af Fabrikantforeningen, men han tror under de nuværende Forhold at kunne fiske i rørt Vande og faa billig Arbejdskraft. Derfor vil han ikke beskæftige Forbundsmedlemmer. Han søger nu at faa Arbejdere paa Kost og Logi og maaske ogsaa paa Kontrakt. Personen Skov har været Fabrikantens Redskab til at faa Strid paa Fabriken. Ti lader Personerne Svenning og Skov i Fremtiden være ene om Arbejdet. Fabriken er blokeret for Tilgang af Arbejdskraft.

Hævet Strejke.

Strejken hos Bjørn Aagaard i Thisted er i Følge Meddelelse fra vor derværende Afdeling hævet, idet B. A. har underskrevet paa vore Fordringer. Skruibrækkeren P. Larsen er afskediget.

Hædersmænd under Lock-out'en i Juni 1897.

København.

Hos *Ludvigsen og Hermann*
Jens Vogt. Arbejdede under Lock-out'en i 85.

Hos *Smith, Mygind og Hüttemeyer*
Lilliendal, Lille Mand, graat Haar og Fuldskaag, arbejdede under Lock-out'en i 85.

Hummel. Ung Mand, høj, mager. Broder til Værkføreren, som arbejdede under Konflikten i 85.

Hos Hornum og Co.

Jens Larsen, blev Underværkfører kort før Lock-out'ens Udbrud. Tilsendt skriftlig Anmodning om at nedlægge Arbejdet, hvilket han ikke tog Hensyn til,

Hos Löwener

Petersen, kaldet „Sorte Peter“, Arbejdede under Lock-out'en i 85.

Hos Mogensen

Egelius. Høj, tynd Mand, ca. 50 Aar. Arbejdede under Lock-out'en i 85.

Ole Hansen, Lille, undersætsig, tyndt Overskaag, kaldet „Tuborg Hansen“; bor Sct. Annagades Passage 49.
Peter Elkfeldt. Mellem 40 og 50 Aar, høj og svær, tung Gang. Borbergade 71.

Anders Bentzen. Bor Amagergade 33, 1. Til-

sendt skriftlig Opfordring om at nedlægge Arbejdet, dette tog han intet Hensyn til, men ophørte først at arbejde, efter at han var opført i „Social-Demokraten“ som Hædersmand.

Hos *Tuxen og Hammerick*:

Bylow, Montør.

Tegner *Kaas* arbejder i Værk-stedet.

Tegner *Hans Christian Visby* tager ud og reparerer Gasmaskiner.

Adam Vind passer *Tuxen og Hammericks* Anlæg paa Udstillingen i Stockholm.

Hos *Hellerung*:

C. Petersen, Montør.

Hos *Vinberg*.

Carl Petersen. Bopæl: Saxogade 108, 2.

Hos *Wendt*.

Mortensen, Formand.

Fabriken „*Godthaab*“.

Hans Ulriksen.

Frederiksberg Jærnstøberi.

Jørgensen og Rasmussen.

Hos *Bonnesen og Daustrup*.

Niels Jensen arbejder for ovennævnte Firma paa Carlsberg Fondet. Han er en Mand af middelhøjde, blond, stort Overskæg.

Provinserne.

Næstved.

Fritz Knudsen, Høj, sort, skummel, ca. 33 Aar, Fuldskæg, langt Hageskæg. Han arbejder som Snedker, Tømrer og Smed.

P. Baas. Høj, godt bygget, ca. 46 Aar.

Slagelse.

Hos *Smed Michaelsen, Smedegade*.

H. Andersen, ca. 35 Aar, ca. 67" høj, sort Haar, stort Overskæg, brune Øjne.

Christiansen, 21 Aar, ca. 62" høj, født i Høve pr. Slagelse, mørkt Haar, Indremissionær.

N. Hansen, 22 Aar, ca. 64" høj, temmelig svær, bredt Ansigt, blondt Haar, blaa Øjne, kløftet, Hage, kalveknæet.

Paa *Alliance*.

P. Hansen, 40 Aar, ca. 64" høj, stort mørkt Overskæg, mørkt Haar, født i Slagelse.

Præstø.

Hos *H. C. Petersen*

Tømrer *Peter Bentzen*

Fyrbøder *Peter Andersen*

Bogholder *Nielsen*.

Jakobsen, Søn af Jærnstøber *Jakobsen* i Vordingborg, 66" høj, spinkel, blondt Haar.

Smedemester *Christiansen* i Stavnstrup smeder for *H. C. Petersen*.

Smed *Nielsen*, Præstø, smeder for *H. C. Petersen*.

Roskilde.

Chr. Petersen, Formand paa Maglekilde, 36 Aar, 66" høj, blond, Overskæg og Fip.

Holbæk.

Hos *Jærstøber Petersen*.

Villiam Hornhaver. Stod for Lock-out'en som Værkfører, men deltog i Arbejdet.

Hans Peter Larsen fra Sandby, lang, tynd Indremissionær.

Julius Otto, Klejnsmedemester.

Anders Petersen, Kobbersmed, laver Mejerianlæg for Jærnstøber *Petersen*. Han er 61" høj, tykhovedet, dumt Udseende.

Frandsens Støberi.

Hans Vilhelm Rasmussen, Snedker af Profession, rødt Skæg, lumsk Udseende.

Odense.

Allerups Efterfl.

Søren Nielsen, lille, bredskuldret, mørkt Haar, lille Overskæg, ca. 45 Aar.

Rasmus Nielsen, høj, godt bygget, blond, skæglos, ca. 40 Aar.

Johan Brun, middelhøj, blond, stort rødt Overskæg, løber sidelængs, ca. 50 Aar.

Mikkel Jeppesen, høj, mørk, ingen Skæg, ca. 40 Aar, middelbygget.

C. T. Hansen, Montør, høj, svær, blond, stort Overskæg og Barder, kaldet „Vandmanden“, ca. 50 Aar.

Niels Rasmussen, middelhøj, blond, ca. 44 Aar (Kedelsmedformand).

Hans Mortensen, høj, svær, mørke store Barder, ca. 46 Aar.

Jørgen Pedersen, middelhøj, svær, graasprængt Haar og Overskæg, ca. 48 Aar.

Hans Larsen Suhr, høj, mager, mørkt Haar, Fuldskæg, ca. 50 Aar.

A. C. Petersen, middelhøj, blondt Overskæg, dumt Udseende, ca. 27 Aar.

A. Andersen, under middelhøjde, blond, koparret, ingen Skæg, ca. 30 Aar.

A. P. Andersen, knapt middelhøj, blond, lille Overskæg, ca. 26 Aar.

Martin Hansen, høj, spinkel, krumrygget, skævenet, blond, lille Overskæg, ca. 32 Aar.

Peter Hansen, lille, spinkel, sort Haar, lille Overskæg, er gaaet i Forbundt som Drejer til 25 Øre i Timen, ca. 24 Aar.

Rasmus Christian Andersen, middelhøj, svær Overkrop, skævenet, kaldet „Tivolismeden“

August Holm, Blikkenslagersvend, er gaaet i Forbundt som Drejer under Konflikten til 20 Øre Timen. Han er høj, blond, ca. 24 Aar.

Phenix.

S Brummer, 32 Aar, 64" høj, spinkel, 3½ Finger paa højre Haand.

J. Simonsen, ca. 30 Aar, kaldet „Skidte-Jakob“. Han er en lille skummel Person, rødligt Fuldskæg, kalveknæet.

Søholm, ca. 55 Aar, lidt pukkelrygget, glatiaget.

A. Eriksen, 58 Aar, hører og ser daarligt, graasprængt Fuldskæg.

J. Andersen, Fyrbøder, 38 Aar, mørk, skummel Person, mørkt Overskæg, passer til til Tider 2 å 3 Drejerbænke.

Svendborg.

Hans Peter Hansen, stort Overskæg, stærkt knæsvækket.

Chr. Hansen, middelhøj, svær, Fuldskæg, store mørke Øjne.

Horsens.

Hos *Møller og Jochumsen*.

Kristensen er lidt under Middelhøjde, blondt Fuldskæg, livlig (Stordrejer).

Kedelsmedemester *Krese* fra Randers? Er en svær, kraftig Mand, over Middelhøjde Overskæg. Arbejder nu under Lock-out'en.

Aalborg:

Hos *Schertiger*.

Pressler arbejdede under forrige Lock out. Har, rødt Fuldskæg, rødt Haar, tyk, ca. 65" høj, stor Næse, ca. 40 Aar. Fødested Breslau. Mest vant til Opstilling af Varmeapparater.

„*De Smithske Støberier*“

Magnus Ålling, født i Nibe, ca. 20 Aar, 31" høj, rødligt Haar, blaagraa Øjne, stor Næse, stor Mund og tykke Læber, mangler det yderste Led paa venstre Haands Lillefinger. Var før Lock out'en Tegner. Er kendt under Navnet „Professor Labri“.

Thisted.

Hos *B. Aagaard*.

Splidsbøll, ca. 67" høj, svær, Fuldskæg, i Begyndelsen af 40'ne, født i Lemvig? Kommen fra Holstebro, *Hjørring*.

Hos *T. C. Nielsen*.

Lauritz P Jensen, født i Hjørring den 10. August 1877, ca. 60" høj, født lasket Ansigt, nærsynet, store

Knaster Knaster i Ansigtet. En af Hjørrings værste Bøller.

Marinus Larsen, født i Vittrup ved Hjørring den 11. Juni 1865, ca. 65" høj, blondt Haar, lidt rødlatent Overskæg, bredt magert Ansigt, kraftig bygget, grov Stemme, lidt hjulbenet.

Chr. Christensen, født i Bagterp pr. Hjørring den 23. Februar 1866. Højde 62", bred, kantet Skikkelse, blaa Øjne, Haar og Skæg blondt, tykke Læber, fræk Optræden.

Chr. P. Andersen, født i Hjøring den 27. Septbr. 71, 66" høj, graabrune Øjne, udlært hos T. C. Nielsen.

Christen Christensen, Drejer, født i Hjørring den 20. Septbr. 58, ca. 67" høj, stift fremstaaende Overskæg, svært bygget, meget skævbenet.

N. P. Jacobsen, kaldet „Pullersmeden“, født i Vidstrup den 19. Novbr. 68, ca. 65" høj, foroverbøjet, mørkt Overskæg, spids Næse og Hage, skæve Ben.

Hans Chr. Frandsen, født i Torslev pr. Sæby d. 31. December. 1845, ca. 66" høj, Overskæg og Barder, slæbende Udtale.

J. P. Petersen, født i Løgstor den 27. Juli 1869, ca. 66" høj, blaa Øjne, lyst Overskæg, meget skaldet, Tilnavn „Smukke Petersen“.

C. Petersen, født i Grenaa den 29. August 1869, Kedelsmed, ca. 65" høj, lille Overskæg, blondt Haar, blaa Øjne, flot Optræden.

E. W. Beck, født i Frøderikshavn d. 20. Septbr. 72, ca. 65" høj, brunligt Overskæg, blaa Øjne, blondt Haar, lidt hjulbenet. Har været Frelseresoldat.

P. C. Andersen, født i Hormesløv pr. Sindal den 17. Juli 75, tynd, ranglet, skæve Ben, rød Kertelknude paa venstre Kind.

Hos *F. Heidemann*.

E. P. Nielsen, født i Bagtærp pr. Hjørring d. 4. Maj 59, ca. 61" høj, lidt skeløjet, brunligt Fuldsæg, Eksem paa Hænderne og i Ansigtet, meget nærsynet.

Lawitz Due, født i Randers den 6. Novbr. 1849, ca. 70" høj, buskede Øjenbryn, brunt Fuldsæg.

Aarhus.

F. Mortensen, Brækker hos Krogh, Firma Caroc og Leth. 63" høj, spinkel, mørkt Haar og Fuldsæg, kom lige inden Lock-out'en fra Smith, Mygind og Hüttemeier.

N. P. Schmidt, ca. 65" høj, svært bygget, rødt Haar og Skæg, rødt Ansigt, 36 Aar.

A. Carlström, født i Svørig, 67" høj, almindelig Legemsbygning, skægløs, buskede Øjenbryn, 47 Aar.

C. M. Kjær, født i Nykøbing paa Mors, er lille, klejn, skuler lidt, 42 à 43 Aar.

P. Petersen, middelhøj, blondt, krøllet Haar, Overskæg, hængende Skuldre, lidt hjulbenet, tykke Øjne.

Frøderikshavn.

Christensen, Kedelsmedformand hos *Houmøller*, han er selv kontraktbundet, og har gjort sig stor Anstrængelse, for at formaa flere af de der arbejdende til at lade sig kontraktbinde. Han har gjort sin Debut, som Arbejdsmand i Kedelsmedien paa Helsingørs Skibsværft. Han er 68" høj, har sort Overskæg, graat Haar, stor Næse og er en brutal Fyr. Han arbejdede under forrige Lock-out.

Albert Christiansen er 62" høj, blondt Overskæg, firskaaren, hjulbenet, kroget Næse, meget indbildsk. Han modtog under forrige Lock-out af Forbundet ugenlig en Understøttelse af 5 Kr. og et Laan af 5 Kr.

Vejle.

Hos *Svenning*.

Skov, lille, undersætsig, førladen, graa Øjne. Han er en daalig Person, løber med Sladder. Er Aarsag til Strejken.

Tidligere Medlemmer, som under Lock out'en har udmeldt sig, fordi de ikke vilde betale de paalignede 3 Kr. ugentlig i Kontingent.

Assens.

4040, *Ernst Kolmütz*, født i Pilgramshain, 18. September 1875.

7152, *Carl Toftgaard Hansen*, født i Nyborg den 17. December 1877.

Middelfart.

6214, *Niels Knudsen*, født i Odense den 20. November 1877.

6216, *Anders Larsen*, født i Fjeldsted den 20. September 1876.

Skive.

6088, *C. Mikkelsen*, født i Aulum den 18. April 76.

3815, *Christen Jensen*, født i Skive d. 23. Juni 64

Vejle.

3967, *Anton Jensen*, født i Kjærbølling pr. Vejle den 5. April 1868.

3965, *Jens' Sofus Jørgensen*, født i Vejle den 3. Oktober 1869.

7253 *V. Sørensen*, født i København den 10. Juni 1870.

9393, *A. Holst,*

Haslev.

7121, *Bertman Ptersen*, født i Blangsløv pr. Sorø den 27. Marts 1872.

Vejen.

6487, *Otto Larsen*, født i Tjæreby d. 14. April 67

2525, *Frederik Røers*, født i København den 12 Maj 1877.

Ribe.

3767, *L. Nielsen*, født i Ribe den 24. Juli 1871,

København.

8029, *Fr. Høegh*, benaadet „Hædersmand“ fra 85.

*

*

*

Vi skal, for nærmere at karakterisere disse Personer, som har nægtet at betale Kontingent under denne Lock-out, give nogle Oplysninger, som er tilflydt os angaaende 2 af dem, nemlig Otto Larsen og Røers fra Afdelingen i Vejen.

Otto Larsen har ikke alene nægtet at betale sit Kontingent under denne Kamp, som vi mod vor Vilie er kastet ud i; men har tillige ikke været at formaa til at betale en gammel Gæld, som han har til Afdelingen, nemlig et kontant Laan af 8 Kr.

Røers har ved løgnagtige Beskyldninger søgt at skade vor Sag, ved efter fattigt Evne at udspredde de Beskyldninger, at Bestyressen skulde have „røget lange Cigarer for de Penge, som indkom til Strejken i Helsingør“. Noget værre Vaas har man ondt ved at tænke sig, og naar vi omtaler dette, er det kun for at paavise denne Persons Dumhed, og hans Frækhed til at udslynge Beskyldninger, som kun kan undfanges af en saa ungdommelig og flabet Fyr som Røers, der mangler al Kendskab til Forbundets Ledelse. — Et Par nette Personer!

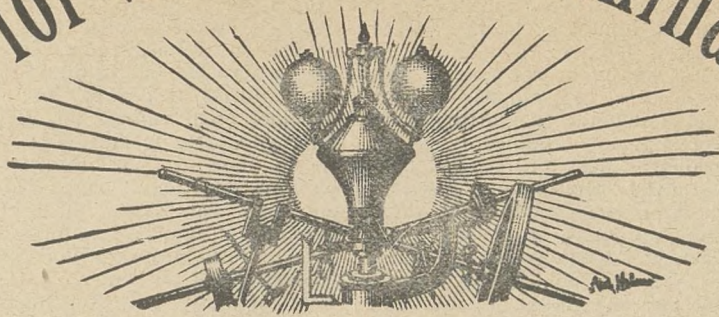
Bog Nr. 3323 er tabt, saa vidt vides i Nærheden af Roskilde, og erklæres herved *ugyldig*. Ingen Understøttelse maa udbetales paa den før nærmere Meddelelse foreligger. Hovedkassereren.

Understøttelsens Størrelse for Aug. og fremdeles er **1 Kr. pr. Dag.**

Redigeret af *H. P. Hansen.*

Trykt hos Rud, Bøhm, Rømersgade 23. København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 11.

August 1897

9. Aargang

Sverrigs Arbejdere og Lock-out'en.

Efter Anmodning af vort Forbunds Hovedbestyrelse har jeg foretaget en Rejse i Sverrig, under hvilken en Del større Fabriksbyer er besøgt, for at klargøre Lock-out'en for de svenske Arbejdere, og jeg skal her kort referere de Indtryk jeg har faaet af vore svenske Brødres Stilling til Kampen.

Lad mig sige straks, at har Fabrikkerne denne Gang, som i 1885, regnet med at de kunde faa Arbejdskraft fra Sverrig, saa har de sikkert taget fejl, de svenske Kolleger har nu lært Organisationens Nytte at kende, Solidaritetsfølelsen er vaagnet hos dem, og de vil ikke lade sig bruge som Skruebrækkere; overalt hvor jeg kom frem var Begejstringen for de danske Fagfæller stærkt oppe, overalt led de samme Ord: „Hils Kammeraterne i Danmark, sig dem at herfra kommer ingen Skruebrækkere og at vi efter Evne skal støtte dem med Bidrag saalænge Kampen varer.“

Saadanne Udtalelser faar imidlertid først deres rette Betydning, naar man kender de usle Forhold og den daarlige Løn der bydes vore Fagfæller i Sverrig, en Løn, der i mange Tilfælde er saa ringe, at man forbavses over at de kan leve af den endsige yde noget til Støtte for andre, ikke desto mindre er jeg vis paa, at de givne Løfter vil blive indfrieede ogsaa hvad den pekuniære Støtte angaar.

Med Hensyn til de enkelt Møder da skal jeg blot med et Par Ord omtale disse.

Det første afholdtes i *Lund*, her stillede Lørdag Aften 3 a 400 Arbejdere med Faner og Musik paa et af Byens Torve og marscherede til „*Folkets Park*“, et kønt Anlæg noget udenfor Byen. Anlægget ejes af Lunds Arbejdere, der, da Mødet begyndte, havde samlet sig om Talerstolen i et Antal af henimod 1000. Min Redegørelse for Lock-out'en paahørtes med stor Opmærksomhed og da den var sluttet udbød Forsamlingen i dunderende Leveraab for et for de danske Arbejdere heldigt Udfald af den paatvungne Kamp. Overskudet af den Entre der blev taget til Mødet beløb sig til ca. 130 Kr. og tilfaldt de Udelukkede.

I *Ystad* holdtes Møde Søndag Form., her havde trods det yderst uhyggelige Vejr indfundet sig henimod 300 Mennesker. Der ligeledes tilsagde de udelukkede Smede og Maskinarbejdere deres kraftige Støtte.

Fra *Ystad* kom jeg efter 14 Timers Jærnbane-kørsel Mandag Morgen til *Norrköping*, en stor Fabriksby i det nordlige Sverrig, jeg havde her ventet at

træffe en snavset By, men blev behagelig overrasket ved udenfor Stationen at komme ind i en stor overordentlig smuk Park med nydelige Blomsterpartier, og som Parken var køn var Byen det ligeledes. Til Mødet om Aftenen havde indfundet sig ca. 500 Mennesker der efter Foredraget vedtog en Resolution, som tilsiger de Udelukkede kraftig Støtte saalænge Kampen varer.

I *Motala* holdtes Møde i Good-Templarernes nye Forsamlingshus ude i Skoven ved „*Motala Werkstad*“. Salen var stuvende fuld, Good-Templarernes Musikkorps var mødt og spillede en Del Numre før og efter Foredraget. Ogsaa her fik jeg Tilsagn om kraftig Støtte og de Udelukkede fik et dunderende „Leve“ med Hurra og Musikfanfare. Det var iøvrigt det eneste Sted hvor man havde nogen Vanskelighed ved at forstaa det danske Sprog, men efter Mødet diskuteredes der ivrigt i Smaagrupper og dem der havde haft lettere ved at forstaa mig udviklede da Sagen for de øvrige. Lønnen her paa *Motala Werkstad* er forøvrigt saa skandaløs lav, at man skulde tro at Kapitalisterne maatte skamme sig som Hunde ved at byde voksne Arbejdere en saadan Løn.

Mødet i *Eskilstuna* var besøgt af 5 a 600 Personer og forløb udmærket, en foretaget Indsamling til de Udelukkede gav et godt Resultat.

I *Vesteraas* havde der samlet sig et Par Hundrede Arbejdere og ogsaa her gav man ved kraftigt Bifald efter Foredraget sin Sympathi for de udelukkede til Kende og lovede at støtte dem efter Evne.

Fra *Vesteraas* kom jeg til *Gøteborg* og til Trods for at jeg først kunde komme dertil Kl. 10 om Aftenen var der dog samlet 6 a 700 Mennesker, der, da jeg ankom, ivrigt diskuterede om, hvorvidt de skulde yde frivillige eller faste Bidrag, man enedes om af Hensigtsmæssighedshensyn endnu denne Gang at lade det blive ved de „frivillige“, men ansaa selvfølgelig de faste Bidrag for det bedste og det vil næppe vare længe forinden man kan faa denne Reform gennemført i *Gøteborgs* Fagforeninger.

Her havde forøvrigt indfundet sig nogle Arbejdsgivere, men ikke en eneste vovede at staa op og tage deres danske Kammerater i Forsvar.

Efter Foredraget fulgte dunderende Leveraab for Arbejderorganisationen og jeg blev anmodet om at bringe de danske Arbejdere en Hilsen og Løfte om enhver mulig Støtte.

For *Helsingborgs* Vedkommende behøver jeg vel næppe at sige at Mødet forløb udmærket, det er en af de Byer i Sverrig, hvor Arbejderne er bedst organiserede, og den store Forsamling, der var til Stede i

„Folkets Park“, bar Vidnesbyrd om, at Helsingborgs-Arbejdere ikke vil svigte.

Hermed var min Rejse endt, og jeg skal til Slutning blot udtale, at de svenske Arbejdere, som nu støtter os, selvfølgelig gør Regning paa at faa Støtte af os igen, naar Turen engang kommer til dem, og at den vil komme til dem, maaske inden ret længe, derpaa er der adskillige Tegn. Jeg fik saaledes i Norrkøbing fat i en Avis, der indeholdt en indtrængende Opfordring til Arbejdsgiverne om at organisere sig for at slaa Arbejderorganisationerne ned, forinden de, lige som i Danmark, var blevet d'Hrr. Kapitalister for stærk Paa den anden Side staa Arbejderne med stærkt voksende Organisationer og maa ret snart stille Fordringer til Kapitalisterne om betydelig Forhøjelse af den Sulteløn der nu bydes dem. Krig vil der altsaa sikkert blive i Sverrig, men jeg er lige saa sikker paa at være i Overensstemmelse med alle mine Fagfæller her i Danmark naar jeg har lovet vore svenske Kammerater kraftig Støtte naar Kampen bryder ud hos dem.

Chr. Rasmussen.

Understøttelse til Arbejdsløse.

(Uddrag af en Debat i de tyske Fagforeninger.)

(Sluttes.)

Bliver Understøttelsen indført, taber Forbundet let sin Karakter af en Fagforening. Paa Generalforsamlingen vil vi faa meddelt, at Forbundet har manglet Midler til Gennemførelsen af mange nyttige Fag-Formaal — Understøttelsen har opslugt alt. I vort Forbunds Love hedder det jo nok saa smukt, at Formaalet er, at tilvejebringe de bedst mulige Arbejdsbetingelser; lad os virke for det, og først og fremmest for en *Forkortelse af Arbejdstiden*.

Som Tilhænger af Bestyrelsens Forslag møder Joseph Römer fra München. Spørgsmaalet om Kontingentets Forhøjelse afgøres derhen, at naar man stiller større Fordringer til Forbundets Ydelser, maa selvfølgelig Medlemmernes Bidrag forhøjes dertil. Det maa vel indrømmes, at Forbundet endnu ikke har vundet den Indflydelse paa vore Løn og Arbejdsforhold, som man burde vente sig efter saa lang Tids Bestaaende, og det af følgende Grunde: Metalindustrien koncentrerer, ligesom andre Industrier, mere og mere i store Fabriker; Haandværksdriften er næsten fuldstændigt fortrængt. Det er en Kendsgerning, at Lønnen i de store Fabriker er højere end hos smaa Mestre; her findes en Masse af ældre, faste Arbejdere, som ere kendte med Fabrikens Specialiteter, og af hvem Arbejdsforholdene for en Del er afhængede, blandt disse finder vi imidlertid ogsaa de færreste Forbunds-Medlemmer; kommer her nu og da en yngre Kollega tilrejsende faar han kun en underordnet Stilling og kan kun vanskelig agitere for Forbundet. Paa vore Møder er det mest de yngre Medlemmer som indfinder sig. Vi træffer hyppigt, at Medlemmer, naar de kommer ud over Vandreaarene og blive stabile, vender Fagforeningen Ryggen, for at deltage i den politiske Bevægelse. Naar vi nu giver Understøttelse til de Unge, som *frivilligt* blive arbejdsløse for at gaa paa Rejse, da bør vi ogsaa give de Ældre, som ufrivilligt bliver eksistensløse en Understøttelse. Dersom vi forstaa at holde de ældre, stabile Arbejdere fast til Forbundet, saa har vi i dem vundet en bedre Støtte og bedre Agitatorer for vor Sag end gennem de Unge.

Det er urigtigt at paastaa, at Understøttelsesvæsenet skulde trække Klassekampens Afgørelse i Langdrag; thi kan Forbundet samle alle Medlemmer, vil det ogsaa snarere kunne have deres materielle Kaar og styrke deres Kamplyst, og det vil aldeles ikke være heldigt om Arbejderne sank ned til det saakaldte Lumpenproletariat. Forøvrigt vil det næppe være nød-

vendigt at forhøje Kontingentet ret meget, for at gennemføre den paatænkte Understøttelse.

David Fuhrmann fra Hanau indrømmer, at de Fordringer, som vor Tid stiller til Forbundet, ikke kan bestrides af det Kontingent, som nu ydes. Endvidere er det en Kendsgerning, at de Arbejderkampe, som i den senere Tid har fundet Sted, ere blevne udkæmpede med større Heflighed end tidligere. Kapitalisterne arbejder med Højtryk for at gøre Arbejderne rets- og magtesløse, og vi kan ikke roligt staa og se til. Dertil kommer, at Fabrikanternes Organisation drives med en Iver, der var en bedre Sag værdig, og som de langsomme i vor Kreds burde efterligne. Intet Under er det derfor naar vore forstaaende Kolleger indser, at vore hidtilværende Magtmidler ere utilstrækkelige. Spørgsmaalet er kun om den foreslaade Vej er den heldigste. Mod en Kontingentforhøjelse maa jeg bestemt udtale mig. Vi har her i Hanau flere dygtige og ellers paalidelige Kolleger, som ved den sidste Forhøjelse i 1895 traadte ud af Forbundet og ikke senere kommen tilbage, fordi de med de herværende slette Lønninger var ude af Stand til at betale. Allere nu er det hvanskeligt nok at inddrive Bidragene, idet vi ikke kan regne mere end 39 Ugers Bidrag aarlig pr. Medlem, vormeget vanskeligere vilde det ikke blive med et højere Kontingent.

Imidlertid, der maa gøres noget for at skaffe Stabilitet i vort Forbund, og Rejseunderstøttelsen har opfyldt sit Formaal, hjulpet mange Medlemmer uden at skade vor Organisation, og Bestyrelsens Forslag er fuldt ud tidsvarende, med Hensyn til Indførelsen af Arbejdsløses Understøttelse, skønt Muligheden af dens Virkeliggørelse forekommer mig tvivlsom. Understøttelsens Indførelse vil paatrænge sig os med Naturnødvendighed; men maaske var det klogt om man lod foretage en almindelig Urafstemning.

Dette Forslag støttedes af Alf. Scholz fra Görlitz, som anser Sagen for af saa gennemgribende Betydning, at det ikke bør overlades til et Mindretal af Delegerede at tage Bestemmelse derom. Han mener forøvrigt, at Understøttelsen vil opsluge formeget af Forbundets Kraft saa at Hovedformaalet let forsømmes. En Nutidsarbejder har saamange Udgifter udover det rent materielle, som Bidrag til Fag- og politiske Foreninger, Blade og Tidsskrifter, Syge-, Begravelses- og Alderdomsforsikring m. m., hvilket beregnes til ca. 3,50 Mk. Naar nu den gangbare Løn i Görlitz er fra 12—15 Mk. saa vil man forstaa, at vi ikke godt kan være med til at paaligne Arbejderne yderligere Udgifter.

Bringes vi fremad?

Som en Afslutning paa de Artikler vi har bragt om Diskussionen i det tyske Metalarbejderforbunds Afdelinger over Spørgsmaalet „Understøttelse til Arbejdsløse“ hidsætter vi i nærværende Nummer af Fagbladet nogle Betragtninger, der er fremsat i „Deutsche Metallarb. Zeitung“ af Tillidsmand *Martin Segitz* i Furt (Bayern).

Vort Forbund er efter Kongressen i London saa nøje knyttet til Ulandet, at det har sin store Betydning at vore Medlemmer holdes a jour med hvad der foregaar.

Arbejderbevægelsens Historie dannes af en Række af mindre Begivenheder. I uophørlig Kamp og Strid skrider vi fremad, langsomt Skridt for Skridt. Indre og ydre Kampe optage vore Kræfter. Den ene synker udmattet sammen, medens den anden strækker Vaabnene, efter at han har tabt Modet, fordi han ikke ser noget Resultat. Er vor Virksomhed da virkelig forgæves? Gaar det ikke fremad? Er der ingen Udvej af den borgerlige Ordens Labyrinth? Mangen en Gang synes det som om vi ere naaet til et dødt Punkt; som om vi stadig bevægede os i en Kreds.

Dog Stilstanden er kun tilsyneladende: ser vi tilbage paa et længere Tidsrum, da ser vi ogsaa Fremskridtet, da erkender vi, at vor Kamp og vore Ofre ikke har været forgæves; at den Bitterhed, som Kampen bringer, den enkelte opvejes af det heles Fremgang.

Og Bitterhed bringer Kampen os. Hvorofte strides vi ikke med vore bedste Venner, som vi ellers sætter saamegen Pris paa. Mangen et haardt Ord undslipper vore Læber i Stridens Hede. Begejstringen for Sagen stiger hyppigt til Uhøfligheder, ja, til Forbitrelse. Hvorledes har vi ikke stridt om Formen for Organisationerne. Lokalforeninger, Fagcentralisation og Industriforbund, har hver for sig kæmpet for at vinde det Heles Anerkendelse. Ikke let kan en Kamp føres hensynsløst end denne blev ført. Den almindelige Metalarbejder-Kongres i Frankfurt a. M. bragte Afgørelsen; med overvældende Majoritet har de tyske Metalarbejdere udtalt sig for et Industriforbund. Dette var ikke blot et Skridt, det var et Spring fremad.

Det er derfor ingen Under, at vore mindre dristige Venner ikke vil følge os; Smede, Formere og Guldarbejdere ere blevne tilbage, i Berlin havde der dannet sig en stor Lokalforening, som kunde holde sig og som opnaaede Betydning; nu har endelig ogsaa denne store Lokalforening sluttet sig til Industriforbundet. Lokalforeninger er nu for Metalarbejdernes Vedkommende besejrede paa en afgørende Maade. Berlinernes Tilslutning til Forbundet vil blive hilst med Glæde af alle Fagfæller. Det kommer her ikke saa meget an paa den Tilvækst af Medlemmer, som Forbundet har opnaaet; dette er tiltrods for al sin Betydning dog kun en Biting lige over for den Kendsgærning, at Spørgsmaalet om Lokalforeninger ikke mere eksistere. Ved Opøsningen af den største og virkedygstige Lokalforening har denne Form for faglig Organisation faaet Dødsstødet. Adsplitelsen i den faglige Bevægelse maa ophøre, der er i den moderne Arbejderbevægelse ikke Plads for Foreningslegeri, som det er drevet i de fleste Lokalforeninger. Denne Tanke vil vinde Indgang hos alle Arbejdere.

Vistnok har Forbundet gjort Berliner-Kammeraterne nogle Indrømmelser, som ikke er fri for at være lidt betænkelige, og vi tilstaar aabent, vi nærede stærk Tvivl om hvorvidt Generalforsamlingen vilde godkende den af begge Organisationers Bestyrelser vedtagne Overenskomst; dog der trænges til Sammenlutning; Ønsket om at forene alle Kræfter besejrede enhver Betænkelse paa begge Sider. Det personlige Samværen med Repræsentanterne for Lokalforeningen vakte Tillid, og Berlinerne har ogsaa faaet Tillid til Provinserne. Gensidig Tillid var Grundlaget for denne Sammenlutning. Kun derved er det forstaaeligt, at Bestyrelsens Forslag blev vedtaget med alle Stemmer mod én, efter en forholdsvis ganske kort Debat. Berlins Metalarbejdere har ved deres Tilslutning til Forbundet vundet et kraftigt Rygstød i den svære Kamp, som de fører imod Kapitalisterne i Metalindustrien, og Forbundet erhoder en Tilvækst af prøvede, sagkyndige Organisatorer og dygtige Agitatorer; og hvad der er Hovedsagen, at de Riverier i Berlin, som har bragt begge Organisationerne saa megen Ærgrelse, og saa megen Krafts Forøvelse nu vil ophøre. Nu kan vore Berliner-Venner rette hele deres Opmærksomhed paa den indre Udvikling, de vil intet forsømme, som kan bidrage til at styrke Forbundet i og udenfor Berlin. Sammenlutningen mellem disse to Organisationer er Brunsviger Generalforsamlingens vigtigste Arbejde, det er en Mærkepæl i Metalarbejderorganisationens Historie. *Igen et Skridt fremad.*

Næst denne betydelige Fremtoning var Afgørelsen af Bestyrelsens Forslag, om Indførelse af Arbejdsløshedsunderstøttelse til Medlemmer med fast Bopæl, af betydelig Interesse. Angrebene, som blev rettet mod Understøttelsesvæsenet i det hele taget, blev energisk tilbagevist. Forslaget om Afskaffelsen af Rejseunderstøttelsen blev forkastet med alle Stemmer mod 10. I Magdeburg var der 16 Stemmer for Afskaffelsen. For

Indførelse af Understøttelse til Arbejdsløse derimod afgaves kun 23 Stemmer, rigtignok dobbelt saa mange som i Magdeburg, men endnu ikke $\frac{1}{3}$ af samtlige Delegerede.

Vi beklager at dette Forslag blev forkastet, og det vil sikkert fremkalde en Del Forstemthed. Dog vilde vi ikke kunne tilgive vore Venner om de af den Grund trak sig tilbage, og nu med mindre Iver arbejdede for Forbundet end tidligere. Der er ingen Grund til at tabe Modet, Tilhængerne af Understøttelse for Arbejdsløse maa rette sig efter Majoriteten, men de er i deres gode Ret til at gøre Propaganda for deres Overbevisning indenfor Forbundet. Kun én Delegeret udtalte sig fra et principielt Standpunkt mod Forslaget; de øvrige Modstandere vare ved taktiske og finansielle Betæneligheder kommen til deres Beslutning; mange var bundne ved deres Mandat. Spørgsmaalet om Understøttelse til Arbejdsløse er ikke tilstrækkeligt oplyst; mange Betæneligheder herimod ere blevne besejrede paa Generalforsamlingen, meget er endnu at gøre. Naar Tid og Omstændighederne tillader det, vil vi igen optage Diskussionen om denne Sag og haaber da at kunne omvende mange Modstandere.

Martin Segitz.

Arbejde —!

Arbejde føder Verden og sulter selv.

Arbejde bygger smukke Vogne, som Dronerne kører i.

Arbejde dyrker Jorden, som Udsugere og Aagerkarle tager Renterne af.

Arbejde frembringer smukke Klæder for dem, som ikke arbejder.

Arbejde klæder Verden, men gaar selv i Pjalter.

Arbejde skaber Kapital, men tyranniseres af Kapitalen.

Arbejde røves af Politikerne, som det dog stemmer for.

Arbejde bygger flotte Huse til dem, som, ikke arbejder.

Arbejde bygger Maskiner og kastes ud af Arbejde ved Hjælp af Maskiner.

Arbejde producerer alt, som bruges til dem, som mindst trænger til det, — og lider Mangel selv.

Forskellige Meddelelser.

Tillidsmændene gøres opmærksomme paa, at de kun maa fugte Bogmærkerne meget lidt, naar de skal have dem til at sidde fast i Medlemsbøgerne. Aarsagerne til at de ere saa vanskelige at faa til at sidde er den, at Gummien bogstaveligt talt slikkes af.

Vi har denne Gang ventet saa længe med at udgive Fagbladet, fordi vi havde ønsket at faa Forligets Ordlyd optaget heri. Lige i de Dage, da Fagbladet skulde udgaa stod den jo for tredje Gang paa Forlig. Nu venter vi til Forliget kommer efter Forhandling Nummer nitten.

Aarsagen til at vi ikke her i Fagbladet har beskæftiget os med Lock-out'en og dens Udvikling i højere Grad end Tilfældet er, er den, at vi jo al Tid vilde komme bag efter Dagblads Artiklerne og vi ønsker ganske naturligt ikke at være et Ekko af disse.

Saasnart Lock-out'en er sluttet vil her blive begyndt paa en samlet Fremstilling af denne Lock-outs Aarsager, Udbrud, Forløb og endelige Resultater.

Ophævede Afdelinger.

Afdelingerne i *Vejen*, *Brønderslev* og *Ordrup Lyngby* ere ophævede paa Grund af Mangel paa Tilgang. Medlemmerne af disse Afdelinger ere henviste til henholdsvis *Kolding*, *Aalborg* og *København*.

Til Afdelingsbestyrelserne.

De *Schemaer*, som er udsendt til Afdelingerne for at faa Oplysninger om gifte Medlemmer, der skal i Kantonement, bedes indsendte til Hovedkontoret straks.

Til Afdelingskassererne.

Vi gjøre gentagende opmærksom paa, at Rejse- og Understøttelseskassen er ude af Virksomhed, saa længe Lock-out'en varer. De Medlemmer, der bliver arbejdsløse under Lock-out'en, have Ret til Lock-out-Stempler.

Eksamen-Stempler.

Medlemmer, der læser til Eksamen, er, i Følge de nye Love, i den Tid kontingentfri, forsaavidt de ikke arbejder samtidig. I den Anledning har Hovedbestyrelsen besluttet at anskaffe *Eksamenstempler*, som af Afdelingerne kan rekvireres fra Hovedkontoret, naar Brug derfor haves. Hovedkassereren.

Skandinavisk Forening i München

sender os følgende Brev, som vi finder Anledning til at meddele vore Medlemmer.

„To her tilrejsende Maskinarbejdere giver mig Anledning til at skrive Dem nogle Ord til.

Som vi ser af Bladene vedvarer Lock-out'en, og det har undret os, at saa faa Maskinarbejdere rejser til Udlandet. De to Tilrejsende kom fra Leipzig, hvor der i Aar er særdeles meget at gøre for Maskinarbejdere, og de danske, som ere komne dertil, have straks faaet Arbejde. Men efter hvad jeg hører, nøjes de fleste med at blive i Nordtyskland, hvor Fabrikkanterne stiller sig mere solidariske med vore hjemlige Fabrikkanter, Resultatet er da, at i Nordtyskland faar saa godt som Ingen Arbejde, og saa rejser man hjemad, hvor man kun er Forbundet til Byrde. Istedetfor burde man rejse syd paa. Særlig i Sachsen og Würtemberg er der godt at bestille; tillige bliver enhver Maskinarbejder hjulpet overalt, hvor han kommer. De skandinaviske Foreninger betaler jo Rejseunderstøttelse, men tillige foretager vi Indsamling. Og bl. a. her i München har det tyske Metalarbejderforbund vist sig særdeles venlige overfor tilrejsende Danske.

Endelig er der en Ting til, som jeg vil gøre opmærksom paa, og det er, at der mellem de her til Udlandet kommende Maskinarbejdere synes at herske, enten en stor Ligegyldighed eller ogsaa Dumhed. De fleste have nemlig ingen Papirer med sig. Det er dog soleklart, at først og fremmest maa de have enten en Vandrebog eller ogsaa et Pas (helst det sidste), som de saa bør lade paategne af den første Konsul de kommer til. I ligemaade bør ingen forglemme sin Fagforeningsbog, thi den Sludder, at den ligger i deres Kuffert, skader mere end man tror.

Til Slut vil jeg forespørge, om det ikke er muligt at vi kunde faa „Smede- og Maskinarbejdernes Fagblad“ tilsendt. Jeg selv interesserer mig meget for at læse det, og for Tiden findes her ca. 10 Metalarbejdere.

Endelig skal jeg kun endnu meddele, at det er her fra München Opfordringen til de skandinaviske Foreninger, om at indsamle Penge, er udgaaet. Her i München er alene indkommet ca. 40 Mk., men vi indsender det indkomne gennem den tyske Fagforening.

Med Ønske om, at Lock-out'en maa ende med et for Arbejderne heldigt Udfald tegner

venligst

C. Bagge,
Formand,

Scandinavisk Forening
Landwehrstrasse 48/o
München.

E. S. Om 2-3 Uger begynder her i München et engelsk Firma paa en Cyklefabrik, som foreløbig skal begynde med 500 Arbejdere.

Den sorte Listes System

bliver for Tiden anvendt med al Skarphed i Stuttgart. Det nylig oprettede Forbund i Metalindustrien i Würtemberg, hvis Formand er Kommerceraad Ernst Kuhn, vil ikke staa tilbage for sit nordtyske Broderforbund. Paa Grund af en Strejke hos Weygandt og Klein i Stuttgart har Forbundet sat samtlige Strejkende paa den sorte Liste. Følgende fortlørlige Cirkulære, som fortræffelig illustrerer den tyske Arbejderbeskyttelse, kom „Schwäb. Tagwacht“ i Hænde:

Stuttgart d. 9/6 97

Hr. N. N.

Eftersom der er udbrudt en Strejke hos Forbundsmedlemmerne, d'Hrr. Weygandt og Klein, paa Grund af, at de ikke vilde gaa ind paa en kortere Arbejdstid end 10 Timer og en procentvis Forhøjelse af Lønnen, saa sender vi dem hermed en Fortegnelse over de strejkende Arbejdere og beder Dem, under Henvisning til Lovens § 4, ikke at antage nogen af disse Arbejdere. Skulde nogen af dem allerede være antaget, beder vi Dem at afskedige disse.

Højagtelsesfuldt

Den provisoriske Bestyrelse
for det Metalindustrielle Forbund
i Würtemberg.

Stedfortrædende Formand:
Statsarkitekt A. Gross,

Direktør for Maskinfabrikken Eszlingen.

Den anførte § 4 i Lovene, der beviser Almenfarligheden af saadanne Arbejds køberringe, har følgende Ordlyd:

„§ 4. Ethvert Forbundsmedlem, hos hvem der udbrudt Strejke, skal straks forelægge Forbundsbestyrelsen sine Løn- og Arbejdsforhold. Denne har, efter i fornødent Fald at have afhørt Arbejderne paa den betræffende Fabrik, at bestemme om Strejken er berettiget eller ikke. Erklærer Bestyrelsen Strejken for *ikke berettiget*, saa maa ingen Forbundsmedlemmer beskæftige nogen af de Strejkende i deres Fabrik; skulde en af en Fejltagelse være antaget, maa han igen afskediges. Bestyrelsen skal sørge for Bekendtgørelsen af de Strejkendes Navne.“

Til svære Fængselstraffe bliver de Arbejdere dømt, der med upassende Midler søger at foranledige deres Kolleger til at gøre fælles Sag med dem. Men her, hvor Banlysningen sker systematisk, hvor ærlige Arbejdere, der gjerne vil tjene til Opholdet til sig og sine, bliver berøvet Lejligheden til at arbejde i vide Kredse; her findes ingen Statsadvokat, der vil paatale disse Ulovligheder.

„Gaa uden Skaansel mod Enhver, afhold enhver brav Arbejder fra Arbejdet“ har Rigsoverhovedet for kort Tid siden forsikret.

Hic Rhodus, hic salta!

(d. v. s. Jeg er Rhodus, Du skal springe.)

Fabrikanterne herhjemme har allerede for længere Tid siden oprettet et hemmeligt Oplysningskontor, der bestyres af deres Sekretær, Vald. Helsing.

Saasnart en Arbejder afskediges eller tager sin Afsked fra en Fabrik, meddeles dette, samt Aarsagerne, til Fabrikanternes hemmelige Bureau. Naar den Arbejdssøgende derefter kommer for at søge Arbejde spørges der: „Hvad hedder De? Hvor bor De?“ hvorefter det hemmelige Bureau spørges.

Naa, vi kender jo Midlerne til at værne vore Medlemmer.

En Udsmidningsfabrikant.

I „Fyns Social-Demokrat“ læses følgende: En herværende Jærnfabrikant, der deltager i den store Arbejdersultning, synes i den sidste Tid i en betænkelig Grad at have midstet sin sunde Fornuft og Ligevægt. Medens Manden tidligere levede i Fred og god Forstaaelse med sine Medmennesker synes den store Lock-out fuldstændig at have geraadet ham i Desperation. Fornylig var han paa Spil overfor en af de Udelukkede, som havde faaet Arbejde hos en Grosserer, og senere har en Mursvend maatte føle Jærnmajestætens Magt og Vælde. Vedkommende Mursvend havde nok ladet nogle mindre smigrende Ord om Fabrikanterne falde i nævnte Fabrikants Nærværelse, og straks blev han drevet ud af Paradiset, meden vor Fabrikant, saa godt det var ham muligt, søgte at mærke Vedkommende som et skabet Faar. Heldigvis laa det over Fabrikantens Evne og han naaede kun ved den Historie at gøre sig selv latterlig og at overbevise sine Medmennesker om, at han gerne vilde bide, naar han bare kunde.

I det hele taget synes Lock-out'en at have haft en særlig uheldig Virkning paa nævnte Fabrikant. Samtidig med en tilsyneladende Afnagring af hans Legeme synes en vattersotagtig Sygdom at have angrebet hans Forstand og Sjæleliv, hvorfor det sikkert var paa Tiden om der kom en Afslutning paa Lock-out'en.

Medlemsbøger fra Tyskland.

Nedenstaaende Medlemsbøger, der i Tyskland ere ombyttede med tyske Forbunds-bøger for de Medlemmer, der under Lock-out'en ere rejste til Tyskland, ere nu tilbagesendte hertil.

De Medlemmer, der ere komne tilbage hertil og som ikke har faaet nye Bøger eller deres gamle igen, bedes nu rekvirere dem igennem deres Afdelinger.

289	1074	2573	3668	4552	5314	6080	6796	7782
525	1168	2582	3669	4596	5393	6240	6808	7807
542	1274	2592	3826	4599	5406	6318	6893	7897
562	1277	2801	3913	4718	5461	6321	6922	7902
564	1285	2994	3921	4725	5571	6418	7085	8123
580	1419	3050	3941	4726	5596	6498	7086	8133
719	1747	3124	3995	4751	5609	6509	7198	8147
810	1761	3136	4184	4851	5677	6536	7338	8193
826	1814	3196	4214	4954	5691	6604	7425	8210
922	2315	3287	4322	4975	5827	6612	7444	8295
930	2324	3415	4341	5033	5911	6618	7474	9051
939	2430	3478	4428	5094	5986	6635	7622	9106
979	2534	3482	4441	5129	6030	6645	7710	9180
1042	2555	3523	4531	5294	6041	6671	7762	

Følgende Medlemmer ere afrejste uden at melde Afgang.

7577, H. Petersen, født 14. December 1861 i Rønne. Rejst til Bornholm

6884, Martin Roslund, født den 27. Juni 1869 i Hjørsaa i Skaane. Rejst til Flensborg.

7576, Morten Hansen, født den 25 April 1863 i Sverrig. Rejst til Bornholm.

Alle afrejst fra Skibssmedeforeningen.

Slagelse.

7504, Augustinus Savild, født den 4. Juli 1875 i Skagen. Han er rejst fra Slagelse udeu at melde Afgang, og med en Restance af 5 Uger.

Tidligere Medlemmer, som under Lock out'en har udmeldt sig, fordi de ikke vilde betale de paalignede 3 Kr. ugentlig i Kontingent.

I Helsingør.

7402, Christen Petersen, kaldet „Spader Konge“, født i Frederiksværk den 5. November 1846.

9705, J. L. Lilieqvist, født i Gøteborg d. 12. April 1874.

7433, Gustaf Wastensson, født i Finspong i Sverrig den 12. Februar 1875.

I Hillerød.

6465, Jens Peter Hansen, født i Nivaa pr. Hørs holm den 13 Oktober 1874.

6455, Hans Nielsen Mortensen, født i Hillerød den 17. Juli 1872.

Sorø.

6474, Søren Jensen, født den 9. Februar 1878 i Krøirup.

6475, Peter Rasmussen, født d. 11. November 1878, hvor vides ikke.

9224, Christian Jensen, født den 21. August 1877 i Reinstrup.

I Maribo.

5127, Thomas S. Olsen, født i København den 19. Marts 1865.

7779, J. C. Jørgensen, født i Gedesby pr. Gedser den 28. Januar 1873.

Nykøbing Falster.

4637, Hans Peter Jensen, født i Nykøbing paa Falster den 4. December 1874.

7075, Harald Andersen, født i Flaarup pr. Holeby St. den 30. Januar 1878.

7058, Hans Peter Dumont Rasmussen, født i Nakskov den 23. Januar 1862.

7057, H. J. Rasmussen.

7068, Lars Nielsen, født i Lillebrønde pr. Stubbe-købing den 5. December 1872.

7065, P. Julius Andersen.

Odense.

4125, N. Bro, født i Odense d. 26. Decemb. 1870.

3639, Hans Larsen, født i Odense d. 18. April 1877.

3650, Ole Knudsen, født i Odense d. 18. Oktbr. 1874.

4412, V. Schmidt, født i Nyborg d. 22 Maj 1870.

4516, K. Petersen, født i Dalum den 27. Juli 1874.

6540, Emil Schneider, født i Kjertemind den 19. Juni 1874.

7841, Vilhelm Brøndum, født i Odense den 23. December 1876.

Nørre Sundby Afdeling har ekskluderet Nr. 3423, Victor Hupfeldt og 6331, Casper Thrane fordi de nægtede at betale til Lock out'en.

København.

1891, Axel Carl Andersen, født den 8. Maj 1875 i København.

6740, Thorvald Lauritz Knudsen, født den 10. December 1867 i København.

7559, F. W. Carlsen, født den 3. September 1864 i København.

7571, *Rudolf Christian V, Sterregaard*, født d. 22. Juni 1873 i København.

7574, *Chr. Mønnicke*, født den 17. April 1874 i København.

Alle af Skibssmedeforeningen, og alle arbejdende paa Refshaleøen.

Jeg overlader til alle de af vore Medlemmer, som punktlig indbetaler deres Bidrag, at bedømme disse 5 Kammeraters Adfærd efter Fortjeneste og lover dem samtidig ikke at forglemme dem, naar denne Lock-out er bilagt.

J. A. Hansen.

Fra de under denne Rubrik i forrige Fagblad nævnte skal undtages Nr. 3815, Christen Jensen, født i Skive den 23. Juni 1864, han vilde, meddeler Afdelingen, gerne betale, men blev Mester, hvorfor Afdelingen ikke vilde have ham som Medlem.

Fredericia Afdeling oplyser følgende med Anmodning om Optagelse i Fagbladet:

Vi har set os nødsagede til at slette af Forbundet vor forhenværende Formand, *C. Poulsen*, der stod med 1/2 Aars Restance og ikke var til at faa Penge af, hverken til Forbundet eller Lock-out'en.

Endvidere har vi maattet slette *M. Lund*, der var Kasserer. Han var slettet før Lock-out'en udbrød.

Dernæst er her en Person ved Navn *C. Jacobsen*, han er herfra Byen, er 21 Aar, og har tidligere staaet i Aarhus Afdeling. Han kom saa til at arbejde paa Lampefabriken her, undlod at betale Kontingent og blev slettet.

Imidlertid blev han optaget paany, men da Lock-out'en og de 3 Kr. i Bidrag pr. Uge kom, saa var han færdig.

Vi udleverer disse tre Personer til vore Kollegers Dom.

Vi har siden sidste Offenliggørelse af „Hædersmændene“ faaet Listen forøget med følgende:

I København.

Hos *Almind* paa Kongens Nytorv.

Dahrup.

Hos *Weitemeier.*

Ole Futtrup, høj, lys, lyst Overskæg, ca. 30 Aar.

Hos *Doberch.*

Spanner, fra Østrig.

Hos *Svendsen*, Holmensgade.

Chr. Rytjer, 45 Aar, rødhaaret, skævbenet, dobbelt Brækker 85. Byggeforeningen. Østerfarimagsgade.

Theobald Rytjer, 60 Aar, skummel Person.

Carl Jacobsen, 26 Aar, lille, spinkel, lille mørkt Overskæg. Helgesensgade 18.

Hos *Nielsen*, Ny Kalkbrænderivej 86.

Dalsgaard (han kalder sig Værkfører).

Moslund (den bekendte).

Carl Hansen, Søn af Smedemester Carl Hansen, Blegdamsvej 18, ca. 21 Aar, 64" høj, blond, lille Overskæg.

Hos Smed *Brørup*, Vesterbrogade.

Charles Andersen, bor Brodersensgade 8, St. Han er ca. 23 Aar.

Hos Smed *Rasmussen*, Gasværksvej 4.

Oly Frederik Ferdinand Sørensen, ca. 46 Aar, halter lidt, har rødt Skæg.

Hos Smed *Richter*, Landskronagade 5.

Peter Wahl. Han har i en Del Aar arbejdet som Kedelsmed, ca. 50 Aar.

Paa *Gl. Carlsberg Annex.*

Bahnsen, Instrumentmager. Han er mellem 26 og 27 Aar, middelhøj, lidt skaldet, blondt Haar og Overskæg.

C. C. Hansen. Han er ca. 30 Aar, godt middelhøj, mørkt kruset Haar og Overskæg, lidt forover-

bøjet. Begge arbejdede for Koefoed & Hauberg paa ovennævnte Sted.

Hos *Neckelmann*, Korsgade.

J. C. Christensen, Arbejdsmand, bor Yrsasvej 7, 4. Han er mørk, har blaa Øjne, lille Overskæg, stor Næse, store Øren, er mager, indfalden, middelhøj. Han har under Lock-out'en været beskæftiget med at lave Hængsler.

Paa *Lemvig Jærnstøberi*, der er blokeret, har der arbejdet en Smed, *Adolf Globe*, født i Dybe pr. Bonnet. Han er nu afskediget derfra.

Slagelse.

Hos *Carstensen.*

Petersen, ca. 26 Aar, ca. 62" høj, mørkt Haar intet Skæg, brune Øjne, bredskuldret, svinger stærkt med Armene under Gangen.

Hos Jærnstøber *Rasmussen.*

Sandgren, Modelsnedker (han drejer blandt andet).

Jørgensen, Snedker (agerer Montør).

Navnene ere nok, thi de kommer aldrig andre Steder end her i Byen. De have begge arbejdet paa Værkstedet i en lang Aarrække.

Vejen.

Hos *Svenning.*

Karl Marius Sørensen, født den 2. Decembr. 1871 i Kolding.

Korsør

Paa *Korsør Jærnstøberi.*

Jørgensen, ca. 30 Aar, middelhøj, lidt Overskæg, gaar lidt foroverbøjet.

Viborg.

Hos *Brems.*

Christian Hansen Tarul.

Hos *Snevoigt.*

Laurson, Modelsnedker.

Kolding.

Hos Smedemester *Carlsen.*

Niels Hansen, ca. 66" høj, lyst Haar, lille Overskæg, ca. 23 Aar. Er fra Faaborgegn.

Fra den i forrige Fagblad meddelte Liste over „Hædersmænd“ skal undtages Montør C. (skal være L. P.) Petersen fra Hellerung i København, da han holdt op at arbejde et Par Dage efter Lock-out'en.

Følgende Medlemsbøger ere tabte og erklæres herved ugyldige. Ingen Understøttelse maa udbetales paa dem, før nærmere Meddelelse foreligger.

Aarhus: Bog Nr. 6116, Hornecker, og 9102, Christiansen.

Randers: Bog Nr. 3734, M. Petersen.

Aalborg: Bog Nr. 6816, Chr. Alfred Larsen.

Københavns Afsl. 2: Nr. 7354, A. V. Sørensen og Nr. 1962 C. E. Petersen.

Hovedkassereren.

Christen Nielsen, som har arbejdet under Lock-out'en 1885, hos Smedemester Olsen i Magsstræde, er optaget i Klejnsmedesvende Foreningen.

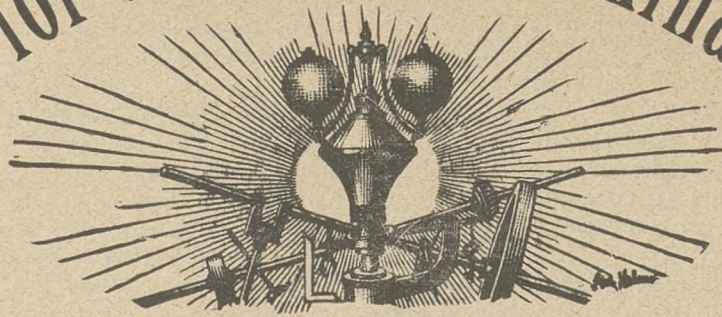
M. Sørensen.

Faaborg. Strejken paa Smedeværkstederne i Faaborg er sluttet ved en Overenskomst mellem Mestrene og vor derværende Afdeling.

Redigeret af *H. P. Hansen.*

Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

Fagblad for Smede og Maskinarbejdere

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 12.

September 1897

9. Aargang

Den 4de Lock-out

i den danske Jernindustri sluttet med Sejr for Arbejderne!

Lock-outernes Mindedage i vor Jernindustri.

Den 14. Juli og 16. November 1885 er Begyndelsen og Enden paa Lock-outen i København i 1885.

Den 29. Maj og 20. Juli er Datoerne for Udsmidningen og Forligets Underskrift i Aarhus i 1895.

Fra 16. til 31. Marts varer Lock-outen i samtlige Provinsbyer i 1897, og endelig begynder den store, hele Landet omfattende, Lock-out den 9. Juni og ender den 12. September 1897.

1885-Lock-outen gjaldt Arbejdernes Foreningsret og Fordringen om en Minimalløn af 27 Øre i Timen.

Angaaende Foreningsretten, da krævede Fabrikkerne aldeles bestemt i 1885, at Arbejderne skulde udmelde sig af Smede- og Maskinarbejdernes Forbund.

Efter den lange Kamp, fra 14. Juli til 16. November, opgav Fabrikkerne officielt deres Fordring om, at Arbejderne ikke maatte være Medlemmer af Forbundet, men Forbundet maatte opgive Fordringen om en Minimalløn af 27 Øre.

1895-Lock-outen gjaldt igen Arbejdernes Foreningsret.

Aarhus Fabrikkerne fordrede, at deres Arbejdere hverken maatte tilhøre vort Forbund eller vort Partis politiske Organisationer. Denne Fordring opgav Fabrikkerne dog allerede forinden Underhandlingerne begyndte om Freds-

slutningen og Aarsagen hertil var den Storm af Indignation, Landets offentlige Mening væltede imod dem.

Aarhus Fabrikkerne maatte endvidere indgaa paa en Lønforhøjelse. Men hvad der var det bedste for os, var det, at vor Afdeling i Aarhus, der før Lock-outen talte 120 Medlemmer, efter Lock-outen talte 280 og de er alle blevne gode trofaste Medkæmpere.

Provins-Lock-outen i Marts 1897 gjaldt reelt Organisationen, formelt erklærede Fabrikkerne, at de vilde slaas for — at komme til at forhandle med os.

Lands Lock-outen fra 9. Juni til 12. Septbr. 1897 gjaldt om intet mindre, end at gøre vor Organisation magtesløs; Fabrikkerne ønskede at give os en saadan Dukkert, at der igen kunde hengaa nogle Aar, inden vi kom til Kræfter. Saa havde de Fred for os, mente de, Fred for det evige Fagforeningsvrøvl, Fred for vore Fordringer om mere Udbytte af vort Arbejde. Skæbnen og vort gode Sammenhold har villet det anderledes, det blev dem og ikke os, der fik Dukkerten.

Og trænges der til Bevis for, at det ikke blev Fabrikkerne, der bar Sejren hjem, saa kan vi blot henvise til, at hele Højrepresen har været enig om at meddele sit Publikum, at det var ikke værd at undersøge, paa hvilken Side Sejr eller Nederlag var.

Med det Kendskab, vi har til Højres Kapitalist-Presse, tør vi dristigt paastaa, at havde der været nogen Mulighed for, at den med Skin

af Ret kunde fortælle, Arbejderne har lidt et Nederlag, saa havde den gjort det.

Nuvel, vi har vundet en Sejr, der ikke er mindre indad til end udad til, men dette skal ingenlunde gøre os trygge eller overmodige.

Historien viser os alt for mange Eksempler paa, at Tryghed oven paa Sejren over en Modstander fører til Nederlag, og lad os gøre os det klart, at Fabrikkerne er alt for farlige Modstandere til at vi kan hengive os til Ladhed, vi maa tværtimod holde vor Organisation kampberedt. Vi maa øge vor Kraft, til de frygter vor Styrke.

Men vi skal heller ikke være overmodige. Vi har vundet en Sejr og derover har vi Ret til at glæde os. Skal vi vise, at vi har lært af hvad der er gaaet forud for denne Kamp, da maa vi vogte os for, i den Grad at nyde Sejrens Frugter, som Fabrikkerne i København har gjort det fra 1885 og indtil nu, da Nederlaget blev deres Lod som Udbyttet af den Kamp, de og ikke vi havde begyndt.

Denne Kamp har vist os, at vort Arbejde hidtil ikke har været forgæves. Det Sammenhold og den Offervillighed, der er udvist af vore Medlemmer, saavel de udelukkede som de arbejdende, er eksempeløst.

Der er endnu i Arbejderbevægelsens Historie intet Fag, der kan udvise det, at der af ca. 2000 Arbejdere, der bliver smidt paa Gaden, alene paa et Bud af Arbejdskøberne, ikke en eneste bliver Skruebrækker, trods det at Kampen varer 13 Uger og 3 Dage.

Men saaledes er det hos os under Forløbet af denne Kamp — vi tror, i Forbigaaende sagt, at det er lige saadan hos de andre Fag, der var smidt ud. De enkelte Skruebrækkere, der kom til under Lock-outen, kom ude fra, fra den lille Trop, der endnu ikke tilhører os, men deres Tal over hele Landet var ikke en halv Snes Stykker. De øvrige, der blev Skruebrækkere, ca. 70—80 Stkr., tilhørte ikke os ved Lock-outens Udbrud, de var ogsaa før den Tid Fabrikernes haandgange Folk.

Kun paa et Sted, paa en Fabrik i Hjørring, tilhørte de os, men de havde kun været Medlemmer fra Lock-outen i Marts og indtil Juni, saa det Tab berørte os ikke smerteligt, vi tror det gør dem, i hvert Fald enkelte af dem, mere ondt end os, vi har allerede begyndt at have deres Rend paa Dørene for at faa Lov til at komme ind i vore Rækker, men vi har frabedt os Æren af deres Kammeratskab. Det bliver dyrt for dem at blive Medlemmer hos os.

Under denne lange Kamp har Understøttelsen til de Udelukkede desuden været mindre end den ved tidligere lignende Lejligheder har været hos fagdannede Arbejdere i andre Fag.

Havde vi vidst, hvorlænge Kampen vilde vare, kunde vi have indrettet vore Sager derefter, og havde vi vidst, at det kun blev 13 a

14 Uger, kunde vi have givet en større Understøttelse, men vi vidste kun, at den vilde blive langvarig, det havde Fabrikkerne ofte nok ladet os vide. De havde dog næppe ventet at blive trætte for vi.

Men næsten lige saa meget som vi beundrer og takker de brave Kammerater, der for den tarvelige Understøttelse uden Knurren holdt ud den lange Tid, takker vi de arbejdende Medlemmer for den Punktighed, med hvilken det store Flertal hver Uge kom med deres 3 Kroner.

Tre Kroner pr. Uge i 13 Uger i Træk, det er indtil i Dag Rekorden paa Offervillighed, Solidaritetsfølelse og Tro paa sin Sags Renhed og Sejr blandt organiserede Arbejdere i alle Lande.

Af mellem ca. 3000 arbejdende Medlemmer er der under denne Offerperiode næppe nok faldet 100 fra, som altsaa undslog sig for at betale.

Ogsaa vore Standsfæller i de andre Fag maa vi bringe en hjertelig Tak. Deres Støtte har været stor, større end nogen Sinde, og deres Offervillighed forpligter og forpligter os dybt, naar de kommer til at trænge.

Dog vi har vist os deres Sympathi og Offre værdige. Vi har ført Kampen til Ende og bragt Sejren hjem.

Denne Kamp har bragt vor Arbejderbevægelse her i Danmark i Stormskridt fremad. Kun de Færreste vil nu ane, hvor mægtigt denne Lock-out har bidraget til at samle Arbejderne og — Middelstanden.

Vort eget Fag staar nu samlet som en Mur. En Fortsættelse indad til, i samme Spor som hidtil, paa at gøre vor Organisation bedre og stærkere, og vi er en Hær af Menneskerettighedernes begejstrede, uovervindelige Forkæmpere.

Men ogsaa i international Broderskabsfølelse er vi vokset. Fra alle Evropas Lande har vi faaet Bidrag, smaa og store Summer, som Evnen har været. Vore Broderorganisationer i Tyskland og Sverrig bærer dog Prisen. Vi véd ikke i Øjeblikket bestemt, hvor meget, men omkring 20,000 Kr. er der kommen fra hver af disse Landes Metalarbejdere. Endvidere har andre Fag i Sverrig sendt mange Bidrag. Og vi har faaet Penge fra Norge, Østrig, England, Belgien, Schweiz, ja endogsaa fra det fattige Italien har vi faaet 700 Francs.

Kort sagt, det er en Kamp, vi har ført, en Sejr, vi har vundet, der rækker langt ud over Øjeblikkets Nu.

Vi siger Tak, hjertelig Tak, alle I, der har baaret Del af Byrden, lad os nu give hinanden trofast Haandslag og sige „Til Lykke med Sejren!“

Ordlyden af Forliget af 8. September 1897.

*Underskrevet af Fagforeningerne
og Fabrikantforeningerne den 12. September s. A.*

Efter Anmodning fra Bestyrelserne for de fire Mesterforeninger i Jærnindustrien til Bestyrelsen for Arbejdsgiverforeningen af 1896 om at medvirke til Afslutning af den nuværende Arbejdsstandsning i Jærnindustrien, er der ved Samarbejde mellem Arbejdsgiverforeningens Bestyrelse og Udvalget for de samvirkende Fagforeninger opnaaet Enighed om, paa Grundlag af det af d'Hrr. J. Jensen og N. Andersen udarbejdede Forligsforslag, at anbefale de stridende Parter følgende Forslag til

Forlig.

1. Forliget afsluttes mellem Bestyrelserne for de fire Mesterforeninger paa den ene Side og Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, Dansk Formerforbund, Modelarbejdernes Organisationer og Støberiarbejdsmændenes Forbund paa den anden Side.

2. Arbejdet genoptages Mandag den 13. Septbr. d. A., saavidt muligt i samme Udstrækning paa samme Værksteder og paa samme Vilkaar, som før Arbejdsstandsningen, paa samtlige under de fire Mesterforeninger hørende Værksteder; for Vogn- og Beslagsmedemestrene i Overensstemmelse med Overenskomsten af 18. April 1896 med Fagforeningen, dog at der herved ikke sker nogen Lønreduktion. Det staaer Smedemestrene frit for at antage eller ikke antage de Lærlinge og Forbundtere, der har forladt Arbejdet under Arbejdsstandsningen, idet dog Erklæringerne henholdsvis fra Mesterforeningerne af 11. August d. A. og fra Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund af 12. samme Maaned angaaende Forbundtere og Lærlinge ophæves.

3. Spørgsmaalet om Lønsatserne i Odense og Slagelse optages til Afgørelse i Overensstemmelse med Voldgiftsreglerne for Provinserne med tilbagevirkende Kraft fra den Dag Arbejdet genoptages.

4. De mellem Fabrikantforeningerne og Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund gældende Voldgiftsregler (for Provinsernes Vedkommende med de aftalte Ændringer i Tidsfrist m. v.) udvides til at gælde ogsaa for Klejnsmedenes og Vogn- og Beslagsmedenes Mesterorganisationer paa den ene Side og de paagældende Arbejderorganisationer paa den anden Side.

5. I Henhold til de nævnte Voldgiftsregler maa der herefter ikke foranlediges Arbejdsstandsning (Strejker, Blokader eller Lock-out) fra nogen af Siderne paa nogen af de nævnte Værksteder, uden at Forhandling mellem de paagældende Organisationers Bestyrelser har fundet Sted.

6. Lovene for de saakaldte Værkstedsklubber bliver fremtidig Genstand for Fagforeningernes Aprobation, og disse Love kan ikke indeholde gyldige Bestemmelser, der er i Modstrid med indgaaede Overenskomster mellem Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne, og maa ej heller indeholde Bestemmelser, sigtende til at forulempe Ikke-Fagforeningsmedlemmer under Udførelsen af deres Arbejde. Det betragtes iøvrigt som en Selvfølge, at Fagforeningsmedlemmerne og de Arbejdere, der staaer uden for Fagforeningerne, hverken indbyrdes eller gensidigt maa forulempe hinanden under Udførelsen af deres Arbejde.

7. Saavel Mesterorganisationerne, som Fagforeningerne vil medvirke til Oprettelse af en Arbejdsdomstol, som denne er foreslaaet af Arbejdsgiverforeningen af 1896, og forsaavidt en saadan kan blive oprettet ved de i Arbejdsgiverforeningens Vedtægter af 25. August d. A. nævnte Organisationers — eventuelt Avtoriteters — Medvirken, er saavel Arbejdsgiver som

Arbejderorganisationerne i Smede- og Maskinfagene forpligtede til at indordne sig under denne Domstol.

8. I „Fællesværkstedesreglerne“ af 29. Maj 1897 foretages følgende Forandringer:

I § 3: „Siste Stykke udgaar.

I § 5: „Efter 2det Stykke tilføjes: „Hvis der ikke opnaas Enighed med en Arbejder om en Akkord, og Arbejdet alligevel paabegyndes af h a m, betales det udførte Arbejde med Timeløn.“

I § 6: „Andet Stykke udgaar. Der tilføjes efter sidste Stykke: Den samme Regel gælder under lignende Forhold for en Svend, der staaer i Enkeltakkord.“

I § 7: Paragrafen udgaar.

9. Ovenstaaende Ændringer i de „Fælles Værkstedesregler“ træder i Kraft samtidig med, at „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund“

a) ophæver Kongressens Beslutning imod at slutte Kontrakt med Gensidig Opsigelsesfrist, og foranlediger, at det bliver gjort til Pligt for en Svend, der staaer i Enkeltakkord, ikke uden Overenskomst med vedkommende Arbejdsgiver, at forlade Værkstedet, før end Akkorden er færdig, med mindre dette sker under en af den paagældende Arbejdsgiver eller Arbejderorganisationens Hovedledelse anerkendt Arbejdsstandsning, i hvilket Tilfælde ogsaa Kontrakter paa Tid ophæves uden Opsigelse, og

b) suspenderer Bestemmelserne i Forbundslovene af 1. Juli 1897, § 9 e og f, indtil disse Bestemmelser ved den førstkomende Kongres kan blive endelig ophævede.

10. Da Lærlingene ikke staaer i noget Forhold til Fagforeningen, kan Lærebevis kun udstedes af den paagældende Læremester, Lav eller Magistrat.

11. De fra Formerne, Modelarbejderne og Arbejdsmændene fremsatte Ønsker om Forandringer i Løn- og Arbejdsvilkaar erklærer Fabrikanterne sig villige til at tage op til Forhandling efter Lock-out'ens Afslutning, saasnart de nævnte Arbejderes Organisationer har givet deres Tilslutning til de, i Henhold til Punkt 4, mellem Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund og de fire Mesterforeninger gældende Voldgiftsregler, samt meddelt, at de har foretaget de derhen hørende Valg, under Forudsætning af, at Arbejdet genoptages overalt paa Fabriker og Værksteder i de nævnte Fag.

Da der ikke med de i nærværende Forlig trufne Bestemmelser, eller ved de i de fælles Værkstedesregler foretagne Ændringer tilsigtes at stille Arbejderne anderledes med Hensyn til Lønvilkaar end de har været, før Striden udbrød, og da Forliget tillige lægger Grundlaget for et fremtidigt godt Samarbejde mellem Organisationerne, har man ikke ment det nødvendigt at beskæftige sig med de Forhold, som er fremkomne der ved, at enkelte Grovsmedesvende har faaet en Lønforhøjelse uden Organisationernes Mellemkomst eller den Stilling Klejnsmedesvendene vil komme til at indtage, ved at de ikke kommer ind under Bestemmelserne i de fælles Værkstedesregler, om Tillæggsbetaling for Udearbejde, og endelig den Omstændighed, der er en Følge af, at Arbejdstiden paa en Del Fabriker og Værksteder indskrænkes fra 10 $\frac{1}{2}$ til 10 Timer daglig, idet man gaar ud fra og anbefaler, at disse Spørgsmaal afgøres ved Forhandling mellem de vedkommende Organisationers Bestyrelse efter de i Forligsforslaget fastsatte Regler.

København, den 8. Septbr. 1897.

*Bestyrelsen for
Arbejdsgiverforeningen af 1896.*
N. Andersen. Carl Kruse. Vilh. Kähler.
Niels Rasmussen. Ferd. Hansen.

*Udvalget for
de samvirkende Fagforeninger.*
J. Jensen. P. Knudsen. Sigv. Olsen.
S. Brøsemann. A. P. Berg. C. M. Olsen.
V. Petersen.

Der er noget i dette Forlig, der straks falder i Øjnene. Det begynder med at sige:

Efter Anmodning fra Bestyrelserne for de fire Mesterforeninger i Jærnindustrien til Bestyrelsen for Arbejdsgiverforeningen af 1896 om at medvirke til Afslutning af den nuværende Arbejdsstandsning i Jærnindustrien,

Her er der altsaa straks i selve Forliget slaaet fast, at det var Fabrikantforeningerne der maatte henvende sig til udenfor staaende, for ved deres Hjælp at faa endt den Strid Fabrikanterne saa overmodige og sejrssikre havde begyndt. Og naar dette saa sker efter at Fabrikanterne i Juni Maaned havde vist sig aldeles uimodtagelige for alle de Grunde vi anførte som Bevis for, at det vi forlangte kun var simpel Retfærdighed og dernæst i Juli Maaned meget overlegent afviste de tre Voldgiftsmænd med den Erklæring, at disse ingen Forstand havde paa at dømme i de Sager, saa maa det indrømmes, at saa kan Dukkerten ikke godt være grundigere for d'Her. Fabrikanter.

Dernæst siger Forligets Punkt 1:

„Forliget afsluttes mellem Bestyrelserne for de fire Mesterforeninger paa den ene Side og Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, Dansk Fornerforbund, Modelarbejdernes Organisationer og Støberiarbejdsmændenes Forbund paa den anden Side.

Naar det saa erindres, at saavel før som efter Lock-out'ens Udbrud havde Fabrikanterne, med alle til deres Raadighed staaende Midler, søgt at trænge særlig vort Forbunds Hovedbestyrelse og dets Formand ud af Ledelsen, saa maa det igen erkendes, at heller ikke her har de Sejren hjem.

Punkt 2 er der ingen særlig Grund til at dvæle ved. Naar vi er ude over de 6 første Linier, der handler om Tid og Maade for Arbejdets Genoptagelse, saa er det andet kun Talemaader, beregnende paa at dække Smedemestrenes Fiasko.

Punkt 3. Om Lønnen i Odense og Slagelse har vi lige fra Juni Maaned tilbudt at forhandle igennem Voldgiftsretten, saa af den Grund behøvedes det ikke at udstrække Lock-out'en til at vare i tre Maaneder. Naar det desuagtet er sket, saa er Aarsagen Fabrikanternes Planer paa andre Omraader.

Ved Punkt 4 er det værd at lægge Mærke til, at nu har Smedemestrene ogsaa faaet Del i Voldgiften. Men naar vi saa oplyser, at Grovsmedenes og Klejnsmedenes Fagforeninger i 1893-94 tilbød Smedemesterforeningen at være med til at oprette en Voldgiftsret og at Mestrene da meget overlegent lod Fagforeningen vide, at man ikke ønskede at „entreprer“ paa en saadan Institution, saa har Smedemestrene her vundet en Sejr — over sig selv.

Punkt 5 siger, at der fremtidig ikke kan erklæres Strejker eller Lock-out uden forudgaaende Forhandling.

Vi forhandlede ikke med Fabrikantforeningen for Provinserne før vi gav Tilladelse til Arbejdsnedlæggelsen i Odense, men Fabrikantforeningen forhandlede heller ikke med os før den erklærede Lock-out'erne, hverken den i Marts eller den i Juni. Den københavnske Fabrikantforening øvede, efter vore Anskuelse, ligefrem Hærværk paa Voldgiftsreglerne, ved at erklære Lock-out, uden først at have forhandlet med os. Ingen af Parterne kan da i Fremtiden undlade at forhandle inden en Strejke eller Lock-out udbryder. Dette kan frembyde Fordele paa begge Sider. Kun Erfaringen kan afgøre, om vi taber eller vinder derved.

I Følge Punkt 6 skal Klublovene approberes af Hovedbestyrelsen.

Hertil er intet at sige, det kan maaske være en meget nyttig Foranstaltning og kan i hvert Fald hverken skade eller hindre Klubbernes Virksomhed.

Iøvrigt betragtes det som en Selfølge, at Skruebrækkere og ærlige Folk ikke maa fornærme hinanden
| Bum.

Punkt 7 lover en Arbejdsdomstol, hvis en saadan kan oprettes.

Hvorledes den vil komme til at virke kan paa Forhaand Ingen have nogen Møning om, den kan maaske til Tider holde Fordringerne fra Arbejderne nede, men den kan ogsaa føre til en Sprængning af alle de Baand der binder Kapital og Kapitalist sammen. Vil Arbejderklassen for Alvor fremad kan Ingen kunstige Midler forhindre det.

Punkt 8 er hele Lock-outens Kærne. Det var en Forandring af de af Fabrikanterne alene lavede „Fælles Værkstedesregler“ det gjaldt. Og her har vi vundet en smuk og afgørende Sejr. Vi fik Arbejdssedlerne bort, vi fik andet Stykke ud af § 6, saaledes at Fabrikanterne ikke mere vilkaarlig kan afskedige en Mand, der staar i Enkelt-Akkord, og vi fik Timelønnen garanteret i Akkord samt afskaffet en generende Tilføjelse til § 3, der af Fabrikanterne, trods vor Protest, var indsat efter Marts-Forliget.

De eneste Fordringer, vi efter Marts-Forliget stillede til Forandring i de „Fælles Værkstedesregler“, som vi ikke nu fik godkendt og opfyldt, var Fordringen om, at Rejsetid, der faldt i Tiden fra 6 Aften til 6 Morgen, skulde betales som Overtid. Denne Fordring maatte vi opgive.

Endvidere havde Smedemestrene i København ved Forhandlingerne i April faaet indsat en Bestemmelse om, at mindre Reparationer, samt Gas- og Vandarbejde, ikke skulde betales med 3 Øre mere pr. Time. Dette maatte vi nu ogsaa lade staa. Men paa alle afgørende Punkter fik vi vore Krav opfyldte. Denne Sejr paa de af Fabrikanterne selv lavede „Fælles Værkstedesregler“ er overordentlig betydningsfuld. Ikke alene af den Grund, at vi har faaet de fleste og betydeligste af vore Krav gennemførte, men meget mere, fordi Fabrikanterne Gang paa Gang har erklæret, at det, de vilde, var at vise, at vi ikke kunde tvinge dem til at gøre Indrømmelser, men at vi, dersom vi vilde haabe at opnaa noget hos dem, pænt maatte bede derom. (Og naar vi bad, fik vi heller ikke noget — husk vore Anmodninger om mere Løn i Aalborg.)

Nu har vi vist, at vi dog kan tvinge dem til noget, og ikke saa lidt endda.

Punkt 9 forpligtiger os til, at ophæve Kongressens Beslutning imod at enkelte Medlemmer slutte Kontrakt med Fabrikanterne med gensidig Opsigelsesfrist.

Denne Sag har en ret interessant Forhistorie.

Da Provsfabrikantforeningen i 1895 dannedes kom der i dens Love til at staa:

Foreningens Medlemmer have Ret til at afslutte Kontrakter i en af Bestyrelsen fastslaaet eller billigt Form med deres Arbejdere enkeltvis, hvorefter Arbejderen paa sin Side forpligter sig til ikke at deltage i nogen som helst partiel eller total Arbejdsnedlæggelse. Arbejdsgiveren ligeledes paa sin Side til ikke at inddrage den paagældende Arbejder under nogensomhelst partiel eller total Lock-out. Kontrakterne skulde i hvert enkelt Tilfælde sanktioneres af Bestyrelsen og underskrives af dens Formand,

Meningen hermed var den, at skabe en Hær af kontraktbundne Arbejdere, der ved en Strejke eller

Lock-out af Fabrikanterne, med den „juridiske“ Lov i Haanden kunde tvinges til at være Skruebrækker.

Vi har af al Magt søgt at gøre Arbejderne indlysende hvad de gik ind paa, dersom de gik paa Kontrakt. Vor Agitation mod Kontrakterne gjorde Virkning, det var kun faa der tog imod dem. Men for rigtig at slaa Sagen fast, vedtog vi paa vor Kongres i Foraaret, at vi ikke vilde have kontraktbundne Arbejdere som Medlemmer af vor Organisation. Vi vilde kende vor Armé, dersom vi skulde kæmpe.

Nu siger Fabrikanterne: „Den Bestemmelse skal I ophæve, men til Gengæld gaar vi saa ind paa, at saasnart Eders Forbunds Hovedbestyrelse godkender en Strejke paa et af vore Værksteder, saa ophæves straks uden Opsigelse Kontrakterne med de Arbejdere, der mulig ved en saadan hidtil har været bundet til det Værksted.

Fabrikanterne har hermed ad den Vej opgivet at skabe en Skruebrækkerarmé.

Det er vor Sejr ogsaa.

Vi skal suspendere Punkterne e og f i vore Loves § 9. Vi skal gerne indrømme, at her har vi givet efter; det var den Nød, der var haardest at sluge, men der er den for os heldige Omstændighed til Stede her, at det kun er formelt det betydet noget for os. Vil Fabrikanterne lade være at boycotte enkelte af vore Medlemmer, der ikke staar dem an, saa har vi slet ingen Brug for Punkt e og vil de ikke lade dette være, ja saa har vi andre Midler til at skærme vore Medlemmer.

f. var sat ind i Lovene, som en Erstatning til vore Afdelinger, fordi vi nu tog næsten alt Kontingentet ind i Hovedkassen. Det var saaledes ikke en Bestemmelse, der var rettet mod Fabrikanterne og det var en Misforstaaelse af dem naar de troede det.

Nogen Smerte voldte det os ikke at skilles fra den, og paa Fabrikanternes oprevne Hjerteskaar lagde det, i deres Tanker, et lægende Plaster.

Hvorfor skulde ikke ogsaa de have et Resultat, de kunne sige at have fravristet os.

Punkt 10 er en ligesaa morsom som meningsløs Paragraf.

Trods Fabrikantorganet „Politiken“ og dets Afløbsrende „København“s Paastande, saa er Sagen den, at vi aldrig siden 1885 har udstedt et Svendebrev. Vi har optaget Folk, som vi vidste vare Smede eller Maskinarbejdere, i vor Organisation, uden Svendebrev, hidtil og det gør vi ogsaa i Fremtiden.

Punkt 11 omhandler ikke os.

Slutningsudtalelsen siger, efter vor Mening, at Fortjenesten skal være den samme for 60, som tidligere for 63 Timers ugentligt Arbejde.

Naar vi saaledes gennemgaar Forliget og giver hver sit af Sejr og Nederlag, saa ses det snart, at af Sejre har vi baade de fleste og største. De stærke Fabrikanter har denne Gang baaret Nederlaget hjem.

Vil Fabrikanterne bryde Forliget?

Torsdag den 16. September var vort Forbunds Formand tilsagt til Møde i Forligskommissionen i København. To Personer, Kaas og Visby der arbejder som Tegnere hos Luxen og Hammerich i København og som under Lock outen, saaledes var der meddelt os, havde arbejdet som Maskinarbejdere, havde stævnet Formanden, fordi deres Navne vare offentliggjorte under Betegnelsen „Hædersmænd“. Der opnaaedes ikke Forlig, det turde en Kommissionær der mødte i Retten for de to Tegnere ikke, men Sagen udsattes til Torsdag d. 23. Septbr.

Kommissionæren meddelte i Rntten, at der kom en hel Række af Sager af samme Art og at de alle skulde føres af Højesteretssagfører Arntzen. Det var os straks paafaldende, at denne Mand havde faaet alle Sagerne at føre, det var jo mærkeligt, at alle „Hædersmænd“ skulde finde paa at engagere ham, som deres Sagfører.

Men da vi huskede, at denne Sagfører er Aktieselskabet „Titans“ (d. e. Kofoed, Hauberg, Marstrand og Helwig) juridiske Konsulent gik der et Lys op for os.

Thi, spørger vi, er det saa ikke Fabrikantforeningens Bestyrelse, der staar bag ved. Nu staar der i Forliget, at Skruebrækkere og ærlige Arbejdere ikke maa forulæmpe hinanden, *ergo*, saa maa Hædersmænd heller ikke forfølge Forbundet.

Vi mødte saa igen Torsdag d. 23. September. Nu havde vi faaet 3 nye Sager af samme Art, nemlig fra Sigfred Ulriksen, der arbejder paa „Godthaab“, fra Niels Peder Jensen hos Bonnesen og Dastrup og fra Jens Vogt hos Ludvigsen og Hermann. De vilde have Formanden dømt til en Bøde paa 40 Kr., have 20 Kr. i Sagsomkostninger og have en Erklæring, om at de slet ikke var Hædersmænd, indrykket i „Social Demokraten“. Der blev intet Forlig. Torsdag d. 30. Septbr. møder vi igen. Vi skal nok holde vore Medlemmer *à jour* med Sagen.

Husk altid

at nu efter Forliget kan Fabrikanterne

- a) ikke alene fastsætte nye Akkordpriser, ej heller nedsætte bestaaende Akkordpriser, altid skal vedkommende Arbejder eller Arbejdere med paa Raad. Bliver Arbejderen eller Arbejderne ikke tagne med paa Raad ved Fastsættelsen af Akkordpriserne, er det et Brud paa Forliget.

Man bør altid paase, at den Akkord, man afslutter, indføres rigtig i Akkordbogen, der føres paa hver Fabrik,

Kan der, af forskellige Grunde ikke opnaaes Enighed om en Akkord, er Timelønnen garanteret.

- b) Husk altid, at nu kan en Mand, der staar i Enkelt-Akkord, ikke afskediges, før hans Arbejde er færdigt, med mindre han har forset sig og i saa Fald skal paa hans Forlangende Voldgiftsretten domme om Forseelsen er af en saadan Art, at Afsked var berettiget.

- c) Husk altid, at ingen Fabrikant eller Værkfører mere maa forlange Afskedsbevis som Betingelse for at antage en Arbejder.

Gør han det, bør det straks anmeldes til Afdelingen i den By, hvor det sker.

(Nogle Steder vil det maaske vise sig, at der spørges, hvor Vedkommende sidst har arbejdet, og naar han har besvaret det, meddeles der ham, at han kan komme igen i Morgen. I Mellemtiden bruges saa Telefonen. Men skulde det vise sig, at en Mand forfølges, bedes det anmeldt.)

Lad os samle Klagerne, der maatte fremkomme, dersom Forliget paa noget Punkt ikke overholdes. Men husk endelig, at man aldrig bør klage uden Grund. Alle Klager indsendes til Hovedbestyrelsen.

Otte-Timers Kampen i England.

Paa samme Tid, som vi førte vor mægtige Kamp imod vore Fabrikanten, udbød der i England en Kæmpe-Bevægelse, som drejede sig om intet mindre end Indførelse af Otte-Timers-Arbejdsdagen i hele Jærnindustrien og i Jærnskibsbyggerierne. Der er adskillige større Etablissementer, som nu allerede i flere Aar har indført denne Arbejdstid og efter overensstemmende Udtalelser fra Lederne af disse Etablissementer har den været til Gavn saavel for de beskæftigede Arbejdere som for selve Forretningerne.

Fordringen om Otte-Timers Arbejdsdagen blev stillet af Maskinarbejdernes Union, og medens Londoner Fagforeningsraadet med Begejstring udtalte sig for Maskinarbejdernes Fremgangsmaade, stillede Eksekutivkomiteen for Kedelsmedenes Union sig imod denne. Man kan imidlertid ikke paastaa, at dette Skridt har vakt udeladt Beundring, thi flere større Afdelinger af Kedelsmede-Unionen vedtog at gøre fælles Sag med Maskinarbejderne og saaledes at deltage i Bevægelsen.

Bevægelsen udbrod i Midten af Juli Maaned ved at Maskinarbejderne i flere Fabriker i London nedlagde Arbejdet, for derved at fremtvinge Indførelsen af Otte-Timersdagen. Arbejdskøberne besvarede dette Skridt dermed, at de paa flere Steder lukkede deres Fabriker og Værfter. I den første Uge fordelte Antallet af de Strejkende og Udelukkede sig saaledes: i London 2600, ved Clyde 3500, i Manchester 2500, i Belfast 350, ved Tyne 3000, ved Wear 400, ved Tees 400, i Hull 750, i West Riding 200, i Leicester 50, i Chelmsford 50, i Slough 30, tilsammen 13,850 Medlemmer af den forenede Maskinarbejder-Union.

I London deltog 39 Firmaer i Lock-out'en, medens 5 Firmaer allerede i den første Uge indrømmede Fordringen; dette sidste Tal steg i Løbet af den næste Uge med yderligere 15 Firmaer med tilsammen 1000 Arbejdere, saaledes at der kun blev forholdsvis faa Fabriker tilovers, der samstemmede med den bekendte Fabrikant *Siemens*, der udtalte, at det for dem egentlig kun drejede sig om, hvorvidt de selv eller deres Arbejdere skulde „lede“ Driften. Paa denne Ytring gav i øvrigt det moderate Blad „Spectator“ et rigtig karakteristisk Svar, idet det udtalte, at der ikke kunde være Tale om, at Fagorganisationen vilde „lede“ Driften, men allerede nu maatte Arbejdskøberne jo finde sig i en god Del Indblanding fra Fagforeningens Side i hans Drift; et Forsøg fra Organisationernes Side, at tilkæmpe sig en Forkortelse af Arbejdstiden, betød aldeles ikke noget nyt Princip.

Imidlertid udvidede Konflikten sig til andre Distrikter, saaledes at Antallet af de Strejkende og Udelukkede den 22. Juli beløb sig til omkring 40,000; deraf var 20,000 Maskinarbejdere, 18,000 Medlemmer af beslægtede Fag og 2000 Ikke-Medlemmer af Organisationen.

I *Devonport* Havn ved Plymouth gav de paa Regeringsværfterne beskæftigede Maskinarbejdere et godt Eksempel paa, at de staar fast til deres Organisation. Færdig-Arbejderne hos et større Firma, hvilket sidste skulde aflevere et Krydsr-Fartøj til Marinen, havde nægtet at deltage i Færdiggørelsen af Arbejdet, fordi det samme Firma i Hull havde kastet Medlemmerne af deres Organisation paa Gaden. Derpaa vilde Marineværftets Ledelse hjælpe Firmaet ud af Kniben ved sine egne Folk, men næppe erfarede disse, hvorledes Sagen forholdt sig, førend de kort og godt erklærede: vi er ligeledes Medlemmer af Unionen og udfører derfor intet Arbejde, som andre Unionsmedlemmer har maattet nedlægge. Krydsersen kunde derfor ikke afleveres og en anden Krydsr, som samme Firma havde under Bygning, blev Arbejdet ligeledes standset ved.

Den saakaldte Otte-Timers Komité, der leder Arbejdernes Bevægelse, har forespurgt hos Chefen for Admiralitetet, om dette havde til Hensigt, ved sine Embedsmænd at understøtte Skibsbygnings-Entrepren-

nørerne. Mr. *Goschen* svarede, at Admiralitetet under Konflikten til begge Sider vilde befytte sig paa den strengeste Neutralitet. (Hvad mon Marineminister *Ravn* vilde have svaret paa en lignende Forespørgsel fra danske Arbejdere?)

En Forfatter, der synes at have et indgaaende Kendskab til de engelske Arbejderforhold, paastaa, at Maskinarbejder-Unionen med sine 92,000 Medlemmer og med sin 350,000 Pund Sterling store Formue vilde være i Stand til at understøtte 18,000 Medlemmer indtil Aarets Slutning, uden at det synderligt vilde kunne mærkes af Kassen. Unionen har udskrevet et ugenlig Eskstrabidrag af 6 Pence for saa vidt muligt at holde sine Finanser paa samme Højde som hidtil.

Angaaende dette Punkt udtalte forøvrigt et Manifest fra de engelske Maskinfabrikanters Forbund, „at Fagorganisationen ikke vilde kunne udholde Kampen ret længe, dersom ikke et saa stort Antal af dets Medlemmer stod i Arbejde og tilvejebragte de fornødne Midler. De ikke til Forbundet hørende Fabrikanter skulde dog opgive deres indbyrds Skinsyge i Helhedens og sluttelig i den Enkeltes velforstaede Interesse.“

„Finmekanikerne“ i London er ligeledes bleven draget med ind i Lock-out'en. Forskellige Medlemmer af „Scientific Instrument Makers Trade Society“ arbejdede sammen med Medlemmerne af Maskinarbejdernes Union i de samme Værksteder. Da nu Maskinarbejderne fordrede Indførelsen af Otte-Timersdagen, modtog Mekanikerne fra deres Organisation Ordre til, under alle Tilfælde at gaa sammen med Maskinarbejderne. Brdr. *Siemens*, Brdr. *Elliot* og forskellige andre Firmaer, der hører til Arbejdskøbernes Union og gennemgaaende beskæftiger flere Mekanikere end Maskinarbejdere, besluttede nu ogsaa at udelukke Mekanikerne. 25 pCt. af dem modtog Opsigelsen, hvorpaa de øvrige 75 pCt. paa Foranledning af deres Organisation ligeledes nedlagde Arbejdet. Hos Brdr. *Siemens* er samtlige Mekanikere, ogsaa Ikke-Medlemmerne, arbejdsløse. I alle Tilfælde gaar de uorganiserede Mekanikere Haand i Haand med de organiserede. Organisationen i London tæller 800 Medlemmer, der betaler 1 Shilling om Ugen til Strejk-kassen. Udelukkede Medlemmer, der har tilhørt Unionen i over 12 Maaneder, erholder 24 Shilling pr. Uge; Medlemmer, der i et kortere Tidsrum har været i Unionen, faar 17 Shilling og Ikke-Medlemmer 5 Sh. pr. Uge.

I *Leeds* beskæftigede en Fabrikant over Tusinde Arbejdere, af hvilke kun 200 Mand tilhørte Organisationen. Da disse 200 Mand den 24. Juli forlod Fabriken, erklærede de øvrige Arbejdere, der altsaa ikke var Medlemmer af Unionen, ligeledes at ville nedlægge Arbejdet, hvilket da ogsaa skete den 24. Juli. Som Følge deraf steg Antallet af de Arbejdsløse i Leeds til 7000.

Efter Meddelelse i „Frankfurter Zeitung“ deltog 20 Firmaer i *Nottingham*, der hovedsagelig beskæftiger sig med Fabrikation af *Bicycles*, i Lock-out'en. Derved kom der dog kun 300 Mand til at gaa ledige. Sekretæren for Maskinarbejdernes Union mente, at den egentlige Grund til denne Lock-out maatte søges i den betydelige Nedgang i Prisen for *Cycles*.

Et Firma i *Deptford* har antaget nogle japanesiske Arbejdere. Dette har dog næppe nogen Betydning, thi det er næppe rimeligt, at Kapitalisterne kan indføre saa mange japanesiske Arbejdere, at de Udelukkedes Antal derved kan erstattes.

Efter de nyeste Meddelelser har en større Fabrikant, der alt for 5 Aar siden frivilligt har indført Otte-Timersdagen paa sin Fabrik, sat sig i Bevægelse for at faa et Forlig i Stand imellem de kæmpende Parter, om hvilket Forlig vi haaber i næste Numer af Fagbladet at kunne meddele nærmere.

Toldbeskyttelsens Velsignelser.

En dansk Fagfælle, der i nogle Aar har opholdt sig i Amerika og som nu under Lock-out'en har indsamlet Bidrag til os derovre, skriver i et Brev til os:

„Jeg kan meddele Dig, at jeg for mit vedkommende har det godt herovre, men det er desværre ikke hvad jeg kan sige om Flertallet af Arbejderne. Efter det Mc. Kinleyske Regimentes Begydelse staar alt stille. Det hjalp ikke med denne nye Guldmand for Arbejdernes vedkommende, men selv tjener han maaske nok nogle Penge ved det.

H. I.

Falsk.

Herman Jørgensen, født i København d. 26 Novbr. 1870, var i Marts 1896 i 4 Uger Medlem af Klejnsmedeforeningen. Han kom derpaa til at arbejde hos Vilh. Hansen i Vildersgade, hvorfra han udelukkedes ved Lock-out'ens Begyndelse.

Imidlertid kom han til at arbejde hos Smedem. Olsen paa tysk Plads. Da han her skulde forevise sin Medlemsbog stod han, der jo ikke var i Forbundet, i Forlegenhed og laante saa en Bog, som han udraderede Ejerens Navn af og skrev sit eget i Stedet for. Da Falskneriet opdagedes brændte han Bogen.

Hovedbestyrelsen har nu dømt, at han ingen-sinde i Fremtiden kan optages i Forbundet uden dets Tilladelse.

Man benytter samtidig Lejligheden til at gøre bekendt, at et lignende Tilfælde i Fremtiden straks vil blive henvist til Øvrigheden.

Forskellige Meddelelser.

Telefon 5121. Dette er Numret paa Hovedkontorets Telefon.

Paa Sjælland kan vore Afdelingsformænd og Kasserere tale med os igennem enhver Telefon. Som Regel tages der en Betaling af 50 Øre for en Samtale paa Sjælland, naar Vedkommende ikke selv er Abonnent. Fra Jylland og Fyen kan der tales med os igennem Statstelefonen, men da dette er dyrt, 1½ Kr. for 3 Minutter, bør man ikke benytte det uden i særdeles paatrængende Tilfælde. Der kan dog være Tilfælde, hvor en hurtig Samtale kan have stor Betydning i et vanskeligt Forhold.

Vi beder vore Kolleger i Provinserne saavidt muligt benytte Tiden mellem Kl. 12—2, da det saa er sikkert at vi er paa Kontoret. Som Regel er vi der fra 9—2 og fra 4—8, men da vi jo ogsaa har Forretninger at afgøre udenfor Kontoret, kan der ikke altid stoles paa at vi er der.

Valdemar Olsen. H. P. Hansen.

Fra Oktober Flyttedag er H. P. Hansens Adresse ikke mere i Ole Suhrsgade 19. Man bedes i alle Anliggender henvende sig paa Hovedkontoret, Sct. Pederstræde 45.

Kuponbøgerne indkaldes.

De Kuponbøger, som have været benyttede udenfor København, bedes hurtigst muligt indsendte til Hovedkontoret, St. Pederstræde 45 St.

Alle Kuponbøger indkaldes, saavel dem Afdelingerne have modtaget, som de der en tilsendte andre Foreninger og enkelte Personer, saavel de benyttede som de ubenyttede.

**Svenska Järn- och Metallarbetare-
Förbundet 18.498 Kroner,
Norske Jærn- og Metalarbejder-
Forbund 430 Kroner.**

Ovenstaaende Summer er vore skandinaviske Broderorgansiationers Bidrag til vor Kamp.

Vi siger dem herved en hjertelig Tak og lover at gøre rigelig Gengæld, naar de kommer i Kamp.

Broderskabet, Solidaritetsfølelsen imellem Skandinaviens Arbejdere har staaet sin Prøve.

Tak for Hjælpen, Brødre!

Hilsen og Haandslag

Hovedbestyrelsen

*for Dansk Smede- og Maskin-
arbejder-Forbund.*

Vore norske Fagfæller har i „Norsk Social-Demokraten“ faaet et Resumé af Udfaldet af vor Kamp, der, det maa vi antage, er taget af det danske Fabrikantorgan „Politiken“. Vi henstiller derfor til vort norske Broderforbunds Styrelser, saavel Hovedstyret som Styrelserne for Afdelingerne, at de sørger for, at de 500 Eksemplarer af nærværende Blad, der tilsendes Forbundets Formand, omdeles blandt Medlemmerne overalt.

I de efterfølgende Numre af Fagbladet vil der igennem en Række Artikler blive givet en detailleret Fremstilling af den nu afsluttede Lock-out, dens Forhistorie, Udbrud og Forløb. Resultatet af den har vi, saavidt Pladsen tillod, givet her.

Vi vil være vore Medlemmer og Tillidsmænd meget taknemmelige for fra dem at modtage Bidrag, der paa forskellig Maade drager Smaatræk af det daglige Liv, under Lock-out'en, frem. Der er under denne Kamp forefaldet mange Ting, der fortjener at reddes fra Forglemmelse. Vi vil saa offentliggøre det i Fagbladet.
Red.

Lock-out Bidragene.

I Følge Hovedbestyrelsens Beslutning skal alt ekstra Bidrag til Lock-outen være indbetalt inden 1. November. De Medlemmer, der efter den Tid skylder Bidrag a 2½ Kr., slettes uopholdelig. Lock-out Bidraget betalles sidste Gang for Lørdag den 4. September.

Vi maa dog gøre opmærksom paa, at det ordinære Kontingent for September ogsaa maa være betalt inden 1. Novbr. for at undgaa at Medlemmerne slettes.

De Udelukkede, der ikke kom i Arbejde straks efter Lock-out'ens Slutning, understøttes af Strejkekassen indtil de kommer i Arbejde. Senere Arbejdsløshed understøttes paa sædvanlig Maade af Rejse- og Understøttelseskassen.

De fra Provinserne og Udlandet til København ankommende rejsende Medlemmer bedes henvende sig paa Forbundets Hovedkontor, Sct. Pederstræde 45, hvor de fremtidig vil faa deres Understøttelse udbetalt. Aabent for Udbetaling kun fra 12-2.

Man erindres om den Resolution der vedtoges paa sidste Kongres, saalydende:

„Arbejdssøgende Medlemmer maa henvende sig til den Tillidsmand, der udbetaler Rejsehjælp, forinden de søger Arbejde. Der udstedes da Kontrolkort, som vedkommende arbejdsøgende foreviser hvor han kommer i Arbejde.“

Husk ogsaa følgende Punkter af Lovens § 11:

- b) Naar et Medlem forlader en By og ikke har meldt Afgang skal det meddeles Hovedbestyrelsen og publiceres i det først derefter udkommende Fagblad.
- c) Ingen Afdeling maa optage Medlemmer, der ikke ere afmeldte den Afdeling de forlod.
- d) Naar et Medlem begiver sig til Udlandet for at søge Arbejde, skal han, for at beholde sine Rettigheder i Forbundet, anmelde sin Afrejse og indmelde sig i Organisationen i det Land, hvortil han kommer.
- e) Ethvert Medlem er pligtig til, inden 8 Dage efter at have faaet Arbejde i en By, hvori der findes en Afdeling af Forbundet, at lade sig overføre i denne, i modsat Fald tabes Retten til Understøttelse af Rejsekassen i 6 Maaneder.

Spørgsmaalet om Betalingen af den halve Time Arbejdstiden nu, i Henhold til „Fælles Værkstedregler“, er kortere end tidligere vil i den nærmeste Fremtid blive Genstand for Forhandling mellem Fabrikantforeningen og Hovedbestyrelsen.

Medlemmerne bedes meddele hvor den halve Time ikke betales.

Eksemplarer af samtlige Klublove indkaldes her ved til Revision af Hovedbestyrelsen, i Henhold til Forliget.

Afdelingsformændene bedes samle og indsende dem for hver By. *Formanden.*

Medlemsbøger fra Tyskland.

Foruden de i sidste Fagblad nævnte Numre, har vi modtaget nedenstaaende danske Medlemsbøger, der i Tyskland er ombyttede med tyske Forbunds-bøger for de Medlemmer der under Lock-out'en er rejst til Tyskland. De Medlemmer, der er kommet tilbage hertil og som ikke har faaet nye Bøger eller de gamle igen, bedes nu rekvirere dem igennem deres Afdelinger.

177	1952	3203	3321	5069	5533	6092	7324	7771	8258
510	2271	3317	4000	5142	5685	6283	7362	7790	8272
704	2395	3397	4078	5204	5702	6510	7380	8022	9018
1193	2802	3456	4483	5243	5856	6550	7462	8183	9506
1201	2862	3617	4951	5348	6049	6813	7769	8230	

Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales

Understøttelse paa ugyldige Bøger. Man bør al Tid have en Liste med Numrene paa de ugyldige Bøger liggende for sig, naar man udbetaler Understøttelse. Af nedenstaaende Meddelelse vil det saaledes ses, at der paa St. Peders Gæstehjem i København er stjaalet en Bog. Den er sikkert stjaalet for at benyttes. Pas derfor paa. Sammenlign al Tid Haandskriften.

Til Afdelingskassererne.

Afdelingernes Tillidsmænd anmodes om at *overstemple Bogmærkerne tydeligt*. Er Mærkeblækket for blegt og kan bedre Blæk ikke faas paa Pladsen, kan saadant rekvireres fra Hovedkontoret.

Den Person der i August Fagblad meddeltes havde arbejdet i Sommer paa det blokerede Lemvig Jærnstøberi hedder efter en senere Meddelelse til os *ikke Adolf Globe men Kristoffer Kløse*.

Medlem Nr. 6094, Cilius Petersen, har mistet sin Medlemsbog ved et Tyveri i „St. Peters Gæstehjem i København. Bogen gøres herved *ugyldig* indtil videre

Bog Nr. 3734, M. Petersen, er fundet og saaledes atter gyldig.

Hovedkassereren.

Tidligere Medlemmer, som under Lock-out'en har udmeldt sig, fordi de ikke vilde betale de paalignede 3 Kr. ugentlig i Kontingent.

Nykøbing F.

Medlem Nr. 7074, *Emil V. Rasmussen*, indmeldt i Nykøbing F. den 28. November 1896 og Nr. 4636, *N. J. Hansen*, indmeldt i samme Afdeling d. 5. Septbr. 1896 have udmeldt dem af Forbundet, for at blive fri for at betale deres Lock-outbidrag.

Helsingør.

Nr. 6374, *Lavritz Thomsen*, født den 24. Maj 1860 i Skanderborg, indmeldt d. 6 Juni 1896 i Helsingør, kaldes i daglig Tale „Ruder-Konge“.

Nr. 7405, *Franz Sjolander*, født d. 4. Oktober 1850 i Karlskrona, indmeldt den 20. Februar 1897 i Helsingør.

Nr. 7448, *August Wictor Emanuel Lindeborg*, født 21. Marts 1872 i Stockholm, indmeldt d. 15. Maj 1897 i Helsingør, er for ca. en Maaned siden rejst til Sverrick uden at melde Afgang og uden at betale.

Medlem Nr. 4637, *H. P. Jensen*, af Nykøbing F., som i sidste Fagblad stod opført blandt dem der havde udmeldt sig af Forbundet for at blive fri for at betale deres Strejkebidrag, har i Følge Meddelelse til os, nu atter indmeldt sig og gaaet ind paa at betale sin Gæld til Forbundet.

Medlem Nr. 7402, *Christen Petersen* fra Helsingør, som i forrige Fagblad stod opført, som en af dem der ikke vilde betale Lock-outbidrag, havde desuagtet betalt. Han var af en Fejltagelse kommet i Fagbladet, hvad vi beklager.

Redigeret af *H. P. Hansen*.

Trykt hos Rud. Bøhm, Rømersgade 23, København.

FAGBLAD FOR SMEDER OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 1

OKTOBER 1897

10. Aargang

Den store Lock-outs Historie.

Vi lovede i forrige Nummer af Fagbladet at ville skrive denne den største Arbejderkamps Historie som vi endnu har haft herhjemme.

Med nærværende Nummer af Fagbladet begynder vi derpaa og den vil blive fortsat i en lang Række af Bladets senere udkomne Numre. Det kan naturligvis ikke undgaas at en Del af hvad der her kommer frem har været fremdraget før og altsaa er kendt, men vi tror, at denne Kamp har været saa lærerig, at selv dens mindste Ting bør bevares fra Forglemmelse. Her vil saa ogsaa komme Dokumenter frem der ikke før har været offentliggjorte ligesom Beslutninger og Motiverne hertil, der ere fattede saavel i Hovedbestyrelsen som i Afdelingerne vil blive belyste. Vi opfordrer vore Medlemmer til at samle disse Numre af Fagbladet, de vil, naar hele Beretningen er sluttet, være et interessant Kapitel af Historien om Arbejderklassens Kulturkamp her i Danmark, i Slutningen af det nittende Aarhundrede.

Red.

Paa Hovedbestyrelsens Møde den 16. December 1896 forelaa fra Aalborg Afdeling en Skrivelse, hvori anmodedes om at faa Tilladelse til at fremsætte Fordring om en Lønforhøjelse hos de tre Fabrikker Buaas, Schertiger og C. F. Sorensen, samt om Tilladelse til at opsigte den gældende Overenskomst med „De Smidske Jernstøberier og Maskinfabriker“ til Ophør den kommende 1. April. Tilladelsen til begge Dele gaves.

I Begyndelsen af Januar 1897 indsendte Aalborg Afdeling saa sine Fordringer til de tre ovennævnte Fabrikker. Disse Fordringer lod paa en mindste Løn af 35 Øre i Timen. Timelønnen garanteret i Akkord. En daglig Arbejdstid af 10 Timer, Søndags-, Over- og Natarbejde betalt med et Tillæg af fra 50 til 100 %. Udearbejde betalt med 5 Øre mere pr. Time.

Det var naturligvis Fordringer, paa hvilke man vidste, man maatte komme til at slaa af og at Afdelingen ogsaa var villig dertil, tyder Skrivelsens Slutning paa, idet der siges:

„I Haab om, ved en Forhandling med D'hr. Fabrikkerne, at opnaa et for begge Parter tilfredsstillende Resultat.“

Med „De Smidske Jernstøberier“ var Overenskomsten sagt op den 1. Januar til Ophør den 1. April. Afdelingen fik et kort Svar fra de tre Fabrikker om, at „Fordringerne vare indsendte til Fabrikantforeningens Bestyrelse“. Aalborg Fabrikkerernes Adfærd her var naturligvis i Overensstemmelse med deres Forenings Love, men at den ikke var klog vil fremgaa af det følgende. Dette er naturligvis under Forudsætning af, at Fabrikkerne ikke søgte en Anledning til Kamp. Dette har vi dog nogen Grund til at tro, naar vi sammenholder, hvad der herefter sker, med den Udtalelse af en Fabrikant, der findes refereret i Fagbladet for November 1896, at „Vi skal have en Lock-out over hele Limien“.

Provinsfabrikantforeningens Bestyrelse holder saa Møde i Aarhus den 16. Januar. Hvilke Bestemmelser der tages kender kun Fabrikkerne, men vi har Grund til at tro, at de Beslutninger, der fattedes, har mere med Forberedelsen til „Lock-out over hele Limien“ end med fredelig Forhandling at gøre. Deres Dagen derpaa afsendte Skrivelse til vor Aalborg Afdeling og Bestyrelsens Optraeden under de senere stedfindende Forhandlinger i Aalborg retfærdiggør vor Antagelse. I den under 15. Januar fra Provinsfabrikantforeningen til vor Afdeling i Aalborg sendte Skrivelse siges: „Vor Forening er villig til Deltagelse i en Forhandling om de stillede Fordringer, men kun paa Betingelse af, at der ikke herunder inddrages Spørgsmaal om Minimalløn eller dennes Garanti i Akkord.“

Da denne Skrivelse indløb var Hovedbestyrelsens Formand til Stede i Aalborg og ved en den 16. Januar der afholdt Generalforsamling enedes man om at indhente Hovedbestyrelsens Mening, inden man foretog sig videre. Det var jo tydeligt, at Fabrikantforeningen mente, at Tidspunktet var gunstigt for dem til at faa Krig. Formanden rejste til København og forelagde i Hovedbestyrelsens Møde den 18. Januar Sagen. Da man var klar over, at Fabrikkerne enten vilde Krig eller tvinge os til en over lange Tider rækkende Opgivelse af Princippet om Minimalløn og dennes Garanti i Akkord, besluttedes det at raadføre sig med Udvalget for „De samvirkende Fagforeninger i København“.

Et Møde med dette fandt Sted den 20. Januar og resulterede i, at det tilraadedes at modtage Fabrikkerne Forhandlingstilbud, trods dettes udæskende Karakter. Forbundets Formand og N. Lundby beordredes til

at rejse derop og der tilskreves Provinsfabrikantforeningen, at man var villig til at deltage i Forhandlingerne paa de af den stillede Vilkaar. Onsdag den 27. og Torsdag den 28. Januar fandt saa Forhandlingerne Sted i Aalborg. I disse deltog Provinsfabrikantforeningens Formand Hr. Jens Lange og Fabrikant Westesen af Aarhus, samt Forbundets Formand H. P. Hansen og Medlem af Hovedbestyrelsen N. Lundby samt Formanden for vor Afdeling i Aalborg Jul. Petersen og Medlem af dennes Bestyrelse F. Kauffedat. Forhandlingerne fandt Sted paa Hotel „Phönix“.

Lønsatserne paa de tre Fabriker viste sig at være følgende: Af Buaas 37 Mand, havde 3 Mand 35 Øre i Timen, 3 34 Øre, 3 32 Øre, 5 30 Øre, 3 29 Øre, 4 28 Øre, 14 27 Øre, 1 26 Øre og 1 25 Øre i Timen. Der betales kun almindelig Timeløn for Over og Natarbejde og intet extra Tillæg for Udearbejde.

I Kostpenge fik Montørerne 12 Øre pr. Time naar de laa ude, dog kun for 10 Timer i Døgnet naar de ikke arbejdede om Natten. Den ordinære Arbejdstid var 10 Timer.

C. F. Sørensen havde 11 Mand, deraf havde 2 Mand 30 Øre i Timen, 1 29 Øre, 6 26 Øre, 1 24 Øre og 1 22 Øre i Timen. For Over- og Natarbejde betales intet. For Arbejde udenfor Aalborg betales 5 Øre mere i Timen fri Rejse og Ophold. Arbejdstiden var 10½ Time.

W. Schertiger havde 8 Mand, deraf havde 5 Mand 30 Øre i Timen og 3 28 Øre i Timen. Overarbejde fra Kl. 6—12 Aften betales med et Tillæg af 25% og fra Kl. 12—6 Morgen med 50% til Timelønnen. For Udearbejde betales intet. Arbejdstiden var 10½ Time.

Resultatet af de 2 Dages Forhandlinger var, at „Fabrikanterne vilde betale Arbejde udenfor Aalborg med 3 Øre extra pr. Time, (altsaa en Nedsættelse for „et Firma) betale Over- og Natarbejde med 25 til 50% Tillæg, indskrænke Arbejdstiden paa de to Fabriker til 10 Timer pr. Dag og forhøje Timelønnen paa Schertigers Fabrik med 1½ Øre pr. Time og paa C. F. Sørensens med 2 Øre pr. Time. „For Arbejde om Bord i færende Dampskibe skulde der betales 5 Øre mere pr. Time end den ordinære Timeløn.

Det hele Resultat vilde saaledes blive, at Buaas Arbejdere fik 3 Øre extra pr. Time naar de vare paa Udearbejde, men ingen Forhøjelse af den almindelige Timeløn. Hos Schertiger vilde Arbejderne faa den samme Løn for 10 som tidligere for 10½ Times daglig Arbejde og hos C. F. Sørensen vilde de faa 30 Øre mere om Ugen for 10 end de tidligere havde for 10½ Times Arbejde. Begge disse Steder vilde Arbejderne saa faa de samme 3 Øre extra pr. Time for Arbejde udenfor Aalborg som hos Buaas. Hos C. F. Sørensen og Buaas vilde Over- og Natarbejde blive betalt med 25 til 50% Tillæg. Og hos Schertiger vilde Tiden fra 9—12 Aften blive betalt med 50% Tillæg mod tidligere 25%.

Alt dette var Smaating, der vel var Fordele, men ikke i en saadan Grad at det kunde bøde tilstrækkeligt paa de i Forvejen tarvelige Arbejdsvilkaar paa disse Steder. Jo, vare de komme af sig selv uden alt det Vrøvl og Postyr Fabrikanterne havde lavet derom, saa kunde de have vakt nogen Tilfredshed.

Men hvad der nu forøgede Utilfredsheden over Fabrikanternes tarvelige Tilbud var at Betingelsen for at faa disse „Goder“ var den, at de københavnske „Fælles Værkstedesregler“ saa skulde modtages som gældende i Aalborg, hvilket jo vilde sige det samme som overalt i Provinserne.

Dette var et stift Forlangende af Fabrikantforeningen der jo maatte vide hvormegen Utilfredshed disse af de københavnske Fabrikanter selvavede „Regler“ der havde vakt, saa meget mere som de foruden Fordringen om Arbejdssedler indeholdt forskellige Ting der vilde forværre Arbejdsforholdene for vore Medlemmer i Provinserne.

Ja, „Fælles Værkstedesregler“ vare endogsaa værre i den Skikkelse hvori de nu fremtraadte i Provinserne

idet de tog al Medbestemmelsesret om Lønnen fra Arbejderne ved en Klausul der lød saaledes:

For nyantagne Arbejdere fastsættes Lønnen paa den anden Lønningsdag efter Arbejdets Paabegyndelse.

Altsaa paa den første Lønningsdag skulde Arbejderne, uden at knurre, modtage hvad der blev givet ham, paa den anden Lønningsdag havde han Lov til at klage, men ellers var det Fabrikanterne der bestemte helt igennem hvad Løn Arbejderne skulde have.

Den ringeste Smule Omtanke maatte kunde sige Fabrikanterne, at saadanne Forhold lod Arbejdere, der stod i en stor solid Organisation sig ikke byde. Og dersom ikke Fabrikanterne vilde have Krig, var der, paa det Tidspunkt da de foranskildrede Forhandlinger fandt Sted i Aalborg, en Lejlighed hvorved den kunde være undgaaet. Da Arbejdernes Repræsentanter den 28. Januar for sidste Gang gik fra Forhandlingerne udtalte Forbundets Formand idet han tilligemed sine Kolleger gik ud af Hotel „Phönix“ Port:

„Dersom Jens Lange var saa klog, som han burde være, i den Stilling han beklæder, saa kunde han nu ved at tvinge Aalborg Fabrikanterne til at give saa mange Øres Tillæg til Lønnen, at vi ikke kunde forsvare at forkaste det, sætte os i den Situation, at vi bleve nødsagede til at tage imod „Fælles Værkstedesregler“ overalt i Provinserne. Vi vilde have Valget imellem at forkaste et for Arbejderne fordelagtigt Løntilbud, hvorved der hængte den Ubehagelighed som „F. V.“ indeholder eller tage mod begge Dele, og der er ingen Tvivl om, hvad vi maatte gøre, vor Stilling vilde blive altfor uholdbar, om vi forkastede Tilbudet, og tog mod Kampen.“

Men Jens Lange havde under Forhandlingerne erklæret, at han og hans Bestyrelse hverken kunde eller vilde tvinge Aalborg Fabrikanterne til noget. De maatte selv raade for hvad de vilde indgaa paa.

Og da man ikke har Ret til at bebrejde Fabrikantforeningens Mænd Mangel og Omtanke, saa bliver vor foran udtalte Anskuelse, at Fabrikanterne vilde have Krig yderligere retfærdiggjort.

Paa Generalforsamlingen den 18 Januar forkastede vore Medlemmer i Aalborg ganske naturligt Tilbudet, komme hvad der komme vilde, saa hellere Kamp end Ydmygelse. Saadan var Stemningen. Hovedbestyrelsens Repræsentanter vilde imidlertid ikke give Tilladelse til til Strejke paa de tre Fabriker. Jens Lange havde under Forhandlingerne ret utilsløret ladet forstaa, at en Strejke i Aalborg vilde efterfølges af en Lock-out over hele Landet.

Man ønskede derfor forinden at konferere med forskellige af de ledende Fagforeningsmænd og helst trække Tiden længere hen mod Foraaret. At det vilde blive en stor Kamp, var man klar over, men den var jo ikke til at undgaa, Fabrikanterne vilde have den, de havde deres Hensigt dermed. Utilfredsheden med Fabrikanternes Svar blandt Arbejderne paa de tre Fabriker i Aalborg var imidlertid saa stor, at de lidt efter lidt forlod Arbejdet. Den 30. Januar modtog Hovedbestyrelsen følgende Telegram:

„Er Hovedbestyrelsen bekendt med, at Buaas Folk „nægter at tage paa Landet under 5 Øres Tillæg pr. Time. Skal Arbejdet nedlægges paa dette Spørgsmaal. Telegrafsvaret udbedes omgaaende senest Mandag Middag.“

Lange.

Lock-ouren i Maskinindustrien i England.

I de sidste to Uger har Forholdene tilspidset sig fra Dag til Dag, og Udsigterne er i Øjeblikket nærmest til, at ikke alene de engelske Maskinarbejdere, men tillige flere andre Fag, staar over for en hidsigere og alvorsfuldere Kamp end nogensinde siden 1867. Stillingen er følgende:

Lock-ouden omfatter nu 60,000 Maskinarbejdere. 40,000 Mand arbejder endnu paa Lokomotivværkstederne og paa Arbejdsstederne i de Provindser, hvor Arbejdskøberne endnu ikke har sluttet sig til Lock-ouden. De 60,000 Udelukkede faar hver Uge udbetalt £ 35,000 (630,000 Kroner). De Maskinarbejdere, der endnu er i Virksomhed, betaler ugenlig 4 shillings 6 d. (4 Kroner) i Extrakon-tingent. Flere andre Unioner har nu ogsaa paalignet ugenlige Extrabidrag til Støtte for Maskinarbejderne, ligesom der af Unionsfondene ydes betydelige Bidrag. Som et Exempel i saa Henseende kan anføres, at Lokomotivarbejderne har sendt de Udelukkede £ 1000 (18,000 Kroner) samt Tilbud om et rentefrit Laan paa £ 10,000. Ogsaa fra Udlandet begynder Bidragene nu at komme rigelige.

Arbejdskøberne optræder paa den mest udfordrende Maade. Regjeringen har tilbudt Mægling, men paa et Møde i Leeds Tirsdag d. 5. October vedtog Arbejdskøberne, at de ikke vilde rette sig efter Udenforstaaendes Afgørelse! At Regjeringen betragtes som „Udenforstaaende“ naar det gælder en Sag, der allerede har og endnu yderligere kan faa den mest alvorlige Betydning for hele Landet, har vakt en stærk Indignation hos alle politiske Partier og i store Kredse i alle Klasser af Befolkningen.

Men Arbejdskøberne lader det ikke blive derved, idet de ikke lægger Skjul paa, at de vil forsøge at sprænge Trades Unions. Deres Repræsentanter har erklæret, at deres Standpunkt er: „Vore Værksteder, vore Maskiner og vore Arbejdere (!!) er vort, og vi vil have Lov til at gøre hvad vi vil, med det der „tilhører“ (!!) os.“ De har gjenoptaget den ikke ukjendte Parole: „Vi vil forhandle med de enkelte Arbejdere, men ikke med deres Foreninger!“

Ogsaa Boykottning søges benyttet, idet der bliver gjort Forsøg paa at forhindre, at de Arbejdskøbere, der overholde 8-Timers Arbejdsdagen, kan faa Kul fra Kulminerne. Tillige lægges der Pres paa de Forretninger, der har indført 8-Timers Dagen for at faa dem til at forlænge Arbejdstiden, og Forsøgene er lykkedes nogle Steder. F. Eks. har 21 Skibsreparationsværksteder ved Themsen, der siden 1892 har indført 8-Timers Dagen for de fleste af deres Arbejdere, nu meddelt disse, at Arbejdstiden herefter skal være 9 Timer. Ogsaa i flere andre store Fag begynder Arbejdskøberne at vise en udfordrende Optræden.

Flaadens Skibsbygning er omtrent standset af Mangel paa Materiale, og det samme begynder at gjøre sig gjældende paa flere af de private Skibsbygningsværfter.

Ikke alene Arbejderpressen, men ogsaa en hel Del af den liberale Presse, raaber Vagt i Gevær over for Arbejdskøbernes samfundsfarlige Optræden og opfordrer i kraftige Opraab til Indsamling af Pengebidrag Landet over. Særlig opfordres de kooperative Foreninger til at yde betydelige Summer som Bidrag og som rentefrie Laan. Flere Blade befrygter at det vil blive umuligt at undgaa Uroligheder dersom Arbejdskøberne fortsætter deres udfordrende Holdning.

Hvordan end denne Strid ender, vil den i en hidtil uanet Grad og i den kortest mulige Tid føre den engelske faglige Bevægelse ud i Socialismen. Saa er det Vaaben slaaet Fastlandets Kapitalister ud af Hænderne, at de engelske Arbejdere har vist det fordærvelige i at Fagforeninger ere politiske.

Under Forhandlingerne i Foraaret 1896 angaaende Grovsmedenes Lønninger i København udtalte saavel Helweg som Hauberg at dersom de danske Smede og Maskinarbejdere ledeses som deres engelske Kolleger, saa kunde man med Agtelse se op til dem. Nu ser vi hvorledes de engelske „Haubergere“ og „Helwegere“ behandler de fornuftige engelske Smede og Maskinarbejdere.

Jo, Arbejdernes Udplyndrere ere ens i alle Lande, og overalt fører Arbejderne den samme fortvivlede Kamp for deres Rettigheder.

I *The Weekly Times & Echo* af 26. September 1897 skriver *Tom Mann*:

„Det for Arbejderne gunstige Udfald af den 3 Maaneders Lock-out i Maskin- og Smedeindustrien i Danmark, er et slaaende Bevis for Nyttens af den Methode, de danske Arbejdere har anvendt under den nævnte Kamp. For ret at forstaa Sagen, maa Læserne erindre, at de danske Maskinarbejdere i et Antal af 2,500 blev lukket ude som Følge af, at en lille Afdeling havde forlangt en Lønforhøjelse, der kunde stille de Paagjældende lige med Fagets øvrige betalte Arbejdere. De Arbejdere, der forlangte Lønforhøjelsen, var Medlemmer af Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, der er sammenknyttet med det socialistiske Arbejderparti, der bestaar af Fagforeningerne og de politiske socialistiske Foreninger. Partiets Fællesbestyrelse godkendte Berettigelsen af de paagjældende Arbejderses Krav, og paa lagde Forbundene og Foreningerne Extrabidrag, for derved at sætte de udelukkede Arbejdere istand til, saa længe som nødvendigt at holde Kampen gaaende. Det var aabenbart Arbejdskjøbernes Hensigt at bryde Arbejdernes Organisation, men Pengebidragene indkom saa regelmæssigt fra de sammenknyttede Arbejderforbund, at Arbejderne derved viste sig istand til at udholde Kampen saa længe det skulde være. Jeg ønsker her specielt at vinde Opmærksomhed for Nødvendigheden af, i Tilfælde af større Kampe, at paaligne Extrabidrag og navnlig henleder jeg Skibs- og Dokarbejdernes Opmærksomhed paa denne Sag.“

Tekniske Meddelelser.

Efter „Vulkan“.

Hydraulisk Sammenføjning af Rør.

Ifølge et engelsk Tidsskrift vil Cycleindustrien snart komme til at nyde godt af en meget vigtig Opfindelse, nemlig en ny Methode til at sammenføje Rør. Processens Styrke ligger i dens Simpelhed, lave Fabrikationsomkostninger og vidtstrakte Anvendelse. Opfindelsen er gjort af Mr. Charles S. Crowden, Overingeniør ved Beeston Værket, der tilhører „The Humber Cycle Company“, og er tagen under Behandling af Mr. Ernest P. Saaley. Sammenføjningen er yders simpel. Enderne af de Rør, der skulle sammenføjes, laves saaledes, at de passe ind i hinanden. Indersiden af den ydre Rør-ende er spiralformet udhulet saa langt Sammenføjningen naar. Naar Rørene ere placerede i den Stilling, man ønsker de skulle indtage, og Røret er sat i Forbindelse med en hydraulisk Presse, begynder Presningen ind i Røret og Metallet i det indre Rør presses da ud i Riflerne paa det ydre, hvilket sidste ligesom danner en Form, hvori det indre trykkes ind. Naar Presningen hører op, ere begge Rørene forbundne paa en saadan Maade, som om de vare smeltede sammen. For at forebygge, at Rørene slippe under Presningen, sammenføjes de provisorisk ved Hjælp af en særskilt Proces.

Da denne Opfindelse er gjort af en Cyclekonstruktør, er det vel overflødig at bemærke, at den første Anvendelse af denne Opfindelse vil være at fremstille Cycle-rammer. I dette Øjemed indlægges Rammens forskellige Dele i en særskilt Form, hvorefter den hydrauliske Presning foretages og Rammen ligger derefter i ganske kort Tid færdig i ét Stykke. Man vil indse, at Fellet for Processens Anvendelse er meget vidtstrakt. Enhver Fabrikation, til hvilken der anvendes Rør, vil komme til at drage Nytte deraf. Naturligvis findes der en Grænse, saasart Rørene antage større Dimensioner og ligeledes i Henseende til det Materiale, hvoraf Rørene ere lavede. Støbejerns Gas- og Vandrør f. Eks. vilde ikke kunne modstaa det uhorste Tryk. Men der findes en Mængde Industrigrene, i hvilke Sammenskrugging, Lodning og Svejsning udgjøre store Poster, og der er Methoden paa sin Plads. For at vise Besparelsen i Arbejde og som Følge heraf i den Bekostning, den med-

fører, ville vi se, hvad dette kan beløbe sig til alene ved Fabrikationen af Cyclerammer.

Nu for Tiden maa Rørene loddes sammen: dette bevirker en Forringelse derved, at de overhedes, og saa maa de atter styrkes med Bøsninger, hvorefter Rammen behandles med Sandblæsning for at faa de fra Lodningen siddende Rester bort. Men ved Crowdenprocessen fuldføres Rammernes Samling paa 10 Gange kortere Tid, uden Opvarmning og de dermed forbundne Ubehageligheder. Opfinderen har ligeledes konstateret, at han kan lave Cyclenav af Rør i Stedet for af massivt Staal. Med Hensyn til Maskineriet har man udregnet, at man ved 3 Opsætninger skal kunne samle 1000 Rammer om Ugen.

Se Fagbladets nye Hoved!

Husk altid

at nu efter Forliget kan Fabrikanterne

- a) ikke alene fastsætte nye Akkordpriser, ej heller nedsætte bestaaende Akkordpriser, altid skal vedkommende Arbejder eller Arbejdere være med paa Raad. Bliver Arbejderen eller Arbejderne ikke tagne med paa Raad ved Fastsættelsen af Akkordpriserne, er det et Brud paa Forliget.

Man bør altid paase, at den Akkord, man afslutter, indføres rigtig i Akkordbogen, der føres paa hver Fabrik.

Kan der, af forskellige Grunde, ikke opnaas Enighed om en Akkord, er Timelønnen garanteret.

- b) Husk altid, at nu kan en Mand, der staar i Enkelt-Akkord, ikke afskediges, før hans Arbejde er færdigt, med mindre han har forset sig, og i saa Fald skal paa hans Forlangende Voldgiftsretten dømme om Forseelsen er af en saadan Art, at Afsked er herettiget.
- c) Husk altid, at ingen Fabrikant eller Værktøjer mere maa forlange Afskedsbevis som Betingelse for at antage en Arbejder.

Gør han det, bør det straks anmeldes til Afdelingen i den By, hvor det sker.

(Nogle Steder vil det maaske vise sig, at der spørges, hvor Vedkommende sidst har arbejdet, og naar han har besvaret det, meddeles der ham, at han kan komme igen i Morgen. I Mellemtiden bruges saa Telefonen. Men skulde det vise sig, at en Mand forfølges, bedes det anmeldt.)

Lad os samle Klagerne, som maatte fremkomme, dersom Forliget paa noget Punkt ikke overholdes. Men husk endelig, at man aldrig bør klage uden Grund. Alle Klager indsendes til Hovedbestyrelsen.

Forskellige Meddelelser.

Telefon 5121. Dette er Numret paa Hovedkontorets Telefon.

Paa Sjælland kan vore Afdelingsformænd og Kasserere tale med os igennem enhver Telefon. Som Regel tages der en Betaling af 50 Øre for en Samtale paa Sjælland, naar Vedkommende ikke selv er Abonnent. Fra Jylland og Fyen kan der tales med os igennem

Statstelefonen, men da dette er dyrt, 1½ Kr. for 3 Minutter, bør man ikke benytte det uden i særdeles paa-trængende Tilfælde. Der kan dog være Tilfælde, hvor en hurtig Samtale kan have stor Betydning i et vanskeligt Forhold.

Vi beder vore Kolleger i Provinserne saavidt muligt benytte Tiden mellem Kl. 12—2, da det saa er sikkert at vi er paa Kontoret. Som Regel er vi der fra 9—2 og fra 4—8, men da vi jo ogsaa har Forretninger at afgøre udenfor Kontoret, kan der ikke altid stoles paa at vi er der.

Valdemar Olsen. H. P. Hansen.

Man erindres om den Resolution der vedtoges paa sidste Kongres, saalydende:

„Arbejdssøgende Medlemmer maa henvende sig til den Tillidsmand, der udbetaler Rejssehjælp, forinden de søger Arbejde. Der udstedes da Kontrolkort, som vedkommende arbejdssøgende foreviser hvor han kommer i Arbejde.“

Husk ogsaa følgende Punkter af Lovens § 11:

- b) Naar et Medlem forlader en By og ikke har meldt Afgang skal det meddeles Hovedbestyrelsen og publiceres i det først derefter udkommende Fagblad.
- c) Ingen Afdeling maa optage Medlemmer, der ikke ere afmeldte den Afdeling de forlod.
- d) Naar et Medlem begiver sig til Udlandet for at søge Arbejde, skal han, for at beholde sine Rettigheder i Forbundet, anmeldte sin Afrejse og indmælde sig i Organisationen i det Land, hvortil han kommer.
- e) Ethvert Medlem er pligtig til, inden 8 Dage efter at have faaet Arbejde i en By, hvori der findes en Afdeling af Forbundet, at lade sig overføre i denne, i modsat Fald tabes Retten til Understøttelse af Rejssekassen i 6 Maaneder.

Eksemplarer af samtlige Klublove indkaldes herved til Revision af Hovedbestyrelsen, i Henhold til Forliget.

Afdelingsformændene bedes samle og indsende dem for hver By.

Formanden.

Fra Oktober Flyttedag er H. P. Hansens Adresse ikke mere i Ole Suhrsgade 19. Man bedes i alle Anliggender henvende sig paa Hovedkontoret, Sect. Pederstræde 45.

Nr. 2236 Axel Christoffersen som stod opført i Fagbladet for Mai som rejst fra Vejle efterladende sig bedrøvede Kreditorer, saa vel som sin Medlemsbog, som var pantsat, har nu klarat saavel sin private Gjæld, som sin Gjæld til Forbundet.

Naar Medlemmer blive slettede paa Grund af Restance, bedes Afdelingskassererne saa vidt muligt sørge for at faa fat paa disse Medlemmers Medlemsbøger, og saa indsende dem til Hovedkontoret. Ligeledes bedes Afdelingskassererne at indsende de tyske og svenske Medlemsbøger, som de maatte faa i Hænde.

Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Medlemsbog 7311 P. M. F. Petersen er tabt og saaledes ugyldig.

Medlem Nr. 5852 *Jørgen Chr. Henriksen* født d. 12. Novbr 1861 i Nykjøbing F. indmeldt i Forbundet d. 25. April 1896 i Esbjerg har tabt sin Medlemsbog paa Vejen fra Slagelse til Odense. Den gjøres hermed ugyldig indtil nærmere Efterretning foreligger.

Nr. 7118 *Hans Oskar Christoffer Olsen*, født i Lyngby d. 2. Septbr. 1897, indmeldt i *Stubbekjøbing* d. 6. Februar 1897, er, i Følge Meddelelse til os, afrejst fra nævnte By, efterladende sin Medlemsbog og uden Afmelding. Han skylder 12 Kr. 50 Øre i Lock-out-Bidrag.

Medlem 7983 *Frederik Nielsen*, født i København den ²⁵/₇ 78, indtraadt i Klejnsmedeforeningen i København d. ¹⁷/₄ 97, er rejst herfra og skyldte 5 Kr. til Lock-out'en og 12 Ugers Kontingent.

Tillige er afrejst herfra Maskinarbejder *Møller*, der har arbejdet paa Sukkerfabriken. Han skylder os 6 Kr. og antages at være rejst til København.

Chr. Eriksen

Kasserer for Stege Afdel.

Igenom „De samvirkende Fagforeninger“ i København er til Lock-out'en ind- og udbetalt følgende Summer:

Indkommet ialt:

Planmæssigt Foreningsbidrag	42,796 Kr. 11 Øre
Frivillig do.	63,520 — 37 —
Pr. Couponbog.....	44,477 — 34 —
	<hr/>
	150,793 Kr. 82 Øre

Udbetalt Understøttelse under Lock'out'en.

Til Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.....	102,550 Kr. 00 Øre
„ Dansk Former-Forbund	23,425 — 00 —
„ Støberiarbejds. Forbund	6,880 — 00 —
„ Modellsnedkernes Fagforening .	2,165 — 00 —
„ do. i Odense	457 — 39 —
„ Tekstilarbejderforbundet	6,085 — 30 —
„ Det kvindelige Arbejderforbunds Lock-out hos Glud & Marstrand	3,330 — 00 —
	<hr/>
	144,892 Kr. 69 Øre

Vi har c. 40 Stk. af de paa sidste Kongres omdelte „Beretninger over Forbundets Virksomhed“ liggende. Afdelingsformændene kan, saalænge Oplag haves, faa Beretningen til gratis Uddeling blandt ældre Medlemmer, der interesserer sig derfor.

Husk at indsende Resultatet af Afstemningen angaaende Forslaget fra Hovedbestyrelsen om dem, der ikke vilde betale Lock-out Bidrag.

Afdelingen i *Herning* er opløst af Mangel paa Tilslutning. Kolleger i denne By med Omegn henvises til Afdelingen i *Silkeborg*.

Ligeledes er Afdelingen i *Vordingborg* opløst af samme Grund, og tillige fordi de faa Medlemmer, der var, ikke betalte deres 3-Kroners-Kontingent. Kolleger i denne By henvises til *Præsto* eller *Næstved*.

Til Afdelingskassererne.

Afdelingens Tillidsmænd anmodes om at *overstemple Bogmærkerne tydeligt*. Er Mærkeblækket for blegt og kan bedre Blæk ikke faas paa Pladsen, kan saadant rekvireres fra Hovedkontoret.

Tillidsmændene gøres opmærksomme paa, at de kun maa fugte Bogmærkerne meget lidt, naar de skal have dem til at sidde fast i Medlemsbøgerne. Aarsagerne til at de ere saa vanskelige at faa til at sidde er den, at Gummien bogstavelig talt slikkes af.

Eksamens-Stempler.

Medlemmer, der læse til Eksamen, er, i Følge de nye Love, i den Tid kontingentfri, forsaavidt de ikke arbejder samtidig. I den Anledning har Hovedbestyrelsen anskaffet *Eksamensstempler*, som af Afdelingerne kan rekvireres fra Hovedkontoret, naar Brug derfor haves. *Hovedkassereren.*

De fra Provinserne og Udlandet til København ankommende rejsende Medlemmer bedes henvende sig paa Forbundets Hovedkontor, Set. Pederstræde 45, hvor de fremtidig vil faa deres Understøttelse udbetalt. Aabent for Udbetaling kun fra 12—2.

Kuponbøgerne indkaldes.

De Kuponbøger, som have været benyttet udenfor København, bedes hurtigst muligt indsendte til Hovedkontoret, Set. Pederstræde 45 St.

Alle Kuponbøger indkaldes, saavel dem, Afdelingerne have modtaget, som de, der er tilsendte andre Foreninger og enkelte Personer, saavel de benyttede som de ubenyttede.

Afdelingernes Formænd og Kasserere

gøres opmærksomme paa, at vi meget ønsker at de fra Hovedkontoret tilsendte gule Konvolutter, hvorpaa Forbundets Adresse er trykt benyttes, naar Afdelingerne skal indsende enkelte Medlemsbøger, da vi ved Brug af almindelige firkanterede Konvolutter sjældent faar Brevene ubeskadigede. Naar Afdelingernes Beholdning er opbrugt kan flere faaes hos Hovedkassereren à 1½ Øre pr. Stk.

Man kan overstrege Adressen, Ole Suhrsgade 19 at skrive Set. Pederstræde behøves ikke.

Følgende Værksteder ere blokerede for Tilgang.

I Slagelse: Klejnsmedemester Carstensen, Grovsmedemester Michaelsen og Grovsmedemester Møller, Slagelse Vognfabrik og Petersens Vognfabrik.

Hos *Carstensen* arbejder en Person ved Navn *Petersen*, ca. 26 Aar, ca. 62“ høj, mørkt Haar, skægløs, brune Øjne, bredskuldret, svinger stærkt med Armene, naar han gaar. *P. Hansen*, 40 Aar, ca. 64“ høj, mørkt Haar, stort Overskæg, brune Øjne, født i Slagelse, har været Mester paa Bredegade samme Sted, snapser godt.

Hos *Michaelsen* arbejder: *N. Hansen*, 22 Aar, ca. 64“ høj, temmelig svær, bredt Ansigt, kløftet Hage, blondt Haar, blaa Øjne, kalveknæet. *Christiansen* ca. 21 Aar, født i Høve pr. Slagelse, mørkt Haar, skægløs, Indremissionær.

Hos *Møller* arbejder: *H. Andersen*, 35 Aar, brøsig Person, sort Haar, stort Overskæg, brune Øjne. Har før arbejdet hos *Michaelsen*.

Endvidere ere følgende Værksteder blokerede: Fabrikant *Svenning* i *Vejen* og *Bandagist* ??? *A. Martin* i *Vejle*.

Der er Strike af Smede og Drejere paa Bernhard Stoever's Symaskinefabrik i Stettin og og Skibssmede paa Kockums mekaniske Værft i Malmø. Tilgang forbydes.

Afdelingen i *Hadsund* har ved Overenskomst med *Smedemester Skastrup* i *Hadsund* afskaffet *Kost og Logi*. *Timelønnen* er herefter mindst 30 Øre.

Rejsende til *Frederikshavn* maa henvende sig til *O. Petersen*, *Arentfeldtsgade* Nr. 10.

Tidligere Medlemmer, som under Lock-outen har udmeldt sig, fordi de ikke vilde betale de paalignede 3 Kr. ugentlig i Kontingent.

København.

Følgende Fagfæller har under *Lock-outen* nægtet at betale deres *Kontingent*:

1) *Hjalmar M. Jensen* arbejder for *Tiden* hos *Kofoed & Hauberg*, har været sendt fra *Burmeister & Wain* med et russisk Skib i et *Par Maaneder* men nægtede, ved sin *Hjemkomst*, — trods han havde et godt *Overskud* fra *Turen* — at betale (nogle og tyve Aar).

2) *N. Skjoldborg* ogsaa kaldet „*Madamen*“ er født i *Randers*, og nogle og tredive Aar gammel.

3) *N. Berggreen* ogsaa kaldet „*Svenskeren*“ er født i *Dragør*, nogle og tredive Aar gammel, har før været slettet et *Par Gange*.

4) Nr. 7370 *Herman Th. Iversen* nogle og tredive Aar gammel.

Disse Fagfæller har alle arbejdet paa *Refshaleøens Maskinværksted*, men har foretrukket at søge til lidt lunere Steder. *Luften* paa *Refshaleøen* kan undertiden være temmelig skarp.

N. Larsen.

Esbjerg.

K. Marcussen født i *Vejle* d. $23/11$ 74 indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Norre Sundby* d. $9/5$ 95.

A. P. Frandsen født i *Ribe* $27/11$ 76 indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Esbjerg* d. $10/2$ 97.

A. C. Morthorst født i *Røding* d. $13/1$ 71 indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Esbjerg* d. $2/5$ 97.

Kristian Therkelsen født i *Hygum* d. $20/2$ 78 indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Esbjerg* d. $26/3$ 97.

Varde.

7114 *Alfred Vilhelm Nielson*, født $17/2$ 75 i *Eldsberga* i *Sverrig*, indmeldt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Varde* d. $13/3$ 97.

5018 *Peter Simon Petersen*, født $9/4$ 78 i *Varde* indtraadt i *Forbundet* i *Varde Afdeling* d. $1/11$ 96.

7857 *F. A. B. Nielsen*, født i *Lisberg* d. $17/7$ 78 indtraadt i *Forbundet* i *Aarhus Afdeling* d. $7/11$ 96.

Middelfart.

4309 *F. M. Jensen* født d. $25/5$ 70 indtraadt i *Forbundet* $8/7$ 96 i *Kolding*.

6214 *N. Knudsen* født den $20/11$ 77 indtraadt i *Forbundet* $29/5$ 97 i *Middelfart*.

6216 *A. Larsen* født $20/1$ 76 indtraadt i *Forbundet* den $5/6$ 97 i *Middelfart*.

Nakskov.

7453 *Alfred Frederiksen* født i *Norbølle* pr. *Horslunde* d. $22/1$ 74 indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Nakskov* den $13/3$ 97.

7460 *Peter Schjær*.

7461 *Karl Kristian Peter Petersen* født i *Thorslunde* d. $18/5$ 77 indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Nakskov* d. $8/5$ 97.

7179 *H. P. Hansen* født i *Hellinge* d. $13/6$ 69 indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Nakskov* d. $12/12$ 96.

Stege.

3852 *Karl Oscar Asklof*.

Randers.

6154 *Chr. Christensen* født d. $18/10$ 52 i *Over-Hornbek*. Indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Randers* d. $17/5$ 96.

6185 *N. Andersen* født d. $31/3$ 58 i *Helstrup*. Indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Randers* d. $17/10$ 96.

7712 *A. Thomsen* født d. $23/10$ 54 i *Aarhus*. Indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Randers* d. $4/4$ 97.

Svendborg.

3916 *P. F. Poulsen* født $1/5$ 69 i *Odense*. Indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Svendborg* d. $15/8$ 91.

3622 *I. A. Jørgensen* født d. $28/4$ 76 i *Svendborg*. Indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Svendt org* d. $5/5$ 94.

2863 *Lars Larsen* født d. $27/12$ 73 paa *Lyo*. Indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Faaborg* d. $20/6$ 96. Har været *Formand* i *Faaborg Afdeling*.

6458 *Hans Chr. Andersen* født d. $2/8$ 54 i *Bogense*. Indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Hillerød* (af hvilken han var *Medstifter* d. $2/8$ 96.

Ribe.

3767 *L. Nielsen* født i *Ribe* d. $24/6$ 71. Indtraadt i *Forbundet* i *Afdelingen* i *Roskilde* d. $1/9$ 94.

De strejkende engelske Maskinarbejderes *Generalsekretær* *Georg N. Barnes* skriver til os den 28. September:

Kære Kollega! Tillad mig at lykønske Dem og gennem Dem Deres Kolleger i Danmark i Anledning af den Kamp, I har været engagerede i. Vi er nu her i en lignende Kamp, der imidlertid har en langt større Udstrækning. Omtrent 50,000 Arbejdere ere blevne lukket ude. Sammenholdet mellem Dem er ganske udmærket. Kampen gælder 8 Timers Arbejdsdagen og vi vil vinde, dersom vi bliver tilstrækkeligt understøttede. Deres trofaste

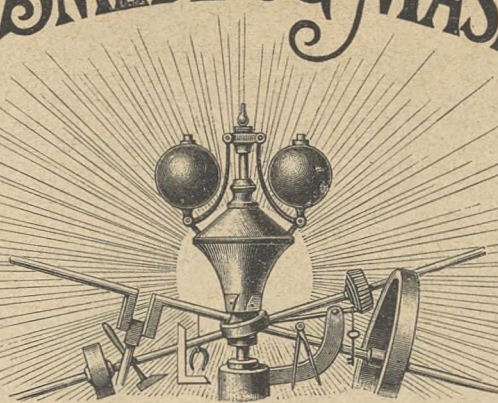
Georg Barnes.

Hovedbestyrelsen for D. S. & M. Forbund har den 10. Oktober sendt vore strejkende engelske Kolleger 3,600 Kroner.

Redigeret af *H. P. Hansen*.

Trykt hos Lützhøft-Petersen & Co. København K.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 2

NOVEMBER 1897

10. Aargang

10 $\frac{1}{2}$ Times Løn, 10 Timers Arbejde.

Forliget af 12. September indeholder det man kalder en Løfteparagraf.

Herved forstaaes, at et Forhold, der paa et givet Tidspunkt ikke lader sig løse, enten af Mangel paa Erfaring, Oplysning eller andre Grunde, senere skal løses naar de Parter, hvem Sagen interesserer, ere komne ud over visse Vanskeligheder.

Løfteparagrafen i Forliget af 12. September er, at Arbejderne skulde have den samme Løn for 60, som tidligere for 63 Timers ugentlig Arbejde.

Allerede ved den Forhandling der fandt Sted mellem Fabrikantforeningerne og os, efter Provins-Lock-outen i Marts Maaned d. A., indrømmede Fabrikantforeningernes Bestyrelser os, at der skulde blive taget alt muligt Hensyn til vore Ønsker, i den antydede Retning, saasomt vi kom ind i rolige Forhold. Vi fik den Opfattelse, at naar vi blot vilde lade Fabrikanterne arrangere det saadan, at det fik Udseende af, at det var noget de gjorde af sig selv, saa skulde vi faa vort Ønske opfyldt. Og Medlemmerne vil erindre, at vi overalt udtalte denne Anskuelse, naar vi bleve bebrejdede, at vi havde taget mod Forliget i Marts.

Vi stode paa Fabrikanternes Ord, og blev holdt for Nar, det var vor Fejl. Vi syntes den Fejl var tilgivelig, da Hensigten dog var at skaffe Medlemmerne en Fordel uden Kamp. Erfaringen har senere lært og lærer os fremdeles hver Dag, at Løfters Indfrielse ikke hører med til de Midler Fabrikanterne har valgt i den naturnødvendige Kamp med Arbejderne om Udbyttet.

Det var ogsaa de Mænds Mening, der skrev Forliget af 12. September, at Forkortelsen af Arbejdstiden ikke skulde betyde en Nedgang i Arbejdernes Fortjeneste, da Fabrikanterne ikke vilde lide noget Tab.

Det er jo en fastslaaet Kendsgerning, at Nedgangen i Arbejdstiden fra 10 $\frac{1}{2}$ til 10 Timer daglig ikke er ensbetydende med en Nedgang i Arbejdsydelsen.

Aarsagen til at denne Sag ikke blev ordnet sammen med Forliget var, den lige for Haanden liggende, at man ikke vilde gøre Vedtagelsen af Forliget vanskeligere end nødvendigt for Fabrikanterne.

Forliget blev derfor givet en Slutningsudtalelse saalydende:

Da der ikke med de i nærværende Forlig truffne Bestemmelser, eller ved de i de fælles Værkstedregler foretagne Ændringer tilsigtes at stille Arbejderne anderledes

med Hensyn til Lønvilkaar end de har været, før Striden udbrod, og da Forliget tillige lægger Grundlaget for et fremtidigt godt Samarbejde mellem Organisationerne, har man ikke ment det nødvendigt at beskæftige sig med de Forhold, som er fremkomne derved, at enkelte Grovsmedesvende har faaet en Lønforhøjelse uden Organisationernes Mellekomst eller den Stilling Klejnsmedesvendene vil komme til at indtage, ved at de ikke kommer ind under Bestemmelserne i de fælles Værkstedregler, om Tillægsbetaling for Udearbejde, og endelig den Omstændighed, der er en Følge af, at Arbejdstiden paa en Del Fabriker og Værksteder indskrænkes fra 10 $\frac{1}{2}$ til 10 Timer daglig, idet man gaar ud fra og anbefaler, at disse Spørgsmaal afgøres ved Forhandling mellem de vedkommende Organisations Bestyrelser efter de i Forligsforslaget fastsatte Regler.

Flere af de Mænd, der skrev Forliget, har til os udtalt, at denne Slutningsudtalelse ingen Tilfældighed var, men derimod lagt tilrette for en Voldgift.

Vi tilskrev derfor under 25 September de fire Mesterorganisationers Bestyrelser nedenstaaende, der er en tro Gengivelse af de Ønsker, der rører sig mellem Arbejderne. Og disse Ønsker ere fuldstændig naturlige og berettigede, sammenholdt med Fabrikanternes Løfter efter Marts Forliget og oftnævnte Slutningsudtalelse i Forliget af 12. September.

Skrivelsen af 25. September lyder:

„Foranlediget ved, at der fra saa godt som alle „Arbejdssteder i Landet, hvor Arbejdstiden før 9. Juni „d. A. var 10 $\frac{1}{2}$ Time, daglig indløber Besværginger fra „Arbejderne over, at den halve Times Indskrænkning „i Arbejdstiden, der indtraadte efter 13. September, „har medført en Nedgang i Arbejdernes Fortjeneste, „tillader man sig ved nærværende at rette en Anmodning til Deres ærede Forening om, at der mellem „Bestyrelserne for de fire Mesterorganisationer og „undertegnede Hovedbestyrelse maa finde en fælles „Forhandling Sted for at træffe en Overenskomst om „hvorledes Forliget af 12. Sept. d. A. paa ovennævnte „Punkt skal forstaaes.

„Vi retter denne Henvendelse til samtlige fire „Mesterorganisationer. Saasomt vi har modtaget Deres „ærede Forenings forhaabentlig bekræftende Svar, der „forventes at være afgivet til den 30. d. M. vil vi søge „et Lokale og ved Konference med Dem fastsætte en „Tid for Mødets Afholdelse.

Vi anser det for bedst om denne Konference kunde „finde Sted i København.“

Herpaa indløb under 22. Oktober, fra de fire Mesterorganisationers Bestyrelser en Fællesskrivelse af følgende Indhold:

„I Skrivelse af 25. f. M. har den ærede Hovedbestyrelse meddelt, at Smede og Maskinarbejderne Landet over, har besvaret sig over, at deres Fortjeneste er gaaet ned som en Følge af Arbejdstidens Reduktion til 10 Timer. Mesterforeningerne er blevne noget forbavsede herover, da Indførelsen af en Ti-Timersdag jo er fremsat som Ønske fra Arbejdernes Side. Det maatte da staa disse saavel som den ærede Hovedbestyrelse klart, at Følgen heraf maatte blive en tilsvarende Reduktion i Arbejdsfortjenesten, eftersom Lønnen al Tid beregnes som Timeløn. Ti Timers Normal Arbejdstid har jo desuden allerede længe før Vedtagelsen af de nu gældende Værkstedsregler eksisteret paa ikke saa faa Værksteder indenfor Mesterforeningerne, uden at Arbejderne have besvaret sig over den ringere Arbejdsfortjeneste, som nødvendigvis maatte blive Følgen heraf, da der ikke var Forskel paa Timelønningerne paa saadanne Værksteder og paa Værksteder, hvor der arbejdedes 10½ Time. Det fremgaar da heller ikke klart af Hovedbestyrelsens Skrivelse, om Besværingerne ere Udtryk for et Ønske om atter at vende tilbage til 10½ Times normal Arbejdsdag. (Udhævet af Red.) Bestyrelserne maa imidlertid forudsætte dette, da det ikke kan antages, at Hovedbestyrelsen vil fremføre noget Ønske om Lønforhøjelse for de Værksteds Vedkommende, der have været ganske uberørte af Arbejdstidens Reduktion og det jo paa den anden Side vilde være ganske unaturligt, at Værksteder, der berøres af Reduktionen, efter at have imødekommet Arbejdernes Ønsker om en kortere Arbejdstid fremtidig skulde være anderledes stillede end saadanne, der allerede tidligere have indskrænket den normale Arbejdstid.

„Bestyrelserne maa derfor forinden de kunne udtale sig nærmere om Sagen udbede sig en Udtalelse fra Hovedbestyrelsen om, hvilke Forslag den har tænkt sig at fremkomme med, og Begrundelsen af disse.

„Bestyrelserne skulde sluttelig gøre opmærksomme paa, at Reduktionen af Arbejdstiden er traadt i Kraft allerede ved fælles Værkstedsregler af 29. Maj d. A. altsaa før Arbejdsstandsningen. Der kan som Følge heraf ikke være Tale om, at rejse en Forhandling om, hvorledes Forliget af 12. September d. A. paa dette Punkt skal forstaaes, thi Forliget har intet med denne Sag at gøre, idet det jo tvertimod i Punkt 2 udtrykkelig fastslaaes, at Arbejdet skal genoptages paa samme Vilkaar som samme Timeløn, som før Arbejdsstandsningen.

Denne Svarskrivelse er god at faa Forstand af. Og vi tror at turde sige, at vi ligefrem kan se det løbe koldt ned ad Ryggen paa de heldigvis faa „Moderate“ vi har i vort Forbund, dem, der endnu trods alt tror, at det er igennem „aaben og ærlig Forhandling“ med Fabrikkerne, vi skal vinde Fordele for Arbejderne. Man lægger i Skrivelsen blot Mærke til følgende:

- at Fabrikkerne ere blevne „forbavsede“ over et saadant Kravs Fremkomst
- fra Arbejderne, der selv har fremsat Ønsket om Arbejdstidens Forkortelse.
- Haanen, der ligger i, at Fabrikkerne maa forudsætte, at vi fortryder at have faaet Arbejdstiden forkortet, og igen ønsker den forlænget.
- Forlangendet om at faa tilsendt Forslag, der ere begrundede for at Fabrikkerne kan udtale sig nærmere om disse.

Og det efter at Fabrikkerne allerede her har nægtet at forhandle om Sagen, idet de siger: Der kan som Følge heraf ikke være Tale om, at rejse en Forhandling om hvorledes Forliget af 12. September d. A. paa dette Punkt skal forstaaes. Og saa den mageløse Fortolkning af Punkt 2, dette Punkt der saa tydeligt som muligt siger: Arbejdet genoptages nu paa samme Vilkaar,

som det forlodes, hvorpaa, siger Slutningsudtalelsen, der optages en Forhandling om hvor stort det Tilskud skal være, der gives Arbejderne til Erstatning for den forkortede Arbejdstid.

Vi kender imidlertid en Vej til at skaffe givne Løfter indfrie, og vil Medlemmerne følge os paa den, skal vi baade faa 9½ og 9 Timers, 8½ og 8 Timers Arbejdsdag og alligevel faa større Del i vor Jernindustries Udbytte end vi nu har.

Smedesvend Carl Grillenberger død.

Carl Grillenberger, Medlem af den tyske Rigsdag og af Landdagen i Bayern, er Tirsdagen d. 19. Oktober Kl. 7 død af et Hjerteslag paa et Hospital i München. Han var født den 22. Februar 1848 i Zerndorf ved Furth.

„Deutsche Metallarb. Zeitung“ skriver følgende: „Det tyske Metalarbejder Forbund“ skylder Carl Grillenberger meget, det var ham der i Skrift og Tale, ved Hjælp af sin rige Viden, fik rejst en kraftig tysk Metalarbejder Organisation. Han var en selvgjort Mand, der tidlig lærte den faglige Organisations Betydning og Nødvendighed. Stolt, klog, varmtfølede og samtidig med haard Haand tvang han gennem Oplysningen de tyske Metalarbejdere til at organisere sig. Det kunde ikke undgaaes, at han skabte sig Fjender, uvidende Smaasjæle, der i deres Kortsynethed angreb ham, baade aabent og hemmeligt modarbejdede ham, men lige rolig, lige klog og varmtfølede fortsatte han sit menneskekærlige Værk. Og omsider sejrede Fornuften. Metalarbejderne fik Øjnene op for hans stolte Uegennyttighed og Fjenderne forvandlede til hans varmeste Venner og Beundrere. Der er neppe nogen af vore faglige Organisatorer, hvis Navn der har staaet mere Skrig om, end om Grillenbergers, men alle maatte til sidst bøje sig for hans stolte, ædle Karakter og det Værk han skabte.

Grillenberger gav Stødet til Udgivelsen af „Deutsche Metallarbeiter Zeitung“ og uden hans Hjælp vilde de tyske Metalarbejdere sandsynligvis endnu i længere Tid have været uden en fastsluttet Organisation og uden et eget Organ i Pressen.

Han var Medarbejder ved „D. M. Z.“ og fra hans Haand stammer mange af Bladets interessanteste Artikler.

I Carl Grillenberger har det tyske Metalarbejder Forbund tabt en af sine bedste og trofasteste Medlemmer.

Ære være hans Minde.

Processer mod Forbundet.

Nedennævnte „Herrer“ har anlagt Sager mod Forbundet, fordi det har været meddelt her i Bladet, at de arbejdede under Lock-ouden:

Albert Christensen, Houmøller, Frederikshavn.
Christensen, Kedelsmed do. do.

N. S. Christensen, Drejermester (uha) Møller & Jochumsen, Horsens.

Krese do. do.

Mikkel Jeppesen, Allerups Efterf. Odense.

Hans Mortensen do. do.

Rasmus Nielsen do. do.

Søren Nielsen (sørgelig Ihukommelse) do. do.

C. T. Hansen do. do.

Jørgen Petersen do. do.

Johan Bruun do. do.

Rasmus Chr. Andersen, fra Allerup i Odense.

Peter Hansen, do. do.

A. C. Petersen, do. do.

A. Andersen, do. do.

Hans Larsen Suhr, do. do.

Martin Hansen, do. do.
 August Holm, do. do.
 Fritz Knudsen, Hermansens Sønner, Næstved.
 P. Baes do. do.
 Bogholder Nielsen, H. C. Petersen Præsto.
 Tømrer Peder Bentzen do. do.
 Fyrbøder Peder Andersen, do. do.
 Smedem. Christiansen, Stavnstrup pr. Præsto.
 Chr. Jacobsen, Søn af Smedemester Jacobsen i
 Vordingborg.
 Rud. Alfr. Jul. Rasmussen, Frederiksberg Jern-
 støberi.
 Poul Jørgensen do. do.
 Mortensen, Wendt, København.
 Jens Larsen, Hornum, do.
 Carl Petersen, Wienberg, do.
 R. Hommee, Smith, Mygind & Hüttemeier.
 J. F. Liljedahl, do. do.
 Hans Ulriksen, Godthaab, København.
 A. Bülow, Tuxen & Hammerich, do.
 Adam Vind, do. do.
 Hans Chr. Visby, do. do.
 Frederik Kaas, do. do.
 Jens Vogt, Ludvigsen & Hermann, do.
 Ole Futterup, Vejdemøjer, do.
 C. P. Andersen, Thomas Nielsen, Hjørring.
 Lauritz Due, do. do.
 E. P. Nielsen, Hejdemann, do.
 F. Mortensen, Carac & Leth, Aarhus.
 P. Petersen, H. P. Jensen & Co. do.
 N. P. Schmidt, do. do.
 A. Carlstrom, do. do.
 C. M. Kjær, do. do.
 Magnus Alling, „De smitske“, Aalborg.
 Der staar i Forligets Punkt 6:

„Det betragtes iøvrigt som en Selvfølge, at Fagforeningsmedlemmerne og de Arbejdere, der staar uden for Fagforeningerne, hverken indbyrdes eller gensidigt maa forulæmpe hinanden under Udførelsen af deres Arbejde“.

Vore Medlemmer har med en, rent ud sagt, beundringsværdig Loyalitet overholdt Forliget. Der er ikke fra en eneste Fabrik kommet Klage over, at vore Medlemmer i ringeste Grad fornærmede dem der, ved at arbejde under Lock-ouden, søgte at gøre os al den Skade, de kunde. Det vilde derfor være meget fornuftig om de, der vare Fabrikanternes Hjælpere under Lock-ouden, ikke nu søgte at tilspidse Forholdene saaledes, at det faktisk kommer til at overstige menneskelige Evner, at lade dem være i Fred.

Men Hensigten er vel netop at faa Spektakler paa Arbejdspladserne.

Maaske disse Personer ikke allesammen tilsigter Krigen, men i saa Fald bærer de dem lige saa galt ad nu, som de gjorde under Lock-ouden.

Det vil sikkert ikke forbavne et eneste Menneske, om Resultatet af denne Procesmanøvre blev den, at vore Medlemmer nægtede at arbejde sammen med Folk, der først gør dem den Skade, de kan under en saa alvorlig Kamp som den i Sommer, og dernæst lader sig bruge til at tømme Organisationens Kasse, Medlemmernes Rygstød mod Fabrikanternes Vilkaarlighed.

At Fabrikantforeningernes Bestyrelser, baade i København og Provindserne, har mere med den Sag at gøre, end godt er for et fredeligt Samarbejde, har vi før udtalt, ogsaa til dem var der Grund til at raabe et „Varsom med hvad I gør,“ men vi ved, det hjælper ikke. Vilkaarlighedens Taktik, der begyndtes af Hüttemeier, og trolig fortsættes af Helweg og Hauberg, vil af disse Herrer blive holdt gaaende saalænge — — — til vi siger Stop.

Ved Bladets Slutning har vi endnu ikke modtaget Voldgiftsretsdømmen angaaende Lønningsspørgsmaalet i Slagelse og Odense, idet Opmanden Konferensraad Madvig endnu ikke er færdig med den. Den vil altsaa først blive optaget i næste Nummer.

Red.

De „frie Mænds“ Fagforening i Odense.

De „frie Mænd“ i Odense har lavet sig en Fagforening, igennem hvilken disse lyssky, foragtelige Individuer med alle de Midler, som deres bundfordærvede Karakter tillader dem at benytte, vil søge at ødelægge hvad ærlige stræbsomme Mennesker i Arbejderklassen opretter til Gavn for sig og Standsfæller. At de „frie Mænd“ skal være Arbejdskøbernes Hjælpere i Kampen mod Fagforeningerne fremgaar af deres Love, som vi er kommet i Besiddelse af og her aftrykker ordret:

§ 1. Foreningens Formaal er, at samle alle frie faglærte Arbejdere paa Fabriker og Værksteder her i Odense, som ikke „sympaterer“ med de nuværende Fagforeninger og som navnlig selv vilde tage Bestemmelse, om vi vilde arbejde eller ikke ligesom for hvilken Løn vi vil arbejde. (Storartet, Bravo i ædle Dyr.)

§ 2. Det er derfor ikke tilladt Foreningens Medlemmer at deltage i nogen uberettiget Strejke, uden de overordentlige Medlemmers Tilladelse. Om en Strejke er uberettiget eller ikke afgøres af Foreningens Bestyrelse og den Arbejdsgiver, det er besluttet at strejke hos.

§ 3. Skulde der opstaa Uenighed mellem et eller flere af denne Forenings Medlemmer, da skal vedkommende straks indberette Sagen til Bestyrelsen og denne vil da søge at faa Uenigheden bilagt. Skulde dette ikke lykkes er det Bestyrelsens Pligt ved Forhandling med Arbejdsgiverforeningen, som har skænket os 1000 Kr., at faa Sagen bragt i Orden.

En Afgørelse af begge disse Foreningers Bestyrelse er forbindende for de stridende Medlemmer.

(Hvor er saa Selvbestemmelsesretten?)

§ 4. Hvis der bliver Uenighed mellem Medlemmer af „vores“ Forening og de andre Fagforeninger fordi disse Fagforeninger vilde trænge „vores“ Medlemmer ud af Arbejdet, da skal de understøttes af Bestyrelsen og er det „vores“ Tro at Arbejdsgiverne vil sætte tilbørlig Pris paa rolige og besindige Svende.

§ 5. Hvert Aar afholdes der halvaarlig Generalforsamling i Marts og Oktober Maaned. Bekendtgørelsen finder Sted efter Bestyrelsens Skøn.

§ 6. Det er ethvert Medlems Pligt, ved passende Opførsel paa Arbejdspladsen, Værtshusene og i Hjemmet, at gøre det indlysende for Alle at de ere Medlemmer af en Forening for frie og selvstændige Mænd, der ikke alene vil deres eget Vel, men ogsaa bidrage sit til at det hele Samfund kan føle sig tilfreds, og er det vort Haab at Arbejdsgiverne ikke vil drage os ind i Strejker og Lock-ouden.

Disse Mennesker kunde passende endnu have en § til i deres Love, der turde lyde saaledes:

Viljen til at blive Skruebrækkere har vi, gid det maa lykkes os at blive Fabrikantene til Behag.

Skandinavisk Forening München.

Til Redaktionen af Fagblad for Smede og Maskinarbejdere!

Vi bede godhedsfuldt den ærede Redaktion optage følgende:

Da der til „Skandinavisk Forening“ i München Landwerhstrasse 43/6 ere indløbne flere Breve med Forespørgsler angaaende Arbejde, saa tillade vi os herved at meddele, at saadanne Breve til enhver Tid vilde blive besvarede, naar de ere frankerede. Ufrankerede Breve vilde blive returnerede, da vi ikke kunne indlade os paa at betale dobbelt Porto derfor. — Samtidig meddeles at Adressen paa den ny Cyclefabrik er:

Fahrrad Fabrik „Freia“ Giessing bei München.

Ventende at faa ovenstaaende optaget tegner ærbødigt paa Foreningens Vegne.

G. Lange, Sekretair.

Vi sender Foreningen vor bedste Tak for dens Arbejde for vore Kolleger under Lock-ouden.

Red.

Lock-ouden i England.

London d. 2 Novbr.

Der foreligger nu for Offentligheden Svar saa vel fra Arbejder- som fra Arbejdskøber-Organisationerne paa Handelsministeriets Forslag om Voldgift. Arbejderorganisationerne erklærer sig villige til at underhandle, idet de erkender, at Stridens Fortsættelse vil bringe store Tab, saa vel for de direkte Interesserede, som for hele Landet.

Til de Forslag Handelsministeriet har fremsat, som Grundlag for Underhandlingerne, bemærker Maskinarbejdernes Forbund:

1) Hvad angaar Arbejdskøbernes Forlangende om, at vi ikke maa indblande os i Forretningernes Førelse, maa vi hævde, at det i hvert Fald nøje maa fastsættes under hvilke Forudsætninger og i hvilken Grad Fagforeningerne skal være berettigede til at skride ind. Vi ønsker kun at have Tilsyn med Forretningers Førelse for saa vidt, som et saadant Tilsyn er nødvendigt, for at sikre retfærdige Arbejdsbetingelser. Skulde der i saa Henseende opstaa Differencer, skal saadanne henvises til en Enighedskommission.

2) Den Betingelse at vi, naar Forhandlingerne begynder, skal ophæve Strejken, maa ledsages af en anden Betingelse, nemlig den, at Lock-ouden samtidig ophæves. Derved vilde den eventuelle Konferencens Arbejder væsentlig fremmes.

3) Vi anser det for aldeles nødvendigt, at Konferencen ledes af en Formand, der staar uden for de stridende Parter.

4) Under den Forudsætning, at der tages Hensyn til disse vore Fordringer, er vi beredte til at sende Medlemmer til Konferencen.

Arbejdskøberne forlanger, i deres Svar, at Arbejderne paa Forhaand skal opgive Fordringen om en Forkortelse af Arbejdstiden, og de siger, at de kun vil underhandle paa Basis heraf. Iøvrigt indeholder deres Skrivelse de bekendte Paastande om, at den engelske Maskinindustri ikke kan taale en yderligere Forkortelse af Arbejdstiden.

Forlangendet om, at Arbejderne, forud for Konferencen, skulde frafalde den Fordring, der er Basis for hele Striden, nemlig Fordringen om Arbejdstidens Forkortelse, siger jo simpelthen ikke andet, end at Arbejderne fuldstændig skal bøje Knæ. Det kan ikke antages, at Arbejderne gaar med paa dette Forlangende, og dermed er der Udsigt til at Kampen vil blive fortsat.

Flere borgerlige Blade hovedsagelig liberale, men dog ogsaa nogle konservative, siger aabent at Arbejdskøbernes Formaal er, at knuse Fagforeningerne. I samme Retning talte for et Par Dage siden den forhenværende liberale Krigsminister Campbell-Bannerman der er en af de Liberales mest begavede Førere. Han erklærede dette Formaal at være lige saa slet, som det er dumt. Angaaende 8-Timers Arbejdsdagen udtalte han, at han i 1893 havde været med til at indføre 8-Timers Dagen i Krigs- og Marineministeriet, og at Resultatet af denne Reform havde vist sig i høj Grad tilfredsstillende og glædeligt.

Der indløber baade fra Ind- og Udland betydelige Summer til Strejkekassen, men alligevel har Maskinarbejdernes Forbund anset det nødvendigt at reducere Understøttelserne noget, for at være i Stand til at holde Arbejdsstandsningen gaaende i længere Tid. Forbundets

ugifte Medlemmer faar nu 12 sh. (10 Kr. 89 Øre) i Stedet for tidligere 15 sh. (13 Kr. 61 Øre), medens gifte Medlemmer faar i London indtil 17 sh. (15 Kr. 43 Øre) og i Provinserne indtil 15 sh.

Flere betydelige udenlandske Ordre er paa Grund af Arbejdsstandsningen blevne tagne tilbage, og blandt andet er en Ordre fra Kina paa 40 Lokomotiver nu overgaaet til Tyskland.

I en Takskrivelse fra England til Tyskland siges, at den Solidaritetsfølelse, der over for Lock-ouden i England har givet sig saa kraftige Udslag paa det europæiske Fastland, betyder, at der dannes sig en ubrydelig og varig international Arbejderalliance. Betydningen af denne Udtalelse fra de engelske Arbejders Side, kan ikke let overvurderes. Brevet er adresseret og stilet til W. Liebknecht.

London d. 3 Novbr.

Hvad der fra Arbejdskøbernes Side tilsigtes, og i hvor høj Grad den offentlige Mening i stigende Grad ophidses mod Arbejdskøberne, fremgaar ret tydelig af en Artikel i det store liberale londonske Dagblad *The Daily Chronicle*. Det hedder i Artiklen:

Det er nu endelig bleven klart at den kamplystne Del af Arbejdskøberne ikke ønsker Fred, men at deres Hensigt er et industrielt kapitalistisk Tyrani, der ikke skal kunne kontrolleres af Fagforeningerne. Mange af de klogere Arbejdskøbere ser det Taabelige i den Stilling, de uforsonlige indtager, men forstaar, at det er de sidstnævnte, der i Øjeblikket har taget Magten. Der er saaledes intet Haab om Overenskomst, med mindre den offentlige Mening bliver de Uforsonlige for stærk.

Vi vil her konstatere nogle af de Fakta, der foreligger for, at Hensigten er, fuldstændig at knuse Fagforeningerne. Arbejdskøbernes Benægtelser er tom Snak og Falskneri.

Den uforsonlige Arbejdskøbering har vedtaget:

1) Fagforeningsmedlemmer skal hverken nu eller i Fremtiden kunne antages paa Arbejdskøber-Forbundets Værksteder.

2) Enhver Arbejder, der søger Arbejde paa Arbejdskøber-Forbundets Værksteder, skal underkaste sig de Betingelser, der vedtages af nævnte Forbund.

3) I Fremtiden skal enhver Arbejder ledsages fra Værksted til Værksted af „Arbejdskøber-Forbundets Karakterseddel.“

Den Arbejder, der „mistænkes“ for at forsøge at genoprette Fagforeningerne, bliver i Hemmelighed opført paa „en sort Liste.“

4) Firmaer, der ikke vil slutte sig til disse Vedtagelser, skal lide under deres Uvillighed.

5) Der skal ikke i noget som helst Tilfælde kunne etableres Voldgift af nogen Slags, fornemmelig fordi det med Sikkerhed kan antages, at en Voldgiftsdomstol eller en uafhængig Voldgiftsformand vilde være tilbøjelig til at gøre Arbejderne Indrømmelser. Kampen, der nu er gaaende, skal føres videre indtil Arbejderorganisationerne har blødt sig ihjel, hvorefter Arbejderne atter kan antages som Individuer, der uden Betingelser underkaster sig Arbejdskøber-Forbundets Bestemmelser.

Arbejdskøberne siger, at de nu ikke kan fravige deres Plan, efter at de har ofret saa uhyre Summer paa dens Gennemførelse. Mange af de smaa og de mellemstore Arbejdskøbere indser at de gaar deres sikre Ruin i Møde, og der gøres inden for Arbejdskøber-Forbundet, en ret stærk Oprørsaad der imidlertid endnu holdes nede af den stærkere Part.“

The Daily Chronicle slutter sin Artikel med at sige: „Den Arbejder, der gik ind paa disse Betingelser er ikke det Salt værd, han spiser.“ Og Bladet tilføjer:

Maa nu ikke alle Arbejderorganisationer i og uden for England sige: „Nu skal der kæmpes og nu skal der støttes“ Og lad ikke de engelske Arbejderorganisationer undergaa den Skam at de udenlandske Organisationer griber dybore i Lommen end de.

London d. 4 Novbr.

Handelsministeriet har ved en ny Skrivelse til Arbejder- og Arbejdskøber-Organisationerne gjort et nyt Forsøg paa at tilvejebringe en Forhandlingskonference Maskinarbejdernes Forbund har udstedt et Manifest, hvori de anraaber Arbejderne i England og i alle andre Lande om Understøttelse.

Fra Østerrig.

Wien i Novbr. 97.

Dersom ikke alle Tegn bedrager, gaar Arbejderne her i Landet meget alvorlige Tider i Møde. Den 14de November konstitueredes den arbejderfjendtlige Arbejdskøberorganisation: Bund Oesterreichischer Industrieller, der i Følge de østerrigske Fabrikanters arbejderfjendtlige Organ „Arbeit“, allerede tæller 536 Medlemmer. Det rige Arbejdskøberforbund tegner til at blive en Organisation, hvis første Princip skal være, med de brutaleste Midler at bekæmpe Arbejdernes Organisationsbestræbelser. D'hr, der staar i Spidsen for det rige Forbund, har udstedt et Opraab til Fabrikanterne, hvori det hedder, „at alle uberettigede Fordringer fra Arbejdernes Side, der i Reglen forudsættes, er en Følge af Paavirkning fra Udlandet, skal bekæmpes paa det mest energiske“. Hvad dette vil sige, behøver man ikke at spørge om.

Valgene til Arbejdsretten for Wiener Matalvare- og Maskin-Industri, foretoges d. 24. Oktober og endte med en fuldstændig Sejr for de organiserede Metalarbejdere, idet der paa disses Kandidater faldt 9,874 af 9,938 afgivne Stemmer. Fremgangen siden sidste Valg er 1,800 Stemmer.

De engelske Maskinarbejdedes Kamp vækker her den største Sympati. Vi har allerede tilsendt de engelske Kammerater et efter vore Forhold anseligt Bidrag, og i disse Dage har de østerrigske Fagforeningers Kommission udstedt et Opraab til alle Arbejdere i Østerrig om at yde Bidrag, Opraabet vil uden Tvivl bringe nævneværdige Resultater.

I Mühlhausers, Müllers, Zeisser og Habigers og Mündt og Melzers Støberier — alle i Wien — er der Arbejdsstandsning.

Forskellige Meddelelser.

Ugyldige Medlemsbøger.

Tilidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Nr. 7311 *P. M. F. Petersen*, født den 17/2 70 i København, indm. d. 26/2 96 i København.

Nr. 5047 *L. Chr. Jensen*, født d. 17/11 65 i København, indm. d. 27/11 96 i København.

Nr. 4885 *C. V. J. Hansen*, født d. 20/3 75 i København, indm. d. 1/1 96 i Helsingør.

Nr. 3787 *H. D. Nielsen*, født d. 25/5 74 i Egeskov, indm. d. 3/3 95 i Roskilde.

Ovenstaaende Bøger er tabte og gøres herved ugyldige. *Hovedkassereren.*

Slagelse Afdel. beder os oplyse, at de har indført Kontrolsedler for de rejsende Medlemmer, hvorfor disse bedes henvende sig hos Kassereren A. Rasmussen, Løvegade 16 fra Kl. 12—1 og 6—7.

Der er Strike af Smede og Drejere paa Bernhard Støvers Symaskinefabrik i Stettin og Skibssmede paa Kockums mekaniske Værft i Malmö. Tilgang forbydes.

Der er mellem Forbundet og Helsingør Skibsværft afsluttet Overenskomst, hvorefter Overarbejde kun kan forlanges 4 Timer i en Uge. Vedvarende, i længere Tid sammenhængende, Overarbejde maa ikke finde Sted.

Lock-ouden.

Alle som ere i Besiddelse af Couponbøger fra „De samvirkende Fagforeninger i København“ anmodes om, snarest mulig, at indsende disse til Kontoret i Rømersgade 22 2 Sal, selv om de ere udskrevne.

E. Svendsen
Kasserer.

Forbundets Kuponbøger, der endnu er ude, bedes ligeledes snarest indsendte.

Vald. Olsen.
Hovedkasserer.

Efterlyste Medlemmer.

Medlem Nr. 3111, *N. K. Kristensen*, f. 1. Juli 1869 i Vordingborg, indm. i Ribe d. 4. Decbr. 1894, arbejdede i Køge og stod som Medlem af Roskilde Afdeling. Herfra modtog han en Kuponbog (Nr. 3169 eller 3170) til Indsamling af frivillige Bidrag til Lock-ouden. Han er imidlertid forsvunden fra Køge, uden at melde Afgang og medtagende Kuponbogen med det derpaa indsamlede Beløb, hvorfor han herved efterlyses. Han skyldte ved sin Afrejse Kontingent for 14 Uger, deraf 9 Uger à 3 Kroner.

Han har været i Kantonement nu i Efteraaret, er høj og tynd, har Overskæg og var Delegeret for Herning Afdeling ved Kongressen i Aarhus i 1895.

Hvis noget Medlem antræffer Vedkommende, bør han uophødelig melde det til Hovedkontoret.

Nr. 6677 *Peter Hans Christensen*, f. d. 2. Januar 1869 i Helsingør, indm. samme Sted d. 31. Oktbr. 1896, er afrejst fra nævnte By uden at lade sig afmelde.

Nr. 7447 *Hans Ottosen*, f. d. 27/4 1869, i Agrum i Sverrig, indm. 15. Maj 1897 i Helsingør, er afrejst fra denne By uden at lade sig afmelde, og med Restance fra 10 Juli, deriblandt 8 Uger à 3 Kroner.

Nr. 7436 *N. Kronskvist*, f. 16/12 68 i Helsingborg, indm. d. 27/4 90 i Afd. Nr. 31 af det svenske Forbund paa Bog Nr. 3239, er afrejst fra Helsingør uden at afmelde sig d. 27/3 97.

Nr. 2866 *K. S. Jørgensen*, født 30/10 73 i Nakskov, indmeldt 17/5 96 i Faaborg, er rejst fra Roskilde Afdeling, uden at melde Afgang og med en Gæld af 11 Ugers Restance, ordinært og extra Kontingent.

Tillige rejste fra Roskilde Afdel., uden at melde Afgang, sidst i Juli Maaned, Nr. 9675 *Jens Vilhelm Rosenberg*, født 3/1 73 i Thisted, og

9090 *J. P. Jensen*, født 1/3 69, indm. 2/5 97 i Roskilde.

Medlem Nr. 7300 *Johannes Christensen*, født i Frederikshavn d. 24. Marts 1877, indm. i samme By d. 3. April 1897, er bortrejst fra Byen, medtagende en af Forbundets Kuponbøger til Indsamling under Lock-ouden.

Underretning om hvor dette Medlem opholder sig for Tiden, bedes afgivet til Hovedkontoret snarest.

Hovedkassereren.

Den ophævede Vordingborg-Afdeling.

De Fagfæller, der have faaet Stempler og Mærker i Vordingborg under Lock-ouden, har ikke betalt deres 2 1/2 Kroner-Bidrag. Saadanne Fagfæller kunne altsaa kun optages som nye Medlemmer, og kun naar de betaler deres skyldige Bidrag til Lock-ouden.

Hovedkassereren.

Skruebrækkere.

Paa Hovedbestyrelsens Møde den 4 Novbr. besluttedes det, at Skruebrækkere, der anlægger Sag mod Forbundet, ingensinde vil kunde optages i Forbundet, uden at betale dette alle af disse Sags-anlægninger fremkomne Omkostninger.

Da de fleste Skruebrækkere al Tid vil søge at komme ind i Forbundet igen, advarer vi dem herved mod Processygen, den kommer i Enden til at svie til dem selv.

Optagelse i Forbundet.

Paa dertil given Anledning henleder vi Tillidsmændenes Opmærksomhed paa, at der ved Indmeldelse i Forbundet skal forevises Svendebrev eller et andet Bevis for at Vedkommende, der ønsker at blive Medlem, kan arbejde som Svend i vort Fag. Naar en Indmeldelse foretages af en Værkstedrepræsentant, behøves imidlertid saadant Bevis ikke.

Hovedbestyrelsen.

Til Afdelingskassererne.

Det svenske Jern- og Metalarbejder Forbund har beklaget sig over, at vore Afdelingskasserere har ombyttet Bøger for Medlemmer af det svenske Forbund, trods det, at de svenske Kolleger, her er tale om, ikke havde frameldt sig i Sverrig.

Vi gør derfor Afdelingskasserere, Klubkasserere og andre der maatte faa med Indmeldelser at gøre, opmærksomme paa, at der staar i Lovene, at Afmelding skal være skeet for at Overflytning fra en Afdeling til en anden og fra Land til Land kan finde Sted.

Dette maa strengt overholdes.

Naar et Medlem af det tyske eller det svenske Metalarbejderforbund bliver overført til en dansk Afdeling, bør Tillidsmændene erindre at indføre bag i den danske Bog, *hvormeget vedkommende Medlem har modtaget i Understøttelse i Tyskland eller Sverrig* i indeværende Aar, samt at Vedkommende kun er berettiget til *30 Dages Understøttelse i Danmark* i det paagældende Aar. Denne Bestemmelse indføres foran i *Udbetalingsrubriken*.

Hovedkassereren.

Under Lock-ouden slettede Medlemmer.

Det af Hovedbestyrelsen under 25. Septbr. til Urafstemning udsendte saalydende Forslag:

Medlemmer, der ere slettede under Lock-ouden, kan ikke optages paany i nogen Afdeling, forinden alt, i den Tid de have været ude af Forbundet, paaløbet Kontingent og ekstra Bidrag er betalt.

Medlemmer, der lod sig slette under Lock-ouden og som nu paa ny optages, skal naar de betaler deres Gæld, ikke betale nyt Indskud, men sættes 12 Maaneder tilbage med Retten til Understøttelse. Deres Bog gives en Paategning herom og en Meddelelse afgives til Hovedkassereren.

Er et Medlem, der har været slettet under Lock-ouden, ved en Fejltagelse optaget paany uden at betale sin Gæld, maa denne bagefter betales. I modsat Fald slettes han igen.

er vedtaget med følgende Antal Stemmer:

For Imod		For Imod	
Odense.....	6 32	Helsingør	49
Esbjerg	30	Middelfart	15
Viborg	8	Horsens	44 4
Aarhus.....	5 198	Sorø	3
Nakskov	85 1	Aalborg	40
Grovs, Fagf.....	64	Ribe	4
Randers	35	Korsør	7
Holbæk	11	Frederikshavn ..	18
Slagelse	8	Stege	3
Maribo	26	Hillerød	11
Nykøbing Sj.	10	Skibssmedefor. .	74
			556 235

De ikke her nævnte Afdelinger har intet Svar afgivet.

Der er denne Gang, af Mangel paa Plads ingen Liste over de Medlemmer der under Lock-ouden ere slettede, men i næste Blad skal der komme en Fortegnelse over alle dem, der hidtil ikke har været offentliggjorte.

Postadresse:

„Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund“
København K.

Telegramadresse:

Smedeforbund, København.

Telefon 5121. Kontoret aabent for Udbetalinger hver Søndag fra 12—2.

Formanden og Hovedkassereren kan som Regel træffes fra 9—2 og 4—7.

Arbejdsanvisningskontoret begynder for Københavns Vedkommende sin Virksomhed den 2 Januar 1898 og er St. Pederstæde 45, efter den Tid vil der blive fastsat en anden Kontortid.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbde i deres Bøger. Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 3

DECEMBER 1897

10. Aargang

Voldgiftskendelse angaaende Lønnen i Odense og Slagelse.

(Kendelsen fylder 11 tætskrevne Foliosider i Voldgiftsprotokolen, saa vi kan kun gengive Uddrag af de vigtigste Momenter. Red.)

De Krav, der bleve fremsatte af de til Smede og Maskinarbejdernes Forbund hørende Arbejdere ved de Værksteder, som nærværende Tvist fra først angik, nemlig M. P. Allerups Efterf. Brandt & Co. (o: Nørrebro Jernstøberi), H. Rasmussen & Co. (o: Frederiksgadens Jernstøberi) og Svendsens (o: Phoenix) Værksteder i Odense, samt H. Rasmussens Sønners Værksted i Slagelse, gik, forsaavidt de ikke bleve afgjorte ved Forliget af 8. Sptbr. d. A., men i Følge dets § 3 skulde afgøres ved nærværende Kendelse, oprindeligt — saaledes som de i alt Fald forelaa formulererede i Juli d. A. — ud paa følgende:

I) at Timelønnen i de nævnte Værksteder skulde forhøjes henholdsvis med 7, 6, 5, 4 og 3 Øre pr. Time, eftersom den forinden udgjorde henholdsvis 22 til 24, 25 til 27, 28 til 30, 31 til 34 og 35 Øre, dog at de Personer bleve at undtage, der stode som Hjælpere eller som vare gamle Arbejdere uden fuld Arbejdsdygtighed, hvilke der kun skulde betales 3 Øre mere end de hidtil havde, og

II) at Betalingen for alt Kakkellovnsarbejde skulde forhøjes med Tillæg af 15 til 25 %.

Disse Krav bleve dog allerede ændrede noget i August Maaned, og da Voldgiftsretten sammentraadte den 27. Oktober, fremtraadte Kravene i følgende Affattelse:

I) Gennemsnitslønnen ved de 4 nævnte Værksteder i Odense skulde sættes til samme Beløb som Gennemsnitslønnen paa Marius Knudsens og Georg Allerups Værksteder i Odense, for hvilke den af Arbejderne opgaves til henholdsvis 33 ⁵/₆ og 34 Øre pr. Time, og Gennemsnitslønnen hos H. Rasmussens Søner i Slagelse skulde sættes til samme Beløb som Gennemsnitslønnen ved Fabrikken „Alliance“ i Slagelse, for hvilken den af Arbejderne opgaves til 32 Øre pr. Time.

II) Akkordbetalingen til Kakkellovnssmedene hos Brandt & Co. i Odense skulde forhøjes med 10 % paa det flade og 20 % paa det runde Arbejde, men til Kakkellovnssmedene hos H. Rasmussen & Co. i Odense med 20 % paa det flade og 10 % paa det runde Arbejde.

Denne Affattelse af Kravene fra Arbejdernes Side forblev derhos uforandret ved Sammenkomsten den 3. Novbr., for saa vidt angik Betalingen for Akkordarbejdet til Kakkellovnssmedene, dog at der subsidiært foresloges et Tillæg til denne Betaling af 10 % overalt, og ligeledes

forsaauidt angik Timelønnen hos H. Rasmussen & Søner i Slagelse (denne skulde sættes som paa „Alliance“) samt Timelønnen hos Svendsen (Phoenix) i Odense (o: denne skulde fremdeles fastsættes som hos Georg Allerup), medens derimod Gennemsnitslønnen for Kakkellovns- og Komfurararbejde hos M. P. Allerups Efterf., Brandt & Co. og H. Rasmussen & Co. i Odense den 3. Novbr. foresloges sat som Gennemsnitslønnen hos Fabrikant Hess i Middelfart, der opgaves til 32 ⁵/₈ Øre pr. Time, og for M. P. Allerups Efterf., Kedelsmede og Maskinarbejdere ved Mejeri og Dampmaskinarbejde foresloges sat til samme Gennemsnitslønn som hos „Alliance“ i Slagelse, for hvilken Fabrik dette Beløb nu opgaves til 30 ⁴/₅ Øre. (Ja men kun af Fabrikantforeningen. Red.)

For Fabrikanternes Vedkommende fremkom der ved Mødet d. 27. Oktober Forslag om, at samtlige Time-lønninger paa de 4 omtalte Værksteder i Odense og hos Rasmussens Søner i Slagelse skulde forhøjes med 1 ¹/₂ Øre for de Arbejdere, der ved Stridens Begyndelse havde arbejdet og nu atter arbejdede paa disse Værksteder, medens Akkordlønningerne skulde forblive uforandrede overalt. Ved Sammenkomsten den 3. Novbr. forelaa Fabrikanternes Forslag derimod saaledes forandret, at Time-lønningerne hos Brandt & Co. i Odense skulde forhøjes med 3 Øre og hos M. P. Allerups Efterf., H. Rasmussen & Co. og Svendsen i Odense skulde forhøjes med 1 Øre (dog saaledes, at enkelte Personer undtoges herfra), men at den derimod ikke skulde forhøjes hos H. Rasmussens Søner i Slagelse, fordi den i Virkeligheden allerede var bleven forhøjet dersteds med 7 % derved, at Arbejdstiden i Foraaret 1897 var bleven nedsat fra 10 ³/₄ til 10 Timer, medens selve Lønningsbeløbene da vare forblevne uforandrede. Idet Fabrikanterne derhos fremdeles fastholdt, at der ikke var nogen Grund til at forhøje Akkordlønningerne, fremsatte de tillige den Bemærkning, at dette ogsaa vilde være et Skridt, som egenlig laa udenfor Voldgiftsrettens Kompetence, da § 3 i Forliget af 8. Septbr. kan talte om „Lønsatserne“ i Odense og Slagelse.

Hos Firmaet Brandt & Co. i Odense har Arbejdernes Forbund opgivet, at der i Mai d. A. var 11 Arbejdere med en Gennemsnitsløn af 26 Øre (3 à 22, de øvrige 26 og 28 Øre pr. Time). Fabrikanterne har opgivet Antallet og Gennemsnitslønnen for dette Værksted paa samme Maade, men de have i Forbindelse dermed fremhævet, at den ene Arbejder paa 22 Øre kun var svagt udviklet og beholdt af Medlidenhed, uden ham vilde Gennemsnitslønnen være 26, ⁴¹/₁₀₀ Øre; at de 2

andre Arbejdere paa 22 Øre vare meget unge og oplærte paa Landet og derfor endnu kun havde naaet den nævnte mangeaarige Begyndelsesløn og at endelig saa godt som alt Arbejde dersteds udførtes i Akkord.

Hos Firma M. P. Allerups Efterf. i Odense har Forbundet opgivet Arbejderantallet for Mai d. A. til 23 (foruden 1 Mand med fast Løn) med en Gennemsnitsløn pr. Time af 27 $\frac{1}{2}$ Øre, medens Fabrikkerne har angivet Arbejdsantallet til 36 (foruden 2 paa fast Løn) med en Løn af mindst gennemsnitlig 27,94 Øre pr. Time.

Hos Firma H. Rasmussen & Co. i Odense har Forbundet angivet Arbejderantallet for Mai d. A. til 26 (med Udeldelse af 3) med en Gennemsnitstimeløn af henvend 28 Øre, medens Fabrikkerne ere gaaede ud fra et Antal af 31, men ligeledes med en Gennemsnitstimeløn af henvend 28 Øre, idet de have tilføjet, at henvend 20 af dem omtrent altid arbejdede i Akkord, og at tre af Arbejderne dersteds havde frit Hus, hvilket repræsenterede ca. 80 Kr. eller 2 $\frac{1}{2}$ Øre pr. Time som Tillæg.

Hos Svendsen („Phønix“) i Odense har Forbundet opgivet et Arbejderantal for Mai af 15 med en Gennemsnitsløn pr. Time af ca. 27 Øre, medens Fabrikkerne har opgivet Arbejderantallet til 26 med en Gennemsnitstimeløn af henvend 29 Øre.

For H. Rasmussens Sønner i Slagelse har Forbundet angivet Arbejderantallet for Mai til 8 med en Gennemsnitstimeløn af ca. 24 Øre (deraf 1 paa 18 og 1 paa 21 Øre i Timen, de øvrige 6 à 25 og 26 Øre pr. Time), Fabrikkerne havde derimod bragt, at af disse 8 kunde den ene paa 18 Øre slet ikke medregnes, da han, Peter Petersen, ikke arbejdede direkte for Principalen, men assisterede sin Fader efter Aftale med denne og lønnes af ham, og heller ikke Arbejderen paa 21 Øre, da han først lige var bleven udlært i April d. A. og iøvrigt ikke var kommet tilbage i September. De øvrige 6 havde i Mai kun i Gennemsnit 25 $\frac{1}{6}$ Øre pr. Time (1 nemlig 26 og 5 øvrige 25 Øre), men da var Arbejdstiden paa dette Værksted endnu 10 $\frac{3}{4}$ Time om Dagen, og, da den nu er nedsat til 10 Timer pr. Dag med Bibeholdelse af den samme samlede Løn som tidligere, maatte Timelønnen for disse 6 Arbejdere i Virkeligheden siges at være 27 $\frac{1}{6}$ Øre pr. Time, 1 paa 28 Øre og 5 paa 27 Øre, hvorved endda var at bemærke, at den ene Arbejder paa 27 Øre, som var gammel og svagsynet, desuden mod en Betaling af 52 Kr. aarlig havde en Bolig paa Værkstedet til ca. 180 Kr., hvilket var lig med et Tillæg af ca. 4 Øre pr. Time.

Jeg skal iøvrigt indskrænke mig til at bemærke, at jeg ikke efter alt det fremkomne kan finde, at der er tilstrækkelig Hjemmel til med Arbejdernes Forbund, at lægge Gennemsnitstimelønnen enten hos Georg Allerup eller Marius Knudsen i Odense eller hos Hess i Middelfart eller paa „Alliance“ i Slagelse enten hel eller delvis til Grund for Fastsættelsen af Lønnen paa de Værksteder som Striden angaar.

Tilbage staar Spørgsmaalet om Akkordlønningerne, hvilke dog efter den tidligere Fremstilling kun omfatter Brandt & Co. og H. Rasmussen & Co. Værksteder i Odense. De Oplysninger der foreligge til Bedømmelse heraf er imidlertid endnu mere mangelfulde end de, der foreligge med Hensyn til Timelønningerne. Og navnlig er der fra Arbejdernes Forbund Side i Virkeligheden slet intet oplyst om Størrelsen eller Beregningen af disse Lønninger, paa de to nævnte Værksteder, medens det kun er anført, at hos M. P. Allerup Efterf. skulle 2 Arbejdere gennemsnitlig have oppebaaret 50 Øre og 1 Arbejder 39 Øre pr. Time i Akkordløn paa Kakkellovnsarbejde. Af Fabrikkerne er det derimod anført at, i Tiden fra omtrent Midten af September til sidst i Oktober d. A. skulle hos M. P. Allerups Efterf. 4 Kakkellovnsmede have tjent ved Akkordarbejde gennemsnitlig 43,45 Øre i Timen, uden at der derved er skelnet mellem

rundt og fladt Arbejde. Hos Brandt & Co. 9 Arbejdere ved Akkordarbejde gennemsnitlig 42,24 Øre pr. Time, nemlig 5 ved rundt Arbejde 41,56 og 4 ved fladt Arbejde 43,10 Øre og hos H. Rasmussen & Co. 12 Arbejdere, idet 2 vare forbigaaede som ældre og mindre duelige, ved Akkordarbejde 38,56 Øre gennemsnitlig pr. Time, nemlig 10 ved rundt Arbejde 38,16 Øre pr. Time og 2 ved fladt Arbejde 40,12 Øre pr. Time.

Efter det saaledes fremkomne ses der nu for det første i alt Fald slet ikke, at være nogen Grund til stærkest at forøge Betalingen paa det ene Værksted for fladt Arbejde, som forlangt, idet Fortjenesten paa dette Arbejde synes, paa begge de omhandlede Værksteder, at have været højere pr. Time end paa rundt. Forskellen mellem Akkordfortjenesten hos M. P. Allerups Efterf. og paa de to andre Værksteder ses derhos ikke at have været saa stor, at der kan blive tale om den oprindelig forlangte Forhøjelse af Akkordlønningerne paa disse tvende Værksteder eller endog blot for Brandt & Co. Vedkommende, om en Forhøjelse af 10 $\frac{0}{10}$, som subsidiært begært, da den derved vilde blive større end hos M. P. Allerups Efterf., som er det eneste foreliggende Sammenligningspunkt, og hvorfra der ikke er klaget over samme. Og vel vilde ved en Forhøjelse af Akkordgennemsnitstimelønnen hos H. Rasmussen & Co. med 10 $\frac{0}{10}$ denne ikke blive saa stor, som hos M. P. Allerups Efterf. men den vilde dog for fladt Arbejde blive større end der og i det hele blive større end hos Brandt & Co. Og, skøndt der efter Gennemsnitsbeløbet alene at dømme vil kunne synes at tale noget for en mindre Forhøjelse af Akkordlønningerne hos H. Rasmussen & Co. finder jeg det dog, under den fremhævede store Mangel paa behørlige Oplysninger, om disse Lønninger i forskellige Retninger for betænkeligt at skride til en Forhøjelse af samme blot efter mit eget subjektive Skøn.

Altsaa fastsætter jeg

Der finder ingen Forhøjelse Sted af Akkordlønningerne.

Timelønnen forhøjes fra 13 September d. A. med saa stort et Beløb for hver af de Arbejdere, der i Maj Maaned d. A. arbejdede og nu arbejder paa Brandt & Co. L. P. Allerups Efterf. H. Rasmussen & Co. og Svendsen (Phønix) Værksted i Odense og paa H. Rasmussens Sønners Værksted i Slagelse, som fremkommer ved fra en Timeløn af 30 $\frac{1}{6}$ Øre pr. Time for hvert af disse Værksteder at drage den udfundne virkelige Gennemsnitstimeløn da for de omtalte Arbejdere paa det paa-gældende Værksted, beregnet efter 10 Timer pr. Dag, Dog skulde Brandt & Co. være berettigede til fra denne Lønningsforhøjelse og Udregninger af samme at undtage Arbejder Truelsen, M. P. Allerups Efterf. at undtage Arbejder Lars Pedersen, Svendsen (Phønix) at undtage Arbejder Kreipecke og H. Rasmussens Sønner i Slagelse at undtage Arbejder Peter Petersen.

København den 3^d December 1897.

J. N. A. Madvig.

Organisationerne inden for Maskinindustrien i Tyskland.

Deutsche „Metall-Arbeiter-Zeitung“ af 20de og 27de November giver følgende Oversigt over Arbejdskøbernes og Arbejdernes Organisationer inden for Maskinindustrien i Tyskland:

I de senere Aars sociale Kampe har de organiserede Arbejdskøbere i Maskinindustrien været særlig fremtrædende. Hvilken Karakter dette Arbejdskøber-Forbund har, fremgaar blandt andet af, at en af Førerne *Kühnemann* i Berlin, i Aaret 1890 forærede Berlinerpolitiet 3000 Mark som Belønning for den skarpe Optræden det havde vist over for Arbejderne under 1ste Maj-Festen. Hr. Kühnemann er Formand for den Tillidskommission, der er nedsat i Forbundet. Forbundet har nu 17 Kredsafdelinger og ialt 40 Bestyrelsesmedlemmer, spredte over hele Tyskland. Det har i Aaret 1896 haft

en betydelig Tilvækst. I Lybek dannedes en ny Kredsafdeling med 15 Medlemmer, der beskæftigede 1830 Arbejdere, og endvidere sluttede sig til Forbundet en Maskinfabrik i Danzig, Skibsbygningsselskabet i Flensborg, samt Skibsværftet og Maskinfabrikken „Neptun“ i Rostok.

Forbundet omfatter nu 1527 Forretninger der tilsammen beskæftiger 296.000 Arbejdere. Ifølge en Statistik af 1895 havde Tyskland den Gang 80,760 Forretningindehavere i Maskin-Industrien og disse beskæftigede i alt 304,463 Maskinarbejdere. Naar de 1527 Forretninger, der tilhører Fabrikantforbundet, beskæftiger 296.000 Maskinarbejdere, viser dette klart, i hvor høj Grad Stordriften har Overtaget i Maskin-Industrien, idet altsaa 79,173 Forretningindehavere kun beskæftiger 8,463 Arbejdere. Fabrikantforbundet omfatter saaledes omtrent hele Maskin-Industriens Arbejdskraft.

Og hvorledes staar Arbejder Organisationerne? Det tyske Metalarbejderforbund har 65.000 Medlemmer, den Hirsch-Dunckerske-Forening for Maskinbyggere og Metalarbejdere har 28.000, Formernes Foreninger 3,035, Kobbersmedenes Foreninger 3,190 og Smedenes Foreninger 2000 Medlemmer, hvad der altsaa vil sige, at der er organiseret i alt 101.000 Metalarbejdere. Metal-Industrien omfatter imidlertid 719,775 Arbejdere. Arbejder-Organisationerne i disse Fag staar altsaa paa svage Fødder. Af Maskinarbejderne er kun en Trediedel organiserede.

Arbejdskøberne søger ved alle Lejligheder at lægge Arbejder-Organisationerne for Had. Ved sidste Udvalgsmøde i Arbejderkøberforbundet blev ført til Protokols, at Standsningen i den danske Maskin-Industri endnu ikke den Gang var endt paa Grund af, at de danske Arbejdere fik Pengeunderstøttelse fra det tyske Socialdemokrati. Denne Udtalelse, der skulde være kompromitterende for de organiserede tyske Arbejdere, betragter vi imidlertid som en Kompliment.

Vi overvurderer ikke og undervurderer ikke Arbejdskøberforbundets Betydning, men vi maa fremhæve som en Kendsgerning, at dets Opgave er, at føre et Rædselsherredømme, der gaar ud paa, yderligere at forværre de nuværende usle Forhold med Hensyn til lang Arbejdstid, elendige Lønninger, slette Arbejdslokaler, samt i alle Henseender daarlig Behandling af Arbejderne.

Dette Rædselsregimente skal og kan Arbejderne bryde. Det nuværende Medlemsantal i det tyske Metalarbejderforbund maa gøres 10 Gange større, og i det hele taget maa der skabes en mægtig Organisation og en urokkelig Disciplin og Solidaritet, der kan sætte en Stopper for Arbejdskøbernes Overmod og Brutalitet.

De tyske Metalarbejderes Organisation maa bringes op til en saadan Højde, at de, om fornødent kan vise, at naar Arbejderne vil, staar alle Hjul stille.

2 nette Kolleger.

I Fagbladet for August meddelte jeg, at 2 Medlemmer 7559 H. Carlsen og 7571 Sterregaard havde nægtet at betale til Lock-outen. Siden den Tid har disse 2 Personer yderligere godtgjort deres ukollegiale Sindelag ved at søge Hjælp hos Direktøren for B. & W. Hr. Kommandør Nielsen, mod den slemme Fagforening. Dette har dog ikke frugtet, men kun bevirket at vor Afdeling har vedtaget ikke mere at optage dem. Dette til Underretning for andre Afdelinger. Et tredje Medlem 6890 H. Poulsen født i Øhm ved Roskilde, godt kendt under Navnet „Kirsten“ er ved daglig at omgaaes med de to ovennævnte Individuer bleven saa svækket paa sin i Forvejen svage Forstand, at han ikke alene har nægtet at betale, men har ødelagt sin Medlemsbog ved at spænde den i en Skruestik. Vi skal dog ikke beskæftige os videre med ham, da han nærmest kommer ind under Begrebet aandssvag.

J. A. Hansen

Formand for Skibssmedeforeningen.

En Dom.

Hos Maskinreparatør Bjørn Aagaard i Thisted nedlagdes som bekendt Arbejdet den 26 Oktober i Fjor. En af de Arbejdere, der var der før Strejken genoptog imidlertid Arbejdet efter 4 Ugers Forløb, han havde da i Understøttelse af Forbundet modtaget 32 Kr.

Hovedbestyrelsen anlagde Sag imod ham i Henhold til Lovens § 13 og i disse Dage er der faldet Dom i Sagen, Peter Larsen dømtes til at tilbagebetale Forbundet de 32 Kr. med 5% til Betaling sker, medens Sagens Omkostninger ophævedes.

Det er første Gang vi har gjort Brug af denne Bestemmelse i vore Love.

Hvad Kampen i England koster.

Der udbetales ugentlig £ 25,000 = Kr. 450,000, Strejkekassens Indtægter pr. Uge er: den offentlige Indsamling £ 10,000 = Kr. 180,000. De arbejdende Medlemmers Bidrag £ 13,500 = Kr. 243,000. Forbrug af opsparede Midler pr. Uge £ 1,500 = Kr. 27,000.

Det tyske Metalarbejder Forbund sender gennemgaaende omkring £ 700 pr. Uge. Næsten alle Fag i Tyskland sender betydelige Summer. Fra Amerika og Australien kommer ligeledes betydelige Summer. „Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“ har indtil nu sendt £ 400.

Vi har angaaende Forhandlingerne, der for Tiden føres, ikke, siden forrige Fagblad udgik, faaet andre Meddelelser end de der ere fremkomne gennem Dagspressen.

Strike og Blokade.

Bandagist!!! Martin i Vejle. Fabrikant Svenning i Vejen. Klejnsmedemestrene Carstensen & Jappe, Grovsmedemester Michalsen, Slagelse Vognfabrik og Petersens Vognfabrik, alle i Slagelse.

Nielsens Vognfabrik Vesterbrogade 71, København. Baron Eggers Beslagsmedie, St. Knudsvej. Borch, Artillerikasernen, Amager. Smed Sørensen, Godthaabsvej 14, alle i København.

Der er Streike af Smede og Drejere paa Bernhard Stoevers Symaskinefabrik i Stettin og af Skibssmede paa Kockums mekaniske Værft i Malmø. Tilgang forbydes.

Smedemester Møller i Slagelse, hvis Værksted var blokeret, har underskrevet paa at betale 30 Øre i Timen.

Forretning til Afstaaelse.

Et godt indarbejdet Maskinværksted er paa Grund af Sygdom til Afstaaelse paa billige Vilkaar. Anvises fra Sølvgade 94 St. København K.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ifølge Meddelelse til Hovedkontoret fra Afdelingen i Frederikshavn, er Medlem Nr. 5803 A. L. V. Næser, f. 13 Juni 1872 i Frederikshavn, indm. samme Sted 29 Marts 1896, afrejst derfra Byen uden at være afmeldt og med en Gæld til Afdelingen paa 7 Kr. 35 Øre, som

han havde indsamlet dels til et Fanefond, dels til Lock-outen. Underretning om hvor Næser opholder sig for Tiden bedes indsendt til Hovedkontoret.

Nr. 7118 *Hans Oskar Christoffer Olsen*, som stod opført i Oktober Fagblad som afrejst fra *Stubbekøbing* uden at klare sin Gæld til den derværende Afdeling, har nu betalt alt, hvad han skylder og er saaledes atter Medlem.

Bog Nr. 5692 Petersen f. 9 Novbr. 76 i Kbhvn. indm. 5 Decbr. 96 i Kbhvn. Afdl. 1 er tabt og gøres herved ugyldig.

Bog Nr. 8203, *Albert Sørensen*, er funden, og kan afhentes paa Smede- og Maskinarb. Forbunds Kontor, Rømersgade 20 Sidestuen.

Bog Nr. 5692 *R. L. Rasmussen* er tabt og gøres herved ugyldig.

Ifølge Meddelelse fra Esbjerg har Medlem Nr. 4346 *A. T. Frandsen*, som har været offentliggjort her i Bladet som en af dem der ikke vilde betale sit 3 Kroners-Bidrag, nu betalt sin Gæld.

Ifølge Meddelelse fra Aarhus, er Bog Nr. 7521, *R. Petersen*, bortkommen, og gøres herved ugyldig.

Ifølge Meddelelse fra Helsingør er Nr. 3043 *Charles Lundgreen* afrejst fra denne By uden at melde Afgang. De i hans Bog overstregede Stempler er ikke betalt.

Nr. 6356 *Jens Jakob Madsen* er ligeledes afrejst fra Helsingør uden at melde Afgang.

Medlemsbøgerne Nr. 4925 *F. Bauer* og 4009 *Olaf Nielsen* indkaldes herved til Revision paa Hovedkontoret.

Det i forrige Fagblad efterlyste Medlem fra Frederikshavn *Johannes Christensen*, har nu afleveret sin Kuponbog. Der var intet indsamlet paa den.

Medlem Nr. 2092 *Jens Røes* har tabt sin Bog, hvorfor den hermed efterlyses.

Hovedkassereren.

Husk altid

at nu efter Forliget kan Fabrikanterne

- a) ikke *alene* fæstsætte nye Akkordpriser ejheller nedsætte bestaaende Akkordpriser, altid skal vedkommende Arbejder eller Arbejdere være med paa Raad. Bliver Arbejderen eller Arbejderne ikke tagne med paa Raad ved Fastsættelsen af Akkordpriserne, er det et Brud paa Forliget, og man bør da klage.

Man bør altid paase, at den Akkord, man afslutter, indføres rigtig i Akkordbogen, der føres paa hver Fabrik, og hvortil Arbejderne altid skal have Adgang. Lægges der Hindringer i Vejen herfor, bør man klage.

En trykt Akkordseddel, der overgives den eller de Arbejdere, der skal udføre en Akkord er naturligvis det bedste.

Kan der, af forskellige Grunde, ikke opnaas Enighed om en Akkord, er Timelønnen garanteret.

- b) Husk altid, at nu kan en Mand, der staar i Enkelt-Akkord, ikke afskediges, før hans Arbejde er færdigt, med mindre han har forset sig, og i saa Fald skal paa hans Forlangende Voldgiftsretten dømme om Forseelsen er af en saadan Art at Afsked er berettiget.
- c) Husk altid, at ingen Fabrikant eller Værkfører mere maa forlange Afskedsbevis som Betingelse for at antage en Arbejder.

Gør han det, bør det straks anmeldes til Afdelingen i den By, hvor det sker.

(Nogle Steder vil det maaske vise sig, at der spørges, hvor Vedkommende sidst har arbejdet, og naar han har besvaret det, meddeles det ham, at han kan komme igen i Morgen. I Mellemtiden bruges saa Telefonen. Men skulde det vise sig, at en Mand forfølges, bedes det anmeldt.)

Lad os samle Klagerne, som maatte fremkomme, dersom Forliget paa noget Punkt ikke overholdes. Men husk endelig ikke at klage uden Grund. Alle Klager indsendes til Hovedbestyrelsen.

Nedenstaaende Medlemmer, tilhørende Københavns Afdel. 1, har under Lock-outen i Sommer modtaget Kuponbøger, til Indsamlingen; men endnu ikke opgjort, og afleveret dem.

Medlem Nr.	16 Buch	Medlem Nr.	5411 Jørgensen
"	71 Hansen	"	5520 Jensen
"	150 Nielsen	"	5665 Schmidt
"	156 Jensen	"	5674 Klingvert
"	180 Paulsen	"	5681 Samuelsen
"	198 Nielsen	"	7320 Rasmussen
"	275 Jensen	"	7445 Jensen
"	362 Lauritzen	"	7921 Andersen
"	489 Sørensen	"	7966 Mikkelsen
"	556 Hansen	"	8310 Nielsen
"	581 Schødt	"	8153 Hansen
"	693 Andersen	"	8194 Jensen
"	793 Christensen	"	8300 Nielsen
"	1172 Petersen	"	8356 Skiby
"	2378 Krogh	"	393 Yting
"	2483 Christensen	"	8141 Olsen
"	2500 Bertelsen	"	35 Møller
"	2778 Andersen	"	775 Eriksen
"	5041 Petersen	"	8043 Petersen
"	5241 Sander	"	640 Petersen
"	5277 Lundgreen	"	5418 Petersen

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab for April og Juli Kvartaler.

Indtægt.

Kassebeholdning fra Januar Kvartal	17331,08
Kontingent i April Kvartal	6008,76
" " Juli	3068,60
Tilbagebetalt uberettiget modtaget Understøttelse	5,60
Ballance	Kr. 26,414,04

Udgift.

Udbetalt Understøttelse i April Kvartal	1704,60
" " Juli	477,00
Tilskud til Administrationen	120,00
Kassebeholdning til Oktober Kvartal	24112,44
Ballance	Kr. 26,414,04

Vald. Olsen.
Hovedkasserer.

Dygtige Kedelsmede
kunne faa stadigt og vellønnet Arbejde hos
Smith, Mygind & Hüttemeier.

Et Avertissement af ovenstaaende Form og Indhold har været en stadig Gæst i Social Demokratens Avertissementsspalter siden Lock-outen.

I Hundredevis af Kedelsmede har rendt til Nar efter Avertissementet.

Vi siger har rendt til Nar, thi saadan er det virkelige Forhold. Firmaet har nemlig ingen eller saa godt som ingen af de Kedelsmede antaget der paa Grund af Avertissementet søgte Arbejde der.

For ca. 6 Uger siden fik vi en Meddelelse fra Sverrig om, at Firmaet Smith, Mygind & Hüttemeier havde en Agent rejsende ovre i Sverrig for at hverve Kedelsmede og vore svenske Kolleger forespurgte os i den Anledning om der var noget i Vejen hos Firmaet. Vi forespurgte strax Firmaet hvad Hensigten var med disse Forsøg i Sverrig og fik det Svar, at *de kunde ikke faa dygtige danske Kedelsmede.*

I Overensstemmelse hermed svarede vi vore svenske Kolleger, at Firmaet kun kunde bruge særlige dygtige Kedelsmede og det paastod de at de ikke kunde faa i Danmark, vi havde som Følge heraf intet imod at de søgte saadanne i Udlandet.

Men samme Dag dette skete kom der en af Københavns dygtigste og mest søgte Kedelsmedeforarbejdere op paa Forbundets Kontor og meddelte, at han, i Henhold til Avertissementet, havde søgt Arbejde, hos S. M. & H. men ham kunde de ikke bruge. Jo, det er sandt, bruge ham kunde de nok, men ikke betale ham 40 Øre i Timen som han forlangte. Vi studsede lidt over den Meddelelse. En af Firmaets Chefer havde jo sagt os, at det netop var særlig dygtige Kedelsmede, Folk der kunde arbejde paa egen Haand, de skulde bruge og saadanne kom nu og tilbød sig, men kunde ikke faa lumpne 40 Øre i Timen.

Siden efter har anerkendt dygtige Kedelsmede tilbudt Firmaet sin Arbejdskraft, men har faaet den Besked, at *de var for dyre.*

Ja, saadan er det nok det hænger sammen, dygtige Folk, men en simpel Løn. — Endelig kronedes Firmaets Bestæbelser, med Hensyn til at faa Arbejdskraft fra Sverrig, med Held.

Ovre fra Malmø fik de et Hold virkelig dygtige Kedelsmede, der af Agenten var lovet 35 Øre i Timen. Men da de kom og begyndte Arbejdet, fik Piben en anden Lyd, nu kunde de kun faa 30 Ør. Opbragte over en saadan Handlemaade klagede Svenskerne til en af Firmaets Chefer og fik efter lang Forhandling det Svar: *Naa, ja, saa skulde de ogsaa faa 35 Øre, men det maatte ikke staa paa Lønningssedlerne og de maatte ikke tale om det til deres danske Kolleger. Og vilde de ikke „arrangere“ dem paa den Maade med Firmaet, saa kunde de gøre hvad de vilde, d. v. s. saa kunde de rejse hjem igen.*

Vore svenske Kolleger vilde imidlertid ikke lade sig bruge paa den Maade og rejste derfor hjem.

Senere fik Firmaet en ny Sending fra Sverrig, men de var af en anden Art end de forstnævnte fra Malmø. En Del af disse sidst ankomne ere nemlig „indlogerede“ af Firmaet i en Ejendom der ligger lige uden for Fabrikens Porte og de danske Arbejdere paastaar, at Firmaet vaager over disse sine „Logerendes“ Ube-rørthed med en Jalousi der nærmest ligner den for-elskede Ungersvends Omsorg for sit Hjertes Udkaarne.

Men stadig pranger Annoncen: „Dygtige Kedelsmede kan faa stadigt og vellønnet Arbejde hos Smith, Mygind & Hüttemeier.“

Der vilde intet kunde indvendes imod om Kedelsmedene besluttede ikke at vilde løbe til Nar for det store overlegne Firma.

Den store Lock-outs Historie.

II.

Hovedbestyrelsens Formand svarede følgende:

„Modtaget Deres Depeche angaaende Buaas. Kender intet. Har skrevet derop, venter Svar. Hovedbe-

styrelsen holder Møde Onsdag. Derefter faar De „igen nærmere“.

H. P. Hansen.

Den 4. Februar afsendte Hovedbestyrelsen derpaa følgende Skrivelse.

Hr. Fabrikant J. Lange, Formand for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustrien for Provinserne.“

„Foranlediget ved Deres ærede Telegram af 30. f. M. hvori forespørges „om Arbejdet skal nedlægges hos Buaas i Aalborg.“ skal vi ved nærværende svare, „at det har vi ingen Beslutning taget om. Men iøvrigt savner vi, i Lighed med hvad Hr. Lange udtalte i „Aalborg for Fabrikanternes Vedkommende, Bemyndigelse til at forbyde vore Medlemmer, at forlange mere for deres Arbejde, end de hidtil har faaet. Og vi vil i dette Tilfælde ikke paalægge Buaas Monterer „at rejse ud med 12 Øre i Timen til Kost og Logi, „naar de ikke selv vil.

Med særdeles Agtelse

Paa H. Vegne

H. P. Hansen.

Afgangen af Arbejdere fra de tre Fabrikker i Aalborg fortsattes og de fleste kom straks i Arbejde andre Steder, men blandt Fabrikkerne baade i og udenfor Aalborg vakte dette, at Arbejdere saaledes gik deres Vej, en sand Rædsel.

Det var Arbejdsbierne der unddrog sig Dronernes Udsugning. Fabrikkerne fik at føle, hvad deres Bedrifter var værd uden Arbejderne.

Den 9. Februar tilsendte Provindsfabrikantforeningens Bestyrelse, Forbundets Hovedbestyrelse følgende:

„Anerkendende Modtagelsen af Hovedbestyrelsens „tvende Skrivelser af 30. f. M. og 4. ds. hvilke i Dag „har været forelagde vor Forenings Bestyrelse skal „man i den Anledning udtale følgende:

„Da det efter nævnte Skrivelser Indhold af os „maa formodes, at de, paa Værkstederne i Aalborg „lige siden vort Fællesmøde der for ca. 14 Dage siden „stedfundne Forstyrrelser i de regelmæssige Arbejds- „forhold, hvilke giver sig Udslag i en aabenbart forud „planlagt Afgang af Arbejdere fra Værkstederne og „samtidig Forhindring af Tilgang af nye Arbejdere til „Værkstederne har fundet og finder Sted uden at „Hovedbestyrelsen til Dato har følt sig foranlediget „til at foretage sig noget i den Anledning, saa har „vor Bestyrelse i Dag taget følgende Beslutning:

„Saafremt den ærede Hovedbestyrelse ikke kan „eller vil foretage sig noget for atter at bringe ordnede „Forhold til Veje paa Fabrikkerne i Aalborg, saa ser „vi os nødsagede til, til Værn for vore Medlemmers „Interesser, at benytte alle til vor Forenings Raadighed „staaende Midler og agte da eventuelt snarest at fore- „lægge Sagen for en ekstraordinær Generalforsamling. „Hovedbestyrelsens ærede Svar bedes tilsendt vor „Formand senest den 15. ds.“

Sign. Jens Lange.

I en senere Skrivelse, af 20. Fbr. siger Fabrikanterne:

„Idet vi beklager at Konflikten derover (at Hoved- „bestyrelsen ikke vilde tvinge Arbejderne tilbage paa „deres Pladser i Aalborg paa de af Fabrikkerne „fastsatte Betingelser, Red.) tilspidses og vanskeliggøres, „lægger vi Ansvar for de Konsekventser, som denne „Sag yderligere maatte afføde, over paa Hovedbesty- „relsen, idet vi tilføje, at vi, som al Tid, ogsaa i dette „Tilfælde, hellere havde set en mindelig Løsning af „Sagen. Vi undlader ikke at tilføje, at vi som første „Skridt have udsendt Navnefortegnelse over de Ar- „bejdere, som have nedlagt Arbejdet i Aalborg.

P. B. V.

Jens Lange.

Herpaa følger en Skrivelse fra Hovedbestyrelsen dateret 22. Fbr., hvis Hovedpunkter er, at naar Fabri-

kantforeningens Bestyrelse vedblivende staa paa det Standpunkt, at der intet kan foretages i Retning af Arbejdernes Ønsker naar ikke Aalborg Fabrikkerne vil, saa kan Hovedbestyrelsen ikke, og vil ikke, tvinge Arbejderne til at bøje sig, da deres Krav ere i højeste Grad berettigede.

Den 1. Marts afholder Provinsfabrikantforeningen en Generalforsamling i Aarhus, i hvilken Bestyrelsen for den københavnske Fabrikantforening deltog, og her lagdes Slagplanen endelig. Da denne var færdig, sendte Provinsfabrikantforeningen den 7. Marts vor Afdeling i Aalborg en Skrivelse, hvis væsentlige Indhold var følgende:

at der den 1. Marts var afholdt en Generalforsamling i Aarhus,

at Fabrikantforeningen ikke havde kunnet komme til Enighed med Forbundets Hovedbestyrelse, fordi Afdelingen i Aalborg den 28. Januar havde forkastet Fabrikanternes Tilbud og Hovedbestyrelsen ikke vilde tvinge Afdelingen til at modtage det, at Provinsfabrikantforeningen havde antaget de københavnske „Fælles Værkstedsregler“, at man var villig til Forhandling med Aalborg Afdelingen paa Betingelse, af, at Arbejdet paa de tre Fabriker genoptoges straks, eventuelt tilbydes paa samme Vilkaar Voldgift.

Skrivelsen slutter med at erklære, at

„Afdelingens Svar paa dette Tilbud maa være tilsendt vor Forenings Formand senest den 12. Marts d. A.

„Saafremt dette Tilbud ikke modtages er Bestyrelsen bemyndiget til at lade en Udelukkelse af Smede og Maskinarbejdere paa samtlige under vor Forening hørende Værksteder træde i Kraft indtil Fabrikerne i Aalborg ere forsynede med fornøden Arbejdskraft.“

Denne Skrivelse var undertegnet af Jens Lange, H. Westesen og H. H. Schou.

Der er det mærkelige ved denne Skrivelse, at samtidig med at der tilbydes Forhandling, kastes der en Brand ind, der nødvendigvis maa umuliggøre Forhandling, nemlig Meddelelsen om at Fabrikkerne havde antaget de københavnske „Fælles Værkstedsregler“. Om nogen Forhandling om disse kunde der nemlig ikke være Tale. Det var Fabrikanternes Standpunkt. Et Standpunkt, som den senere Udvikling skal vise at de stod fastere paa end godt var. *Var de med ærlig Vilje til at yde Ret og Skæl gaaet til Forhandling med os om „Værkstedsreglerne“ og de andre Spørgsmaal i Aalborg, saa kunde Sommerens Kamp være undgaaet.*

Den her omhandlede Skrivelse af 7. Marts sendte Aalborg Afdeling til Hovedbestyrelsen samtidig med at den lod Fabrikkerne vide, at de vilde faa Svar derfra.

Hovedbestyrelsen svarer under 11. Marts:

„Som Svar paa den ærede Bestyrelses Tilbud om fornyet Forhandling, maa vi tillade os at stille følgende Spørgsmaal: Skal de af Fabrikantforeningen i Provinserne den 8. ds. paa samtlige Fabriker ophængte „Fælles Værkstedsregler“ ogsaa til Forhandling? I saa Fald tillader vi os allerede nu indlagt at tilsende Dem vore Fordringer. En Nægtelse fra Dem af at underhandle om „Fælles Værkstedsregler“ vil af os betragtes som en Nægtelse af al Forhandling.

„De i Byen Aalborg endnu værende arbejdsløse Arbejdere fra de tre Fabriker har paa derom skeet Forespørgsel erklæret, at saafremt det eventuelle Udvalg enes om Affattelsen af „Fælles Værkstedsregler“, da vil de være villige til at lade deres Mellemværende med Aalborg Fabrikkerne afgøre af en Voldgift.“

Her er altsaa Svar paa Fabrikantforeningens Skrivelse af 7. Marts. Arbejderne vil lade Sagen afgøre af en Voldgift og stiller herfor kun den Betingelse, at de af Fabrikkerne selvavede „Fælles Værkstedsregler“ ogsaa kommer til Forhandling og at Fabrikkerne vil vise ærlig Vilje til at enes med Arbejderne om deres Affattelse. Og Fabrikkerne kan ikke skyde sig ind

under, at de ikke kunde vide hvad Arbejderne vilde forlange og derfor ikke give Svar, thi Fordringerne vare fremsendte sammen med ovennævnte Skrivelse af 11. Marts.

I den Anledning telegraferede Lange den 12. Marts til vor Aalborg Afdeling:

„Intet Svar modtaget fra Deres Forening. Vor „Henvendelse til Dem kan ikke besvares af Hovedbestyrelsen. Kan Svar forventes, telegrafer.“

Lange.

Formanden for Aalborg Afd. telegraferede straks tilbage:

„Er villig til Forhandling naar Værkstedsreglerne indbefattes. Brev undervejs.“

Jul. Petersen.

Den 16. Marts om Morgenen modtog Hovedbestyrelsen en Skrivelse fra H. H. Schou, der, efter en Del Paastande om, at Hovedbestyrelsen modsagde sig selv, erklærer, „at til en Forhandling om „Fælles Værkstedsregler“ ere vi villige naar Forholdene i Aalborg — som i det hele — ere normale, men hertil kræves foruden, at Hovedbestyrelsen skulde indbyde den københavnske Fabrikantforening og de københavnske Smedemesterforeninger.

Man, Fabrikkerne, troede dog at disse tre Foreninger vare villige til en saadan Forhandling.

Denne Skrivelse kom imidlertid forsent, thi samme Dags Middag udelukkedes $\frac{1}{3}$ af samtlige Smede og Maskinarbejdere paa de under Provinsfabrikantforeningen hørende Fabriker. I Løbet af de nærmest følgende to Dage erklærede de tilbageværende $\frac{2}{3}$ af Smede og Maskinarbejdere, med Hovedbestyrelsens Tilladelse, at de sluttede sig til deres udelukkede Kolleger.

Arbejdet var standset i 22 Provindsbyer.

(Se nærmere derom i Fagbladet for Marts.)

For høj Timeløn.

For nogen Tid siden var vi i en Afdeling i Jylland Vidne til følgende Discussion:

A (lige kommen fra Landet): A vil nu seje aa æ Fagforening den æ gow nok, men æ Timeløn den æ for høj?

B: Hvorfor er Timelønnen for høj?

A: Jow, faa naa æ Timeløn er saa høj, saa ka a it faa now Overskud.

Postadresse:

Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstæde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende fra 12—2. For andre Forretninger kan Formanden og Hovedkassereren som Regel træffes fra 9—2 og 4—7.

Arbejdsanvisningskontoret aabnes fra Nytaar, efter den Tid bør alle arbejdsløse melde sig her inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbede i deres Bøger.

Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDER OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 4

JANUAR 1898

10. Aargang

Lock-ouden i England.

Kampen fortsættes og i Øjeblikket skærpes den. Et Par Firmaer, der staar uden for Arbejdskøbernes Organisation, underhandler om Arbejdets Genoptagelse, men der er næppe stor Sandsynlighed for at Underhandlingerne fører til Resultat. Derimod har i Ugen 2den—8de Januar noget over en Snes nye Firmaer i London og Provinserne erklæret Lock-out, hvorved Antallet af de udelukkede Arbejdere forøges med c. 4000.

Lørdagen den 8de Januar, altsaa før de nye Lock-outer var traadt i Virksomhed, androg Antallet af de udelukkede Arbejdere der understøttedes, ca. 40,000. Gifte Arbejdere i London faar 16 shillings (14 Kroner 40 Øre), gifte Arbejdere i Provinserne 12 shillings, ugifte Arbejdere i London og Provinserne 9 shillings og de Arbejdere der ikke tilhører Organisationerne 7½ shillings ugentlig. Understøttelseskomiteens ugentlige Udgift bliver saaledes ca. £. 26,000 (468,000 Kroner).

De sidste Ugers vigtigste Begivenhed i Kampen er den Fagforeningskonference, der i Anledning af Lock-ouden afholdtes i London Lørdagen den 1ste Januar. Der var mødt Delegerede fra alle Hovedpladser i de forenede Kongeriger og paa to nær var samtlige britiske Fagforbund repræsenterede. Stemningen paa Konferencen var saa udmærket som vel muligt. Morgenmødet holdtes for lukkede Døre, men til de øvrige Møder havde Pressen Adgang.

Generalsekretæren for Maskinarbejdernes Forbund Mr. *Barnes*, aabnede Konferencen med en meget kort Tale, hvorefter Forhandlingerne om de Opgaver, Konferencen havde at løse, strax begyndte. Efter en kort Debat foresloges følgende Resolution:

„Nærværende nationale Fagforeningskonference lykønsker Maskinarbejdernes Forbund i Anledning af den glimrende Maade hvorpaa det har ført Forsvarskampen over for Arbejdskøbernes Forsøg paa at nedtrampe Arbejderorganisations-Princippet.“

Abrahams, London, foreslog følgende Tilføjelse:

„Gennem en ensartet Optræden ved Valgene maa de organiserede Arbejdere i Fremtiden bestræbe sig for gennem Lovgivningen at opnaa Beskyttelse mod den organiserede Kapitals Overgreb.“

Tilføjjelsen vedtoges med 99 Stemmer mod 42, hvorefter hele Resolutionen vedtoges enstemmig.

Dernæst vedtoges enstemmig følgende Resolution:

„Konferencen opfordrer alle britiske Fagforbund til, saa længe Lock-ouden varer, at betale et ugentligt extra Kontingent paa mindst 3 pence (22½ Øre) pr. Medlem. De derved indkomne Beløb indsendes til Lock-ourens Understøttelsesudvalg.“

De forenede Kongeriger har omtrent 2 Millioner organiserede Arbejdere, og naar blot den ene Million betaler de 3 pence, vil dette give ugentlig £ 12,500. De mere velstillede Fag vil sandsynligvis give mere end 3 pence.

Endvidere vedtoges følgende Resolution:

„Konferencen udtaler sin hjerteligste Tak til Arbejderne i Europa, Amerika og de engelske Kolonier for de Pengeunderstøttelser, de har sendt deres kæmpende engelske Brødre, og den udtaler Haab om at Understøttelserne fra de nævnte Kilder vil vedblive at indkomme, saa længe Kampen varer, og om muligt komme endnu rigeligere, end hidtil.“

Endelig vedtog Konferencen at tilstræbe, at der foranstaltes en saadan Ordning, at samtlige Forbund kommer til at staa solidariske med den eller de Organisationer, der eventuelt kommer i Kamp.

Der udtaltes derpaa en Tak til Konferencens Ledere og til Londons *Trades Council*, der havde taget Initiativet til Konferencens Afholdelse.

Konferencen endte derpaa sine Forhandlinger med en begejstret Tilslutning til følgende Udtalelse, som en Delegeret i Slutningøjeblikket fremkom med:

„Alle vi organiserede Arbejdere i de forenede Kongeriger synker eller flyder sammen med de tapre kæmpende Maskinarbejdere.“

Den sidste officielle Udtalelse af Generalsekretær *Barnes* er: „For Øjeblikket er der kun et at gøre, nemlig at fortsætte Kampen.“

Vore engelske Kollegers Kamp har nu været i 6 Maaneder og er ført med en rent udbeundningsværdig Udholdenhed og Disciplin. De kæmper jo for det bedste de ejer, for deres Organisationsret. Det er en Fortsættelse i forstørrede Former af vor Kamp her hjemme i Sommer. Arbejdskøbernes Motiver *der* ere de samme som de vare *her*, Frygten for at deres dominerende Magtstilling skal glide dem ud af Hænderne. Derfor forsøgte vore Arbejdskøbere i Jernindustrien at gøre eller i det mindste gøre vor Organisation ret, og derfor forsøger de engelske Arbejdskøbere at fravriste vore engelske Kolleger et Middel, til arbejderklassens økonomiske og sociale Frigørelse, der ligger i en Indskrænkning af Arbejdstiden til 8 Timer i Døgnet. Vore Arbejdskøberes Planer mislykkedes, vi hører dem ikke mere i opslaget Bredbrystethed kalde sig „Jærnmændene“. Men ogsaa de engelske Storfabrikanters Planer skal mislykkes og det er vor Pligt at bidrage dertil. Vore engelske Kolleger vil holde ud om det saa skal være i 6 Maaneder endnu, skriver deres ledende Mand Mr. Barnes til os i en Skrivelse, hvori han anmoder os om at komme dem til Hjælp med vore Bidrag. Selv om ikke Solidaritetsfølelsen og Forstaaelsen af Betydningen, ogsaa for os, af vore engelske Klassebrødres Kamp, manede os til at hjælpe dem, saa ville og skulle vi dog alligevel gøre det, thi vi har neppe endnu udkæmpet den store Kamp med vore Fabrikanter og det vil ogsaa af den Grund være klogt om vi, med alle vore Kræfter, hjælper de engelske Smede og Maskinarbejdere til Sejr.

Stillingen for vort Forbund vil nemlig, sandsynligvis, i den næste store Konflikt, vi faar, være den, at vi er henvist til at klare os selv, ved de udenlandske Kollegers Hjælp.

„Er Du Guds Søn, saa hjælp Dig selv.“ Hjælper vi vore kæmpende engelske Klassebrødre nu, saa hjælper de os naar vi trænger til dem.

Derfor Haand paa Værket Kammerater.

M. P. Allerups Eftf. i Odense.

Kort før Jul forefaldt der en Tildragelse i Odense, der stiller Indehaverne af M. P. Allerups Efterf. Maskinfabrik og Provinnsfabrikantforeningen i et nyt Lys.

6 Smede, hvoraf de fem vare af vore Medlemmer, medens den sjette var en af dem, der arbejdede under Lock-ouden, vare sendte ned paa Konsul Mogensens Textilfabrik for at udføre et Stykke Arbejde. Næppe havde Væverne og Væverskerne set den uappetelige Fyr, der havde været med at hjælpe Fabrikanterne gennem Lock-ouden, før alle som en forlod deres Vævestole og erklærede ikke at ville røre en Haand for S . . . . . var ude af Porten. Der hentes straks Politi, Fabrikanten og m. m. af det Tilhæng, en saadan Revolution kræver, men lige meget hjalp det. S . . . . . græd og bad og vilde melde sig ind i Forbundet, men Væverne og Væverskerne blev ved deres, han skulde herut. Til sidst maatte Fabrikanten tage sin grædende Mand under Armen og slæbe ham hjem, alt imedens han svor Hævn over det Fagfor-

eningsrak, der ikke vilde være lige saa god Kammerat med S . . . . . som han.

Saa snart som muligt efter denne Tildragelse fik de fem Mand af vore Medlemmer, der havde været paa Textilfabriken, deres Afsked, og samtidig lod Fabrikanten forstaa, at det var bare den første Del, der blev smidt ud, der skulde snart følge flere efter. Naa, Herregud, det er jo en Smagssag, om en Fabrikant vil fylde sin Fabrik med Skidthase, og vi skulde heller ikke have rørt ved denne Sag, dersom ikke vi nu bag-efter havde faaet konstateret, at samtidig med at vore Medlemmer afskedigedes fra M. P. Allerups Efterf., udelukkedes de fra alt Arbejde paa andre Arbejdssteder i vor Industri i Odense. Vi har hidtil anset det for ganske naturligt, at naar Arbejdere og Arbejdskøbere ikke kunde enes af rent personlige Grunde, saa skiltes de og dermed var den Sag ude af Verden. Arbejderne søgte og fik Arbejde andetsteds og Arbejdskøberne søgte og fik andre Arbejdere. Var der derimod Tale om Overgreb paa vor Organisationsret eller paa vore Pengepunge eller personlige Overgreb paa enkelt Mand fra en Arbejdskøbers Side, da traadte vi til som Part i Sagen. Her var imidlertid ikke sket andet end at Væverne ikke vilde taale en af M. P. Allerups Efterf. kære S . . . . . og da Fabrikanten ikke kunde hævne sig paa Væverne, saa hævnedes han sig paa sine Arbejdere. Den Hævn kunde Arbejderne le ad foreløbig, thi de havde jo straks deres Arbejdsløshedsunderstøttelse, og kunde saaledes ingen Nød lide.

Sagen bliver alvorligere i det Øjeblik vi, som her, faar Bevis for, at de Afskedigede fra Allerups Efterf. heller intet Arbejde maa faa andetsteds, thi saa er vi inde paa en Vej, hvor alle de Midler, vi have til Selvforsvar, bliver tilladelige. Og ikke alene tilladelige, men ligefrem nødvendige. Vi forudsætter, at Provinnsfabrikantforeningen kender og tolererer denne Adfærd, thi denne Taktik bruges ikke alene i Provinserne, vi kender den ogsaa i København. Og der skal mere end Engle-Taalmodighed til for at tillade M. P. Allerups Efterf. i Odense at faa anden Arbejdskraft til Erstatning for den, de har smidt ud, naar, som her, vore udsmidte Kolleger boycottes. Man skal iøvrigt af andre Grunde heller ikke være slikken efter at komme der, den Sylte af 23 ukollegiale Individuer, der stod der under Lock-ouften, bryder næppe nogen ærekær Kollega sig om at blive nøjere bekendt med.

Indtryk fra Kongressen i Stockholm.

Vore svenske Kolleger har i Dagene fra den 26. til 31. December afholdt deres 6te ordinære Kongres, denne Gang i Stockholm. Efter Indbydelse var saavel det norske som det danske Forbund repræsenteret, begge ved deres Formænd.

Vi vil sige det straks, det var en stolt Kongres, vore Kolleger der afholdt, stolt ved den Forsamling af udmærkede Mænd, der var til Stede, stolt ved den løftende Enighed og ved de Resultater, der naaedes.

Det er en kolossal Udvikling, der siden 1891 er foregaaet med vore svenske Kollegers Organisationsbestrebelse, men det skal ogsaa siges, at de bæres frem af en glødende Tro paa Solidaritetens og Broderskabets Idealer. Vi danske har Grund til at glæde os over vore svenske Kammeraters Fremskridt i al Almindelighed, men man bliver helt varm om Hjertet, naar man faar Lejlighed til paa nært Hold at blive bekendt med den Sympati, med hvilken de omfatter os. „Det var en stolt Sejr, det var brødt gjort af Eder“, saaledes lød det fra hver eneste af Kongresdeltagerne og hvem man ellers kom i Berøring med. Vore svenske Kolleger ere mindst lige saa begejstrede for Udfaldet af Sommerens store Kamp hernede, som vi selv er. Der er skabt et Broderskab, en Samfølelse i Lidelser og Glæder mellem Danmarks og Sverrigs Metalarbejdere, som aldrig vil bryde.

Det er naturligvis uforholdent i denne Sammenhæng at meddele, at Overenskomsten om obligatorisk Ydepligt under Strejker og Lock-out mellem os og det svenske Forbund, af Kongressen enstemmig godkendtes uden Debat.

Denne Sag har for os alle den største Betydning. Vi kan nu paa begge Sider udskrive obligatoriske Bidrag hos hinanden under store Kampe, hvilket vil sige det samme som at Arbejdskøberne, hvad enten de ere svenske eller danske, ikke kommer i Kamp med det ene Lands Smede- og Maskinarbejdere alene, men med hele Skandinaviens. Vi indfletter her den Bemærkning, at vi kun kan ønske en større Vekselvirkning imellem Skandinaviens Smede og øvrige Metalarbejdere. Ved at de organiserede svenske Kolleger kommer her og vore rejser til Sverrig og arbejder der, vil der skabes en Kollegialitet, der vil virke ud i vide Kredse. For Tiden er der udmærket Arbejde i Stokholm, vi tilraader: rejs derop nogle af Eder, der gaa ledige her, opfør Eder som Mænd og gode Kammerater og I vil blive modtaget med aabne Arme af vore svenske Kolleger, og naar I en Gang vender hjem igen, vil det være med udelte Beundring og Venskab for dem.

I næste Fagblad skal vi give et Resume af Kongressens Forhandlinger og Resultater, samt skænke de Mænd, der staar i Spidsen for vort Broderforbund saavel i Stokholm som ude i Landet, en kort Omtale. Vi skylder dem det for deres mageløse Offervillighed mod os under sidste Aars Kamp.

Fra Konflikten hos Glud & Marstrand.

Som bekendt blev vort Fag impliceret i denne Strid, der ikke gjaldt Lønforhold, men derimod Arbejdernes Organisationsret, idet Hr. Glud ikke troede at kunne tillade Arbejdsmand og Kvinder at være Medlemmer af deres respektive Foreninger.

De organiserede Arbejdere forlod derfor Fabriken, og Hr. Glud kom jo noget i Knibe derved. Der var imidlertid hjælpsomme Mennesker, der traadte til for at klare Pynten, som Hr. Glud var kommet temmelig nær; vore Medlemmer vil sikkert interessere sig for at kende disse Personer, og vi meddeler derfor her Navnene paa dem:

Peter Petersen, ca. 50 Aar.

Møller, 27 Aar, skal have arbejdet hos Burmeister & Wain.

Jakob Petersen fra Amager, 32 Aar, tidligere hos Burmeister & Wain. Middelhøj med stort Overskæg.

Smed Christensen fra Holbæk, 38 Aar, og hans Hjelper

Christensen, 26 Aar.

N. Larsen.

Arbejdsnedlæggelsen paa Helsingørsgades Sukkerhus.

Den 8de Decbr. 1897 nedlagde samtlige Smede og Maskinarbejdere Arbejdet paa Helsingørsgades Sukkerhus. Grunden hertil var følgende:

Arbejderne, ialt 13 Mand, havde længe været misfornøjede med Lønnen, og det maa siges, at her var Grund til Misfornøjelsen. Den mest almindelige Løn var nemlig 28½ Øre pr. Time med Tillæg af 1 Krone ugentlig som Erstatning for Øl, hvilket tidligere var leveret til Arbejderne. Enkelte af vore Medlemmer havde dog faaet Lønnen drevet højere op, nemlig til 30 Øre foruden 1 Kr. ugentlig til Øl. Naar man tager i Betragtning, hvad det koster en Familie at leve her i København, saa vil vistnok enhver indrømme, at her var for lidt til at leve af, naar man blot nogenlunde skulde holde Sulten ude. Dertil kommer det ofte besværlige og sundhedsnedbrydende ved Arbejdet, der

undertiden foregaar i fri Luft og til andre Tider i Lokaler med en Temperatur af omkring 40—50 Gr., ligesom Arbejdet ganske naturligt maa være meget svinsk, da en meget væsentlig Del deraf er Reparationer paa Arbejdsmaskinerne. Alt i alt var Arbejderne misfornøjede, og ved deres Henvendelse til Organisationens besluttedes det at forsøge en Forhandling med Direktør Millinge, der efter flere Forhandlinger tilbød følgende:

- 1) Normalarbejdstiden for Smede og Maskinarbejdere paa Raffinaderiet skulde være fra Kl. 6 Morgen til Kl. 6 Aften eller omvendt, med 2 Timers Spise- og Hviletid.
- 2) Arbejde, der fordres udført efter Kl. 6 Aften for Dagholdets Vedkommende og efter Kl. 6 Morgen for Natholdets Vedkommende, betales efter „Fælles Værkstedregler“ af Septbr. 1897 § 2.
- 3) Timelønnen, som hidtil har været 28½ og 30 Øre, forhøjes til 32½ og 34 Øre i Timen, idet samtidig Ølpenge, fri Læge og Medicin samt Sygepenge bortfalder.

Her skal bemærkes, at Arbejderne havde fri Læge og Medicin i Sygdomstilfælde samt halv Ugeløn; men kun for sin egen Person, saa at en Familiefader foruden maatte sikre sig i en anden Sygekasse for Hustru og Børn, og der maatte han da ogsaa betale for Læge og Medicin, saa at dette Tillæg til Lønnen kan lades ude af Betragtning, og dertil kommer, at alt dette er en Naadesag, Arbejderne havde ingensomhelst Ret til at forlange denne Hjælp i Sygdomstilfælde, og Direktøren vilde heller ikke i Fremtiden indlade sig paa, at det skulde være anderledes, dermed falder hele dette Gode til Jorden.

Det ovenstaaende Tilbud blev enstemmig forkastet af Arbejderne, ligesom det forhandlende Udvalg havde nægtet at indgaa derpaa, og Arbejdet nedlagdes derpaa den 8. December.

Hr. Millinge vilde arbejde med 2 Hold Arbejdere, men Natholdet skulde ikke have mere Løn end Dagholdet; dette er absolut uantageligt, og paa Maskinfabrikerne har man indrømmet, at der bør betales mere for Natholdet, og har i saadanne Tilfælde givet Arbejderne et Tillæg udover den sædvanlige Løn.

Hr. Millinge tilbød, som sidste Udvej, at lade Sagen afgøre ved Voldgift; men da Sagen aldeles ikke egner sig for Voldgift, kunde vi ikke indgaa derpaa.

Det ses altsaa, at Arbejds- og Lønforholdene ere meget slette, og de har da heller ikke fristet nogen til at optage det nedlagte Arbejde; vi forventer ogsaa i Fremtiden at kunne notere:

Ingen Skruebrækker paa Helsingørsgades Sukkerhus.

Efter at ovenstaaende er skrevet, meddeler Direktør Millinge os, at Tilbudet om Voldgift staar ved Magt til Lørdag den 15. Januar, Kl. 12. Hvis vi ikke til den Tid har sagt Ja dertil, saa nedlægger Direktøren Værkstederne paa Raffinaderiet! Vell! vi maa finde os i, at Københavns slettest betalte Arbejdsplads standses fordi Ingen vil arbejde der for den Løn, der bydes, men forinden dette sker, kan Direktør Millinge naturligvis meget let underskrive paa, at hvis han atter vilde bruge sine Værksteder, saa betales den Løn, som de tidligere Arbejdere har forlangt.

N. Larsen.

Striken paa Kockums Værft i Malmø hævet.

Mandag den 10de Januar optoges Arbejdet paa Kockums Værft i Malmø. Arbejdet har hvilet for Kedelsmediens Vedkommende i 5 Maaneder. Det endelige Resultat skal afgøres af en Voldgiftsret, hvortil vore svenske Kolleger har valgt Redaktør, Rigsdagsmand *Hjalmar Branting* fra Stockholm og Smed *Miels Andersen* fra Helsingborg. 150 Mand har deltaget i Strejken.

LISTE

over de

Medlemmer, der slettedes af Forbundet, fordi de ikke betalte deres Bidrag til Lock-uten.

Medlems-Nr.	Navn	Naar indmeldt	Hvilken Dato betalte han sidst?	Medlems-Nr.	Navn	Naar indmeldt	Hvilken Dato betalte han sidst?
Afdelingen Grovsmedenes Fagforening.				Afdelingen Klejnsmedesvende-Foreningen.			
1) 1511	Oluf Hansen	20/7 95	5/6 97	5703	H. Nielsen	28/11 96	19/6 97
2) 1569	Vilhelm Scharf	20/9 95	3/7 97	5704	C. Olsen	5/12 96	3/7 97
3) 1572	Anders Akselsen	20/9 95	19/6 97	6440	S. Jensen	3/10 96	12/6 97
4) 1580	H. J. Madsen	20/10 96	5/6 97	6444	V. Jørgensen	31/10 96	19/6 97
5) 4822	Martin Møller	11/1 96	3/7 97	7906	H. Sjøberg	19/6 97	17/7 96
6) 5977	Søren Hansen	18/4 96	12/6 97	7969	P. Pedersen	20/3 97	26/6 97
7) 4549	P. Rasmussen	16/7 96	17/7 97	7407	H. Pedersen	22/2 97	12/6 97
8) 4848	Christian Poulsen	13/3 97	29/5 97				
9) 5998	Carl Christian Poulsen	20/3 97	5/6 97				
10) 7243	Carl Deckson	3/4 97	19/6 97				
11) 6593	C. M. F. Grot	17/4 97	3/7 97	8137	*) Afdelingen S. & M. F. Kbhvn.		
12) 7231	Vilhelm Elias Nielsen	17/4 97	3/7 97	17) 8029	Frederik Larsen	27/3 97	3/7 97
13) 7233	Niels Peter Larsen	17/4 97	3/7 97		Fr. Høgh		
14) 7239	Aksel Hansen	17/4 97	5/6 97		N. Skjoldborg		
					N. Berggreen		
				7370	Hermann Th. Iversen		
Afdelingen Skibssmedene.				København, Burmeister & Wain.			
6740	Thorvald Lauritz Knudsen				<i>Afd. 1 A.</i>		
7559	F. W. Carlsen			5501	Oscar Andersen		
7571	Rudolf Christian V. Sterregaard			2467	A. L. Christensen		
7574	Chr. Mønniche			5208	N. I. Nielsen		
1812	Vilhelm Larsen	15/8 96	indtil Juni	5658	Viktor Bahm		
1224	J. Henckel	3/12 96	indtil Juni	2170	Peter Jensen		
1853	L. Sonne	20/4 95	10/6 97	2213	Max Vinkler		
15) 1861	W. Rasmussen	7/9 95	til Juli				
1887	N. C. Oldrup	19/9 96	24/7 97		<i>Afd. 1 B.</i>		
1891	Axel Carl Andersen	18/5 95	5/6 97	711	F. V. Magnussen		
1940	C. Skyrum	21/9 95	24/7 97	5770	M. C. Dam		
1946	C. Danielsen	25/1 96	5/6 97	8113	Sissing		
1966	O. Danielsen	8/8 96	3/6 97	2062	Johannes Schulz		
1969	C. Scheibelein	21/11 96	17/7 97				
6870	K. F. Møller	31/10 96	31/7 97		<i>Afd. 1 C.</i>		
6874	N. Molin	31/10 96	31/7 97				
6879	P. C. Simonsen	31/10 96	5/6 97	2107	Martin Saysette		
6890	H. Poulsen	23/1 97	10/7 97				
6897	K. Larsen	30/1 97	26/6 97		<i>Afd. 1 D.</i>		
7552	R. Larsen	13/2 97	12/6 97				
7554	Edv. Hansen	13/2 97	5/6 97		L. Jensen (Tipperup)		
7573	J. F. W. Andersen	27/3 97	12/6 97				
1971	O. Olsen	1/2 96	26/6 97		<i>Kedelsmedene.</i>		
1986	Ch. Mølkjær	16/5 96	21/8 97	8191	Kastrup		
6711	A. Olsen	31/10 96	10/7 97	8003	N. P. Petersen		
6712	J. Sørensen	20/6 96	30/1 97	7328	Th. C. Nielsen		
6722	F. Møller	4/7 96	9/5 97	5439	Nick. Larsen		
6738	F. Top	1/8 96	3/7 97	5362	Jens Olsen		
6749	W. Poulsen	8/8 96	8/5 97	2414	C. C. Larsen		
6762	R. Rasmussen	8/8 96	10/7 97	2341	I. A. Nielsen		
6775	G. Sørensen	15/8 96	29/9 97	2340	Jul Petersen		
6776	Chr. D. Jensen	22/8 96	15/5 97	2143	A. Christensen		
6794	John Olson	1/8 96	28/8 97	1143	O. Jørgensen		
6799	P. Christoffersen	8/8 96	22/5 97	5395	S. Andersen		
6853	G. Sørensen	19/9 96	10/7 97	5363	H. Johansen		
16) 7588	J. Jensen	1/5 97	10/7 97	4993	Ant. Jensen		
7589	L. Pedersen	3/5 97	12/6 97	5276	Th. Jensen		
9235	R. Henningsen	22/5 97	10/7 97				

1) Udelukket fra Petersen & Christensen, kom paa Landet at arbejde ved Vallø, er nu Militær. 2) Udelukket, skal arbejde paa paa Landet hos Svigerfaderen. 3) Rejste paa Landet under Lock-uten og arbejder hos sin Svigerfader. 4) Skal arbejde nedad ved Storehede. 5) Kom paa Holmen at arbejde under Lock-uten. 6) Arbejder paa Landet ved Rødvig. 7) Arbejdede da ved Vangede Bom, skal nu være Militær. 8) Hvor han er vides ikke, har en gammel Gæld til Foreningen, cirka 15 Kroner. 9) Arbejdede under Lock-uten Blegdamsvej 124 og siden hos Smith, Mygind & Hüttemeier. 10) Rejst til Sverige uden at melde Afgang. 11) Rejst til Tyskland uden at melde Afgang. 12) Udelukket, har ikke meldt sig siden. 13) Kom til Vallø at arbejde under Lock-uten, arbejder der nu. 14) Har ikke hørt fra ham siden. 15) Fyrbøder paa Gl. Carlsberg. 16) Sidder arresteret. 17) Benaadet Hædersmand fra 85.

*) Der kommer flere herfra, men de ere endnu ikke opgivne os.

Medlems-Nr.	Navn	Naar indmeldt	Hvilken Dato betalte han sidst?	Medlems-Nr.	Navn	Naar indmeldt	Hvilken Dato betalte han sidst?
Centrifugeafdelingen.				Afdelingen Aarhus			
937	A. Carstensen			4554	Chr. Nielsen		
5793	Otto Henriksen			6632	Frantz Rasmussen		
5502	Arnold Petersen			10) 2792	G. Keller	16/3 93	5/6 97
4990	Frederik Nielsen			6625	L. Petersen	17/6 96	19/6 97
5254	C. F. F. Rothe			7619	C. Jensen	23/5 95	12/6 97
Afdelingen Ordrup-Lyngby.				7672	G. Søby	10/8 95	3/6 97
7034	Niels Peter Jørgensen	22/11 96	26/6 97	7862	Jantsen		26/6 97
7419	Jak. Fr. Chr. Hofmann	6/3 97	26/6 97	7864	M. C. Petersen	1/1 97	31/7 97
7028	Regnar Røpke	22/11 96		11) 9112	O. Haier	27/5 97	5/6 97
Afdelingen Ribe				2730	M. Johansen	22/5 95	5/6 97
3767	Laurids Nielsen	1/9 94	5/6 97	3214	N. C. Nielsen		5/6 97
Afdelingen Frederikshavn				7875	S. Christensen	5/12 96	5/6 97
1) 5022	P. M. Birk	7/11 96	17/7 97	12) 7522	E. Schriver	6/3 97	5/6 97
8922	Gotfred Johansen	indmeldt i Hadsund	12/6 97	13) 7637	Fahrenhols	15/12 94	15/5 97
Afdelingen Odense				14) 2614	N. P. Jensen	22/5 95	12/6 97
4125	N. Bro			15) 3752	N. Nielsen	6/11 94	24/7 97
3639	Hans Larsen			4593	Jens Hansen	9/1 97	24/7 97
3650	Ole Knudsen			2612	C. H. Petersen	9/9 92	24/7 97
4412	V. Schmidt			7676	E. Poulsen	15/12 94	26/6 97
4516	K. Petersen			4573	E. Rasmussen	14/3 96	3/6 97
6540	Emil Schneider			16) 2799	P. M. Hansen	3/7 93	
7841	Vilhelm Brøndum			9115	M. E. Jensen	22/5 97	22/5 97
6977	Johan L. Gustavson	9/10 96	3/7 97	3738	V. Baadsgaard	17/8 95	24/7 97
3755	Marius Hansen	21/4 94	29/5 97	17) 7509	N. F. Schmidt	27/2 97	24/3 97
4533	Holger Jørgensen	12/4 96	5/6 97	9530	Sofus Anker Vinzents	30/5 97	
Afdelingen Stege				9531	Karl Søeborg	26/3 97	
2) 3) 4) 5)	Hans Peter Jensen			9560	Hans G. Mathiasen	1/5 97	31/7 97
	Chr. Emanuel Poulsen			Afdelingen Horsens			
	Carl Poulsen			4065	Martinus Petersen	3/8 95	17/7 97
	Peder Andersen			19) 6975	Vald Tank	29/12 96	31/7 97
3852	Karl Oscar Askløf			Afdelingen Viborg			
7933	Fr. Nielsen	17/4 97	21/8 97	4088	Albert Petersen	21/9 95	27/10 97
Afdelingen Præstø				3800	C. G. Bennetzen	1/5 86	27/10 97
6) 7241	Niels Jensen	3/4 97	7/8 97	Afdelingen Randers			
Afdelingen Sorø				6154	Chr. Christensen		
7) 6475	P. Rasmussen	2/5 97	5/6 97	6185	N. Andersen		
8) 6474	S. Jensen	2/5 97	26/6 97	7712	A. Thomsen		
9224	Chr. Jensen	4/6 97	26/6 97	7654	M. Rasmussen		25/9 97
Afdelingen Aalborg				4197	S. A. Sørensen		28/8 97
6828	Anders Christensen	9/1 97	sidste Uge i Juli	7701	Hald	26/13 96	16/10 97
Afdelingen Næstved				6198	Cramør	2/12 96	4/9 97
3411	Hans Jakobsen	19/10 95	12/6 97	4736	A. Hansen	11/1 97	4/9 97
Afdelingen Silkeborg				6128	C. F. Christensen		2/10 97
7786	Karl Melau	1/1 97	10/7 97	2739	Bertel Lauritzen		11/9 97
9210	Georg Nyhus		28/7 97	6163	Verge	13/2 97	3/7 97
Afdelingen Helsingør				3666	Jens Nielsen	1/1 94	11/9 97
9705	J. L. Liljeqvist			3727	A. Christensen	3/8 95	4/9 97
7438	Gustaf Wastensson			3734	M. Pedersen	1/1 88	18/9 97
6374	Lauritz Thomsen			4727	C. Lindenstrøm	15/7 93	7/8 97
7405	Frantz Sjolander			4789	L. Hansen	2/2 96	23/10 97
7448	August Victor Emanuel Lindeborg			4793	P. Iversen	15/2 96	4/9 97
7403	Frederik Hansen	23/1 97	24/7 97	4798	A. P. Andersen	7/8 96	23/10 97
9) 7436	N. Kronkvist	27/4 90	7/8 97	4800	Krop	8/3 96	28/8 97
7447	Hans Ottoson	15/5 97	10/7 97	6162	H. V. Lassen	6/6 96	11/9 97
8189	Frederik P. Jensen	1/5 97	28/8 97	6167	P. M. Rasmussen	4/7 96	21/8 97
				4118	N. B. Hansen		29/8 97
				6154	Vilhelm Ovesen	16/5 96	25/9 97
				4737	A. P. Christensen	10/11 96	23/10 97

1) Sejler. 2) Født 16/10 77 i Magleby ved Stege. 3) 4) 5) Arbejde paa Stege Sukkerfabrik. 6) Arbejder hos Smed Hansen Præstø. 7) Hos Fabrikant Lunge. 8) Hos Smed Ludvigsen, Niløse. 9) I Stockholm paa Bergreens Mekaniske Værksteder. 10) Fyrbøder paa Banen. 11) Var med i Lock-outen, kom i Arbejde kort efter paa Banen. 12) Arbejder hos Sabro som Overbrækker. 13) Gørtler, har modtaget megen Understøttelse. 14) Fyrbøder paa Slagteriet, Aarhus. 15) Fyrbøder i Struer. 16) Er for længe siden slettet, men ønskes optaget i Fagbladet, arbejder hos Frichs, Aarhus. 17) Fyrbøder paa Banen. 18) p. t. paa Kommunehospitalet i København, men skylder 7 Uger à 3 Kr. inden han blev syg.

Medlems-Nr.	Navn	Naar indmeldt	Hvilken Dato betalte han sidst?	Medlems-Nr.	Navn	Naar indmeldt	Hvilken Dato betalte han sidst?
Afdelingen Holstebro				Afdelingen Nakskov			
	V. Skjoldborg.....			7453	Alfred Frederiksen.....		
	K. Kjældal.....			7460	Peter Schjær.....		
	P. Kristensen.....			7461	Karl Kristian Peter Petersen		
1) 6919	N. K. Kristensen.....			7179	H. P. Hansen.....		
	M. Nissen.....	16/1 97	21/8 97		Schenstrøm.....		
Afdelingen Vejle				Afdelingen Varde			
3965	Jens Sofus Jørgensen.....	1/3 95	27/3 97	7114	Alfred Vilhelm Nielsen....		
3967	Anton Jensen.....	1/7 93	27/3 97	5018	Peter Simon Petersen.....		
3993	J. G. Rasmussen.....	29/8 95	30/8 97	7857	F. A. B. Nielsen.....		
7253	P. V. Sørensen.....	8/3 97	ingen bet.	Afdelingen Maribo			
9393	A. Holst.....	1/6 97	30/6 97	5127	Thomas S. Olsen.....		
Afdelingen Hillerød				7779	J. C. Jørgensen.....		
6465	Jens Peter Hansen.....			Afdelingen Skive			
6455	Hans Nielsen Mortensen...			6088	C. Mikkelsen.....		
9353	Peter Nielsen.....	12/6 97	30/10 97	Afdelingen Nørre Sundby			
5935	Niels Jørgensen.....	10/4 97	først i Sept.	6331	Caspar Thrane.....		
7497	Hans Andreas Jacobsen...	10/4 97	først i Juli	Afdelingen Fredericia			
9370	Chr. Severin Ludvig Andkjær	19/6 97	23/10 97	5) 3916	C. Poulsen.....		
Afdelingen Svendborg.				3622	M. Lund.....		
2) 3916	P. F. Poulsen.....			6) 2863	C. Jacobsen.....		
3) 3622	I. A. Jørgensen.....			Afdelingen Roskilde.			
4) 2863	Lars Larsen.....			2866	K. S. Jørgensen.....		
4) 6458	Hans Chr. Andersen.....			9675	Jens Vilhelm Rosenberg ..		
Afdelingen Assens				9090	J. P. Jensen.....		
4040	Ernst Kolmitz.....			Afdelingen Nykøbing Falster			
7152	Carl Toftgaard Hansen....			7075	Harald Andersen.....		
Afdelingen Vejen				7058	Hans Peter Dumant Rasmussen.....		
6487	Otto Larsen.....			7057	H. J. Rasmussen.....		
2525	Frederik Rørs.....			7068	Lars Nielsen.....		
Afdelingen Haslev				7065	P. Julius Andersen.....		
7121	Bersmann Petersen.....			7074	Emil V. Rasmussen.....		
Afdelingen Esbjerg				4636	N. J. Hansen.....		
	K. Marcussen.....			Afdelingen Middelfart			
	A. C. Morthorst.....			6214	Niels Knudsen.....		
	Kristian Therkedlsen.....			6216	Anders Larsen.....		
				4809	F. M. Jensen.....		

1) Har faaet Streikeunderstøttelse i Lemvig fra Juni 96 til Marts 97. 2) Har faaet megen Understøttelse. 3) Forh. Formand i Faaborg. 4) Medstifter af Hillerød Afdl. 5) Forh. Formand. 6) Forh. Kasserer.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige;

4440 Olsen. 8033 Sofus Hansen, 5047 L. C. Jensen. 8553 Ferd. Madsen. 2439 Struberg. 7646 F. H. Schou. 5698 Schultz. 2128 Chr. Nielsen. 7380 Milo. 1876 Larsen. 2395 Møller. 2352 Johan Henriksen. 5520 Axel Chr. Offert Jensen. 9477 A. P. Andersen. 9317 N. P. Nielsen.

Medlemsbog 5223 Jakob Henriksen er fundet og kan afhentes paa Hovedkontoret.

Medlem Nr. 3111 N. K. Kristensen, der stod omtalt i Fagbladet for November som bortrejst fra Roskilde, medtagende en Kuponbog, har nu opgjort og afleveret denne.

Medlem Nr. 1158 *Hjalmar M. Jensen*, om hvem det i Oktober Fagbladet meddeltes, at han havde nægtet at betale Bidrag til Lock-ouden, har nu ordnet sit Forhold til Forbundet og er atter Medlem.

I April 1897 optog Roskilde-Afdelingen med Hovedbestyrelsens Tilladelse en tidligere Skruerbrækker ved Navn *Peter Emanuel Akkermann* paa Betingelse af, at han tilbagebetalte Forbundet 30 Kr., som han havde modtaget i Strejkeunderstøttelse. Da han endnu i September Maaned ikke havde tilbagebetalt dette Beløb, og han desuden skyldte 6 Kr. 50 Øre i Lock-out-Bidrag, besluttede Roskilde-Afdelingen atter at slette ham.

Vald. Olsen,
Hovedkasserer.

Af de i December Fagblad offentliggjorte Medlemmer, som ikke havde afleveret modtagne Kuponbøger, er fejlagtig medtaget: Nr. 2378 *Kragh* og 5241 *Sander*, der have afleveret Kuponbøgerne i rette Tid.

N. Larsen,
Form. f. Kbhvns Afd. 1.

Mosardt Brandt.

Det Navn, der staar over disse Linier, er godt kendt af Kollegerne i København. Uheldigvis for ham kan vi ikke sige, at det ogsaa er godt lidt. Naar man nævner Navnene Mosardt Brandt eller Moslund i Samtale med ærlige Kammerater, gaar der en harmdirrende Bevægelse igennem deres Lemmer, thi ingen af alle de Individider, der i 1885 hjalp Fabrikanterne at lamslaa Arbejdernes Organisation, har i den Grad haft Evne til at gøre sig forhadte som disse to Personer. Deres Adfærd i 1885 var, set fra et kammeratligt Synspunkt, en Nedværdigelse af deres egne Personer, og deres Geringer siden den Tid har været en eneste Kæde af Overfald og Chikanerier mod dem, der led for Ære, Selvstændighedsfølelse og Medbestemmelsesret. Moslund er gaaet ud af Sagaen, kvalt af ærlige Mænds Foragt, umulig paa noget Arbejdssted i København. Mosardt Brandt er endnu tilbage, en kort Tid og han gaar samme Vej som sin med Foragtgens Klædebon indhyllede Kammerat Moslund. Mosardt Brandt arbejder hos Nielsen & Vinther paa Blegdamsvejen. I mange Aar var denne Fabrik et fredlyst Tilflugtssted for Personer af Mosardt Brandts Kaliber og med hans Moral, nu er den Tid forbi; om de har ødt hinanden eller hvor de er blevet af, aner vi ikke, vi vil heller ikke røre en Finger for at faa det at vide, det er nok, at vi véd de er væk alle disse Individider, hvis Navne man kun med Væmmelse udtaler.

For ca. et Aar siden dannede Forbundsmedlemmerne paa Nielsen & Vinthers Fabrik en Klub, denne omfatter nu næsten alle Fabrikens Arbejdere. Der er intet Fristed mere hos N. & V. Hveden er vokset høj, kraftig, kærnefyldt og straatyk op og den usselige Klinte er kvalt.

Mosardt Brandt gør nu de sidste krampagtige Forsøg paa at holde sig oppe. Ved Sladder og Løgn søger han at befæste sin Position hos Værkførere og Fabrikanter, ved Chikanerier og med alle andre tarvelige Midler søger han at faa vore Medlemmer til at forgribe sig paa ham. Det sidste vil ikke lykkes ham, det første næppe heller. Han er færdig. Som en taalt Overlevering fra Arbejdernes Foredrelestid, som et levende Vidnesbyrd om hvordan ærekære, sandhedssøgende Mænd ikke skal handle, vil vi lade ham gaa som Skrumpelskud, belastet med vor Foragt saa længe han holder sig paa sine egne Enemærker. Men fortsætter han paa samme Bane som hidtil med sin modbydelige Adfærd, da taaler vi ikke en Gang at se ham.

Forskellige Meddelelser.

Troende Smede!!!

Fabrikant Bugtrup i Randers har faaet en Værkfører fra København. Denne Værkfører averterer nu i „Missionstidende“ efter 20 Smede og Maskinarbejdere. Da vi ikke kan tænke os, at Bugtrup har Brug for 20 Mand foruden dem, han har, er det vel Meningen, at de ugudelige skal smides ud lidt efter lidt. De ugudelige klarer sig imidlertid nok (Fanden hytter som bekendt sine), men mon „Troen“ hos de troende, der skal erstatte de ugudelige, nu ogsaa er stærk nok til at beskytte de første mod de sidstes giftige Pile. Randers er vist ingen gudelig By, vi har hørt meget slem om den, tænk bare, Borgerne har villet rive „Helligaands-huset“ ned, og for Skruibrækkere — der er det den rene Elendighed.

Pas godt paa Kontingent-Mærkerne!

At Kontingent-Mærkerne har baade Modstandere og Tilhængere, har vi længe vidst, men at der blandt de sidste fandtes saa varme Beundrere, at de spiste dem, har vi først gennem nedensataende Skrivelse erfaret.

En Afdelings-Kasserer skriver:

Jeg har modtaget det hele (det var Regnskabet, der af Hovedkassereren sendtes til fornyet Overvejelse) tilbage, men det kunde have været sparet, naar jeg i November Maaned havde skrevet, hvordan det hele gik til. Vi havde Møde hjemme hos mig, og da stempledte jeg Bøgerne, men saa er mine Mærker faldet paa Gulvet, og det opdagede jeg ikke med det samme, og saa har Hunden nappet dem, for jeg fandt de tilbageblevne i Kurven hos ham, men da vidste jeg ikke, hvormange der manglede. Nu til Nytaar, da jeg sendte Regnskabet, skulde jeg have skrevet, at Hunden havde været der, da det stemmer med mit Regnskab.

En anden Kasserer havde givet en Skræder sine Mærker til Oppresning, men Skræderen udførte sit Arbejde saa godt, at der ingen Mærker blev tilbage.

Ja, man kan naturligvis sagtens le ad disse ærede Medborgere, der er kommet saa kuriøst afsted, men de kommer selvfølgelig til at betale det Antal Mærker, de har modtaget af Hovedkassereren, saa vi finder at burde minde Afdelingernes Kasserere om at passe paa, at hverken Hundene eller Skræderne løbe med Mærkerne.

Vore Arbejdsanvisningskontorer.

Paa vor sidste Kongres vedtoges følgende Resolution:

„Kongressen anbefaler Oprettelsen af Anvisningskontorer for Fagets Arbejdere i Provinserne, ligesom Kongressen anbefaler de københavnske Afdelinger at tage denne Side af Organisationens Virksomhed under ny Overvejelse.“

I de fleste af vore Provinsafdelinger har man nu opfyldt Kongressens Vedtagelse og gjort det til en obligatorisk Pligt for de arbejdsløse at henvende sig til den Tillidsmand, hvem det er overdraget at holde Kontrol med Arbejdsløsheden, forinden de søger Arbejde.

I København er vi ligeledes færdig med Forarbejderne, og Anvisningskontoret er traadt i Virksomhed fra 3. Januar. Forudsat at alle har meldt sig, der ere blevne arbejdsløse siden Nytaar, har vi allerede en god Del Oplysninger om Arbejdsløshedens Omfang og Aarsager. Vi opfordrer de Provinsafdelinger, der endnu staar tilbage, til hurtigst mulig at faa Sagen bragt i Orden.

Alle Oplysninger, der ønskes i denne Sag, faas ved Henvendelse til Forbundets Formand.

Forsvunden Kasserer.

Vor Ringsted Afdelings fleraarige Kasserer, Smed G. V. Jensen, Søn af Smedemester Jensen, Ringsted, er forsvunden fra Byen, efterladende sig — en større Kasseangel. Han antages at ville tage ud at sejle som Fyrbøder, men er endnu ikke kommen det og kommer det heller ikke, da vi har stoppet hos Forhyringsagenterne. De, der kender ham og kan give os Oplysning om, hvor han er, bedes meddele os det telefonisk eller telegrafisk, da han vil blive arresteret.

Hovedbestyrelsen,

Aktieselskabet Kjobenhavns Cyklefabrik har afholdt sin første aarlige Generalforsamling. Overretssagfører Dyrhaug dirigerede. Formanden, Overretssagfører Ulf Hansen, aflagde Beretning og Regnskab. Der var i Aarets Løb fabrikeret ca. 1000 „Hamlet“-Cykler. Fabrikationskontoen androg 241,501 Kr, 60 Øre. Overskudet udgjorde 22,278 Kr, 39 Øre. Udsigterne for næste Aar vare gunstige. Det vedtoges at fordele 10 pCt. i Udbytte til Aktionærerne.

Kedelsmed A. Andersen, der indtil Lock-ouren arbejdede hos Smith, Mygind & Hüttemeier, men senere rejste til Tyskland, og om hvem vi i „Social-Demokraten“ meddelte, at han var rejst fra Kiel, medtagende en Liste, paa hvilken vore tyske Kolleger indsamlede Bidrag til os, er nu vendt tilbage. Paa hans Begæring meddeler vi, at vi har Skrivelse fra „Deutsche Metallarbeiter Verbands“ Afdeling i Kiel om, at han har berigtiget sin Forsømmelse.

Ansvar for Mærkerne. Paa dertil given Anledning indskærpes, at Kassererne, eventuelt Afdelingerne, ere ansvarlige overfor Hovedkassen for det Antal Kontingentmærker, de modtager, og at det ikke kan nytte at forvente mulige Tab dækkede ved Henvendelse til Hovedkassereren.

Hovedbestyrelsen.

De nye Klublove ere nu udsendte til samtlige Afdelinger i et saadant Antal, at Medlemmerne kan faa dem udleverede ligesom Forbundslovene.

Frivillige Bidrag til Lock-ouden i England.

Vi opfordrer vore Medlemmer til saalænge den engelske Lock-out varer hver Lørdag at give et Bidrag dertil paa de i den Anledning udsendte Lister. Regnskabet offentliggøres senere i Fagbladet. Man bedes ikke lade sig vildlede af Kapitalistbladenes Telegrammer om, at Lock-ouden er ved at slutte. Saa snart der er alvorlig Udsigt til en Afslutning, vil vi faa det at vide direkte fra Ledelsen for vore engelske Kolleger og straks offentliggøre det. Paa hver Arbejdsplads bør Parolen hver Uge være: Et Bidrag til England.

Hovedbestyrelsen.

Skruebrækkerne.

En Fortegnelse over disse Personer vil i de nærmeste Dage blive omsendt til alle vore Afdelingsbestyrelser, man bedes ophænge den i Forsamlingslokalet.

Meddelelse til Provinsafdelingerne.

I Løbet af Februar og Marts Maaneder kommer jeg til Stede ved Møder, der nærmere indvarsles i alle Provinsafdelingerne. Da jeg har meget vigtige og alvorlige Ting at fremlægge for Medlemmerne, beder jeg dem komme talrigt til Stede ved disse Møder.

Med kamm. Hilsen

H. P. Hansen.

Den store Lock-outs Historie.

III.

Man havde naturligvis fra begge Sider sine Sager i Orden til at modtage den alvorlige Kamp, der længe var anet vilde komme. Fabrikantforeningen havde allerede den 13. Marts udsendt en fortrolig Meddelelse til sine Medlemmer, om hvordan de skulde forholde sig, saa Udsmidningen den 16. Marts om Middagen Kl. 12 pr. kunde foregaa med tilstrækkelig militær Præstation.

Fra Forbundets Side var man ogsaa fuldstændig paa det rene med hvordan man vilde modtage Kampen, men det bragte dog, for en Dags Tid, nogen Forstyrrelse i den forud planlagte Ordning, at Fabrikanterne kun smed $\frac{1}{3}$ af Arbejderne ud. Naturligvis var der fra Forbundets Side ingen Tvivl om at man burde tage de andre $\frac{2}{3}$ ud ogsaa, men et Møde maatte dog afholdes herom og inden dette var afholdt og Telegrammer udsendt herskede der en ikke saa ringe Forvirring i Afdelingerne. Nogle vilde ikke vente saa længe med at følge deres Kammerater, men vilde ud strax tillige med dem, der var ogsaa en enkelt Afdeling, der, det mente den nu var det fornuftigste for Forbundet, slet ikke vilde tage

sine Medlemmer ud af Arbejdet. Den bøjede sig dog efter et Par Dages Forløb for Hovedbestyrelsens bestemte Fordring.

Som det forud var besluttet skulde jo den københavnske Fabrikantforening ogsaa se at faa en Anledning til at komme ind i den paabejndte Kamp og Maaden hvorpaa det skulde skee har vel nok været besluttet paa Generalforsamlingen i Aarhus den 1. Marts.

Vi skal nu vise hvordan det saa kom til at tage sig ud. Den 19. Marts modtog Hovedbestyrelsen en Dagen forud dateret Skrivelse fra Fabrikantforeningen i København, der lyder saaledes:

„I Anledning af den paa Maskinfabrikerne i Aalborg herskende Konflikt, som i sin Udvikling har ført til en delvis Lock-out og Strejke i Provinserne, tilbyder Bestyrelsen for Foreningen af Fabrikanter i Jernindustri i København sin Mægling for at foranledige Genoptagelse af Forhandlingerne mellem Fabrikantforeningen i Provinserne og Forbundet angaaende Stridsspørgsmaalet i Aalborg, idet vi dog formene, at Grundlaget for saadan Mægling maatte være, at Arbejdet optages i Aalborg og Lock-ouden hæves i Provinserne, saalænge Forhandlingerne mellem Parterne finder Sted. Deres ærede Svar paa dette Forslag maa være tilstillet os under Adresse Vesterfælledvej 6 København V. senest Mandag den 22 ds. inden Kl. 10 Formiddag og saafremt De modtager vort Tilbud indbyde vi Dem til et Mæglingsmøde Tirsdag den 23. ds. Formiddag Kl. 12 i Restavrotør „Wiwels Lokale“.

Sig. R. Helweg.

Det ligger i Sagens Natur at vi sagde „Ja“ til Tilbudet om Mægling. Den 23. Marts Kl. 12 Middag mødte saa Bestyrelserne for begge Fabrikantforeningerne og Hovedbestyrelsen for Forbundet paa det foran opgivne Sted. Man presenteredes for hinanden og, som det sig „hør og bør“ ved saadanne Lejligheder, forsikrede hinanden om den mageløse Enighed der paa begge Sider herskede om, at komme til „et for begge Parter tilfredsstillende Resultat.“ Derefter forelagdes fra begge Sider Stridsspørgsmaalene, hvorefter Hr. Helweg paa den københavnske Fabrikantforenings Vegne fremlagde nedenstaaende, før Mødet af Fabrikanterne lavede Forligsbetingelser, idet han med Eftertryk tilføjede, at dersom ikke Forbundets Hovedbestyrelse antog det, saa — erklæredes der ogsaa Lock-out fra den københavnske Fabrikantforening overfor deres Arbejdere.

Postadresse:

Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstræde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende og andre Forretninger fra 9—11 og 6—7, Mandag og Torsdag tillige fra 7—8.

Arbejdsanvisningskontoret er aabnet fra Nytaar. Nu bør alle arbejdsløse melde sig her inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbde i deres Bøger.

Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 5

FEBRUAR 1898

10. Aargang

Det svenske Forbunds 6te Kongres.

Vi har i Januar Fagblad udtalt vor Glæde over vore svenske Kollegers Kongres og dens Resultater, samt meddelt, at vore svenske Fagfæller omfatter os med en hjertelig Interesse. Vi skal nu se lidt nøjere paa det praktiske Arbejde der udførtes paa nævnte Kongres. Til denne var mødt 88 Delegerede fra 47 Afdelinger, 10 Afdelinger havde undladt at lade sig repræsentere. Endvidere var til Stede: Forretningsføreren *E. Blomberg* og Forbundsstyrelsens Medlemmer, *P. O. Bäckström*, *A. F. Flodin*, *J. Persson*, *E. E. Henriksen*, og *V. A. Fagerström*, samt Formanden for det norske Forbund *P. A. Petersen* og for det danske Forbund *H. P. Hansen*. De fremmede Forbunds Formænd frembar deres Organisationers Lykønskninger der besvaredes af *E. Blomberg* og lønnes af Kongressen med kraftige Leveraab for Skandinaviens Metalarbejder Organisationer.

Efter at Ordstyrere og Sekretærer ere valgte aflagde *E. Blomberg* Beretning om Virksomheden for Tiden siden Kongressen i Eskilstuna 1895. Vi gengiver her det væsentligste.

Vi kunne ikke undlade, sagde *Blomberg*, at begynde denne Beretning med at pege paa, at Forbundets Udvikling under denne Periode har været meget stærk. Vi behøver blot at henvise til Tilvæksten i vort Afdelings og Medlemsantal for at dette kan forstaaes. Medlemsantallet er mer end fordoblet, et Resultat vi ved vor forrige Kongres end ikke turde drømme om. Nye Afdelinger ere komne til i et Antal af 33, af disse er dog 3 igen gaaet itu, saaledes at der tilbage staar 30. Vi har nu 57 Afdelinger med 6939 Medlemmer mod 27 Afdelinger 2761 Medlemmer i Slutningen af 1895.

Den første Strejke efter at Kongressen i 1895 var sluttet fik vi i Gefle.

Den drejede sig om en af Arbejderne fremsat Fordring om at faa extra Betaling, 25 & 50 %, for Over- og Natarbejde. Chefen for Firmaet til hvem Fordringen stilledes, gav et Afslag, ligesom han erklærede, ikke at ville have noget med Forbundet eller andre „Uvedkommende“ at gøre. Arbejdet nedlagdes da med Styrelsens Billigelse, men et Par Dage efter opgav Arbejderne, uden nogen Konference med Forbundets Ledelse, Fordringen og Strejken tabtes. Senere paa Aaret, dette var skeet i April, bevilgedes der alligevel Arbejderne det forlangte, uden at de havde stillet nogen ny Fordring derom. Den mislykkede Strejke bar saa alligevel Frugt. Firmaet har været bange for den næste Strejke, som det godt vidste vilde komme om den samme Fordring.

E. Blomberg nævner endnu hel Række af Tilfælde hvor det er lykkedes at forbedre Løn og andre Arbejds- vilkaar i en meget høj Grad. Pladsen tillader os ikke at gengive det, skøndt mange af de førte Smaastrejker og deres Resultater ere meget interessante. I Understøttelse til strejkende er der i 1896—97 ialt forbrugt 25,703 Kr. Han sluttede med at sige, det vilde være urigtigt at tro, at den Virksomhed Forbundet har udviklet kun har bragt de her omtalte Fordele og at kun de har haft Fordele deraf der direkte har været interesserede deri, en gennemført Forbedring paa et Sted virker ud i vide Kredse.

I hvor høj Grad Virkningerne føles lader sig naturligvis ikke maale, men at de paa et Sted vundne Fordele ogsaa kommer andre Arbejdere tilgode paa andre Pladser det mærkes meget tydeligt.

Derpaa fremlagdes Regnskabet, der for 1896 balancerede med 16,005 Kr. og for 1897 med 47,684 Kr. Af det for 1897 bogførte Beløb var 19,811 Kr. ind- og udgaaet til den danske Lock-out.

Til Rejssekassen udgjorde det for sidste Kvartal af 1896 og 3 Kvartaler af 1897 indgaaede Kontingent 8,190 Kr. Deraf var udbetalt i Understøttelse 494 Kr. saaledes at Kassebeholdningen var 7,696 Kr.

Kongressen godkendte enstemmig saavel Beretning som Regnskab, og som Anerkendelse for det store og gode Arbejde der var udført bevilgedes der Forbundsstyrelsen et Gratiale paa 300 Kr. samt Revisorerne hver 50 Kr. Derefter besluttedes det at tilsætte en af Forbundet helt aflønnet Hovedkasserer, hertil valgtes senere *A. P. Sparring* fra Eskilstuna.

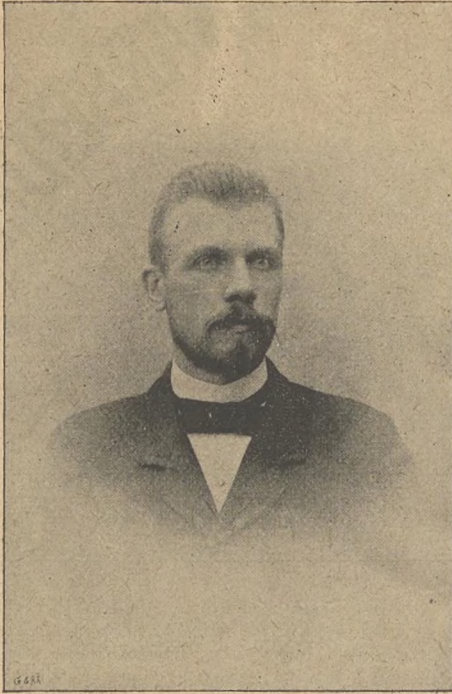
En lang Debat affødt af Spørgsmaalet om hvor stort det ugentlige Kontingent til Forbundets Hovedkasse skulde være.

Med 43 Stemmer mod 41 der stemte for 15 Øre, vedtoges det, at Kontingentet skulde være 20 Øre pr. Medlem og Uge. 3 Delegerede stemte ikke og 1 var fraværende. De 20 Øre fordeles paa den Maade, at 5 Øre gaar til Rejssekassen, 5 Øre til Administrationen og 10 Øre til Strejkekassen. Medlemmernes Kontingent til Afdelingerne er de fleste Steder 30 Øre om Ugen.

Under dette Punkt besluttedes endvidere, at Forbundets Hovedkasserer skulde stille en Kaution paa 5000 Kr.

Tillige besluttedes, at de Delegeredes Diæter ved de fremtidige Kongresser ansættes til 5 Kr. pr. Dag naar Kongressen afholdtes mellem Jul og Nytaar og 6 Kr. pr. Dag naar den afholdes paa andre Tider af Aaret.

Angaaende Understøttelser vedtoges det, at fastsætte den mindste ugentlige Understøttelse under Strejker

ERNST BLOMBERG

og Lock-outer til 6 Kr. og den højeste til 15 Kr. Understøttelsen til arbejdsløse, af den almindelige Arbejdsløsheds Kasse, forhøjedes fra nu at være 75 Øre pr. Dag i 30 Dage til 1 Kr. pr. Dag i 40 Dage.

Endvidere besluttedes det at oprette en Forbunds Sygekasse og der nedsattes en Komite paa 5 Medlemmer til at udarbejde Love for denne.

Efter nogen Discussion vedtoges et af Forbundsstyrelsen udarbejdet Forslag til ensartede Afdelingslove for hele Forbundet med ganske enkelte Ændringer og man gik over til Behandlingen af „Overenskomst med Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund“ om Gensidighed i Understøttelse under Strejker og Lock-out, der enstemmig vedtoges i samme Form og med samme Indhold, som paa vor Kongres i København i 1897. Overenskomsten findes aftrykt i Fagbladet for December 1896 og træder nu i Kraft med bindende Virkning for begge Organisationer fra 1. April d. A.

Paa Kongressens sidste Dag genvalgtes til Formand E. Blomberg og valgtes til Hovedkasserer A. P. Sparring. De øvrige Medlemmer af Forbundsstyrelsen bleve: P. O. Bækstrøm, J. A. Hjelm, A. F. Flodin, E. E. Henriksen og Arvid Bjørklund.

Formandens Løn ansattes til 1600 Kr. om Aaret (Huslejegodtgørelse og Repræsentationsudgifter 400 Kr.) Hovedkassererens til 1500 Kr. om Aaret (Huslejegodtgørelse 300 Kr.)

Ved Kongressens Slutning talte H. P. Hansen, P. A. Petersen (Norge) og Blomberg.

Under begejstrede Leveraab for Broderorganisationerne sluttedes derpaa Kongressen.

Det her anførte er jo kun Uddrag af det væsentligste, men vor Plads tillader desværre ikke at give mere.

Hosstaaende bringer vi Portræter af vort svenske Broderforbunds øverste Ledere, Ernst Blomberg og A. P. Sparring.

Vi kan ikke undlade at fremhæve endnu nogle af de Mænd, der gav denne Kongres sit stolte, storslaaede Enighedspræg. Men deres Fortjeneste er ikke alene deres Gerning paa Kongressen. Hjemme i deres

A. P. SPARRING

Afdelinger har de, det ved vi, hver for sig udført et lille Kæmpearbejde. Disse Mænd ere: P. O. Bækstrøm, E. E. Henriksen, O. F. Flodin, J. Persson, C. A. Olsson, G. Lundkvist, K. W. Erikson, C. L. Lundberg, C. G. Arvidson, O. P. Bergh, Arvid Bjørklund alle af Stockholm. Endvidere P. Sparring, C. A. Flodin, O. H. Petterson, Carl Øckerberg, C. Barkstedt alle fra Eskilstuna, samt C. Christianson og N. Anderson fra Helsingborg, Rosengren, Landskrona. Aug. Carlsen Gefle, C. Dahlstrøm, Sødertelge, Victor Larsen Vesteraas, og J. Christensen Malmø.

Den engelske Lock-outs Resultater.

Vi gengiver her, efter originale Dokumenter som vi har modtaget direkte fra vore engelske Kollegers Hovedledelse, de Bestemmelser for fremtidige Arbejdsforhold, der blev truffet mellem Arbejdernes og Arbejdskøbernes Organisationer ved Lock-ourens Afslutning. I en Indledning, som vi af Pladshensyn ikke kan aftrykke, gør Ledelsen klart og tydelig Rede for hvad der er skeet, og det fremgaar heraf, at naar undtages at Arbejderne maatte lade Fordringen om 8 Timers Dagen falde, saa er der i de afsluttende Bestemmelser (Klausuler og Noter) truffet Afgørelser, der ikke alene tilsiger Arbejderne alle hidtil hafte Fordele, men ogsaa paa en for dem heldig Maade har løst mange af de Spørgsmaal, der tidligere førte til Stridigheder. Det er vor Opfattelse, at, bortset fra at Slaget for 8 Timers Dagen er tabt, saa er Arbejdernes Magtstilling stærkere efter end før Lock-ouren.

Almindelige Principer angaaende Arbejdskøbernes Frihed med Hensyn til deres Forretningers Drift.

Klausul: „De forbundne Arbejdskøbere nægter paa nogen Maade at have til Hensigt at indblande sig i

Arbejder-Forbundenes almindelige og regelmæssige Funktioner, men de vil heller ikke tillade nogen Indblanding i deres Forretningers Førelse. De forbeholder sig Ret til paa enhver Arbejdsplads, der sorterer under Arbejdskøberforbundets Medlemmer, at indføre saadanne Arbejdsforhold som dem, Medlemmer af Arbejder-Forbundene paa sine Steder arbejdede under før Lock-ouren tog sin Begyndelse, men i Tilfælde af, at noget Arbejder-Forbund skulde ønske at rejse noget Spørgsmaal angaaende det nævnte Punkt, kan der desangaaende arrangeres Sammenkomst, naar Henvendelse sendes til Sekretæren for den lokale Arbejdskøberorganisation.

Intet af det foregaaende skal forstaas saaledes, at der ved dette er Tale om at gribe ind i den normale Arbejdstid, eller i en almindelig Stigen eller Falden af Arbejdslønnen.

Note: „Ved ovennævnte Klausul er der ikke indført eller billiget nogen ny Arbejdsbetingelse. Klausulens Mening er simpelthen, at den samme Bevægelsesfrihed, som mange Medlemmer af Arbejderorganisationerne, samt mange Arbejdskøbere, hidtil har haft, skal i Fremtiden bevares for begge Parter Medlemmer.

I Klausulen er der specielt sikret Arbejderne eller deres Repræsentanter Retten til Medbestemmelse om enhver Klage, der maatte ønskes frembragt.“

1. Arbejdets Frihed.

Klausul: „Det staar enhver Arbejder frit for at bestemme, om han vil tilhøre en Fagorganisation eller ikke.

Enhver Arbejdskøber har Ret til at antage en Arbejder, enten han hører til en Fagorganisation eller ikke.

Enhver Arbejder, der vælger at arbejde paa en af Arbejdskøber-Forbundets Arbejdspladser, skal arbejde fredeligt og i god Forstaaelse med alle tilstedeværende Arbejdere, enten de tilhører en Fagorganisation eller ikke. Han har Lov til at forlade sin Arbejdsplads, men noget fælles Skridt maa ikke gøres, inden der har fundet en Drøftelse Sted med det Formaal at undgaa Strid.

Arbejdskøber-Forbundet skal ikke opfordre sine Medlemmer til at have noget imod Arbejdere, der tilhører Organisationerne, ligesom det heller ikke skal annimere dem til fortrinsvis at antage ikke-organiserede Arbejdere.“

Note: „Arbejdernes Ret til at tiltræde en Organisation, dersom de ønsker det, indeholder i sig selv Retten til at undlade at tiltræde, dersom saadant ønskes. Klausulen er derfor hovedsagelig en Sikring for begge Parter.“

2. Stykarbejde.

Klausul: „Den Ret til at lade arbejde pr. Styk, der nu benyttes af mange af Arbejdskøber-Forbundets Medlemmer, skal udvides til alle Forbundets Medlemmer og til at omfatte alle de organiserede Arbejdere.

De Priser, der skal betales for Stykarbejde, skal bestemmes ved fælles Overenskomst mellem Arbejdskøberen og den eller de Arbejdere, der udfører Arbejdet.

Arbejdskøberforbundet vil ikke opmuntre til eller billige, at der ved Stykarbejde sættes saadanne Konditioner, at en Arbejder med Gennemsnitsdygtighed ikke derved kan fortjene i det mindste den Løn, til hvilken han er antaget.

Arbejdskøbernes Forbund anbefaler, at Lønninger og Overskud betales paa Forretningens Kontor.“

Note: „Dette er netop de Konditioner, der i længere Tid har været i Brug paa forskellige Arbejdspladser, og hvorved de enkelte Arbejdere har haft betydelige Fordele.

Et gjensidigt Arrangement mellem Arbejdskøberen og Arbejderen angaaende Betaling for Stykarbejde,

kan ikke i nogen Maade gribe ind i Arbejderorganisationernes Virksomhed for et Arrangement med Medlemmerne om de Lønsatser og øvige Betingelser, hvorunder de skal tage Arbejde.“

3. Overarbejde.

De Betingelser, der i Følge Overenskomst skal anbefales Arbejdskøberne,

Klausul: „Dersom Overarbejde er nødvendigt, anbefaler Arbejdskøber-Forbundet følgende Punkter som Basis og Regel:

a) Det skal ikke fordres af nogen Arbejder at gøre mere end 40 Timers Overarbejde i 4 paa hinanden følgende Uger, efter at der er arbejdet fuld Arbejdsdag. I sidstnævnte Henseende tages der dog Hensyn til eventuelt Tab af Arbejdstimer ved Sygdom eller ved Fraværelse med Tilladelse.

b) I de følgende Tilfælde skal Overarbejdstiden ikke være underkastet Indskrænkninger:

- 1) I Tilfælde af Brækage paa Maskiner eller andre Arbejdsredskaber.
- 2) Ved almindelig Reparationsarbejde, derunder indbefattet Skibsreparationer.
- 3) Ved Reparationsarbejde eller Genopstillingsarbejde, enten for Arbejdskøberen eller for hans Kunder.
- 4) Ved Prøveture.
- 5) Det er en gensidig Overenskomst, at i Nødstilfælde og under uforudsete Forhold skal Reglerne for Indskrænkning i Overarbejdstiden ikke gælde.
- 6) Denne Basis og disse Regler gælde kun for Medlemmerne af de Fagorganisationer, der ere repræsenterede paa den nærværende Konference.
- 7) Alle andre bestaaende Indskrænkninger med Hensyn til Overarbejdstid bortfalder.
- 8) Saafremt den nuværende Praksis angaaende Overarbejde findes tilfredsstillende for de paagældende Organisationer af Arbejdskøbere og af Arbejdere, maa det forudsættes, at den bliver bevaret uforandret.“

Note: „De her nævnte Bestemmelser for Overarbejde er nøjagtig de samme, som nu er i Virksomhed paa forskellige Arbejdspladser, medens der paa mange af Arbejdskøber-Forbundets Arbejdspladser ingen Bestemmelser findes om, hvor lang Overarbejdstiden maa være. I mange Tilfælde vil de her trufne Bestemmelser være de første Forsøg paa at regulere Arbejdstiden og undgaa Udskejelser i den Retning.“

4. Betaling af Arbejdsløn.

Klausul: „Det skal staa Arbejdskøberne frit for at antage Arbejdere til saadanne Lønninger, som findes gensidig tilfredsstillende. De vil ikke have noget imod at Arbejderorganisationerne som saadanne ordner imellem sig selv, til hvilke Lønsatser de vil tage Arbejde, men samtidigt som de udtaler dette, nægter de paa deres Arbejdspladser at fremtvinge Gennemførelsen af de Lønbetingelser, der maatte blive vedtagne af Arbejderassociationerne.

Arbejder-Forbundene vil ikke i nogen Retning indblande sig i de Lønforhold, hvorunder Arbejdere, der ikke tilhører deres Organisationer, arbejder.

Almindelige Forandringer i Lønforholdene i et eller flere Distrikter vil blive gjort til Gjenstand for Forhandlinger mellem Arbejdskøbernes og Arbejdernes lokale Organisationer.“

Note: „Kollektiv Afgørelse mellem Arbejdernes og Arbejdskøbernes Organisationer angaaende Lønspørgsmaal er herved tydelig fastslaaet.

De øvrige Udtalelser i ovenstaaende Klausul angaaende Lønforhold siger simpelthen, at der skal være Frihed for Arbejdskøberen samt at der skal være Frihed for de organiserede Arbejdere, baade som Individier og

som Medlem af deres Organisationer, det vil sige, at de kollektive Overenskomsters Eksistens er fuldt ud bevaret, og at de ikke-organiserede Arbejdere har deres Frihed.

Disse Konditioner er nøjagtig de samme, som for nærværende Tid er i Virksomhed paa Nordost-Kysten, ved Clyden og i det hele taget alle Vegne, hvor i en Række af Aar Forandringer i Lønforholdene er bleven venskabelig ordnede paa Arbejdernes og Arbejdskøbernes Fællesmøder."

5. Lærlingspørgsmaalene.

Klausul: „Der skal ikke eksistere nogen Bestemmelse angaaende Antallet af Lærlinge.“

Note: „Denne Klausul er kun en Fastslaaen af den eksisterende Praksis, og har kun til Hensigt at undgaa en Gentagelse af Misforstaaelser, der har fundet Sted i nogle Tilfælde.“

6. Valg af Arbejdere til de forskellige Arbejdsydelser.

Klausul: „Arbejdsgiverne er ansvarlige for de Arbejder, der udføres paa deres Maskiner, og de skal have fuld Frihed til at vælge de Arbejdere, de anser for bedst egnede til at betjene Maskinerne; de skal have Frihed til at bestemme Konditionerne, under hvilke Maskinerne skal betjenes. Arbejdsgiverne betragter det som Pligt at opmuntre Dygtighed, hvor de finder den, og de skal have Ret til at udvælge de Arbejdere, de anser for bedst kvalificerede til at udføre de forskellige Arbejder, der foregaa paa deres Arbejdspladser. Ligeledes skal de have Ret til at betale deres Arbejdere i Forhold til disses Dygtighed.“

Note: „Arbejdskøbernes Forbund nærer ikke noget Ønske om at skabe en særlig favoriseret Klasse af Arbejdere.“

Foranstaltninger til at undgaa Stridigheder.

Klausul: „I den Hensigt at undgaa fremtidige Stridigheder, vil Deputationer, der ere valgte af Arbejdere, blive modtagne af Arbejdskøberne til gensidig Drøftelse af de Spørgsmaal, i hvis Afgørelse begge Parter ere direkte interesserede. I Tilfælde af Uoverensstemmelser vil Arbejdskøbernes lokale Organisationer forhandle med Lederne for de lokale Arbejderorganisationer.“

I Tilfælde af, at en Arbejderorganisation ønsker at drøfte et Spørgsmaal med en Arbejdskøberorganisation, kan Møder arrangeres ved Henvendelse til Sekretæren for den lokale Arbejdskøberorganisation.

Opnaas der paa denne Maade ingen Afgørelse, forelægges Sagen for Arbejdskøber-Forbundets Forretningsudvalg og for Arbejderorganisationernes Central-Autoritet. Saalænge Spørgsmaalet paa denne Maade behandles, maa der hverken finde lokale eller almindelige Arbejdsnedlæggelser Sted, men Arbejdet skal fortsættes paa de bestaaende Betingelser.“

Note: „En Besværing kan bringes frem til Diskussion, enten ved den Arbejder, der føler sig forurettet, eller ved ham i Forbindelse med hans Medarbejdere, eller ved Repræsentanterne for Arbejdernes Organisation.“

Til Slutning tilføjes der Overenskomsten følgende:

„I intet Tilfælde vil Arbejdskøber-Forbundet forsøge at indføre saadanne Arbejdsbetingelser, som ikke hidtil et stort Antal af de paagældende Fags organiserede Arbejdere har arbejdet under.“

Arbejdskøber-Forbundet ønsker ikke at prøve at indføre nye eller uprøvede Arbejdsbetingelser, og det tilsigter ikke at reducere de gældende Lønsatser for faglig uddannede Arbejdere.“

Brev fra England til D. S. & M. Forbund.

London E. S. d. 9. Februar 1898.

Hr. H. P. Hansen, København.

Henimod 75 % af vore lock-outende Medlemmer ere nu atter i Arbejde som Følge af den ophobede Masse af Ordre, der foreligge i de Etablissementer, der gaar foran med Hensyn til igen at bringe Forretningsforholdene i Orden.

Nogen Sløjhed med Hensyn til Genantagelsen af de Udelukkede ligger i den Omstændighed, at Arbejdskøberne nærer nogen Uvilje mod strax at skille sig af med de Arbejdere der under Lock-ouren har besat vore Medlemmers Pladser. Forretningernes Omfang og andre Forhold berettiger os til at mene, at i faa Uger vil Antallet af Arbejdsløse være gaaet ned til det normale Standpunkt og vi kan derfor herved erklære at 8 Timers Kampen er afsluttet.

Vi takke Dem og alle Vedkommede for den Hjælp de har ydet os under vor Kamp for at forbedre Arbejdernes Kaar. Vi vil ikke her komme ind paa Aarsagerne til at vi tabte Slaget, men vi kan give Dem den Forsikring, at den Kamp vi har ført, kun vil anspore os til nye Anstrengelser indtil Sejren kroner vort Banner.

For Amalgamated Society of Engineers er jeg Deres hengivne

Georges N. Barnes
Generalsekretær.

Fra Dansk Smede & Maskinarbejder Forbund er der til England under Lock-ouren afsendt 925 £.

Paa de engelske Kollegers Vegne skal vi efter ovenstaaende Anmodning bringe vore Medlemmer en hjertelig Tak for hvad der er ydet til den store Kamp.

Indsamlingen kan nu sluttes, og vi beder om, at de indsamlede Beløb og alle Listerne maa blive indsendt til Hovedkassereren snarest mulig. Regnskabet vil da blive offentliggjort i Fagbladet for Marts.

Hovedbestyrelsen.

Hans C. Petersen i Præstø.

Jeg Hans Petersen leger ikke med slige Overenskomster.

Trods det, at Skruebrækker-Kontrakterne, ved Forliget efter Lock-ouren, fik Dødsstødet søger dog enkelte Fabrikanten at faa Arbejdere paa Kontrakt. Dette har de ogsaa Lov til naar de ikke, som i nærværende Tilfælde, indfører i Kontrakterne, at Arbejderne der underskriver derved sætter sig sely udenfor de Regler der om Kontraktens Varighed ellers er gældende mellem Fabrikanternes og vor Organisation. Fabrikant Hans C. Petersen i Præstø har i det forløbne Efteraar været meget forlegen for at faa en Kedelsmedformand. Uheldigvis for ham er de Betingelser han byder ikke af en saadan Art, at han tør forudsætte at Arbejdere bliver gamle hos ham, ellers vilde han ingen Kontrakter behøve. Endelig fik han en Kedelsmedformand der stod ham an og nu var det naturligt om at gøre, at binde denne Mand saa fast til sig at han ikke let slap løs igen.

I den Anledning opsatte Hr. Petersen en Kontrakt, der blandt andet indeholdt den Bestemmelse, at Arbejderen ikke var underkastet de Betingelser for Kontraktens Varighed der i Følge Forliget ellers gælder. Og Arbejderen var letsindig nok til at underskrive. Han har senere forklaret, at han troede ikke den Kontrakt gjaldt, fordi den ikke var skrevet paa stemplet Papir. Efter kort Tids Forløb blev Kedelsmedformanden ked af Eldoradoet i Præstø og rejste hjem til København, han havde været fornuftig nok til ikke at flytte sin Familie til Præstø. Et Par Dage efter fik han fra Hr. Petersen følgende Skrivelse:

Efter Deres Løfte til mig ved Kontraktens Underskrift i Mandags Aftes, havde jeg Grund til at tro at De vilde have været her igen imorges, men hverken da eller nu til Middag er De kommet. Man laver imidlertid ikke Kontrakter imellem sig, for at den ene Part skal have Lov til at bryde den efter Behag og da Deres Forstaaelse af en saadan Kontrakts bindende Betydning neppe staar Dem rigtig klar vil jeg blot forinden jeg foretager videre i Sagen henstille til Dem at møde i Deres Plads *imorgen* eller Telegram om at De i *hvert Fald* begynder her *iovermorgen Torsdag den 3. December om Morgenen*.

I modsat Fald maa De vide, at jeg ikke leger med slig Overenskomst, men at jeg fuldt ud skal vide at benytte mig af min saavel moralske som juridiske Ret overfor Dem og vil det sikkert hurtigt aabne Deres Syn for hvor forkert De har baaret Dem ad.

Ærbødigst

Hans C. Petersen.

Sikkert er den til hvem ovenstaaende er skrevet med et blevet „aaben paa Synet“. Kedelsmedforanden rejste imidlertid ikke ned til Hans C. Petersen og fik derfor kort Tid efter en Skrivelse fra Højesteretssagfører Ludvig Arntzen, ham der er traadt i Hindenburgs og Hans Nielsens Sted som Sagfører for Skruebrækkere. Kedelsmeden mødte saa hos Ludvig Arntzen der spurgte om han vilde betale 100 Kr. til — Fabrikantforeningen. Det vilde han naturligvis ikke. Om han da vilde betale 50 Kr. eller 25 Kr. Nej, ingen af Delene. Ja, saa blev der anlagt Sag og gjort Eksekution hos ham. Det kunde de gerne, mente Manden, for han havde ingen Ting. Jo, siger Prokuratoren, de har en nydelig møbleret tre Værelses Lejlighed. Hvor ved De det fra, spørger Kedelsmeden meget forundret. Jo, Fabrikant Petersens Bogholder har været oppe i Deres Hjem og set hvad De har.

Hvad der senere sker kan man saa tænke sig. Manden dommes, hans Hjem flaaes, aarelang Stræbsomhed lægges øde.

Derfor siger vi til Arbejderne gaa aldrig paa Kontrakt selv om Fordelene der bydes tilsyneladende ere store.

Fagforening paa Bornholm.

Smede og Maskinarbejderne i Rønne har dannet en Fagforening. Den er foreløbig ikke indordnet under Forbundet, men det er naturligvis kun et Tidsspørgsmaal naar det vil ske. Dette har de ogsaa indset og i den Anledning indsat i Lovene, at i Tilfælde af, at Fagforeningen ophæves, skal dens Inventar og Kassebeholdning overgives til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbundet. Forbundets Medlemmer kan træde over i Fagforeningen paa Bornholm uden Indskud; den samme Ret kan vi imidlertid, af mange Grunde, ikke give Bornholms Kollegerne hos os. Deres Kontingent er kun 25 Øre om Maaneden. De abonnerer paa vort Fagblad og ønsker at staa i bedst mulige kollegiale Forhold til os. Vi ønsker dem velkommen i de organiserede Arbejders Rækker.

Lovende unge Mænd.

Hr. Redaktør! De bedes venligst optage nedenstaaende:

Holger Frost, nylig udlært hos Peter Andersen paa Amager, har arbejdet i ca. 14 Dage hos Bonnesen & Danstrup. Han holdt selv op efter at have laant saa meget af sine Kolleger, som han kunde faa, og taget en Mængde Øl hos Ølmanden. Derpaa prøvede han paa flere ikke pøne Maader at faa sit Tilgodehavende for 3 Dage udbetalt, og endelig lykkedes det ham, da vi alle havde forladt Fabriken, at snige sig ind og faa Pengene, glad over at være sluppen fra sine Rykkere. Dette tje-

ner til Advarsel for Fagfæller, hvor han maatte komme til at arbejde.

V. Grøndahl,
Nr. 641.

Til Skræk og Advarsel beder jeg om at faa følgende optaget i vort Fagblad:

Juleaften kom Medlem Nr. 4440 *H. L. A. Rasmussen*, født 28. Februar 1870 i Faaborg, indmeldt 7. Marts 1896 i Svendborg, til mig sammen med to Kolleger og foregav at have tabt sin Bog. Den skulde imidlertid blive mig tilsendt, og han vilde blive i Aalborg foreløbig. Han klagede sig gudsjammerligt, havde ikke spist hele Dagen o, s. v. Enden blev, at Godheden løb af med mig, og jeg gav ham et Forskud paa 2 Kr. paa hans Understøttelse. Da han kom ud paa Gaden, hørte jeg ham sige: „Der slog jeg s'gu' 2 Kr.“ Siden har jeg hverken hørt eller set ham, men derimod selv maattet betale „Slaget“. Det var rart om en saadan Persons Bedrifter kunde oplyses i Fagbladet, thi han gør Skade for mange gode Kolleger, som vi Tillidsmænd ellers i en snæver Vending kunde hjælpe lidt, og det gør os i Grunden mange Gange mere ondt at blive holdt for Nar end selv at maatte betale vor Hjælpsomhed.

J. Christensen,
Aalborg.

Den nye Flydedok.

I den nærmeste Tid begynder en Flydedok sin Virksomhed (Skibsreparationer) i Københavns Havn. Flydedokken, der bliver en slem Konkurrent til Burmeister & Wain, ejes af et Aktieselskab og ledes af Direktør Arentz, der tidligere var Mester hos B. & W. paa Refshaleøen. Arentz, der for Tiden er Medejer af et lille Skibsværft i Kalkbrænderihavnen, havde fundet paa den, efter hans Mening, snilde Tanke at afskedige de højest lønnede Arbejdere der og tilbyde dem Arbejde ved Flydedokken for en lavere Timeløn. Endvidere vilde han i den størst mulige Udstrækning anvende Arbejdsmand til Hjælperer for Smedene.

Efter en Forhandling mellem Hr. Arentz og Skibssmedeforeningens Bestyrelse erklærede han at vilde opføre med at afskedige de højest lønnede Arbejdere i Kalkbrænderihavnen og saa tilbyde dem Arbejde til lavere Betaling ved Flydedokken, og hvis han skulde blive nødsaget til at anvende Arbejdsmand til Hjælperer, skulde de have den samme Timeløn som Smedene.

Tak!

Fra flere af vore Afdelinger og fra mange enkelte Medlemmer har jeg modtaget Lykønskninger i Anledning af det paa mig faldne Valg til Medlem af Forretningsudvalget for „De samvirkende Fagforbund.“

Jeg bringer herved alle mine Kolleger min hjerteligste Tak for de Tillidsbeviser, der ere indeholdte i Lykønskningsskrivelserne og lover igen, at jeg med al den Evne, Energi og Kraft, der er mig forundt, uden Hensyn til min Person og de Misforstaaelser og Forfølgelser jeg maatte blive Genstand for, skal arbejde videre paa den Opgave, der fylder hele mit Liv: at staa forrest i Kampen mod Uretten. *H. P. Hansen.*

Kapitalist Risiko.

Bestyrelsen for Aktieselskabet „Tuven & Hammerich“ agter til den kommende Generalforsamling at foreslaa, at der for det forløbne Driftsjaar udbetales Aktionærerne et Udbytte af 10 pCt., samt at der til Reserve- og Amortisationsfonden henlægges et Beløb af ca. 20,000 Kr.

Hvormeget mon de stakkels Aktionærer faar ud over disse „officielle“ 10 %. De forrige 3 Aar gaves der ogsaa „officielt“ 10 % men senere erfarede man at der underhaanden var givet endnu 35 % for samme Tidsrum.

Nyt Aktieselskab.

I Følge „Frederikshavns Avis“ er Brødrene Houmøllers derværende Maskinfabrik og Jærnstøberi omdannet til et Aktieselskab, hvis Kapital er 225,000 Kr. og er fuldt tegnet. Fabrikant J. L. Houmøller er administrerende Direktør, Købmand Elias Andersen Formand for Bestyrelsen.

225,000 Kr. underhaanden i saadan en Simule Fabrik som denne. I Sandhed det maa være sløje Tider.

Bortkomne og pantsatte Medlemsbøger.

Ifølge Meddelelse fra Aarhus har Medlem Nr. 6099 H. C. Jensen pantsat sin Medlemsbog paa Svendehjemmet der i Byen.

Det er os ikke ubekendt, at ogsaa enkelte andre Medlemmer pantsætter deres Medlemsbøger og saa bagefter anmelder dem som „bortkomne“. Jeg advarer Medlemmerne mod at benytte denne Trafik, da det vil føre til, at de Vedkommende ville blive offentliggjorte her i Fagbladet, foruden at de mister deres Rettigheder i Forbundet, og vi benytter Lejligheden til paany at minde Afdelingskassererne om, at de ikke har Ret til at udstede nye Bøger for „bortkomne“, men at dette kun kan ske gennem Hovedkontoret. Denne Bestemmelse gælder ogsaa *ødelagte Bøger.* *Hovedkassereren.*

Medlemmer, der slettedes af Forbundet, fordi de ikke betalte deres Bidrag til Lock-ouden.

Helsingør.

4887 Hans Christensen, skyldig 2 Uger.

4924 Jens Sørensen, skyldig 3 Uger.

Burmeister & Wain.

5793 Daniel Lundsten.

Refshaleøen.

1885 Herman Olsen.

1938 P. Svendsen.

1960 Th. Krubbe.

1964 M. Bindeballe.

5367 L. Knudsen.

6746 P. C. Christoffersen.

6772 A. Jørgensen

6861 C. Frederiksen.

Rettelser og Tilbagekaldelser fra Listerne i tidligere Numre af Fagbladet.

Aalborg Afdeling meddeler, at Medlem 3738 Baadsgaard, der i Januar Fagblad under Aarhus staar opført som slettet, ikke hører hjemme i d'Herres Selskab, han er kommet i, da han har betalt alt og desuden deltog i Lock-ouden som udelukket.

Under Rubriken Burmeister & Wain er ligeledes fejlagtig opført Nr. 4493 Anton Jensen.

Under Kleinsmedesvendeforeningen staar opført 7407 H. Petersen, ogsaa dette er en Fejltagelse.

Medlem 9353 P. Nielsen, opført under Hillerød i Januar Fagblad, har nu betalt alt.

Schenstrøm, der stod opført under Nakskov, har i rette Tid betalt, men Nakskov Afdelings tidligere Kasserer P. Sørensen havde glemt at indsende Pengene til Hovedkassen.

Følgende have nu betalt deres Gæld og ere genoptagne som Medlemmer:

Aarhus.

2612 C. H. Petersen.

Skibssmedeforeningen.

1687 Julius Hansen.

1812 Vilhelm Larsen.

1969 Chr. Scheibelain.

1971 Oluf Olsen.

Medlem 5658 Victor Bøhm hos Burmeister & Wain var i Listen i Januar Fagblad kommet til at hedde Bahm, af den Grund gik han og pralede af, at det var slet ikke ham, der stod paa Listen. Forhaabentlig er Fejlen nu rettet til hans Tilfredshed. *Vald. Olsen.*

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

689 N. Hansen. 1318 Bubandt. 7261 Hansen. 8135 Danielsen. 8513 S. Johansen. 9107 A. K. Nielsen. 9228 G. Johansen. 9231 H. C. Olsen. 9479 A. P. Christiansen. 5927 J. Molin.

Den store Lock-outs Historie.

IV.

Forligsforslaget der saaledes blev et Ultimatum til Forbundet saa saaledes ud:

„Bestyrelsen for Foreningen af Fabrikker i Provinsvinerne“ erklære sig villig til at have Lock-ouden i Provinserne paa følgende Betingelser:

„Arbejdet genoptages samtidig med at Lock-ouden hæves paa Buaas, Schertiger og C. F. Sørensens Fabrikker i Aalborg, hvor det som en Følge af Lock-ouden er nedlagt.

„Lønkonflikten i Aalborg afgøres af et Mæglingssudvalg eventuelt ved Voldgift i Overensstemmelse med de københavnske Regler om Afgørelse af faglig Strid, saaledes at den trufne Afgørelse faar tilbagevirkende Kraft til det Tidspunkt, da Arbejdet er genoptaget. Disse Regler skal fremtidig gælde som Grundlag for Afgørelse af faglig Strid mellem Foreningen af Fabrikker i Provinserne og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

„Til Forhandling om fælles Værkstedsregler ned sætter de 4 jærnindustrielle Arbejdsgiverforeninger et Fællesudvalg, som i Forening med Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund kan gøre Indstilling til de paagældende Arbejdsgiverforeningers Generalforsamlinger.“

Under Henvisning til den Stemning af Uvilje, Fabrikkerne havde fremkaldt mellem Arbejderne ved at foretage Lock-out, erklærede Hovedbestyrelsen, at den ikke var i Stand til at bevæge Arbejderne til at genoptage Arbejdet paa det foreslaede Grundlag, saa meget mindre, som her ikke var gjort den mindste Indrømmelse fra Fabrikkanternes Side, og deres Forslag ovenikøbet var ledsaget af en Trusel.

Mødet blev nu udsat — Kl. var da 5 om Eftermiddagen — til Aften Kl. 8^{1/2}, og her forelagde Forbundets Hovedbestyrelse følgende Mæglingssforslag:

a) Den oprindelige Aarsag til Konflikten, Lønstriden i Aalborg, ordnes straks, saaledes at der gives Arbejderne et Tillæg af 4 Øre pr. Time paa Lønninger under 30 Øre og 3 Øre paa Lønninger over 30 Øre,

b) at de „Fælles Værkstedsregler“, der var ophængt i Provinserne uden Organisationens Mellekomst, toges ned indtil de respektive Organisationer var enige om deres Affattelse.

Paa dette Grundlag erklærede Hovedbestyrelsen, at ville forpligte sig til at skaffe Arbejdet genoptaget i Aalborg og paa de Steder, hvor det var nedlagt som Følge af Lock-ouden, tillige erklærede Hovedbestyrelsen, at ville godkende de samme Regler for Ordningen af

faglig Strid imellem Arbejderne og Provinsfabrikantforeningen som allerede er gældende i København.“

Fabrikantforeningernes Bestyrelser erklærede imidlertid, at de ikke vilde gaa ind paa noget med Hensyn til Lønnen i Aalborg, forinden Arbejdet var genoptaget, og da Værkstedstreglerne hængte i Følge en Generalforsamlings Beslutning kunde de ikke tages ned.

Hovedbestyrelsen tilbød saa at fratage Kravet om, at Lønsørgsmaalet afgjordes straks, og erklærede sig villig til at lade det afgøre ved Voldgift efter Arbejdets Genoptagelse, men maatte fastholde, at Værkstedstreglerne toges ned, indtil der ved Forhandling var opnaaet Enighed om deres Indhold.

Fabrikantforeningernes Bestyrelser erklærede paa ny, at der kunde ikke være Tale om noget som helst andet Forligsgrundlag end det, der først var fremsat af dem.

Hovedbestyrelsen tilbød nu som den sidste og eneste Mulighed for en Løsning, at lade Fabrikanternes Mæglingforslag komme til Afstemning blandt de udelukkede og strejkende Arbejdere i samtlige 22 Byer, hvor der herskede Lock-out, og at lade dette, altsaa Fabrikanternes Forslag, blive ledsaget af Hovedbestyrelsens Anbefaling. Denne Afstemning tilbød Hovedbestyrelsen at lade foretage saa hurtigt, at Svaret kunde overgives Fabrikanterne Mandag Morgen den 29 Marts, altsaa paa 5 Dage.

Var Svaret saa, at Arbejderne vilde gaa i Arbejde og lade alt afgøre bagefter, saa skulde Arbejdet optages Tirsdag Morgen.

Hr. Helweg erklærede her, at det kunde der aldeles ikke være Tale om. Forholdene var nu saa tilspidsede i Provinserne, at de københavnske Fabrikanter i Følge deres Løfte maatte træde til og — hjælpe Provinsfabrikanterne ved ogsaa at etablere Lock-out i København.

Provinsfabrikanterne holdt saa en kort Raadslagning for dem selv, hvorefter deres Formand Hr. Lange, meddelte, at de ikke kunde indlade sig paa at modtage Tilbudet.

Det var, forklarede Hr. Lange, ikke af Hensyn til, at *Fabrikanterne* i Provinserne ikke kunde vente de 5 Dage paa denne Afstemning, men det var af Hensyn til, at *Arbejderne*, der nu havde været smidt paa Gaden i 8 Dage endnu i 5 Dage vilde være uden Fortjeneste, og da den Sum, de derved gik tabt af, androg ca. 3000 à 4000 Kr., kunde de ikke modtage Tilbudet.

Hr. *Helweg* supplerede disse Udtalelser med bestemt at fordrø, at Arbejdernes Svar skulde forelægges senest Onsdag Aften, altsaa 24 Timer efter.

For ogsaa at imødekomme denne, ganske vist højst urimelige Fordring, tilbød Hovedbestyrelsen at telegrafere til samtlige Afdelinger, om de vilde modtage Fabrikanternes Forslag, men gjorde opmærksom paa, at Hovedbestyrelsens Anbefaling og Motivering i et Telegram naturligvis maatte blive saa kortfattet, at det let kunde blive misforstaaet og ikke føre til det ønskede Resultat.

Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Tirsdag Nat indleveredes der saa af Hovedbestyrelsen 22 Telegrammer, hvert paa over 15 Ord, paa Telegrafstationen.

Man var enedes om at møde igen Onsdag den 24. Marts Kl. 4 om Eftermiddagen paa samme Sted for at erfare Resultatet af Afdelingernes Afstemning. Indtil den fastsatte Mødetid var der indløbet Svar fra 18 af de 22 Afdelinger med det Resultat, at Fabrikanternes Ultimatum var forkastet med en meget stor Majoritet. Det nøjagtige Antal af Stemmer for og imod kan ikke helt bestemtes opgives, da flere smaa Afdelinger svarede: Forslaget er enstemmigt forkastet. Som Regel forkastedes Forslaget af de jyske Afdelinger, hertil kom Odense, medens de sjællandske Afdelinger stemte for det. Efter ca. 1 Times Forløb hævedes Mødet mellem Hovedbestyrelsen og Fabrikantforeningernes Bestyrelser, idet førstnævnte forlod Mødet, fordi de paa det væmmeligste ineenruedes af Fabrikanterne. Særlig cand. phil. Direktør S. C. Hauberg viste rigtig hvordan en Mand der vil kaldes dannet og højt oplyst ikke skal optræde.

Torsdag Aften den 25. Marts afholdt Bestyrelserne for „de samvirkende Fagforeninger“ i København et talrigt besøgt Møde hvor Forbundets Hovedbestyrelsens Optræden enstemmig godkendtes og hvor der lovedes al mulig Støtte.

Samtidig holdt den københavnske Fabrikantforening Generalforsamling, hvor en Resolution vedtoges der udtaler „at da Hovedbestyrelsens Overenskomst med Fabrikantforeningerne er bleven desavueret af Afdelingerne, saa vil en Lock-out finde Sted paa de københavnske Maskinfabriker Torsdagen den 1. April, hvis ikke Enighed forinden er opnaaet mellem Forbundet og Provinsfabrikantforeningen.“

Allerede Dagen derpaa nemlig den 26. Marts indlededes der af Fabrikanterne i København, ad Omveje, en Forhandling med „Udvalget for de samvirkende Fagforeninger.“ Borgerrepræsentant, Boghandler Philipson og Mellemanden. Maler J. Jensen og Cigarfabrikant Sigvald Olsen kom efter Indbydelse til Stede i Marstrand & Helwegs Udsalg paa Vesterbrogade sammen med Helweg, Hauberg og saavidt vi husker Ludvig Christensen. Nogen Enighed opnaaedes dog ikke den første Dag.

Lørdagen den 27. Marts afholdtes saa et Fællesmøde imellem Forbundets Hovedbestyrelse og Udvalget for de samvirkende Fagforeninger der ender med det Resultat, at Udvalget faar Bemyndigelse til at gaa videre med Underhandlingerne, eventuelt, at lade foreslaa hele Stridens Afgørelse af en Voldgiftsret.

Den 29. Marts forhandles saa videre og mod Forhandlingernes Slutning fremsætter Maler J. Jensen saa Forslaget om Voldgiftsret.

Herpaa turde Fabrikanterne imidlertid ikke indlade sig, thi, sagde de, en Voldgiftsret kunde jo gaa hen og erklære, at vi uberettiget har ophængt „Fælles Værkstedstregler“ og dømme, at vi skulde tage dem ned, indtil vi ere enige med Arbejdernes Organisation om deres Indhold. Og det kan vi aldrig indlade os paa, naar en Generalforsamling har besluttet, ovenikøbet paa Forslag af os, at hænge dem op uden Hensyn til Arbejdernes Organisation. Her kom Direktør Hauberg saa sine Kolleger til Undsætning, med et Forslag, som de vel nok ikke vare helt ukendte med i Forvejen. Forslaget gik ud paa, at dersom man kunde formaa tre indflydelsesrige Mænd, til at tilstille den københavnske Fabrikantforening en Opfordring til, at undlade at iværksætte Lock-outen, naar Provinsfabrikantforeningen vilde suspendere „Fælles Værkstedstregler“ indtil en Forhandling om deres Indhold havde fundet Sted med Arbejdernes Organisation, saa havde en saadan Henstilling, fra disse indflydelsesrige Mænd, en saadan Vægt, at den københavnske Fabrikantforening kunde erklære overfor Provinsfabrikanterne, at den Henstilling kunde man ikke sætte sig ud over, maatte man tage til Følge. Provinsfabrikanterne vare jo saa nødt til at bøje sig. Og han lod forstaa at disse tre Mænd vare fundne og villige til at lægge Navn til. Efter at Skrivelserns Indhold nærmere var aftalt skiltes man for den Dag. Fabrikantforeningen konciperede nu nedenstaaende Skrivelse, fik den, efter forudgaaende Aftale med de tre Herrer, underskrevet af disse og tilstillede derpaa sig selv den.

Skrivelserns Ordlyd er følgende:

Til Bestyrelserne for Foreningerne af Fabrikanter i Jærindustrien, i København og Provinserne.

Da vi er overbeviste om, at d'Hrr. Fabrikanter deler vor Betragtning, at det vilde være en Ulykke, om den nuværende Strid mellem Maskinfabrikanterne og Fagforeningerne skulde ende med en lang Arbejdsstandsning til økonomisk Skade for alle Parter, har vi følt os opfordrede til at forsøge gennem følgende Mæglingforslag at forhindre den videre Udvikling af Konflikten, nemlig Lock-outen her i Hovedstaden.

Vi vil ikke bestride Fabrikanternes Ret til at bestemme Værkstedstregler for de under dem hørende Fabriker, navnlig, naar der som hidtil bestandigt er givet Arbejderne Lejlighed til gennem Forhandlinger at faa Indflydelse paa deres Indhold. Vi kan ogsaa

forstaa d'Hrr.s Formening, at de Regler, hvorunder der i Øjeblikket arbejdes her i København, og som er Resultaterne af Forhandlinger i Aarenes Løb, ikke kunde være uanvendelige i Provinserne, saaledes at deres Indførelse vilde vække Uvilje. Vi maa derfor antage, at det ikke saa meget er Værkstedsreglernes Indhold som Tidsdunklet for deres Ophængning, der har bevirket den ublide Modtagelse, de har faaet.

Den Betragtning, vi ud herfra tillade os at gøre gældende, og som vi herved fremsætter for de Herrer, er følgende:

Det er formentligt uheldigt, at der i den foreliggende Konflikt er to af hinanden ganske uafhængige Stridspunkter, nemlig Lønkonflikten i Aalborg og Ophængningen i Provinserne af de hos de københavnske Fabrikanter gældende „Fælles Værkstedsregler“, idet en Bilæggelse af Konflikten volder Vanskeligheder ved, at begge Stridspunkter paa en Gang skal afgøres, netop fordi de intet har med hinanden at gøre; Lønsprogsmaalet kan afgøres ved Voldgift, Tidspunktet for Værkstedsreglernes Ophængning derimod ikke. Vi ser ikke rettere, end at man burde udskyde Spørgsmaalet om Ophængning af „Fælles Værkstedsregler“ fuldstændig af Striden og lade Behandlingen af deres Indhold høre Fremtiden til, men derimod forsøge en Bilæggelse af det andet Stridsspørgsmaal, nemlig Lønsprogsmaalet i Aalborg. Vi henstiller derfor til de to Fabrikantforeningers Bestyrelser at indgaa paa, at Provsfabrikanterne suspenderer Fælles Værkstedsregler fra Arbejdets Genoptagelse indtil de Forhandlinger om deres Indhold, som Fabrikanterne har givet Tilsagn om, har fundet Sted, dog ikke ud over den 1. Maj d. A. Hele Konflikten og dens Bilæggelse bliver derved i høj Grad simplificeret, og under Forudsætning af, at Fabrikanterne mener at kunne imødekomme ovenstaaende Henstilling, foreslaar vi Parterne til Løsning af Konflikten at indgaa paa:

- a. Arbejdet i Aalborg og i Provinserne genoptages og Lock-ouren i Provinserne hæves den 31. ds. Kl. 12 Middag.
- b. Lock-ouren i København aflyses.
- c. Københavnske Voldgiftsregler erklæres gældende mellem Provsforeningen og Forbundet.
- d. Lønsprogsmaalet i Aalborg ordnes ved Mægling eventuelt Voldgift med tilbagevirkende Kraft til det Tidspunkt, da Arbejdet er genoptaget.

Vi tilføjer, at De samvirkende Fagforeningers Udvalg har givet Tilsagn om, at ovennævnte Forlig vil blive efterkommet fra Arbejdernes Side, for saa vidt de to Fabrikantforeningers Bestyrelser slutter sig dertil. København den 29. Marts 1897.

H. N. Hansen. R. Strom. G. Philipsen.

Provsfabrikantforeningens Bestyrelse blev derpaa telegrafisk kaldt til København og fik Meddelelse om at ovennævnte Skrivelse var fremkommet.

Naturligvis fandt de sig i Skæbnen, der var intet mere ved den Sag at gøre.

Det Provsfabrikanterne her gik ind paa var netop det Forbundets Hovedbestyrelse ved Mødet den 23. Marts om Aftenen foreslog som et Forligsgrundlag, men som Fabrikanterne da nægtede at modtage.

Arbejdet genoptoges den 31. Marts eller 1. April. Lock-ouren og den deraf resulterende Strejke havde da varet fra 16. Marts, omfattet ca. 1100 Mand og kostet Forbundets Kasse ca. 11,260 Kr. Det kan ikke siges, at der var almindelig Glæde hos Forbundets Medlemmer, over Afslutningen paa det Tidspunkt, ligesaa lidt som der var Tilfredshed med Resultatet. Navnlig vare Medlemmerne over hele Landet meget misfornøjede med, at Kollegerne i Aalborg skulde optage Arbejdet uden at have faaet deres Lønforhold ordnede. Tirsdagen den 20. April samledes i København saa den Voldgiftsret der skulde afgøre Stridsspørgsmaalet om Lønnen i Aalborg. Voldgiftsretten bestod af Fabrikanterne H. Vetesen (Frichs Efterf.) Aarhus, H. H. Schou (Tuxen & Hammerich) København og Fr. Hasselriis (H. P. Jensen &

Co.) Aarhus. Arbejdernes Repræsentanter vare H. P. Hansen og N. Larsen, København samt Kauffeldt, Aalborg. Til Opmand valgtes Borgerrepræsentant G. Philipsen. Resultatet af Voldgiftsrettens Forhandling blev, at Arbejderne hos Buaas i Aalborg fik 1 1/2 Øre mere pr. Time, hos Schertiger og C. F. Sørensen fik de 3 Øre mere pr. Time.

„Fælles Værkstedsregler“ skulde jo imidlertid efter Forhandlingerne mellem Udvalget for de samvirkende Fagforeninger i København og Fabrikantforeningernes Bestyrelser været nedtagne fra Fabrikkerne allerede naar Arbejdet den 31. Marts optoges og maatte saa ikke igen ophænges før Enighed om deres Indhold var kommen i Stand mellem de respektive Organisationer.

Dette skete imidlertid slet ikke. (Vi henviser her til en Artikel i Fagblad for Maj 1897, hvor der gengives en Skrivelse Fabrikterne udsendte). „Fælles Værkstedsregler“ bleve ved at hænge paa Fabrikkerne blot med den Forskel at de vare paaklistrede en Seddel, hvorpaa stod, at de „foreløbig vare satte ud af Kraft.“

Endelig den 25. April altsaa kun fem Dage for alle Forhandlingerne i Følge Forliget af 30. Marts skulde være tilendebragte fik Hovedbestyrelsen en Skrivelse fra den københavnske Fabrikantforening hvorved der ansattes et Møde til den 28. April i Wiwels Lokaler i Tivoli.

Paa den nævnte Dag paabegyndtes saa Forhandlingerne, men det viste sig hurtigt, at det var aldeles umuligt at komme til nogen Enighed. Alle de mundtlige Løfter Fabrikanterne ved Forliget af 30. Marts havde givet saavel Udvalget for „De samvirkende Fagforeninger“ som Hovedbestyrelsens Formand, dem løb man nu fra.

Fabrikanterne fremlagde paa Mødet et hektograferet „Forslag til Ændringer i „Fælles Værkstedsregler“ i hvilket Arbejdstiden indskrænkedes til 10 Timer pr. Dag. Tabet ved Arbejdstidens Forkortelse skulde Arbejderne selv bære. Saa vilde Fabrikanterne betale de saakaldte „Vejpenge“ hvor Arbejdsstedet laa mere end 2 Kilometer fra Fabrikken. Det havde de humaneste af dem som Regel gjort ogsaa før den Tid. Endelig vilde de istedetfor vor Fordring om Akkordsedler indføre en Akkordbog. Men paa de væsentligste Punkter, der rokkede de dem ikke Tomme, erklærede de.

De væsentlige Krav fra vor Side var:

1. at Fabrikanterne skulde frafalde Kravet om Arbejdssedler,
2. indrømme Arbejderne den samme Indflydelse paa en Akkords Fastsættelse som Fabrikanterne havde, og
3. lade en Mand der stod i Enkelt-Akkord (en Akkord hvori der kun var en Mand) staa i Fred og gøre sin Akkord færdig, naar Manden i alle Henseender passede sin Tid og sin Plads.

Postadresse:

Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

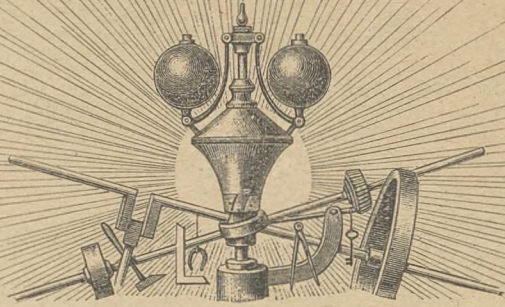
Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstræde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende og andre Forretninger fra 9—11 og 6—7, Mandag og Torsdag tillige fra 7—8.

Arbejdsanvisningskontoret er aabnet fra Nytaar. Alle arbejdsløse bedes melde sig her inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbende i deres Bøger. Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 6

MARTS 1898

10. Aargang

Det første Møde.

Første Gang efter Lock-ouden samledes Hovedbestyrelsen og den københavnske Fabrikantforenings Bestyrelse til Møde Fredag den 4. Marts d. A. Dette Møde blev ret interessant, idet det gav os Lejlighed til at minde Fabrikanterne om, at nu maatte antagelig Tiden være inde til, at de kunde paabegynde Indfrielsen af de Løfter om Imødekommenhed paa mange Omraader, som de i Fjor saa ofte lovede. Den nærmest kommende Tid vil vise, om det er Alvor med Løfterne. Vi skal i Slutningen af denne Artikel nærmere referere de faldne Udtalelser, først maa vi give en kort Fremstilling af Aarsagen til Mødet.

I „Fælles Værkstedregler“s § 5 staar: *Den Tid, som uundgaelig og uden Svendens Skyld spildes for ham ved, at de af ham rettidig rekvirerede Materialier udebliver, godtgøres ham som normal Arbejdstid, saafremt han ikke sættes til andet Arbejde.*

Der var nu indtruffet et Tilfælde, hvor ovenstaaende Bestemmelse efter alle Solemærker maatte bringes i Anvendelse.

For Marstrand & Helweg, ved Kulkompagniet i Frihavnen, arbejde fire Mand ved at bygge Bølgeblikshuse paa Lossekranerne. Dette Arbejde var paabegyndt af de fire Mand i November Maaned. Den 4. Februar vare de naaede saa vidt, at der kun var ca. 8 Dages Arbejde tilbage, men samtidig manglede der nogle Tagplader, som Arbejderne forlængst havde gjort den tilsynshavende Værkfører bekendt med, at de nu skulde bruge. De to Mand blev nu sendt hjem paa Firmaets Værksted for at sættes i Arbejde der, men herfra bleve de straks afskedigede, da der intet var at bestille. Men efter „Fælles Værkstedregler“ maa en Mand, der staar i Akkord, ikke afskediges fordi de Materialier, han skal bruge, ikke af Firmaet ere bragte til Stede, han skal sættes til andet Arbejde, staar der, eller Tiden skal godtgøres ham med Dagløn.

I Kraft af denne Bestemmelse forlangte de to Mand, der bleve afskedigede, Dagløn for Tiden fra 4. til 17. Februar, da Overskudet udbetaltes, subsidiært til 11. Februar, da Arbejdet var færdigt. Hovedbestyrelsen havde forlangt Sagen behandlet efter Voldgiftsreglerne, og i den Anledning afholdtes Mødet.

Om selve denne Sag taltes der imidlertid ikke meget. Fabrikanterne syntes ikke at have megen Lyst til at faa en Afgørelse heraf, vi antager fordi ogsaa de mener, at den vil gaa dem imod. Saa meget mere blev der imidlertid talt om, hvor uheldigt „Fælles Værkstedregler“

var affattede og Hr. Direktør Hauberg — han er altid den, der kommer trækkende frem af Baglommerne med Forslagene i rette Tid, — kom da ogsaa med en hel Række af nedskrevne Tanker om, hvordan vi burde forstaa „Fælles Værkstedregler“. Noget Nyt var der ikke i Haubergs Forklaringer, men derimod nok enkelte Ting, der som en Forklaring til „F. V.“ var værd at tage under Overvejelse.

Derimod fremsattes der fra vor Side det Forslag, om man ikke kunde faa den Ordning slaaet fast, *at naar Arbejdere i Fællesakkord paa et vist Tidspunkt bleve afskedigede, da skulde de, under visse Forudsætninger, straks kunne faa deres tilgodehavende Overskud udbetalt.*

Hertil syntes Fabrikantforeningens Bestyrelse ikke at være uvillig og en saadan Ordning vilde unægtelig i mange Tilfælde have nogen Værdi for os.

Endvidere henstillede vi til Fabrikanterne, *at naar en Svend var paa Udearbejde paa Landet om Dagen, altsaa rejste ud med Jernbane eller paa anden Maade om Morgen og hjem om Aftenen, saaledes at han enten skulde have tør Kost med sig hjemme fra til hele Dagen eller kobe sin Middagsmad ude, da burde han, foruden de 3 Ø. mere i Timen, som gives for Udearbejde, tillige have 1 Kr. om Dagen i Kostpenge.*

Fabrikanternes Bestyrelse syntes heller ikke uvillig hertil. Dog maatte de herom konferere med de andre Mesterforeningers Bestyrelser. Man endes sluttelig fra begge Sider om i den nærmeste Fremtid at faa en Forhandling i Stand om alle de her refererede Spørgsmaal.

Det Spørgsmaal, der havde givet Anledning til Mødet, udsattes af samme Grund ogsaa.

Vald. Olsen, Forbundets Hovedkasserer, tog nu Ordet og forespurgte, hvorledes Fabrikanterne stillede sig til en Forhandling om Minimalløn, thi, sagde han, baade Hr. Helweg og Hr. Lange udtalte jo i Fjor, at under rolige Forhold kunde vi forhandle og sandsynligvis ogsaa komme til Enighed baade om en Minimalløn og dennes Garanti i Akkord. Smedene sakker langt bag ud i denne Henseende baade overfor faglærte og ikke faglærte Folk. Havnearbejderne faar 40 Øre i Timen, men Fabrikanterne forlanger faglærte Smede til at arbejde for 30 Øre i Timen, Begge Parter vilde staa sig ved i det mindste at sætte Svendene paa lige Fod med Arbejdsmændene.

Helweg kunde godt være med til en saadan Forhandling, men saa maatte man ogsaa ind paa det store Principspørgsmaal om man ikke skulde sætte Timeløn i Stedet for Akkord.

H. P. Hansen. Man kan godt indføre en Minimalløn under Akkordsystemet.

Hauberg. Man kan ikke lave en Minimalløn, som de har gjort det f. Ex. i Murerfaget, thi der er altfor stor Forskel paa Maskinarbejderne og skal vi have en Minimalløn, saa maa vi tillige indføre Klassificeringssystemet. Faar vi Timeløn saa maa vi ogsaa have Formænd, der gaar omkring og passer paa at Svendene ikke et Øjeblik forlader deres Arbejde.

Vald. Olsen. Akkordsystemet kan meget godt bestaa ved Siden af Timeløn. Vi ser paa Fabrikkerne, at de fleste kan staa og tjene en god Løn ved Akkord, men ved Siden af kan der staa meget dygtige Folk og al Tid paa Timeløn, disse har en ussel Fortjeneste.

Hauberg. Det kan naturligvis forenes, men hvorfor skal vi give Svendene to Fordele paa en Gang. Vil De gaa med til det tyske System, saa vil vi maaske gaa med til en Minimalløn paa 40 Øre. Mine Svende har besluttet at de kun maa tjene 33 % mere ved Akkord.

Vald. Olsen. Det er netop Grund til at sætte Timelønnen op, da det jo ikke gaar ud over Fabrikanten.

H. P. Hansen. Jeg er en Tilhænger af Akkordsystemet, men bryder mig mindre om en garanteret Timeløn i Akkord. Nej, Akkord i yderste Udstrækning og en fastsat Minimalløn i Daglønssarbejde.

Helweg. Naar vi ser der er virkelig Lyst til Forhandling om denne Sag og vi kan faa et fredeligt Samarbejde, saa kan vi gaa med til meget.

Hauberg. Naar jeg igen faar den Overbevisning, at de fredelige Forhandlingens Tid er kommen, skal jeg gerne gaa med til en Forhandling, men den har jeg ikke endnu.

Helweg. Vi mærker stadig Mulvarpearbejdet omkring i Klubberne.

H. P. Hansen. Det er som D'hr. selv vil have det. Vær med at fastslaa Regler, saa bliver De fri for Mulvarpearbejdet. Træk fra D'hr.s Side avler Modtræk fra vor Side.

Lad os nu se om det kun er Ord.

En Protest. Fra Kleinsmedesvendeforeningens Klub Nr. 5 i København har vi modtaget en Skrivelse der udtaler, at det maa anses for uheldigt og værende let Aarsag til Splid paa Arbejdspladserne og Forfølgelser mod enkelte Medlemmer, at saadanne Ting optages i Fagbladet som det Medlem Nr. 641 Grøndahl og Kassereren for Aalborg Afdeling J. Christensen har faaet optaget i Fagbladet for Februar. Endvidere menes der at det vil gøre et daarligt Indtryk paa Udenforstaaende, der læser vort Fagblad, at se, at der findes saadanne Medlemmer.

Vi skal hertil sige, at vi har en anden Opfattelse af denne Sag. Det er jo dog en Kendsgerning at der er visse Mennesker, der kun kan undlade at opføre sig slet af Frygt for Straf og vi har ogsaa hos os Medlemmer, der kun undlader at gøre hvad de havde mest Lyst til af Frygt for at komme i Fagbladet. Der findes over hele Verden og i alle Samfundslag Mennesker, hvis Ædelmodighed og Retsind det er omsonst at appellere til, men som paa den anden Side, for dog at have et Skin af „Nobel Karakter“ over sig, undlader at gøre Ting, der vilde nedsætte dem i Medborgerens Øjne.

Vi har nu en Gang den Opfattelse, at det er simpelt at snyde sine Medmennesker, og at det i særlig Grad er simpelt at snyde sine Kammerater og andre fattige Mennesker for Pengelaan og Varer og vi skulde meget beklage, om ikke denne Opfattelse deltes med os af 99 % af vore Medlemmer.

Vi har i det hele taget den Opfattelse, at det er simpelt at være en Pjalt og daarlig Kammerat og vi har ogsaa Mod til at sige det, ikke alene i al Almindelighed, men naar det gøres nødvendigt ogsaa lige i Øjnene paa bestemte Personer, uden Hensyn til om vi derved mulig miskendtes af gode Kammerater med en anden Anskuelse om denne Sag. Vi har al Tid uden Sky sagt Sandheden og den hele Sandhed ud ad og op ad mod Magthaverne

og vore Modstandere, uden smaalig Frygt for om de saaredes derved. Vi har uden Frygt for Konsekventserne ved djærve Ord rettet hvad der var vrangt og daarligt mellem os selv og det vil vi blive ved at gøre.

Vi vil bringe vore Medlemmer til at agte dem selv, saavist som det er den eneste Maade at faa andre til at gøre det paa. Og man faar nu en Gang ikke sine Medmennesker til at agte sig naar man dækker over og tolererer Daarligheder i sin egen Lejr.

Vær saa god Pladsen er aaben for dem, der vil hævde en anden Anskuelse.

Red.

Lovende unge Mænd.

I Februar Fagblad skriver Kassereren for Aalborg Afdeling følgende:

„Juleaften kom Medlem Nr. 4440 *H. L. A. Rasmussen*, født 28. Februar 1870 i Faaborg, indmeldt 7. Marts 1896 i Svendborg, til mig sammen med 2 Kolleger og foregav at have tabt sin Bog. Den skulde imidlertid blive mig tilsendt, og han vilde blive i Aalborg foreløbig. Han klagede sig gudsjammerligt, havde ikke spist hele Dagen o. s. v. Enden blev, at Godheden løb af med mig, og jeg gav ham et Forskud paa 2 Kr. paa hans Understøttelse. Da han kom ud paa Gaden, hørte jeg ham sige: „Der slog jeg s'gu' 2 Kr.“ Siden har jeg hverken hørt eller set ham, men derimod selv maattet betale „Slaget“. Det var rart om en saadan Persons Bedrifter kunde oplyses i Fagbladet, thi han gør Skade for mange gode Kolleger, som vi Tillidsmænd ellers i en snæver Vending kunde hjælpe lidt, og det gør os i Grunden mange Gange mere ondt at blive holdt for Nar end selv at maatte betale vor Hjælpsomhed.

J. Christensen.“

Man meddeler os nu fra Svendborg, at Medlem Nr. 4440 *H. L. A. Rasmussen* aldrig har været i Aalborg og hans Kolleger bevidner, at han den omtalte Juleaften var i Svendborg. Kassereren i Aalborg har altsaa været Genstand for en Mystification fra en Person, der ikke er Medlem, men derimod kendt med Rasmussens Forhold, f. Eks. Fødested og Dato samt Indmeldelsesdato i Forbundet o. s. v. lige til de mindste Enkeltheder. Dette maa endnu mere mane Kassererne til Forsigtighed.

Blokade.

Smedemester *Mørck* i Frederikshavn, hvem vi ogsaa tidligere har set os nødsagede til at trække frem i Fagbladet for hans inhumane Behandling af sine Arbejdere, er nu paa Krigsstien igen. Vi vil lade Hr. Mørck vide, at fra nu af maa han søge at omgaas de Arbejdere, han har, paa en menneskelig Maade, thi han faar foreløbig ingen andre.

Smedemester Mørcks Værksted er fra nu af blokeret for al Tilgang af Arbejdskraft. Vi beder vore Tillidsmænd udbrede denne Meddelelse til alle arbejdsløse Kolleger.

Efterlyste Medlemmer.

Smed *Emil Konstantin Osbeck* samt *P. Hansen*, der tilligemed førstnævnte rejste til Kiel under Lock-ouden, bedes opgive deres Adresser til Forbundets Hovedkontor.

Smed eller Maskinarbejder *Joseph Harald Lindhard*, ca. 30 Aar gl., født i Horsens, 63" høj, uden Skæg, mager, efterlyses. Han har før været Medlem i Svendborg og haft Nr. 3948.

Alle, der maatte kende noget til de her efterlyste eller deres Opholdssted bedes meddele os det.

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab for Oktober Kvartal 1897.

Indtægt.			Udgift.		
Kassebeholdning fra Juli Kvartal.....	24,112	44	Udbetalt Understøttelse	5,939	00
Indbetalt Kontingent.....	9,398	73	R. & U. K.s Tilskud til Administrationen.....	60	00
Tilbagebetalt Rejseunderstøttelse.....	2	00	Tab ved Vordingborg-Afdelingens Op-løsning.....	20	00
Tilskrevne Renter i Sparekassen	504	22	Kassebeholdning til 1898.....	27,998	39
Balance	34,017	39	Balance	34,017	39

Regnskab for Aaret 1897.

Indtægt.			Udgift.		
Kassebeholdning fra 1896.....	15,287	73	Udbetalt Understøttelse	12,249	90
Indbetalt Kontingent.....	24,696	14	Tilskud til Administrationen	240	00
Tilbagebetalt uberettiget Understøttelse .	20	20	Tab ved Vordingborg-Afdelingens Op-løsning.....	20	00
Indvundne Renter i Sparekassen	504	22	Kassebeholdning til 1898.....	27,998	39
Balance	40,508	29	Balance	40,508	29

Vald. Olsen,
Hovedkasserer.

En smaatskaaren Fyr.

Man kan undertiden træffe paa saadanne Exemplarer af Menneskeslægten, at man er ved at opgive sin Tro paa Bjørnstjerne Bjørnsons bekendte Ord, at

Alt som har Liv er underlagt
Kærlighedens Genskerbermagt,
Bliver den bare prøvet.

Som Regel kan det nemlig slaas fast, at selv den usleste Person kan man faa et godt Menneske og en hæderlig Medborger ud af, naar der vises ham Broderkærlighed og hvad Kammeratskabsfølelse er værd. Mangen en forsumpet Stakkel er bleven en Forræder mod sin Klasses eller sit Lands Interesser af bare Nød og fordi han ikke havde Troen paa, at hans Medmennesker vilde hjælpe ham. Mangen en Skruebrækker har med Fortvivlelsens Graad i Stemmen aftagt for os en Beretning om sit tidligere Liv og bedet os tage ham op iblandt os. Vi har gjort det og kun i enkelte Tilfælde faaet Skam derfor. Dog lejlighedsvis kommer Pjalten i Mennesket frem. Om et saadant Exempel skal vi berette i Dag.

Oppe hos Fabrikant Hansen i Holstebro arbejder for Tiden en Person ved Navn N. K. Kristensen, han er Maskinarbejder og har i nogle Aar været hos Simonsen i Lemvig.

Da Fagforeningen stiftedes der i 1894 blev han Medlem, Medlem saa som saa forresten, thi han var gerne onskabsfuld, naar han blev afkrævet Kontingentet. Han var ikke afholdt af Kammeraterne og Simonsen sagde, han manglede Lyst til at arbejde, tilsidst lod Simonsen ham vide, at han maatte se at komme et andet Sted

hen, hvor han kunde faa mere Tid til at „pille sig i Næsen“.

Saa kom Streiken hos Simonsen i Juni 1896, en Streike, hvori Simonsen og N. K. Kristensen forresten var lige uskyldige. Men medens Simonsen gik ud af Streiken med stort Tab, havde den den modsatte Virkning for N. K. Kristensen. Han, der ellers var sagt op for „Ulyst til Arbejde“, blev nu strikende. Vi understøttede denne Person og understøttede ham rigeligt, fra Juni 1896 til Marts 1897 fik han vel omkring 600 Kroner og hans Flytning fra Lemvig til Holstebro gav vi ham 43 Kr. til Bestridelse af. — Da Lock-ouren kom ifjor meldte han sig ud af Forbundet, det var hans Tak til os for godt Kammeratskab.

Vi har Raad til at have behandlet denne Person som vi har, men vi vilde derimod ikke gerne være i hans Sted, naar Konsekventserne af hans Utaknemmelighed melder sig.

Meddelelse til alle Medlemmer.

Paa dertil given Anledning gør jeg Afdelingsformænd, Kasserere og Medlemmer paany opmærksomme paa, at Forretningerne mellem Hovedkassereren og mig er fordelt paa den Maade, at Hovedkassereren bestyrer Arbejdsanvisningskontoret i København og fører Hovedforbundets Regnskab, medens alt andet Forbundet vedrørende, altsaa Agitation, Organisation, Administration, Rejser samt Redaktionen af Fagbladet sorterer under mig. Af Hensyn til, at Hovedkassererens Arbejde er aldeles overvældende, beder jeg Medlemmer og Tillidsmænd om ikke at besvære ham med Arbejde, der ikke hører under hans Omraade, men derimod i alle Sager, der ikke vedrører Arbejdsanvisning og Regnskab eller tabte Medlemsbøger, at henvende sig til mig.

Breve til mig bedes adresserede til Formanden, og naar der i et Brev er Meddelelser saavel til mig som til Hovedkassereren, maa der skrives paa to Stykker Papir.
H. P. Hansen.

Forskelligt.

„Roskilde“ Rasmussen. Smed L. Rasmussen, født i Roskilde den 26. Januar 1860, har maattet aflevere sin Medlemsbog i Aarhus i forrige Maaned for Forsøg paa Bedrageri. Den her nævnte Person har, siden han i 1894 blev Medlem i Silkeborg, trukket alt hvad der var ham muligt af Rejse- og Understøttelses-Kassen hvert Aar. I Aar begyndte han den 2. Januar og fortsatte indtil han blev nappet.

Hvis denne „Roskilde Rasmussen“ var en Kollega, der forfulgt af Uheld af forskellig Art, i 4 à 5 Aar i Træk havde faaet sine 70 Dage hvert Aar af R. & U. K. kunde det aldrig faldet os ind, at nævne eller fremdrage det, men han er en ret og slet Vagabond, der aldrig vil arbejde og som udelukkende lever af Forbundet og Fægteri eller af at gaa i Kompagni med Fruentimmer, der render rundt og synger i Kroerne ved Landevejen. Vi skal af med den Slags Medlemmer og vi forbyder herved Tillidsmændene igen at optage „Roskilde Rasmussen“.

Spørgsmaal og Svar.

Hvorledes sætter jeg Hjul paa en Drejebænk til Gevindskæring?

Svar. Man dividerer Ledeskruens Deling (Gevindantal pr. eng.) ind i den Deling, man skal skære, den udkomne Kvotient angiver da Forholdet mellem de to Hjul, man skal bruge.

Eksempel: Man skal skære Deling 12. Ledeskruens Deling = 2. Man har da $\frac{12}{2} = 6$. Kvotienten 6 er her Forholdstallet.

Og Hjulene bliver:

Paa Spindelen . . . . . 20 Tænder
Paa Mellemtappen . . . vilkaarlig Størrelse
Paa Ledeskruen . . . . . 120 Tænder.

Er den udkomne Kvotient saa stor at man, ved at multiplicere det mindste Hjul man har (som Regel 20 Tænder), med den, faar et Multiplum, der er større end det største Hjul (som Regel 120 Tænder) bruges dobbelt Udveksling. Kvotienten deles da i 2 Faktorer, der hver for sig angiver Forholdet mellem to i hinanden gribende Vekselhjul.

Eksempel: Man skal skære Deling 15. Ledeskruens Deling = 2.

Man har $\frac{15}{2} = 7\frac{1}{2} = 3 \cdot 2\frac{1}{2}$. Faktoren 3 angiver Forholdet mellem det ene Sæt Hjul, Faktoren $2\frac{1}{2}$ Forholdet mellem det andet.

Hjulene bliver

Paa Spindelen 20
Paa Mellemtappen . . . 60 . . . 30.
Paa Ledeskruen . . . . . 75.

„Vulkan“

Tidsskrift for Maskin- og Metalindustri.

Med Januar Kvartal begyndte „Vulkan“ sin 13. Aargang og samtidig fremtræder det i en ny og behagelig Udstyrelse, baade ind- og udvendig. For nogle Aar siden havde „Vulkan“ en ikke lille Læsekreds blandt arbejdende Smede og Maskinarbejdere, men denne tabtes lidt efter lidt, fordi Bladet ikke var istand til vedblivende at interessere.

Tørt og uden Flugt i Fremstillingen behøver

et teknisk Blad jo ikke absolut at være, men det bliver det nemt, og det var Tilfældet med „Vulkan“. Endvidere var Nyhederne, det bragte, som Regel gamle; før de kom deri, dette havde den Følge, at kom der en enkelt Gang noget Nyt, var mange af den Anskuelse, at det ogsaa var gammelt.

Der synes imidlertid nu at være sket en heldig Forandring. Og det er ret interessant Emner, „Vulkan“ har behandlet i den nye Aargang. Vi nævner saaledes: Dampmaskinen under Bygning og i Virksomhed, den syge Dampmaskine, Slibemaskiners Anvendelse i Maskinværksteder, Fejlagtigt Fabrik-anlæg, Nogle Bemærkninger om Fabriksdrift, Tabeller o. s. v.

Tegningerne i „Vulkan“ har hidtil været gode og det synes ogsaa fremtidig at skulle blive Tilfældet.

Naturligvis har Bladet mest at byde Maskinister og Maskinarbejdere, men ogsaa Grovsmedene kan finde noget for sig deri. Vi tager ikke i Betænkning varmt at anbefale vore Medlemmer at abonnere paa Bladet, det koster 85 Øre Kvartalet, udgaar hver 14. Dag og kan bestilles paa Postkontoret eller for Københavns Vedkommende i Expeditionen, Østergade 38.

Fortegnelse

over

hvad der er indsamlet paa Listerne til Lock-ouden i England.

(Samtlige Lister, der ere modtagne til 9. Marts.)

Kedelsmedeforeningen: Liste Nr. 462 8,00, do. 463 3,00, do. 466 5,00, do. 471 1,50, do. 477 1,50, do. 478 4,07, do. 485 4,00, do. 421 5,00, do. 422 17,00, do. 423 14,30, do. 424 2,75, do. 425 3,00, do. 426 5,50, do. 427 6,00, do. 428 12,00, do. 429 4,00, do. 430 6,50, do. 431 3,50, do. 433 2,00, do. 434 1,50, do. 432 2,00, do. 435 4,25, do. 436 5,45, do. 437 9,25, do. 438 3,00, do. 468 6,00, do. 472 5,50, do. 473 4,00, do. 474 11,00, do. 476 3,00.

Hovedkontoret: Liste Nr. 1 ved H. P. Hansen 5,00.

Helsingør: Liste Nr. 121 20,00, do. 122 8,60, do. 123 12,25, do. 124 14,75, do. 125 17,50, do. 126 24,25, do. 127 5,50, do. 128 10,25, do. 129 6,50, do. 130 4,00, do. 131 18,00, do. 132 4,75, do. 134 17,75, do. 135 10,00, do. 136 1,00.

Aarhus: Klub Nr. 1 (H. P. Jensen) 24,45, do. 2 (C. & Leth) 19,85, do. 3 (Christensens Enke) 16,75, do. 4 (A. Nielsen) 11,25, do. 5 (Sabroe & Co.) 65,50, do. 6 (Andersen & Nielsen) 13,00, do. 7 og 8 (Fricks Efterf.) henholdsvis 29,85 og 98,30, do. 9 (Johansen & Jensen) 16,75, do. 10 (Grovsmedene) 13,75, do. 11 (Jernbanen) 231,55, do. 12 (Dania) 45,00.

Kleinsmedesvendeforeningen: Liste Nr. 405 4,00, do. 406 9,25, do. 407 15,22, do. 411 2,40, do. 412 7,50.

Næstved: Liste Nr. 231 9,25, do. 232 10,75, do. 233 10,00, do. 234 10,00.

Svendborg: Liste Nr. 352 9,15, do. 353 8,25, do. 363 16,50, do. 364 7,00, do. 351 9,00, do. 354 3,00.

Maribo: Liste Nr. 201 28,00, do. 203 20,50, do. 207 9,00.

Horsens: Liste Nr. 156 4,75, do. 157 3,00, do. 159 10,75, do. 160 6,50, do. 161 15,25, do. 163 5,50, do. 164 3,95, do. 165 4,90, do. 166 9,50, do. 168 3,50, do. 179 3,75.

Nykøbing F.: Liste Nr. 263 2,50, do. 264 27,00.

Frederikshavn: Liste Nr. 100 16,00.

Sorø: Liste Nr. 346 2,00.

Middelfart: Liste Nr. 211 8,25.

Skibssmedeforeningen: Liste Nr. 391 16,85, do. 392 5,00, do. 393 2,25.
 Grovsmedene: Liste Nr. 442 2,30, do. 443 5,50, do. 444 2,25.
 Deutsche Arbeiterverein „Vorwärts“: Liste Nr. 801 10,00, do. 802 8,05, do. 803 8,15.
 Slagelse: Liste Nr. 331 11,50, do. 332 10,00, do. 333 6,50.
 Roskilde: Liste Nr. 320 11,00.
 Hillerød: Liste Nr. 141 7,25, do. 142 3,75.
 Nakskov: Liste Nr. 216 7,00, do. 217 15,73, do. 218 17,98, do. 219 15,51, do. 220 15,41.
 Fredericia: Liste Nr. 91 6,75.
 Hadsund—Mariager: Liste Nr. 115 1,45, do. 116 8,60, do. 117 0,75, do. 119 2,00.
 Odense: Liste Nr. 271 8,10, do. 272 4,35, do. 273 5,30, do. 276 4,75, do. 277 3,45, do. 278 7,75, do. 279 3,75.
 Randers: Liste Nr. 11 1,50, do. 12 7,50, do. 7 27,75, do. 8 5,00, do. 10 23,75, do. 20 1,50, do. 5 7,40, do. 6 8,65, do. 9 1,00.
 Nykøbing M.: Liste Nr. 254 46,35, do. 255 6,00.

Modtaget til Lock-out'en i England
 indtil 9. Marts.

Afdl. i Aarhus.....	586.00
- - Aalborg.....	100.00
- - Assens.....	
- - Esbjerg.....	
- - Fredericia.....	6.75
- - Frederikshavn.....	16.00
- - Holstebro.....	
- - Hadsund-Mariager.....	9.05
- - Helsingør.....	283.25
- - Hillerød.....	11.00
- - Hjørring.....	
- - Holbæk.....	50.00
- - Horsens.....	71.35
- - Haslev.....	
- - Korsør.....	
- - Kolding.....	64.00
- - Maribo.....	57.50
- - Middelfart.....	8.25
- - Nakskov.....	71.60
- - Næstved.....	40.00
- - Nr. Sundby.....	
- - Nykjøbing M.....	52.50
- - - F.....	29.50
- - - Sj.....	
- - Odense.....	37.35
- - Præstø.....	
- - Randers.....	84.05
- - Ribe.....	
- - Roskilde.....	11.00
- - Silkeborg.....	
- - Skive.....	
- - Slagelse.....	28.00
- - Stege.....	10.00
- - Sorø.....	2.00
- - Svendborg.....	52.90
- - Thisted.....	
- - Varde.....	
- - Vejle.....	8.00
- - Viborg.....	
Smede- og Maskinarb. Forb. Kbhvn.....	5000.00
Kleinsmedesvendenes Forening „.....“	238.37
Grovsmedenes Fagf.....	510.05
Kedelsmede-Forening.....	363.57
Skibssmede-Foreningen.....	124.10
Deutsche Arbeiterverein „Vorwärts“.....	32.67
Hovedkontoret ved H. P. Hansen.....	5.00
Tilsammen.....	7,963.81

Afsendt til England
 900 Pd. Sterling = 16,784 Kr. 50 Øre.

Vald. Olsen, Hovedkasserer.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 8022 U. Jensen. 1542 H. P. Hansen. 9094 H. C. B. Hansen. 10100 Hans Christoffer Caspersen. 9830 H. Anthony. 689 N. Hansen. 3486 P. Hansen. 8273 C. V. Andersen.

Kassererne bør lave sig en Liste, paa hvilke de kan opskrive de Bøgers Numre, der hver Maaned erklæres for ugyldige.

Husk altid

at nu efter Forliget kan Fabrikanterne

a) ikke *alene* fastsætte nye Akkordpriser, ej heller nedsætte bestaaende Akkordpriser, altid skal vedkommende Arbejder eller Arbejdere være med paa Raad. Bliver Arbejderen eller Arbejderne ikke tagne med paa Raad ved Fastsættelsen af Akkordpriserne, er det et Brud paa Forliget, og man bør da klage.

Man bør altid paase, at den Akkord, man afslutter, indføres rigtig i Akkordbogen, der føres paa hver Fabrik, og hvortil Arbejderne altid skal have Adgang. Lægges der Hindringer i Vejen herfor bør man klage.

En trykt Akkordseddel, der overgives den eller de Arbejdere, der skal udføre en Akkord er naturligvis det bedste.

Kan der, af forskellige Grunde, ikke opnaas Enighed om en Akkord, er Timelønnen garanteret.

b) Husk altid, at nu kan en Mand, der staar i Enkelt-Akkord, ikke afskediges, før hans Arbejde er færdigt, med mindre han har forset sig, og i saa Fald skal paa hans Forlangende Voldgiftsretten dømme om Forseelsen er af en saadan Art at Afsked er berettiget.

c) Husk altid, at ingen Fabrikant eller Værkfører mere maa forlange Afskedsbevis som Betingelse for at antage en Arbejder.

Gør han det, bør det straks anmeldes til Afdelingen i den By, hvor det sker.

(Nogle Steder vil det maaske vise sig, at der spørges hvor Vedkommende sidst har arbejdet, og naar han har besvaret det, meddeles det ham, at han kan komme igen i Morgen. I Mellemtiden bruges saa Telefonen. Men skulde det vise sig, at en Mand forfølges, bedes det anmeldt.)

Lad os samle Klagerne, som maatte fremkomme, dersom Forliget paa noget Punkt ikke overholdes. Men husk endelig ikke at klage uden Grund. Alle Klager indsendes til Hovedbestyrelsen.

Rettelser til Listerne over Medlemmer, der slettedes under Lock-ouden.

Følgende have betalt og ere igen Medlemmer:
Nr. 9530 S. A. Vincent. 7403 Frederik Hansen.

I Januar Fagbladets Liste over slettede Medlemmer staar under Aarhus 6632 Frantz Rasmussen. Skal være Frantz Andersen.

Knut Zackarias Martinsen, født i Stockholm den 29. Aug. 77, indmeldt i Helsingør den 15. Jan. 98, er afrejst derfra uden at betale hverken Indskud eller Kontingent. Han er vistnok nu i Helsingør.

Den store Lock-outs Historie.

V.

Mødet hævdedes efter nogle Timers Forløb, uden at det synes som man var kommet hinanden et eneste Skridt nærmere. Tvertimod havde Arbejdernes Repræsentanter, alle som en, en Følelse af, at Fabrikkerne nu da Freden var sluttet, mente sig at være fuldstændig ovenpaa og uden Indskrænkning Situationens Herrer. Den 29. April holdt begge Fabrikant- og begge Smedemesterforeningerne et Fællesmøde, hvor nedenstaaende Skrivelse, som Forbundet modtog den 30. April, affattedes.

Bestyrelserne for de interesserede Mesterforeninger have i et i Aftes afholdt Fællesmøde nøje gennemgaaet og taget Stilling til de Ønsker, som under Forhandlingerne den 28. ds. fremsattes af de Delegerede fra „Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund“ og „Dansk Formerforbund“. Bestyrelserne have herefter besluttet at anbefale vore Foreningers Generalforsamlinger at vedtage hoslagde Ændringer i „Fælles Værkstedregler“.

Bestyrelserne skulle gerne forelægge de af de Delegerede fra de to Forbund, fremsatte Ønsker om yderligere Ændringer i „Fælles Værkstedregler“ men de ville ikke kunne anbefale Generalforsamlingerne at vedtage dem.

Med Hensyn til en eventuel Ændring i § 7 i „Fælles Værkstedregler“ ere Bestyrelserne endvidere blevne enige om følgende Udtalelse.

Under Forudsætning af, at der under saadanne Former og i saadanne Udtryk, at de ere tilfredsstillende for D'Hrr. Konferentsraad, Borgmester H. N. Hansen, Borgerrepræsentant cand. jur. Gustav Philipsen og Etatsraad, Direktør i Nationalbanken R. Strøm gives os Tilsagn fra Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund og Bestyrelsen for Dansk Formerforbund samt fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger om:

1. at der i de paagældende Arbejderorganisationers bestaaende Love vil blive foretaget Ændringer, der gøre Understøttelse af strejkende ulovmedholdelig, naar officiel Strejke ikke er erklæret og at disse Ændringer ikke ville blive søgte ophævede ved senere Beslutninger uden forudgaaende Meddelelse til Mesterforeningerne,
2. at der i de saakaldte Værkstedsklubbens Love vil blive foretaget saadanne Ændringer, at det ikke vedbliver at være lovmedholdeligt — saaledes som det nu er — at der fra Fagforeningernes Medlemmers Side gribes aabenlyst ind i Arbejdernes Foreningsfrihed, idet det nemlig er konstanteret, at der findes Klubber, hvis Medlemmer ved deres Love ere forpligtede til, dels ikke at maatte arbejde sammen med Arbejdere udenfor Fagforeningerne, dels til paa forskellig Maade at genere dem under Udførelsen af deres Arbejde f. Eks. gennem Nægtelse af at hjælpe dem,
3. at de paagældende Arbejderorganisationers Bestyrelser og Udvalget for de samvirkende Fagforeninger ikke ville støtte eller billige Arbejdernes Optræden, hvis

de indlade sig paa Arbejdsnedlæggelser eller Værkstedsblokeringer paa Grund af, at der har fundet Afskedigelser Sted der vitterlig skyldes saadanne Forulemlæmpelser eller Fortrædigelser under Arbejdet, ville Mesterforeningernes Bestyrelser foranledige, at „Fælles Værkstedreglers“ § 7 ændres saaledes:

„Ved Afgang fra Værkstedet er enhver Svend berettiget til at faa et Afskedsbevis, med Angivelse af i hvilken Tid og i hvilken Egenskab han har arbejdet paa Værkstedet“.

Fremdeles er Provinsforeningens Bestyrelse villig til at forlænge den nu gældende Suspension af nævnte Værkstedregler indtil 15. Maj, idet vi forvente, at det til Grund for dette Tilbud forlangte Tilsagn fra Fagforeningernes Side, forsynet med ovennævnte tre Herrers Underskrifter kan foreligge saa betids at den endelige Vedtagelse af Værkstedreglerne i eventuel ny Skikkelse kan have fundet Sted paa Mesterforeningernes Generalforsamlinger inden nævnte Tidspunkt. Sign. R. Helweg, Jens Lange, A. W. Holm og P. Petersen.

Det var Synd at sige at Arbejdskøberne her nægtede sig noget. De optræder fuldstændig som om de kunde diktere os Betingelserne for hvordan alt i Fremtiden skal være. For en for os reelt aldeles betydningsløs Omredigering af § 7 i „Fælles Værkstedregler“ (Arbejdsødderne) forlanger de, at vi fuldstændig skal prisgive dem vore Medlemmers Forhold paa Fabrikerne og vi skal ydermere skaffe tre ansete Mænds Garanti for at vi vil overholde det. Det forlange Fabrikkerne der selv, siden den 31. Marts da Lock-ouden sluttede, næsten ikke har holdt et eneste af de Løfter de da afgav.

Trods ovenstaaende Skrivelse hele Karakter svarede Hovedbestyrelsen dog i Skrivelse af 3. Maj tilbage i høflige Former, at man ikke kunne føle sig tilfredsstillt ved de Ændringer de interesserede Mesterforeninger foreslaar. Gør videre opmærksom paa hvad man i hvert Fald ønsker og meddeler, at man er villig til at forhandle videre. Den 6. Maj modtager saa Forbundet en ny Skrivelse fra Fabrikantforeningerne i hvilket der forekommer følgende:

Med Hensyn til Hovedbestyrelsens Forslag om Tilføjelse til § 5. i „Fælles Værkstedregler“ (at Arbejderne skulle have Indflydelse paa Akkordpriserne Red.) ville Bestyrelserne være villige til at foreslaa de to Smedemesterforeningers Bestyrelser, at det anbefales de interesserede Mesterforeningers Generalforsamlinger at vedtage en Tilføjelse af følgende Formulering:

Naar Enighed mellem begge Parter ikke opnaas om en Akkord, udføres Arbejdet i Timeløn, med mindre Svenden sættes til andet Arbejde eller afskediges.

Om denne Skrivelse kan der kun være en Mening, den nemlig at den, for at bruge et mildt Udtryk, er uanstændig i højeste Grad.

Vi hørte fra nu af foreløbig intet mere fra Fabrikkerne. Forbundets Medlemmer spurgte stadig, hvad bliver det til, hvordan skal det være, der kunde intet Svar gives dem, Forbundets Styrelse vidste intet, vidste bogstavelig talt hverken om den var købt eller solgt. Denne Fabrikanternes „sætten Arbejdernes Organisation ud af Spillet“ var det der forøgede Harmen blandt Arbejderne før og under Lock-ouden i en saadan Grad, at det ofte var vanskeligt at holde Ligevægten, men det var paa den anden Side ogsaa denne af Fabrikkerne udviste knusende Ringagt for alt Hensyn til Arbejdernes Ledelse der gjorde det mulig for denne, i saa høj Grad som Tilfældet var, at holde Tropperne samlede. Alle de „Redegørelser“ og Brochurer og Mistæneliggørelser af Arbejdernes ledende Mænd, som Fabrikkerne kolporterede eller lode kolportere under Lock-ouden af 9. Juni prellede virkningsløse af paa Arbejdernes af Harme og Forbittrelse indskallede Hjærte. Det vilde nemlig være formegen Ære at gøre de aandsfostre Fabrikkerne sendte ud, at tro at de vare beregnede for sunde Hjernær og i Særdelshød ikke for sunde Arbejderhjernær.

I Dagene mellem den 12. og 15. Maj erfarer Forbundets Hovedbestyrelse saa, ad Omveje, at Fabrikanterne havde sendt de tidligere nævnte tre Herrer en Skrivelse af følgende Indhold:

Foreningen af Fabrikanter
i Jernindustrien
i København.

København d. 12. Maj 1897.

Til

Dhrr. Konferentsraad, Borgmester *H. N. Hansen*,
K. D. M., Borgerrepræsentant, Cand. jur. *Gustav
Philipsen* og Etatsraad, Direktør i Nationalbanken
R. Strøm, R.

Det vil være i D'hr.s Erindring, at et af Hovedpunkterne ved det Forlig som ved Deres Initiativ den 29. Marts afsluttedes mellem Udvalget for de samvirkende Fagforeninger og undertegnede Bestyrelser for Fabrikantforeningerne i Jernindustrien, var, at der mellem Bestyrelserne for de interesserede Mesterforeninger og Fagforeninger skulde optages Forhandlinger om Bestemmelserne i „Fælles Værkstedstedsregler“. Da disse Forhandlinger nu have fundet Sted og Spørgsmaalet om eventuelle Ændringer i Værkstedstedsreglerne derefter vil blive indanket for Mesterforeningernes Generalforsamlinger, som skulle træffe den endelige Afgørelse af „Fælles Værkstedstedsreglers“ Indhold, have vi troet at skyldte D'hr en Redegørelse for Forhandlingernes Forløb og Resultater. Hovedbestyrelsen for „Dansk Smede og Maskinarbejder-Forbund“ tilstillede os under 3. April et Forslag til Ændringer i „Fælles Værkstedstedsregler“, vedlagt som Bilag 1. Ligeledes modtog vi fra Bestyrelsen for „Dansk Formerforbund“ som efter Aftale med Hovedbestyrelsen for D. S. & M. F. skulde deltage i Forhandlingerne, under 21. April et Forslag vedlagt som Bilag 2. Mesterforeningernes Bestyrelser have derefter i en Række af Møder, Fællesmøder og Delegeretmøder drøftet disse Forslag og taget Stilling til dem. De Ændringer, som de derefter mente at kunde gaa med til, vedlagt som Bilag 3, — fremlagdes paa et Møde med Delegerede fra Fagforeningerne Onsdagen den 28. April. Mesterforeningernes Bestyrelser holdt atter Torsdagen den 29. April særskilte Møder og et fælles Delegeretmøde Torsdag Aften, hvorefter de den 30. April tilstillede Bestyrelserne for de 2 Forbund en Skrivelse om de Ændringer, de kunne anbefale deres Generalforsamlinger at vedtage — vedlagt som 4a og 4b, Hovedbestyrelsens Svar herpaa af 3. Maj og et Par senere Skrivelser af 6. og 8. Maj ere vedlagte som Bilag 5—6 og 7.

Vi skulde nu forsøge i korte Træk at fremstille Forhandlingernes Resultater.

Mesterforeningernes Bestyrelser have da besluttet at anbefale til Vedtagelse paa Foreningernes Generalforsamlinger følgende Ændringer:

En normal Arbejdsdag paa 10 Timer (§ 1) nogle væsentlig redaktionelle Ændringer i § 2, bestemte Tillæg for Udearbejde i Tilfælde hvor Arbejdspladsen ligger over 1 Kilometer fra Fabriken saafremt det forlanges at Svenden skal være der fra Arbejdstidens Begyndelse indtil dens Ophør (§ 3).

Hovedbestyrelsen har med Hensyn til Ændringerne i disse 3 Paragrafer erklæret sig tilfreds. Til § 4, foreslaar Mesterforeningernes Bestyrelser en Tilføjelse som antyder, at der i særlige Tilfælde kan gives højere Godtgørelse for Kost og Logi „medmindre anden Aftale træffes“, medens Hovedbestyrelsen ønsker den samme Tanke udtrykt saaledes, „dog ikke under 1 Kr. 75 Øre“. Men Hovedbestyrelsen foreslaar tillige, at Rejsetid, naar den falder udenfor den normale Arbejdstid betales som Overarbejde, Mesterforeningernes Bestyrelser have ikke kunnet slutte sig hertil, idet de ikke kunne indrømme, at Rejse paa Jernbane, Dampskib eller lignende kan stilles lige med Overarbejde paa Værkstedet: De vilde derfor foreslaa Generalforsamlingerne, at Rejsetid som hidtil godtgøres som normal Arbejdstid, uafhængigt af, om den falder indenfor eller udenfor den normale Arbejdstid.

Med Hensyn til § 5 har Hovedbestyrelsen erklæret sig tilfredsstillet ved Indførelsen af en „Akkordbog“ og

Bestemmelsen om Godtgørelse for „spildt Tid“, men den har foruden stillet Forslag om følgende Tilføjelse til Paragrafen:

„Naar ikke Enighed mellem begge Parter opnaaes, om en Akkord, udføres Arbejdet paa Timeløn“.

Bestyrelserne have erklæret sig villige til at anbefale denne Ændring naar den faar følgende Tilføjelse: „medmindre Svenden sættes til andet Arbejde eller afskediges“. Men Hovedbestyrelsen har erklæret sig ganske utilfredsstillet herved, og Bestyrelserne kunne saaledes kun i den ønskede Ændring se et Angreb paa Akkordsystemet.

I § 6 foreslaar Forbundet at stryge de 3 første Stykker. Dette vilde føre til Konsekvenser, som Mesterforeningerne ikke kunne finde sig i. Medens Svenden efter den nu foreslaaede Affattelse af § 5 i visse Tilfælde kan fordre Godtgørelse for Tid, der uden hans Skyld spildes for ham under Akkordarbejdet, vilde Mesteren i nærværende Tilfælde, saafremt Afslutningen af et paatrængende Akkordarbejde trak i Langdrag endog af Svenden *tilregnelig* Grund, ikke have anden Udvej end at udbetale Svenden den fulde Akkordsum, og derefter lade Arbejdet udføre af en anden.

Bestyrelserne kunne derfor ikke anbefale Vedtagelsen af Forbundets Forslag, som i høj Grad vilde vanskeliggøre Akkordsystemet paa Fabrikkerne.

Endelig foreslaar Hovedbestyrelsen Bestemmelsen om Afskedsbeviser i § 7 strøget, et Forslag som Bestyrelserne ikke kunne anbefale. Vi skulde med Hensyn hertil særlig henlede D'hr.s Opmærksomhed paa vore Udtalelser om § 7 i vor Skrivelse af 30. April til Bestyrelserne for de 2 Forbund. Mestrene se, formentlig med Rette, i Afskedsbeviserne et nødvendigt Middel til at kontrollere, om Arbejderen virkelig har været beskæftiget ved Faget, og i bekræftende Fald, hvor og hvorlænge. Det er os fuldtud bekendt, at Fagforeningerne ere stærkt imod Afskedsbeviserne, men vi kunde ikke opgive dette naturlige Vaaben forinden vi have Sikkerhed for, at man ogsaa fra Fagforeningernes Side oprigtigt ønsker et roligt Samarbejde. Et saadant lader sig ikke gennemføre under de nuværende Forhold, da Fagforeningerne ved tilslørede Strejker og Blokeringer — et Middel som netop i disse Dage syntes at være genoptaget i Aarhus, — og ved Tvangsforholdsregler mod anderedens tænkende gennem Værkstedsklubberne søge — med Støtte i deres Love — at gennemføre ny taktiske Fremgangsmaader, lige forkastelige fra et industrielt og et moralsk Synspunkt. Det laa da nær, som foreslaaet i vor ovennævnte Skrivelse, til Erstatning for Opgivelsen af Afskedsbeviserne og, som Bevis for, at et roligt Samarbejde ønskedes, at kræve fyldestgørende Garantier for, at Fagforeningerne vilde forlade disse Fremgangsmaader. Men saadanne Garantier har Hovedbestyrelsen i sin Skrivelse af 3. ds. ubetinget afslaaet at give, og vi agte herefter at anbefale vore Generalforsamlinger at lade § 7 blive staaende uforandret i „Fælles Værkstedstedsregler“.

Idet vi iøvrigt tilføje, at Lønkonflikten i Aalborg er bleven afgjort ved Voldgift i Overensstemmelse med det afsluttede Forlig, tro vi at have gjort tilstrækkelig Rede for, at vi loyalt have opfyldt de af os indgaaede Forpligtelser.

Vi skulde sluttelig blot meddele, at den til 1ste Maj d. A. indrømmede Suspension af „Fælles Værkstedstedsregler“ i Provinserne er bleven udvidet indtil 15. Maj og at Mesterforeningernes Generalforsamlinger i den nærmeste Tid vil blive indkaldte for at tage Bestemmelse om, hvorvidt og i hvilket Omfang Værkstedstedsreglerne skulde ændres.

I Bestyrelserne for Foreningerne af Fabrikanter i Jernindustrien i København og Provinserne

R. Helweg.

H. H. Schou.

Vald. Helsing.

Hr. Konferentsraad *H. N. Hansen.*

Man vidste altsaa nu hvad Fabrikanterne førte i deres Skjold.

Paa flere Pladser i Landet, deriblandt Odense, havde Forbundets Medlemmer lige fra Forliget sluttedes den 30. Marts holdt Ønsker om en Regulering og delvis Forhøjelse af deres Lønforhold tilbage af Hensyn til, at man haabede naar først „Fælles Værkstedregler“ vare i endelig Orden da skulle det gaa meget let med at blive enige med Fabrikkerne om Resten. Da det rygtedes hvilket Standpunkt Fabrikkerne havde taget til Hovedbestyrelsens Ønsker om Ændringer til Værkstedreglerne blev der, ganske naturligt, et voldsomt Røre i Afdelingerne.

Odense Afdeling stillede saa Tirsdag Morgen den 18. Maj en Skrivelse til samtlige Maskinfabrikker, indeholdende Fordring om en mindste Timeløn af 30 Øre, denne garanteret i Akkord og nogle andre mindre vigtige Bestemmelser.

Herpaa forlangte de Svar til Onsdag Aften Kl. 6 saaledes at de paa et den Aften berammet Møde kunde drøfte de eventuelle Tilbud. Fabrikant Georg Allerup og Brøndborer Marius Knudsen, ingen af disse var Medlemmer af Fabrikantforeningen, den sidste beskæftige ca. 10 Smede ved Reparationer af hans Værktøj, gik strax ind paa Fordringerne, medens Fabrikkerne Svendsen, „Phønix“, Brandt, „Nørrebro“ og Rasmussen, „Frederiksbroen“ afleverede følgende skriftlige Svar:

Odense, d. 19. Maj 1897.

Fra Udvalget for samtlige Smede og Maskinarbejdere har vi i Gaar modtaget et Lønregulativ til Godkendelse, og vort Svar paa samme er forlangt afgivet senest Dags Aften.

Idet vi meddeler, at vi har indsendt samme til vor Forenings Formand, til hvem vi henviser om videre Svar paa Forlangendet, skal vi ikke undlade at tilføje, at vi overhovedet ikke kan afgive Svar paa en Henvendelse af saa indgribende Natur for vor Virksomhed i Løbet af 24 Timer, saa meget mere som Regulativet indeholder Fordringer, som Udvalget maa vide, at vi ikke kan indgaa paa.

Vi maa derfor til vor Beklagelse formode, at saavel Regulativets Ordlyd som den korte Tidsfrist, der er givet os til Besvarelse, har til Hensigt paany at fremkalde Konflikt i Faget, forinden Forholdene efter den sidste store Konflikt endnu er bragt til endelig Ordning.

I en kort Redegørelse i Fyns Sosial Demokrat for 20. Maj svarer Arbejderne, fuldstændig logisk ræsonneret, følgende paa foran aftrykte Skrivelse:

Fabrikanternes Formodning om og Beklagelse af, at vi, som de siger, vil Strid, skænker vi dem. Ved at Arbejderne paa hver Fabrik har henvendt sig til deres Arbejdskøbere, mener vi, at Beviset for, at de vil undgaa Strid, er tydeligt nok. Fabrikantforeningens Love tillader udtrykkelig enhver Fabrikant at træffe Overenskomst med „deres egne Arbejdere“.

Naar D'hr. desuagtet afgiver det Svar, at Sagen er henvist til deres Forenings Formand, afskærer de dem selv fra en fredelig Ordning; thi vi ved, og det ved de formodentlig ogsaa, at med ham opnaas der intet ved en Forhandling. Begivenhederne i Aalborg og det, at Forhandlingerne med vort Forbunds Hovedbestyrelse om „Fælles Værkstedregler“ er indstillede peger tydelig i den af os formodede Retning. Vi ser os derfor nødsagede til at nedlægge Arbejdet for at naa det af os ønskede Resultat.

Torsdagen den 20. Maj Kl. 6 om Aftenen standsees Arbejdet, ikke alene for den Dag, men for mange Dage.

Den 23. Maj modtager saa Hovedbestyrelsen en Skrivelse fra Provinsfabrikantforeningens Formand Hr. Jens Lange af følgende Indhold:

„Fra vore Medlemmer i Odense og Slagelse (Arbejdet var nemlig nedlagt i de samme Dage af 6 Mand hos Rasmussens Sønner i Slagelse og paa et lignende Grundlag, indskudt af Red.) har vi i Gaar modtaget Meddelelse om at Arbejdet d. 20. ds. er nedlagt

af Smede og Maskinarbejdere paa derværende Fabrikker, paa Grundlag af nogle af et Udvalg for Arbejderne fremsatte Lønfordringer.

Da denne Fremfærd af Arbejderne er i Modstrid med det mellem Forbundets Hovedbestyrelse — igennem Udvalget for de samvirkende Fagforeninger — og Fabrikantforeningerne afsluttede Forlig efter Aalborg Konflikten efter hvilket Forlig de københavnske Regler for Bilæggelse af faglig Strid fremtidig skulle være gældende mellem Forbundet og vor Forening tillader man sig at forespørge om den ærede Hovedbestyrelse vil foranledige at nævnte Arbejdsnedlæggelser *hæves* for at Klagepunkterne kan blive oplyste og en Forhandling optaget i Henhold til de ved ovennævnte Forlig fastsatte Regler.

Deres ærede Svar imødeses omgaaende og senest *Mandag den 24. ds.* til undertegnede Formand for at Bestyrelsen kan tage Stilling til en eventuel Generalforsamlings Indkaldelse.“

Maskinarbejder med Certifikat søges.

En flink og paalidelig Maskinarbejder, helst med Certifikat, kan faa Plads paa Kastrup Svovlsyrefabrik.

Fagblade ønskes.

Afdelinger, der ligger med Beholdninger af Fagblade for December og Januar eller en af Maanederne, bedes hurtigst mulig indsende disse til Hovedkontoret.

Smede- og Maskinarbejdernes Forbund.

I Fortegnelsen over Medlemmer, der ikke har afleveret de af dem modtagne Kuponbøger under Lockouten, findes Medlem Nr. 7320 Rasmussen, som imidlertid har meddelt os at han har afleveret vedkommende Kuponbog til Maskinarbejder Beltoft, Gl. Carlsberg.

Da der endnu er en Del Kuponbøger ude, opfordres man til at aflevere dem uophødelig, da Sagen ellers let kan blive meget ubehagelig for Vedkommende.

N. Larsen.

Postadresse:

Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstræde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende og andre Forretninger fra 9—11 og 6—7, Mandag og Torsdag tillige fra 7—8.

Arbejdsanvisningskontoret er aabnet fra Nytaar. Alle arbejdsløse bedes melde sig her inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbde i deres Bøger. Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDER OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 7

APRIL 1898

10. Aargang

Strejke i Odense. Lock-out i Maribo.

Siden 18. Marts har vi haft en Strejke hos Jernstøber Brandt (Nørrebroes Jernstøberi) i Odense, som vi herved skal give vore Medlemmer en Redegørelse for. Strejken er ikke stor, den omfatter kun 15 Mand, men det er hele Brandts Personale med Undtagelse af en, der var Medlem af Forbundet omtrent lige til Strejken, men saa blev han Formand paa Brandts Værksted og dermed var hans Tid som god Kollega forbi.

Denne Strejke kunde været undgaaet, naar Brandt ikke med sin kendte Stædighed havde fremkaldt den, thi den drejer sig, fra Begyndelsen af, kun om Smaating.

Nørrebroes Jernstøberi er, som bekendt, udelukkende et Kakkelovns- og Komfurstøberi. I Begyndelsen af 1890erne satte Brandt udelukkende støbte Knopper paa alle Kakkelovns og Komfurdøre, men da fremkom de senere saa bekendte Porcelainsknopper og han begyndte at bruge dem. Da der var mere Arbejde ved Porcelainsend ved de støbte Knopper forlangte og fik Smedene 3 Øre extra for hver af disse. Senere kom de snoede Nikkelknopper frem, Brandt mente, at der var mindre Arbejde ved at paasætte Kakkelovne og Komfurer disse og trak saa de 3 Øre af igen. Saalænge det kun var enkelte Ovne, hvorpaa der sattes Nikkel-Knopper, fandt Smedene sig i at Brandt, uden at spørge dem, trak de 3 Øre af, men da han i Midten af indeværende Vinter besluttede udelukkende at bruge Nikkel-Knopper fandt de, at det dog var formeget af det gode, at han uden videre selv regulerede Priserne, saameget mere som han efter Forliget ikke maa foretage saadant, uden Enighed derom med Arbejderne. Men Brandt tog ikke Hensyn til saadanne Smaating som Arbejderne, han kaldte en af dem ind til sig, forelagde ham en Priskurant og sagde, „den betaler jeg nu efter.“

Arbejderne svarede, efterhaanden som de fik nyt Arbejde, at den Priskurant vilde de ikke kendes ved, vilde Brandt ikke betale det samme for Nikkel som for Porcelainsknopperne saa skrev de Timeløn for den Tid

der medgik til at sætte disse paa, thi det var i det aller-væsentligste, det samme Arbejde. For Brandt kunde Arbejderne skrive saamegen Timeløn de vilde, erklærede han, thi han betalte den ikke.

Da han ikke kunde faa sin Vilje trodset igennem, begyndte han at afskedige af de gamle Arbejdere, Folk der har været hos ham i omkring en halv Snes Aar, og havde en Timeløn af ca. 32 Øre og erstattede dem med unge Mennesker fra Landet, som han forsøgte at faa paa Kontrakt til 25 Øre i Timen. De unge Mennesker gik paa de 25 Øre, men derimod ikke paa Kontrakterne. Endnu var der fra Forbundets Side ikke foretaget det ringeste imod Brandt, men da man saa erfarede at de fra Brandt afskedigede vare boycottede hos de andre Odense-Fabrikanten, saa tog Hovedbestyrelsen Affære og indberettede Sagen til Fabrikantforeningen. Et Mæglingsudvalgsmøde blev afholdt i Odense den 4. Marts og det viste sig, at det, hvad Betalingen angik, drejede sig om saa lidt for Brandt, at han indrømmede i det aller væsentligste at lade Forholdet blive ved det gamle. Arbejderne gjorde en mindre Indrømmelse til Hr. Brandt og begge Parter vare forsaavidt enige, dog ønskede Arbejderne, at deres fire Kammerater, som Brandt havde afskediget, fordi de ikke vilde bøje sig for hans Magtsprog, igen skulle antages.

Hertil svarede Brandt bestemt „Nej“ det indlod han sig aldrig paa og hermed strandede Forliget.

Det viste sig altsaa her, at om Brandt, da han vilde forandre Akkordpriserne, og ikke kunde enes med sine Arbejdere derom, loyalt var gaaet til sin og Arbejdernes Organisation, da havde Sagen let været bragt i Orden og at Aarsagen til at dette nu ikke skete kun var den, at han havde taget sig selv til Rette og nu ikke igen vilde yde Ret mod dem, han havde forurettet.

Der forhandlede derpaa gennem Skrivelser mellem Forbundet og Fabrikantforeningen, man var fra begge Sider enige om, at Striden ikke egnede sig for Afgørelse ved Voldgift og om noget Forslag kunde man ikke enes, da Fabrikantforeningen allerede ved Stridens Udbrud havde erklæret, at efter deres Mening havde Brandt ubetinget Ret.

Den 18. Marts nedlagdes saa Arbejdet hos Brandt. Da Odense Afdelings Formand i Fyns Social-Demokrat meddelte, at der var Strejke hos Brandt, nedlagde han Forbud mod saadanne Meddelelser og forlangte ved Forliget 300 Kr. i Erstatning samt Sagens Omkostninger. Et Forbud skal nemlig stadfæstes eller omstødes ved Dom og denne Sag verserer for Tiden ved Odense Bything. Da Brandt havde nedlagt Forbud mod Strejke-meddelelser hos Odense Afdelings Formand, averterede et andet Medlem Strejkemeddelelsen og nu nedlagde Brandt Forbud mod dette hos Fyns Social-Demokrat. Et Forbud der er ganske ulovligt og sikkert vil blive omstødt ved Dom. Det er karakteristisk for Højres Kærlighed til Arbejderne og dets Fraser om, at ville støtte alle berettigede Krav som Arbejderne fremsætter gennem deres Fagforeninger, at hverken „Fyns Stiftstidende“ eller „Fyns Tidende“ var til at formaa til, mod Betaling, at optage Strejkemeddelelserne.

Da Arbejdet var nedlagt hos Brandt modtog Hovedbestyrelsen en Skrivelse fra Fabrikantforeningen hvori man udtalte sin Beklagelse af at Arbejdet var nedlagt og erklærede at dette var — et Brud paa Forliget. Vi blev ikke forbavsede ved at høre dette. Ikke fordi vi var os noget Brud bevidst, alle Voldgiftsreglernes Krav vare jo opfyldte, men vi har længe forstaaet, at i Fremtiden skal Provinsfabrikanternes Slagord mod enhver Uenighed der fører til Strejke være „Brud paa Forliget.“ Uheldigvis mister dette Slagord sin Virkning ved at skulle bruges baade i Tide og Utide og vi tager det kun for hvad det er, nemlig som et Udtryk af Gnavenhed over, at vi ikke efter Lock-ouden i Fjor, for al Tid, har givet Slip paa at væge os.

Fabrikantforeningen meddelte os endvidere, at nu gik Sagen til „Arbejdsgiverforeningen“. Kort Tid efter modtog „Udvalget for de samv. Fagf. i København“ en Skrivelse fra „Arbejdsgiverforeningen“ hvori Strejken hos Brandt igen kaldtes „et Brud paa Forliget“ og „Arbejdsgiverforeningen“ opfordrede „De samvirkende Fagforeninger i København“ til at ordne Konflikten i Odense. Der svarede tilbage, at den Sag havde man ikke noget med at gøre og at Henvendelsen derom maatte ske til Smedenes Hovedbestyrelse. „Arbejdsgiverforeningen“ skrev igen til „De samv. Fagf.“ og nu drejede Striden hos Brandt sig om at — Forbundet havde nægtet at exekvere Voldgiftskendelsen af 3. Dec. f. A. ang. Lønnen i Odense og Slagelse. Men nu vilde „Arbejdsgiverforeningen“ overgive Sagen til Retsformand Madvig, han skulde saa foranledige, at den Voldgift der dømte i Odense-Slagelse udtalte, at her forelaa et Brud paa den da afsagde Kendelse og saa ventede man, at naar en saadan Kendelse forelaa, saa forstod „De samv. Fagforeninger i København“ at de havde Pligt til at sørge for at Smedene hos Brandt igen gik i Arbejde.

Ja saadan staar Sagen i Øjeblikket. Hvormange den endnu skal i Hænderne paa inden den gaar i Orden, aner vi ikke. Og dog er hele Sagen som „Fod i Hose.“ Der er nemlig kun et eneste at gøre, naar Ret og Billighed skal følges, det er at Fabrikantforeningen siger til Brandt:

„De har handlet urigtigt ved at tage Dem selv til Rette. Da De ikke kunde enes med Deres Arbejdere,

burde De kommet til os, det har De ikke gjort, og vi paalægger Dem derfor, naar Sagens Realiteter ere afgjorte, som de ere ved Mæglingen den 4. Mart, at gentagte Deres gamle Arbejdere.“

Paa Waggonfabriken „Vulkan“ i Maribo har Direktøren Hr. Kiehm Valgdagen, den 5. April, smidt alle sine Smede og Maskinarbejdere paa Gaden, fordi de gik til Rigsdagsvalg om Formiddagen Kl. 10. Ved Arbejdets Begyndelse den Dags Morgen Kl. 6 fandt Arbejderne en Seddel slaaet op paa Værkstedsporten hvorved meddeltes, at Arbejdet den Dag skulle foregaa fra Kl. 6 til Kl. 12, og de der skulle stemme i andre Krese end Maribo kunne ved Henvendelse til Værkføreren faa fri tidligere.

Hensigten med den opslaaede Plakat var sikkert den, at hindre Arbejderne i at høre den radikale Venstre-gaardmand Ole Olsen udvikle sit Program imod Højremanden Johansen. Maaske mente Kiehm at Arbejderne saa lettere stemte paa den sidste.

Da Arbejderne havde set den paa Værkstedsporten opslaaede Plakat gik et Udvalg til Kiehm, eller maaske det var Værkføreren, de gik til og sagde, at de ønskede at standse Arbejdet Kl. 10 for at gaa til Valg.

Herover blev Kiehm saa rasende at han, svingede med sit Egespil af en Stok, foer ned i Værkstedet og raabte „de der forlader Arbejdet Kl. 10 i Dag skal ikke mere komme tilbage.“ Kl. 10 forlod samtlige Arbejdere Værkstedet og gik til Valg, det var det eneste værdige Svar, de kunde og skulle give ved en saadan Anledning.

Da Forbundets Formand Langfredag anmodede Hr. Kiehm om en Samtale for at faa Sagen bragt i Orden igen, nægtede han at tale med ham og lod Forbundets Formand vide „at den Sag ordnedes bedst uden fremmed Hjælp“.

Lock-ouden omfatter 61 Mand Smede og Maskinarbejdere og vil sikkert vare en god Stund. Arbejderne vil, med Forbundets Billigelse, nu have deres Lønforhold regulerede med det samme de er paa Gaden. Afdelingen i Maribo er i det sidste Aars Tid gaaet godt fremad, kun 2 Smede paa „Vulkan“ vare ikke Medlemmer, af dem var den ene en Mand paa 64 Aar. Under Lock-ouden i Fjor kappedes Maribo og Helsingør om at være de mest præcise af alle Forbundets Afdelinger med deres 3 Kr.s Bidrag, saa de har opfyldt alle Betingelser for at faa den Støtte Forbundet kan yde. Medlemmerne i Maribo er i godt Humør og bereder dem paa en Ferie, der foreløbig kan vare mellem Paaske og Pintse og siden et godt Stykke til hvis Kiehm ikke forinden faar sin Fornuft igen.

Kampen mellem Kapital og Arbejde.

Overalt i Verden hvor man interesserer sig for Nutidens vældige Kampe mellem Kapital og Arbejde, er den i Aarets Begyndelse afsluttede Kamp mellem Arbejderne og Arbejdskøberne i den engelske Maskinindustri bleven fulgt med spændt Opmærksomhed, ikke alene af de nærmeste og direkte interesserede Parter, men tillige og ikke mindre af Statsmænd og Nationaløkonomer.

Det er første Gang i Arbejderbevægelsens Historie at to saa stærke Modstandere har staaet overfor hinanden

som to disciplinerede og godt organiserede Hære. Da Arbejdernes Hær rykkede frem til Kamp, stødte den straks paa Arbejderkøbernes Armé, der stod slagfærdig bag sine Kapital-Volde. Kampen førtes fra begge Sider med haard Haand, og paa samme Maade som under en almindelig international Krig maatte mange mere eller mindre nevtrale og uden for staaende Parter føle Virkningerne af den udbrudte Kamp.

Arbejdernes Angreb blev slaaget tilbage, men Arbejdernes Hær blev hverken jaget paa Flugt eller taget til Fange. Men imidlertid maa vi tage Lære af den stedfundne Kamp, der blandt andet har vist os hvor vanskeligt det er, under en Kamp at proviantere store Masser af Arbejderbataljoner, dersom Proviantdepoterne ikke er tilstrækkelig fyldte og Provianteringen ikke tilstrækkelig ordnet for Kampens Udbrud. Tillige er det klart nok, at jo større de kæmpende Masser bliver, desto vanskeligere bliver det at lede Slaget paa alle Punkter paa rette Maade. Konsekvensen vi kan drage er, at Ansvarer Dag for Dag bliver stedse større for dem, der faar den Opgave at føre og lede de sociale Krige, og at et hvert Skridt, der kan føre til Mobilisering og Krigserklæring, maa i stigende Grad forud nøje overvejes. Den bedste Kampmaade er sikkert nok den, at man i Fredens Tid rustet og provianterer saa stærkt, at Arbejdsstyrkerne af Frygt for Krigen gør Indrømmelser for at undgaa den.

At ruste og proviantere vil sige det samme som at gøre Organisationerne stærke og gennem Medlems-Bidragene at opsamle de fornødne Kapitaler. Men Organisation og Reservefund alene er ikke tilstrækkelige til under alle Forhold at sikre Kampens Resultat. Kendskab til Industriens forretningsmæssige Stilling og til Forretningslivets Tilstand i det givne Øjeblik, samt til Kapitalens social-politiske Hjælpekilder, har selvfølgelig altid været nødvendig for Fagforeningernes Bestillings- og Tillidsmænd, men at dette Kendskab er tilstede, vil i Fremtiden i forhøjet Grad blive nødvendig. Kendskab til Nationaløkonomi, til Socialpolitik, til Forretningsforholdene paa alle Punkter og i alle Retninger, samt til den diplomatiske Kunst, der forstaar at manøvrere rigtigt, vil herefter komme til at spille en langt betydningsfuldere Rolle end hidtil i Kampen mellem Kapital og Arbejde og i Arbejderbevægelsen i det hele taget. Ikke mindst maa Teknikens Fremskridt være Genstand for nøjagtige Iagttagelser og Undersøgelser. Ligesom de internationale Kriges Ledere benytter de videnskabelige Fremskridt i den moderne Krigsførelses Tjeneste, maa der ogsaa i den sociale Kamp stilles stedse stigende Krav, saavel til Ledernes som til Massernes videnskabelige Indsigt. Blandt andet maa det forstaas, at en Industri af hvilken man forlanger gunstigere Arbejdsbetingelser, ikke længere staar isoleret, men tværtimod er sammenknyttet med en Mængde tilgrænsende Industrier og med de social-økonomiske Forhold i det hele taget.

Tager Arbejderbataljonerne det rette Bestik paa alle Punkter, er det muligt at de sociale Fredsperioder herefter kan blive af længere Varighed, end hidtil, og at der uden Krig — af Frygt for Krigen — kan opnaas fredelig Fremskridt men i alle Tilfælde vil den sociale Krig ikke forsvinde saalænge den privatkapitalistiske Produktionsmaade bibeholdes.

Vor Opave maa derfor være, at ruste, for gennem den derved vundne Magtstilling at opnaa Fordele ad fredelig Vej, samt for derigennem at være parat til at optage Kampen naar den bliver uundgaaelig, og naar Forholdene tillader at føre den.

Forretningsforholdene i den tyske Maskinindustri.

I Beretningerne om Forholdene i den tyske Maskinindustri i sidste Kvartal 1897 meddeles:

„I alle Forretninger var der tilstrækkelig Beskæftigelse. Den rhinske Metalvare- og Maskinfabrik i Düsseldorf har udtaget et nyt Patent, efter hvilket den allerede har modtaget en Ordre fra den tyske Regering. Ordren andrager 8 Millioner Mark. Hvilken den patenterede Opfindelse er, hemmeligholdes endnu for Offentligheden, men da den nævnte Ordre fra Regeringen er en Kendsgerning, maa man antage at Patentet angaar Forbedring af Krigsmateriel. Forrige Aar paa samme Tid havde det nævnte Firma kun Ordre inde for ialt 3 Millioner Mark, medens det nu har liggende alene fra Regeringen for 8 Millioner Mark. Maskinbygnings-Aktieselskabet Schwartzkopff i Berlin lover sig store Resultater af Linotype-Sættmaskinen, som allerede er indført ved flere store tyske Blæde, og som inden alt for længe vil blive indført i al Almindelighed paa Grund af deres tids- og pengebesparende Egenskaber. Hvor stærkt de Maskinfabriker, der beskæftiger sig med Lokomotivfabrikation ere optagne, fremgaar af, at de præsiske Lokomotivfabriker har svaret den tyske Regering paa en fra denne til Fabrikerne indløben Forespørgsel, at det Antal Lokomotiver, der med Anspændelse af al Kraft kan leveres i 1898 udover de allerede bestilte, højst kan blive 140 Stykker. Statsbanerne er blevet anmodet om hurtigst muligt at sende en Oversigt over, hvor store deres Ordre antagelig vil blive, ikke alene i 1898, men ogsaa i 1899. Fra en Mængde og saa godt som fra alle andre Fabriker, foreligger der Beretninger om, at de er fuldt optagne. Som Følge af de gode Forretningsforhold har en overordentlig stor Mængde Aktieselskaber forøget deres Aktiekapital. Talrige Fabriker er blevne udvidede og der er anlagt flere nye Etablissementer“.

Hertil gør „Deutsche Metall-Arbeiter Zeitung“ følgende Bemærkninger:

Kapitaludbyttet af Fabrikerne har paa ganske faa Undtagelser nær været større i 1897 end i 1896, og man kan allerede nu med Sikkerhed sige, at det vil blive yderligere forøget i 1898. Arbejdslønningerne er blevne noget højere, og de talrige nye Aktieselskaber, der er dannet og dannes, saavel som de betydelige Udvidelser af de bestaaende Forretninger giver Udsigt til Muligheden for yderligere Forbedringer paa dette Punkt.

Hold dem til Ilden.

Hr. Redaktør!

Skænk mig Plads for nedenstaaende Betragtninger.

Naar jeg ønsker her at fremsætte mine Anskuelser angaaende Værkstedsklubbernes Virksomhed, er det paa Grund af indhøstet Erfaring om disses absolutte Nytte. Klubberne er først og fremmest en udmærket Lønregulator og en ypperlig Kontrol mellem Medlemmerne indbyrdes. Og det er netop denne Kontrol, en Del mindre noble Kolleger søge at unddrage sig. Nu er det en Kendsgerning og skal med Glæde noteres, at vort Fagforbund er gaaet frem med Kampeskridt i de sidste Par Aar, men det maa erkendes at der dog endnu rundt omkring paa Værkstederne findes Personer som enten ikke vil eller ikke kan forstaa vor Andel i den store Opgave. Naa, af dem hvis Aandsevner ere saa smaa, at de ikke kan forstaa Betydningen af den Kamp vi fører er der vel ikke stort at frygte, men desmere af dem som mod bedre Vidende til enhver Tid søge at forhaane og endog trodse vore Love og Vedtægter Hvis et ærligt Medlem bebrejder en saadan Person hans Optræden da faar han som Regel et Svar, der staar i god Samklang med alt det øvrige der er serveret af Vedkommende. Utallige ere de Exempler paa Smudsighed og Dumhed D'hr. have gjort sig skyldige i, de vrager ikke Midlerne, blot de fører til Maalet: at blive fri for denne „forbandede“ Kontrol; men det er netop denne, de ikke skal blive fri for, hvis de blot nogenlunde vil bevare Skindet som gode Kammerater. Saalænge de tilhører vor Organisation, skal de uvægerlig holde sig vore Love og

Vedtægter efterrettelige. Det er nemlig den første Betingelse for at være Medlem af en Forening, at man kan bøj sig for Majoriteten, kan man ikke det, er man umulig som Medlem, vore Love og Vedtægter ere jo netop Udtryk for Majoriteten.

Jeg vil derfor raade alle gode Kolleger til alvorligt at arbejde mod de Personer, der under Forbundsmaske paa falsk og hyklerisk Maade sniger sig ind paa Livet af os, og derpaa søge at gøre os al den Skade og Fortrød de ere i Stand til. Hold et vaagent Øje med dem, og lad ingen Lejlighed gaa Eder forbi til at foreholde dem det grimme i deres Optræden naar de give Anledning dertil. Og til de „Unge“ siger jeg: bryd Eder ikke om deres Bemærkninger. (Du er for grøn til at irettesætte mig, dertil har jeg for megen Erfaring o. s. v.); thi saadanne Udtalelser ere netop Beviser paa Dumhed og Mangel paa Argumenter. Det er ikke altid at Visdom og Alder følges ad, thi hvis det var Tilfældet at de ældste altid var de viseste, saa skulde der luftes ordentlig ud i Bestyrelserne for de forskellige Fagforeninger. Og skulde det trods ihærdigt Arbejde ikke lykkes os at faa dem til at give Pote, saa lad os trække D'hr. frem paa vore Generalforsamlinger og der belyse deres grimme Optræden, og jeg tror at vort Fagblads ærede Redaktør med Fornøjelse vil aabne os Plads til herigennem at holde Dom over de mere eller mindre noble Karakterer, der maatte findes paa Værkstederne. Jeg har tilhørt min Organisation saa længe, jeg har kunnet, nemlig fra den Dag jeg blev Svend, og ved min Indmeldelse lovede jeg mig selv at vie mine ringe Evner til vort Forbund, og har det til Tider skortet paa Evne, saa har det aldrig manglet paa god Vilje, men det har ogsaa belært mig om, at naar blot man har Viljen i tilstrækkelig Maal da klares mangt et Skær ved hinandens Hjælp. Derfor Haand paa Værket og lad Eder ikke trætte, da turde det ikke vare længe før vi have trukket det Uvæsen op med Rod, som saa frodigt synes at spire frem i vore Klubber. —

Nr. 45. Georg Neupert.

Fra Afdelingen i Aarhus.

Da Aarhus Afdeling er den største Provinsafdeling, kunde det maaske interessere mine Kolleger at vide lidt om hvorledes Stillingen er her og hvorledes vi arbejder i Organisationens Tjeneste.

Vi staar med et Medlemsantal af 525 Mdl., og har i det sidste Aar haft en Tilgang af 140 Mdl. Vi har naaet til dette Resultat, at alle (med nogle faa Undtagelser) som arbejder paa de private Værksteder ere Medlemmer af Fagforeningen; og paa Statsbaneværkstedet er vi ogsaa naaet et stort Skridt fremad; vi staar nu derude med et Medlemsantal af 115 Mand. Agitationen drives saa vidt den kan paa Centralværkstedet; men det er ikke saa let, thi der er Folk som man ikke kan stole paa; som gjerne vil angive hinanden, der er tillige en Del Skruebrækkere fra den uheldige Banestrejke i 1891; saaledes har man ogsaa ikke noget fast Grundlag under Fødderne, men dog er der udrettet et stort Stykke Arbejde og Fremtidsudsigterne ere ret gode derude.

Angaaende Lønnen da staar det jo saaledes, at 30 Øre er mindste Løn som bydes er Smed eller Maskinarbejder. Naar vi vil gaa cirka 3 Aar tilbage, da er det et storartet Resultat vi der har naaet. Den Gang betales der en Udlærling 18—20 a 22 Øre i Timen, og den normale Løn var 25 a 26 Øre pr. Time, den Gang stod vor Organisation med godt et Hundrede Mand, nu derimod er det en samlet Organisation; om ikke dette skulde være Beviser for hvad en stærk Organisation kan udrette, saa ved jeg ikke om man ønsker kraftigere Vidnesbyrd.

Vi har her i Aarhus et godt og kraftigt Fundament, hvorpaa Afdelingen hviler, det er nemlig Værkstedsklubberne. Byen er inddelt i 12 Klubber, disse Klubber har hver deres Bestyrelse paa 3 Mand, og holder maanedlige Møder, hvor foruden at drøfte Værksted-

forholdene tillige holdes Foredrag, baade faglige og historiske, som oftest fremkalder disse en meget interessant Diskussion; ved disse Møder uddannes Medlemmerne til at deltage i Diskussionen og til at tage Del i Agitationsarbejdet, af Klubbestyrelserne uddannes der dygtige Bestyrelsesmedlemmer; disse Møder virker altsaa opdragende i mange Retninger.

Klubbestyrelserne fra alle Klubber sammenkalder da en Gang hver 3. Maaned, eller saa ofte Bestyrelsen finder det nødvendigt, til Møde, dette danner Smedenes Rigsdag, der afgives da Beretning om Arbejdsforhold og Lønnen og tillige planlægges Agitationen for den kommende Tid, og hvad der skal gennemføres; disse 36 Mand føler ogsaa, at paa deres Skuldre hviler et Ansvar, og vi har haft og har Klubbestyrelser, som arbejder nidkjært for vort Maal nemlig at gjøre vort Forbund saa stærkt som muligt.

Vort Anvisningskontor har ogsaa været os til megen Gavn og Nytte til at regulere Arbejdskraften og til Vejledning for tilræjsende Svende. Klubbestyrelserne staar altid i direkte Rapport med Anvisningskontoret om der er Brug for Arbejdskraft eller der ikke er noget at bestille o. s. v. Alt i Alt arbejder disse forskellige Faktorer Haand i Haand med hverandre, denne Enighed er vor Styrke.

F. F. Samuelson.

Lønforhøjelse i Aarhus.

Afdelingen meddeler:

Hos Frichs Efterf. havde vi i Smedien en Snes Mand, der stod paa 28 Øre i Timen. Vi sendte Fabrikkanterne en Skrivelse, med samtlige Svendes Underskrift, og forlangte 2 Øre mere pr. Time for dem paa 28 Øre.

I Fredags (det var den 25 Marts) fik de saa 30 Øre i Timen med den Motivering, at nu maatte de ikke fortrædige de nyantagne Arbejdere og bestemme deres Løn. Dette kunde vi selvfølgelig godt gaa ind paa. Det andet store Resultat er med Svendene paa de mindre Grovsmedeværksteder i Byen. Igennem en Forhandling, der til Tider var ret hidsig fra Mestrenes Side, naaedes følgende:

Mindste Timeløn 33 Øre (i det første Svendeaar dog kun 30 Øre). Alle Lønninger, der, inden Forhandlingerne paabegyndtes, vare fra 30 til 34 Øre pr. Time, forhøjedes med 3 Øre. Lønninger paa 35 Øre pr. Time og derover forhøjedes med 4 Øre pr. Time.

Overarbejde betales med et Tillæg til Timelønnen af 50 og 100 %.

Tidligere var den mindste Timeløn 28 Øre og Betalingen for Overarbejde 25 og 50 %.

Naar man saa husker, at for kun et Aar siden var Lønnen paa Grovsmedeværkstederne i Aarhus 20—21—22 til 24 Øre pr. Time eller Kost og Logi og 5 a 6 Kr. pr. Uge, saa kan det vel nok kaldes et godt Resultat.

Vi har nu bare en 3 a 4 Svende, hos Mestre, der ikke er Medlemmer af Lauget, hos hvem vi maaske kommer til at strike for at skaffe dem den samme Løn som hos de Mestre, der ere Medlemmer af Lauget.

Bestyrelsen.

Vort eget Hus.

Hovedbestyrelsen har i disse Dage købt Ejendommen paa Hjørnet af Larslejstræde og og St. Pederstræde i København for en Købesum af 60,500 Kr.

Udbetalingen er kun 5,500 Kr., det er altsaa de eneste Penge Forbundet sætter deri. Ejendommen kommer til at tilhøre Hovedfor-

bundet og vil give dette en reen Indtægt af ca. 1,000 Kr. om Aaret. Dette er altsaa den Fordel Hovedforbundet vil faa af Købet, og det vil jo være et godt Bidrag til vore Administrationsudgifter. Det er Hensigten at faa alle de københavnske Afdelinger til at have Kontorer der, hvorved den store Fordel opnaas at have alt samlet paa et Sted og at vi kan indrette os som vi vil.

Fortsat Fortegnelse

over

hvad der er indsamlet paa Listerne til Lock-outen i England.

(Se Fagbladet for Marts.)

Kjedelsmedeforeningen: Liste Nr. 481	1,50, do. 484
50, do. 487	5,00, do. 489
1,00.	
Kolding: Liste Nr. 186	52,00, do. 187
13,50.	
Kleinsmedesvendeforeningen: Liste Nr. 408	1,50.
Holbæk: Liste Nr. 151	3,15.
Vejle: Liste Nr. 377	1,30, do. 378
8,00.	
Stege: Liste Nr. 344	10,00.
Ribe: Liste Nr. 302	1,05.

Modtaget til Lock-out'en i England.

Foruden de i sidste Fagblad offentliggjorte Beløb, har jeg endvidere modtaget følgende:

Afdl. i Ribe	1,05
Kjedelsmedeforeningen i Kbhvn.	9,00
Afdl. i Vejle	1,30
- - Holbæk	3,15
- - Kolding	1,50
Kleinsmedesvendeforeningen Kbhvn.	1,50
Tilsammen	17,50
Det tidligere indbetalte	7.963,81
Ialt Kr.	7.981,31

Afsendt til England ialt
900 Pd. Sterling = 16,734 Kr. 50 Øre.

Vald. Olsen, Hovedkasserer.

Jens Lange og Lock-out igen.

Formerne paa Jernstøberiet i Nykøbing paa Mors har nedlagt Arbejdet fordi der blev sat Arbejdsmand ind for at opløres til at forme fladt Kakkellovnsarbejde.

I den Anledning har Jens Lange haft nogle af sine Formere kaldt ind til sig og meddelt dem, at de maatte sørge for snarest mulig igen at faa Formerne i Nykøbing i Arbejde, da der ellers blev almindelig Lock-out.

Herregud, at Jens Lange endnu ikke er klogere. Lock-outen i Fjor bragte sandelig ikke ham Laurbærkransen.

Om Jens Lange gerne vil have en Lock-out igen kender vi ikke, men hele hans Ledelse af Provinsfabrikantforeningen synes at tyde paa, at han enten ikke kan eller ikke vil undgaa de smaa Stridigheder.

Hans C. Petersen i Præstø.

I Februar Fagblad stod en Artikkel med samme Overskrift som ovenstaaende, vore Medlemmer erindrede den sikkert.

Vi har senere erfaret at Fabrikant Petersen i Præstø, paa Henstilling af Overretssagfører Damm besluttede intet at foretage imod den i Artiklen omtalte Mand. Fabrikant Petersen bedes modtage vor Undskyldning for den ham ved Artiklen tilføjede Uret.

Tilgang frabedes.

Waggonfabriken „Vulkan“ Maribo. Nørrebro Jernstøberi (Brandt & Co.) i Odense. Smedemester Petersen Nykøbing M.

Kallundborg. Mindste Timeløn 30 Øre (i det første Svendeaar dog kun 27 Øre) er i disse Dage ved Forhandling gennemført i Kallundborg.

Forhandling om Lønforhøjelse føres mellem Forbundet og Skive Jernstøberi, i Skive, Birchs Jernstøberi i Varde og L. Lange & Co. Fabrik i Svendborg, samt Magle Møllens Papirfabrik i Næstved.

Pas paa Kontrakterne.

Der meddeles os at enkelte Fabrikanter i Provinserne naar de faar Arbejdere paa Kontrakt indsætter følgende Bestemmelse:

„Denne Kontrakt ophæves ikke ved Streike eller Lock-out. Pas paa at faa denne Bestemmelse ud; thi binder I Eder ved en saadan Kontrakt, vil I ved en Konflikt faa Valget mellem at bryde Kontrakten eller blive Skruebrækkere.

Stoler i paa at Fremtidens Skruebrækkere vil faa Lov at staa i Fred, turde I forsent vaagne til Virkelighedens nøgne Sandhed.

Forskelligt.

Nedenstaaende har udmeldt sig af Forbundet efter at de ere komne i Arbejde paa Baneværkstedet i Aarhus. Nr. 2762 A. P. Jensen, 4576 Hornbæk, 9446 H. C. Kinst, 10088 A. Christensen.

Det er beklageligt, at Medlemmer der har deltaget i Lock-outen, modtaget Understøttelse, nydt Frugterne af Organisationens Arbejde, nu da de kommer paa en Arbejdsplads, hvor de mener at kunne undvære Organisationens svigter deres gamle Kolleger. Disse Mennesker forstaa ikke og vil ikke forstaa, at naar Forholdene nu ere nogenlunde gode paa Baneværkstedet, saa er dette Frugten af vort Arbejde og vore Offre da det var vanskeligere at være Medlem af Forbundet og arbejde paa Baneværkstedet end nu og derfor skal ovenstaaende ogsaa i Gabestokken til Advarsel.

Klubben.

Lykensknig. Malmø Afdeling af Sv. Järn & Metall. Förb. sendte os den 13. f. M. følgende Telegram for hvilket vi hjertelig takker.

Järn och Metallarbetare Förbundets Afdeling i Malmö beslöt på sin 14de Års Fest att bringa det danska Smede och Maskinarbetare Förbundet en broderlig Hælsning.

M. P. Noren.

Bornholm. Vore Kolleger i Rønne har dannet en Agitationsklub der skal agitere for Tilslutning til de faglige og politiske Organisationer paa Bornholm.

Odense Afdeling beder om at faa følgende optaget: Medlem Nr. 6273 Chr. Schenstrøm født i København $\frac{30}{100}$ 68 indm. i Nakskov $\frac{10}{100}$ 96 er slettet af Odense Afdel. for Restance og med yderligere Gæld. Endvidere har han brugt haanende Udtalelser om Forbundet. Odense Afdl. anmoder om, at han ikke optages andre Steder uden at have klaret sit Forhold i Odense.

Paa Smede & Maskinarbejdernes Forbunds Kontor, Rømersgade 20 København, henligger Brev til Kleinsmed Martin Petersen fra Saxkøbing.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 9691 A. Mogensen. 332 J. P. Hansen. 2513 M. P. Christensen. 5777 H. C. Jensen. 8436 C. Arnholtz. 7096 Niels Andersen. 1683 Anthon Petersen. 9168 Karl Ulrich.

Kassererne bør lave sig en Liste, paa hvilke de kan opskrive de Bøgers Numre, der hver Maaned erklæres for ugyldige.

Følgende Medlemsbøger indkaldes til Revision:

Nr. 8592 P. Petersen. 4047 Harald Henriksen. 4993 og 9192 begge lydende paa Jens Severin Christensen.

Vald. Olsen
Hovedkasserer.

Strejken paa Helsingørsgadens Sukkerhus.

Denne Strejke begyndte d. 8. Decbr. forrige Aar og sluttedes den 19. Februar 98 med Sejr for Arbejderne, idet Fordringerne i det væsentlige indrømmedes.

Ved Strejkens Begyndelse var Lønnen henholdsvis 30 og 32 Øre i Timen, samt et mindre Tillæg for Over-Nat- og Søndagsarbejde. Fordringen lød da paa 35 Øre som mindste Løn og det paa Fabrikerne sædvanlige Tillæg for Overarbejde.

Efter Strejkens Slutning er Lønnen henholdsvis 34 og 36 Øre pr. Time, samt Tillæg for Over-Nat og Helligdagsarbejde efter samme Regler som betales paa Maskinfabrikerne. Endvidere fastsloges, at i saadanne Tilfælde, hvor der arbejdes i Dag og Nathold, skal Natholdet betales med et Tillæg af 25 $\frac{100}{100}$, og hvis Natholdet skal arbejde udover Kl. 6 Morgen, bliver denne Arbejdstid betalt som Overarbejde.

Det er et stort Fremskridt paa dette Arbejdssted, hvor Lønnen altid har været urimelig lav, og at den har kunnet holdes saa lavt nede skyldes *udelukkende* den Omstændighed, at Organisationen aldrig har kunnet rigtig trives der, først nu er det lykkedes efter mange forgjæves Forsøg at skabe en levedygtig Organisation og Følgen deraf er ikke udeblevet.

Arbejderne, som alle kom i deres gamle Pladser med Undtagelse af 2 Mand som havde faaet Arbejde andetsteds, har erklæret sig tilfredse med Resultatet, og takket os for Hjælpen, som ydedes dem igjennem Organisationen.

Jeg vil takke Smede og Maskinarbejderne for deres Optræden under denne Kamp. *Der tilbød sig nemlig ikke en eneste Skruebrækker*; derimod er der ingen Grund til at glæde sig over Sukkerhusets Arbejdsmand, hvoraf nogle efter fattig Evne søgte at erstatte de strejkende Smede. Selvfølgelig var Hjælpen som sædvanlig af den Slags der fører fra Dynen og i Halmen, og bagefter staa disse Hjælpere sikkert ikke særlig højt hos Direktør Millinge, der i mange Henseender har et mere humant Syn paa Arbejdsforhold end vi ere vante til at træffe hos københavnske Fabrikker og Jern-Direktører.

N. Larsen.

Husk altid

at nu efter Forliget kan Fabrikkerne

a) ikke *alene* fastsætte nye Akkordpriser, ej heller ned sætte bestaaende Akkordpriser, altid skal vedkommende Arbejder eller Arbejdere være med paa Raad. Bliver Arbejderen eller Arbejderne ikke tagne med paa Raad ved Fastsættelsen af Akkordpriserne, er det et Brud paa Forliget, og man bør da klage.

Man bør altid paase, at den Akkord, man afslutter, indføres rigtig i Akkordbogen, der føres paa hver Fabrik, og hvortil Arbejderne altid skal have Adgang. Lægges der Hindringer i Vejen herfor bør man klage.

En trykt Akkordseddel, der overgives den eller de Arbejdere, der skal udføre en Akkord er naturligvis det bedste.

Kan der, af forskellige Grunde, ikke opnaas Enighed om en Akkord, er Timelønnen garanteret.

b) Husk altid, at nu kan en Mand, der staa i Enkelt-Akkord, ikke afskediges, før hans Arbejde er færdigt, med mindre han har forset sig, og i saa Fald skal paa hans Forlangende Voldgiftsretten dømme om Forseelsen er af en saadan Art at Afsked er berettiget.

c) Husk altid, at ingen Fabrikant eller Værkfører mere maa forlange Afskedsbevis som Betingelse for at antage en Arbejder.

Gør han det, bør det straks anmeldes til Afdelingen i den By, hvor det sker.

(Nogle Steder vil det maaske vise sig, at der spørges hvor Vedkommende sidst har arbejdet, og naar han har besvaret det, meddeles det ham, at han kan komme igen i Morgen. I Mellemtiden bruges saa Telefonen. Men skulde det vise sig, at en Mand forfølges, bedes det anmeldt.)

Lad os samle Klagerne, som maatte fremkomme, dersom Forliget paa noget Punkt ikke overholdes. Men husk endelig ikke at klage uden Grund. Alle Klager indsendes til Hovedbestyrelsen.

Postadresse:

Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstræde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende og andre Forretninger fra 9—11 og 6—7, Mandag og Torsdag tillige fra 7—8.

Alle arbejdsløse bedes melde sig paa Arbejdsanvisningskontoret inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbde i deres Bøger.

Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 8

Maj 1898

10. Aargang

En Side af vor Jernindustri's Fremtid.

Efter at de tunge Skyer, der i April Maaned stod lige over Landet, idet det saa ud som om alt hvad der hed Arbejdskøbere vilde vælte sig ind over Arbejdernes Organisationer, for at knuse disse nu ere trukne forbi, foreløbig, kan der være god Anledning til at gøre os vor Stilling klar. Det følger af sig selv, at vi ikke kan nøjes med at drage frem i denne Forbindelse alene hvad vi vil og kan og tænker paa at gøre, men ogsaa maa beskæftige os med den anden Part, Fabrikanterne og deres Organisation, samt med vor Jernindustri's hele Stilling.

Det første Spørgsmaal maa ganske naturligt blive dette, naar vi skal tage det hele fra Grunden af:

„Har vi, der ikke i vort Land selv har Raamaterialet, Betingelser for en Jernindustri“.

Spørgsmaalet maa besvares absolut bekræftende.

Samfærdselsmidlernes Udvikling har neutraliseret et Lands Mangel paa Kul og Jern.

Dampkul købes som Regel billigere i København end i London. Hvor ringe en Rolle Hensynet til Fragten spiller i vor Tid, kan ses af, at der er fragtet Kul fra Newcastle til Odessa 0: 1000 danske Mil for en Pris af 4 sh. 6 d. pr. Ton, det samme som Fragten til København koster. Paa samme Tidspunkt var Kulfragten fra Newcastle til London 5 sh. Kullene var altsaa Forbrugerne dyrere i London end i København. Omtrentlig det samme Forhold vil være til Stede for Jernets Vedkommende.

Vi tør sige, at Maskinen, Arbejderen og den kommercielle Ledelse ganske have illimineret Betydningen af Kul og Jerns Tilstedeværelse i et Land for dets industrielle Udvikling.

Maskiner erholdes ved Hjælp af Kapital og den tekniske Indsigt som vi raader over til Overflod. Arbejdere have vi flere af end der er lønnende Beskæftigelser til og Betydningen af kommerciel Indsigt er jo

almindeligt erkendt og dens Erhvervelse sat paa Dagsordenen.

Men vi kunne ikke forlade Spørgsmaalet om Raamaterialets, Arbejdets og Teknikens Betydning for Industrien uden at minde om det Vexelvirkningsforhold der finder Sted mellem dem.

En daarlig ernæret og forlænge arbejdende Arbejder kan ikke passe en højt udviklet Maskine, fordi denne kræver en Paapasselighed, Intelligens, Hurtighed og Energi, med et Ord en Intensitet i Arbejdsydelsen som intet Menneske kan præstere ved daarlig Ernæring og lang Arbejdstid.

Da imidlertid paa den anden Side den høje tekniske Udvikling er Betingelsen for vor Jernindustri's Konkurrencedygtighed saa er Arbejdsbetingelsernes gradvise Stigen ogsaa til dens Fordel.

Finder denne Forbedring Sted, saa tvinger den til teknisk Fremskridt og højner Konkurrencedygtigheden, finder den ikke Sted, saa holder den tilbage paa det tekniske Fremskridt og svækker Konkurrencedygtigheden.

For Tiden staar vor Jernindustri sig i det hele og store godt, hvilket ogsaa aabent indrømmes af vore jernindustrielle Arbejdsledere, og dygtige Mænd har vi i deres Rækker, med udmærkede Betingelser for at føre den videre, vel at mærke, naar vi kun ser paa dem som rent merkantile og tekniske Dygtigheder, thi saasart vi vil undersøge om de ogsaa have Betingelserne for at forstaa den anden Part, Arbejderne, saa maa vi desværre sige, at de endnu har meget at lære og at de sikkert vil slaa meget itu og gøre Jernindustrien næsten uoprettelig Skade inden de naar til „praktisk“ Erkendelse af hvor Vejene ligger. Vi skal derfor allerede nu slaa fast at Faren for vor Jernindustri's Fremtid ikke ligger i, at vi ikke kan konkurrere med Udlændet, det kan vi nemlig, heller ikke i, at Arbejderne vil stille Fordring om en Løn, Industrien ikke kan bære, ej heller i at Arbejderne ikke vil, søge at rette sig efter de Krav, den tekniske og økonomiske Udvikling fører med sig, *men derimod i den Kamppolitik som det er en udtalt Kendsgerning at Fabrikantorganisationernes Ledere har gjort og vil gøre sig til Talsmænd for.*

Det er slet ikke behageligt at skulle sige dette paa det nuværende Tidspunkt, men der er ikke noget at stikke under Stolen naar Stillingen skal bedømmes upartisk og Sandheden skal frem. Det er en offentlig Hemmelighed at det var den københavnske Fabrikantforenings Formand Hr. Helweg, der paa „Arbejdsgiverforeningen af 1896“ Generalforsamling, paa Trods af sine sex Medkolleger i Arbejdsgiverforeningens Bestyrelse, tvang Standpunktet om „de yderste Midler“ frem, fordi erklærede han, at det nu ikke længere var til at holde ud med Fagforeningernes Overgreb.

Hvordan en saadan Paastand tager sig ud naar vi oplyser, at der ikke fra den københavnske Fabrikantforening til Forbundets Hovedbestyrelse er paaanket et eneste Overgreb fra Arbejdernes Side fra Lock-outen sluttede i Fjor og til Dato, vil vi lade Læserne dømme om. Vi kommer derefter til Provinsfabrikantforeningen, dennes Formand Hr. Lange erklærede, ved et Fællesmøde mellem hans Forenings Bestyrelse og Hovedbestyrelsen der afholdtes i København Tirsdag den 10. Maj, at Fabrikterne havde indrettet sig paa i Fremtiden kun at arbejde 9 Maaneder om Aaret. Grunden til at Hr. Lange fremsatte den Udtalelse var følgende: Der taltes mellem Bestyrelserne om et Stridsspørgsmaal hos Fabrikant Birk i Varde der kun vilde give en ung Svend 26 Øre i Timen. Da ikke Enighed kunne opnaaes, sagde Hr. Lange, „Ja, saa skal vi jo have Voldgift“, hvortil Forbundets Formand bemærkede, „Nej, det skal vi ikke thi vi ere blevne altfor meget skuffede af Voldgifterne, særlig nu da vi ser hvorledes Hr. Brandt i Odense behandler en Voldgiftsavgørelse“. „Ja saa er vi midt inde i Konflikten igen, erklærede Hr. Lange“. Skal vi da have Lock-out hver Gang en Fabrikant der beskæftiger 5 Mand ikke vil indrømme dem et beskedent og rimeligt Lønkrav, og der derfor bliver en Strejke spurgte Forbundets Formand, thi i saa Fald skal der jo mindst være en Lock-out om Aaret. *Hertil svarede Hr. Lange, vor Organisation hviler paa Solidaritetsprincippet og naar vi ikke kan hindre Strejker hos vore Medlemmer, saa er vor Organisation ingen Ting værd, vi vil møde enhver Strejke med de Midler, vor Organisation stiller til vor Raadighed, og vi har indrettet os paa i Fremtiden kun at arbejde i 9 Maaneder om Aaret.*

Hermed er Fabrikantforeningernes Kampstilling givet.

Hver Gang 5 Arbejdere, der har 30 Øre i Timen, forlanger 32 Øre og Fabrikterne ikke vil give dem det og der af den Grund bliver en Strejke paa dette ene lille Arbejdssted, saa faar vor Organisation Valget mellem at kommandere disse 5 Mand i Arbejde igen eller faa en Lock-out af uoverskuelig Omfang. I Sandhed det Princip kan føre til farlige Konsekvenser for vor Jernindustri, ja, for hele Samfundet.

For vor Jernindustris Trivsel er der ingen Fare, vi kan klare os i Konkurrencen mod Syd og Øst „naar der fra alle Sider arbejdes paa at skaffe saa rolige og stabile Arbejdsforhold som muligt.“

Jævnfør vore Udtalelser foran og man vil forstaa, at vi ikke mener, at Betingelserne for rolige og stabile Arbejdsforhold er ensbetydende med lav Løn og lang Arbejdstid.

Hvordan skal da disse stabile Arbejdsforhold der er en absolut nødvendig Betingelse for vor Jernindustris Trivsel, komme til Stede, naar vi paa vor Side hævder, at det er uafviselig Pligt for os stadig at forbedre Arbejdernes økonomiske og sociale Vilkaar og Fabrikterne sætter den knyttede Næve op for Ansigtet af os, hver eneste Gang vi fremsætter et nok saa beskedent Krav, der meget godt kan honoreres, men som Fabrikterne af „Princip“, for „ikke al Tid at give efter“ ikke vil honorere.

Ja, her er Kræftskaden. Vi skal forsøge at vise Vej gennem Uføret. Maa vi saa forinden vi selv tager Ordet presentere for vore Læsere og Medlemmer en Foregangsmand, der i Modsætning til D'Hr. Helweg og Lange staar som Beviset for at det ikke er tomme Ord naar vi altid har sagt, „Se forstaaende, vi forlanger end ikke sympathisk, paa Arbejderklassens Emancipationsbestræbelser og vi skal vise at vi uden Had kan erkende vor Samfundsstilling og arbejde energisk baade paa vor eget og paa Samfundets kulturelle og økonomiske Fremskridt. Denne Foregangsmand er Hr. Kommandør Nielsen, Direktør for Burmeister & Wains Maskin- og Jernskibsbyggeri.

Strax efter Nytaar paabegyndte Kommandør Nielsen Forhandlinger med sine Arbejdere, og deres Organisation i de forskellige Fag, ca. 1500 Mand og han er nu naaet at blive omtrent færdig og med det Resultat, at gennemgaaende ere alle Parter tilfredse.

Men Hr. Nielsen gjorde heller ingen Røverkule af sit Hjerte. Han sagde til Arbejderne: „Jeg vil naturligvis gavne mit Selskab, men det forstaaer sig Arbejderne maa ogsaa have hvad der kan ydes dem, jeg hænger mig ikke i andre Principer end det, at det drejer sig om at vi bliver enige, saa vi kan faa en længere rolig og fredelig Arbejdsperiode“

Den her nævnte Overenskomst gælder til 1901. Minimallønnen er 30, 34 og 35 Øre pr. Time henholdsvis for Grovsmede, Kleinsmede og Maskinarbejdere. Der er strax ved Overenskomstens Oprettelse lagt 2, 3 à 4 Øre paa alle Timelønningerne og i de kommende Aar stiger Lønnen i flere Afdelinger med 1 Øre pr. Time. Og her har der endda været saa store Principspørgsmaal at strides om som Ophævelse af en snart 50 Aar gammel Pensionskasse. Men Kommandør Nielsen gav sig med Forstaaelse og Energi i Lag med den store Opgave og nu er den omtrent løst, uden at der har været et eneste bittert Ord fra nogen af Siderne. D'Hr. Helweg og Lange vilde aldrig kunne have løst en saadan Opgave, dertil mangler de Hr. Kommandør Niensens humane forstaaende Syn paa Arbejderbevægelsen.

Paa vort Lands største private Arbejdsplads i Jernindustrien er der altsaa uden Sværds slag skaffet rolige og stabile Arbejdsforhold for de første 3 Aar. Vi kan desværre ikke sige det samme for det øvrige Lands Vedkommende og det vil af det foregaaende ses, at der heller ingen Udsigt er til at det vil ske. Vi maa altsaa indrette os herefter. Hvad skal vi da gøre?

Vi maa udvikle vor Organisation saa den i fysisk Styrke udadtil og Sammenhæng og Intelligens indadtil bliver saa frygtindgydende at ingen tør angribe os. Og vi skal ikke misbruge vor Magt, hvad vi heller aldrig har gjort.

Vor fysiske Styrke udadtil maa vi søge gennem en velfyldt Krigskasse, og vor Styrke indadtil maa vi søge gennem Forstaaelse af Organisationens hele Væsen. Jvf. Artiklen „Kampen mellem Kapital og Arbejde“ i Fagbladet for April.

Vi tør ikke tro paa Fred, saalænge Fabrikantforeningerne ledes med saa lidt Forstaaelse af vore retmæssige Krav, som de nu gør. Vor Jernindustri behøver for at kunne udvikle sig frodigt en intelligent Arbejdsstand, men en saadan fremkommer ikke ved lav Løn og lang Arbejdstid.

Naar vi derfor med Uro og Frygt ser paa „Vor Jernindustri's Fremtid“ saa er Grunden hertil ikke den, at vi er bange for at den af naturlige Grunde skal blive sat til Vægs af Konkurrenterne i Syd og Øst, men derimod, at vi frygter for, at Fabrikanternes Løsen „Lad os slaa dem ned“ fører til at Jernindustrien ødelægges herhjemme, thi Fagforeningerne slaas nu en Gang ikke ned, saa sandt som de er et samfundsnødvendigt Produkt af den Udvikling ingen Mennesker har Ansvaret for at vi er inde i.

Fortsat Fortegnelse

over

hvad der er indsamlet paa Listerne til Lock-outen i England.

(Se Fagbladet for Marts og April.)

Kleinsmedesvende-Foreningen, Købh.: Liste Nr. 409 4,60.

Viborg: Liste Nr. 386 5,00.

Smede- og Maskinarb. Forbund, Købh.: Indkommen paa Kuponbog 3,35, Liste Nr. 501 1,00, do. 505 9,25, do. 506 16,00, do. 507 8,00, do. 508 2,00, do. 509 12,00, do. 510 19,75, do. 511 14,25, do. 512 7,00, do. 513 18,25, do. 514 4,15, do. 515 13,75, do. 516 6,25, do. 517 5,10, do. 519 7,50, do. 520 12,25, do. 523 0,75, do. 526 8,00, do. 527 8,00, do. 528 4,75, do. 529 20,50, do. 530 30,00, do. 531 9,50, do. 533 14,50, do. 534 8,50, do. 535 19,25, do. 536 8,50, do. 539 10,45, do. 540 11,00, do. 542 14,75, do. 543 13,10, do. 544 10,00, do. 545 10,60, do. 546 0,25, do. 547 14,20, do. 548 13,50, do. 549 9,50, do. 550 12,50, do. 551 14,30, do. 552 8,50, do. 553 12,00, do. 554 24,50, do. 556 4,70, do. 558 8,35, do. 559 3,35, do. 560 4,00, do. 561 1,50, do. 562 1,50, do. 563 9,80, do. 564 1,25, do. 565 11,90, do. 568 2,50, do. 569 3,50, do. 570 4,25, do. 575 2,00, do. 576 5,00, do. 577 5,35, do. 578 13,25, do. 579 15,75, do. 580 4,85, do. 581 15,50, do. 582 7,50, do. 583 7,50, do. 584 17,75, do. 585 8,00, do. 586 2,00, do. 587 14,75, do. 588 11,45, do. 592 5,00, do. 593 4,75, do. 470 2,00.

Præsto Afdl.: Liste Nr. 296 1,65, do. 298 75.

Modtaget til Lock-out'en i England.

Foruden de i de to foregaaende Fagblade offentliggjorte Beløb, har jeg endvidere modtaget følgende:

Kleinsmedesvende-Foreningen i Købh.	4,60
Viborg Afdeling	5,00
Helsingør „	0,50
Smede- og Maskinarb. Forbund Købh.	670,25
Præsto Afdl.	2,40

Tilsammen 6,82,75

Det tidligere indkomne 7,981,31

Ialt Kr. 8,664,06

Afsendt til England ialt

900 Pd. Sterling = 16,784 Kr. 50 Øre.

Vald. Olsen, Hovedkasserer.

Meddelelse til Bestyrelser og Medlemmer.

Paa dertil given Anledning indskærpes det paany, at Regnskabsanliggende og Kontrollen med Medlemmernes Bøger maa indsendes til Hovedkassereren, medens alle øvrige Forretninger vedrørende Forbundets Ledelse maa indsendes til mig.

Der skal al Tid, naar et Brev til Hovedkontoret indeholder Skrivelser baade til Hovedkassereren og Formanden være skrevet paa 2 Stykker Papir.

H. P. Hansen.

Forskelligt.

Da Medlem Nr. 8167 Hansen er beskyldt for at have arbejdet som Skruebrækker, under en Streike hos et Marmorsliberfirma, bekendtgøres det herved, at en saadan Beskyldning er i Strid med de faktiske Forhold.

Marmorslibernes Fagforening har nemlig udstedt en Erklæring der godtgør, at den omtalte Streike var hævet længe før Hansen fik Arbejde paa det omtalte Værksted.

N. Larsen,

Formand for Smede- og Maskinarb. Forbund.

Ekkluderet. Helsingør Afdeling meddeler, at den har set sig nødsaget til at ekskludere Medlem 4883 Olaf Nielsen paa Grund af ukollegial Opførsel fra hans Side.

Aarhus. Afdelingens Kontor, hvor alle arbejdsøgende der ankommer til Aarhus skal henvende dem, er nu Frederiksgade 42, 1.

Fagblade. Afdelinger i Provinserne, der har flere Fagblade for April end de skal bruge, bedes indsende disse snarest til Hovedkontoret.

Smed Joseph Harald Lindhard, der mistænkes for at være den der Juleaften i Fjor overfor Aalborg Afdelings Kasserer udgav sig for Nr. 4440 Rasmussen, har overfor os godtgjort sit Alibi, hvorfor vi herved renser ham for enhver Mistanke i ovenfor antydede Henseende.

Red.

Et Forlig. De af flere Arbejdere mod Formanden for „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund“, Hr. H. P. Hansen, i sin Tid paaklagede Sager i Anledning af, at Arbejdernes Navne vare blevne offentliggjorte, fordi de i Juni, Juli og August Maaneder ifjor arbejdede under den da raadende Lock-out i Jernindustrien, ere nu blevne forligte derved, at Hr. H. P. Hansen har betalt en samlet Bøde af 1500 Kr. til Anvendelse i veldædigt Øjemed. Samtidig forpligter Hovedbestyrelsen for „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund sig til hverken direkte eller indirekte at nævne eller offentliggøre de i Fagbladene ifjor nævnte Navne, og i Tilfælde heraf betaler Hovedbestyrelsen 10 Kr. pr. Navn ligeledes til Anvendelse i veldædigt Øjemed.

Helsingør. Udbetaling af Rejsehjælp er i Stengade 73 St. hos Formanden A. Johansen, tr. Kl. 6 1/2—7 1/2 Aften. Alle arbejdssøgende bør henvende sig her for de søgte Arbejde.

Aktieudbytte. Aktieselskabet *Smith, Mygind & Hüttemeier* har i Regnskabsaaret 1897 haft et Overskud af 82,443 Kr. 37 Øre, som foreslaaes fordelt saaledes: Til Reserve- og Fornyelsesfonden 30,000 Kr., Understøttelsesfonden 2000 Kr., Aktionærene 5 pCt. 25,000 Kr., Tantième til Direktører 7633 Kr. 1 Øre, til Bestyrelsesraadet 3816 Kr. 50 Øre, yderligere Udbytte til Aktionærene 2 pCt., 10,000 Kr.; der bliver da til Rest 3993 Kr. 86 Øre, som overføres i ny Regning.

Status viser en Balance af 1,231,324 Kr. 1 Øre; Reserve- og Fornyelsesfonden opføres med 65,000 Kr., Understøttelsesfonden, af hvilken der er udbetalt 1701 Kr., med 2299 Kr.

Aktieselskabet „Titan“ (Koefod, Hauberg, Marstrand & Helweg) har i 1807 haft et Overskud ved Driften af 109,776 Kr. 5 Øre. Netto-Overskud af Driften, efter Fradrag af 4 1/2 pCt. Udbytte til 250,000 Kr. Præference-Aktier bliver 63,014 Kr., 87 Øre, som fordeles saaledes: Udbytte 6 pCt. af 1 Mill. Kr.: 60,000 Kr.; Rest at overføre til 1898, 3014 Kr. 87 Øre.

Status opføres med en Balance af 2,735,122 Kroner 79 Øre. Ejendommene staa til Bogs for 595,304 Kroner 51 Øre. Inventarie-Konto opføres med 445,819 Kroner 48 Øre, Beholdninger af Raamaterialier samt halv- og helfærdigt Arbejde med 1,103,033 Kr. 21 Øre. Accept-Kontoen opføres med 127,978 Kr. 9 Øre. Reservefonds-Konto med 89,856 Kr. 53 Øre.

Ordinære og ekstraordinære Afskrivninger paa Inventarie-Kontoen opføres for 1897 med 40,461 Kr. 12 Øre.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 3159 C. F. Christiansen, 5437 P. Jørgensen, 743 C. Thoby, 5676 Henry Møller og 5241 Carl Sander. Kassererne bør lave sig en Liste, paa hvilke de kan opskrive de Bøgers Numre, der hver Maaned erklæres for ugyldige.

Ordrede Løn- og Arbejdsforhold.

Siden April Maanedes Fagblad udkom ere nedenstaaende Arbejdssteders Løn og Arbejdsforhold forbedrede til Fordel for Arbejderne.

Waggonfabrikken „Vulkan“ i **Maribo**. Alle Lønninger under 30 Øre forhøjedes med 2 Øre, Lønninger over 30 Øre med 3 Øre pr. Time.

Paa Skive Jernstøberi og Maskinfabrik i **Skive** ere alle Lønninger forhøjede med 2 Øre pr. Time.

Hos Jernstøber Birck i **Varde** forhøjedes Lønnen for 3 Mand med 3 Øre pr. Time.

Hos Jernstøber Lange i **Svendborg** forhøjedes alle Lønninger med 4 Øre pr. Time.

Paa Magle Mølle Papirfabrik i **Næstved** forhøjedes Lønnen for de 3 Smede, der vare Medlemmer af Forbundet, med 5 Øre pr. Time for 1 og 2 Øre pr. Time for 2.

2 Smede, der ikke vare Medlemmer, fik ingen Ting.

Paa Striden hos Brandt i **Odense** var der ved Redaktionen Slutning ikke noget endeligt Resultat.

De udeblevne Kuponbøger fra Lock-out'en.

Smede- og Maskinarbejdernes Forbund København.

I Fagbladet for Marts meddelte jeg, at en Maskinarbejder Beltoft paa „Gl. Carlsberg“ havde modtaget Kuponbog Nr. 506 af Maskinarbejder Nr. 7320 Rasmussen, uden at han havde afleveret den igen.

I den Anledning har Hr. Beltoft henvendt sig til mig og paa en meget kraftig Maade protesteret imod nogensinde at have modtaget nævnte Kuponbog og opfordrede mig desangaaende til at undersøge Sagen, og retfærdiggøre den Plet, som han mente jeg havde sat paa ham.

Da jeg gerne yder Retfærdighed til alle Sider, saavidt muligt, skal jeg ogsaa i dette Tilfælde meddele alle Smede og Maskinarbejdere Sagens Sammenhæng.

Jeg har nemlig faaet Lejlighed til at se den omtalte Kuponbog og opdaget at Beltofts Navn findes adskillige Steder som Kvittering for modtagne Bidrag til Lock-outen. Jeg blev anmodet om at modtage Bogen til Aflevering paa rette Sted; men nægtede det, da den var i en saadan Uorden, at det var meget vanskeligt at sige hvormange Penge, der skyldtes paa den. Bogen var den Gang i *Kedelsmed P. Rasmussens* Besiddelse, og jeg henviste Rasmussen til at aflevere den til Beltoft, med Opfordring til at opgøre den, dette er til Dato ikke sket og Beltoft skylder altsaa vedblivende Kuponbog 506, trods sin stærke Protest.

Iøvrigt skal jeg oplyse alle Vedkommende om at Kuponbøgerne skal afleveres og opgøres, ingen vil slippe fri, og Sagen vil eventuelt — (sandsynligvis meget snart) — blive overgivet Politiet af „De samvirkende Fagforbund“.

Det er snart et Aar siden Lock-outen begyndte og det er nu paa høje Tid at faa afgjort Regnskab, jeg vil derfor endnu engang — forhaabentlig den sidste — opfordre alle som ikke har betalt og afleveret deres Kuponbøger at gøre det uopholdelig.

Den 11. Maj 1898.

N. Larsen

Formand for Kbhnv. Afdl. 1.

Postadresse:

Dansk Smede og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstræde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende og andre Forretninger fra 9—11 og 6—7, Mandag og Torsdag tillige fra 7—8.

Alle arbejdsløse bedes melde sig paa Arbejdsanvisningskontoret inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbede i deres Bøger. Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 9

Juni 1898

10. Aargang

Ingen Arbejder kan affkediges, eller forlade sit Arbejde, naar han staar i Enkeltafford.

En Tildragelse i Aarhus, i Begyndelsen af denne Maaned, gør, at vi tager denne Side af vore „fælles Værksted-regler“ op til Belysning og forklaring.

Den 2. Juni affkedigedes fra firma Th. Sabro & Co. 5 Maskinarbejdere under følgende Omstændigheder. Den nævnte Dag Kl. 5 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag kom Værkføreren og meddelte dem, at de maatte ophøre med deres Arbejde, der paa fabriken, samme Aften Kl. 6. Paa forespørgsel, fra en af Arbejderne, om hvad Grunden var til disse Affkedigelser, svarede Værkføreren, at der var ikke mere Arbejde. Det uholdbare i Værkførerenes Svar fremgaar af den Kendsgerning, at alle de affkedigede stod med fabriken mest gangbare Arbejde, saa man kan med den største Sandsynlighed paastaa, at den virkelige Aarsag er af en anden Art, nemlig Organisations-tionen.

Det er imidlertid ikke Affkedigelses Aarsag vi vil dvæle ved, men derimod dette. De tre af de fem Arbejdere stod i Enkeltafford, og under Enkeltafford kan ingen affkediges, — naar der ikke kan paavises at Arbejderne i en eller anden Retning har gjort sig fortjent dertil, — uden at han faar det fulde afforderede Beløb udbetalt. Og naar Værkføreren ikke kan give anden Grund for at affkedige en Mand, der staar midt i en Enkeltafford, end den, at der ikke er mere Arbejde, saa kan man være sikker paa, at saa har Arbejderne ikke forset sig. Han kan derfor ikke gives Affked af en ham „tilregnelig“ Grund; som det hedder i „fælles Værksted-regler“.

De tre Arbejdere der stod i Enkeltafford skulle altsaa have hele den afforderede Sum udbetalt, ÷ den allerede modtagne Timeløn, men forlangte kun et Beløb, der svarede til 65% af den paa Affforderne udbetalte Timeløn og det er ganske naturligt, at naar de ikke forlangte hvad de havde Ret til, saa fik de det heller ikke.

Arbejderne forklarer nu, at de vidste ikke, de kunde faa det hele afforderede Beløb, thi siger de, det staar der ikke noget om i „fælles Værksted-regler“.

I denne Paastand har Arbejderne baade Ret og Alret, det staar der ikke med rene og klare Ord — rene og klare Ord er „fælles Værksted-regler“ ikke overlæsedede med — men det er underforstået, at det staar der, og det er der heller ingen af Fabrikantforeningerne der fragaar.

Vi skal nu forklare hele dette forhold; som vi godt forstaaer at Provinsmedlemmerne ikke rigtig kan komme ind i,

fordi de ikke havde „fælles Værksted-regler“ for Løck-ouren i 1897.

I „fælles Værksted-regler“, saaledes som de tidligere var her i København og saaledes som de var i Provinserne, da fabrikanterne den 16. Marts 1897 hængte dem op paa deres Fabrikker, hedder det i § 6:

„Naar en Arbejder, der staar i Enkeltafford, faar Affked af ham utilregnelige Grunde, bevarer han hele sin Ret til Overskuddet paa samtlige Affforder, han maatte have paabegyndt, i forhold til det udførte Arbejde“.

I Henhold til ovenstaaende Bestemmelse kunde en Mand der stod i Enkeltafford affkediges, naar som helst, ligegyldig hvor godt han end opførte sig, hvor godt hans Arbejde end var o. s. v. Han bevarer ganske vist sin Ret til Overskuddet, i forhold til det udførte Arbejde, hvis der blev noget Overskud, men han havde ikke Spor af Garanti for at der, naar Arbejdet endeligt var færdigt, var noget Overskud, selv om han for sin Del havde optjent et meget betydeligt.

Den foran anførte Bestemmelse blev ved forliget taget ud af „f. V.“ og dermed sloges fast, at nu kunde en Mand, der stod i Enkeltafford, ikke affkediges uden at fabrikanten kunde paavise en gyldig Grund derfor. Og det er ikke nok, at fabrikanten anser den af ham paastaede Grund for gyldig, gør Arbejderne det ikke kan han, gennem forbundet, henviser Sagen til Voldgiftsretten og godkender denne ikke fabrikantens Paastand, saa bliver Arbejderne tilkendt hele det Beløb Afforden drejede sig om ÷ hvad der eventuelt er udbetalt. Pas derfor paa at have Affordsedlerne i Orden.

Der haves nemlig en Højesteretsdom for, at i Henhold til Dansk Lov og Ret kan en Afford ikke brydes uden at den Part der bryder den ifalder Erstatning til den anden, men saaledes som „f. V.“ vare affattede inden Løck-ouren i 1897 gik fabrikanterne uden om Loven og Hof- og Stadsretten gav dem Medhold.

Saaledes som „f. V.“ nu er, nyder Arbejderne godt af Lovens Beskyttelse, og Hof- og Statsretten kan ikke mere godkende at en Mand der staar i Enkeltafford kan affkediges uden at faa det fulde afforderede Beløb.

Og forbundets Hovedbestyrelse og fabrikantforeningernes Bestyrelser vil heller ikke tillade, at en Arbejder der staar i Enkeltafford vilkaarligt affkediges. Ved den her omtalte Sag fra Aarhus er intet at gøre. De tre Arbejdere forlangte og fik 65% Tillæg til deres Daglønstimer, for den Tid de havde arbejdet paa det omtalte Arbejde, de har selv affaaaret forbundet fra at hjælpe dem til mere. Men andre Steder i Landet bedes man være sig fløgere ad. Ganske vist „f. V.“ kan paa mange Punkter være vanskelige at tyde for Medlem-

merne, men Hovedbestyrelsen kender de uklare Steder og kan forklare dem; saa kan man jo ude paa Landet spørge sig for inden der tages en Beslutning.

* * *

Efter de os forelagte Oplysninger er Th. Sabro & Co.s Udfærd et maskeret Forsøg paa at komme Arbejdernes Interesser til Livs.

Forbundets Overenskomst

med Aktieselskabet Burmeister & Wains
Maskin- og Skibsbyggeri.

Fagblad for Maj omtalte vi, at der var sluttet en Overenskomst, angaaende Løn- og Arbejdsforhold, mellem ovennævnte Selskab og forbundet. Overenskomsten gælder til 1. April 1901. Vi gengiver her Uddrag af Overenskomsten for de forskellige Afdelinger af Selskabets Virksomheder.

Maskinarbejderne paa Refshaleøen:

1. Lønnen beregnes som Timeløn.
2. Den mindste Timeløn er 35 Øre (Udlærlinge i det første Aar dog kun 30 Øre). For dygtigere og mere betroede Arbejdere er Lønnen noget højere, nemlig indtil 45 Øre.
3. De for Overenskomsten staaende Lønninger er næsten gennemgaaende forhøjede med 5 Øre pr. Time.
4. Arbejde fra Kl. 6 til 8½ Aften betales med 50% Tillæg til Timelønnen. Resten af Natten med 100%.
5. Ved Arbejde i særlige Dag- og Nathold betales Nat-arbejdet med 50% Tillæg.
6. Lørdagene, samt Dagen før Juledag, Nytaarsdag og Store Bededag sluttet Arbejdet Kl. 4 Eftermiddag med Løn for fuld Dag.

Særlige Bestemmelser:

1. For Arbejder, der ere mere end almindeligt besværlige eller snarvæde, gives et Tillæg til Lønningen efter nærmere Overenskomst med Mesteren.
2. For Arbejder i benyttede Størfæstene, saavel ny som gamle, gives et Tillæg af 5 Timer pr. Dag.
3. For alt Arbejde under Dørken, saasom Udfilning og Samling af Kast- og Tankrør, Skibning og Ompakning af Kast, Bundhaner og Ventiler i gamle og nye Skibe efter Maskinproven, gives et Tillæg af 2 a 3 Timer pr. Dag.
4. For Udfilning af Haner og Rør paa gamle Kedler naar nye skulle indstattes, gives et Tillæg af 4 Timer pr. Dag.
5. For Arbejder i Hjulskibe og Kondensatorer gives i besværlige og snarvæde Tilfælde et Tillæg af 2 a 3 Timer pr. Dag.
6. For alt Arbejde indvendigt i gamle Kedler gives et Tillæg af 3 Timer pr. Dag. I nye Kedler 1 Time.
7. For Arbejder paa Vandet ved Skovlhjul eller Skruefistning 2 Timer pr. Dag. Eigesaa i Tunnel eller ved Krumtappe.
8. For Spilreparationer, særligt om Vinteren, 1 a 2 Timer pr. Dag.
9. Paa Prøveture, som varer over 6 Timer, gives et Tillæg af Kr. 1,65.
10. For Arbejde ved gamle Agerstævne under daarlige Vejrforhold 2 Timer pr. Dag.

Maskinarbejdere, Grov- og Kedelsmede i Værkstederne paa Christianshavn:

Mindste Løn 30 Øre pr. Time, i det første Svendeaar dog 2 a 3 Øre mindre.

Bestaaende Lønninger, for denne Overenskomsts Indgaaelse, hævedes med 1 a 2 Øre pr. Time. Den 1. April 1899 forhøjes alle Lønninger med 1 Øre pr. Time og den 1. April 1900 atter med 1 Øre. Dygtigere og mere betroede Arbejdere lønnes højere.

Naar Timelønnen her er mindre, er det fordi der næsten udelukkende arbejdes i Afford.

Skibsmede, Grovsmede, Nittere, Stemmere og Mejslere samt Kleinmede paa Refshaleøen:

Mindste Timeløn for Kleinmede 34 Øre pr. Time, for andre af forannævnte Brancher 30 Øre, Udlærlinge dog kun 28 Øre i det første Aar.. Der arbejdes mest i Afford, med faste Priscuranter.

Aftenarbejde til Kl. 9 50% ekstra. Natarbejde 100% ekstra. Ved Arbejde i særlige Nathold 50% ekstra.

Arbejdet ophører om Lørdagen Kl. 4 med Betaling for fuld Dag.

Over hele Værftet gælder, at den tvungne Sygekasse ophæves, og at Pensionskassen ophæves for Arbejdernes Vedkommende, saaledes, at Arbejderne faar udbetalt alt, hvad de har indstaaende, med 1/5 Del hvert Aar i de første fem Aar, fra i Aar.

Vi gentager, at af Hensyn til vor Plads i Bladet har vi kun kunnet give et Uddrag af det væsentlige i Overenskomsten, og tilføjer, at der er intet, der forringer de her nævnte Fordele for Arbejderne.

Alle Kontrakterne har endvidere følgende Passus:

Saalænge indtil denne Overenskomst udløber i følge Opsigelse, og i forventning om, at lignende Overenskomster, for tre Aar, ogsaa ere gældende for de andre af Selskabet beskæftigede Fag, forpligter Selskabet sig til, ikke at foretage nogen Lock-out, og forbundet sig til ikke at iværksætte nogen Streike eller nogen aabenlys eller skjult Blokade af Selskabets Værksteder, men begge Parter forpligter sig til at henvise Uoverensstemmelser, som maatte opstaa, og som ikke direkte lader sig ordne, til forhandling mellem Selskabets administrerende Direktør og Formanden for Dansk Smede- & Maskinarbejder Forbund.

Lykkes det ikke, ad den Vej, at faa en Uoverensstemmelse ordnet, bliver Sagen at paakende af en Voldgiftsret paa 3 Medlemmer, der sammensættes paa følgende Maaade:

Hver af Parterne vælger en Voldgiftsmand, og disse 2 vælger, inden forhandlingerne paabegyndes, den 3dje Voldgiftsmand, der tillige er Formand for Retten. Bliver de to førstvalgte ikke inden 2 Dage enige om Valget af den 3dje Voldgiftsmand, udvælges denne af Borgmesteren for Magistratens 1ste Afdeling.

Begge Parter forpligtiger sig til at underkaste sig Voldgiftsrettens Kendelse, som endelig afgørende.

Naar vi nu tilbagefalder os, at der for 2 a 3 Aar siden gik et meget stort Antal Smede paa Refshaleøen for 2 Kr. 25 Øre pr. Dag, endda af ældre Folk, saa maa det der nu er sket utværligt kaldes et godt Skridt fremad.

I Grov- og Kedelsmedien i Værkstederne paa Christianshavn, stod en Mængde Arbejdere ligeledes for 2 Kr. og 25 Øre pr. Dag. Trods de lave Lønninger gav Selskabet intet Udbytte. Hermed bevises altsaa, at de lave Lønninger alene ikke bringer Profit.

Hr. Kommandør Nielsen, har med en, for en Officer, ualmindelig Snarraadighed, vendt den gamle Methode Ryggen. Han afskediger de gamle Mestre, disse enerådige Smaaafgøer, der intet kunde lære og intet glemme, og sætter ny og yngre Kræfter ind i deres Sted. Blandt andre maa den saa bekendte Støbemester Jens Hansen nævnes. Og Kommandør Nielsens Syn er sikkert rigtigt. Der er baade Kræfter og Intelligens mellem den gamle Arbejderstok derude, men der trængtes haardt til en dygtig og energisk Ledelse. Naturligvis gælder det ikke for alle de gamle Mestres Vedkommende, at det er Vinding for Selskabet, at de fjernes. Vi tror saaledes ikke det er nogen Gøvinst at Mester Ahrens — nu Direktør for Glydedoffen — tog bort.

Vi tror, som sagt, at Kommandør Nielsen har faaet Skibet i ret Kurs, i hvert Fald har han vist, at han ikke er bange for „de nye moderne Linier“ saalidt som for moderne Jder. Vi ønsker for Selskabets, Industriens og Arbejdernes Skyld, at han maa have Held med sig. Men vi vil ikke nøjes med, at ønske Held over Kommandør Nielsens Forehavende, vi vil ogsaa sige til Arbejderne, at vi nu betragter det, som værende, ikke alene deres Pligt, men ogsaa Klogt af dem, om de nu tager fat paa en lidt anden Maaade end hidtil. Kommandør Nielsen fortjener det for hans gode Vilje til at komme dem i Møde. Men det er ogsaa Klogt af dem, thi kan Selskabet i de 3 Aar der nu gaar, inden vi atter kan stille

fordringer, komme paa ret Kjøel, saa kan vi ogsaa faa bedre Vilkaar, men gaar det snarst, saa er vi færdige. Og det har en meget stor Betydning for os, her i København, om der er godt at bestille, eller sløje Tider, hos Burmeister & Wain.

Lad os saa endvidere sige, vi kender jo alle Ordet: „Del og herf!“. Nu ere vi enige med Burmeister & Wain for 3 Aar, dermed er Helsingør Skibsværft og Glydedokkens Stilling givet. Disse maa rette sig efter deres store Kollega. Men der er en Ting der ikke er mindre væsentlig for os. Fabrikantforeningernes Stilling til os maa blive anderledes, naar de skal regne med vort store arbejdende Antal Medlemmer under en eventuel Strid. Under Lock-outen i fjor gjordes der fra fabrikantforeningerne flere Forsøg paa at drage Burmeister & Wains og Helsingør Skibsbyggeri ind i Konfliktten, det lykkedes ikke og det vil, naar vi optræder flogt, have mindre Udbygt til at lykkes i fremtiden. Fabrikantforeningerne ere ikke glade for denne Overenskomst mellem Burmeister & Wain og os og det forstaar vi meget godt, de vilde være betydelig stærkere, om Overenskomsten var mellem dem og B & W.

Lad os derfor styrke Alliancen ved at arbejde saadan, at Selskabet kan have Fremgang under de nye Forhold, det vil vi have den største Fordel af.

Liste

over de

Medlemmer, der slettedes af Forbundet, fordi de ikke betalte deres Bidrag til Lock-outen.

Smede & Maskinarbejdernes Forbund København.

34. J. P. Larsen.	2129. A. Petersen.
70. L. Andersen.	2143. Ad. Christensen.
106. M. C. Olsen.	2159. Schumann.
107. Marius Clausen.	2170. J. P. Jensen.
116. J. Jessen.	2186. Knud Larsen.
180. J. Poulsen.	2213. Winkler.
213. J. Andersen.	2224. J. Jversen.
289. Chr. Hansen.	2225. A. B. C. Larsen.
415. C. T. P. Larsen.	2228. E. Mathiasen.
426. A. Eisenreck.	2269. Bernh. Petersen.
503. A. Petersen.	2341. J. Nielsen.
570. J. Veston.	2354. H. P. Andersen.
591. Deckau.	2366. V. Christensen.
625. Sonneman.	2374. Bollerup.
643. H. Chor.	2384. A. Christensen.
659. A. Person.	2414. C. Chr. Lassen.
691. Stahr.	2467. A. C. Christensen.
704. A. Kofod.	2491. S. E. Espensen.
717. H. Tolkenberg.	2492. J. Gram.
753. C. T. Møller.	4990. F. C. Nielsen.
766. I. T. Andersen.	5000. V. Jakobsen.
770. A. Larsen.	5208. N. Nielsen.
785. C. Schultz.	5220. E. Olsen.
824. Højer.	5224. Vilh. Kock.
826. Rasmussen.	5239. N. A. Henriksen.
853. V. Clausen.	5243. G. Andersen.
867. L. Dahlin.	5254. C. F. Rothe.
901. Vivel.	5255. Ludv. Christensen.
933. Duelund.	5266. C. F. Florentz.
937. Carstensen.	5335. Carl Vilh. Nielsen.
938. H. Schefe.	5336. Jørgen Jensen.
1006. J. F. Petersen.	5357. A. Vestergaard.
1034. Vald. Frederiksen.	5361. J. Olsen.
1042. V. Hartvig.	5363. H. Johansen.
1086. O. Nielsen.	5378. L. J. Larsen.
1106. P. Holst.	5395. S. Andersen.
1113. Chr. Abel.	5397. H. P. Hansen.
1143. O. Jørgensen.	5427. N. Wilken.
1145. G. Christoffersen.	5430. Nickl. Larsen.
1198. R. P. Madsen.	5460. Peter Jensen Scholde.
2022. V. G. Jensen.	5461. A. Wallrath.
2044. I. C. Jensen.	5471. V. Olsen.
2062. J. Schultz.	5473. C. Lindkvist.
2107. Saysette.	5501. O. Andersen.

5502. J. A. Petersen.	8196. J. H. Larsen.
5504. C. S. Vogt.	8201. H. Jensen.
5514. Joh. Aug. Johansen.	8202. Julius Nielsen.
5550. C. Jørgensen.	8208. Berggren.
5553. H. P. Petersen.	8224. Otto Petersen.
5564. H. B. Damberg.	8234. H. Jørgensen.
5566. O. C. Nordstrøm.	8235. Max Schøbel.
5571. J. M. Jensen.	8249. V. Højberg.
5589. S. P. Petersen.	8253. L. P. Larsen.
5619. C. A. Sandberg.	8260. John Hvid.
5656. A. P. Hassing.	8267. C. Nørdrøm.
5658. V. E. Böhm.	8272. Valdm. Nielsen.
5764. V. N. Olsen.	8279. Søren Munk.
5770. Dam.	8282. Berh. Bruncke.
5774. N. P. Andersen.	8293. C. Sørensen.
5790. C. S. B. Meier.	8306. A. Jul. Ungermann.
5793. Otto Henriksen.	8311. A. V. Jensen.
5794. Daniel Lundsteen.	8313. N. P. Andersen,
7312. C. Petersen.	8317. M. Ibsen.
7328. Th. C. Nielsen.	8318. N. Nielsen.
7343. N. Jørgensen.	8319. Emil Hansen.
7351. Chr. R. Christensen.	8320. V. Lund.
7362. V. M. Jakobsen.	8326. Carl Mikkelsen.
7372. V. G. Gundersen.	8332. Joh. Vilh. Christensen.
7381. M. Jensen.	8335. H. C. Thomsen.
7382. C. C. Franck.	8336. Herm. Schmidt.
7384. Olaf Johnsen.	8339. Gustaf Jönsson.
7397. F. A. Møller.	8342. Lauritz Eberhardt
8003. Niels Peter Petersen.	Laursen.
8027. Lauritz Jensen.	8344. H. Sand.
8037. Chr. Christiansen.	8365. F. S. A. Nørring.
8038. Carl Herman.	8366. A. Steffensen.
8053. O. Andersen.	8370. Fr. Snyder.
8085. M. Madsen.	8374. N. V. Nielsen.
8133. Ole Olsen.	8375. Culmsee.
8136. Carl Møllenberg.	8380. P. Hansen.
8146. M. P. Rasmussen.	8385. C. V. A. Hansen.
8147. Harald Thomsen.	8397. J. Holmgaard.
8156. Ole Olsen.	8402. J. C. V. Svendsen.
8160. O. F. Olsen.	8451. C. E. Christensen.
8169. Hans Henriksen.	6472. Carl Aug. Hansen.
8170. H. S. H. Hansen.	6108. Carl R. Sørensen.
8183. E. Bergpvist.	6637. Fritz Duncker.
8186. Hans Johns. Nielsen.	6509. Jens P. Rasmussen.
8191. Johs. Nielsen Kastrop.	7789. Carl Nielsen.
8195. Viggo Sørensen.	

Lønforhøjelser.

Samtlige Smedemestre i **Varde** er indgaaet paa at betale mindst 30 Øre i Timen. Til Udlærlinge, i det første halve Aar de ere Svende, dog kun 27 Øre. Arbejdstiden er nedsat til 10 Timer, samtidig skete der en saadan Lønforhøjelse, at Arbejderne fik den samme Fortjeneste ved 10 som tidligere ved 10 1/2 Times Arbejde.

Fabrikant Leneth i **Kolding** har paa Forlangende fra Fagforeningen nedsat Arbejdstiden til 10 Timer og forhöjet Timelønnen, saa Arbejdernes Fortjeneste ikke er bleven mindre ved den forkortede Arbejdstid.

Afdelingen i Kolding forhandler fortiden med Smedemestrene der om en Forhøjelse af Timelønnen.

Maskinbygger Staugaard i **Silkeborg** har underskrevet Silkeborg Afdelings Fordringer af 1. Marts 1897.

Afdelingen i Nykøbing F. forhandler for Tiden med Ejerne af **Fabriken Brunshaab** i Nykøbing om en Forhøjelse af Timelønnen til 30 Øre. Der er ikke megen Udsigt til at naa et for Arbejderne gunstigt Resultat uden Streike.

Blokerede Værksteder.

Smedem. Petersen, Nykøbing M. Fabrikant Svenning, Vejen. Smedem. Borck, Artillerikasernen Amager, København. Smedem. Baron Eggert, St. Knudsvej København. Smedem. Sørensen, Godthaabsvej 14, København. Forskellige mindre Værksteder i Slagelse, om hvilke Oplysning faas hos Anton Rasmussen, Løvegade 16 Sidehuset.

Alle skal søge Arbejdsanvisningskontorerne.

Man erindres om den Resolution, der vedtoges paa sidste Kongres, saalydende:

„Arbejdssøgende Medlemmer skal henvende sig til den Tillidsmand, der udbetaler Rejsehjælp, forinden de søger Arbejde. Der udstedes da Kontrolkort, som vedkommende arbejdssøgende foreviser hvor han kommer i Arbejde.“

Husk ogsaa følgende Punkter af Lovenes § 11:

- Naar et Medlem forlader en By og ikke har meldt Afgang skal det meddeles Hovedbestyrelsen og publiceres i det først derefter udkommende Fagblad.
- Ingen Afdeling maa optage Medlemmer, der ikke ere afmeldte den Afdeling de forlod.
- Naar et Medlem begiver sig til Ulandet for at søge Arbejde, skal han, for at beholde sine Rettigheder i Forbundet, anmelde sin Afreise og indmelde sig i Organisationen i det Land, hvortil han kommer.
- Ethvert Medlem er pligtig til, inden 8 Dage efter at have faaet Arbejde i en By, hvori der findes en Afdeling af Forbundet, at lade sig overføre i denne, i modsat Fald tabes Retten til Understøttelse af Rejsekassen i 6 Maaneder.

Odense. Kontoret er Nørrebro 52 aabent hver Dag fra Kl. 12—1.

Helsingør. Kontoret er Stengade 73 St., aabent hver Søndag fra 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ Frmd. 11 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ og 5—7 Eftm.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 376 A. Schlippling, 8426 P. V. Larsen og 9624 M. Buch, 5897 Henrik Nielsen.

Kassererne bør lave sig en Liste, paa hvilke de kan opskrive de Bøgers Numre, der hver Maaned erklæres for ugyldige.

Efterlysninger.

Smed eller Maskinarbejder *Thor Harry Frederiksen* født i København 1876 bedes henvende sig til Formanden paa Hovedkontoret. Om nogen ved hvor han bor eller arbejder bedes de meddele os det.

Et Brev fra *Jens Pauelsen i Vamdrup* til *Smedesvend Jens Jensen*, Greisdals Hammerværk henligger, efter en omflakkende Livsførelse, til Afhentning paa Hovedkontoret.

Bøgerne Nr. 4361 og Nr. 6913, begge lydende paa Erhardt Hansen født i *Nakskov* 6. Marts 1876, indm. i *Nykob. F.* i 1895 indkaldes herved til Revision paa Hovedkontoret.

3 „Kammerater“.

Hr. Redaktør!

Vis os her ude i Klub 22, der ellers arbejder ret stille og rolig, men derfor ikke mindre energisk, den Tjeneste, at presentere efternævnte tidligere Kammerater for deres Samtid.

C. T. Andersen (Nr. 676) har været Medlem af Forbundet fra $\frac{3}{4}$ 92 til $\frac{30}{4}$ 96. De to sidste Aar var han vor Klubkasserer, men glemte at betale, det til ham indbetalte Kontingent til Forbundet, for et halvt Aar. Det beløb sig til nogle og halvtres Kroner. Vi kunde ikke faa ham til at komme med noget Regnskab, først da Forbundets Bestyrelse truede med Arrestation betalte han. Vi er temmelig sikre paa, at han ikke betalte alt, thi Regnskab havde han ikke Spor af.

Det viste sig ogsaa, da der kom et Medlem i Arbejde igen, som havde været Soldat, at han havde betalt Kontingent, som Andersen ikke havde indbetalt til Forbundet.

Andersen var ret velhavende, idet han for 3 à 4 Aar siden vandt 3000 Kr. i Lotteriet, og han betalte ogsaa paa en Gang Forbundet hele det skyldige Beløb, undtagen sit eget Kontingent, det vilde han ikke betale. Han havde nu lavet den saa tyk, at han ikke mere kunde arbejde sammen med os og søgte derfor til Marmorsliberiet i Frihavnen, hvor han nu arbejder, som Drejer.

H. Thomsen (Nr. 696) var Medlem første Gang fra $\frac{6}{5}$ 93 til Juli 96 blev saa indmeldt paany $\frac{21}{11}$ 96 og var Medlem til Januar 97, saa havde vi nogle Rivninger med ham, for, at faa ham til at betale sin Restance, hvad han ikke vilde, han vilde igen indmeldes som nyt Medlem. Ved Lock-outens Udbrud tvang vi ham til at betale igen, men saa søgte han til Marmorsliberiet i Frihavnen til sin Kollega Andersen, og var færdig med os.

C. T. Møller (Nr. 753) var Medlem til 8 Dage for den store Lock-out. Men da han mente Forbundet ikke kunde staa sig mod Fabrikkerne, lod han være at betale sit Kontingent, søgte og fik Arbejde paa Holmen, saa var han dækket.

C. Larsen

Formand for Klub 22.

Den store Lock'outs. Historie.

VI.

Paa foranstaaende Skrivelse svarer Hovedbestyrelsen samme Dag følgende:

Hr. Jens Lange, Formand for Foreningen af Fabrikker i Jernindustrien i Provinserne.

I Deres Skrivelse til os af D. D. angaaende de stedfundne Arbejdsnedlæggelser i Odense og Slagelse erklære De, at disse ere i Strid med Forliget af 29. Marts og paastaar, at de samme Regler for Afgørelse af faglig Strid som nu ere gældende i København ogsaa ere gældende i Provinserne. Vi henviser i den Anledning til vor Skrivelse til Dem af 3. April d. A. hvori siges, at „Reglerne træder i Kraft fra den Dag, da vi fra Deres Forening har modtaget Meddelelse om, at ogsaa De anerkender dem“, samt til Deres Svar herpaa af 10. s. M. hvori siges at „De ikke er endelig bunden til Reglerne før Deres Forening har godkendt dem.“

Sammenholdende dette maa vi protestere mod Deres Beskyldning for Brud paa Forliget af 29. Marts, thi vi har ingen Meddelelse erholdt om, at Deres Forening har godkendt de københavnske

Antallet af Smede og Maskinarbejdere der som udelukkede og arbejdende deltog i Lock-outen i 1897, samt hvad der udbetaltes i Understøttelse og hvad de arbejdende Medlemmer bidrog.

Byerne	1. Uge		2. Uge		3. Uge		4. Uge		5. Uge		6. Uge		7. Uge		8. Uge		9. Uge		10. Uge		11. Uge		12. Uge		13. Uge		Arbejdsløse efter Lock-outens Slutning			Hvormeget der udbetaltes i Understøttelse i hver By og i det hele. Kr. Øre			
	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede	Arbejdende	Udelukkede		Arbejdende		
	14. U.	15. U.	16. U.	17. U.	14. U.	15. U.	16. U.	17. U.	14. U.	15. U.	16. U.	17. U.	14. U.	15. U.	16. U.	17. U.	14. U.	15. U.	16. U.	17. U.	14. U.	15. U.	16. U.	17. U.	14. U.	15. U.	16. U.	17. U.	14. U.		15. U.	16. U.	17. U.
København	854	1450	771	1450	689	1450	970	1450	983	1450	901	1450	902	1450	905	1450	913	1450	942	1450	925	1450	946	1450	946	1450	61	38	17	7	108,078	04	
Aarhus	232	150	163	155	160	154	161	150	162	154	170	150	174	150	170	150	160	160	157	162	198	160	167	162	167	162	27	22	10	5	24,817	26	
Aalborg	88	34	55	37	48	36	54	36	57	31	51	39	58	50	58	50	56	50	53	60	57	60	57	68	57	68	8	8	8	8	9,725	27	
Frederikshavn	16	11	15	11	16	10	15	10	19	8	18	8	19	8	21	7	20	8	21	8	19	8	18	8	18	8	4	2			2,378	50	
Esbjerg	35	30	32	30	32	25	32	25	32	25	32	25	32	25	32	25	32	31	100	32	25	32	25	32	25	32	4	2			4,035	96	
Horsens	32	110	19	110	20	115	29	115	29	115	30	115	30	115	30	115	30	105	100	32	100	28	100	28	100	28	100					4,258	19
Holbæk	24	3	13	11	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	2	2			1,972	73	
Hjørring	5	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2	5	2					272	00
Kolding	27	20	18	21	19	23	16	23	16	23	16	23	16	23	16	23	16	23	16	23	16	23	16	23	16	23	2	2			2,362	32	
Korsør	5	4	4	1	5	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4					95	15
Næstved	17	20	10	20	12	18	12	20	13	18	14	15	14	15	14	16	10	18	12	18	9	18	9	20	10	20					1,568	43	
Nykøbing M.	26	4	26	4	26	4	26	4	26	4	26	4	26	4	26	4	26	4	26	4	26	4	26	4	26	4	6	3			3,615	50	
Nørre-Sundby	11	4	9	4	8	5	8	4	8	5	8	4	8	5	8	4	8	5	8	4	8	5	8	4	8	5	6	3			1,270	42	
Nakskov	106	32	55	30	57	30	60	30	55	30	59	30	58	30	57	30	55	30	55	30	51	32	46	32	46	32	6	3			7,895	52	
Odense	98	63	63	63	65	63	64	63	64	63	69	63	71	55	76	56	80	56	80	53	84	51	85	50	85	50	13,207	54			13,207	54	
Viborg	16	10	9	10	8	10	9	10	9	10	9	10	9	10	9	10	9	10	9	10	9	10	9	10	9	10	2	1			1,320	20	
Varde	5	10	5	9	5	7	5	8	5	9	5	8	5	9	5	8	5	9	5	8	5	9	5	8	5	9	2	1			799	32	
Svendborg	86	23	70	23	70	18	68	20	71	18	71	20	72	20	71	20	71	20	71	20	70	25	70	25	70	25	2	1			9,803	05	
Randers	39	112	24	112	24	112	24	112	24	112	24	112	24	112	24	112	24	112	24	112	24	112	24	112	24	112	6	3			3,367	51	
Roskilde	8	37	5	35	5	36	5	37	5	37	5	37	5	37	5	37	5	36	5	36	5	36	5	36	5	36					499	00	
Slagelse	6	29	7	28	8	30	8	28	8	28	9	25	9	23	9	22	9	24	9	26	9	25	9	25	9	27					845	34	
Præstø	10	2	2	6	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	4	2	6	2	5	3	3	4	3	4	4					697	50	
Fredericia	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	6							
Holstebro	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	6							
Hads-Mariager	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15					15	50	
Helsingør	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215	215							
Hillerød	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27							
Haslev	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2							
Maribo	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36							
Middelfart	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13							
Nykøbing F.	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24							
Nykøbing Sj.	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6							
Ribe	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8							
Ringsted	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8							
Silkeborg	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9							
Skive	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7							
Stege	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10							
Stubbekøbing	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7							
Sorø	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3							
Thisted	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10							
Vejle	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47							
Herning	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6							

1746|2632|1399|2639|1375|2642|1300|2657|1594|2655|1606|2650|1543|2660|1559|2661|1562|2664|1566|2669|1573|2680|1565|2689|1581|2687|100|66|28|12|203,026|25

De arbejdende Medlemmer betalte 71,092

At de arbejdende Medlemmers Antal, i nogle Afdelinger, er nojagtig ens gennem alle 13 Uger, er fremkommet ved, at vi har taget Gennemsnittet for Maanedne Juni, Juli, August og September efter det indbetalte Kontingent. Vi maatte anvende denne Fremgangsmaade fordi flere Afdelinger ikke har været i Stand til nøjagtig at opgive Antallet af arbejdende Medlemmer for hver Uge.

Forbundets Medlemsantal var ved Lock-outens Begyndelse 4786. Lidt over 400 Medlemmer gik ud som en Følge af det store Bidrag paa 2 1/2 Kr. extra pr. Uge. Til Sammenligning anføres, at Antallet af betalende Medlemmer i Januar Kvartal i Aar var 5643.

Voldgiftsregler. Paa Deres Forlangende om, at foranledige de omtalte Strejker hævede, maa vi, paa det nuværende Tidspunkt, svare bestemt afslaaende. Vi ere villige til hurtigst mulig at træde i Underhandling med Deres Bestyrelse om de af Arbejderne rejste Krav, men forinden Enighed om disse opnaas, kan vi ikke imødekomme Dem med Hensyn til at hæve Strejkerne.

Der veksles endnu tvende Skrivelser mellem Provinsfabrikantforeningen og Forbundet, dateret henholdsvis 24. og 25. Maj. Disse Skrivelser indeholder intet nyt, men er kun en mere detailleret Udpensling af de Paastande og Modbeviser der ere fremsatte i de to foranstaaende Skrivelser.

Lørdag den 29. Maj afholdt begge Fabrikantforeningerne en fælles Generalforsamling i København hvor følgende Resolution vedtoges:

„Da „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“ trods det Forlig, som under 29. Marts d. A. afsluttedes mellem Forbundet og Foreningerne af Fabrikanter i Jernindustrien, og i Følge hvilket de københavnske Voldgiftsregler erklæredes gældende mellem Provinsforeningen og Forbundet, anerkender og støtter Arbejdsnedlæggelser paa Fabriker i Odense og Slagelse under Provinsforeningen, uden at have søgt nogensomhelst forudgaaende Forhandling med Provinsforeningen, beslutter „Foreningerne af Fabrikanter i Jernindustrien i København og Provinserne“ at indstille Arbejdet for alle Smede og Maskinarbejdere paa de under begge Foreninger hørende Fabriker Onsdag Middag den 9. Juni, saafremt Forbundets Hovedbestyrelse ikke har foranlediget Arbejdet genoptaget senest Tirsdag Middag den 8. Juni paa de ovennævnte Fabriker i Odense og Slagelse.

Beslutningen bragtes til Forbundets Kundskab gennem en Skrivelse af 31. Maj, underskrevet af R. Helweg og Jens Lange og saalydende:

Ved nærværende undlader Bestyrelserne for Foreningerne af Fabrikanter i Jernindustrien i København og Provinserne ikke at meddele Dem, at de fire interesserede Mesterforeninger paa Generalforsamling den 29. ds. enstemmigt har vedtaget „Fælles Værkstedregler“ væsentlig i den af Bestyrelserne anbefalede Form, medens Generalforsamlingen enstemmigt forkastede de af de to Forbund yderligere stillede Ændringer. Vi vedlægger nogle Exemplarer af de nu gældende „Fælles Værkstedregler“ som herefter ville blive ophængte paa de under vore Foreninger hørende Fabriker.

Vi vedlægge ligeledes nogle Exemplarer af en paa Fabrikantforeningernes Generalforsamling enstemmigt vedtagen Beslutning i Anledning af de i Odense og Slagelse stedfundne Arbejdsnedlæggelser.

Den 9. Juni kom saa Lock-outen over hele Landet. Af større Firmaer der ikke deltog var kun Burmeister & Wains Skibsbyggeri, Helsingørs do. og Jernbanevagonfabriken „Scandia“ i Randers samt Firmaet Paasch & Larsen, Petersen, Horsens.

Kun paa to Steder skiltes Arbejderne og Forbundet, nemlig hos Thomas Nielsen i Hjørring hvor hele Besætningen ca. 15 Mand gik ud af Forbundet og derfor ikke blev smidt ud af Fabriken og hos M. P. Allerups Efterf. i Odense hvor Besætningen gik midt over, idet Halvparten ca. 20 Mand fulgte Forbundet og Resten fulgte Fabrikanterne. Forbundets Antal af udelukkede og arbejdsløse den 10. Juni var 2022 Mand, nemlig 1746 udelukkede og 276 arbejdsløse. Allerede den anden Uge efter var Antallet af udelukkede gaaet ned til 1399. De manglende vare, forsynede med Rejsepenge, bortrejste eller i Arbejde andre Steder.

Den 17. Juni afsender „Udvalget for de samvirkende Fagforeninger i København“ en Skrivelse til begge Fabrikantforeningernes Bestyrelser, saalydende:

Til
Bestyrelserne for Foreningerne af Fabrikanter
i Jernindustrien i København og Provinserne.
Undertegnede Udvalg for de samvirkende Fag-

foreninger i København tillader sig herved at foreslaa de to i Lock-out'en i Jernindustrien deltagende Fabrikantforeninger, at der optages en Forhandling mellem de stridende Parter for om muligt at naa et Resultat, der kan føre til en snarlig Løsning af den mellem Fabrikantforeningerne og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund opstaaede Strid.

Udvalget foreslaar endvidere, at Forhandlingerne føres af Delegerede fra de to Fabrikantforeninger, fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger. Antallet overlader vi til d'Hrr. Fabrikanter at bestemme.

Forhandlingerne maa efter vor Anskuelse føres paa Basis af de staaende Stridsspørgsmaal, saaledes at begge Parter fremsætter deres særlige Ønsker om Ordningen nu og i den nærmeste Fremtid og man derefter prøver om det er muligt ved gensidig Imødekommenhed at naa et Resultat.

N ar Udvalget fremsætter dette Forslag er det i Overbevisningen om at der saavel indenfor de to interesserede Organisationer, som ude i den store Befolkning er et levende Ønske om snarest mulig at faa Ende paa en Strid, der i sit videre Forløb kan medføre saadanne Ulæmper og Forstyrrelser i Erhvervslivet, som det bagefter kan tage lang Tid at genoprette, ligesom ogsaa en fortsat Kamp kan befrygtes at ville skabe en Bitterhed i Sindet mellem de to Parter, der vil virke skadeligt for et godt Samarbejde i Fremtiden.

Det bemærkes, at vi har henvendt os til Hovedstyrelsen for „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“ og at denne har erklæret sig villig til at deltage i den foreslaaede Forhandling.

I Haab om at modtage et imødekomende Svar tegner paa Udvalgets Vegne

Med særdeles Agtelse
J. Jensen.

Fabrikanterne gik i deres Svarskrivelse betingelsesvis ind paa Forslaget, idet de først ønskede en Konference med Udvalget, for, som det hed i deres Skrivelse, at forhandle „om Muligheden af at finde Garantier for Fremtiden gennem en betryggende Ordning af Arbejderforholdene“. Denne Konference fandt Sted Onsdagen den 23. Juni.

Forhandlingerne falder i to Afsnit, nemlig *Ordningen for Fremtiden og Løsningen af de staaende Stridspunkter*.

Konferencen med Udvalget for „De samvirk. Fagforeninger“ drejede sig udelukkende om det første Spørgsmaal, medens dette, saavel som det andet Hovedpunkt, blev Genstand for de samlede Forhandlinger mellem Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund i Forbindelse med „Udvalget for de samv. Fagf.“ og de to Fabrikantforeningers Bestyrelser.

Fabrikanterne indledede den første Dag med, at de, naar man skulde gaa til en Løsning af den staaende Strid, ønskede at høre, om Udvalget var enig med dem i Tanken om at søge Forholdene ordnet saaledes, at der for Fremtiden ikke blev etableret Strejker eller Blokader af Arbejderne, uden at der forud havde været ført Forhandlinger mellem de respektive Organisationers Bestyrelser. For at skabe en Garanti herfor foreslog de, at der oprettedes en privat Arbejderdomstol fremgaaet af saavel Arbejder- som Mesterorganisationer, og tilsat et neutralt Element udefra. En saadan Domstol skulde have til Opgave at afsige Kendelse over, hvorvidt de stridende Parter havde holdt sig bestaaende Overenskomster efterrettelig.

Det fremgik af Udtalelserne, at Fabrikanterne tænkte sig en saadan Arbejdsdomstol omfattende ikke alene Jern-Industrien, men samtlige organiserede Arbejdere og Arbejdsgivere. Dette sidste kunde Udvalget selvfølgelig ikke inklade sig paa under den foreliggende Situation.

Derimod fremsatte det følgende Forslag til Fabrikanterne:

Efter at have overvejet de fra Fabrikanternes Side fremsatte Ønsker, udtaler Udvalget for „De

samv. Fagf.,“ at det under Forudsætning af, at der opnaas Enighed om de til Lock-out'en knyttede Stridsspørgsmaal, og at denne sluttet straks naar Enighed er opnaet, vil yde sin Medvirkning til, at der gennem en Forhandling mellem de interesserede Organisationer skabes en fast Regel for Behandling af opstaaede faglige Stridigheder i Jærindustrien, som kan yde Garantier for begge Parter mod at der udbryder Strejker, Blokader eller Lock-out'er, forinden Stridsspørgsmaalene har været forelagt Organisationernes Ledelse til Prøvelse. For det Tilfælde, at der rejstes Tvivl om, hvorvidt en af Parterne har overholdt Reglerne, kan dette Spørgsmaal henskydes til Kendelse af et Udvalg, bestaaende af 6 Repræsentanter, hvoraf de to Organisationer vælger særskilt hver 2 Medlemmer og begge i Forening 2 Medlemmer.“

Samtidig betonedes Udvalget dog meget stærkt, at der ikke i disse Foranstaltninger lægges Arbejderne Hindringer i Vejen for gennem deres Organisation at arbejde for bedre økonomiske Forhold.

Forhandlingerne om Lock-out'ens Stridspunkter.

Disse Forhandlinger begyndte Torsdag den 24. Juni, hvor Hovedbestyrelsen for „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“ fremsatte Arbejdernes Krav, nemlig en Lønforhøjelse i Odense og Slagelse og Forandringer i de „Fælles Værkstedsregler“. Med Hensyn til disse sidste drejede det sig navnlig om Akkorders Indgaaelse og Afregning samt om Forholdet, naar en Svend afskediges uden Grund midt i Akkorden, og endelig om *Arbejdssetterne*. Desuden førtes der nogen Forhandling om de københavnske Voldgiftsreglers Indhold og disses Udvidelse til ogsaa at gælde for Provinserne.

Slutningen paa disse Forhandlinger blev, at Fabrikkerne fremsatte et Forslag til Forlig, hvori der ikke toges noget Hensyn til Arbejdernes Ønsker om Forandring i Værkstedsregler, medens der derimod foresloges nogle Ændringer i Voldgiftsreglerne for Provinsernes Vedkommende, hvilke Ændringer Arbejderne ikke havde noget imod.

Dette Forslag kunde Arbejdernes Repræsentanter ikke modtage. Forhandlingerne udsattes nu til Tirsdag den 29 Juni, hvor Hovedbestyrelsen fremsatte nedenstaaende samlede Forligsforslag.

For at hidføre en Afslutning af den nuværende Arbejdsstandsning i Jærindustrien er der mellem Bestyrelserne for Fabrikantforeningerne i København og i Provinserne, Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Udvalget for de samvirkende Fagforeninger i København indgaaet følgende

Overenskomst,

som vi hver for sig, vil anbefale til Vedtagelse i vore respektive Organisationer.

1) For Provinserne gælder de københavnske *Voldgiftsregler* med de Ændringer, hvorom der under Forhandlingerne er opnaet Enighed mellem Parterne.

2) De af Fabrikkerne vedtagne „Fælles Værkstedsregler“ ændres saaledes, at § 5, 2det Stykke, sidste Punktum udgaar, og i Stedet for indsættes et nyt Stykke saalydende: „Naar Akkord ikke kan opnaas, udføres Arbejdet i Timeløn.“

I § 6 udgaar 2det Stykke.

§ 7 ændres, i Henhold til Arbejdsgivernes Skrivelse af 30te April d. A. saaledes: Ved Afgang fra Værkstedet er enhver Svend berettiget til at faa et Afskedsbevis med Angivelse af, i hvilken Tid og i hvilken Egenskab han har arbejdet paa Værkstedet.“

Til yderligere Klargørelse af „Fælles-Værkstedsregler“ bemærkes:

Ved Akkord forstaas der, at Akkordpriserne skal være fastsat af Mesteren eller hans Repræsentant og Svenden, (I Fællesakkord, Svendene).

Til § 7 erklærer Fabrikkerne, at de med denne Paragraf kun tilsigter, at der sikres Svendene en

Ret til at forlange et Afskedsbevis, naar de forlader Værkstedet, hvorimod de ikke vil kræve Forevisning af Afskedsbevis, naar en ny Svend antages.

Endvidere betragtes det som en Selvfølge, at der ikke, af Hensyn til Værkstedsreglerne, maa finde nogen Lønreduktion Sted.

Med Hensyn til de saakaldte „hemmelige Strejker“ erklærer Hovedbestyrelsen for „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“, at den ikke vil støtte nogen Strejke eller Blokade, hvorom der ikke har været ført Underhandlinger med den paagældende Arbejdsgiverorganisation.

Lock-outen samt Strejkerne i Odense og Slagelse hæves. Til Afgørelse af de under de sidst rejste Lønspørgsmaal træder Voldgiften sammen senest 5 Dage efter Vedtagelsen af denne Overenskomst. Voldgiftrettens Kendelse har tilbagevirkende Kraft til den Dag, Arbejdet paabegyndtes.

4) Til Paadømmelse af formentlige Brud paa indgaaede Overenskomster mellem Organisationerne i Jærindustrien vil vi søge oprettet en Arbejdsdomstol, sammensat paa følgende Maade:

Arbejdsgiverforeningerne i Jærindustrien vælger 2 Medlemmer indenfor og 1 Medlem udenfor deres Organisation.

„Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“ vælger 2 Medlemmer indenfor og 1 Medlem udenfor deres Organisation.

De saaledes valgte 6 Medlemmer vælger i Forening en Formand.

Nærværende Overenskomst forpligter vi os til, hver for sig, at anbefale til Vedtagelse i vore respektive Organisationer.

Overenskomsten forelægges Organisationerne til endelig Vedtagelse eller Forkastelse, uden at der fra nogen af Siderne kan stilles Ændringer dertil.

Organisationernes Generalforsamlinger om denne Overenskomst afholdes paa en og samme Dag.

Man vil heraf se, at Arbejdernes Repræsentanter havde begrænset deres Ønsker, om Ændringer i Værkstedsreglerne meget stærkt, idet de kun forlangte, at hvor der ikke var Enighed om en Akkordpris skulde Arbejderne være garanteret deres Timeløn, ligesom de ved at forlange en Paus i § 6 strøget vilde sikre sig mod, at Fabrikkerne *uden Grund* kan afskedige en Arbejder, der staar i Enkeltakkord, uden at være pligtig til at holde ham skadesløs, hvis Afskedigelsen alligevel finder Sted.

Endvidere gik de ind paa at lade Spørgsmaalet om Lønnen i Odense og Slagelse afgøre ved Voldgift *efter at Arbejdet var genoptaget* og Lock-outen sluttet, ligesom de fornyede Udvalgets Tilbud om en Institution til at paadømme formelle Stridigheder.

Men heller ikke dette vilde Fabrikkerne gaa ind paa. De *hævdede bestemt*, at de ikke vilde foretage nogen Ændring i de „Fælles Værkstedsregler“ under denne Strid, det maatte blive fremtidige Forhandlingers Sag at komme til Enighed herom. Deres sidste Forslag fremsattes Tirsdag Aften og lyder saaledes:

„Saafremt der under saadanne Former og i saadanne Udtryk, at de er tilfredsstillende for d'Hrr. Konferentsraad, Borgmester H. N. Hansen Borgerrepræsentant, cand. jur. Gustav Philipson og Etatsraad, Direktør i Nationalbanken R. Strøm, gives Mesterforeningens Bestyrelser Tilsagn fra Udvalget for de samvirkende Fagforeninger paa de Foreningers Vegne, hvis Medlemmer er beskæftigede i vore Værksteder, om

1) ikke at ville understøtte Arbejderne eller billige deres Opræden, hvis de indlader sig paa Arbejdsnedlæggelser, Værkstedsblokeringer, naar officiel Strejke ikke er erklæret,

2) ikke at ville billige, at der fra Fagforeningens Medlemmers Side gennem Værkstedsklubber eller paa anden Maade gribes aabenlyst ind i andre Arbejders Foreningsfrihed, ved at saadanne Ar-

bejdere forhindre i den fri Udøvelse af deres Erhverv eller Udførelsen af deres Arbejde f. Eks. gennem Nægtelse af at hjælpe dem, forpligter Mesterforeningernes Bestyrelser sig til at anbefale deres Generalforsamlinger at give § 7 af „Fælles Værkstedsregler“ følgende Ordlyd:

„Ved Afgang fra Værkstedet er enhver Svend berettiget til at faa et Afskedsbevis med Angivelse af i hvilken Tid og i hvilken Egenskab han har arbejdet paa Værkstedet“.

hvorved det tidligere Forlangende om Forevisning af Afskedsbevis bortfalder og Bestemmelsen kun faar den Hensigt at fastslaa, at en Arbejders Forlangende om, ved sin Bortgang fra Værkstedet at faa et Afskedsbevis, ikke kan afslaa.

Da en Konflikt som den nuværende mellem Fabrikantforeningerne i Jærnindustrien og Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund ikke i Fremtiden kan etableres uden Brud paa de gældende Voldgiftsregler mellem Mester- og Arbejderorganisationerne, og da Udvalget for de samvirkende Fagforeninger erklærer, at de vil misbillige og modarbejde, at der etableres Strejker eller Blokader, ligesom Fabrikantforeningerne erklærer, at de vil misbillige og modarbejde Lock-outer — uden forudgaaende Forhandling mellem Organisationerne i Henhold til de nævnte Voldgiftsregler, vil vi undertegnede Bestyrelser for Mester- og Arbejderorganisationerne, da saaledes Betingelserne for fremtidige rolige Forhandlinger atter er til Stede, naar den nuværende Arbejdsstandsning er endt, anbefale til vore Generalforsamlinger, at Lock-outer og Strejkerne paa alle de under Mesterforeningerne hørende Fabrikker hæves og at Lønsprogsmaalet i Odense og Slagelse afgøres efter Voldgiftsreglerne med tilbagevirkende Kraft fra Arbejdets Genoptagelse. Arbejdet optages overalt i Fabrikkerne (Maskinværkstedet, Støberiet, Snedkerværkstedet m. m.) uden Forulampelse for de Arbejdere, som har været beskæftigede under Arbejdsstandsningen.

Endvidere beslutter man til Paadømmelse af formentlige Brud paa indgaaede Overenskomster mellem Organisationerne at søge oprettet en Arbejdsdomstol, som tænkes sammensat som følger:

- 2 Medlemmer, der vælges af Udvalget for de samvirkende Fagforeninger,
- 2 Medlemmer, der vælges af de samlede Mesterforeningers Bestyrelser,
- 2 Medlemmer, der vælges af disse fire i Fællesskab, eller, saafremt der ikke opnaas Enighed om Valget, vælges af Indenrigsministeriet,
- 1 Medlem, der er Rettens Formand og skal være Jurist og som vælges af Justitiarius i Højesteret“.

Da der heri ikke var gjort de ønskede Indrømmelser paa de „Fælles Værkstedsregler“, som Arbejderne bestemt fastholdt, og da Fabrikkerne endvidere havde forlangt Erklæringer afgivne i en saadan Form, at der paa Grund heraf meget hurtigt vilde opstaa Strid om deres Overholdelse, og endelig, da de bestandig ønskede at give den projekterede Arbejdsdomstol et videre Omfang, end Arbejdernes Repræsentanter kunde indlade sig paa, sluttede Forhandlingerne uden noget Resultat.

Man enedes dog, paa Forslag af Sigvald Olsen, om at nedsætte et Udvalg paa 8 Medlemmer, 4 fra hver Side, for om muligt paa den Maade at finde Midler og Veje til en Løsning af Striden.

Mandag den 5. Juli samledes det nedsatte Udvalg til et kort Møde fra hvilket det skiltes lige saa uenige som det var kommet og af Forslag til en Løsning af Konflikten var der intet fremsat paa nogen af Siderne.

Den 7. Juli udsendte Grov- og Kleinsmedemestrenes Forening i København saa følgende Skrivelse til deres Medlemmer:

Som det vil være Dem bekendt, vedtoges det paa vor sidste Generalforsamling, Tirsdagen den 6. Juli

1897, med stor Majoritet at lukke vore Værksteder Fredag Aften Kl. 6 den 9. Juli, for alle Fagforeningens Medlemmer.

Aarsagen er den, at vi formener nu, sammen med hele Organisationen i Jærnindustrien at kunde, med rimelig Udsigt til en heldig Løsning, frigøre os for Fagforeningens Tyranni og Overgreb, saaledes at vi dog kan blive medbestemmende om de Regler hvorefter Orden og Arbejde skal foregaa paa vore Værksteder, forventende Deres fulde Sympathi og Tilslutning tegner med Højagtelse

Bestyrelsen for Vogn- og Beslagsmedemestreforeningen for København og Omegn.

P. Petersen

p. t. Formand.

Fredagen den 9. Juli blev saa ca. 300 Grov- og Kleinsmedesvende udelukkede. Anden Grund til dette Skridt havde Smedemestrene ikke, end den, at Fabrikkerne ønskede det. Alle de Paastande om Fagforeningens Tyranni o. s. v. Smedemestrene diskede op med, for at dække over deres Afhængighed af Fabrikkerne var Skingrunde og Talemaader. Kan hælde, at noget Spytlikkeri og noget „følede sig i fint Selskab“ naar de var sammen med Fabrikkerne ogsaa var en medvirkende Aarsag. Det er desuden temmelig sandsynligt, at der paa Mestrenes Generalforsamlinger har været en stor Del Smaamestre, der ingen Svende havde, og som har stemt for Lock-out, kun for at faa Lejlighed til at „kapre“ Kunder fra de større Mestre, der holdt Svende og saaledes var mest uheldigt stillede.

Den 10. Juli var der saaledes Gang i Sagerne allevegne, thi foruden de ovenfor omtalte Grov- og Kleinsmedesvende vare nu ogsaa ca. 800 Formere og ca. 500 Arbejdsmand smidt paa Gaden.

Fortsættes.

Nyt Aktieselskab. Ifølge Svendborg Amtstidende vil Langes Fabrik i Svendborg og H. P. Jensens Fabrik i Aarhus blive sammensluttede til et Aktieselskab. Hele Kapitalen 1,350,000 Kr. er tegnet under Haanden. Fabrikant Jens Lange, Svendborg, bliver det nye Selskabs adm. Direktør.

Postadresse:

Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

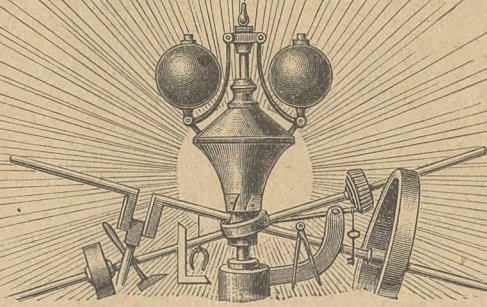
Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstræde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende og andre Forretninger fra 9—11 og 6—7, Mandag og Torsdag tillige fra 7—8.

Alle arbejdsløse bedes melde sig paa Arbejdsanvisningskontoret, paa de ovenfor anførte Tider inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbede i deres Bøger. Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDE OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 10

Juli 1898

10. Aargang

En Tale af G. N. Barnes,

President for Maskinarbejdernes Forbund
i England.

UED et stærkt besøgt Møde i London forrige Maaned holdt G. N. Barnes følgende Tale angaaende den sidste store Kamp i Maskinindustrien:

„Der har været udtalt Frygt for at Forbundets Understøttelsesfond var bleven angreben under Streifen, men alle Rygter i den Retning samner enhver Grund (Bravo). Sidste Aar var der betalt £ 68,000 (1,224,000 Kroner) til Alderdomsunderstøttelse, ligesom ogsaa samtlige Sygeunderstøttelser og Ulykkesforsikringsbeløb var blevene prompte erlagte. Ogsaa de foregaaende Aar var der i nævnte Hjemmed bleven udbetalt meget store Summer. Der bliver sagt meget om Fagforeningernes Virksomhed, men her var der dog vel Tale om et Virksomhedsfelt, som alle, uden Undtagelse, maa yde Anerkendelse. Og det maa vel indrømmes at være en Kendsgerning, at Fagforeningerne ved at tage de her omhandlede Anliggender under deres Varetægt, paatager sig en betydelig Del af det Ansvar, det Arbejde og de Udgifter, der ellers nødvendigvis vilde komme til at paahvile Samfundet i Almindelighed (Her Hor). Fagforenings-Institutionerne er Organisationer, der i Praksis betyder, at Fagforeningsmedlemmerne faar en bedre Stilling paa Arbejdspladserne, og at de faar en mere anset Stilling som Samfundsborgere. De forholdsvist gode forhold, hvormunder Medlemmerne af Fagforeningerne nu lever og virker, skyldes i første Linie Fagforeningernes Magt og Indflydelse, og jeg tør derfor opfordre Alle, som endnu ikke er Medlemmer af Fagforeningerne til hurtigst muligt at blive det. Mange har sagt at Fagforeningerne var ikke i Almindelighed fredsbesfordrende, og mange har i saa Henseende taget deres Standpunkt med den sidste store Kamp for Øje. Imidlertid maa vi her hævde, at hvad der er skeet indenfor vort fag i de forløbne Maaneder, ikke er noget ekceptionelt, men tværtimod et Led i de Kampe, der har bragt Fagorganisationerne op til deres nuværende Magtsstandpunkt. Det er først i de aller seneste Aar at Arbejdskøberne har dannet Foreninger og Forbund, og efterhaanden som disse er blevene stærkere, er Arbejdskøberne blevene mere aggressive. Hvad der end maa ske i Fremtiden, maa det staa fast, at Tendensen hos Arbejderorganisationerne hidtil er gaaet i Retning af at tilvejebringe en fredelig Adjævning, hvormunder Arbejdskøberne i Maskinindustrien overfor Arbejdernes Krav og overfor Maskinarbejdernes Forbund har vist en haanende og truende Optræden, der ikke kunde undgaa at

medføre Strid. Arbejdskøberne har atter og atter truet med Lock-out, og sidste Juli nærede Arbejderne i Almindelighed den Opfattelse, at den ligesaa godt kunde tages paa Spørgsmaalet om 8 Timers-Dagen, som paa ethvert som helst andet Spørgsmaal. Forhaabentlig vil Resultatet af den stedfundne Lock-out blive, at der i Fremtiden bruges al mulig Omsigt og Forsigtighed, naar der igen skulde blive Tale om truende store Kampe. I Ny-Zeland eksisterer der en Mæglingsdomstol, bestaaende af et lige stort Antal Arbejdere og Arbejdskøbere. Skulde en af Parterne ikke ville godkende den Afgørelse, som Mæglingsdomstolen træffer, bliver den paagældende Sag henvist til Voldgift, og den Dom, som Voldgiftsretten affiger, er sluttelig og endelig bindende for begge Parter. Det vil vare længe før man i England faar indført det Ny-Zelandske System, men der kan dog avanceres der hen imod, om end kun med smaa Skridt. Imidlertid stiller forholdene sig nu saaledes, at den offentlige Mening i stedse stigende Grad bliver en Faktor af Betydning over for Afgørelsen af Stridigheder mellem Arbejdere og Arbejdskøbere, og i den Omstandighed ligger der et Løfte om, at kommende Kampe med Tiden vil finde en Afgørelse, der gaar i Retning af det System, der nu er gjældende paa Ny-Zeland. Arbejdskøberne er nu gaaet over til at realisere Sammenlutningstanken inden for deres egne Kammer for at tage de Fordele, der følger af Sammenlutningen. I saa Henseende er Arbejdskøberne i deres gode Ret, men derimod maa det bebreides dem at deres Organisation paa mange Punkter har vist en illoyal og ulogisk Optræden. Af de Punkter Arbejdskøberne opstillede som Betingelser for Overenskomst, fremgaar det, at det de vilde, og det de forlangte, var: — Frihed for Arbejdskøberne. De forlangte fuldstændig Kontrol med Arbejdspladserne og med de Arbejdere de beskæftigede. Arbejdskøberne tilfugter, at saavel Maskinerne som Arbejderne, skal præstere den størst mulige Arbejdsydelse, men de vil ikke gaa den rette Vej for at opnaa dette Resultat.

Forøvrigt kommer det jo ikke alene an paa, hvor meget der produceres, men hvad der er endnu vigtigere for os, end Spørgsmaalet om Størrelsen af Produktmængden, er Spørgsmaalet om at fremskaffe en retfærdigere Fordeling af det producerede, end den, der finder Sted i Dag. (Stærkt Bifald). En saadan retfærdigere Fordeling vil være god og gavnlig, ikke alene for det enkelte Individ, men tillige for Samfundet i det hele taget, og paa dette Punkt er Fagorganisationernes Interesser nøje knyttede til og i nøje Overensstemmelse med Samfundets Interesser i Almindelighed. I Fremtiden vil Arbejdernes Bestræbelser være rettede mod dette Punkt i saa høj Grad som vel muligt. (Bifald). En 8-Timers Arbejdsdag har vist sig at være økonomisk heldig, og den er nødvendig

for at Arbejderne kan faa Tid til at sætte sig ind i de store Spørgsmaal, de skal tage Stilling til. Overalt ser Arbejderne nu Kapitalen samle sig i vældige Ophobninger, og det er undgaaelig nødvendigt at Arbejderne her efter organisere sig paa en bredere Basis, end hidtil. Det første Skridt i den Retning vil være, at alle Fag Landet over slutter sig sammen." (Stærkt Bifald).

Dirigenten, H. J. Kuyper, udtalte, at Arbejdskøernes eneste Tanke var at knuse Arbejderorganisationerne, men det var iffe lykkedes dem. Fagbevægelsen var i Øjeblikket saa blomstrende, som nogenstinde.

At „synes“ at være en rask Kammerat.

Den 25. Juni modtog vi følgende:

Ærede Hr. Hansen!

Herværende Ord tjener til at henlede din Opmærksomhed paa mig A. P. Hassing Medlem Nr. 5656 som du har tilladt dig den Frækhed at Blamere i Fagbladet for Juni Maaned hvis du ser efter vil du finde at det er urigtig da jeg staa som Medlem og har opfyldt mine Forpligtelser i alle Henseender hvorfor jeg fordre at du retter det i næste Fagblad da jeg ikke holder af at faa den revn i Næsen at jeg ikke er Medlem i Haab om at du efterkommer min Opfordring

Tejner jeg mig med Aktelse

A. P. Hassing.

A. P. Hassing slettedes i Fjor under Lock-ouden, fordi han ikke betalte sit Bidrag. Den 6. Juni i Aar betalte han hvad han skyldte, men det var vel neppe frivilligt. Da han betalte sin Gæld, var Fagbladet for Juni i Trykken og Hovedkassereren kunde ikke faa hans Navn af Listen.

Lidt mindre Raskhed vilde derfor have klædt Hr. A. P. Hassing bedre. Naar han kunde vente 1 Aar med at betale sit Bidrag til Lock-ouden, saa kunde han vel ogsaa vente til næste Fagblad udkom og se om der meddeltes, at han havde betalt sin Gæld, inden han sendte mig, der intet har med de Sager at gøre, uforkammede Breve.

H. P. Hansen.

Rettelse.

Følgende Medlemmer ere fejltagtig optagne paa Listen i forrige Fagblad, over de Medlemmer, som ere slettede paa Grund af Lock-out Restancer:

Nr.	70.	L. Andersen,
-	503.	A. Petersen.
-	659.	A. Person.
-	1086.	Oscar Nielsen.
-	5619.	C. A. Sandberg.
-	6637.	Fr. Duncker.
-	8147.	Harald Thomsen.
-	8183.	E. Bergquist.
-	901.	A. Wivel.
-	5656.	Hassing.
-	106.	M. C. Olsen.
-	34.	L. Larsen.
-	704.	A. Kofoed.
-	8342.	L. E. Larsen.
-	8344.	H. Sand.
-	8195.	Viggo Sorensen.
-	8306.	A. Jul. Ungermann.

N. Jacobsen,

Kasserer for Københavns Afdeling 1.

Uopgjorte Kuponbøger fra den store Lock-out.

Nedennævnte Medlemmer af Forbundets Afdelinger i København har endnu ikke opgjort og afleveret de Kuponbøger de i Fjor modtog og paa hvilke der er indsamlet Bidrag, som de ikke har været at formaa til at opgive til Under tegnede.

Efter 1. August overgives Sagen til Politiet.

Medlems-Nr.	Navn.	Kuponbøgenes Nr.	Bopæl.
862.	H. A. Lauritzen.	504.	
5277.	J. P. Lindgreen.	505.	
4745.	A. M. Nielsen.	559.	
7445.	P. R. L. N. Jensen.	786, 3017.	
35.	B. G. Møller.	808.	
489.	M. Sørensen.	816.	
640.	Carl Petersen.	892.	
?	H. P. Christiansen.	626.	Flensborggade 37.
71.	H. Hansen.	1108.	
8310.	Peter Emil Nielsen.	1143, 2178.	
180.	P. Poulsen.	1337.	
8153.	Lauritz Carl Hansen.	1374, 1375.	
150.	C. V. Nielsen.	1581.	
5404.	E. G. Lean. Nielsen.	1609.	
693.	N. G. Andersen.	1610.	
?	Chr. Jensen.	2070.	Elmegade 28.
?	Charles Sommer.	2192.	Vinstrupsvej 4.
581.	Alfred Schetz.	2293.	
275.	P. G. Jensen.	2441.	
?	E. Petersen.	1059.	Ordrupsgade 13, 4.
?	Samuelsen (paa „Atlas“).	641, 753, 2508.	

E. Svendsen,

Kasserer for „De samvirkende Fagforbund“,
Broløggerstræde 11, 1.

Københavns Afdeling I.

I Begyndelsen af April blokerede vi Blikkenslager Flyges Værksted St. Anna Plads 10 fordi han nægtede at udbetale en Smedesvend hans tilgode havende Løn.

Efter 2 Maaneders Forløb er Striden nu endt med Forlig under Medvirkning af D'hrr. Blikkenslager Blem, Borgerrepræsentant Martin Olsen og Borgerrepræsentant K. Rostrop som Formand for den nedsatte Voldgiftsret.

Sagen ordnedes ved Forlig: saaledes at begge Parter bøjede af og delte Smærterne, hvorefter Svenden fik udbetalt sine Penge.

Hr. Flyge havde skaffet sig juridisk Assistance i Sagen, idet han havde overladt til Overretssagfører Alfred Christensen at ordne den, og gennem ham modtog vi da Opfordring til at slutte Striden ved Voldgift, da vi i modsat Fald vilde faa et Sagsanlæg, og Flyge vilde i saa Tilfælde forlange at vi skulde erstatte ham Savnet af 3 Smedesvende med 25 Kr. pr. Dag. Man maa vel gaa ud fra, at der ikke er forlangt mere, end hvad de 3 Svendes Arbejde som han maatte savne, virkelig kunde indbringe Flyge, og man ser da at det er en meget god Forretring at holde Smedesvende naar hver Mands Arbejde kan indbringe Mesteren daglig Fortjeneste af over 8 Kr.

Man maa tro at de Herrer har den Mening at, hele Udbyttet bør tilfalde den som ikke arbejder, medens Arbejderen eller hans Organisation rettest bør betale en Bøde fordi man er saa naadig at tillade ham at bruge Mesterens Værktøj.

Men mon Smedene ikke herefter vil forlange en passende Andel i Overskuddet, baade hos Hr. Flyge og andre Steder. Thi det kan vel ikke antages, at Flyge vil skyde sig ind under, at det ikke er ham som har opfundet de 25 Kr. pr. Dag, men derimod hans juridiske „Assistance“ Alfred Christensen.

Cyclefabrikant Chr. Jeppesen Østerbrogade 6 mener at kunne faa ordnede Forhold paa sin Fabrik,

paa den Maade: at vi optager alle hans Skruebrækkere som Medlemmer og at de saa vedblivende fortsætter Arbejdet hos ham. Dette har vi sagt ham, er en stor Vildfarelse og derfor er hans Fabrik vedblivende blokeret.
N. Larsen.

Saaledes tænker man om Skruebrækkere.

Ved en Domstol i London stod forleden en Arbejder, sigtet for at have truet en Skruebrækker. Under Forhøret holdt Dommeren følgende Tale:

„— For Fagforeningsmedlemmerne er Skruebrækkerne det samme som en Landsforræder for sit Land, og om de kunde være brugbare for et Parti under visse Tilfælde, saa er de dog foragtede af alle, naar der igen er oprettet Fred. Skruebrækkeren er den sidste, som yder nogen Hjælp, men den første, som fordrer Hjælp, og endda har han aldrig noget stadigt Arbejde. Han tager kun Hensyn til sig selv, men ser ikke saa langt frem for sig som til i Morgen. Men for Penge og uhæderlig Tilbud forraader han sine Kammerater, sin Familie og sit Land. Med et Ord: han er en Forræder i det smaa, som først sælger sine Kammerater for siden selv at blive solgt af sin Arbejdskøber. Tilsidst bliver han foragtet af dem begge.“

Meddelelser fra Hovedkassereren. Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 8831 P. Rosqvist, 5249 V. Mortensen og 6137 S. Petersen, 9738 C. A. V. Strøbeck.

Kassererne bør lave sig en Liste, paa hvilke de kan opskrive de Bøgers Numre, der hver Maaned erklæres for ugyldige.

Enhver

der er i Besiddelse af gamle, ubrugelige Medlemsbøger, bedes aflevere disse til den stedlige Afdelingskasserer eller paa Hovedkontoret. Afdelingskassererne bedes sende saadanne Bøger til Hovedkontoret.

Hovedkassereren.

Lønforhøjelser.

Siden Juni Fagblad udgik.

Nykøbing F. „Brunshaab“ Lønnen forhøjet med 2 Øre pr. Time for alle som havde 28, 29, 30, 31 og 32 Øre pr. Time og med 3 Øre for alle paa 27 Øre.

Paa den Fabrik har nu 9 Mand 30 Øre; 4, 31 Øre; 6, 32 Øre; 1, 33 Øre; og 4, 34 Øre pr. Time. Betalingen for Over- og Natarbejde forhøjedes fra 25 og 50 % til 50 og 100 %.

Ribe. Hos Jernstøber Obbekjær forhøjedes alle Lønninger med 2 Øre pr. Time. Mindste Løn er nu 32 Øre.

Odense. Hos Svendsen paa „Phønix“ i Odense forlangte den 17. Juni 23 Mand at faa deres Timeløn forhøjet fra 27 til 30 Øre i Timen. De 20 fik det uden Indvending, medens 3 ikke fik noget, hvorfor de rejste deres Vej.

Der kan man se, bare Arbejderne selv vil lukke Munden op, saa flyver der flux et Par Kroner i Halsen. Det skulle l gøre noget oftere.

Til Medlemmerne af Smede- og Maskinarbejdernes Forbund. (Kbhvn. Afdeling 1.)

Festskriftet

i Anledning af Foreningens 25aarige Stiftelsesdag den 2. Septbr. d. A. kan gratis erholdes af ethvert Medlem. Betingelsen er at Medlemmerne *personlig* tegner sig paa de i denne Anledning fremlagte Lister paa Kontoret i Rømersgade 20 Sidestuen; aaben Hverdag Kl. 7—9 Aften.

For Oplagets Størrelse Skyld slutter Tegningen den 6. August. De Medlemmer der ikke have tegnet sig til nævnte Dato, har kun Ret til at faa Festskriftet udleveret, forsaavidt Oplaget strækker til.

Hvornaar Festskriftet kan afhentes, bliver bekendtgjort i August Fagblad.

Bestyrelsen.

Husk altid

at nu efter Forliget kan Fabrikanterne

- a) ikke *alene* fastsætte nye Akkordpriser, ej heller nedsætte bestaaende Akkordpriser, altid skal vedkommende Arbejder eller Arbejdere være med paa Raad. Bliver Arbejderen eller Arbejderne ikke tagne med paa Raad ved Fastsættelsen af Akkordpriserne, er det et Brud paa Forliget, og man bør da klage.

Man bør altid paase, at den Akkord, man afslutter, indføres rigtig i Akkordbogen, der fores paa hver Fabrik, og hvortil Arbejderne altid skal have Adgang. Lægges der Hindringer i Vejen herfor bør man klage.

En trykt Akkordseddel, der overgives den eller de Arbejdere, der skal udføre en Akkord er naturligvis det bedste.

Kan der, af forskellige Grunde, ikke opnaas Enighed om en Akkord, er Timelønnen garanteret.

- b) Husk altid, at nu kan en Mand, der staar i Enkelt-Akkord, ikke afskediges, før hans Arbejde er færdigt, med mindre han har forset sig, og i saa Fald skal paa hans Forlangende Voldgiftsretten dømme om Forseelsen er af en saadan Art at Afsked er berettiget.
- c) Husk altid, at ingen Fabrikant eller Værkfører mere maa forlange Afskedsbevis som Betingelse for at antage en Arbejder.

Gør han det, bør det straks anmeldes til Afdelingen i den By, hvor det sker.

(Nogle Steder vil det maaske vise sig, at der spørges hvor Vedkommende sidst har arbejdet, og naar han har besvaret det, meddeles det ham, at han kan komme igen i Morgen. I Mellemtiden bruges saa Telefonen. Men skulde det vise sig, at en Mand forfølges, bedes det anmeldt.)

Lad os samle Klagerne, som maatte fremkomme, dersom Forliget paa noget Punkt ikke overholdes. Men husk endelig ikke at klage uden Grund. Alle Klager indsendes til Hovedbestyrelsen.

Den store Lock-outs Historie.

VII.

Den 15. Juli modtager Forbundets Hovedbestyrelse nedenstaaende Skrivelse fra:

d'Hrr. Borgmester *Hansen*, Borgerrepræsentant *Gustav Philipsen* og Borgerrepræsentationens Formand, Nationalbankdirektør *Strøm*:

Af Hensyn til den Ulykke, som den nuværende Arbejdsstandsning i Jærnindustrien forvolder, har vi troet — efter det Forhold, hvori vi ved det i Marts Maaned Passerede er komne til at staa til dette Anliggende — nu at turde rette følgende Opfordring til begge Sagens Parter:

1. *Samtlige* Uoverensstemmelsespunkter bliver nu at afgøre ved *Voldgift*. For denne Voldgift fremstiller hver af Parterne sin Opfattelse af Spørgsmaalene ligesom Voldgiften ogsaa har iøvrigt at søge Forholdene belyste saa fuldstændigt som muligt. Afgørelsen træffes derefter ved Stemmeafstemning. Begge Parter skal forud have forpligtet sig til at underkaste sig Voldgiftsafgørelsen. Denne skal foreligge senest 4-Ugersdagen fra Voldgifts-Virksomhedens Begyndelse.

2. *Samtidig* med Sagens *Overgivelse til Voldgift* optages Arbejdet overalt, og Voldgifts-Virksomheden tager da umiddelbart derefter sin Begyndelse.

3. Om man vil benytte os som Voldgiftsmænd, eller om man vil vælge andre, henstiller vi ganske. Vil man benytte vor Medvirken og skulde vor Virksomhed da falde paa en Tid, hvor Etatsraad *Strøm* er forhindret i at deltage i samme, foreslaar vi indsat i hans Sted Formand for Sø- og Handelsretten *Madvig*. Det er en Selvfølge, at vi maatte forbeholde os til Vejledning ved Afgørelsen at raadføre os med Mænd, der besidder særlig Indsigt i de Forhold, der vil komme til at foreligge til Behandling.

Nærværende Henvendelse, som vi retter til Dem uden forudgaaende Konference med nogen af Siderne, vilde vi være forbundne for at modtage Deres Svar paa i Løbet af 8 Dage. Vi stiler den til „Foreningerne af Fabrikanten i Jærnindustrien“ og til „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund“, men den omfatter til begge Sider samtlige i Arbejdsstandsningen deltagende Foreninger, og det Svar, vi maatte modtage, bedes derfor givet paa samtlige Paagældendes Vegne.

I Anledning af denne Skrivelses Fremkomst, indkaldte Forbundets Hovedbestyrelse Delegerede fra de betydeligste af de Afdelinger, hvor der var Lock-out, til et Møde i København Onsdag den 21. Juli. 17 Afdelinger havde modtaget Indbydelse til at lade sig repræsentere, hver med en Delegeret. Efter en Forhandling, der varede hele Dagen, besluttedes det med 9 St. mod 7 at modtage de tre Herrer Tilbud om Voldgift. 1 af de Delegerede stemte ikke. Hele Hovedbestyrelsen stod fuldt enige om at tage mod Voldgiften, men stemte selvfølgelig ikke paa Delegeretmødet.

De andre i Lock-outen implicerede Fag havde ligeledes dels enkeltvis dels i Forbindelse med Smedenes Hovedbestyrelse haft Sagen til Behandling den 26. Juli kunde man give de tre Herrer følgende Svar:

Til d'Hrr. Borgmester H. N. Hansen, Nationalbankdirektør R. Strøm og Borgerrepræsentant *Gustav Philipsen*.

I Besvarelse af behagelig Skrivelse af 15. ds. tjener, at man efter at have konfereret med samtlige Arbejderorganisationer, hvis Medlemmer er udelukkede af Fabrikkerne og Mestrene i Jærnindustrien, nemlig foruden Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund tillige Dansk Formerforbund, Dansk Arbejdsmandsforbund, Støberiarbejdsmandenes Forbund og Modelarbejdernes Organisationer, har besluttet at akceptere det af d'Hrr. gjorte For-

slag om at lade de Stridspunkter, der er mellem os og de forenede Fabrikant- og Mesterforeninger i Jærnindustrien afgøre ved Voldgift, under Forudsætning af, at samtlige Stridspunkter ved Lock-outens Udbrud optages til Afgørelse af Voldgiften, saaledes som forudsat i Skrivelsens Punkt 1.

Vi erklærer os villige til at lade Arbejdet i Odense og Slagelse genoptage fra samme Tidspunkt, som Fabrikkerne og Mestrene slutter den af dem iværksatte Lock-out, paa Betingelse af, at de Lønsatser, der ved Voldgiften maatte blive fastsat, faar Gyldighed fra den Dag, Arbejdet genoptages.

Endelig modtager vi Tilbudet om, at d'Hrr. fungerer som Voldgiftsmænd og er enige i, at der altesærlig mellem Hr. Etatsraad *Strøm* og Retsformand *Madvig*.

(Signeret Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund ved H. P. Hansen.)

Det var kun med store Anstrængelser fra Ledelsens Side, at man var naaet til at kunde give ovenstaaende Svar. Arbejderne vilde ikke vide noget af Voldgift at sige. Søndag d. 25. Juli afholdtes et Møde i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej i København, hvor over 2000 Medlemmer af Forbundets Afdelinger deltog.

Det er uomtvistelig at de $\frac{4}{5}$ Dele af de tilstedeværende var kommet med det bestemte Forsæt, at stemme imod Voldgift. At alligevel sluttelig de $\frac{4}{5}$ Dele af Forsamlingen stemte for at modtage Tilbudet skyldtes alene Hovedbestyrelsens faste Holdning og Formandens Veltalenhed.

Op i Provinserne var Stemningen mindst ligesaa høj. Protester holdt i de skarpeste Udtryk regnede ned over Ledelsens Hoveder og i de sidste Dage af Juli maatte alt hvad der fra Hovedbestyrelsens Side kunde stilles paa Benene af Talere sendes ud for at dæmpe Utilfredsheden, hvad ogsaa under megen Knurren lykkedes.

Det var ikke alene Smede og Maskinarbejdere der ikke vilde have Voldgift, hos Formerne, Arbejdsmandene o. s. v. var der overalt den samme forbitrede Uvilje mod Voldgift. Denne Uvilje var i omtrent lige saa høj Grad dikteret af en fejlagtig Opfattelse af Forskellen mellem de tre omtalte Herres Stilling ved Marts Forliget og nu og Harmen mod Fabrikkerne. Den 27. Juli modtog saa Hovedbestyrelsen følgende:

Paa vor Skrivelse af 15. d. M. har vi nu modtaget Svar saa vel fra Mesterforeningerne som fra Arbejdernes Foreninger. For den velvillige Maade, hvorpaa man fra begge Sider har stillet sig til vor Henvendelse, udtale vi herved vor Tak.

I Skrivelsen fra Mesterforeningerne udtales det, at det maa anses nødvendigt, inden Spørgsmaalet om Sagens Overgivelse til Voldgift afgøres, at have bestemt fastslaaet, hvilke de Punkter er, som man vil overlade til Afgørelse ved Voldgift, og da vi maa erkende Rigtigheden heraf, retter vi herved den Opfordring til Parterne, at man skriftlig fra hver af Siderne vil opgive os, hvilke Punkter man vil forelægge Voldgiften. Hvor vidt det da, naar disse Besvarelser foreligger, vil være fornødent at søge en fælles Forhandling mellem Parterne til Punkternes endelige Fastsættelse, forbeholder vi os senere at afgøre. Det er en Selvfølge, at Sagens Overgivelse til Voldgift med de hertil knyttede Virkninger ikke af os vil blive anset som vedtaget uden en senere fornyet Forelæggelse for begge Parter af en bestemt og tydelig formuleret Affattelse af den fælles Beslutning herom. Det vilde imidlertid til Sagens Fremme være særdeles ønskeligt, om man alt nu paa begge Sider vilde for samtlige paagældende Foreninger vælge og give fornøden Bemyndigelse til de Mænd, som skal handle for Parterne i Sagen, og med hvem vi altsaa vilde kunne sætte os i Forbindelse. Efter Ønsker, udtalte til os fra begge

Parters Side, beder vi Besvarelsen af det saaledes Fremssatte saa vidt muligt afgivet til os *inden førstkommande Mandag Morgen*, idet vi da i øvrigt derefter vil gøre vort til saa meget som muligt at fremskynde det videre Arbejde, hvis vi overhovedet skal medvirke i Sagen.

Vi tilføjer endnu, at vi med Hensyn til en i Mesterforeningens Skrivelse fremsat Bemærkning om disses Forhold til Arbejdsgivere i andre Fag har begæret en mundtlig Konference med Delegerede fra Mesterforeningerne for derved om muligt at fjerne denne Hindring for Vedtagelse af Sagens voldgiftsmæssige Afgørelse.

København, den 27. Juli 1897.

H. N. Hansen. J. N. A. Madvig.
Gustav Philipsen.

Man vil af ovenstaaende se at Retsformand Madvig nu er kommet til istedetfor Direktør R. Strøm, der var bortrejst. Arbejderne vælger saa de i ovenstaaende Skrivelse forlangte Repræsentanter og dette meddeles de tre Herrer i Skrivelse af 2. August. Der blev imidlertid ingen Brug for dem, Fabrikanterne gjorde saa mange Vanskeligheder at de tre Herrer i en Skrivelse af 5. August meddelte, at de opgav hele Sagen. Skrivelsen lyder saaledes:

„Efter at vi fra de ærede Foreninger saavel af Mestre som af Arbejdere i Jærnindustrien har modtaget Svar paa vor sidste Henvendelse til dem begge af 27. f. M., har vi deraf med stor Beklagelse set, at Anskuelserne paa de to Sider om, hvorledes Sagen bør tages, for Tiden staar i en saadan Modsætning til hinanden, at der efter vor Mening ikke i Øjeblikket med Nytte kan arbejdes paa ved Medvirkning af udenfor staaende Mænd at tilvejebringe en Afslutning af de stedfindende sørgelige Forhold. Vi tilføjer, at vi tror at burde afholde os fra enhver Antydning af vor Opfattelse af Stridspunkterne, for at det ikke kunne siges, at vi ved vor Opræden har beredt nogen Vanskelighed for deres Løsning ad anden Vej.

Medens vi hidtil ikke har givet nogen Meddelelse til Offentligheden om Sagen, har vi derimod troet at burde bringe denne vor afsluttende Skrivelse til almindelig Kundskab gennem Bladene.“

H. N. Hansen. J. N. A. Madvig.
Gustav Philipsen.

I Følge Fabrikanternes Skrivelse af 2. August til de tre Voldgiftsmænd vil de kun have følgende Punkter afgjort ved Voldgift:

a. Hvorvidt det under de ved Forliget den 29. Marts etablerede Forhold var berettiget, at der paa Fabriker i Odense og Slagelse iværksattes Strejker, og at disse Strejker anerkendtes af Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund.

b. Hvorvidt Kravet om Forhøjelse af Timelønssatserne paa Fabrikerne i Odense og Slagelse skal afgøres ved den mellem Parterne bestaaende faglige Voldgift.

Endvidere fordrede Fabrikanterne, at der paa følgende Maade skulde fastslaaes Kauteler mod eventuelle Forulæmpelser af Skruetrækkerne:

„At der gives en efter d'Hrr. (Voldgiftsmændenes) Formening betryggende Garanti for, at de Folk, der har arbejdet under denne eller tidligere Arbejdsstandsninger — og overhovedet alle Arbejdere udenfor Fagorganisationen ikke maa forulæmpes i Udøvelsen af deres Gærning, hvilken Garanti f. Eks. kunde søges deri, at d'Hrr.s nærmere Bestemmelser i denne Henseende offentliggøres i „Social-Demokraten“ og Fagbladene, ledsagede af et Tilhold til Arbejderne om at holde sig disse Bestemmelser efterrettelige, samt at Overtrædelse af dette Tilhold straffes med Mulkt eller Eksklusion af Fagforeningerne.“

Om samtlige øvrige Stridspunkter hedder det i Skrivelsen:

„Med Hensyn til andre Stridspunkter, som af Fagforeningerne er opstillede efter Konfliktens Udbrud vedrørende „Fælles Værkstedstregler“ eller Arbejdsforholdene paa vore Værksteder i Almindelighed, skulle vi ikke undlade at udtale, at vi ikke i Øjeblikket kan gaa med til en voldgiftsretlig Afgørelse af saadanne, fordi vi savner den efter vor Mening nødvendige Garanti for, at en saadan Afgørelse af Arbejderne vil blive respekteret og efterfulgt ud over den øjeblikkelige Situation.

Til Opnaelse af saadanne Garantier har vi under de stedfundne Forhandlinger med Fagforeningerne foreslaaet oprettet en Arbejderdomstol til Paadømmelse af formentlige Brud paa eller Omgaaelse af truffne Overenskomster. Vi undlader derfor ikke her at udtale, at saafremt Overenskomst om en saadan Domstols Oprettelse kunde opnaas imellem Parterne ved Forhandling under d'Hrr.s Forsøde, vilde *Muligheden* for en mindelig Overenskomst om disse Spørgsmaals *fremtidige* Afgørelse derved i høj Grad *fremmes*, og yderligere, at vore Organisationer er villige til, med en saadan Garanti i **Hænde** paa et nøjere fastsat Tidspunkt at tage disse Spørgsmaal op til nærmere Forhandling.“

„Vi anser det iøvrigt for vor Pligt at oplyse, at vi efter Udtalelser i det af Formanden for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund, Hr. H. P. Hansen redigerede Fagblad anser det for godt gjort, at nævnte Mand ikke har en saadan Opfattelse af Kontraktens bindende Virkning, at hans Underskrift kan anses for nogen Borgen for, at der i alt Fald vil blive gjort Forsøg paa at opfylde de af ham ved en Overenskomst paadragne Forpligtelser, og da denne vor Opfattelse bestyrkes, saavel ved, at den af ham ledede Forening, til Trods for den indgaaede Overenskomst, har erklæret Strejke i Odense og Slagelse, som ved at han direkte har forbudt Medlemmer af sin Forening at opfylde afsluttede Arbejdskontrakter — saa kan vi ikke se nogen Betyggelse i, at et eventuelt Forlig afsluttes med ham, med mindre det tillige underskrives af Formændene i de lokale Afdelinger eller maaske Udvalget for de samvirkende Fagforeninger, hvis dette Udvalg har Myndighed til at træffe Afgørelse og faa denne gennemført ude i Provinserne.“

Man skulde næppe tro, at fornuftige Mennesker i en alvorlig Forhandling om store økonomiske Stridsspørgsmaal kunde fremsætte et saadant Sammensurium af meningsløst Vrøvl. Dette Aktstykke viser tilfulde den Stupiditet og det Pengehøvmod hvormed Fabrikanterne optraadte.

I „Social-Demokraten“ for Lørdagen den 7. August giver Formanden for Forbundet, H. P. Hansen, D'hrr. Fabrikanter et Svar, paa deres ondskafulde, personlige Angreb paa ham, der baade har Næb og Klør.

Kampen føres nu med megen Bitterhed fra begge Sider videre.

Som et Bevis for Stemningen ude i Befolkningen anfører vi her ganske kort et Uddrag af Dagbladet „Politiken“ for 6. August. Bladet havde hidtil helt og udelt staaet paa Fabrikanternes Side.

„Resultatet er da det, at den fortvivlede Arbejderkrig fortsættes; og Udsigterne til dens Afslutning vil vistnok være saare ringe. Vi ser ikke under hvilken Form en Fredslutning nu skulde finde Sted, efter at Voldgift er gjort umulig. Sandsynligvis vil der da gaa baade Uger og Maaneder, inden den ødelæggende Lock-out hæves: sen bliver nu det, den maaske ogsaa oprindelig var tænkt at skulle være, nemlig en Styrkeprøve mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

Krigsomkostningerne kommer imidlertid ikke blot de stridende Parter, men hele Samfundet til at betale. Og Ansvaret for den fortsatte Kamp, som nu væsentlig synes os at hvile paa Fabrikanternes Skuldre, vil blive tungt at bære.“

Senere fik man imidlertid at vide, at foranstaaende

Epistel fra Fabrikanterne til de tre Voldgiftsmænd skulle sige, „Ja vi modtager Eders Tilbud om Voldgift.“

Mange vil maaske tvivle derpaa, men vi kan bevise det ved Fabrikanternes egne Bestyrelsesmedlemmers egne Ord til os.

Og her leverer vi Beviset.

Da et Udvalg af den den 26. Oktober sammentraadte Voldgiftsret, der i Henhold det Forlig der den 12. Septemper afsluttede Lock-ouden, henvendte sig til Retsformand Madvig, med Anmodning til ham om at være Opmand for den Voldgift der skulle fastsætte Lønnen i Odense og Slagelse, kom Hr. Madvig med en Udtalelse om, at han og de andre to Mænd allerede i Juli Maaned kunne og vilde have lavet et bedre Forlig end det der fremkom i September. Han mente hermed at de strax vilde have ryddet flere Stridspunkter af Vejen. Til Hr. Madvigs Udtalelse der jo nærmest var rettet til Fabrikanternes Medlem af det Udvalg der var til Stede hos ham, var der ingen der svarede noget. Kommen ned paa Gaden siger Fabrikanten, vi vil kalde ham F. og den tilstedeværende Arbejderrepræsentant A.

„Han kunde ikke lade være at lette sit Hjerte for en lille Bemærkning“, hvortil A svarer, „det var da ikke saa mærkeligt“.

F. „Saa, hvorfor synes De ikke det.“

A. „Nej, for De turde jo ikke tage mod Voldgiften“.

F. „Naa, mener De de tre Mænd.“

Hermed mente F. at de tre Mænd ikke turde afsige Voldgiftskendelsen.

A. „Nej, jeg mener Fabrikanterne.“

F. „Jamen, det var skam ikke Mening at vi vilde have sagt Nej.“

A. „Da maa jeg sige De har baaret Dem meget kluntet ad, naar de vilde sige „Ja“ men fik sagt „Nej“.

Fabrikanten der mærkede, at han havde sagt mere end han vilde ledede nu Samtalen hen paa andre Ting. Det fremgaar dog af det anførte, at det har været et haardt Slag for Fabrikanterne, da de tre Mænd paa Grund af Fabrikanternes mere end mærkelige Skrivelse opgav at løse Striden.

I „Social-Demokraten“ for den 13. August findes et Opraab „Til vore Medborgere“ underskrevet af Formændene for 126 Fagforbund og Fagforeninger, hvori Stillingen fremsættes sammen med en Opfordring til at yde Bidrag, hvilken efterkommes i en saadan Grad, at de frivillige Bidrag, fra udenfor Arbejderpartiet staaende Folk, øges med ca. 3000 Kr. pr. Uge.

Men samtidig skærpes ogsaa Striden. I København tog Grovsmedenes Fagforening alle „Forbundtere“ og Lærlinge, der ikke havde Kontrakt med deres Mester, ud af Arbejdet. I den Anledning udsendte de samlede Mesterorganisationer en offentlig Meddelelse af følgende Indhold:

København d. 11. Avg. 1897.

I Anledning af, at adskillige Lærlinge og Forbundtere i Jærindustrien i de sidste Dage har forladt deres Læresteder uden Overenskomst med Mestrene, tillader vi os at anmode Dem om til Advarsel for Lærlinge og deres Værger at meddele i Deres ærede Blad, at saadanne Lærlinge og Forbundtere, saavel i Henhold til Lærlingelovens §§ 12 og 19 som til bestaaende Overenskomster mellem undertegnede Organisationer, ikke vil blive antagne paa noget Værksted — hverken udenfor eller indenfor vore Foreninger.

Bestyrelsen for

Foreninger af Fabrikanter i Jærindustrien i København og Provinserne.

Smedemesterforeningen i København.

Vogn- og Beslagsmedemesterforeningen for København og Omegn.

Som Svar herpaa udsender Hovedbestyrelsen for Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund følgende:

Under 11. Avgust har Foreningen af Fabrikanter i Jærindustrien udsendt Meddelelse om, at de Lærlinge eller Forbundtere, der under den af Fa-

brikanterne iværksatte Lock-out forlader Fabrikerne, ikke mere vil finde Beskæftigelse, hverken som Lærlinge eller Svende. Vi føler os derfor forpligtede til at meddele Offentligheden, at Forbundtere, der under Lock-ouden tager Plads hos nogen Mester eller Fabrikant, der har udelukket deres Svende, i Fremtiden er nægtet Adgang til at blive Medlem af vor Organisation.

Som et slaaende Bevis paa Situationens Alvor aftrykker vi her en Korrespondance fra København til „Svenska Dagbladet“ under 13. August. Korrespondenten siger heri:

„Den store Lock-out og dens Følger beskæftiger i høj Grad Offentligheden, og desværre er der Grund til at befrygte, at Følgerne kan blive alvorlige nok. Striden mellem Arbejdsgivere og Arbejdere er nu dreven til det yderste, og der findes ikke den ringeste Udsigt til en Overenskomst med det gode. For hver Dag, som gaar, antager Striden en hidsigere Karakter, og man er just ikke paa nogen af Siderne nøjeseende med Midlerne til at vanskeliggøre Modpartens Stilling.“

Jeg havde i Gaar en lang Samtale med en af de højere Embedsmænd i det københavnske Politii, og det fremgik med tilstrækkelig Klarhed af de Antydninger han gav mig, at Myndighederne med den største Opmærksomhed følger Stridens Gang og at Politiet gennem sine hemmelige Agenter holder sig nøje underrettet om alt, hvad der foregaar indenfor de socialistiske Fagforeninger.

Politiet anser det for højst sandsynligt, at det ikke vil være ret længe, inden Arbejdsgiverne i Murer-, Tømrer- og Snedkerfaget erklærer almindelig Lock-out for at støtte deres Kolleger i Maskin- og Jærindustrien, og man nærer Frygt for, at Arbejderne i saa Tilfælde ikke længere vil lade sig lede af deres Ordførere i Fagforeningerne. Disse Ordførere har erhvervet sig en overordentlig Indflydelse paa deres „Undergivne“, og den vil de naturligvis ikke gerne miste.

De optræder derfor med en hvis Forsigtighed og opfordrer uafladelig Arbejderne til under ingen Omstændigheder at lade sig forlede til Voldsomheder. Det er imidlertid et stort Spørgsmaal, om de kan bevare Ledelsen, hvis en almindelig Lock-out bliver til Virkelighed, hvorved tusinder af Arbejdere vil komme til at forøge det allerede nu store Antal af Arbejdsløse.

Det er klart, at Arbejderne i Tilfælde af en almindelig Lock-out kun kan gøre sig Haab om en ringe Understøttelse fra de socialistiske Fagforeningers „Krigskasse“, og det ligger da nær for Haanden at befrygte, at de i deres Fortvivlelse vil gøre Forsøg paa gennem Trusler og Voldsomheder at fremkalde en Afgørelse.

Vore Myndigheder forudsætter dette, og jeg ser mig i Stand til at meddele, at de ere bestemte paa at optræde med Kraft og uden mindste Tøven imod ethvert Forsøg paa at forstyrre den almindelige Orden. Det er at forudse, at Regeringen ikke et Øjeblik vil betænke sig paa at udstede en provisorisk Lov, hvorigennem samtlige socialistiske Fagforeninger opløses „som farlige for den almindelige Ro og Orden.“ Det er ganske vist sandsynligt, at Folketinget vil vægre sig ved at sanktionere denne Lov, men det er utvivlsomt, at Landstinget vil billige den, og efter den fra Forfatningsstriden gældende Praksis, hvis Lovlighed forøvrigt er meget problematisk, forbliver en provisorisk Lov i Kraft, saalænge ikke alle Regerings-Faktorer ere enige om dens Ophævelse.

Skulde det komme til voldsomme Optrin, turde Regeringen ikke vige tilbage for at proklamere *Belejringsstilstand*, hvilket bl. a. vil medføre øjeblikkelig Undertrykkelse af Københavnorganet „Social-Demokraten“ det mest udbredte af alle større danske Blade

I hvad jeg her meddeler findes ikke Spor af Overdrivelse, hvilket jeg udtrykkelig finder mig foranlediget til at fremhæve overfor dem som muligvis kunne tænke, at en livlig Fantasi i det foreliggende Tilfælde har været min Medarbejder. Jeg haaber blot, at Forholdene ikke vil lade min her udtalte Frygt blive til Sandhed.“

Hvorledes Stemningen var paa den anden Side, nemlig hos de udelukkede, fortæller i de Dage et Kapitalistblad der havde sendt en Medarbejder ud for at erfare noget derom.

Ved min Indtræden i et Arbejderhjem, skriver Reporteren, modtoges jeg af en lille kvik Dreng paa 3—4 Aar, der uforstaaende af Tidens Alvor glædesstraalende fortalte mig at Fader var ude i Køkkenet for at lave en stor Pindemølle. Vi fulgtes saa ad ud i Køkkenet hvor en middelhøj, bredskuldret Mand sad og snittede paa et Stykke Tækkespaan der skulde omdannes til Møllevinger.

Med et djærvt Haandtryk af den nu næsten bløde Haand bød Maskinarbejderen mig Velkommen og fortalte, medens han skod en Stol hen til mig, at hans Kone og deres yngste Barn, en Pige paa 1½ Aar, var nede hos Købmanden, men vilde straks være hjemme. „Ja“, fortsatte han med en kendelig Bitterhed i Stemmen, „der skal jo noget til at fordrive Tiden med, og da vor lille Oluf i lang Tid har ønsket sig en Mølle, har jeg jo nu den bedste Lejlighed til at opfylde hans Ønske“.

I det samme aabnede Konen, en smuk 30aarig Kvinde, Døren, hvorefter vi efter en flygtig Præsentation alle tre tog Plads i deres lille men nette Stue. Her kom Samtalen ganske naturligt ind paa den store Lock-out i Jærindustrien. „Vi er“, siger Maskinarbejderen, „nu kommen saa vidt, at Kampen umuligt kan afsluttes, for den ene af Parternes Kræfter er udtømte. At det bliver Fabrikterne, der vel kommer til at trække det korteste Straa, staar for mig som absolut givet. Vel har Udsmidningen kostet mig i rent Pengetab ca. 200 Kroner, men selv om Understøttelsen længere hen skal blive mindre, end den nu er, skal Ønsket om at afslutte Kampen uden først at indkassere en klækkelig Erstatning hos Fabrikterne, aldrig blive udtalt fra min Side“.

„Vi har lært at føre vor Husholdning med smaa Midler, og skal det blive værre endnu — saa sælger vi vore Møbler,“ indskød Konen. Med et lykkeligt stolt Blik paa sin energiske Hustru fortsatte Maskinarbejderen, „der er naturligvis mange Kolleger, der er værre stillet end vi. Jeg har f. Eks. en Arbejdskollega, hvis Hustru er syg, og da der er 5 ukonfirmerede Børn, er det klart, at det kniber haardere paa et saadant Sted; men ogsaa det kan Forbundet komme ud over. Den Dag, det gøres nødvendigt, vedtager Fagforening med Akklamation, at de unge skal give Afkald paa en endnu større Part af Understøttelsen til Fordel for ældre, mere trængende Kolleger. Hos os eksisterer nu kun en eneste Tanke, og det er, at vort Forbund maa og skal gaa sejrrig ud af Kampen. Fabrikterne har drevet os sammen som et uigennemtrængeligt fast Værn om vore Interesser, og derfor har jeg en urokelig Tro paa, at vi sejrer.“

Endelig synes saa Fabrikterne at være blevne kede af Kampen og omkring den 20. August gøres der af Formanden for „Arbejdsgiverforeningen af 1896“ Entreprenør Niels Andersen de første indledende Skridt til en Afslutning af Striden. Man tør sikkert gaa ud fra, at selv om Initiativet er udgaaet fra ham er det ikke uden efter først at være inspireret dertil af Fabrikterne.

Niels Andersen havde henvendt sig til Maler J. Jensen og igennem dem forberedes de indledende Skridt til en Forhandling. Hovedbestyrelsen tog strax Stilling og Søndagen den 22. August afholdes der et Møde af Smede og Maskinarbejdere paa Enghavevej, i Forsamlingsbygningen, hvor henvend 2000 københavnske Medlemmer af Forbundet var kommet til Stede.

Mødet endte med at Forsamlingen vedtog nedenstaaende Resolution:

„Medlemmer af „Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund“, de københavnske Afdelinger, samlede til Møde i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej den 22. August, udtaler i Anledning af de mulig forestaaende Forhandlinger om en Afslutning af Lock-outen, at vi kun vil Fred med Fabrikantforeningerne paa for os ærefulde Vilkaar, der samtidig med, at de giver os hvad vor Ret er paa de Fælles Værkstedstregler, sikrer os, at Fabrikantforeningerne i Fremtiden loyalt overholder, hvad de nu eventuelt indgaaer paa.

Vi erklærer at Hovedbestyrelsen har vor ubetingede Tillid, at vi loyalt vil bøje os for de Afgørelser, den maatte træffe med overfor os staaende Organisationer, og fordrer at dens Ord og Underskrift respekteres.“

Den 25. August foreligger det første Resultat af Niels Andersens og J. Jensens Bestræbelser for at hidføre en Afslutning paa Kampen, idet de fremsætter et Forslag til Overenskomst. Paa Grund af, at „Social-Demokraten“, i nogle Kommentarer Bladet tilføjer, efter at have aftrykt Forslagets Ordlyd, kommer til at sige, om en enkelt af Forslagets Bestemmelser, at den kun er af „formel Natur“ opvigler den krigslystne Del af Kapitalistpressen Fabrikterne i den Grad, at de den 30. August udsender følgende gennem Ritzaus Bureau:

„Efter at det Forligsforslag, som var udarbejdet af d'Hrr. Folketingsmænd Niels Andersen og J. Jensen, endnu medens det var under Behandling i de interesserede Mesterforeninger, og for disse havde endeligt formuleret deres Ændringer til samme, af de samvirkende Fagforeningers officielle Organ „Social-Demokraten“ er kommenteret paa en saadan Maade, at de af Mesterforeningerne som Hovedpunkter i Forliget forlangte Indrømmelser erklæres for tildels betydningsløse og nærmest af „formel Natur“, er Mesterforeningerne komne til det Resultat, at dette d'Hrr.s Forslag ikke lader sig gennemføre uforandret.

Mesterforeningernes Bestyrelser har derfor henvendt sig til Bestyrelsen for „Arbejdsgiverforeningen af 1896“ med Anmodning om paa Grundlag af det foreliggende Materiale at medvirke til en Afslutning af Konflikten, som for Mesterforeningerne kan blive tilstrækkelig betryggende, og har paa denne Henvendelse modtaget et bekræftende Svar.“

Efter N. Andersen og J. Jensens Forslag af 25. August skulde Arbejdet allerede være genoptaget Tirsdagen den 31. August.

Paa Grund af enkelte Blades Skrivelser udsættes Forhandlingerne imidlertid og det ser i nogle Dage ud som om det hele igen skal gaa i Stykker.

Stemningen vender sig imidlertid stærkere og stærkere imod Fabrikterne og de krigslystne Blade maa forandre Toner.

Onsdagen den 8. September samles saa Bestyrelserne for „Arbejdsgiverforeningen af 1896“ og „De samvirkende Fagforeninger“ til et sidste og afgørende Møde. Resultatet heraf bliver et Par betydningsløse Forandringer i det oprindelige Forslag af 25. August.

Den 10. September afholdt begge Fabrikantforeningerne og begge de københavnske Smedemesterforeninger Generalforsamlinger.

Forhandlingerne varede flere Timer, da Generalforsamlingerne, opviglede af enkelte Kapitalistblade, mente at kunde faa et for dem gunstigere Resultat.

Bestyrelserne havde imidlertid ved Overgivelse af Sagen til Arbejdsgiverforeningen bunden sig til det Forslag, denne maatte kunne enes om med Udvalget for de samvirkende Fagforeninger, og Generalforsamlingen endte da ogsaa med, at Forliget vedtoges uforandret.

Samme Dag afholdtes der Generalforsamlinger overalt i Provins-Afdelingerne i „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“, hvor disse skulde tage Stilling til Forliget.

„Dansk Formerforbund“ og „Støberiarbejdsmændenes Forbund“ vedtog det ligeledes samme Dag, tilbage var kun de københavnske Smede- og Maskinarbejdere, der afholdt Generalforsamling Søndag d. 12. September, hvor det med noget over 1000 Stemmer mod 11 vedtoges at godkende Forliget. Der var flere hundrede af de mødte, der dels undlod at stemme, dels afgav blanke Stemmesedler. I Provinserne havde 1181 udelukkede stemt for og 64 imod Forliget.

Søndag Eftermiddag Kl. 2 samledes Bestyrelserne for alle de interesserede Mesterforeninger og underskrev Forliget, saaledes som det findes aftrykt i *Fagbladet* for September 1897.

Mandag den 13. September genoptoges Arbejdet overalt. Den største faglige Kamp, Danmark hidtil havde haft, var sluttet, og „Social-Demokraten“ kunde den 14. September skrive: Det glæder os, at Billedet er saa forskelligt, nu og i 1885. Den Gang maatte vi fortsætte Indsamlingen til de Udelukkede med en Indsamling til de Arbejdsløse. I Aar kan vi efter en ærefuld Kamp melde: Travlheden over hele Linien.

Ikke tabt, men pantsat.

Medlem Nr. 5026, J. A. Jespersen, født i Skive den $\frac{9}{10}$ 67, indtraadt i Forbundet i Afdelingen i Frederikshavn den $\frac{7}{11}$ 96, har pantsat sin Medlemsbog i Randers for 6 Kr.

Dette har ikke forhindret ham i at forsøge at faa en ny Medlemsbog i Frederikshavn, under Foregivende af, at han havde tabt sin Bog.

J. A. Jespersen maa nu ikke optages i nogen Afdeling før han møder med sin gamle Bog (Nr. 5026).

Vi benytter Lejligheden til paany at henlede Tillidsmændenes Opmærksomhed paa, at de aldrig maa udstede nye Bøger, der angives for tabte, før Hovedkassererens Tilladelse er indhentet.

Hr. Redaktør!

Undertegnede beder om Plads for nogle faa Bemærkninger angaaende 3 Individuer, som vi har haft i vor Afdeling, men som føler dem sikre under Fabrikant Hermansens Beskyttelse.

Nr. 6350, Chr. Nielsen, født i Sallerup pr. Næstved, indmeldt i Vordingborg Afdeling d. $\frac{1}{11}$ 96, 22 Aar gml., skal vist være Formand for et Arbejdernes Værn, hvis der kan dannes et saadant. Han gaaer med Faghue.

Nr. 3109, T. K. Kristensen, født i Herlufholms Sogn, indmeldt i Herning $\frac{1}{3}$ 95, 27 Aar, har gjort sig bemærket ved at gaa omkring i Byen og agitere for, at Medlemmerne skulde gøre som ham og melde sig ud.

Nr. 10131, Chr. Sørensen, født i Bjervesskov ved Køge, indmeldt i Næstved d. $\frac{22}{1}$ 98, 43 Aar, er fuldtro Højremand. Vi ønsker dem til Lykke med deres „Værn“, hvis de faaer dannet et.

Jens Hansen,

Formand for Næstved Afdeling.

Blokeret.

Karethmager Chr. Olsen (Firma Danielsen og Olsen), der driver Smedeværksted i Varde, vil ikke

have Forbundsmedlemmer i sit Arbejde. Han skal ogsaa have Lov at være fri og erklæres herved hans Værksted blokeret.

Advarsel.

Af nedenstaaende synes det at fremgaa, at der er Streike paa Flensborg Skibsværft. Vi skal dog samtidig meddele, at vi kender intet til en saadan Streike, men der maa vel være noget i Vejen siden Jens Lange udsender nedenstaaende Epistel. Altsaa, man holde, trods alle Forklaringer fra Flensborg Skibsværfts Direktion, sin Næse derfra. Da Jens Lange opfordrer sine Medlemmer til at forlange Legitimation af Arbejdere, der søge Arbejde hos dem, saa beder vi vore Medlemmer, der erfarer, at saadant er forlangt til strax at give os Meddelelse derom.

Hr. Langes Meddelelser ser saaledes ud:

*Foreningen af Fabrikanter Svendborg, den 4. 1898.
i Jernindustrien i Provindserne.*

Hr. Fabrikant

Fra Flensborg Skibsbyggeri (Aktieselskab) har Foreningen idag modtaget Meddelelse om, at samtlige Nittere i Lørdags har nedlagt Arbejdet paa Basis af en Lønfordring, som Selskabet erklærede sig ude af Stand til at efterkomme.

I den Anledning skal Bestyrelsen herved anmode Dem om at yde Skibsbyggeriet den samme Støtte, som dette i saa fuldt Maal ydede os under forrige Aars Arbejdsstandsning i Jernindustrien her i Landet ved ikke, før ny Meddelelse om denne Sag er fremkommen, at antage Arbejdere, kommende fra Flensborg, og forlange Legitimation i saa Henseende fra Arbejderne.

Bestyrelsen tillader sig samtidig at opfordre Dem til ved Henvendelse til andre Arbejdsgivere paa deres Plads, at foranledige disses Tilslutning til denne Foranstaltning.

P. B. V.
Jens Lange.

J. C. Nielsen.

Postadresse:

Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstræde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende og andre Forretninger fra 9—11 og 6—7, Mandag og Torsdag tillige fra 7—8.

Alle arbejdsløse bedes melde sig paa Arbejdsanvisningskontoret, paa de ovenfor anførte Tider inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbende i deres Bøger.

Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDER OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 11

August 1898

10. Aargang

Fra 1. Oktober fratræder H. P. Hansen, efter eget Onske, sin Stilling som Forbundets Formand og i hans Sted er den hidtige Hovedkasserer Vald. Olsen konstitueret, indtil Kongressen. Vald. Olsen vil fungere baade som Formand og Hovedkasserer og til hans Hjælp vil Maskinarbejder Otto Smith af Helsingør blive ansat.

Hovedbestyrelsen.

En anden Side af vor Jernindustri fremtid.

Uktie-Svindelen.

fagbladet for Mai ndtalte vi, at der under visse, der nærmere udviklede, forhold ingen Grund var til at være frygt for vor Jernindustri fremtid, forudsat, at alle Faktorer tog fornuftigt Hensyn til hinanden.

Vi skal nu vise hvorledes Forholdene, for den ene Part, Arbejdskøberne, udvikler sig henimod at frigøre sig for alle Hensyn. Fristelsen til samtidig at undersøge hvilke følger de Midler vil drage efter sig, som Arbejderne da kommer til at bruge, for at værges sig, er meget stærk; dog herom i en senere Artikel.

Saa længe Arbejdere og Arbejdskøbere, uorganiserede, stod overfor hinanden kunde der, ganske naturlig, aldrig blive Tale om at et helt Fags eller en hel Industri Stilling forrykkes ved en Strejke.

Den enkelte Arbejder og den enkelte Arbejdskøber maatte alene bære de af Krigen mellem dem følgende Byrder. Efterhaanden som begge Parters Organisation skrider frem, forandrer Forholdet sig, idet Omkostningerne ved Konflikterne lægges over paa flere; dette gør sig først gældende for Arbejdernes Vedkommende, idet Kollegerne i andre Fag støtter dem, men det samme er Tilfældet da Arbejdskøberne danner deres Organisationer, selv om de ikke fra Begyndelsen støtter hinanden økonomisk. Men endnu er et helt Fags Industri ikke truet, fordi enkelte Grupper ere menige. Begge Parter staar jo med store økonomiske Interesser, der skal varetages ogsaa under Kampen.

Vi har i Artiklen i Mai-fagbladet vist, at Arbejdernes Organisation og deraf følgende større, baade Ret og Magt til at skaffe sig økonomiske Fordele, baade er i Paagt med Tidens sociale Udvikling og nødvendig for det økonomiske Livs Trivsel. Vi tilføjer nu her, at Arbejdskøberorganisationerne er en nødvendig Modvægt mod Arbejdernes Trang til at gaa hurtigere frem end Udviklingen tillader. Og saalænge Ar-

bejdskøberne selv ere Ejere af deres Virksomheder, saalænge det er deres egne Penge, de sætter paa Spil, eller selv om hele Kapitalen, de arbejder med er laant, saalænge er deres Organisation ingen Fare for Samfundets rolige Udvikling. De vil nemlig altid, naar de indenfor deres Organisation skal tage Bestemmelse om de Midler, de, i et givet Tilfælde, kan anvende, for at værges sig mod et Angreb fra de organiserede Arbejdere, være nødsagede til at spørge dem selv, hvad er billigst, enten, at gaa et forlig paa fornuftige og rimelige Vilkaar eller, at sætte Eksplicitens paa Spil, for eventuelt, at opnaa helt at kunne slaa Modpartens Fordringer ned.

Men saalænge den private Kapitalist staar saaledes, staar han ogsaa som en Regulator der ved for høj Spænding slipper Dampen ud, paa regelmæssig Maade, og hindrer derved Samfundsprængninger.

Naar Arbejdskøberens Stilling er som foran nævnt, saa er den fornuftig og nødvendig, han tvinges af Hensynet til sig selv, til at tage Hensyn til andet og andre, han vil aldrig udsætte sit Fags Chancer i Konkurrencen for farer, han vil hverken blive ensidig eftergivende eller ensidig brutal.

Men saasnart han, af en eller anden Grund, ikke mere er nødt til at tage Hensyn til sin egen økonomiske Evne, saasnart han kan lægge de økonomiske følger af egne Beslutninger over paa andre, saa vil han blive ensidig brutal og miste Blikket for hvilken Skade hans Ensiddighed kan volde den Industri, den Virksomhedsart, hvori han staar.

Jernindustrien er naaet dertil, at den ene Part, Arbejdskøberne, ikke mere behøver at tage Hensyn. Han er frigjort for Hensyn, fordi han faktisk næsten intet ejer af den Virksomhed han leder og leder mere hensynsløst end om det var hans egen. Han er Aktieselskabs-Direktor. Aktieselskaberne i Jernindustrien skyder op som Paddehatte, snart er enhver Knaldhytte, enhver Brokasje paa Uktier og det indeholder en meget alvorlig Fare for vor Jernindustri, fordi denne Topfigur, Aktieselskabsdirektoren er ansvarfri.

Man vil maaske indvende, at han skal dog staa til Ansvar for Generalforamlingen. Verde Løser, har De nogensinde overværet en Generalforsamling i et moderne, industrielt Aktieselskab? Vi har det og kan svare Dem, at større Parodi har vi aldrig seet. Og det er ikke et enkelt Tilfælde vi sigter til. Man spørger ikke en Generalforamling om den billiger, at Forretningen trækkes med ind i Konflikter om Sager af Forretningen, i mange Tilfælde, aldeles uvedkommende Natur, „Nej“ Direktøren og Bestyrelsen beslutter det og hvis Aktionærerne intet Udbytte faar er det — Arbejdernes Skyl.

Direktøren har faaet sin kontraktmæssige Gage, Bestyrelsesmedlemmerne deres Tantième. Arbejderne, i en forretningen maaske aldeles uvedkommende Industri, er der,

muligen gennem en lang Kamp, tilføjet et øjeblikkeligt Uederslag, der avler nye Kampe, men Direktøren har faaet sin Blodtørst tilfredsstillet for en Tid og Aktionærernes Penge, — ligger i Rendestenen. Gjentager Komædien sig nogle Gange, lider vedkommende Industri uoprettelig Skade, idet Arbejdet gaar bort.

Den danske Jernindustri staar allerede nu parat til, at gaa paa et hvilket som helst Eventyr der udfanges i en eller anden Direktørs Hjerne.

Næsten alt hvad der duer, af danske Maskinfabrikker, er i de sidste Par Aar blevet Aktieselskaber. Af velrenomerede Fabrikker, der ikke er „gaaet i Aktie“ kan nævnes en halv Snes Firmaer i Provinserne og fem å seer i København.

Naar vi siger at næsten alt hvad der duer er blevet Aktieselskaber, saa maa vi ydermere tilføje, at næsten alt hvad der ikke duer ogsaa er blevet Aktieselskaber. Det er en Skavank til der i Fremtiden vil blive skæbnsvanger og Kræftet vil komme saasnart Konjunkturerne gaar ned ad.

I Foreningerne af Fabrikker i Jernindustri gives Tønen an, udelukkende af Aktieselskabernes Direktører, altsaa af Folk der ingen personlig Risiko løber ved at begive sig ud paa Eventyr, der, iden at sætte noget til af deres eget, kan stemme for Lock-outer af hvilket som helst Omfang og af hvilken som helst Grund, og at de vil gøre det tør man vel tro naar Jens Lange siger:

„Vi ere forberedte paa i Fremtiden kun at arbejde ni Maaneder om Aaret.“

Men hvis vi arbejder i ni Maaneder af Aaret, bare i et Par Aar, saa har den danske Jernindustri faaet sin Beskæftigelse for lange Tider. Og Faren er til Stede, det har vi i det foranstaaende vist.

Men endnu har vi kun vist den ene Side af Medalien frem, om det er Udversen eller Reversen, vil man af det efterfølgende se, er en Smagsag.

Vi har vist hvorledes en Industris Fremtid trues, saasnart den ikke mere ejes af dem der leder den.

Vi beder vore Læsere lægge Merke til, at vi her kun behandler den Side af Sagen, der vedrører en Industris Betingelser for at udvikle sig bedst, enten under Ledelse af Kapitalister der selv ere Ejere deraf, eller under Ledelse af Personer, der vel har Kapitalist-Principer, men ikke Kapitalistens Ansvar, fordi Kapitalen ikke er deres egen.

Vi fremhæver dette for, at affkære Socialdemokratiets Modstandere fra at kunne fremsætte den Paastand, at Samfundets Overtagelse af Produktionen vil afstedkomme de selv samme Alenper som foran nævnt. Naar Samfundet overtager Produktionen, bliver der nemlig ingen ansvarsløse Ledere, der kan sætte en Industris Fremtid paa Spil, ved økonomiske Kampe med Arbejderne.

I det efterfølgende skal vi vise hvordan det hænger sammen med vore Aktieselskabers Dannelse. Det er nemlig for en hel Dels Vedkommende rene Svindlerforetagender, med Grændere og alt andet hvad dertil hører. Og vi har vor Opmærksomhed henvendt paa, i alt Fald, en Mand der, som Tagator, har haft med Dannelsen af mere end et Jernindustrielt Aktieselskab at gøre og hvis ikke han ligger i sin Grav for det Kræft kommer, der vil komme naar Konjunkturerne gaar ned ad, saa vil der sikkert komme artige Ting frem.

Naar et Aktieselskab skal løbe af Stablen gaar det jaaledes til. Den der er Indehaver af Forretningen taler med et Par gode Venner om Sagen, disse opsøger saa en Prokurator, en saadan hører nemlig til ved Dannelsen af et hvilket som helst af den Art foretagender og jo mere ufoliødt foretagendet er, desto mere anløben maa Prokuratorens Samvittighed være. En Tagator tilfaldes, han vurderer saa Forretningen som den staar, med Grund, Bygninger, Maskiner og Lager, derpaa forhøjes Summen med fra 100 til 200 %.

Man laves Lovene, i Kraft af hvilke den tidligere Ejer indsættes som Direktør i de første 10 å 15 Aar med kontraktmæssig Gage. Derpaa indbydes til Aktietegning.

I Indbydelsen hedder det, at „man har sikret sig den tidligere Ejer som Leder af foretagendet“.

Man faar nogle „fine“ Navne til at undertegne Indbydelsen, og saa gaar „Torskene i Garnet“ som det hedder i Bondefangersproget.

Saasnart Aktietegningen er sluttet og Beløbene indgaae stikker den tidligere Ejer sin Andel af Gevinsten, d. v. f.

det Forretningen strax vurderedes til, i Kommen, nu er han Direktør og ligeglad hvordan Fanden det gaar. Han kan, som Kiehn i Maribo „sætte sig i sin Lænestol og tære paa sin Gage“.

Saa hasarderet, som foran nævnt, gaar det selvfølgelig ikke til i alle Tilfælde, men der er, som det hedder, „ikke meget løjet i det“. Vi har ogsaa kun villet vise, hvor løst og uvederhæftigt hele Forholdet med Dannelsen af Aktieselskaber er. Og at det indeholder en betydelig Fare. Det er selvfølgelig heller ikke alle Aktieselskabers Direktører der tager saa kynisk paa Tingene som Kiehn i Maribo, men, at der er Personer imellem der i deres stille Sind ræsonnerer som Kiehn, det er sikkert nok. Vi har mere end en Gang hørt Udtalelser, fra kompetente Folk, der gaar i Retning af, at Motivet til, at saa fabriken paa Aktier, er de forventede store Kampe med de organiserede Arbejdere.

Siden Lock-outeren i Fjor er Dannelsen af Aktieselskaber gaaget for sig med rivende Fart. Der er ingen Tvivl om, at Fabrikkerne, de af dem der selv ejede Fabrikkerne, led store Tab og dette er sikkert en af Grundene til, at de søger at faa deres eget kære Mammon paa det tørre.

Store Overraskelser vil Fremtiden ikke kunde berede os, vi aner hvorhen hele den Udvikling fører, vi er inde i, men vi kan intet gøre derimod.

At det sluttelig bliver til Gavn for Arbejdet, og Arbejderne i videste Forstand, er naturligvis en Trøst, men Overgangen bliver drøj. Lad os derfor ikke slaa os til Ro, men ihærdigt arbejde paa at dygtiggøre os selv og vore Organisationer, saa vi kan staa rustede, naar Kræftet kommer.

Aarsberetning

fra

Jern- og Metalarbejder-Forbundet

i

Østerrig 1896—97.

Siden den østerrigske Metalarbejderkongres i Brünn 26.—28. Decbr. 1890, har ingen Sammenkomst af Repræsentanter for Østerrigs organiserede Metalarbejdere været af større Betydning, end Kongressen i Wien 28.—30. Juni 1896.

Paa den Tid, da Kongressen i Brünn afholdtes, var der kun svage Tegn til, at de østerrigske Metalarbejdere vilde organisere sig paa ny. Før Undtagelsesdekreterne mod Arbejderorganisationerne udstedtes, og for de samtidigt fremstaaede stærke Partistridigheder havde gjort deres lammende Indflydelse gjældende i den østerrigske Arbejderbevægelse, havde Metalarbejderne en efter Forholdene ret stærk Organisation, der imidlertid var bleven ødelagt i den Periode, der gik forud for Kongressen i Brünn.

Det gjaldt altsaa nu om, at faa de for alle Vinde spredte tidligere Organisationsmedlemmer samlede paa ny, og derved lægge Grundvolden til en ny Organisation. Kongressen i Brünn lykkedes over Forventning. Den var stærkt besøgt, og ved de Beslutninger, den vedtog, lagdes Grundvolden til en ny og kraftig Bevægelse inden for de østerrigske Metalarbejders Rækker.

Kongressen beskæftigede sig hovedsagelig med Organisationsspørgsmaalet. Den vedtog en Resolution, der erkjendte, at en almindelig og stærk Centralisation maatte tilstræbes, men samtidigt udtalte Resolutionen, at man paa Grund af de foreliggende Forhold foreløbigt ikke kunde gaa videre end at tilstræbe Oprettelse af stedlige Fagorganisationer, der saa, naar Forholdene blev gunstigere, skulde centraliseres.

Straks efter Kongressens Afholdelse toges der kraftig og heldig fat paa Dannelse af stedlige Fagforeninger, og samtidigt viste der sig en stedse stærkere Trang til at faa Centralisationen gennemført. Paa en Konference i Wien 31. Januar — 2. Februar 1892, besluttedes at oprette et østerrigsk Metalarbejderforbund.

Statutterne vedtoges, men de skulde, for at Forbundet kunde træde i Virksomhed, godkendes af Politiautoriteterne. Gjentaagne Gange blev Statutterne erklærede for uantagelige, men endelig blev de godkendte den 6. August, samme Aar som Wienerkonferencen var afholdt, hvorpaa der 30. Oktober — 1. November afholdtes et konstituerende Delegeretmøde. Paa dette indmeldte 18 af de da eksisterende 22 Metalarbejderforeninger sig som Medlemmer af Forbundet. De 18 Foreningers Formue udgjorde 16,000 Gylden.

Endnu indtil 1896 vedblev der imidlertid i en Del af de stedlige Foreninger at herske nogen Betænkelighed over for Spørgsmaalet om en almindelig Centralisation; men paa Kongressen i Wien 28.—30. Juni 1896 vedtoges med 54 Stemmer mod 6, at *alle* i Østerrig bestaaende Lokal-Fagforeninger i Metalindustrien skulde saa hurtigt som muligt centraliseres. „Det østerrigske Metalarbejderforbund“, samt at alle paagjældende Fagorganisationer skulde være forpligtede til at indsende deres Tiltrædelseerklæring inden 1. Juli 1897.

Dermed var Centralisationstanken endelig og slutelig traadt i Kraft, og paa nogle Undtagelser nær efterkom de forskellige Brancher inden for Metalindustrien Kongresbeslutningen. For at fremme Tilslutningen til Forbundet, blev der efter Bestyrelsens Forslag ansat faste Agitatorer, og Resultatet af hele Forbunds virksomheden har været saa tilfredsstillende, at der den 31. Juli 1898 fandtes 135 Fagorganisationer, der tilhørte Forbundet.

Angaaende Forbundets Stilling til Arbejdsnedlæggelser, siger dets nylig udkomne sidste Aarsberetning: „Det sidste Aar har været meget rigt paa Konflikter og Arbejdsnedlæggelser. Aarsagerne til disse har været meget forskellige, og Resultaterne af de førte Kampe har været tildels gunstige og tildels ugunstige. Imidlertid har Erfaringerne vist, at de Arbejdsnedlæggelser, der har fundet Sted som Følge af, at Arbejderne har været misfornøjede med en eller flere af deres Foresatte, i Reglen ikke er endt med Sejr for Arbejderne. De vedtagne Regler for, i hvilke Tilfælde Arbejdsnedlæggelser maa finde Sted, overtrædes i mange Tilfælde, og der maa i disse Forhold herefter udfoldes større Forsigtighed end hidtil“.

Forbundets vedvarende Fremgang nødvendiggjør, at Forbundsorganet herefter udkommer oftere, end hidtil. I Begyndelsen — 1891 — udkom det 2 Gange maanedlig og senere 3 Gange, men det erkjendes nu, at det uundgaeligt maa udkomme hver Uge. Forbundsorganet — „Oesterr. Metallarbeiter“ — havde i 1897 en Indtægt stor c. 28,000 Kr. og en Udgift stor c. 23,000 Kr. Udgifterne til Redaktionen og Expeditionen, samt til tilfældige Medarbejdere, udgjorde c. 7,133 Kr.

Medlemmer, der ere rejste uden at melde Afgang.

Fra *Helsingør*. Nr. 9722 H. V. N. Nielsen. 10021 Aage Evald Jensen. 2903 Vald. Frank. 3647 J. M. Nielsen. 1009 Carl Sanderhoff. 9185 Georg Frandsen. 4944 Thorv. Jensen. 9140 Jens Fr. Vilh. Jensen. 10012 Niels Hansen, han sejler. 10412 G. Haldén, har hverken betalt Indskud eller Kontingent. 2901 Jens Severin Christensen, hverken betalt Indskud eller Kontingent, skylder 1 Kr. 50 Øre, som han har indsamlet til Valget.

Fra *Esbjerg*. Nr. 7491 Alfred Otto Petersen. Han har af Hovedbestyrelsen tidligere faaet Absolution for forskellige Smaasynder med sin Bog, saa han har intet at undskylde sig med.

Over disse Medlemmer maa Tillidsmændene lave dem en Liste i Lighed med den over tabte Bøger. Klubkassererne maa ogsaa passe godt paa.

Smede- og Maskinarbejdernes forbunds 25 Aars Stiftelsesfest

Lordagen 3. September 1898.

Program.

Kl. 8—9¹/₂

Koncert i Haven af et 10 Mands Hornorkester
under Ledelse af Hr. Musikdirektor Th. Jørgensen.

Kl. ca. 9¹/₂

Fællesspisning i Festsalen.

Festtalen holdes af H. P. Hansen.

Som særlig Indbudne kommer til Stede d'Hr. Folkethingsmænd J. Jensen, A. C. Meyer og P. Knudsen.

Under Spisningen musiceres, flere originale Sange afspynges.

Efter Spisningen Bal til Kl. 5.

3 Lobet af Matten stort Punschesold.

Haven og Festsalen bliver smukt dekorerede, ligesom ogsaa Haven illumineres ved Norkets Frembrud.

Kun Medlemmer af Smede- og Maskinarbejderforbundet med Damer kan deltage i festen.

Prisen for Deltagelsen i hele Festen Kr. 1,75 pro persona.

Jngen kan deltage i Ballet og Punschesoldet, uden at have deltaget i Fællesspisningen (hvilket bliver strengt overholdt). Kun de kan deltage i festen, som forud har tegnet sig paa de fremlagte og omsendte Lister og disse sluttet bestemt den 26. August. Udleveringen af Billetter finder Sted fra den 24. til den 29. August paa Kontoret i Rømersgade 20.

Festudvalget.

Udleveringen af Festskriftet finder Sted paa Kontoret i Rømersgade 20 Søndagen den 28. August fra 9—2 og følgende Dage Aften fra 7—9 indtil fredagen den 2. September.

Kontoret er aabent om Søndagen i denne Anledning. Medlemsbogen skal medbringes.

Bestyrelsen.

Forskellige Meddelelser.

Nakskov. Formand er Maskinarbejder Chr. Petersen. Adr.: Slagtermester Kristensen, Tilegade.

Varde. Formand er Smed M. Jensen, Nørregade. *Horsens*. Kasserer er H. Röpcke, Hamannsgade 2 a. Træffes fra Kl. 12—1 og fra Kl. 6—8.

Præsto. Formand er Smed H. Andersen, Rosager

Medlem Nr. 7405 Frantz Sjolander har betalt sin Gæld fra Lock-out'en i Fjor og er atter Medlem.

Medlem Nr. 9176 Oscar Jacobsen har betalt alt Kontingent og extra Bidrag fra $\frac{1}{6}$ 97 til Dato og er atter Medlem paa sin gamle Bog.

Samuel fra „Atlas“, der i forrige Fagblad var opført blandt de Medlemmer, der ikke havde afleveret Kuponbøger fra Lock-out'en i Fjor, har nu afleveret og opgjort sine.

Kasserer for „De samv. Fagforb.“ E. Svendsen meddeler os, at det muligvis beror paa en Fejltagelse, naar Medlem 489 M. Sørensen var kommet med i Fortegnelsen.

Tvende forhenværende Medlemmer af Næstved Afdeling Nr. 6287 Hans Peter Petersen, født i Herlufmagle Sogn den $\frac{14}{2}$ 68 og Nr. 6288 Frederik Christian Petersen, født i Kjøng Sogn den $\frac{25}{12}$ 65, staar i Gæld til Forbundets Afdeling i Næstved og maa ikke optages andre Steder før de har klaret deres Forhold der.

Medlemmerne Nr. 10523 Niels Peter Nielsen og Nr. 10524 Louis Ole Peter Petersen staar i Gæld ved Hovedkassen. Tillidsmænd, der træffer de her nævnte Medlemmer, maa fratage dem deres Bøger indtil de hos Hovedkassereren har klaret deres Gæld.

Meddelelser fra Hovedkassereren.

Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

Nr. 7884 M. Frederiksen, 7570 Carl Andersen, 8429 E. Andersen, 9559 P. V. M. Jensen og 7143 Vilh. Andersen, 9986 S. A. Thygesen, 8047 A. C. Andersen, 2166 P. A. Nielsen.

Kassererne bør lave sig en Liste, paa hvilke de kan opskrive de Bøgers Numre, der hver Maaned erklæres for ugyldige.

Enhver

der er i Besiddelse af gamle, ubrugelige Medlemsbøger, bedes aflevere disse til den stedlige Afdelingskasserer eller paa Hovedkontoret. Afdelingskassererne bedes sende saadanne Bøger til Hovedkontoret.

Hovedkassereren.

Statistik.

Hvad er vor Indtægt?

For til den kommende Kongres at have det nødvendige Materiale ved Haanden, til Besvarelse af det ovenfor opstillede Spørgsmaal, vil der, i de nærmeste Dage, fra Hovedbestyrelsen til samtlige Afdelinger blive udsendt Schemaer indeholdende forskellige Spørgsmaal, sigtende til at faa at vide, hvad vore Medlemmers Indtægt er. Dette har af forskellige Grunde sin store Betydning. I Maj i Fjor udsendte Statens statistiske Bureau saadanne Schemaer til samtlige Arbejdskøbere, men endnu foreligger der intet Resultat. Hvordan det Resultat, der fremkommer ved Arbejdskøbernes Besvarelser, vil se ud, for vort Fags Vedkommende, er paa Forhaand ikke godt at vide, men navnlig vil det være, om ogsaa vi har noget avtentisk.

Vore Afdelings- og Klubbestyrelser, vil vi give nærmere Instruxer i et Cirkulære. Til Medlemmerne vil vi her sige, at de maa endelig ikke alene hver udfylde sit Schema, *ethvert Medlem faar nemlig et*, men ogsaa udfylde det nøjagtigt og samvittighedsfuldt.

I Ugen fra 3. til d. 10. Septbr. vil hvert Medlem gennem sin Afdelings Bestyrelse faa sit Schema udleveret og *Lørdagen den 10. September skal det udfyldes med den*

Sum, der paa forskellige Konti er fortjent i den Uge og derefter uopholdelig afleveres.

Idet Schemaet afleveres, afstemmes det i vedkommende Medlems Bog, saaledes at det kan ses, hvem der har afleveret Schemaet og hvem ikke. Vi beder meget indtrængende vore Medlemmer om at hjælpe os med at faa denne Sag ordnet saa godt som muligt.

Hovedbestyrelsen.

Følger af den store Lock-out.

Aktieselskabet Hertz Garveri og Skotøjsfabrik afholdt fornylig Generalforsamling. Formanden Overrets- sagfører Levysohn aflagde Beretning. Medens Garveriets Drift var gaaet sin rolige Gang, som under den tidligere Ejer, og Resultatet for dets Vedkommende, til Trods for de ret ugunstige Konjukturer, saaledes havde været ganske tilfredsstillende, havde dette derimod ikke været Tilfældet for Skotøjsfabrikens Vedkommende. Den i Efter sommeren forrige Aar herskende Lock-out i Smede- og Maskinfaget, havde nemlig i den Grad baade direkte og indirekte forsinket fabrikens Opførelse og Montering, at Arbejdet i samme først kunde paabegyndes ind i indeværende Aar, hvorved en hel Sæson var gaaet tabt for Salget, der selvfølgelig kun havde været meget ringe i det forløbne Driftsjaar. Under disse Omstændigheder kunde der derfor ikke udbetales noget Udbytte til Aktionærerne.

Blokader.

Blokaden af Danielsen & Olsens Grovsmedeværksted i Varde er hævet, da Indehaveren, Karetmager Chr. Olsen, har ordnet sit Forhold til Fagforeningen.

Maskinfabrikant F. Hansens Værksted i Holstebro er blokeret for al Tilgang af Forbundets Medlemmer, saalænge Maskinarbejder Niels Christensen arbejder der. Man bedes i Holstebro henvende sig til Smed Christen Madsen, Sønderland.

Beslagsmed P. Thomsens Værksted, Skolegade Aarhus, er blokeret.

Lønforhøjelser siden Juli Fagblad udgik.

Symaskinearbejderne hos **Stalknecht i Horsens** har faaet Akkorderne hævede med fra 10 til 50 %.

Kedelsmedene hos **Paasch & Larsen, Petersen**, har faaet saavel Timeløn, denne er nu mindst 32 Øre, som Akkorder forhøjede.

Anvisningskontorerne.

Vore Anvisningskontorer er ikke det, de skulle være, det var vel ogsaa mere end hvad vi kunne vente; da dette Led af Organisationen er temmeligt nyt og der først skal nogen Erfaring til for at vi kan faa det fulde Udbytte af disse Kontorer.

Den første og den vigtigste Betingelse er: at ethvert Medlem indenfor „Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund“ maa have Forstaaelsen af, hvilket stort og betydningsfuldt Arbejde der kan udrettes gennem disse Kontorer, denne Forstaaelse er ikke fuldtud tilstede, mange Medlemmer betragter dette Spørgsmaal som lille, underordnet, og tildels betydningsløst, hvilket det ikke er, som jeg senere skal motivere.

Den næste Betingelse er, at ethvert Medlem maa respektere disse Kontorers Oprettelse som et stort organisatorisk Arbejde, og som et Led af vor Organisation, og derfor er det ethvert Medlems uafviselige Pligt at overholde de Regler, som ere givne til Benyttelse af Anvisningskontorerne.

Dette undlader en stor Del af vore Medlemmer at gøre. Jeg har haft Lejlighed til at høre flere Anker, som ere fremkomne ved de forskjellige Fagmøder, der er afholdt paa Fyn og i Jylland i Sommerens Løb; den største og næsten enstemmige Anke fra saa godt som alle Afdelingerne er: at en stor Del af vore Medlemmer søger Arbejde forinden de henvender sig paa Kontoret. Reglen er og bør være, at enhver Tilrejsende eller Arbejdsløs henvender sig paa Kontoret og modtager et Kontrolkort forinden de søger Arbejde; og der kan aldeles ikke være Tale om nogen Undskyldning fordi de ikke har henvendt dem paa Kontoret først; Kontorerne ere jo som Regel aabne i Middagstiden og en Timestid efter Fyraften, saaledes at de der kommer tilrejsende om Formiddagen, besørger dette i Middagstiden, og de som kommer tilrejsende om Eftermiddagen, venter til om Aftenen for at faa dette Kontrolkort udstedt af Tillidsmanden; dette Kort giver Adgang til at søge Arbejde og bruges tillige som Legitimationsbevis overfor de arbejdende Kolleger, hvis Pligt det er at kontrollere om Vedkommende har henvendt sig paa Kontoret først, har han ikke det, skulde han have en alvorlig Irettesættelse derfor, da dette er et Brud paa et godt Kammeratskab; der har været en hel Del, som først har søgt Arbejde, og dernæst har hentet Kontrolkortet, og betragtet dette som en ligegyldig Sag og maaske mere som en Form-sag, dette er ikke rigtigt, men derimod er det en vigtig Sag at overholde dette; og derfor Kolleger, dette maa ikke ske mere, ethvert Medlem maa betragte det som en Æressag at overholde enhver af Organisationens Love.

Naar disse Kontorer bliver til hvad de skulle være for os, og alle Medlemmerne anerkender disse Kontorer som en vigtig Faktor indenfor Organisationens, da først vil Kontorerne faa Betydning for os.

Den første Opgave skal være, at vi derigjennem kan dirigere Arbejdskraften saaledes at ikke en hel Del Arbejdere skal præsentere sig for Fabrikanten, som i Forvejen har sløjt med Arbejde, dette gjør mange Gange de stedlige Arbejderses Stilling vaklende og faar mange Gange Lønnen til at dale, og i alle Tilfælde Fabrikanten til at blive mere brutal, naar han ser, der er Folk nok at faa. Kontorerne vil altid være til Vejledning for Medlemmerne angaaende forskellige Arbejdsforhold; man vil tillige gennem Kontorerne kunne samle statistisk Materiale, ja man ville kunne udrette meget mere gennem vore Anvisningskontorer, naar blot vi selv ville; og, ikke sandt, Kamerater, for Fremtiden vil vi. Fremad! vi har mange Maal at arbejde fremad efter. Maa disse Linjer bidrage sit til at disse Medlemmer, som ikke før har været pligtfuldende overfor Anvisningskontorerne, for Fremtiden vil være det, da er Hensigten naaet.

Aarhus den 5te August.

F. F. Samuelsen.

Maskin- og Jernskibsbyggeriet paa Christianshavn og Refshaleøen.

Hvorledes det blev til.

(Efter „Dansk Industris Historie“ ved C. Nyrop).

Hans Henrik Baumgarten, der den 29. Maj 1806 saa Dagens Lys i Landsbyen Holstenbeck ved Pinneberg, havde, da han traadte ud i Verden, intet udenfor sig selv at vise hen til, der kunde jævne Vanskeligheder og bringe Døre til at aabnes. Han maatte selv bane sig Vej og med sit Arbejde vise, hvad han formaaede.

Han stod alene. Fra sine Forældre fik han ingen Hjælp; de døde, just som han naaede den modne Alder, og naar man hører, at han var den yngste af seks Born (4 Døtre og 2 Sønner) og at Faderen, Franz Henrich Joachim Baumgarten, var en uformuende Ejer af en lille Bondegaard, kan man forstaa, at hvad der blev anvendt paa hans Opdragelse og Oplærelse var kun lidet. For han kom i Landsbyskolen underviste hans Forældre

ham. Lærdommen, han fik i disse Undervisningstimer var selvfølgelig ikke stor, men Maaden, hvorpaa den blev ham givet, gjorde dem til lysende Øjeblikke, som Baumgarten endnu mindes med Glæde og Taknemlighed. Han mindes ogsaa endnu Familjens eneste Tradition, Beretningen om den gamle kraftige Bedstefader, Johan Christian hed han, Hittebarnet fra Hamborg, som blev fundet i en Have under et Træ — deraf skal Navnet Baumgarten være opstaaet — og som blev 105½ Aar gammel. Han døde 1803.

Kaarene var knappe i Baumgartens Fædrehjem; Henrik blev sat til at arbejde med i Landvæsenet, han maatte vogte Gaardens Kreaturer og der blev intet Hensyn taget til Barnets tidligt fremstaaende Lyst til at blive Haandværker. Seksten Aar gammel blev han konfirmeret, og saa kom han ud at tjene. Omtrent et Aar var han hos en større Bonde, men saa slog Befrielsens Time, han kom i Snedkerlære i Hamborg og glad var han, skønt Beskæftigelsen han her fik ikke al Tid var lystelig.

Snart forlod han imidlertid Snedkerhaandværket. Han var nemlig kommen i Arbejde hos Maskinbygger Frederik Schjøtt paa Garnisonspladsen og fik her Lejlighed til at vise sit mekaniske Talent. Følgen heraf var, at inden lang Tid blev alle vigtige og vanskelige Arbejder i Schjøtts Værksted betroet ham, og det havde noget at sige, thi Schjøtt havde fuldt op at bestille. Den første her i Landet forfærdigede større Bogtrykspresse (bestilt af Bogtrykker P. N. Jørgensen) udgik i April 1830 fra hans Værksted, der dog kun var Maskinværksted. (Støbegodset var leveret af M. A. Heegaard). Det var en Kolumbiapresse og kostede 600 Rdl.

Aaret før havde Schjøtt efter Ansøgning faaet et Laan paa 1500 Rdl. hos Staten til at indrette Værksted for m. m. og dette blev ikke Statens sidste. Hos ham uddannedes nu Baumgarten, og han gjorde saadanne Fremskridt, at han blev Schjøtt uundværlig, noget hvorpaa han snart fik et slaaende Bevis. Da han nemlig for at gøre sig bekendt med Udlandets Værksteder havde forladt København, blev han, da han lige havde faaet Arbejde paa et større Maskinværksted i Berlin, kaldt tilbage.

Hans forrige Principal havde overtaget flere større Arbejder, deriblandt en Papirmaskine til Ørholm; han trængte til Baumgartens Hjælp. B. fulgte Kaldelsen og kom straks i Arbejde; han skulde gøre Tegningen til den nævnte Maskine, og han skulde forestaa dens Bygning. Det var en Beskæftigelse for længere Tid, lønnende og god.

Det er ganske betegnende, at den første Danske, der forfærdigede en i Danmark brugt Dampmaskine (Ole Johannesen-Vinstrup), ikke tilvirkede den her, men nede i Tyskland, i Hundisburg, der ligger i Nærheden af Magdeburg. Her havde Vinstrup i 1825 købt en Maskinfabrik og her forfærdigede han 1826 en lille Dampmaskine paa 1½ Hestes Kraft, en sædvanlig Lavtrykmaskine af Vats Konstruktion, til Bryggeriet i Nygade, Kammerassessor Momme brugte den til at drive det Valseværk, hvormed Malten knustes.

Den første Dampmaskine, der blev fabrikeret her i Landet, er vistnok den, der to Aar senere blev forfærdiget i København af B. von Wyrden til Grosserer Jacob Holm, den var paa 4 Hestes Kraft og skulde drive en Oliemølle. (von Wyrden kom vistnok senere til Stettin. I denne By var der i alt Fald 1847 en Dansk af dette Navn, der havde et større Maskinværksted med tilhørende Jærnstøberi).

Indtil 1834 var en Dampmaskine, som ovennævnte von Wyrden tilvirkede paa Frederiksværk til at drive J. P. Suhr & Søns daværende betydelige Kobbervalseværk, den største her i Landet fremkomne, den var paa 20 Hestes Kraft. Det gik langsomt med Maskinudviklingen herhjemme. 1784 skal den første Dampmaskine være kommen hertil — den drev indtil 1805 Hammeren i Ankersmedeværkstederne paa Holmen — og endnu 1839, over et halvt Hundrede Aar efter, var der kun 23 Fabrikdampmaskiner i Gang af ialt 348½ Hestes Kraft og

af dem var kun de 10, af 114 Hestes Kraft, forfærdiget her i Landet.

Her var ingen Tilslutning til de nymodens Paa-fund. Man anerkendte Dampmaskinen som grumme nyttig, men man vovede ikke ret at give sig i Kast med den, man var bange, bl. a. for ikke at finde Folk, der kunde passe den. Og det er i Henseende til hele Tidens Tankegang oplysende, at selv en Mand som Kammerraad Drewsen paa Strandmøllen, der selv havde og brugte en Dampmaskine, slutter en lille Afhandling „Sammenligning mellem Vand-, Vind-, Damp- og Hestekraft“ (1826) saaledes: „For mig bliver derfor ingen Tvivl om, at hvor Heste passer til Fabrikernes Drift, anvendes disse fordelagtigere end Dampmaskinerne. Men alt som Lasten, der skal overvindes, bliver større, er Dampmaskinerne mere og mere nødvendige og bliver tilsidst uundværlige, hvor Vandet fattes og Vinden ej kan bruges“.

Drewsens Dampmaskine var paa 6 Hestes Kraft og der blev under den kun fyret med Tørv; den behøvede daglig 4 Læs à 9 Mark.

Oplysende er det ogsaa, at der just den Gang opkom flere Hestegangssystemer. Den bekendte Kommerceraad J. N. Marstrand fik den 11. Oktober 1815 8 Aars Eneret paa at anvende Hestekraft ved et horisontalt og et lodret Hjul. O. J. Vinstrup konstruerede omtrent 1820 en anden Hestegang og Planen til en tredje, der i 1827 blev tilsendt General-Toldkammer- og Kommercekollegiet fra New York, vakte et vist Røre.

Hvor langsomt vi gik frem i at benytte Dampen bliver imidlertid især klart gennem en Fremstilling af vor Dampskibsfarts første Begyndelse. Jeg skal derfor give en saadan og det saa meget mere som Dampskibsfartens videre Udvikling her i Landet for en stor Del falder sammen med det Etablissements Udvikling, som Baumgarten senere grundlagde og som nu bærer Navnet Burmeister & Wain.

Alle store Opfindelser melder der sig altid flere Opfindere til. Det gaar med dem som med store begavede Mænd, ethvert Land vil gerne have Æren af at have fostret dem; ethvert Land stiller sit ofte svage Bevis op og føler sig glad ved det. Vi Nordboer ved ypperligt, at naar det Spørgsmaal stilles: hvem opdagede Amerika? kan der herpaa gives forskellige Svar. Vi ved saare godt, hvorledes Folk fra Island kom til Grønland og derpaa i sydvestlig Retning traf paa Stenlandet og Vinlandet, vi svare ikke ubetinget, at Amerika blev opdaget af Kolumbus.

Paa lignende Maade forholder det sig med Hensyn til det Spørgsmaal; hvem var den første Udfinder af Dampens Kraft? Baade England, Frankrig og Spanien gør i saa Henseende Krav gældende og lige saa lidt er der Enighed med Hensyn til Navnet paa den, der først anvendte Dampen til at drive Skibe. De to Navne, der i det mindste her til Lands oftest sættes i Forbindelse med disse Spørgsmaal, Salomon de Caus og Robert Fulton, Navne, der for os har en vis romantisk Tiltrækningskraft, har nok ikke fuldstændig sikker Adkomst til at slaa alle andre til Jorden. Men ligegyldigt hvorledes det forholder sig hermed, saa meget er vist, at omtrent 1815 var Dampskibets praktiske Brugbarhed erkendt, otte Aar efter at Fultons Dampskib „Klermont“ første Gang var gaaet fra New York til Albany.

„Nyeste Skilderi af København“ beskriver 1816 i sit Nr. 11 efter et engelsk Blad et saadant Skib, og Beskrivelsen ender saaledes: „Sejlet er ikke udsat for Fare og lige saa lidt har man at frygte af Ilden under Kedlen.“ En Slutning, der tilfulde viser, at Gemytterne den Gang endnu langtfra var rolige.

Det er derfor forstaaeligt, at da Dampskibet „Kaledonia“ Søndagen den 23. Maj 1819 Kl. 10 om Formiddagen første Gang afgik fra København til Helsingør, blev dets Afrejsse overværet af utallige Mængder. Paa Toldboden stod Tilskuere, paa Kastelsvejen og paa Vejen ud til Kalkbrønderierne, ja langs hele Kysten, som Skibet passerede; og det er forstaaeligt, at 106 Passa-

gerer med Glæde gav 4 Rdl. for Farten og 3 Mark for Spisningen for at være med paa det første Dampskibs første Fart i danske Farvande.

Mange var glade, ja begejstrede over dette ny Befordringsmiddel og det manglede ikke paa Sange og Viser til „Kaledonia“s Pris.

Det var langt fra alle, der vilde vide Avdtøer Sten Andersen Bille Tak, fordi han havde købt Skibet i England og ladet sin Broder, Kommandørkaptejn Michael Johannes Petronius Bille hente det og føre det hertil.

Der var mange, der saa med Angst, og mange, der saa med Haan paa det, „Pjaske-Malene“ kaldte Søfolkene det, og det er betegnende hvad H. C. Andersen fortæller om en gammel Sømand, der en Gang hos H. C. Ørsted ivrede mod disse forbandede Røghætter. Nu havde man fra Verdens Skabelse, sagde han, kunnet nøjes med fornuftige Fartøjer, der gik ved Vind, men saa skulde man make om. Der gaar aldrig en af disse Røghætter forbi, uden at jeg tager min Raaber frem og skælder den saa langt de kan høre mig! Denne Søulk var næppe den eneste, der bar sig saaledes ad, naar de mødte „Kaledonia“ paa dets Rejser imellem København og Kiel; en Gang om Ugen gik det frem og tilbage mellem disse Byer og første Gang afgik det fra København til Kiel den 25. Maj 1819.

Dampskibene var den Gang i deres Opkomst; der var meget at overvinde foruden Folks Omdømme. Mærkelig er det saaledes at høre, at „Kaledonia“ var det første Skib, der i Europa havde gjort en saa lang Sejlads som fra London til København — 14 Dage var det om Rejsen — og betegnende er det, at det endnu i 1838 for Alvor drøftedes om det var gørligt og fordelagtigt at tilvejebringe en Dampskibsforbindelse imellem England og Nord-Amerika. Langsomt og forsigtigt gik man frem, men næppe noget Sted langsommere end her; her var en gennemgaaende Mangel paa Selvtillid. 1819 fik vi vort første Dampskib og i 1832 var endnu saa godt som ingen Dansk oplært til at være Maskinmester, hertil brugtes kun Englændere, der blev højt lønnede og hvis eneste Anbefaling, hedder det i en samtidig Beretning, ofte synes at være den, at de er Englændere.

Først fra 1839, efter at 20 Aar var gaaet siden „Kaledonia“ havde begyndt sine Farter, blev det klart for Folk, at der var noget at gøre i Dampskibsrenterpriser. Dampskibene blev regelmæssigt bygget i England. Fra „Kaledonia“s Ankomst til 1839 var her anskaffet 8 Dampskibe og kun med to af disse havde danske Teknikere haft noget at gøre, nemlig med det tredje og fjerde.

Lørdagen den 12. Juni 1830 Kl. 2½ løb det for Etatsraad L. N. Hvidt paa Jacob Holms Skibsværft byggede Dampskib af Stablen og blev kaldt „Frederik den VI“. Det afløste „Kaledonia“ i Farten paa Kiel, og er, kan man sige, den første Dampbaad, der er bygget her i Landet — naar man blot kan se bort fra, at dens Maskine, der var paa 90 Hestes Kraft, ikke blev forfærdiget her, men i London af Maudslay Sons & Field. Skroget var dansk Arbejde, men Maskinen fra England. Lige modsat forholder det sig med et andet Skib, det i 1825 for privat Regning fra England kommende „Dania“ der 2 Gange ugenlig gik fra København til en af de jydsk Byer, Aalborg, Aarhus eller Fredericia og senere mellem Kalundborg og Aarhus. Da dette Skib nemlig i 1831 trængte til ny Maskine, blev denne indsat paa Frederiksværk i den ovenfor nævnte von Wyrdens Værksteder. Skibet, der aldrig havde været og aldrig blev godt, blev senere kaldt „Kristian den VIII“. Af de øvrige seks Skibe anskaffede Admiralitetet i 1824 „Kiel“ paa 40 Hestes Kraft til Kongens personlige Brug Generalpostdirektionen i 1828 „Merkurius“ (30 Hestes Kraft) til at være Postskib i store Belt (det overførte første Gang Brevposten Onsdagen den 11. Juni 1828) og 1838 „Maagen“ (20 Hestes Kraft) til Postdampskib i lille Belt og endelig General-Toldkammer- og Kommerce-Kollegiet i 1836 „Vilhelmine“ paa 90 Hestes Kraft til paa For-

langende at bugsere Skibe Sundet og Drogden igennem. De endnu tilbagestaaende 2 Skibe „Løven“ og „Unionen“ anskaffedes henholdsvis fra Kiel og Flensborg.

1839 havde Danmark altsaa de nævnte 8 Skibe paa omtrent 300 Hestes Kraft; det kan bemærkes, at da Danmark og Norge i 1827 havde lige mange Dampskibe til at besørge Posten, nemlig 2 hver, overgik de norske („Prins Karl“ og „Konstitutionen“) langt de danske („Dania“ og „Merkurius“), de var større og kraftigere.

Først 1842 fik vi et Krigsdampskib „Hekla“, der blev bygget i England. Indtil den Tid havde vor Orlogsflaade aldeles intet Dampkrigsskib, thi Dampskibet „Kiel“, der som ovenfor nævnt anskaffedes 1824, og „Ægir“ der anskaffedes 1841, kunde næppe kaldes saaledes, de var mest beregnet paa at være til Kongefamiliens private Brug.

Før jeg forlader denne lille Fremstilling, skal jeg endnu kun bemærke, at det var dyrt at sejle med disse vore første Dampskibe; at gaa med „Dania“ fra Kalundborg til Aarhus kostede 5 Rdlr., Dampskibet skulde betales og saa desuden det til Fart mellem de to Steder eneberettigede Færgelav, Dampskibene maatte ikke gøre Indgreb i dets Næring; saaledes stod det til i 1833, i hvilket Aar „Dania“ en Gang brugte til nævnte Rejse 17 Timer.

Vi skulle nu vende tilbage til Baumgarten. Den til Ørholm hos Schjøtt bestilte Papirmaskine blev udført; til Forbilledet tjente den ovenfor nævnte af Drewsen i 1828 fra England indførte Maskine og den blev opstillet. Helt fuldkommen har den dog ikke været, thi allerede 1839 hører vi Klage over Mangler ved den.

Fremtiden blev i det hele ikke saa lys, som den havde tegnet, der kom Skyer. Vel fik Schjøtt i 1832 paa Grund af sin særegne Dygtighed et Laan af Regeringen paa 10,000 Rdlr. til Indretning af et fuldstændigt Maskinværksted, men hans Dygtighed som Arbejder var ikke forbunden med Fuldkommenhed i andre Retninger. Ved Letsindighed paa flere Omraader og ved daarlige Pengebestyrelse var han kommen i en saadan Gæld og i det hele bleven saaledes stillet, at han fandt det raadeligst straks samme Aar at undvige til Amerika. — I New-York etablerede han et Kost- og Logihus og var i mange Aar de skandinaviske Soldemestres Oldermann.

Med Schjøtts Rømning faldt hele den Virksomhed, hvortil Baumgarten havde knyttet sine Forhaabninger. Den Tiltro og de Forventninger, man havde næret for og stillet til et saadant Foretagende her i Landet, fik et farligt Stød; thi Schjøtt havde faaet Penge overalt, alle led Tab ved ham, private og Institutioner, saaledes ogsaa den Reiersenske Fond.

I 1828 havde han hos denne faaet 400 Rdlr. til Laans og i 1830 1000 Rdlr., alt til sine Værksteders Udvidelse. Fonden fik kun saare lidet reddet af disse Summer i Schjøtts Fallitbo. Understøttelse til at fortsætte det begyndte Foretagende var under de daværende Forhold ikke til at vente og paa egen Haand at begynde et saadant Anlæg fandt Baumgarten ikke raadeligt. Dertil manglede han baade Penge, tilstrækkelig Uddannelse og Erfaring. Han søgte at slaa sig igennem saa godt han kunde og levede en Tid af at forfærdige Maskintegninger for en Grev Rosen i Sverig. Allerede i Foraaret 1833 fik han dog bedre Beskæftigelse. Han overtog sammen med en tysk Polytekniker at anlægge og bestyre et Jærnstøberi og Maskinværksted for en Købmand i Lübeck. I to Aar var han her og i denne Tid udfyldte han sin Plads til Ejerens fulde Tilfredshed, men vedvarende Sygelighed tvang ham til at opgive denne fordelagtige og for ham interessante Post. Han tog nu med Familie til Berlin og var heldig nok til her, efter at være helbredet, at blive ansat som Maskinmester i det Trykkeri, hvorfra „Vossische Zeitung“ udgik. Bladet blev trykket om Natten og som Følge deraf fik han en Del Tid til egen Raadighed, noget han vidste at benytte paa en saadan Maade, at han har sporet Nyttens heraf hele sit øvrige Liv. Han

forøgede sine Kundskaber i alle Retninger og var tilmed saa heldig at gøre Bekendtskab med en indflydelsesrig Mand, Gehejmerraad Brix, en af Direktørerne for „der Verein zur Beforderung des Gewerbsfleisses in Preussen“.

Før ham udførte han en fuldstændig Tegning af den Hurtigpresse, som brugtes til „Vossische Zeitung“s Trykning, og havde den Glæde at se den optaget og sig omtalt i den Beskrivelse af en saadan Presse, som Brix meddelte i den nævnte Forenings Forhandlinger. Herved fik han Adgang til den nævnte Forenings Værksteder og Bibliotek og herved kom han i Forbindelse med dygtige Videnskabsmænd, noget han vidste at benytte saa godt, at hans mekaniske Viden og Indsigt fik et godt Opsving.

Baumgarten vedblev imidlertid ikke at arbejde som Maskinmester paa det nævnte Bogtrykkeri. Efter at have været der i tre Aar greb han med Glæde et ham gjort Tilbud om at blive ansat som Værkfører hos den bekendte Maskinbygger Freund. Hos denne mente han at skulde faa meget at se og meget at lære og heri bedrog han sig ikke. — Her blev Slutstenen i hans mekaniske Uddannelse lagt. Efter et Aars Virken i de Freundske Værksteder følte han sig med Hensyn til Kundskaber og gjorde Erfaringer fuldkommen i Stand til at indtage en selvstændig Stilling.

Han talte herom til den Mand, han skyldte saa meget, Gehejmerraad Brix, og denne lovede ham, at hvis han vilde etablere sig i Berlin, skulde han hertil faa kongelig præjsisk Understøttelse. — Men Baumgarten afslog det, han vilde hjem. Nu mere end nogen Sinde følte han sig draget til Hjemmet, til det lille Danmark; han følte, at han kunde virke gavnende i det og dog var Udsigterne langt fra lyse.

Prins Kristian, senere Kristian den ottende, var paa den Tid i Berlin. Baumgarten havde haft Avdiens hos ham og havde sagt ham, at han agtede sig til København for at etablere sig. Prinsen opmuntrede ham dertil, men advarede ham bestemt mod at haabe paa Understøttelse fra Regeringens Side; efter Tildragelsen med Schjøtt, vilde saadanne vanskelig oftere blive tilstaaede. Det var en Skuffelse, thi selv ejede Baumgarten saa godt som intet. Hans Omstændigheder havde aldrig været anderledes, end at han lige havde kunnet skaffe sig og sine Udkommet. Men dog vilde han af Sted; i Oktober 1839 ankom han til København med tre Børn, og ved en Vens Hjælp fik han foreløbig Plads som Maskinmester i det Berlingske Bogtrykkeri. — I paafølgende December Maaned kom Prins Kristian paa Tronen som Kong Kristian den ottende.

Avdiensen i Berlin havde vel ikke fuldstændig ført til det ønskede Maal, men Prinsen havde dog i velvillige Udtryk i Almindelighed tilsagt Baumgarten sin Bevaagenhed. Dette vilde han nu, da Prinsen var bleven Konge, minde om for at opnaa en Gunst, for at faa en gammel trykkende Gældspost udslettet. Han følte nemlig stadig Ængstelse med Hensyn til den Lovovertrædelse, han havde gjort sig skyldig i, han havde jo unddraget sig Opfyldelsen af sin Værnepligt.

Det varede derfor ikke længe efter, at Kristian den ottende havde besteg Tronen, før han søgte Avdiens hos sin Konge. Han fik den og nu forklarede han Kongen Sagens Sammenhæng og bad om Tilgivelse, om Eftergivelse af den Straf, han muligvis maatte være ifalden. Efter at Kongen havde gennemgaaet de Anbefalinger, der blev ham forevist, blev Baumgarten fri for Straf.

Baumgarten erholdt fuldstændig Fritagelse for al Militærpligt og under 19. Marts 1841 blev det bekræftet fra Pinneberg Landdrosti; man maa huske det var i Enevoldsmagtens Dage. Nu kunde han uden Ængstelse i saa Henseende tage fat paa sit Arbejde.

Paa det Berlingske Bogtrykkeri blev han ikke længe. Han traadte i Forbindelse med den allerede paa den Tid bekendte Jærnstøber Peter Frederik Lunde, der 1832 havde anlagt et Jærnstøberi paa sin egen Grund ved Farimagsvæjen udenfor Nørreport; ved Siden af det

havde han nu begyndt at indrette et Maskinværksted, og det skulde Baumgarten bestyre. Denne Forbindelse bestod imidlertid kun i to Aar. De var begge dygtige hver i sit Fag og næsten jævndrende — Lunde er født den 3. Maj 1803 —, men dog var de for forskellige til, at deres Samarbejde kunde blive af Varighed. De skiltes og Baumgarten blev nu i Forbindelse med Typograf Wilhelm Althans Deltager i et Farvekogeri ude paa Nørrebro. Althans fik just paa denne Tid (1841) et rentefrit Laan (500 Rdlr.) hos den Rejersenske Fond til Anskaffelsen af en af ham konstrueret Maskine med Tilbehør til Bogtrykkersværtens Tilberedning. Men heller ikke dette Foretagende havde Fremgang, og Baumgarten besluttede da at forsøge sig paa egen Haand. Den 18. Februar 1843 fik han ved kongelig Bevilling Tilladelse til at anlægge og drive et Maskinværksted i København og den 11. Marts s. A. tog han Borgerskab.

Lige vidt havde han imidlertid været, hvis den Rejersenske Fond, denne udtømmelige Grube, som Industriens Udvikling i Danmark skylder saa meget, ikke ogsaa havde taget sig af ham; thi selv havde han ikke meget. Allerede i 1842 havde den tilstaaet ham et rentefrit Laan paa 500 Rdlr. til Forfærdigelse af en af ham konstrueret Høvlmaskine, og derved blev han i Stand til at etablere et lille Værksted i Nr. 5 paa store Købmagergade, det nuværende Nr. 46. Hans Værksted var paa anden Sal i Baghuset. Her smedede han og her fik han snart sin første Indtægt: 1 Mark for et Murerlod.

Han kom til at arbejde for forskellige Bogtrykkerier, fik en Del Reparationsarbejder at udføre og lavede Handskesyningsmaskiner, og hans Bedrift voksede. Men det var ogsaa en heldig Gaard, han var kommen ind i, en Gaard, der nu i Mands Minde har huset dygtige Industridrivende, og hvor nu Camillus Nyrops, Bogtrykker Louis Kleins og Klejnsmed V. J. Bergs store Etablissementer efterhaanden har fortrængt alle andre. Baumgarten fik som sagt Værksted paa anden Sal, fik sin Ambolt stillet op og hamrede løs, men det syntes Husejeren, Københavns Kreditkasse, slet ikke om. Hans Slag ragede ned gennem Huset, de rystede Bygningen, og det kunde den slet ikke taale. Ja, han skulde nok lade være med at hamre, naar han blot maatte blive boende, sagde han; han satte sin Ambolt paa Fjeder og saa hamrede han lystigt igen. Det lod Kreditkassen, som den ikke mærkede. Det var Begyndelsen til den Virksomhed, der senere affødte det store Maskinbyggeri ude paa Christianshavn i Overgaden neden Vandet, Danmarks største. Derude skal endnu det Markstykke gemmes, som Baumgarten fik for Murerloddet, det første Arbejde, der udgik fra hans Værksted paa store Købmagergade, hint Etablissemets Vugge. (Fortsættes).

Tekniske Meddelelser.

Lidt om Remskiver. Der findes neppe nogen Maskind, der med Hensyn til Uundværlighed kan maale sig med Remskiven, og vi ville derfor nævne en ofte forefunden Mangel ved den.

Frem for alt, benyt aldrig Remskiver med hult Nav; thi allerede ved Tilpasningen kan det hænde, at Kilen drives til en af Siderne, og man kan da vanskelig faa den dreven ud igen.

Lykkes det at faa Skiven godt fastkilet, saa vil Enden af Kilen i de fleste Tilfælde blive stukket inde i Navets Hulhed, naar man prøver paa at drive den ud.

Ved fastsiddende Skiver nødes man ofte til at tage en Aksellængde ned for at kunne komme til med Forhammer! bortset fra, at Akslen tidt lider herved, kan det jo ogsaa ske, at Skiven gaar i Stykker; brug derfor aldrig saadanne Skiver, som ikke har helt gennemgaaende Notgang. En anden, dog ikke saa stor Ulempe, er det, naar Notgangen er fræset for flad, saa at man kun kan anbringe en flad og følgelig svag Kile, og man vil faa Mas med at drive Kilen ud igen, da Kiledriveren maa være saa tynd, at den let bukker sig.

Soliditeten maa aldrig trænges tilbage af Skønhedshensyn.

Maatte disse Smaaavink bidrage til at fjerne Ondet ved Forfærdigelsen af Modeller, eller til at man tilbageviste Remskiver med nævnte Mangler, saa er Hensigten naaet med denne lille Artikel. (Vulkan).

Rekord-Arbejde. Som et Eksempel paa den allerede flere Gange her i Bladet fremhævede Hurtighed, hvorved Amerikanerne kan arbejde, fortælles følgende Tildragelse i Engineering (Decb. 1897). To forskellige Selskaber i samme By mente begge at have Ret til at anlægge og drive en 4 km. lang elektrisk Sporvej. Intet af Selskaberne turde imidlertid begynde paa Arbejdet i den Overbevisning, at det andet straks vilde lade nedlægge retsligt Forbud derimod. Omsider besluttede det ene Selskab sig da til at udføre hele Arbejdet paa en Tid, da slige Forbud ikke udstedes, nemlig fra Lørdag Aften Kl. 12 til Søndag Aften Kl. 12. I Forvejen havde man bygget den elektriske Centralstation under et falsk Paaskud. Derpaa blev alle Forberedelserne til Anlægget af Sporvejen truffet med den største Hemmelighed. Arbejdere (550 Mand), Heste, Værktøj og Materialier blev den paagældende Aften langvejs fra førte til Arbejdsstedet med Ekstratog. Først rejstes Gasfakler og Blus i 15 à 30 m. indbyrdes Afstand langs hele Linien; Kl. 1 paabegyndtes det egentlige Arbejde med Opbrydning af Kørebanen (Chaussering) og Anbringelse af Master til den elektriske Traad. Kl. 10 Søndag Morgen begyndte en Afdeling at lægge Skinner, medens en anden gik i Gang med at anbringe Ledningstraaden. Søndag Aften maatte man afslaa et Angreb fra det fjendtlige Selskab, som, efter forgæves at have søgt Øvrighedens Bistand, nu prøvede paa at opbryde det lagte Spor. Ikke desmindre kunde den første Vogn befare hele Strækningen Søndag Aften Kl. 11.

En Magnet til Løftning af Jærnplader bruges i et Valseværk i Illinois i Forbindelse med en elektisk Løbekran, til hvilken Magneten er ophængt. Fordelene ved denne Metode er indlysende. Magneten kan løfte Plader af indtil 5 ts. Vægt; hertil medgaa der et Strømforbrug af 4 Amp. ved 240 Volts Spænding.

Der skal ikke være nogen Vanskelighed ved at faa Magneten til kun at løfte den enkelte Plade man ønsker.

Heller ikke berettes der om nogen Slags Uheld. (Zeitschr. d. oest. I. und A. Vereines).

Postadresse:

Dansk Smøde- og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstræde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende og andre Forretninger fra 9—11 og 6—7, Mandag og Torsdag tillige fra 7—8.

Alle arbejdsløse bedes melde sig paa Arbejdsanvisningskontoret, paa de ovenfor anførte Tider inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbde i deres Bøger.

Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydelig at overstemples.

FAGBLAD FOR SMEDER OG MASKINARBEJDERE

Udgivet af Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund

Nr. 12

September 1898

10. Aargang

Til Medlemmerne.

Om vore Medlemmer vil have set, af en Meddelelse, fra Hovedbestyrelsen, i forrige fagblad, fratræder jeg fra 1. Oktober mit, siden April 1892 indehafte Tillidshverv som Forbundets Formand og fagbladets Redaktør.

Disse 6 1/2 Aar har været rige paa Begivenheder og rige paa Arbejde. Fra en lille Klippe, ja saaledes kan vi godt kalde det, paa knapt 900 Medlemmer, er vi voget op til at være den største Organisation af Haandværkere og Industriarbejdere i Landet, vi tæller nu ca. 6,500 Medlemmer, og fra et lille fattigt forbund er vi voget op til at være det mest velhavende og bedst organisatorisk funderede.

Men dette glædelige Resultat er ikke naaet uden Arbejde og ikke ved en enkelt Mands, men kun ved inderligt og og ihærdigt Samarbejde mellem alle dem, der har baaret deres større og mindre Sten til Læstet, alt som Ejerne og Kræfterne har været. Da min forgænger Hr. F. Hurop traadte af skrev han i fagbladet:

„Det sidste Aar har næsten næbrudt været optaget af Strejker og Lock-onter og følgelig har der til forbundet været stillet meget store Krav, om Understøttelse til de ved Konflikterne ledigblevne Medlemmer. Disse Krav har jeg ikke kunnet tilfredsstille, fordi mine fagfæller har vist en, i forhold til Kampens Omfang, alt for liden Interesse for de streikende“.

Det lod saa trostesløst, og næsten haabløs saa Situationen ud.

Der var Ebbe i Kassen, ja, der var forresten kun Gæld, der var Mismod i Rækkerne og Oplosning paa alle Kanter. Jeg har tidt senere tænkt, at det var mit og forbundets store Held, at jeg den Gang ikke var en ældre, erfaren Mand, thi Erfaringen kommer som Regel gennem Stusselser, men derimod ung og ildfuld, en Natur, der vilde sprænge alle Hinder, thi det var Jyd, der trængtes til, saa al Sløvheden kunde blive roget ud af de Hjernefrog, hvori den havde sat sig saa fast, saa fast. Herregud, en Gang imellem gik der vel et Stykke af det nye Bohave op i Energi ogsaa, men det betød mindre, naar der blot blev Lys og Luft, naar der blev Tænketrang og Plads for de friske Kræfter.

J min første Artikel, i fagbladet for April 1892, skrev jeg:

„Knapt fire Aar ere gaaede siden forbundet dannedes og allerede har to af Organisationens bedste Mænd maattet takke af som Ledere, Tiden vil vise om den tredje i Rækken, som nu tager fat, maa have mere Held med sig, om han vil kunne lede forbundet uden om de Sker, hvorpaa de andre ere

strandede, om han kan løfte den Sten, de andre lod ligge. Den Ring af Haardhjærtethed, Brutalitet og Uretfærdighed, med hvilken Arbejdskøberne omslutter os, trækker sig tættere og tættere sammen, men gør Eders Pligt og skænk mig Eders Tillid, da ligger ingen Opgaver over vore fælles Evner og Kræfter“.

Og nu, da jeg forlader den mig betroede Stilling, føler jeg Trang til, at sige Eder en Tak, alle I, der har staaet med og baaret Arbejdets Byrder, I har gjort Eders Pligt og jeg har stræbt at gøre min.

Det er ikke nogen helt let Sag, at gaa fra en Gerning man elsker, naar man staar midt i Arbejdet, der er saa mange Baand, der binder en dertil, og jeg forstaar saa godt, at mange af mine Venner mener jeg burde blive, men tungere vilde det være, baade for dem og mig dersom vi efter en Aarrækkes ihærdigt Slid og Offre, maatte sige hinanden, at vi ingen Vegne var kommet, at Stenen endnu laa ubevægelig paa samme Plet og allerværst maatte det blive om vi, idet vi skiltes, kunde bebrejde hinanden Mangel paa Pligtfuldelse.

Med Tak for ærligt Arbejde i de forløbne Aar og med det Haab, at mine Kolleger vil bedømme hvad jeg hidtil har udrettet, med skaansom Velvilje, beder jeg alle, der skænkede mig deres Tillid om at overføre den paa min Efterfølger.

H. P. Hansen.

Vort Fagblad.

De første 10 Aar.

Med nærværende Nummer slutter vort Fagblad sin tiende Aargang. Lad os nu se lidt paa hvad det har udrettet, i den forløbne Tid, og om det har holdt sig paa Vejen mod det Maal det for ti Aar siden satte sig. Da det første Nummer udkom, i Oktober 1888 skrev Redaktionen følgende:

For anden Gang præsenterer vi hermed vore Kolleger et Organ for vore fælles Interesser. Fagbladet kom forrige Gang lidt for tidlig og maaske ikke under de heldigste Omstændigheder — der havde i 1884 været udgivet et Blad, der hed „Fagtidende“, det udkom i ialt 23 Numre, et hver fjortende Dag, men døde Straadøden, — det var Udslaget af en rastløs Energi og levende Interesse hos en enkelt, eller enkelte Organisatorer, men der savnedes den Forstaaelse, som et Fagblad med sit jævnt saglige Stof kræver af sine Læsere.

De første Numre af „Fagtidende“ læstes med Interesse af Medlemmerne, men denne Interesse sløvedes for hvert Exemplar der udkom. Det var ikke det æggende Stof, man var vant til fra de politiske Blade, ikke de velklingende Taler fra Møderne. Det var ikke Krudt, men Krudtets Raastoffer, man her fik leveret og man forstod, som sagt, ikke at tage Lærdommen til Følge, al den Stund man selv trængte til at opagiteres.

Den Iver hvormed vore Medlemmer nu griber hvert Nummer af „Fagbladet“ er os en sikker Borgen for at det har været ledet i det rette Spor, og dets Indhold har i mange Retninger, ogsaa været baade faglig interessant og organisatorisk vækkende. At det skulde passe efter enhver Smag og Ønsker har man vel aldrig turdet haabe og det var ogsaa urimeligt. Et Kamporgan har det været, ikke alene udadtil, men ogsaa indadtil, der var Skævheder hos os selv der skulde rettes, og at de, der maatte stille til Klø, skulde være glade for det, var mere end man kunde forlange. Men i særlig Grad har Fagbladet været frygtet af Fabrikanterne, og det har her mindre været de drøje Sandheder de maatte se paa Prent, end den Evne Bladet har haft til at faa Medlemmerne, af Forbundet, over hele Landet til at gaa i Takt og Fodslag i enhver alvorlig Sag. Fagbladets ledende Artikler var Feltraabet, der samlede til Kamp.

Og hver Gang noget alvorligt stod paa, rendte de kapitalistiske Presse-Lakajer os paa Dørene for at faa fat i Bladet. Vi husker saaledes at for ca. halvandet Aar siden løb Højrepressens Reportere rundt i Aalborg og bød 2 Kr. for et Exemplar og paa Redaktionskontoret kom de under allehaande Paaskud, for at faa Bladet.

At københavnske Smedemestre og Fabrikanter har søgt at gøre sig gode Venner med vor Bogtrykker, for ad den Vej at komme i Besiddelse af det, i hele Landets Presse, paa saa mange Maader omtalte Organ, noterer vi kun for Fuldstændighedens Skyld.

Gentagne Gange har der fra Forbundets Ledelses Side, af økonomiske Grunde, været Tale om at holde op med at udgive Fagbladet, men det har mødt en levende Protest fra Medlemmerne. Nu tænker ingen mere paa at inddrage Fagbladet, økonomiske Grunde derfor er der heller ikke mere og heri har Bladet uden Tvivl sin egen gode Del.

Naar vi nu med næste Nummer lægger ud med en ny Aargang er det med det Haab, at Medlemmerne med ligesaa megen Forstaaelse og Ihærdighed som hidtil vil Følge de Anvisninger Forbundets Ledelse derigennem udsender og — hvad vi i særlig Grad beder Medlemmerne om — skriv lidt en Gang imellem om hvad der rører sig ude omkring hos Eder selv.

Det er saa umaadeligt lidt Hjælp der i den forløbne Tid er ydet Redaktionerne, alt har de skullet forskaaffe dem selv, gennem de Indtryk de personlig modtog her og der og det følger af sig selv, at de saa ikke kunde faa alt med mellem Himmel og Jord. Desuden løber man stadig den Fare, at et Fagblad bliver ensformigt og den Fare er saa meget stærkere til Stede, naar ikke en Stab af Medarbejdere staar til Raadighed.

Og vi har sikkert indenfor vore Rammer Medarbejdere nok, Kolleger nok, med et svimlende Tal af Tanker, og gode Tanker baade om det ene og det andet, bare de kunde overvinde deres Utilbøjelighed til at tage en Pen i Haanden. Der har hist og her været gjort et lille Tilløb og Redaktionen har stadig opmuntret, men kun ganske faa har fulgt Opfordringerne til at fremsætte deres Meninger paa Tryk. Dog med den stigende Oplysning kommer sikkert ogsaa Trangen til personlig i stærkere Grad at være med og da vi har Lov til at haabe saa meget af Fremtiden, saa vil vi ogsaa haabe paa mange Medarbejdere til vort Fagblad.

Arbejdsstandsningen

i

Maskinindustrien i England 1897—98.

Præsidenten for „The Amalgamated Society of Engineers“ — de engelske Maskinarbejderes Forbund — *G. N. Barnes*, har nu i en Piece offentliggjort en Beretning om den paagældende Kamps Opstaaen og Forløb. Af nævnte interessante Beretning giver vi her følgende Uddrag:

Den umiddelbare Aarsag til Lock-ouden var den fra London stillede Fordring om Indførelsen af 8-Timers Arbejdsdagen. Denne Fordring blev stillet den 30. April 1897 til samtlige londonske Arbejdskøbere i de paagældende Fag. Her maa imidlertid bemærkes, at nogle londonske Arbejdskøbere før nævnte Dato frivillig havde accepteret den forlangte kortere Arbejdsdag, samtidigt med at mange andre londonske Arbejdskøbere havde erklæret sig beredvillige til at lade Spørgsmaalet blive Genstand for Forhandling.

Der var imidlertid forskellige foreliggende Forhold, der maatte tages Hensyn til, og det er nødvendigt at gaa nogle faa Aar tilbage i Tiden for at faa den rette Forstaaelse af Situationen. Siden 1892 har der i Faget været en god Del Rivninger, først og fremmest paa Marinens Hovedpladser. Der har ofte været Arbejdsstandsninger, som Følge af smaa Principspørgsmaal, samt tillige som Følge af Strid om Lønningsspørgsmaal.

Medens disse mindre Kampe var gaaende, forstærkede saavel Arbejdskøberne som Arbejderne deres Organisationer. Arbejdskøbernes Organisationer forøgedes med 25 indtil 30 pCt., hvad der i og for sig ikke kunde indeholde nogen Fare, eller forudsætte kommende Kampe, naar Forholdene ulykkeligvis ikke havde været saaledes, at en Del af de organiserede Arbejdskøbere havde til Hensigt planmæssigt at benytte deres forstærkede Organisation til fuldstændig at gøre sig til Herrer overfor Arbejdernes Organisationer. Ved Begyndelsen af den stedfundne store Kamp, erklærede *Dr. Haswell*, at Hensigten var at knuse Arbejdernes Organisationer, og en lignende Erklæring har Oberst *Düer* afgivet, efter at Kampen var sluttet. Mange Arbejdskøbere blev tvungne til mod deres Vilje at deltage i Arbejdskøberforeningens fjendtlige Holdning.

Som Følge af vedvarende mindre Skærmydsler var der paa begge Sider opstaaet en stigende Bitterhed, der næsten med Nødvendighed maatte medføre en større Kamp. Da Arbejdskøberne ved Sommerens Begyndelse 1897 havde udsendt deres Ultimatum, herskede der hos Arbejderne i London en almindelig Følelse af, at den alvorlige Kamp nu var uundgaelig, og de indløbende Meddelelser lød paa, at de organiserede Arbejdere i Provinserne stod paa samme Standpunkt, som deres londonske Kolleger.

Bestyrelsen for „The Amalgamated Society of Engineers“ er bleven dadlet fordi den handlede paa egen Haand, og fordi den modtog Udfordringen fra Arbejdskøberforeningen. Men hertil maa bemærkes, at den nævnte Bestyrelse ikke har handlet paa egen Haand, men i Overensstemmelse med de paagældende londonske Organisationers Fælleskomité, samt at Bestyrelsen kort i Forvejen var bleven dadlet fordi den havde stillet sig undvigende overfor en fra Arbejdskøbernes Side fremsat Udfordring.

De londonske Arbejderorganisationer havde udbedt sig Meddelelse fra de londonske Arbejdskøbere angaaende disses Stilling til Kravet om Arbejdstidens Forkortelse, for saa vidt som de ikke allerede i Forvejen var gaaet ind paa de stillede Fordringer. Et Antal Arbejdskøbere svarede ved en Fællesskrivelse af 27. Maj 1897 „at Spørgsmaalet vilde blive Genstand for omhyggelig Overvejelse, men at det ikke lod sig gøre at give endelig Besked straks“. Arbejdernes Fælleskomité var villig

til at forlænge Terminen for Modtagelsen af Arbejdskøbernes endelige Svar, men det besluttedes som foreløbig Forholdsregel fra 28. Maj at standse alt Overarbejde. Denne Beslutning var en Følge af, at flere Fabrikker siden det omstridte Spørgsmaal blev rejst, søgte ved Hjælp af et meget betydeligt Overarbejde at forberede sig til den kommende Arbejdsstandsning.

Den 5. Juni modtog Arbejdernes Fælleskomité en Skrivelse fra Arbejdskøbernes Forbund hvori meddeltes, at Foreningen paa et Møde i Carlisle havde besluttet, ikke at gaa ind paa Fordringer om en Forkortelse af Arbejdstiden. Tillige udtaltes der i Skrivelserne Beklagelse over, at de londonske Arbejderorganisationer søgte at lægge Tvang paa de londonske Arbejdskøbere ved at suspendere alt Overarbejde.

Samme Dag modtog ligeledes Smede- og Maskinarbejder-Forbundets Forretningsudvalg en Skrivelse fra Arbejdskøbernes Forbund, hvori meddeltes, at Londons og Omegns Foreninger for Arbejdskøbere i Maskinfaget var blevne Medlemmer af Forbundet.

Efter at der mellem de respektive Organisationer var udvekslet nogle Skrivelser, tilskrev de londonske Arbejderes Fælleskomité Arbejdskøberne at Arbejderne havde til Hensigt at nedlægge Arbejdet den 3. Juli hos de Herrer Thornycroft, Humpkreür & Middleton, med mindre 8-Timersdagen blev indrømmet. Som Svar derpaa modtoges straks et Brev fra Arbejdskøbernes Forbund, hvori meddeles, at saafremt nævnte Arbejdsnedlæggelser fandt Sted, eller dersom der den nævnte Dag foretoges andre Arbejdsnedlæggelser, vilde samtlige Medlemmer af Arbejdskøberforbundet strak afskedige 25 pCt. af de Arbejdere, der var Medlemmer af Arbejdernes Organisationer.

Straks da denne Skrivelse var modtaget forhandlede Smede- og Maskinarbejdernes Forretningsudvalg med de beslægtede Foreningers Bestyrelser. Disse var saa godt som alle enige om, at Arbejdskøbernes Udfordring skulde modtages. Kun en eller to Bestyrelser tilraadede endnu en Gang at overveje Situationen, og Kedelsmedene ønskede at man skulde henvende sig til Organisationerne i Skibsbygningsindustrien angaaende en fælles Optræden under den eventuelt forestaaende Kamp.

Straks efter at den saa godt som enstemmige Beslutning om at modtage Arbejdskøbernes Udfordring, var vedtaget, tog Smede- og Maskinarbejdernes Forretningsudvalg de nødvendige foreløbige Forholdsregler. Ved udsendte Circularer tilraadedes samtlige Organisationsafdelinger at standse alt Overarbejde i samme Øjeblik, som de ovennævnte 25 pCt. af de organiserede Arbejdere modtog Opsigelsen. Endvidere tilraadedes det de organiserede Arbejdere at ogsaa de 75 pCt. af disse skulde nedlægge Arbejdet paa samme Tid, som de 25 pCt. var blevne tvungne til at nedlægge i Følge Opsigelse. Den 3. Juli nedlagdes Arbejdet hos 3 londonske Firmaer, og den 13. Juli var Lock-ouden gennemført i al Almindelighed over hele Landet.

Imidlertid vedblev der at melde sig Firmaer, der var villige til at gaa ind paa 8-Timersdagen, og indtil 5. August var Antallet af disse Firmaer naaet op til 193. Men efter Haanden lykkedes det Arbejdskøberforbundets forstærkede Pression at faa en større Del af dem til igen at falde fra, og Resultatet var, at Lock-ouden antog stedse større Dimensioner.

Kort efter at Kampen var begyndt, blev der fra flere private Sider udfoldet Bestræbelser for at faa den standset ved Hjælp af Mægling, og paa et senere Tidspunkt, nemlig i Oktober Maaned, foreslog Handelsministeriet at de stridende Parter skulde udnævne Delegerede til Deltagelse i en Mæglingskonference. Men saavel de private Forsøg, som Handelsministeriets Forsøg blev uden Resultat. Overfor Handelsministeriets Anmodning om Sammenkaldelsen af en Konference, svarede Arbejdskøbernes Forbund afvisende, idet det erklærede, at Arbejdskøberne ikke vilde underkaste sig Tredjemands Afgørelse, samt at de i det hele taget ikke vilde gaa ind paa en Forkortelse af Arbejdstiden. Handelsministeriet

gentog senere sit Forslag, men med samme Resultat som første Gang.

Endelig blev de stridende Parter indbyrdes enige om at afholde Mæglingskonferencer. Den første, der afholdtes den 24. November 1897, endte uden Resultat. Paa den næste, der afholdtes den 14. December og varede i 4 Dage, gjorde Arbejdskøberne en Række Indrømmelser i Retning af Anerkendelse af Arbejderorganisationernes Rettigheder, medens der med Hensyn til Spørgsmaalet om en Forkortelse af Arbejdstiden ingen Overenskomst naaedes, idet Arbejdskøberne bestemt nægtede at vige paa dette Punkt.

Straks efter at Decemberkonferencen var sluttet, forøgedes Antallet af de Firmaer, der deltog i Lock-ouden, og da samtidig de finansielle Understøttelser begyndte at indkomme mindre rigelige, besluttede Maskinarbejdernes Forretningsudvalg at anbefale de londonske Arbejderes Fælleskomité at tage Fordringen om 8-Timers Arbejdsdagen tilbage. Efter at Fordringen var taget tilbage, og efter at Arbejdskøberne yderligere var gaaet ind paa at anerkende Arbejderorganisationernes Rettigheder, anbefalede Forretningsudvalget de forskellige Forbundsafdelinger at stemme for en Genoptagelse af Arbejdet. Afstemningen gav som Resultat at 28,588 stemte for og 13,727 mod Arbejdets Genoptagelse paa den foreliggende Basis.

Arbejdet genoptoges den 31. Januar 1898, efter at Kampen havde varet noget over 30 Uger.

Krigsomkostningerne havde været betydelige paa begge Sider. Ved Slutningen af Juni 1897 beløb Maskinarbejdernes Forbunds Formue sig til 6½ Million Kroner, medens den den 31. December 1897, altsaa 4 Uger før Kampens Afslutning, kun beløb sig til 2,772,000 Kroner. Ved Slutningen af Marts Maaned 1898 beløb den sig til 2,412,000 Kroner. Krigsomkostningerne kan for Arbejderorganisationernes Vedkommende saanogenlunde beregnes, men hvor stort et Beløb de andrager for Arbejdskøbernes Vedkommende, vil ingen Sinde blive blot tilnærmelsesvis oplyst, men de er i hvert Fald saa kolossale, at de vil bringe Arbejdskøberne, selv om de gøre deres Organisationer nok saa stærke, til at betænke sig paa en lignende Kamp med de organiserede Arbejdere.

Bidragene fra Udlandet har været:

Australien	5,471	Pund Sterling.
Østerrig	505	—
Belgien	286	—
Konstantinopel	4	—
Danmark	935	—
Frankrig	1,122	—
Tyskland	14,575	—
Holland	196	—
Italien	313	—
Norge	56	—
Rusland	40	—
Rumænien	6	—
Singapore	100	—
Syd Afrika	2,115	—
Sveits	282	—
De forenede Stater i Amerika ...	2,251	—
Arbejderne hos S. Pearson & Son, Vera Cruz	33	—

Hele Kampperioden igennem viste Arbejderne den mest udmærkede Diciplin, og deres Selvbeherskelse, overfor de evindeligt gentagne Provokationer, har i høj Grad vunden Beundring i den offentlige Mening.

Fattige Maskinfabrikanten.

Af Københavns Kommunes Skattebog har vi plukket nedenstaaende lille Buket, der viser, hvad en „Arbejder“ ved Stræbsomhed og Nøjsomhed kan drive det til.

N. A. Christensen, Nykøbing M., (der smed sine Arbejdsmænd ud fordi de forlangte 22 Øre i Timen, han er forresten ogsaa hellig) aarlig Indtægt 100,000 Kr.

T. Blom 72,000 Kr.

R. Helweg, (der har formegen Respekt for Arbejdet til at ville lønne en Mand, der rejser om Natten, i Fabrikens Tjeneste, med mere end almindelig Dagtimeløn) 50,800 Kr.

T. Marstrand, (der ikke behøver Arbejdssedler for at gøre en Mand brødløs, men kan gøre det med Telefonen) 50,000 Kr.

W. Winther, F. C. Nielsen og N. P. Holst, (alle af Firmaet Nielsen & Winther), hver 50,000 Kr. (Den Forretning maa lide frygtelig under den udenlandske Koncurrence.)

F. G. Eichoff, (der ikke kan sove rolig for den Begærlighedens Aand de „socialistiske Løvebrødmænd“ indpoder Arbejderne) 42,000 Kr.

J. O. Hornum, Bjørn Steffensen og M. Anker Heegaard, hver 30,000 Kr.

Enkefru Hüttemeier, (hvis salig Mand 1885 gjorde Hundreder af Familier brødløse, slaar sig nu tarveligt igennem med) 24,000 Kr.

F. A. H. Petersen og Ludvig Christensen hver 20,000 Kr.

En Del af de andre fattige Stakler har maattet lade sig indlægge paa Fattiggaardene ude omkring i Gentofte og Lyngby Sogne. For ikke at udsaa Misundelsens fæle Sæd vil de nemlig ikke i Skattebogen.

Hvistendahl.

Hjælp en blind Kollega.

Christian Hvistendahl er et kendt gammelt Navn blandt de københavnske Smede og Maskinarbejdere, han har været med i vor Bevægelse fra den allerførste Tid og altid i Spidsen for dem, der offrede for Kammeraterne og for Forbundet. Som et Bevis for denne Udtalelse skal vi blot pege paa, at han, i det af Smede og Maskinarbejderne i København nylig udsendte Festskrift, allerede omtaltes i 1882, som en af dem der gav 10 % af deres Fortjeneste til en Streike. I 1884 omtales han ligeledes som en af de fremsynede, der vilde have Indskud og Kontingent højere op end det da var. For dem, der gennem en lang Aarrække har kendt ham, behøver vi ikke at fremføre mere Bevis paa hvor god en Kollega han altid har været.

I 1876 mistede han det ene Øje ved et Uheld paa Refshaleen, i indeværende Foraar mistede han det andet Øje, ogsaa ved at en Jernsplint slog ind i det, saa nu er han fuldstændig blind.

Hvistendahl har hele sit Liv igennem kun haft Sygdom og Fattigdom i Hjemmet, men trods det tabte han aldrig Modet, og gav altid Møde og sit Bidrag med naar Forbundet og Kammeraterne kaldte. I de sidste tre Aar har han været Medlem af Hovedbestyrelsen og en af de flittigste der. Han er kun 46 Aar og kan saaledes se en lang sørgelig Fremtid i Møde, thi hans Hustru har gennem Slid og Slæb og Nattevaagen desværre ogsaa sat sit Helbred til, saa det vil kun kunde blive lidt, hun er i Stand til at bidrage til at holde Nøden fra Hjemmet. Af foranførte Grunde tillader undertegnede Hovedbestyrelse sig at rette den Bøn til Forbundets Medlemmer, at de, saavidt de formaar, rækker Hvistendane en hjælpende Haand, saa han mulig kan sættes en Smule i Vej paa en eller anden Maade.

Bidrag modtages af Hovedkasserer Vald. Olsen, der senere vil aflægge Regnskab for det indkomne. København i September 1898.

H. P. Hansen. Vald. Olsen. P. Borck.
M. Sørensen. Joh. Eggert. N. Larsen.
N. P. Nielsen. J. A. Hansen. Chr. Poulsen

Tyskland — Danmark.

Rejseunderstøttelse.

Fra 1. Oktober er der truffet følgende Overenskomst mellem „Deutsche Metallarbeiter Verband“ og os, gaaende ud paa, at

I. Medlemmer af det tyske Forbund, der kommer hertil, kan beholde deres tyske Bog, og faa Understøttelse paa den indtil de faar Arbejde her.

II. Saasnart Vedkommende faar Arbejde, ombyttes hans tyske Bog med en dansk og i denne indføres paa Siderne 24-25 hvormeget der er udbetalt i Understøttelse i begge Lande tilsammen i det indeværende Regnskabsaar.

III. Ingen kan faa Understøttelse som ikke har været Medlem i 52 paa hinanden følgende Uger.

IV. I samme Aar kan et Medlem af det tyske Forbund kun faa Understøttelse her og i Tyskland i tilsammen 30 Dage = 30 Kr. (Vi lader Mrk. og Kr. gaa lige op).

V. Hvad her er sagt om tyske i Danmark, gælder under samme Forhold for danske i Tyskland, altsaa hvis de har faaet 30 Kr. eller derover, her hjemme i et Aar, kan de ingen Understøttelse faa i Tyskland.

VI. Paa den Kvittering vore Tillidsmænd lader dem underskrive, der faar Understøttelse, maa de, naar Vedkommende er Tysker skrive foran Medlemsnumret: tysk.

VII. Naar vore Tillidsmænd skriver Understøttelse ind i en tysk Bog, maa de benytte denne paa følgende Maade:

(Prøve paa en tysk Bog)

Einträge über Reisegehd.

Monat und Datum	Name des Auszahl-Ortes und Auszahlers	Stempel	Kilometerzahl	Mark	Pf.
10/10 98	D. S. & M. F. Kolding	/	/	3	00

Altsaa hvis Tyskeren kommer til Kolding den 10/10 98 og har tilgode for 3 Dage, saa skriver Tillidsmanden saaledes som vist her i den tyske Bog. Naturligvis maa Tillidsmændene bestandig se dem godt for og især huske paa at der kun kan udbetales for 30 Dage i det Hele. Først naar en Tysker har været her et helt Aar, kan han faa for 70 Dage. Dette til Underretning og Overholdelse for Tillidsmænd og Medlemmer.

Rejse- og Understøttelseskassens Regnskab for April Kvartal 1898.

Indtægt.	Kr.	Øre	Udgift.	Kr.	Øre
Kassebeholdning fra Januar Kvartal...	30,242	86	Udbetalt Understøttelse i April.....	2,172	00
Indbetalt Kontingent fra Afdelingerne	10,171	35	— — — Maj.....	1,344	00
— — — Klubberne...	46	95	— — — Juni.....	1,227	00
— — — paa Hovedkontoret	42	45	R. o. U. K. Tilskud til Administrationen	60	00
Tilbagebetalt uberettiget modtaget Understøttelse	39	20	Kassebeholdning til Juli Kvartal.....	35,739	81
Balance Kr....	40,542	81	Balance Kr....	40,542	81

Vald. Olsen,
Hovedkasserer.

Ekfeldt.

Han er en af dem, hvis Navn ingen god Kammerat udtaler uden Væmmelse.

I det for de københavnske Smede- og Maskinarbejdere saa sørgelige 1885 var han en af dem der gik over til Fjenden *alias* Fabrikanterne.

Siden den Tid har han efter Evne rakket ned paa Forbundet og gjort det den Skade han kunde og under Lock-ouden i Fjor stod han igen iblandt dem der gjorde hvad gøres kunde for at ødelægge Arbejdernes Kamp.

Han arbejder hos *Fabrikant F. Mogensen i Softegade i København*, hos hvem han forresten har arbejdet saavel under Lock-ouden i 1885 som Lock-ouden i 1897. Han er privilligeret Streikebryder og ender nok som Ridder af et eller andet, hvis han da ikke forinden bliver klynget op i en Galge.

Forbundets Medlemmer titulerer han med Benævnelse som „pukkelrygget Laban“ „lang Svinehund“, samt forsøger at spænde Ben for dem naar de passerer hans Plads paa Værkstedet. Ja, alt dette er vidnefast konstateret overfor Forbundets og Fabrikantforeningens Formænd. Da Forliget af 12. September i Fjor indeholder den Bestemmelse, at hverken Skruebrækkere eller ordentlige Mennesker maa forulæmpe hinanden under Arbejdets Udførelse og da det vidnefast var godtgjort, at Ekfeldt havde forulæmpet og udskældt flere af Forbundets Medlemmer paa Arbejdspladsen, fordrede de sidste, at han skulde afskediges. Skönt vi aldrig har troet, at Fabrikantforeningen nærrede nogen Kærlighed til Forliget, tænkte vi dog at de, da de altid raaber højt om Brud paa samme, saasomt vore Medlemmer foretager et eller andet, vilde vise, at deres Kreaturer ikke kunde gøre hvad de vilde imod dette Forlig. Men vi har nu faaet at vide, at de kan gøre som de lyster. Fabrikantforeningen svarede nemlig, at det Ekfeldt havde gjort var ingen Grund til at afskedige ham, der maatte foreligge ganske anderledes Grunde.

Vi var sikkert i Følge Forliget i vor gode Ret til at forlange ham afskediget, men finder ikke, at han er en Streike værd. Derimod har Hovedbestyrelsen besluttet, og bringes herved til alles Kundskab, at „Intet Forbundsmedlem maa række Ekfeldt en hjælpende Haand, være sig ved Arbejdet eller paa anden Maade, hverken hjemme paa Værkstedet eller ude i Provinserne, hvor han mulig

maatte blive sendt. Ligeledes maa vore Medlemmer i Provindserne sørge for, at han ikke der faar Hjælp til noget Arbejde. Skulde nogen af den Grund blive afskediget eller paa anden Maade blive fortræddiget bærer Forbundet de deraf flydende Udgifter. Ligeledes maa den Plads, der bliver ledig fordi Vedkommende ikke vil arbejde sammen med Ekfeldt ikke igen besættes.

Vi beder vore Medlemmer rette sig punktlig herefter.

Meddelelser fra Hovedkassereren. Ugyldige Medlemsbøger.

Tillidsmændene bedes paa det indstændigste stadig paase, at der ikke indbetales Kontingent eller udbetales Understøttelse paa ugyldige Bøger.

Følgende Medlemsbøger ere anmeldte som tabte og gøres herved ugyldige:

2902 P. Franck. 2166 P. A. Nielsen. 8047 A. C. Andersen. 6250 Bornemann.

Nr. 9738 Strøbeck (se Juli Fagbl.) har **fundet** sin Bog.

Kassererne bør lave sig en Liste, paa hvilke de kan opskrive de Bøgers Numre, der hver Maaned erklæres for ugyldige.

Enhver

der er i Besiddelse af **gamle, ubrugelige Medlemsbøger**, bedes aflevere disse til den stedlige Afdelingskasserer eller paa Hovedkontoret. Afdelingskassererne bedes sende saadanne Bøger til Hovedkontoret.

Hovedkassereren.

Bøger til Revision.

Medlemsbog Nr. 5958 R. P. Olsen indkaldes herved til Revision.

G. Christensen,

Kasserer for Grovsmedenes Fagforening.

Medlemsbøgerne Nr. 2298 J. Schultz og 2298 Henry Petersen indkaldes herved til Revision.

N. Jacobsen,

Kasserer for Københavns Afdl. I.

Medlemmer, der ere rejste uden at melde Afgang.

Nr. 10402 C. G. Halling fra Helsingør Afdeling.

Nr. 10670 Ole Hansen, født i Ansager pr. Varde, indtraadt i Forbundet ^{12/} 98, har snydt en Kollega for 30 Kr. og er afrejst uden at melde Afgang fra Esbjerg Afdl.

Husk altid

at nu efter Forliget kan Fabrikanterne

- a) ikke *alene* fastsætte nye Akkordpriser, ej heller nedsætte bestaaende Akkordpriser, altid skal vedkommende Arbejder eller Arbejdere være med paa Raad. Bliver Arbejderen eller Arbejderne ikke tagne med paa Raad ved Fastsættelsen af Akkordpriserne, er det et Brud paa Forliget, og man bør da klage.

Man bør altid paase, at den Akkord, man afslutter, indføres rigtig i Akkordbogen, der føres paa hver Fabrik, og hvortil Arbejderne altid skal have Adgang. Lægges der Hindringer i Vejen herfor bør man klage.

En trykt Akkordseddel, der overgives den eller de Arbejdere, der skal udføre en Akkord er naturligvis det bedste.

Kan der, af forskellige Grunde, ikke opnaas Enighed om en Akkord, er Timelønnen garanteret.

- b) Husk altid, at nu kan en Mand, der staar i Enkelt-Akkord, ikke afskediges, før hans Arbejde er færdigt, med mindre han har forset sig, og i saa Fald skal paa hans Forlangende Voldgiftsretten dømme om Forseelsen er af en saadan Art at Afsked er berettiget.

- c) Husk altid, at ingen Fabrikant eller Værkfører mere maa forlange Afskedsbevis som Betingelse for at antage en Arbejder.

Gør han det, bør det straks anmeldes til Afdelingen i den By, hvor det sker.

(Nogle Steder vil det maaske vise sig, at der spørges hvor Vedkommende sidst har arbejdet, og naar han har besvaret det, meddeles det ham, at han kan komme igen i Morgen. I Mellemtiden bruges saa Telefonen. Men skulde det vise sig, at en Mand forfølges, bedes det anmeldt.)

Lad os samle Klagerne, som maatte fremkomme, dersom Forliget paa noget Punkt ikke overholdes. Men husk endelig ikke at klage uden Grund. Alle Klager indsendes til Hovedbestyrelsen.

Betalt Gæld.

Nr. 10524 Louis Ole Peter Petersen, der efterlystes i Fagbladet for August, har betalt sin Gæld.

Hævet Blokade.

Blokaden hos Carstensen og Jappe, samt hos Møller Skovsgade i Slagelse, er hævet.

Meddelelse fra Helsingør.

Det indskærpes, at alle skal søge Anvisningskontoret, der er Stengade 73 og aabent hver Søndag fra 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ og 11 $\frac{1}{2}$ —1 $\frac{1}{2}$ Formiddag samt 5—7 Eftermiddag. Afdelingen udbetaler 1 Kr. i „Geschen“ til de Rejsende, der ikke faar Arbejde. „Geschen“ bortfalder for dem, der søger Arbejde inden de har været paa Anvisningskontoret.

Jens Lange & N. P. Schmidt.

Formanden for Provinsfabrikanterne og Formanden for den til et roligere Liv nu hensøvede Skruerbrækkerforening i Aarhus, Haand i Haand, sværgende hinanden ubrødelig Troskab i Kampen mod „Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund“, Herregud, Hr. Jens Lange, at det skulde komme dertil. Vi indrømmer, meget har vi ventet os af Dem, men dette var næsten formeget og man kan, som bekendt, ogsaa faa formeget af det gode.

Vore Medlemmer ved jo, bl. a. af en Meddelelse her i Bladet, at Hr. Lange for nogen Tid siden fik sin Fabrik paa Aktier, sammen med H. P. Jensen & Co. i Aarhus.

Om Hr. Lange har gjort dette for ikke at sætte alle Stumperne til, ved vi ikke, men han har jo forsikret os, at han hængte rødsomt sløjt i det og det tror vi ogsaa. Læg Mærke til, at vi siger udtrykkelig, vi tror det. Dermed er ikke sagt, at vi ikke tror alt, hvad Hr. Lange siger.

Oppe hos H. P. Jensen & Co. i Aarhus „brækkede“ en Person ved Navn N. P. Schmidt sig under begge Lock-out'erne, i Fjor, i Aar, i Juni Maaned, sendte hans „Herrer“ ham ud i den vide, vide Verden for at han ogsaa kunde gøre andre Arbejdskøbere en Tjeneste, om Lejlighed bød sig til.

Paa sin Vandring kom N. P. S. da ogsaa til Svendborg og eftersom Jens Lange kunde se, at de to havde meget til fælles, bød han ham en Plads, ved sit Bord, nej det var vist ikke ved Bordet, men en Plads fik han da. Og alt var idel Glæde, to store og fremfor alt mærkelige Mænd havde fundet hinanden. Men eftersom der er Socialisme alle Vegne, og da dennes Frugt er Utilfredshed, saa knurrede de hæderlige Arbejdere, der i mange Aar havde været i Jens Langes Vingaard og sagde, „smid den Skruerbrækker ud af Haven“.

Men Hr. Lange ihukom de Ord, der er sagt, at de første skulle blive de sidste og de sidste de første og svarede „Nej“, og da man spurgte ham igen sagde han atter „Nej“ og ligeledes tredje Gang.

Men da Sagen var naaet dertil, var den ikke mere morsom, thi saa kom Hovedbestyrelsen og nu turde Hr. Lange ikke mere rent ud sige „Nej“, derfor forsøgte han at være diplomatisk, men det kommer han altid galt fra. Og saaledes ogsaa denne Gang. Man høre:

Foreningen af Fabrikanter
i Jernindustrien i Provinserne.

København, d. 20. Septbr. 1898.

„Henholdende os til vor Aftale om, at Hovedbestyrelsen skulde modtage vort Svar i Sagen N. P. Schmidt hos Lange & Co. i Svendborg i Dag, skal vi hermed meddele, at Schmidt ikke er bleven og ikke vil blive afskediget af Fabriken i Svendborg.“

Derimod meddeler Firmaet Lange & Co. os i Dag, at Schmidt under Trykket af den Forfølgelse, han er Genstand for fra Fagforeningens Side, har opgivet sin Plads i Svendborg foreløbig og taget Arbejde andet Steds.

Bestyrelsen skal samtidig ikke undlade at bemærke, at „Arbejdsgiverforeningen af 1896“, til hvem vi have overgivet Sagen, i Dag har meddelt os, at „de samvirkende Fagforbund“, til hvem den har henvendt sig om det foreliggende Spørgsmaal, har udbedt sig nogle Dages Anstand for at konferere med Hovedbestyrelsen og fremskaffe nærmere Oplysninger. Saa snart Sagen mellem disse Faktorer er skreden saa vidt frem, at vi fra Arbejdsgiverforeningens Bestyrelse

har modtaget Meddelelse om deres Stilling til samme, maa vi forbeholde os at komme tilbage dertil.

P. B. V.

Jens Lange,
Formand.

Om nogle Dage, naar Arbejdsgiverforeningen har sagt, hvordan han skal bære sig ad, skal Jens Lange til at slaa en død Mand ihjel. Dertil vil vi dog i Tide raabe et „Lad være“, lad Kadaveret ligge, det har i levende Live beredet Dem Skuffelser nok, Hr. Lange. Thi det skal staa til evige Tider:

Han er ikke og bliver ikke afskødiget, men han forlod frivillig sin Plads, under Trykket, — og saa kunde vi jo passende tilføje — af sine Medmenneskers Foragt og Jens Langes Hjælpeleshed.

Smede- og Maskinarbejdernes Forbund, København.

Nogle Eksemplarer af *Festskriftet* er endnu i Behold, og kan faas til Købs af Medlemmer indenfor Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund ved Henvendelse paa Kontoret, Rømersgade 20, Sidestuen. Prisen er 50 Øre pr. Stk. I Pragtbind 1 Kr. 75 Øre.

Bestyrelsen.

Lønforhøjelse.

Københavns Flydedok og Skibsværft.

Den 29. Juli indsendte Hovedbestyrelsen, paa Opfordring af Smede og Maskinarbejderne paa Københavns Flydedok og Skibsværft, der er beliggende paa Krøyers Plads paa Christianshavn, til „Foreningen af Fabrikanter“ en Fordring om at faa forskellige Forhold, Løn og Arbejdstid vedrørende, regulerede.

Der forløb nogen Tid inden de egentlige Forhandlinger indlededes, væsentligst fordi de fleste af Fabrikantforeningens Bestyrelsesmedlemmer vare bortrejste.

For at faa nogen Fart i Forhandlingerne, men ogsaa for at manifestere, at der var Alvor i Tingene, lod Hovedbestyrelsen den 8. September Arbejdet nedlægge. Det hjalp. Flydedokkens Direktør og Fabrikantforeningens Bestyrelse fik travlt som Mus i Barselseng, og allerede Lørdag den 10. September kunde det første Møde holdes.

Paa Fabrikanternes Anmodning lovede Hovedbestyrelsen, at henstille til Arbejderne, at Arbejdet optoges igen medens Forhandlingerne stod paa, og hertil vare Arbejdene villige. Arbejdet paabegyndtes saa igen Tirsdag den 13. September.

Forhandlingerne mellem Hovedbestyrelsen og Fabrikantforeningens Bestyrelse sluttede Lørdag den 17. September med følgende Resultat:

Kedelsmedenes Gennemsnitsløn forhøjedes fra 33 til 35 Øre pr. Time.

Grovsmedenes med 2 1/2 Øre pr. Time, saaledes at den nu er 38 Øre.

Skibssmedenes forhøjedes med 3 Øre pr. Time, deres Gennemsnitsløn er nu 35 Øre.

Maskinarbejdernes Gennemsnitsløn forhøjedes med 2 1/2 Øre pr. Time og er nu 36 Øre.

Kleinsmedenes Gennemsnitsløn er ligeledes 36 Øre pr. Time.

Endvidere vedtoges følgende:

„I Smudspege d. e. Vederlag til Maskinarbejdere for Arbejde ombord i Skibe under Reparation, gives et Tillæg af 5 Øre, forsaavidt Skibet ligger ved selve Værftet eller ved Gl. Dok“.

I alle andre Tilfælde bliver Tillæget 10 Øre pr. Time.

For disse Arbejdedes Vedkommende bortfalder Tillæget for Udearbejde efter „Fælles Værkstedregler“.

Ved særlig snavset Arbejde af denne Art — f. Eks. Arbejde i Skorstenene eller Ildkanaler og deslige — faar Arbejderne tillige udleveret Overtrækstøj af Værftet.

For saa vidt der arbejdes paa Dag- og Nathold ved Nybygninger om Bord i Skibe, betales Natholdsarbejde med et Tillæg af 50 % til Timelønnen.

Det naaede Resultat vil, set i Forhold til, at det kun kostede 4 Dages Streike, kunde kaldes godt. Det gælder nu om, at vi ikke igen lader os det indvundne franarre. Og, for at bevare det vi har, og vinde mere, henstiller vi til enhver, der sætter Pris paa at være Medlem af vor Organisation, at han ikke tager Arbejde paa „Københavns Flydedok“ for en ringere Betaling end 35 Øre pr. Time.

Hvis nogen handler herimod, maa Vedkommende finde sig i at blive behandlet efter vore Love § 13 e, der siger:

Ethvert Medlem, der handler uhæderligt, ukolle-gialt eller i Strid med bestaaende Regler, tagne af Arbejderne til Beskyttelse af deres Interesser, kan ekskluderes paa enhver Generalforsamling med en Majoritet af 2/3 af de afgivne Stemmer.

Paa „Scandia“ i Randers

har Hjelperne i Grovsmedien forlangt, at de 25 % af alt Akkordoverskud, som Smederne hidtil tog, forinden de — forøvrigt i Forhold til Timelønnen — delte med Hjelperne skulde bortfalde, saaledes, at alt Akkordoverskud deltes, som andre Steder, i Forhold til Timelønnen. Herpaa var Smederne ikke meget tilbøjelige til at indgaa. Imidlertid har „Scandia“s Direktør Hr. Bruun i de sidste Dage ført nogle Forhandlinger om denne Sag, baade med Hovedbestyrelsen og Arbejderne i „Scandia“s Grovsmedie, og vi antager, der naaes en tilfredsstillende Løsning.

Maskin- og Jernskibsbyggeriet paa Christianshavn og Refshaleøen.

Hvorledes det blev til.

(Efter „Dansk Industris Historie“ ved C. Nyrop).

Kun 1 1/2 Aar blev han paa Købmagergade, saa maatte han have et større Lokale, thi han havde faaet Bestillinger, hvis Udførelse krævede mere end 30 Arbejdedes Hjælp. Han flyttede sit Værksted til Bagbygningen i Grosserer N. Adlers Ejendom i Møntergade, der ogsaa havde Udgang til Gammel-Mønt.

Paa den Tid var det imidlertid ikke let at faa den fornødne, paalidelige og sagkyndige Hjælp fra den arbejdende Klasses Side til et Foretagende som det her omtalte. Der er stor Forskel mellem nu og den Gang. Baumgarten troede det derfor raadeligst at søge en Kompagnon, der under fælles Anstrængelse ogsaa havde fælles Interesse, og han gik i Kompagni med Klejnsmed Johan Heinrich Rudolph Winther, en Mand, der var i Besiddelse af megen praktisk Dygtighed. Længe bestod denne Forening dog ikke. De personlige Anstrængelser og uendelige Bryderier, som den hurtigt, ja ualmindelig hurtigt voksende Forretning medførte, viste sig større end Kompagnonerne oprindelig havde tænkt, og Grunden hertil laa i, at de manglede den fornødne Kapital til at staa i Forskud med ved de indløbende større Bestillinger; det kneb ofte ganske betydeligt om Lørdagen med at skaffe Betaling til de i Ugens Løb sysselsatte Arbejdere. Winther blev derfor tilbøjelig til at træde tilbage. Han ventede kun paa at finde en Afløser, og denne blev funden i C. C. Burmeister. — Firmaet Baumgarten og Winther bestod ikke et fuldt Aar, thi allerede den 20. Juli 1846 traadte Firmaet Baumgarten & Burmeister ud i Livet.

Før jeg gaar ind paa at give en Fremstilling af dette Firmas store Virksomhed, skal jeg endnu dvæle lidt ved det Afsnit af Baumgartens Liv, som ligger imellem hans Tilbagekomst fra Berlin og hans Forbindelse med Burmeister. Det var det strænge Arbejdes Tid, men dog gik Baumgarten ikke op i blot at arbejde, dertil var hans Karakter for livlig og hans Hoved for lyst; han havde god Tid til at skabe sig Venner, færdes i den nylig stiftede Industriforening og gøre Nytte der. I Oktober 1839 kom han tilbage fra Udlandet og allerede den 28. November s. A. optoges han som Medlem i den nævnte Forening; den 10. Juni 1844 valgtes han ind i dens Forevisningskomite og den 18. Maj 1846 til at være Medlem af dens egenlige Bestyrelse, efter at han allerede tidligere havde været Suppleant. Han blev altsaa snart anset for hvad han var, en flink og brugbar Mand, der dog mere viste sin Dygtighed ved at paapege med Haanden og gennem en simpel Samtale, end ved at gøre Indvendinger og holde Taler.

Det vides ikke, at han ved nogen Generalforsamling eller andet Møde har været Taler, men derimod har hans Navn tit og ofte været paa Listen over dem, der gav Bidrag til Industriforeningens ugenlige Forevisninger. Ja, han nævnes som en af dem, der flittigt indsendte Arbejder til Forevisning og der tilføjes, vistnok med Grund: Den Omstændighed, at Selskabets Medlemmer saa ofte har Lejlighed til at se Hr. Baumgartens hensigtsmæssige og smukke Arbejder, bidrager vistnok betydelig til at henlede Opmærksomheden paa dette Etablissement hos de Industrielle, der til deres Bedrift skal have større eller mindre Maskiner udførte.

Det var ogsaa en Vrimmel af Maskiner han udstillede, de første smaa, men saa bliver de større og større. I 1843 udstillede han et Linieskæreinstrument for Bogtrykkere, udført med Akkuratesse og Flid, og en Fletningsmaskine med 3 Spoler til at flette Snore paa; i 1844 blev det et Skæreinstrument til Brug for Sadelmagere; i 1845 voksede det til en Jærn-Bogbinderpresse, en Boreindretning og Stempelpresse, en Jærndrejebænk og en Presse til at trykke Sirater i Læder med, og endelig i Vinteren 1845—46 udstillede Baumgarten og Winther et Valseværk til Glitning af Papir, der ogsaa var beregnet paa at yde Bogbindere Nytte; Brugen af det skulde overflødig gøre den sædvanlige, besværlige Bankning af Bøgerne, der skulde indbindes, og hermed var 1846 naaet igennem, det Aar da Firmaet Baumgarten og Burmeister begyndte sin Virksomhed.

Etablissementet var allerede efter de daværende Forhold betydeligt og i 1847 tiltraadte Baumgarten med Understøttelse af den Rejersenske Fond en Rejse til England, Frankrig og Belgien for at undersøge de derværende bedste Jærnstøberier og hensigtsmæssigste Varmeledninger, fra hvilken Rejse han hjembragte forskellige Genstande, som han alle udstillede i Industriforeningen.

Der var ny Maskinremme af det hidtil ukendte Stof, Guttapercha, en engelsk Nothøvl, et Vatterpas og saa en Brandsprøjte med Paaskrift om, at Bestillinger paa saadanne Sprøjter modtages hos Baumgarten & Burmeister paa Christianshavn, Overgaden neden Vandet Nr. 170. Derhen var Etablissementet nemlig med sine 30 Arbejdere Aaret i Forvejen (Oktober Flyttedag 1846) blevet forlagt.

Med de faa til Stede værende Midler havde Firmaet straks købt den saakaldte Kjerulfske Have, der den Gang var Væverherberge og Beværtningssted.

Der er imidlertid endnu et Punkt ved Baumgartens nævnte Rejse, som ikke maa forbigaaes med Tavshed, nemlig hans Forskninger med Hensyn til de hensigtsmæssige Varmeledninger. Nu er vi vel paa dette Omraade komne et langt Stykke videre end Tiden var den Gang, og Datidens Resultater har ikke længer nogen umiddelbar Betydning for Nutiden, men desuagtet bør hine Undersøgelser nævnes, thi de bragte os utvivlsomt et ikke ringe Fremskridt, og Sagen i sig selv bør ogsaa nævnes, thi med Varmeledninger staar Luftledninger

med Hensyn til Bygningers og Værelsens Ventilation i uadskillige Forbindelse.

Tidligere havde man vel Varmeledninger, men de var enkeltstaaende; omtrent 1825 indrettede Kaptejn Lythaus en Varmeledning i Pianoforteinstrumentmager Marschalls Gaard i Bredgade og senere blev lignende anlagte i Prinsesse Vilhelmines Palæ paa Amalienborg, i Porcellænsfabriken og endelig 1829 i den polytekniske Lærestalts Bygning, men de var alle efter det vistnok med flere Mangler behæftede Luftsysteem. Fra et Varmekammer, som opvarmes til en betydelig Temperatur, føres den ophedede Luft i murede Kanaler rundt til de Sale eller Værelser, der skulle opvarmes.

I London, Paris, Hamborg, Köln og Berlin undersøgte Baumgarten alle større Varmeindretninger. Da han kom tilbage, udtalte han sig i sin Beretning (Juni 1847) til Fængselskommissionen angaaende Udlandets Varme- og Ventilationsindretninger, til Gunst for Varmtvandsledningerne.

Fra en Vandbeholder i Loftet, hvis Indhold efterhaanden opvarmes ved det fra Ildstedet i Kælderen opstigende varme Vand, gaar der Jærn-Vandrør omkring i Bygningen, som tilsidst fører Vandet tilbage til Panden over Ildstedet. Den Varme, der gaar fra den opvarmede Vandbeholder paa Loftet, tjener tillige til at bibringe de i Bygningen anbragte Ventilationsrør tilstrækkelig Sugeævne. Det er Hovedtrækkene af Duvairs System.

De saaledes indhentede Erfaringer blev praktisk benyttede. Baumgarten & Burmeister leverede blandt andet Varmeledningen til Fængselsbygningen paa Christianshavn, som blev en Efterligning i det Mindre af Apparatet i Fængslet i Pentonville.

Varmtvandsprincippet blev her til Lands allerførst anvendt ved Drivhusene i Frederiksberg Slotshave, i Rosenborg Slotshave og i botanisk Have.

Som ovenfor nævnt var det ikke let her hjemme at faa kyndige Medhjælpere i Maskinfaget, her manglede nemlig Anstalter, hvor unge Mennesker, der vilde frem i denne Retning, kunde faa Undervisning.

Det 1799 oprettede „Selskab for Haandværksstandens Forædling“ havde vel paa Forslag af Kobbersmed J. Conradt, Major og senere Oberst ved Københavns borgerlige Infanteri, 1807 været medhjælpende ved Stiftelsen af et „Institut for Métalarbejdere“, som Oberst Conradt i en lang Aarrække virkede utrætteligt for, og fra hvilket der udgik en Række dygtigt oplærte Haandværkere.

(Fortsættes).

Postadresse:

Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund København K.

Telegramadresse: Smedeforbund, København.

Telefon 5121. Forbundets Kontor er St. Pederstræde 45, aabent for Udbetalinger til Rejsende og andre Forretninger fra 9—11 og 6—7, Mandag og Torsdag tillige fra 7—8.

Alle arbejdsløse bedes melde sig paa Arbejdsanvisningskontoret, paa de ovenfor anførte Tider inden de søger Arbejde.

I Provinserne bør ligeledes alle arbejdsløse henvende sig til de derværende Arbejdsanvisningskontorer inden de søger Arbejde.

Medlemmerne bør aldrig betale Kontingent uden samtidig at faa Mærker paaklæbde i deres Bøger.

Ingen Mærker maa paaklæbes uden samtidig tydeligt at overstemples.